

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

64 metai

2021 m. spalio 29 d.

Turinys

EUROPOS PARLAMENTAS

2020–2021 M. SESIJA

2020 m. gruodžio 14–18 d. posėdžiai

PRIIMTI TEKSTAI

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REZOLIUCIJOS

Europos Parlamentas

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

2021/C 445/01	2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos Europos mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtos strategijos (2020/2131(INI))	2
---------------	---	---

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

2021/C 445/02	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos, Tarpinstitucinio susitarimo, ES ekonomikos gaivinimo priemonės ir Reglamento dėl teisinės valstybės principo (2020/2923(RSP))	15
2021/C 445/03	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo (2019/2206(INI))	18
2021/C 445/04	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Grąžinimo direktyvos įgyvendinimo (2019/2208(INI))	28
2021/C 445/05	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069145/02 – 2020/2891(RSP))	36

2021/C 445/06	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama teikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir MON 87411 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (D069146/02 – 2020/2892(RSP))	43
2021/C 445/07	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604 (SYN-IR604-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069147/02 – 2020/2893(RSP))	49
2021/C 445/08	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 (MON-88017-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069148/02 – 2020/2894(RSP))	56
2021/C 445/09	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 (MON-89034-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069149/02 – 2020/2895(RSP))	63
2021/C 445/10	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl piliečių iniciatyvos „Minority SafePack – milijonas parašų už įvairovę Europoje“ (2020/2846(RSP))	70
2021/C 445/11	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tvirtos socialinės Europos teisingai pertvarkai užtikrinti (2020/2084(INI))	75
2021/C 445/12	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tvaraus įmonių valdymo (2020/2137(INI))	94
2021/C 445/13	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos rekomendacijos dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (2020/2767(RSP))	102
2021/C 445/14	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl priverstinio darbo ir uigūrų padėties Sindziango uigūrų autonominiame regione (2020/2913(RSP))	114
2021/C 445/15	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Irano, ypač 2012 m. Sacharovo premijos laureatės Nasrin Sotoudeh atvejo (2020/2914(RSP))	121
2021/C 445/16	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES vandens srities teisės aktų įgyvendinimo (2020/2613(RSP))	126
2021/C 445/17	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES saugumo sąjungos strategijos (2020/2791(RSP))	140
2021/C 445/18	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl būtinybės įsteigti specialią Tarybos sudėtį, skirtą lyčių lygybės klausimams (2020/2896(RSP))	150
2021/C 445/19	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos (2020/2532(RSP))	156
2021/C 445/20	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2019 m. Peticijų komiteto svarstymų rezultatų (2020/2044(INI))	168

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

2021/C 445/21	2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl blogėjančios žmogaus teisių padėties Egipte, ypač judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ aktyvistų atvejo (2020/2912(RSP))	176
---------------	--	-----

NUOMONĖS

Europos Parlamentas

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

2021/C 445/22	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti Komisijos reglamento, kuriuo dėl etoksilinto 4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenolio cheminių medžiagų grupės (apimančios aiškiai apibrėžtas medžiagas ir nežinomos ar kintamos sudėties medžiagas, sudedamuosius reakcijos produktus ar biologines medžiagas, polimerus ir homologus) iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priedas, projektui (D070073/02 – 2020/2898(RPS))	182
2021/C 445/23	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti Komisijos reglamento, kuriuo dėl 39-ojo tarptautinio apskaitos standarto ir 4-ojo, 7-ojo, 9-ojo ir 16-ojo tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimančias tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002, projektui (D069602/01 – 2020/2851(RPS))	184

II *Komunikatai*

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Parlamentas

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

2021/C 445/24	2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, sudarymo (2018/2070(ACI))	186
---------------	--	-----

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

2021/C 445/25	2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Darbo tvarkos taisyklių pakeitimų, kuriais siekiama užtikrinti Parlamento veikimą ypatingomis aplinkybėmis (2020/2098(REG))	206
---------------	--	-----

III *Parengiamieji aktai*

Europos Parlamentas

2020 m. gruodžio 14 d., pirmadienis

2021/C 445/26	2020 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąją svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132 (09644/1/2020 – C9-0376/2020 – 2016/0365(COD))	213
---------------	---	-----

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

2021/C 445/27	2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento sprendimas dėl siūlymo skirti Mareką Opiolą Audito Rūmų nariu (C9-0350/2020 – 2020/0806(NLE))	214
2021/C 445/28	P9_TA(2020)0340 Amerikos tropinių tunų konvencijos rajone taikytinos valdymo, išsaugojimo ir kontrolės priemonės ***I 2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos Amerikos tropinių tunų konvencijos rajone taikytinos valdymo, išsaugojimo ir kontrolės priemonės ir iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 520/2007 (COM(2020)0308 – C9-0203/2020 – 2020/0139(COD)) P9_TC1-COD(2020)0139 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 15 d. per pirmąją svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/..., kuriuo nustatomos Amerikos tropinių tunų konvencijos rajone taikytinos valdymo, išsaugojimo ir kontrolės priemonės ir iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 520/2007	215
2021/C 445/29	2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Japonijos susitarimo dėl civilinės aviacijos saugos sudarymo projekto (09292/2020 – C9-0205/2020 – 2019/0275(NLE))	216
2021/C 445/30	2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Mauritanijos Islamo Respublikos susitarimo pasikeičiant laiškais, kuriuo pratęsiamas 2020 m. lapkričio 15 d. baigiančio galioti Protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Mauritanijos Islamo Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo projekto (11260/20 – C9-0372/2020 – 2020/0274(NLE)) . .	217
2021/C 445/31	2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Kuko Salų Vyriausybės susitarimo pasikeičiant laiškais, kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos ir Kuko Salų Vyriausybės tausios žvejybos partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo galiojimas, sudarymo projekto (11262/20 – C9-0368/2020 – 2020/0275(NLE))	218
2021/C 445/32	2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąją svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija) (06230/3/2020 – C9-0354/2020 – 2017/0332(COD))	219

2021/C 445/33	P9_TA(2020)0345 Europos geležinkelių metai (2021 m.) ***I 2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos geležinkelių metų (2021 m.) (COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD)) P9_TC1-COD(2020)0035 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 15 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/... dėl Europos geležinkelių metų (2021 m.) . . .	221
2021/C 445/34	P9_TA(2020)0346 Komisijos įgaliojimas balsuoti už Europos investicijų fondo kapitalo padidinimą ***I 2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo Komisija įgaliojama balsuoti už Europos investicijų fondo kapitalo padidinimą (COM(2020)0774 – C9-0378/2020 – 2020/0343(COD)) P9_TC1-COD(2020)0343 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 15 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2021/..., kuriuo Komisija įgaliojama balsuoti už Europos investicijų fondo įstatinio kapitalo padidinimą	222
2021/C 445/35	2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2020 finansinių metų Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projekto – Mokėjimų asignavimų didinimas atsižvelgiant į atnaujintas išlaidų prognozes ir kitus išlaidų ir pajamų patikslinimus (13643/2020 – C9-0395/2020 – 2020/0298(BUD))	223
2021/C 445/36	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl oficialiosios kontrolės pasienio kontrolės poste, per kurį prekės išvežamos iš Sąjungos, ir tam tikrų tranzito ir perkrovimo nuostatų iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2019/2124 (C(2020)07418 – 2020/2855(DEA))	225
2021/C 445/37	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. gruodžio 7 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedas, kiek tai susiję su identifikavimo ženklu, naudotinu Jungtinėje Karalystėje tam tikriems Šiaurės Airijoje pagamintiems gyvūninės kilmės produktams ženklini (C(2020)08765 – 2020/2907(DEA))	227
2021/C 445/38	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. lapkričio 20 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl prekių, vežamų jūra iš Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Normandijos salų ir Meno salos arba į jas, įvežimo bendrųjų deklaracijų ir išankstinių išvežimo deklaracijų pateikimo terminų iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446 (C(2020)08072 – 2020/2890(DEA))	229
2021/C 445/39	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. lapkričio 6 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl vieno elektroninio ataskaitų teikimo formato techniniuose reguliavimo standartuose nustatytos taksonomijos 2020 m. atnaujinimo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2019/815 (C(2020)7523 – 2020/2865(DEA))	231

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

2021/C 445/40

P9_TA(2020)0354

Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš EŽŪFKP ir EŽŪGF ***I

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 229/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl 2021 m. išteklių ir jų skirstymo ir iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1307/2013 nuostatos dėl 2021 m. išteklių ir taikymo (COM(2019)0581 – C9-0162/2019 – 2019/0254(COD))

P9_TC1-COD(2019)0254

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 16 d. per pirmąją svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/..., kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu 233

2021/C 445/41

P9_TA(2020)0355

Papildomi ištekliai COVID-19 pandemijos kontekste (REACT-EU) ***I

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl išskirtinių papildomų išteklių ir įgyvendinimo taisyklių pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU), iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 (COM(2020)0451 – C9-0149/2020 – 2020/0101(COD))

P9_TC1-COD(2020)0101

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 16 d. per pirmąją svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su papildomais ištekliais ir įgyvendinimo taisyklėmis, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei ir jos socialiniams padariniams įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU) 237

2021/C 445/42

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąją svarstymą priimtos Tarybos pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (09980/1/2020 – C9-0407/2020 – 2018/0136(COD)) 238

2021/C 445/43

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, projekto (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)) 240

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

2021/C 445/44

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąją svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, kiek tai susiję su bendradarbiavimu su Europos prokuratūra ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos tyrimų veiksmingumu (10008/1/2020 – C9-0393/2020 – 2018/0170(COD)) 256

2021/C 445/45	2020 m. gruodžio 17 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (COM(2017)0085 – C8-0034/2017 – 2017/0035(COD))	257
2021/C 445/46	P9_TA(2020)0374 Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m. ***I 2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m. (COM(2020)0384) – C9-0275/2020 – 2020/0179(COD)) P9_TC1-COD(2020)0179 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 17 d. per pirmąją svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/..., kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m.	267
2021/C 445/47	P9_TA(2020)0381 Tam tikri geležinkelių saugos ir susisiekimo aspektai, susiję su Lamanšo sąsiauriu ***I 2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tam tikrų geležinkelių saugos ir susisiekimo aspektų, susijusių su tarpvalstybine infrastruktūra, Lamanšo sąsiaurio nuolatine transporto jungtimi jungiančia Sąjungą ir Jungtinę Karalystę (COM(2020)0782 – C9-0379/2020 – 2020/0347(COD)) P9_TC1-COD(2020)0347 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 17 d. per pirmąją svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl tam tikrų geležinkelių saugos ir susisiekimo aspektų, susijusių su tarpvalstybine infrastruktūra, jungiančia Sąjungą ir Jungtinę Karalystę per Lamanšo sąsiaurio nuolatine transporto jungtį	268
2021/C 445/48	P9_TA(2020)0389 Jungtinės Karalystės vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams skirti žvejybos leidimai ir Jungtinės Karalystės žvejybos laivų Sąjungos vandenyse vykdomos žvejybos operacijos ***I 2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Jungtinės Karalystės vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams skirtų žvejybos leidimų ir Jungtinės Karalystės žvejybos laivų Sąjungos vandenyse vykdomų žvejybos operacijų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2403 (COM(2020)0830 – C9-0396/2020 – 2020/0366(COD)) P9_TC1-COD(2020)0366 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąją svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2403, kiek tai susiję su Jungtinės Karalystės vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams skirtais žvejybos leidimais ir Jungtinės Karalystės žvejybos laivų Sąjungos vandenyse vykdomomis žvejybos operacijomis	269

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

2021/C 445/49	2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl antrojo 2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto (13892/2020 – C9-0408/2020 – 2020/0371(BUD))	270
2021/C 445/50	P9_TA(2020)0386 Bendrosios taisyklės, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiektimas krovinių ir keleivių vežimo keliais sektoriuje pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Sąjungos ***I 2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiektimas krovinių ir keleivių vežimo keliais sektoriuje pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, nurodytam Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (COM(2020)0826 – C9-0399/2020 – 2020/0362(COD)) P9_TC1-COD(2020)0362 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiektimas krovinių ir keleivių vežimo keliais sektoriuje po pereinamojo laikotarpio, numatyto Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos, pabaigos	294
2021/C 445/51	P9_TA(2020)0387 Oro susisiektimas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, atsižvelgiant į Jungtinės karalystės išstojimą iš Sąjungos ***I 2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis oro susisiektimas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, nurodytam Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (COM(2020)0827 – C9-0398/2020 – 2020/0363(COD)) P9_TC1-COD(2020)0363 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis oro susisiektimas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, numatytam Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos	295
2021/C 445/52	P9_TA(2020)0388 Aviacijos sauga pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Sąjungos ***I 2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tam tikrų aviacijos saugos aspektų, susijusių su Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos nustatyto pereinamojo laikotarpio pabaiga (COM(2020)0828 – C9-0397/2020 – 2020/0364(COD)) P9_TC1-COD(2020)0364 Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl tam tikrų aviacijos saugos aspektų, susijusių su Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos numatyto pereinamojo laikotarpio pabaiga	296

Simbolių paaiškinimai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Parlamento pakeitimai

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu ■ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.

EUROPOS PARLAMENTAS

2020–2021 M. SESIJA

2020 m. gruodžio 14–18 d. posėdžiai

PRIIMTI TEKSTAI

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2020)0359

Nauja Europos mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirta strategija

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos Europos mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtos strategijos (2020/2131(INI))

(2021/C 445/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalį, kurioje pateikiama nuoroda į vidaus rinką, darnų vystymąsi ir socialinę rinkos ekonomiką,
- atsižvelgdamas į 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendaciją 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius ⁽²⁾ (Pavėluotų mokėjimų direktyva),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1287/2013, kuriuo sukuriamą 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1639/2006/EB ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. spalio 23 d. rezoliuciją „Mažosios ir vidutinės įmonės (MVI): konkurencingumas ir verslo galimybės“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 8 d. rezoliuciją dėl šeimos verslo įmonių Europoje ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. gegužės 15 d. rezoliuciją dėl naujos daugiametės finansinės programos, nuosavų išteklių ir gaivinimo plano ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 23 d. rezoliuciją dėl 2020 m. liepos 17–21 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

⁽²⁾ OL L 48, 2011 2 23, p. 1.

⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 33.

⁽⁴⁾ OL C 68 E, 2014 3 7, p. 40.

⁽⁵⁾ OL C 316, 2017 9 22, p. 57.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0124.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0206.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 23 d. Komisijos komunikatą „Smulkiojo verslo akto Europai apžvalga“ (COM(2011)0078) ir 2011 m. gegužės 12 d. Parlamento rezoliuciją šiuo klausimu ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 7 d. Komisijos komunikatą „Geresnių MVĮ galimybių gauti finansavimą veiksmų planas“ (COM(2011)0870),
- atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 7 d. Komisijos komunikatą „Pažangus reglamentavimas – atsižvelgti į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius“ (COM(2013)0122),
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 22 d. Komisijos komunikatą „Europos ateities lyderiai: pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių iniciatyva“ (COM(2016)0733),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020)0067),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Tvarios ir skaitmeninės Europos MVĮ strategija“ (COM(2020)0103),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Nauja Europos pramonės strategija“ (COM(2020)0102),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020)0098),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „Proga Europai atsigauti ir paruošti dirvą naujai kartai“ (COM(2020)0456),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „Patikslinta 2020 m. Komisijos darbo programa“ (COM(2020)0440),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 1 d. Komisijos komunikatą „Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo“ (COM(2020)0274),
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio mėn. parengtą 2018–2019 m. metinę ataskaitą dėl Europos MVĮ,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2020 m. pavasario ekonominę prognozę,
- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 22 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 02/2020 „Veikianti MVĮ priemonė: veiksminga ir novatoriška programa, kurią įgyvendinant susiduriama su sunkumais“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 11 d. paskelbto 2020 m. skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso išvadas,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio mėn. paskelbtą Pasaulio banko ataskaitą „Pasaulio ekonomikos perspektyvos“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 10 d. EBPO ataskaitą „Trūkstami verslininkai 2019 m.“,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomones,
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto laišką,
- atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0237/2020),

⁽⁹⁾ OL C 377 E, 2012 12 7, p. 102.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- A. kadangi 2020 m. kovo 10 d. paskelbtas Komisijos komunikatas „Tvartos ir skaitmeninės Europos MVĮ strategija“, o 2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) paskelbė COVID-19 pandemijos pavojų⁽¹⁰⁾, kuris padarė reikšmingą poveikį ekonominei, socialinei ir politinei aplinkai, kurioje veikia MVĮ, ir dėl kurio tapo būtina strategijos peržiūra, atsižvelgiant į daugelį pasikeitusių ekonominių, socialinių ir politinių sąlygų; kadangi 2020 m. kovo mėn. pateiktoje Komisijos strategijoje vis dar siūlomi būdai, kaip spręsti struktūrinius ekonominius, socialinius ir su aplinka susijusius uždavinius, su kuriais MVĮ susidūrė prieš COVID-19 krizę, taip pat kitus su skaitmenine ir žaliąja pertvarka susijusius būsimus uždavinius; kadangi Komisija turėtų pateikti atnaujintą komunikato dėl naujos MVĮ strategijos versiją, kurioje atspindėtų šioje rezoliucijoje iškelti klausimai; kadangi Europos konkurencingumas atsilieka nuo kitų išsivysčiusios ekonomikos šalių, o tai kelia grėsmę Europos galimybėms užtikrinti gerovę ir klestėjimą;
- B. kadangi 24 milijonai MVĮ sudaro 27 ES valstybių narių ekonomikos pagrindą ir iki pandemijos jose buvo sukuriami daugiau kaip pusė ES BVP, o jose dirbo apie 100 mln. darbuotojų; kadangi 98,9 % ES nefinansinės ekonomikos įmonių yra mažosios įmonės, turinčios mažiau nei 49 darbuotojus⁽¹¹⁾; kadangi labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu yra labai kompleksinės ir nevienalytės, kalbant apie jų dydį ir labai įvairius veiklos sektorius, kuriuose jos dalyvauja; kadangi MVĮ yra gyvybiškai svarbios Europos pramonės vertės grandinių plėtrai ir atsparumui ir labai prisideda prie vietos, regioninės ir nacionalinės ekonomikos;
- C. kadangi MVĮ turėtų būti Europos žaliojo kurso ir skaitmeninės strategijos pagrindas ir turėtų būti tinkamai remiamos joms pritaikytomis finansinėmis priemonėmis ir MVĮ palankia teisėkūros aplinka, kad jos galėtų atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant Europos ekonomikos augimą ir įgyvendinant platesnio masto Sąjungos strateginius tikslus, įskaitant aplinkos apsaugos tikslus iki 2050 m.; kadangi Parlamentas savo rezoliucijoje „Suderinti ES veiksmai kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais“ pabrėžė, kad Europos žaliasis kursas ir skaitmeninė pertvarka turėtų palengvinti ekonomikos atgaivinimą ir atstatymą po COVID-19 krizės; kadangi MVĮ turi aktyviai dalyvauti ir remti ES skaitmeninę strategiją ir Europos žaliąjį kursą, kad padidintų savo konkurencingumą ir atskleistų savo skaitmeninimo, novatoriškų sprendimų diegimo ir neatidėliotinų aplinkos ir visuomenės problemų sprendimo potencialą; kadangi MVĮ indėlis bus labai svarbus sėkmingam šių strategijų įgyvendinimui;
- D. kadangi dėl pandemijos sukeltos ekonomikos krizės ir pablogėjusių ekonominių perspektyvų didelis ir neapibrėžtas skaičius MVĮ ir startuolių atsidūrė ties nemokumo riba; kadangi 2018 m. tik su 40 % bendrovių buvo atsiskaityta laiku; kadangi likvidumo krizė, nuo kurios kenčia daugelis MVĮ, ne tik turi neigiamą įtaką jų kasdieniam veikimui, bet ir turės poveikį būsimoms jų augimo perspektyvoms, nes bus užkertamas kelias tinkamai planuoti ilgalaikes investicijas;
- E. kadangi Europos Centrinio Banko (ECB) reaguojant į pandemijos sukeltą krizę sukurta specialioji pirkimo programa daugiausiai padeda stambioms bendrovėms, kurios yra labiau priklausomos nuo komercinių skolų rinkos, tačiau negerina finansinių sąlygų MVĮ; kadangi ES ir valstybių narių veiksmai turėtų būti ryžtingi ir neatidėliotini, siekiant kuo labiau sumažinti ekonominę, socialinę ir strateginę riziką, susijusią su šių bendrovių skaičiaus mažėjimu; pripažįsta, kad Sąjungoje bankų skolinimas tradiciškai yra pagrindinis MVĮ išorės finansavimo šaltinis, sudarantis daugiau nei tris ketvirtadalius MVĮ finansavimo, todėl MVĮ ypač jautriai reaguoja į bankų skolinimo sąlygų griežtinimą; kadangi MVĮ neturi priemonių, kad galėtų įveikti užsitęsusią krizę, o nacionalinės priemonės neturėtų neigiamai paveikti ES vidaus rinkos;
- F. kadangi dėl COVID-19 krizės susidariusio kapitalo trūkumo poveikis skirtinguose sektoriuose, įvairių tipų bendrovėse ir valstybėse narėse bus skirtingas, o tai lems skirtumus vidaus rinkoje; kadangi svarbu išlaikyti vienodas sąlygas siekiant kuo labiau sumažinti konkurencijos iškraipymus vidaus rinkoje, o skirtingi valstybių narių augimo rezultatai yra viena iš nevienodo ekonominio vystymosi ES priežasčių; kadangi MVĮ dar labiau kenčia nuo didelės ir dažnai nereguliuojamos pasaulinės konkurencijos;

⁽¹⁰⁾ PSO generalinio direktoriaus įžanginės pastabos spaudos konferencijoje dėl COVID-19, 2020 m. kovo 11 d.

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/growth/smes_en

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- G. kadangi EBPO paskelbtame ekonomikos perspektyvų dokumente neatmetama galimybė, kad kitos rimtos COVID-19 bangos atveju iki 2021 m. pabaigos bus prarasta daugiau pajamų nei per bet kurią ankstesnę pastarųjų 100 metų recesiją⁽¹²⁾; kadangi po COVID-19 protrūkio teikiama valstybės pagalba neturėtų iškraipyti konkurencijos vidaus rinkoje tarp skirtingų šalių MVĮ; kadangi pandemija parodė, kad perėjimas prie skaitmeninių technologijų yra itin svarbus, ir atkreipė dėmesį į būtinybę skaitmeninti ekonomiką, kad ateityje būtų užtikrintas didesnis atsparumas, tačiau aplinkos apsaugos problemos išlieka ir jas reikia spręsti; kadangi ES susiduria su didele pasaulinio lygmens veikėjų konkurencija; kadangi inovacijos yra veiksmingas būdas MVĮ užtikrinti ilgalaikį ir tvarų augimą;
- H. kadangi tikimasi, jog diegiant aplinkosaugos požiūriu tvarią praktiką, inovacijas ir technologijas bus sukurta naujų darbo vietų ir verslo galimybių MVĮ, kartu stiprinant jų konkurencingumą ir mažinant išlaidas, jei tik sudaromos tinkamos administracinės, reglamentavimo ir techninės sąlygos; kadangi daugelis MVĮ nori pagerinti savo aplinkosauginį veiksmingumą, išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą, skaitmeninių technologijų naudojimą ir novatoriškų sprendimų diegimą, o visa tai bus itin svarbu remiant jų ilgalaikį ir tvarų augimą ir konkurencingumą, taip pat suteikiant joms galimybę atlikti pagrindinį vaidmenį tiesiogiai diegiant ekologines inovacijas; kadangi šiuo tikslu turėtų būti sudarytos geresnės galimybės gauti finansavimą ir techninę paramą;
- I. kadangi pagal Komisijos 2020 m. skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksą⁽¹³⁾ daugelis MVĮ vis dar negali visapusiškai pasinaudoti skaitmeninimo galimybėmis ir atsilieka nuo didelių bendrovių tiek skaitmeniniais įgūdžiais, tiek savo veiklos skaitmeninimu, iš dalies dėl nesąžiningos tarptautinių bendrovių konkurencijos; kadangi tos pačios taisyklės turėtų būti taikomos tiek skaitmeninėse, tiek neskaitmeninėse bendrosiose rinkose, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ir išvengta neigiamo poveikio darbo ir socialinėms teisėms; kadangi duomenų naudojimas gali suteikti konkurencinį pranašumą ir sudaryti sąlygas MVĮ pasinaudoti skaitmeninės pertvarkos teikiamais privalumais, o dėmesys skaitmeniniam raštingumui ir įgūdžiams turėtų būti derinamas su didesnėmis ES investicijomis į skaitmeninę infrastruktūrą, taip pat MVĮ prieigos prie duomenų gerinimu ir sąžiningomis komercinėmis ir reguliavimo sistemomis esant bet kokiems rinkos santykiams, t. y. verslo tarpusavio, verslo su vartotojais ir verslo su valdžios sektoriumi;
- J. kadangi vienas iš pagrindinių iššūkių, trukdančių pasinaudoti skaitmeninimo galimybėmis, yra kvalifikuotų darbuotojų trūkumas; kadangi Komisija, valstybės narės ir vietos valdžios institucijos turėtų imtis veiksmų verslo aplinkai gerinti, kad būtų užtikrintas MVĮ konkurencingumas ir tvarus bei ilgalaikis Sąjungos ekonomikos augimas; kadangi Sąjungos MVĮ strategija – tai galimybė skatinti menkai atstovaujamų grupių verslumo kultūrą ir sudaryti joms sąlygas visapusiškai išnaudoti galimybes, atsirandančias dėl skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos;
- K. kadangi verslumo kultūros stiprinimas gali sudaryti sąlygas MVĮ visapusiškai prisidėti prie dvejopos pertvarkos ir ja pasinaudoti, taip pat didinti kuriamų darbo vietų skaičių, taigi ir MVĮ poveikį darbo rinkai; kadangi moterys sudaro 52 % visų ES gyventojų, bet tik 34,4 % visų savarankiškai dirbančių asmenų ir 30 % visų pradedančiųjų verslininkų ES⁽¹⁴⁾; kadangi moterų kūrybingumo ir verslumo potencialas lieka neišnaudotas ir turėtų būti labiau plėtojamas;
- L. kadangi reikėtų sumažinti reguliavimo našta, pavyzdžiui finansines ir nereikalingas reikalavimų laikymosi išlaidas, atsirandančias dėl pernelyg didelio reguliavimo ir pernelyg sudėtingų administracinių procedūrų, įskaitant problemas, susijusias su patentų ginčų nagrinėjimu, pvz., intelektinės nuosavybės apsaugos srityje, taip pat finansavimo galimybių požiūriu; kadangi inovacijos nėra susijusios su reguliavimu, bet jas skatina bendradarbiavimo pastangos, kai įmonės sąveikauja siekdamos keistis žiniomis ir informacija bei derinti idėjas ir finansavimą su partneriais platesnių inovacijų sistemų pagrindu; kadangi subsidijos, o ne mokesčių kreditai paprastai lengviau pasiekia MVĮ arba veiklą, kurią galbūt dažniau pasirenka MVĮ;

⁽¹²⁾ OECD Economic Outlook, Volume 2020, Issue I.

⁽¹³⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

⁽¹⁴⁾ Ataskaita, kurią Europos Komisijai ir Europos investicijų bankui parengė Inovacijų finansavimo konsultacinių paslaugų tarnyba: „Moterų verslininkų finansavimas. Kaip užtikrinti ekonomikos augimą“ (angl. *Funding women entrepreneurs – How to empower growth*), 2020 m. birželio mėn.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- M. kadangi ES MVĮ apibrėžtis yra pateikiama daugiau kaip 100 ES teisės aktų, apimančių įvairiausias ES politikos sritis; kadangi Komisija toliau nagrinės dabartinę apibrėžtį ir teiks ataskaitas apie naujausiose viešose konsultacijose kilusius klausimus, pvz., sudėtingas nuosavybės struktūras arba galimą blokavimo poveikį (angl. *lock-in effects*); kadangi Komisija vis dar turi įgyvendinti 2016 m. rugsėjo 15 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą, kuriame reikalaujama išaiškinti „nepriklausomumo“ ir „savarankiškumo“ kriterijus;
- N. kadangi labai mažos įmonės sudaro reikšmingą Europos MVĮ dalį ir dažnai susiduria su sunkumais gauti finansavimą, taip pat įgyjant žinių apie Europos ir nacionalinių lygmeniu prieinamas galimybes; kadangi šios kategorijos įmonės taip pat labai nukentėjo per COVID-19 krizę ir, nepažeidžiant dabartinės MVĮ apibrėžties, jos turėtų gauti daugiau paramos ir būti labiau skatinamos;
- O. kadangi vidutinės kapitalizacijos įmonės labai prisideda siekiant užimtumo ir augimo, ypač kai kuriose valstybėse narėse; kadangi Komisija, įgyvendindama REFIT iniciatyvą, turėtų įvertinti poreikį nustatyti atskirą vidutinės kapitalizacijos įmonių apibrėžtį, kad būtų galima taikyti tikslines priemones, kartu užtikrinant, kad dėl to nebūtų išplėsta esama MVĮ apibrėžtis ir jokių būdu nebūtų pakenkta MVĮ paramai;

Struktūrinės problemos prieš COVID-19 krizę

1. palankiai vertina Komisijos MVĮ strategiją ir pritaria jos nuomonei, kad MVĮ yra labai svarbios Europos ekonomikai; pabrėžia poreikį atnaujinti MVĮ strategiją atsižvelgiant į COVID-19 krizę, kartu sutelkiant dėmesį į pažangą pereinant prie socialiniu, ekonominiu ir aplinkosaugos požiūriu atsparios visuomenės ir konkurencingos ekonomikos, todėl ragina MVĮ strategiją suderinti su pramonės strategija, Europos duomenų strategija⁽¹⁵⁾ ir Europos žaliuoju kursu, kad vykdam dvejopą pertvarką būtų aktyviai įtrauktos ir remiamos visos MVĮ, siekiant didesnio konkurencingumo, ilgalaikio augimo ir didesnio atsparumo;
2. be to, ragina imtis priemonių, kuriomis būtų gerinama verslo kūrimo aplinka ir stiprinama verslumo dvasia, be kita ko, mažinant MVĮ tenkančią administracinę naštą; atsižvelgdamas į tai, ragina priimti MVĮ veiksmų planą, kuriame būtų nurodyti aiškūs tikslai, etapai ir tvarkaraštis, kartu vykdam reguliarią stebėseną, rengiant ataskaitas ir vertinimus; šiuo požiūriu pabrėžia, kad reikia stiprinti verslumo dvasią Sąjungoje ir sudaryti sąlygas naujoms įmonėms ir esamoms MVĮ klestėti ir diegti inovacijas, taip prisidedant prie Sąjungos ekonominio, socialinio bei aplinkos tvarumo ir ekonominio konkurencingumo;
3. pripažįsta, kad per didelė administracinė ir reguliavimo našta gali varžyti MVĮ galimybes klestėti, nes jos neturi reikiamų išteklių, kad galėtų laikytis sudėtingų biurokratinių reikalavimų;
4. todėl palankiai vertina Komisijos išsipareigojimą pradėti vadovautis principu „kiek plius, tiek minus“, tačiau primena, kad taip tik išlaikomas *status quo* teisės aktuose, o toks užmojis nėra pakankamas; taip pat pabrėžia, kad valstybės narės turi vengti perteklinio reglamentavimo – tai būtų pirmas žingsnis siekiant suvaldyti naują reglamentavimo bangą; primena, kad viešasis administravimas tiek Europos, tiek nacionaliniu lygmeniu yra labai svarbus užtikrinant palankias sąlygas verslui ir, pavyzdžiui, skatinant investicijas, kuriomis siekiama didinti ekonomikos konkurencingumą, kartu išlaikant aukščiausius skaidrumo, darbuotojų sveikatos, teisių ir saugos bei aplinkos apsaugos standartus;
5. todėl ragina valstybes nares ir Komisiją pripažinti geresnio reglamentavimo ir supaprastinimo poreikį ir priimti veiksmų gaires, kuriose būtų numatyti konkretūs ir privalomi tikslai bei rodikliai, nes tai yra būtina sąlyga, kad ekonomika galėtų atsigaivinti, būtų galima diegti inovacijas ir išsaugoti ES įmonių konkurencingumą; pažymi, kad kelios valstybės narės yra nustačiusios kiekybinius tikslus – iki 30 %⁽¹⁶⁾ sumažinti administracinę naštą, ir ragina Komisiją nustatyti plataus užmojo ir privalomus kiekybinius ir kokybinius administracinės naštos mažinimo tikslus ES lygmeniu, kuo greičiau atlikus poveikio vertinimą ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2021 m. birželio mėn., prieš Komisijai parengiant komunikatą;

⁽¹⁵⁾ 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatas „Europos duomenų strategija“ (COM(2020)0066).

⁽¹⁶⁾ Ataskaita, kurią Vokietijos ekonomikos ir energetikos ministerijai pateikė Europos politikos studijų centras: „Galimybių studija: principo „kiek plius, tiek minus“ įdiegimas Europos Komisijoje“ (angl. *Feasibility Study: Introducing 'one-in-one-out' in the European Commission*), 2019 m. gruodžio 5 d.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

6. pažymi, kad šiose veiksmų gairėse turėtų būti nustatytos sritys, kuriose reikėtų gerokai sumažinti MVĮ tenkančią administracinę ir reguliavimo našą, siekiant sumažinti reikalavimų laikymosi sąnaudas, įskaitant biurokratiją, ir padėti valstybėms narėms sparčiai sumažinti taisyklių skaičių, kartu užtikrinant darbuotojų teises, socialinius ir sveikatos standartus bei aplinkos apsaugą; pabrėžia, kad siekiant stebėti biurokratijos mažinimo veiksmingumą svarbu atlikti ir tokių priemonių *ex post* vertinimą, atsižvelgiant į MVĮ perspektyvą ir nekenkiant darbuotojų teisėms;

7. ragina gerinti reglamentavimo suderinamą, kartu užtikrinant pažangų skaitmeninimą, didesnę patogumą naudotojams, paprastesnes procedūras ir saugesnes bei privatumą užtikrinančias duomenų tvarkymo procedūras; atsižvelgdamas į tai, ragina užtikrinti didesnę ir tikslingesnę nacionalinio ir ES lygmens techninę ir administracinę pagalbą, keitimąsi geriausia patirtimi ir mokymo galimybėmis MVĮ; ragina Komisiją sukurti vieną bendrą skaitmeninę prieigą, kurioje būtų teikiamos visos užklauskos dėl MVĮ galimybių gauti ES finansavimą, ir užtikrinti, kad į ES paramos sistemas, be kita ko, skirtas COVID-19 padariniams šalinti, būtų įtrauktas stiprus MVĮ komponentas;

8. palankiai vertina laimėjimus geresnio reglamentavimo principų taikymo srityje; pabrėžia, kad reikia siekti tolesnės pažangos, visų pirma formų ir procedūrų supaprastinimo ir standartizavimo srityje, nuosekliai įgyvendinant vienkartinio duomenų pateikimo ir standartinio paslaugų skaitmeninimo principus tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu ir apskritai mažinant administracinę našą;

9. ragina Komisiją atidžiai išnagrinėti COVID-19 krizės ekonominį ir socialinį poveikį MVĮ ir atsižvelgti į MVĮ dėl COVID-19 krizės kylančius sunkumus, kai bus atliekami poveikio vertinimai prieš teikiant pasiūlymus dėl teisės aktų;

10. todėl ragina atlikti privalomą tyrimą, kuris leistų MVĮ aspektu įvertinti pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų sąnaudas ir naudą, įskaitant jų ekonominį poveikį ir poveikį MVĮ darbuotojams; tikisi, kad visuose pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų bus visapusiškai atsižvelgta į poveikio MVĮ tyrimo rezultatus ir bus aiškiai parodyta, kaip būtų pasiektas supaprastinimas, ir, jei įmanoma, parengtos papildomos rekomendacijos, kad būtų išvengta nereikalingos administracinės ar reguliavimo naštos MVĮ; primena, kad ES teisėkūros proceso metu daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama poveikio vertinimų kokybei, o ne kuo greitesniam iniciatyvų užbaigimui; ragina valstybes nares kaupti ir skatinti geriausią patirtį ir parengti gaires dėl sisteminio MVĮ tyrimų vykdymo, taip pat ir nacionaliniu lygmeniu;

11. ragina Komisiją užtikrinti Reglamentavimo patikros valdybos (RPV) veiksmingumą ir tinkamą veikimą užtikrinant, kad jos daugumą sudarytų išorės ekspertai ir ji turėtų Jungtinio tyrimų centro paramą; pakartoja, kad turi būti užtikrintas RPV ir jos darbo nepriklausomumas, skaidrumas ir objektyvumas ir kad valdybos nariams neturėtų būti taikoma jokia politinė kontrolė, interesų konfliktai ar šališkumas; ragina Komisiją užtikrinti subalansuotą atstovavimą didelėms ir mažoms įmonėms visose atitinkamose su ES politikos formavimu susijusiose institucijose ir komitetuose, įskaitant RPV; mano, kad dabartinis reikalavimas turėti RPV tik vieną MVĮ atstovą, atstovaujantį visoms MVĮ visuose sektoriuose, yra nepakankamas, atsižvelgiant į didelę MVĮ įvairovę Europoje;

12. ragina atnaujinti iniciatyvos „Small Business Act“ (SBA) įgyvendinimą; pabrėžia, kad reikia nuosekliai taikyti principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“ ir stiprinti principą „svarbiems klausimams skirti daug dėmesio, o nesvarbiems – mažai“, kad ES ir nacionalinės teisės aktuose būtų užtikrintas tinkamas dėmesys MVĮ ir kad tai taptų pagrindu naujam tarpinstituciniam įsipareigojimui mažinti administracinę našą;

13. atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą paskirti specialųjį ES MVĮ atstovą siekiant suteikti daugiau matomumo MVĮ problemoms; be to, ragina Komisiją paskirti MVĮ atstovą į centrinį padalinį prie Komisijos Pirmininko būstinės, kad jis galėtų stebėti visuose generaliniuose direktoratuose svarstomus su MVĮ susijusius klausimus; ragina Komisiją remtis dabartiniu MVĮ veiklos peržiūros procesu ir dalyvauti kasmet rengiamose diskusijose dėl „MVĮ Sąjungos padėties“, kurios vyks Parlamento plenariniame posėdyje; pabrėžia galimybę stiprinti MVĮ atstovo tinklo ir MVĮ atstovaujančių nacionalinių ir vietos organizacijų bendradarbiavimą;

14. mano, kad ES tikslai tvarumo ir skaitmeninimo srityse turėtų visapusiškai atitikti finansinius ir kitus išteklius, kad valstybės narės galėtų skatinti MVĮ pertvarką šiose srityse, nes tai ypač svarbu mažiau išsivysčiusiems regionams; pabrėžia,

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

kad šie tikslai negali prieštarauti vieni kitiems, o priešingai – turi vienas kitą papildyti ir būti įgyvendinami kartu su priemonėmis, kuriomis siekiama apsaugoti darbo vietas užtikrinant darbuotojų teises ir gerinant darbo sąlygas;

15. apgailestauja dėl to, kad MVĮ susiduria su didesniais sunkumais gauti finansavimą, nei didesnės įmonės, be kita ko, dėl įvairių piniginių priemonių ir reglamentavimo sistemos; atsižvelgdamas į tai, siūlo imtis veiksmų, kad MVĮ, įskaitant labai mažas įmones ir startuolius, turėtų daugiau galimybių gauti kreditą; primena, kad MVĮ paprastai neturi pakankamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad galėtų vienodomis sąlygomis su kitais suinteresuotaisiais subjektais, ypač tarptautinėmis bendrovėmis, dalyvauti prieigos prie finansinių priemonių procese;

16. reiškia susirūpinimą dėl sunkumų, su kuriais susiduria dauguma MVĮ, ypač tos, kurių kapitalizacija ribota, norėdamos pasinaudoti EIB finansavimo linijomis, ir ragina nustatant prieigos sąlygas atsižvelgti į poreikį užtikrinti aktyvesnį MVĮ dalyvavimą; apgailestauja dėl to, kad daugelis MVĮ, įskaitant labai mažas įmones ir startuolius, negali pasinaudoti ES finansavimu dėl to, kad jiems trūksta informacijos apie esamas galimybes, taip pat dėl lėtų ir pernelyg sudėtingų susijusių procedūrų ir tinkamumo kriterijų; ragina Komisiją pašalinti tokias kliūtis supaprastinant procedūras, užtikrinant internetinę prieigą prie informacijos ir toliau remiant MVĮ ir labai mažoms įmonėms specialiai pritaikytas paskatas;

17. šiuo atžvilgiu primena valstybėms narėms ir Komisijai, kad reikia nedelsiant atkurti MVĮ likvidumą, siekiant užtikrinti jų veikimo pagrindą, ir išpėja, kad MVĮ, ypač labai mažų įmonių, – turint omenyje jų struktūrines problemas, palyginti su didesnėmis įmonėmis, – išlikimas po COVID-19 priklausys nuo spartaus sprendimų priėmimo, tinkamo finansavimo ir greito likvidumo užtikrinimo;

18. ragina Komisiją ir valstybes nares kuo geriau pasinaudoti būsimomis ES priemonėmis pagal kitą daugiametę finansinę programą (DFP), atsižvelgiant į konkrečius vietos bendruomenių poreikius ir, kai įmanoma, į esamus sektorių ir nacionalinius ypatumus; primena, jog tikimasi, kad jos, be kita ko, nukreips investicijas į MVĮ;

19. apgailestaudamas pažymi, kad Ekonomikos gaivinimo plane MVĮ skiriama nedaug dėmesio, ir ragina numatyti priemones, kuriomis būtų užtikrinta supaprastinta MVĮ prieiga;

20. primygtinai ragina Komisiją geriau pritaikyti ES finansavimą, kad būtų pritraukta daugiau neskaitmeninių, aukštųjų technologijų ir novatoriškų MVĮ, ir taip pat ragina kuriant naujas ES priemones atsižvelgti į tai, ar MVĮ galės pagrįstai pasinaudoti tokiu finansavimu ir ar jis atitinka jų poreikius, ir užtikrinti, kad MVĮ galėtų gauti tiek pat naudos, kiek ir visi kiti vertės grandinėje dalyvaujantys partneriai, kad būtų užtikrintas Europos konkurencingumas pasaulyje; primena, kad, siekiant padėti startuoliams klestėti, labai svarbu užtikrinti „ilgalaikio kapitalo“, kuriuo siekiama gauti ilgalaikėms investicijoms būdingos naudos ir kurio teikėjai gali išlaikyti savo investicijas net ir esant trumpalaikėms nepalankioms sąlygoms, pasiūlą;

21. pabrėžia, jog būtina, kad ES įstaigos aktyviai bendrautų su MVĮ tinklais ir organizacijomis vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis, kad būtų galima laiku teikti informaciją ir gaires, kaip pasinaudoti esamomis ir planuojamomis ES finansavimo galimybėmis; primena Komisijai, kad ji pasinaudotų visomis turimomis ryšių palaikymo priemonėmis, taip pat rengtų konkursus studentams ir jauniems verslininkams;

22. primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti nediskriminacines galimybes gauti bankų paskolas MVĮ, be kita ko, toms, kurių verslo modeliai orientuoti į nematerialųjį turtą; primena, kad galimybė gauti finansavimą yra pagrindinis augimą, tvarią pertvarką ir inovacijas skatinantis veiksnys, ir ragina toliau remti novatoriškus verslo modelius; apgailestauja dėl skirtingose ES šalyse įsikūrusioms MVĮ taikomų skirtingų kredito teikimo sąlygų ir ragina valstybes nares bendradarbiauti su finansų ir bankų sektoriais, atsižvelgiant į jų įsipareigojimą užtikrinti visapusiškas ir sąžiningas MVĮ galimybes gauti banko paskolas;

23. pabrėžia, kad vien tik kapitalo rinkų skiriamo finansavimo nepakaks siekiant pateikti MVĮ tinkamus sprendimus, ir mano, kad finansinių paslaugų sektorius turi būti stabilus ir pasiūlyti MVĮ, labai mažoms įmonėms ir savarankiškai dirbantiems verslininkams įvairias ir ekonomiškai efektyvias specialiai pritaikyto finansavimo galimybes; todėl pabrėžia, kokie svarbūs yra tradiciniai bankininkystės modeliai, įskaitant mažus regioninius bankus ir taupymo kooperatyvus; ragina EIB glaudžiau bendradarbiauti su valstybėse narėse veikiančiais finansų tarpininkais, skleidžiant MVĮ svarbią informaciją, siekiant pagerinti jų galimybes gauti finansavimą;

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

Nauji dėl COVID-19 pandemijos kylantys iššūkiai

24. primena, kad turi būti skubiai užtikrintas MVĮ likvidumas, taip pat turi būti sustiprintos MVĮ rekapitalizavimo priemonės; primygtinai ragina valstybes nares ir Komisiją spręsti vėluojančių mokėjimų problemą, dėl kurios MVĮ ir toliau susiduria su dideliais likvidumo uždaviniais, ir primygtinai ragina valstybes nares, kurios dar to nepadarė, įgyvendinti Pavėluotų mokėjimų direktyvą, ypač kiek tai susiję su viešojo administravimo institucijomis ir įmonių tarpusavio santykiais;

25. primygtinai ragina Komisiją stiprinti Pavėluotų mokėjimų direktyvos stebėseną ir vykdymo užtikrinimą ir įvertinti poreikį ją persvarstyti siekiant užtikrinti, kad vidaus rinkoje būtų užtikrinti skubūs mokėjimai kaip norma, tiek vykdant įmonių tarpusavio sandorius, visų pirma iš didesnių įmonių – mažesnėms, tiek sandorius tarp valdžios sektoriaus ir verslo subjektų; ragina Europos, nacionalinio, regionų ir vietos lygmens valdžios institucijas rodyti tinkamą pavyzdį visada laiku mokant MVĮ ir, atsižvelgdamas į tai, ragina aktyviai taikyti pažeidimo nagrinėjimo procedūras tais atvejais, kai direktyva nėra tinkamai įgyvendinama;

26. pripažįsta, kad reikia laikinai sušvelninti valstybės pagalbos taisykles ir pripažinti, kad jos lėmė netolygų priemonių įgyvendinimą visoje Sąjungoje; ragina Komisiją ir Tarybą skubiai imtis veiksmų siekiant užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas tarp valstybių narių;

27. pažymi, kad ateityje vertinant ir persvarstant valstybės pagalbos taisykles turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į ypatumus ir geografinių požiūrių nepalankias sąlygas, su kuriomis susiduria atokiausiose teritorijose išsikūrusios MVĮ, įskaitant esančias salose, atokiausiuose regionuose ir kalnuotose vietovėse, taip pat kitose vietovėse, įskaitant neperiferines vietas, kurioms poveikį daro precedento neturinčios gaivalinės nelaimės;

28. yra labai susirūpinęs dėl to, kad COVID-19 krizė labiausiai paveikė turizmo, apgyvendinimo paslaugų, kultūros, kūrybos pramonės, transporto, prekybos mugių ir renginių sektorius, kurių didelę dalį sudaro MVĮ; pabrėžia, kad svarbu įgyvendinti nuolatinės skubias priemones, kuriomis siekiama atkurti ir išlaikyti keliautojų ir paslaugų teikėjų tarpusavio pasitikėjimą; pabrėžia, kad šiems sektoriams reikia sumažinti administracinę naštą ir sąnaudas lemiantį reglamentavimą, nustatyti geriausius sektoriaus gaivinimo būdus ir užtikrinti nukentėjusių sektorių darbuotojų teisių apsaugą; primena, kad svarbu pagerinti kultūros ir kūrybos sektoriuje veikiančių MVĮ galimybes naudotis skaitmeninėmis technologijomis ir paramos programomis, nes COVID-19 krizė parodė, kokios jos yra svarbios mūsų ekonomikai ir socialiniam gyvenimui;

29. primygtinai ragina valstybes nares užimtumo apsaugą ir MVĮ bei startuolių išlikimą pripažinti svarbiausiais politiniais prioritetais, pateikiant konkrečias priemones siekiant remti ekonomiškai perspektyvias MVĮ ir startuolius, kurioms gresia nemokumas, visų pirma atsižvelgiant Europos Vadovų Tarybos pasiūlymą panaikinti Mokumo palaikymo priemonę; atkreipia dėmesį į iniciatyvą „Paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti“ (SURE), kuria siekiama padengti su nacionalinėmis sutrumpinto darbo laiko sistemomis susijusias išlaidas; ragina Komisiją aktyviai remti valstybes nares į nacionalinę teisę perkeltiant Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvą⁽¹⁷⁾, siekiant užtikrinti, kad sunkumų patiriančioms MVĮ būtų suteikta tikra antroji galimybė;

30. pažymi, kad dėl COVID-19 krizės MVĮ buvo paskatintos diegti novatoriškas technologijas, naujus darbo organizavimo būdus ir skaitmeninius verslo modelius, pvz., e. prekybos, bendradarbiaujamosios ekonomikos ir nuotolinio darbo; atkreipia dėmesį į tai, kad daugeliui MVĮ buvo sunku prisitaikyti prie naujų aplinkybių, ir šiuo atžvilgiu ragina Komisiją užtikrinti, kad investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas būtų nukreiptos į MVĮ dalyvavimą, kartu užtikrinant intelektinės nuosavybės teisių gynimo ir inovacijų skatinimo pusiausvyrą; be to, ragina užtikrinti pagarbą darbuotojų teisėms per visą šį procesą;

31. primena, kad MVĮ inovacijos yra pagrindinis našumo ir tvaraus augimo veiksnys, nes jos gali padėti kovoti su pasauliniais ir visuomenės uždaviniais bei užtikrinti geresnes darbo sąlygas; primena, kad technologinė plėtra ir skaitmeninimas didina MVĮ galimybes diegti inovacijas ir klestėti, spartina žinių plitimą bei naujų verslo modelių kūrimą ir didina jų galimybes sparčiau plėsti veiklą;

⁽¹⁷⁾ 2019 m. birželio 20 d. Direktyva (ES) 2019/1023 dėl prevencinio restruktūrizavimo sistemų, skolų panaikinimo ir draudimo verstis veikla ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/1132 (OL L 172, 2019 6 26, p. 18).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

32. pabrėžia, kad investuojant į inovacijas pirmenybę reikėtų teikti ekologinėms sistemoms, kurias įgyvendinant įtraukiamos MVĮ ir kurios stiprina pažangiųjų technologijų bendrą kūrimą, brandinimą ir perdavimą pramonei, taip pat naujų technologijų įsisavinimą; todėl pabrėžia tikslinės viešosios politikos svarbą siekiant remti su skaitmeninės pertvarkos procesais susijusius labai mažų įmonių ir MVĮ horizontaliuosius poreikius, pvz., ataskaitų teikimo prievolių supaprastinimą, ir ragina valstybes nares parengti bandomąsias iniciatyvas, kuriomis būtų paspartintas MVĮ naudojimas e. prekybos sprendimais, pvz., vykdant mokymo ir konsultavimo veiklą, teikiant techninę pagalbą, geriausią praktiką arba integruojant žinių trikampį (švietimas, moksliniai tyrimai ir inovacijos) ir įtraukiant visus susijusius suinteresuotuosius subjektus bei vietos valdžios institucijas;

33. palankiai vertina tai, kad MVĮ yra įtrauktos į Europos kosmoso programą, taip pat į daugelio vartotojų grandies paslaugų ir programų rengimą; pripažįsta, kad MVĮ atlieka labai svarbų vaidmenį Europos gynybos tiekimo grandinėse;

34. palankiai vertina Komisijos pažadą įgyvendinti spartesnes mokymo programas pasitelkiant intensyviuosius skaitmeninius kursus, kad labai mažų įmonių ir MVĮ darbuotojai galėtų įgyti žinių tokiose srityse kaip dirbtinis intelektas, kibernetinis saugumas ir paskirstytojo registro technologijos; pabrėžia, kad prieš MVĮ skirtus pagal skaitmeninės Europos programą rengiamus intensyviuosius skaitmeninius kursus turėtų būti įgyvendinamos subsidijuojamos programos, kuriose MVĮ savininkai ir direktoriai galėtų nustatyti savo skaitmeninius poreikius ir galimybes; pažymi, kad kvalifikuota darbo jėga nepaprastai svarbi norint, kad MVĮ klestėtų ir būtų pajėgios sėkmingai atremti ne tik su ekologine ir skaitmenine pertvarka susijusius, bet ir tradicinius iššūkius, su kuriais šios įmonės susiduria;

35. apgailestauja dėl to, kad iki šiol tik 17 % MVĮ sėkmingai integravo skaitmenines technologijas į savo verslo veiklą; ragina stiprinti veiksmus, kuriais siekiama spręsti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties ir trūkumo problemą ir suteikti MVĮ skaitmeninį raštingumą ir įgūdžius, taip pat gerinti su viešaisiais pirkimais ir finansiniu švietimu susijusius įgūdžius, kaip ir kreditų bei tiekimo grandinės valdymo įgūdžius, kurie reikalingi sparčiai besikeičiančiose darbo rinkose, be kita ko, atsižvelgiant į COVID-19 krizės sukeltą pagreitį;

36. pabrėžia, kad reikia skatinti investicijas į tolesnes MVĮ profesinio mokymo ir pameistrystės programas; atsižvelgdamas į tai, ragina nustatyti pritaikytą požiūrį į labai mažų įmonių skaitmeninius įgūdžius; pabrėžia vaidmenį, kurį šiuo tikslu gali atlikti Komisijos įgūdžių darbotvarkė, ir pažymi, kad norint panaikinti atskirtį skaitmeninėje ir inovacijų srityse, būtina didinti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sričių programų absolventų skaičių ir spręsti atskirties problemą, su kuria susiduria moterys šioje srityje; šiuo požiūriu teigiamai vertina Europos įgūdžių darbotvarkę;

37. atkreipia dėmesį į Komisijos baltąją knygą dėl dirbtinio intelekto (COM(2020)0065) ir į jos nuomonę, kad kiekviena valstybė narė turėtų turėti bent vieną skaitmeninių inovacijų centrą, turintį aukštą specializacijos lygį dirbtinio intelekto srityje;

38. ragina Komisiją remti MVĮ pastangas, be kita ko, atnaujinti pasenusią įrangą, gerinti žinių perdavimą ir nustatyti veiksmingiausius technologijų, pvz., pramoninio dirbtinio intelekto, naudojimo būdus, taip pat kelti darbuotojų kvalifikaciją suteikiant skubiai reikalingus įgūdžius, kad būtų galima vykdyti nuotolinę turto kontrolę, gamybos stebėseną, darbuotojų bendradarbiavimą, taip pat taikyti aplinkos atžvilgiu tvarius verslo modelius, žiedinės ekonomikos metodus, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą, kur skaitmeninė kompetencija dažnai yra itin svarbi ir leidžia MVĮ išlikti konkurencingoms; ragina Komisiją taip pat apsvarstyti galimybę sukurti MVĮ kuponų programą, kuria būtų remiami minėtieji tikslai;

39. primygtinai ragina imtis veiksmų siekiant šalinti MVĮ žinių ir įgūdžių spragas, susijusias su aplinkos atžvilgiu tvariomis technologijomis, praktika ir verslo modeliais, visų pirma tuose sektoriuose, kuriuose reikia esminių pokyčių siekiant ES tvarios energetikos ir aplinkosaugos tikslų;

40. primena, kokios svarbios yra priemonės, kaip antai Europos įmonių tinklas ir Europos skaitmeninių inovacijų centrai, kurie gali skatinti MVĮ tarptautinimą, skaitmeninimą ir inovacijų diegimą vietos lygmeniu, be kita ko, aplinkosaugos srityje, ir padėti užtikrinti, kad jos būtų tinkamos išskirtiems tikslams pasiekti; ragina Komisiją atlikti išsamų šių priemonių laikotarpio vidurio ir ex post vertinimą konsultuojantis su MVĮ atstovais viso vertinimo proceso metu, siekiant užtikrinti, kad šie tinklai veiksmingai pasiektų MVĮ;

41. akcentuoja itin svarbų ne asmens duomenų ir technologijų perdavimo iš akademinės bendruomenės į MVĮ vaidmenį ir pabrėžia, kad svarbu sukurti Europos duomenų erdves nediskriminaciniam, patikimam ir saugiam dalijimuisi ne asmens duomenimis, siekiant padidinti duomenų srautus tarp įmonių ir su vyriausybėmis, naudojant atvirųjų duomenų modelį;

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

42. ragina priimti lygiagrečią ir griežtesnę politiką, siekiant pagerinti interneto infrastruktūrą ir junglumo sąlygas, kurios būtų naudingos atokiose vietovėse veikiančioms MVĮ, nes tai yra pagrindinė sąlyga skaitmeninimui pagerinti ir veiksmingai pertvarkai užtikrinti; ragina Komisiją apsvarstyti privalomus junglumo srities tikslus;

Ekonomikos gaivinimo strategija

43. tvirtina, kad programa „Europos horizontas“ yra prioritetinga ir jai reikia skirti pakankamą bendrą finansavimą; ragina didelę jo dalį skirti MVĮ, įskaitant Europos inovacijų tarybos MVĮ komponentus, taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad, kai įmanoma, taikant mokslinių tyrimų ir inovacijų priemones, pvz., Europos inovacijų tarybos programą „Accelerator“, būtų sparčiau teikiama parama novatoriškas technologijas plėtojančioms MVĮ ir startuoliams;

44. ragina užtikrinti, kad ES mokslinių tyrimų ir inovacijų politika ir priemonės būtų kuo neutralesnės sektorių atžvilgiu ir teikti didesnę paramą ne tik toms MVĮ ir labai mažoms įmonėms, kurios jau aktyviai dalyvauja inovacijų diegimo veikloje, bet ir, atsižvelgiant į poreikius, atsiliekančioms MVĮ, ypač tradicinės gamybos srityje; ragina didesnę Europos lygmens mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo dalį skirti neskaitmeninėms MVĮ ir MVĮ, kurios nori pagerinti savo aplinkosauginį veiksmingumą ir išteklių naudojimo efektyvumą;

45. pabrėžia, kad bendradarbiavimas ir ryšių palaikymas yra būtini siekiant pagerinti MVĮ veiklos rezultatus; šiuo tikslu pažymi, kad grupės ir partnerystės su visais žinių trikampio dalyviais (švietimas, moksliniai tyrimai ir inovacijos) turi būti labiau remiamos ir skatinamos mažinant administracinę naštą, supaprastinant procedūras ir sukuriant bendrų paslaugų infrastruktūrą, skirtą MVĮ dalyvavimui grupėse; be to, ragina Komisiją užtikrinti, kad programos „Europos horizontas“ partnerystės ir misijos nuo pat jų įgyvendinimo pradžios būtų skaidrios ir įtraukios, visų pirma atsižvelgiant į MVĮ dalyvavimą ir jų strateginės mokslinių tyrimų darbotvarkės bei metinių darbo programų rengimą; taip pat, pabrėžia, kad reikia užtikrinti sąžiningą dalijimosi išvadomis ir galutiniais rezultatais tvarką, laikantis principo, kad reikia būti „atviriems – kiek įmanoma, uždariems – kiek būtina“;

46. taip pat pabrėžia Europos inovacijos ir technologijos instituto ir jo žinių ir inovacijų bendrijų teikiamas galimybes, nes jie gali veiksmingai sustiprinti MVĮ, mokslinių centrų ir universitetų bendradarbiavimą, siekiant skatinti vietinę verslininkystę ir spręsti pačius svarbiausius mūsų amžiaus visuomeninius uždavinius;

47. ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti, be kita ko, į duomenų ekonomiką, dirbtinį intelektą, pažangią gamybą, daiktų internetą ir kvantinę kompiuteriją, taip pat užtikrinti stiprų MVĮ komponentą šiose srityse; apgailestauja dėl to, kad dauguma MVĮ neturi prieigos prie savo kuriamų duomenų; todėl palankiai vertina Europos duomenų strategiją, kuria siekiama sukurti tikrą duomenų rinką, kurioje MVĮ galėtų lengvai susipažinti su duomenimis ir jais naudotis esant bet kokiems rinkos santykiams, t. y. verslo su vartotojais, verslo tarpusavio ir verslo su valdžios sektoriumi;

48. ragina valstybes nares užtikrinti, kad MVĮ būtų remiamos joms reikalingos inovacijų galimybės, ir savo nacionalinėse inovacijų strategijose kuo labiau padidinti sąveiką su ES programomis; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia novatoriškų MVĮ, kurios specializuojasi naujų technologijų srityje, vaidmenį;

49. pabrėžia, kad būtina didinti MVĮ savininkų ir vadovų, MVĮ asociacijų ir paramos organizacijų informuotumą apie aplinkosaugos požiūriu veiksmingesnių technologijų finansavimo galimybes, apie su ekologiniu projektavimu ir efektyviu išteklių naudojimu ir valdymu susijusias rangos paslaugas (pvz., konsultavimą, konsultuojamąjį ugdymą ir mokymus) ir apie žaliąjį verslumą bei žaliąsias technologijas, produktus ir paslaugas;

50. pabrėžia, kad investicijos į naujas ir aplinką tausojančias technologijas gali paversti Europos žaliąjį kursą nauja augimo strategija, kurią įgyvendinant MVĮ galėtų gauti naudos ir padidinti savo inovacijų potencialą;

51. pripažįsta, kad, nors daugelis MVĮ norėtų investuoti į efektyviai energiją naudojančius, žiedinius ir aplinkai palankius procesus, produktus ir paslaugas, tam yra didelių kliūčių, visų pirma finansinių kliūčių, trukdančių joms tai daryti; ragina Komisiją ir valstybes nares mažinti reguliavimo naštą ir pašalinti tokias kliūtis sukuriant palankią reguliavimo sistemą ir techninės bei finansinės paramos sistemas, be kita ko, pasitelkiant privačias investicijas, kad MVĮ galėtų sėkmingai ir sparčiai įsisavinti ekologišką praktiką, produktus, procesus ir paslaugas; laikosi nuomonės, kad didesnė tikslinė techninė ir finansinė

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

pagalba bus labai svarbi skatinant žaliąsias galimybes tose MVĮ, įskaitant labai mažas įmones; pabrėžia, kad tokia pagalba turėtų padėti MVĮ ir labai mažoms įmonėms visapusiškai pasinaudoti žaliajo kurso teikiamomis galimybėmis, atsižvelgiant į jų struktūrą, verslo modelį ir apskritai į jų poreikius, nes nėra vieno visiems tinkančio modelio; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia aktyviai įtraukti MVĮ organizacijų atstovus;

52. palankiai vertina iniciatyvas, kuriomis MVĮ suteikiamos geriausios užimtumo ir konkurencingumo galimybės, pvz., žiedinės ekonomikos veiksmų plano įgyvendinimą, vietos lygmens darbo vietų kūrimą ir MVĮ suteikiamas dideles verslo ir inovacijų galimybes; atkreipia dėmesį į galimybes, kurias suteikia vadinamosios „renovacijos bangos“ iniciatyvos, įskaitant miestų atnaujinimo projektus; pažymi, kad teisė į remontą yra ne tik naudinga vartotojams, bet ir gali paskatinti MVĮ patekti į remonto rinkos segmentą, o politika, kuria siekiama didinti pastatų energijos vartojimo efektyvumą, padeda ne tik statybų sektoriuje veikiančioms MVĮ, bet ir visoms MVĮ skatinti energijos vartojimo efektyvumą, taip prisidedant prie jų veiklos sąnaudų mažinimo; ragina plėtoti konkurencingesnę energetinių paslaugų bendrovių (ESCO) rinką;

53. pabrėžia, kad viešieji pirkimai yra strateginė priemonė tvarios gamybos ir vartojimo modeliams skatinti; mano, kad ši priemonė, teikiant jai tinkamą paramą ir pagalbą, taip pat gali suteikti daug galimybių novatoriškoms vietos MVĮ; atkreipia dėmesį į panašų žaliųjų ir žiedinių viešųjų pirkimų vaidmenį ir šiuo atžvilgiu primena, kad juos įgyvendinant nacionaliniu lygmeniu turėtų būti rengiami mokymai ir teikiama parama viešosioms įstaigoms ir MVĮ;

54. pažymi, kad jau seniai žinoma, jog subalansuota intelektinės nuosavybės teisių sistema yra svarbus žingsnis gerinant vidaus rinkos veikimą; todėl ragina Komisiją teikti pirmenybę paskelbtam intelektinės nuosavybės veiksmų planui, kad būtų užtikrinta ES lygmens autorių teisėmis saugomų prekių ir patentuotų išradimų apsauga ir stiprinamas Europos įmonių, ypač MVĮ, gebėjimas diegti inovacijas remiantis tvirta ir subalansuota intelektinės nuosavybės tvarka, kuri bus naudinga novatoriškų MVĮ pasauliniam konkurencingumui, taip pat mažinant administracinių procedūrų išlaidas ir sudėtingumą, kartu sprendžiant su patentų ginčų nagrinėjimu susijusias problemas ir kuriant atvirojo kodo ir atvirųjų duomenų modelius būsimoms inovacijoms;

55. primena profesinio mokymo ir mokymosi visą gyvenimą vaidmenį, nes tai nepaprastai svarbu sprendžiant kvalifikuotos darbo jėgos paklausos ir pasiūlos neatitikties problemą, ragina ankstyvaisiais švietimo etapais integruoti verslumo įgūdžius ir skatinti bedarbių perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą, kad jie galėtų integruotis į darbo rinką ir užtikrinti, kad MVĮ galėtų tikėtis įdarbinti tinkamai apmokytus darbuotojus;

56. ragina Komisiją ir valstybes nares paspartinti ir išplėsti iniciatyvas, kuriomis siekiama nustatyti reikalingus įgūdžius ir spręsti spragų darbo rinkoje problemą įgyvendinant MVĮ skirtas švietimo, profesinio mokymo strategijas ir įgūdžių ugdymo programas, ir apgailestauja dėl to, kad moterų vadovaujamos labai mažos įmonės ir MVĮ vis dar patiria atotrūkį verslumo ir galimybių gauti finansavimą srityse; ragina valstybes nares įvertinti kliūtis, kurios vis dar trukdo moterims tapti įmonių steigėjomis ir vadovėmis; pabrėžia, kad pagal lytis suskirstytų duomenų naudojimas padės kruopščiau atlikti šį vertinimą ir visapusiškai pagerins sprendimų priėmimo proceso kokybę; ragina įgyvendinti moterų švietimo ir kvalifikacijos kėlimo iniciatyvas siekiant padėti joms gerinti savo verslumo įgūdžius ir pasitikėjimą savimi; be to, mano, kad reikėtų skatinti e. valdžios priemones ir skaitmeninius įgūdžius viešajame sektoriuje, kad viešasis administravimas būtų palankesnis verslui ir piliečiams, ir ragina valstybes nares užtikrinti keitimąsi geriausia nacionaline ir regionine patirtimi šioje srityje, taip pat atsižvelgiant į viešojo administravimo institucijų ir privačiojo sektoriaus bendradarbiavimą, siekiant sustiprinti ekonomikos konkurencingumą;

57. primena, kad MVĮ strategija turi apimti skirtingų dydžių ir rūšių MVĮ, nepriklausomai nuo to, ar jos veikia tradiciniuose, socialiniuose, ar aukštųjų technologijų sektoriuose; mano, kad tradicinių amatų, turizmo, kultūros ir kūrybos sektoriuose bei socialinės ekonomikos srityje veikiančios MVĮ yra ypač pažeidžiama MVĮ tinklo dalis; pripažįsta jų istorinę, kultūrinę, ekonominę ir socialinę vertę ir ragina valstybes nares užtikrinti šių sektorių konkurencingumą, be kita ko, skatinant perdavimą iš kartos į kartą ir savarankišką verslumą, skatinant prieigą prie informacijos apie inovacijų galimybes ir remiant šių sektorių apsaugą ir stiprinimą;

58. ragina Komisiją įgyvendinant ES paramos MVĮ programas, visų pirma bendrosios rinkos programą, taip pat ypatingą dėmesį skirti socialinės ekonomikos įmonėms, kurios yra išvirtinūsios vietos lygmeniu, teikia įvairius produktus ir paslaugas visoje ES bendrojoje rinkoje, kuria kokybiškas darbo vietas ir skatina socialines inovacijas;

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

59. ragina Komisiją pateikti ir įsipareigoti įgyvendinti gaires dėl administracinės naštos mažinimo, įskaitant veiksmų ir laikotarpio vidurio patikrinimų tvarkaraštį, ir dėl MVĮ strategijos įgyvendinimo, kurios turėtų būti pristatytos per kasmetines plenarinio posėdžio diskusijas dėl „MVĮ Sąjungos padėties“; pažymi, kad PSO paskelbus pandemijos pavojų ir įgyvendinus priemones, kuriomis siekiama suvaldyti COVID-19 plitimą, daugelis Europos įmonių buvo priverstos sustabdyti arba sulėtinti gamybą dėl prekybos apribojimų, tiekimo grandinės sutrikimų ir žaliavų bei komponentų iš trečiųjų šalių trūkumo, o tai dar kartą parodė, kad Europos pramonė turi įgyti strateginį savarankiškumą ir sumažinti savo priklausomybę nuo ES nepriklausančių šalių, taip pat užtikrinti, kad pagrindinės strateginių vertės grandinių dalys, įskaitant gamybos pramonę, geriau būtų išsidėsčiusios jos teritorijoje; be to, ragina Komisiją užtikrinti, kad medicinos priemonės tiekiančios bendrovės nesusidurtų vėl su tais pačiais sunkumais, kokie iškilo vidaus rinkoje, ir ragina pasimokyti iš problemų, kilusių ankstyvaisiais COVID-19 krizės etapais;

60. ragina sugriežtinti konkurencijos taisykles, kad būtų padidintas MVĮ konkurencingumas ir jos būtų apsaugotos nuo nesąžiningos praktikos, kuri galėtų lemti socialinį dempingą ir darbo rinkos reguliavimo panaikinimą; ragina Komisiją užtikrinti veiksmingą Sąjungos konkurencijos teisės aktų vykdymą nepažeidžiant darbuotojų teisių; atsižvelgdamas į tai primena, kad rengiant ir įgyvendinant MVĮ politiką svarbu skatinti socialinį dialogą ir užtikrinti vienodas sąlygas MVĮ, siekiant užtikrinti, kad jos sąžiningai naudotųsi vidaus rinkos teikiamais privalumais ir galėtų pasinaudoti plėtros galimybėmis;

61. ragina Komisiją užtikrinti, kad MVĮ klestėtų kuriant ekosistemas, kuriose užtikrinamas įtraukus požiūris ir sutelkiami visi vertės grandinėje veikiantys subjektai, siekiant skatinti Europos lyderystę strateginiuose sektoriuose ir konkurencingumą pasauliniu lygmeniu;

62. mano, kad ES mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtoje strategijoje turi būti nuolat visapusiškai atsižvelgiama į nacionalinius MVĮ ypatumus ir taip užtikrinamas didelis valstybių narių nacionalinis savarankiškumas bendroje Sąjungos sistemoje;

63. apgailestauja dėl to, kad ne daugiau kaip 600 000 MVĮ šiuo metu eksportuoja už ES ribų; primena, kad tos MVĮ, kurios nori patekti į pasaulines rinkas, savo konkurencingumą pagerins tik tuo atveju, jei jos bus remiamos tiek vietos, tiek tarptautiniu lygmeniu sukuriant struktūrinę ir nuspėjamą palankias sąlygas sukuriančią reguliavimo sistemą, struktūrinius tinklus, patikimus informacijos šaltinius ir prieigą prie investavimo galimybių bei kvalifikuotos darbo jėgos; pabrėžia, kad svarbu didinti MVĮ informuotumą apie bendrąją ir tarptautinę rinką ir jų taisykles bei priemones, be kita ko, supaprastinant orientacinę sistemą ir gerinant komunikaciją apie joms pritaikytas galimybes; šiuo atžvilgiu primena MVĮ skėtinių organizacijų ir tinklų bei prekybos rūmų vaidmenį valstybėse narėse ir tarptautiniu mastu, taip pat ES delegacijų vaidmenį;

64. todėl ragina Komisiją diegti priemones, pvz., vieną bendrą skaitmeninę prieigą, kad būtų galima nesunkiai nustatyti MVĮ galimybes, susijusias su tarptautiniais prekybos susitarimais; šiuo atžvilgiu palankiai vertina pradėjusį veikti naują Komisijos portalą „Access2Markets“, skirtą muitinės procedūroms ir formalumams, ir primygtinai ragina Komisiją užtikrinti daugiakalbę prieigą prie šios priemonės;

65. primena, kad reikia aktyviai įtraukti MVĮ į tarptautinius prekybos susitarimus ir siekti abipusiškumo, kad jos galėtų dalyvauti viešuosiuose pirkimuose trečiojoje šalyse; todėl ragina į prekybos susitarimus įtraukti atskirą MVĮ skirtą skyrių, kuriame būtų pateikiamos nuorodos į labai mažoms įmonėms ir MVĮ palankias nuostatas kituose skyriuose ir labai mažų įmonių ir MVĮ savininkams būtų sudaryta galimybė skubiai atpažinti svarbius ir naudingus sutarties aspektus;

66. primygtinai ragina Komisiją siekti vienodų sąlygų ir reglamentavimo aplinkos, kurioje MVĮ galėtų klestėti ir konkuruoti pasauliniu mastu, ir apsvarstyti galimybę taikyti prekybos apsaugos priemones, kad būtų sumažinta nesąžininga konkurencija, atsirandanti dėl neteisėtos ar nesąžiningos trečiųjų šalių prekybos praktikos, įskaitant prekybos apsaugos priemones, kuriomis ES įmonėms nesąžiningai užkertamas kelias laisvai patekti į jų rinkas;

67. mano, kad nacionalinės ir Europos viešojo administravimo institucijos turėtų rodyti pavyzdį ir palengvinti bei padidinti MVĮ ir labai mažų įmonių dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose, supaprastindamos prieigą prie informacijos apie kvietimus teikti pasiūlymus ir procedūras, kartu vengdamos neproporcingų reikalavimų ir diskriminacinės praktikos, kaip antai konkursų kriterijų, kuriais nustatomi reikalavimai ar kvalifikacijos, viršijantys pagrindinius perkamos paslaugos ar prekių elementus, ir taip prisidėti prie tiekimo grandinių sutrumpinimo ir įvairinimo;

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

68. ragina teikti daugiau gairių valdžios institucijoms ir MVĮ ir atkreipti dėmesį į esamas lankstumo galimybes bei viešojo pirkimo taisyklių pritaikymą šiam tikslui;

69. pažymi, kad didesnių sutarčių padalijimas į mažesnes dalis galėtų padėti sutrumpinti ir įvairinti tiekimo grandines, suteikiant daugiau paskatų vietos MVĮ, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas MVĮ dalyvauti su inovacijų diegimu susijusiuose viešuosiuose pirkimuose ir ikiprekybiniuose viešuosiuose pirkimuose, kurie paprastai yra prieinami tik didesnėms grupėms;

70. ragina įvertinti „0 km sutartis“, taikant vietos įmonėms privilegijuotus kriterijus, atsižvelgiant į ES teisės aktuose dėl žemės ūkio ir trumpesnių tiekimo grandinių įtvirtintą požiūrį; ragina viešosios politikos formuotojams suteikti galimybę tam tikru mastu pirmenybę teikti sutartims su vietos MVĮ;

71. pabrėžia, kokia svarbi yra partnerystė su nacionalinėmis administravimo institucijomis kuriant Europos viešųjų pirkimų rinką, grindžiamą vidutinio dydžio kvietimais teikti pasiūlymus, kurie suteikia galimybę MVĮ dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose, be kita ko, padalijant didesnes sutartis į mažesnes dalis, ir kurioje gali vykti tikra ir sąžininga rinkos dalyvių konkurencija, taip pat pabrėžia poreikį užtikrinti, kad Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas (EBVPD) būtų labiau prieinamas MVĮ;

o

o o

72. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0360

DFP, teisinės valstybės sąlyga ir nuosavi ištekliai**2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos, Tarpinstitucinio susitarimo, ES ekonomikos gaivinimo priemonės ir Reglamento dėl teisinės valstybės principo (2020/2923(RSP))**

(2021/C 445/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2, 14, 15, 16 ir 17 straipsnius ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 295, 310, 311, 312 ir 322 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 5 d. pasiektą politinį susitarimą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (toliau – Reglamentas dėl teisinės valstybės principo),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 10 d. pasiektus politinius susitarimus (įskaitant bendras ir vienašales deklaracijas) dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos (toliau – DFP), dėl Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo (toliau – TIS), ir dėl ES ekonomikos gaivinimo priemonės (toliau – EURI),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 21 d. priimtas Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 23 d. Europos Parlamento rezoliuciją,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. rugpjūčio 26 d. Europos Parlamento raštą dėl teisinės valstybės, kurį parengė frakcijų vadovai, Vokietijos Federacinės Respublikos kanclerei ir ES Tarybos pirmininkei Angelai Merkel ir Europos Komisijos pirmininkei Ursulai von der Leyen,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 18 d. Pirmininkų sueigos pareiškimą dėl ilgalaikio ES biudžeto ir teisinės valstybės principo,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 11 d. priimtas Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Europos Sąjunga – tai Sąjunga, puoselėjanti ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes;
- B. kadangi COVID-19 protrūkis nusinešė tūkstančius gyvybių Europoje ir pasaulyje ir dėl jo kilo precedento neturinti krizė, turinti prąžūtingų pasekmių žmonėms, darbuotojams ir įmonėms, ir todėl reikalingas precedento neturintis atsakas, ypač po antrosios COVID-19 bangos ir tol, kol pandemija faktiškai baigsis;
- C. kadangi dėl politinių diskusijų Europos Vadovų Taryboje atsidėjo visas procesas ir todėl pasivėlino derybos dėl DFP, TIS, EURI ir Reglamento dėl teisinės valstybės principo, jų priėmimas ir įgyvendinimas;
- D. kadangi veiksmingas Reglamentas dėl teisinės valstybės principo ir naujų nuosavų išteklių nustatymas buvo išankstinė sąlyga, kad Europos Parlamentas pritartų DFP dokumentų rinkiniui;
- E. kadangi Sąjungos teisėkūros institucijos 2020 m. sugebėjo pasiekti precedento neturinčius susitarimus;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

1. palankiai vertina teisėkūros institucijų pasiektus susitarimus, įskaitant bendras ir vienašales deklaracijas, t. y. 2020 m. lapkričio 5 d. pasiektą susitarimą dėl Reglamento dėl teisinės valstybės principo ir 2020 m. lapkričio 10 d. pasiektus susitarimus dėl DFP, TIS ir EURI; pabrėžia, kad į šiuos istorinius politinius susitarimus, be kita ko, įtrauktos šios nuostatos:
 - precedento neturintis 1,8 trln. EUR paketas, apimantis 2021–2027 m. DFP (1 074 mlrd. EUR, palaipsniui pereinant prie 1 085 mlrd. EUR) ir Ekonomikos gaivinimo priemonę (750 mlrd. EUR);
 - 2021–2027 m. DFP papildanti 16 mlrd. EUR suma, kuri turi būti paskirstyta EP pasirinktoms pavyzdinėms programoms (programoms „ES – sveikatos labui“, „Europos horizontas“, „Erasmus+“, Integruoto sienų valdymo fondui, FRONTEX programai, programai „InvestEU“, Teisių ir vertybių programai, programai „Kūrybiška Europa“, Humanitarinės pagalbos programai ir Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonei (KVTBP)) ir kuri yra skirta biudžeto atsakui į nenumatytus įvykius sustiprinti;
 - teisiškai privalomos veiksmų gairės dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo kitos DFP laikotarpiu; šių išteklių bent jau turėtų pakakti būsimo ES ekonomikos gaivinimo priemonės paskolų grąžinimo išlaidoms (pagrindinei daliai ir palūkanoms) padengti;
 - teisiškai privaloma minimali dalis, skirta su klimatu susijusioms išlaidoms – bent 30 proc. DFP ir Europos ekonomikos gaivinimo priemonės – ir teisiškai privaloma minimali dalis, skirta su biologine įvairove susijusioms išlaidoms – 7,5 proc. DFP 2024 m. ir 10 proc. DFP nuo 2026 m.;
 - su lyčių lygybe ir lyčių aspekto integravimu susijusių išlaidų stebėsenos elementai;
 - sustiprintas Europos Parlamento, kaip biudžeto valdymo institucijos, vaidmuo valdant ES ekonomikos gaivinimo priemonę ir išorės asignuotąsias pajamas, taip pat nustatant būsimas skubias priemones, grindžiamas SESV 122 straipsniu;
 - veikiančios teisinės valstybės sąlygos;
2. primena istorinę minėto dokumentų rinkinio svarbą ir jo potencialą užtikrinant greitą atsigavimą po COVID-19 pandemijos ir jos socialinio bei ekonominio poveikio ir padedant per ateinančius septynerius metus įveikti Sąjungai kylančius iššūkius, įskaitant žaliąjį kursą, skaitmeninę pertvarką ir jos vertybių bei ES mokesčių mokėtojų pinigų apsaugą;
3. palankiai vertina 2020 m. gruodžio 10–11 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo, kuriame buvo patvirtinti pirmiau minėti politiniai susitarimai, rezultatus; palankiai vertina tai, kad valstybių ir vyriausybių vadovai pasiekė susitarimą, pagal kurį DFP, TIS, EURI ir Reglamentas dėl teisinės valstybės principo įsigalios 2021 m. sausio 1 d.; palankiai vertina tai, kad teisės nuostatos liko nepakitusios;
4. vis dėlto išreiškia didelį nepasitenkinimą tuo, kad, kadangi Taryboje galioja vieningo balsavimo taisyklė, dėl viso dokumentų rinkinio, įskaitant naujas 2021–2027 m. laikotarpio ES programas, priėmimo nepagrįstai vėlinasi visas procesas; primena, kad Europos Vadovų Tarybos išvadų dėl Reglamento dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo turinys yra perteklinis; primena, kad Reglamento dėl teisinės valstybės principo taikymas, tikslas ir taikymo sritis aiškiai apibrėžti šio reglamento teisės nuostatose;
5. primena, kad, kaip numatyta ES sutarties 15 straipsnio 1 dalyje, Europos Vadovų Taryba nevykdo teisėkūros funkcijų; todėl mano, kad jokia Europos Vadovų Tarybos politinė deklaracija negali būti laikoma teisės aktų aiškinimu, nes įgaliojimai aiškinti teisės aktus suteikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (ESTT);
6. primena, kad Komisiją ir jos pirmininką renka Europos Parlamentas; primena, jog pagal ES sutarties 17 straipsnio 1 dalį Komisija turi užtikrinti, kad Sutartys ir priemonės, kurių jomis vadovaudamosi imasi institucijos, būtų taikomos; todėl teigia, kad Komisija visada ir visomis aplinkybėmis turi laikytis teisės aktų – *dura lex sed lex*;
7. primena, kad, kaip numatyta ES sutarties 17 straipsnio 3 dalyje, Komisija yra visiškai nepriklausoma;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

8. primena, kad, kaip numatyta ES sutarties 17 straipsnio 8 dalyje, Komisija yra atskaitinga Europos Parlamentui; primena, kad Parlamentas turi keletą teisinių priemonių, kuriomis gali užtikrinti, kad Komisija laikytųsi savo pareigos, numatytos Sutartyje, tarp šių priemonių – biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra, kad būtų galima įvertinti, ar Sąjungos lėšos valdomos tinkamai; be to, pabrėžia, kad Parlamentas turi keletą teisinių ir politinių priemonių, kuriomis gali užtikrinti, kad teisės aktų laikytųsi visi, visų pirma ES institucijos; pabrėžia, kad Europos Vadovų Tarybos išvados negali tapti privalomos Komisijai taikant teisės aktus;
9. pabrėžia, jog teisėkūros institucijos susitarė, kad Reglamentas dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo bus taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. ir turės būti taikomas visiems išipareigojimams ir mokėjimams; primena, kad šio reglamento taikymui negali būti taikomos jokios gairės, nes tekstas, dėl kurio susitarta, yra pakankamai aiškus ir nėra numatyta jokių įgyvendinimo priemonių; tikisi, jog Komisija, kaip Sutarčių sergėtoja, užtikrins, kad minėtas reglamentas būtų visapusiškai taikomas nuo dienos, dėl kurios susitarė teisėkūros institucijos, ir primena, kad panaikinti reglamentą ar jo dalį gali tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismas; tvirtina, jog, jei valstybė narė sieks, kad reglamentas ar jo dalys būtų panaikinti, Parlamentas gins jo galiojimą Teisme, ir tikisi, kad Komisija palaikys Parlamento poziciją; pabrėžia, kad tokiu atveju Parlamentas paprašys Audito Rūmų taikyti pagreintą procedūrą; primena SESV 265 straipsnį ir pareiškia, kad yra pasirengęs juo pasinaudoti;
10. mano, jog būtina pasiekti, kad Parlamentas visapusiškai dalyvautų įgyvendinant priemonę „Next Generation EU“; pabrėžia, kad šiuo metu vykstančiame trišaliame dialoge turi būti pasiekta tinkamų rezultatų šiuo klausimu;
11. mano, kad būsimoje Konferencijoje dėl Europos ateities turi būti sprendžiamas klausimas, kaip įveikti kliūtis, kylančias dėl vieningo balsavimo reikalavimo Taryboje norint priimti, be kita ko, DFP ir sprendimą dėl nuosavų išteklių;
12. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Europos Vadovų Tarybai ir Komisijai.
-

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0361

Reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimas

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo (2019/2206(INI))

(2021/C 445/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 78 straipsnio 2 dalies e punktą,
- atsižvelgdamas į SESV 80 straipsnį dėl solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo tarp valstybių narių principo, įskaitant jo finansinius padarinius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 1, 2, 3, 4, 18, 19 ir 47 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) 2, 3, 5, 8 ir 13 straipsnius,
- atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos 1948 m. priimtos Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 14 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų pasaulinį susitarimą dėl pabėgėlių,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir į 1967 m. jos protokolą (Ženevos konvencija),
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija), vadinamą reglamentu „Dublinas III“ ⁽¹⁾,
- atsižvelgdama į 2015 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimą (ES) 2015/1523 ⁽²⁾ ir 2015 m. rugsėjo 22 d. Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601 ⁽³⁾, kuriais Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0270) dėl reglamento „Dublinas III“ reformos,
- atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 19 d. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto priimtus derybų įgaliojimus, kuriems buvo pritarta 2017 m. lapkričio 16 d. plenariniame posėdyje ir kuriuos patvirtino Pirmininkų sueiga 2019 m. spalio 17 d.,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją dėl padėties Viduržemio jūros regione ir poreikio nustatyti holistinį ES požiūrį į migraciją ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus, susijusius su Reglamentu (ES) Nr. 604/2013, visų pirma PPU *Mirza* C-695/15 (ECLI:EU: C:2016:188), *Ghezelbash* C-63/15 (didžioji kolegija) (*) (ECLI:EU:C:2016:409), *Karim* C-155/15 (ECLI:EU:C:2016:410), PPU C. K. ir kiti (*) C-578/16 (ECLI:EU:C:2017:127), *Al Chodor* C-528/15 (ECLI:EU:C:2017:213), *Ahmed* C-36/17 (nutartis) (ECLI:EU:C:2017:273), A.S. C-490/16 (didžioji kolegija) (ECLI:EU:C:2017:585), *Jafari* C-646/16 (didžioji kolegija) (*) (ECLI:EU:C:2017:586), *Mengesteab* C-670/16 (didžioji kolegija) (ECLI:EU:C:2017:587), *Khair Amayri* C-60/16 (ECLI:EU:C:2017:675), *Shiri* C-201/16 (ECLI:EU:C:2017:805), *Hasan* C-360/16 (ECLI:EU:C:2018:35), *Hassan* C-647/16 (ECLI:EU:C:2018:368), X C-213/17 (ECLI:EU:C:2018:538), *Fathi* C-56/17 (ECLI:EU:C:2018:803), X C-47/17 (didžioji kolegija) (ECLI:EU:C:2018:900), M. A. ir kiti C-661/17 (didžioji kolegija) (*) (ECLI:EU:C:2019:53), *Jawo* C-163/17 (didžioji kolegija) (*) (ECLI:EU:C:2019:218), H. C-582/17 (didžioji kolegija) (*) (ECLI:EU:C:2019:280) ir *Komisija / Lenkija, Vengrija ir Čekija* C-715/17, C-718/17 ir C-719/17,

⁽¹⁾ OL L 180, 2013 6 29, p. 31.

⁽²⁾ OL L 239, 2015 9 15, p. 146.

⁽³⁾ OL L 248, 2015 9 24, p. 80.

⁽⁴⁾ OL C 58, 2018 2 15, p. 9.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, susijusius su Reglamentu (ES) Nr. 604/2013, visų pirma 2013 m. gruodžio 5 d. sprendimą byloje *Sharifi prieš Austriją* (kolegijos sprendimas), 2014 m. liepos 3 d. sprendimą byloje *Mohammadi prieš Austriją* (kolegijos sprendimas), 2014 m. spalio 21 d. sprendimą byloje *Sharifi ir kiti prieš Italiją ir Graikiją* (kolegijos sprendimas), 2014 m. lapkričio 4 d. sprendimą byloje *Tarakhel prieš Šveicariją* (didžiosios kolegijos sprendimas) ir 2011 m. lapkričio 21 d. sprendimą *M.S.S. prieš Belgiją ir Graikiją* (didžiosios kolegijos sprendimas), susijusių su 2003 m. vasario 18 d. Reglamentu (EB) Nr. 343/2003 (reglamentas „Dublinas II“) (prašymas Nr. 30696/09),
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 13 d. Komisijos pateiktą Europos migracijos darbotvarkę (COM(2015)0240),
- atsižvelgdamas į 2019 rugsėjo mėn. paskelbtą vadinamąją Maltos deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugpjūčio mėn. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro tyrimą „Palikti nežinioje“ dėl 2017 m. reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo,
- atsižvelgdamas į Komisijos vardu ICF atliktą reglamento „Dublinas III“ vertinimo (2015 m.) ir reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo vertinimą (2016 m.),
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio mėn. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą 2019/24 „Migrantų prieglobstis, perkėlimas ir grąžinimas. Laikas imtis aktyvesnių veiksmų mažinant atotrūkį tarp tikslų ir rezultatų“,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „COVID-19. Aktualių ES prieglobsčio ir grąžinimo procedūrų nuostatų įgyvendinimo ir perkėlimo į ES gairės“ (2020/C 126/02),
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 2 d. Europos prieglobsčio paramos biuro ataskaitą dėl neatidėliotinų COVID-19 priemonių prieglobsčio ir priėmimo sistemose,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio mėn. Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) ataskaitą „Metinė ataskaita dėl prieglobsčio padėties Europos Sąjungoje“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. sausio mėn. Europos Parlamento tyrimų tarnybos (EPRS) pateiktą Dublino reglamento įgyvendinimo vertinimą, kurį parengė dr. Amandine Scherrer iš Parlamento Poveikio vertinimo ir Europos pridėtinės vertės direktorato *Ex post* vertinimo skyriaus (pirma dalis) ir, *Ex post* vertinimo skyriaus prašymu, Europos pabėgėlių ir tremtinių tarybos mokslininkų komanda (antra dalis),
- atsižvelgdamas į kitus Europos Parlamento užsakytus tyrimus, visų pirma 2016 m. EPRS Dublino reglamento ir prieglobsčio procedūrų Europoje vertinimą, kurį atliko Gertrud Malmersjö ir Milan Remáč, 2016 m. birželio mėn. Piliečių teisių ir konstitucinių reikalų teminio skyriaus (Europos Sąjungos vidaus politikos generalinis direktoratas) tyrimą dėl reglamento „Dublinas III“ reformos, kurį atliko Francesco Maiani, 2018 m. spalio mėn. EPRS tyrimą „ES veiksmų nebuvimo prieglobsčio politikos srityje kaštai“, kurį atliko Wouter van Ballegooij ir Cecilia Navarra, ir 2019 m. kovo mėn. EPRS tyrimą dėl Dublino sistemos reformos, kurį atliko Anja Radjenovic,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. įvykusį Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komiteto klausymą,
- atsižvelgdamas į valstybių narių parlamentų atsakymus dėl jų darbo, susijusio su reglamentu „Dublinas III“, pateiktus per automatinę Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro sistemą,
- atsižvelgdamas į Vokietijos pateiktą atsakymą į LIBE komiteto pirmininko ir pranešėjos visoms su Dublino procedūra susijusioms nacionalinės valdžios institucijoms išsiųstą penkių klausimų sąrašą,
- atsižvelgdamas į pranešėjos faktų nustatymo misijas Bochume (Vokietija), Ter Apelyje (Nyderlandai), Bukarešte (Rumunija) ir Lampedūzoje (Italija),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir 3 priedą,
- atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto laišką,
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A9-0245/2020),

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- A. kadangi 2015 m. tarptautinės apsaugos ES+ erdvės šalyse prašė 1 393 920 prieglobsčio prašytojų, o 2016 m. – 1 292 740, tai yra keturis kartus daugiau nei 2012 m. (373 375) ir 2013 m. (464 515); kadangi tarptautinės apsaugos prašymų skaičius ES+ erdvės šalyse vėl išaugo 2018 m. (665 920) ir 2019 m. (738 425), o tai sudarė 0,13 proc. visų ES gyventojų 2019 m.;
- B. kadangi beveik pusė ES pateiktų prieglobsčio prašymų yra dėl vaikų ir kadangi 2019 m. maždaug 17 700 nelydimų nepilnamečių pateikė tarptautinės apsaugos prašymą; kadangi 86 proc. iš jų buvo berniukai ir 90 proc. buvo 14–18 metų amžiaus;
- C. kadangi pagal reglamento „Dublinas III“ 12 straipsnį valstybė narė, išduodanti vizą trečiosios šalies piliečiui, yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą; kadangi pagal Reglamento „Dublinas III“ 14 straipsnį trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės, atvykusio į bevizio režimo valstybės narės teritoriją, prašymą nagrinėja ši valstybė narė;
- D. kadangi 2019 m. priimta 145 000 sprendimų dėl pagal Dublino reglamentą pateiktų prašymų; kadangi 2019 m. buvo priimtini 62 proc. sprendimų dėl pagal Dublino reglamentą pateiktų prašymų;
- E. kadangi 2008–2017 m. tik trečdalis valstybių narių priėmė 90 proc. prieglobsčio prašytojų;
- F. kadangi už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo hierarchine tvarka išdėstyti kriterijai apima šeimos vientisumą, leidimų gyventi arba vizų išdavimą, neteisėtą atvykimą ar buvimą ir bevizį atvykimą; kadangi, jei nė vienas iš šių kriterijų netaikomas, pirmoji valstybė narė, kurioje buvo pateiktas prieglobsčio prašymas, tampa atsakinga valstybe nare pagal 3 straipsnio 2 dalį; kadangi dėl neproporcingo 13 straipsnio, pagal kurį atsakomybė už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą suteikiama valstybei narei, į kurią neteisėtai atvykstama pirmiausia, taikymo ES valstybės narės nevienodai dalijasi atsakomybe; kadangi kelioms Viduržemio jūros regiono valstybėms narėms, į kurias atvykstama pirmiausia, t. y. Graikijai, Italijai, Maltai, Kiprui ir Ispanijai, teko didelė dalis pirmą kartą pateiktų prašymų, ypač per 2015–2016 m. krizę;
- G. kadangi 2018 m. daugiausia prašymų (184 180 prašymų, arba 28 proc. visų prašymų, atitinkančių 0,22 proc. jos gyventojų) sulaukė Vokietija (82,8 mln. gyventojų, 18,6 proc. visų ES gyventojų), po to Prancūzija (66,9 mln. gyventojų, arba 15 proc. visų ES gyventojų), kuriai buvo pateikta 120 425 prašymai (19 proc. visų prašymų, atitinkančių 0,18 proc. jos gyventojų), Graikija (10,74 mln. gyventojų, arba 2,4 proc. visų ES gyventojų), gavusi 66 695 prašymus (11 proc. visų prašymų, atitinkančių 0,62 proc. jos gyventojų), Italija (6,48 mln. gyventojų, arba 13,6 proc. visų ES gyventojų), kuri sulaukė 59 950 prašymų (10 proc. visų prašymų, atitinkančių 0,01 proc. jos gyventojų), ir Ispanija (46,66 mln. gyventojų, arba 10,49 proc. visų ES gyventojų), kuriai buvo pateikta 52 700 prašymų (9 proc. visų prašymų, atitinkančių 0,11 proc.);
- H. kadangi 2016–2019 m. Vokietija ir Prancūzija pateikė daugiausia prašymų pagal Dublino reglamentą (68 proc. visų ES prašymų), o Ispanija, Estija, Lietuva, Latvija, Slovakija, Bulgarija, Lenkija ir Čekija pateikė nedaug prašymų; kadangi Ispanija beveik nepateikė prašymų pagal Dublino reglamentą, nepaisant didelio ir vis augančio prieglobsčio prašymų skaičiaus; kadangi tarp valstybių narių yra didelių skirtumų, pvz., 2016–2019 m. iš Graikijos buvo perkelta 54, 5 proc. asmenų, iš Švedijos – 42,2 proc., iš Vokietijos – 11,2 proc., iš Prancūzijos – 6,7 proc., o iš Italijos – 1,6 proc.; kadangi apie daugelį šalių labai trūksta informacijos;
- I. kadangi reglamentas „Dublinas III“ pagrįstas pagrindine prielaida, kad prieglobsčio prašytojams visose valstybėse narėse suteikiamos vienodos teisės ir kad kiekvienas prašymas nagrinėjamas sąžiningai, nesvarbu, kurioje ES šalyje pateiktas prašymas; kadangi tikrovė yra visai kitokia;
- J. kadangi valstybės narės labai mažai naudojosi reglamento nuostata dėl išlaikomų asmenų (16 straipsnis) arba humanitarine ir diskrecine išlyga (17 straipsnis); kadangi šiose nuostatuose siūlomi pagrįsti sprendimai dėl šeimos susijungimo ar perkėlimo, taip pat ir po išlaipinimo;
- K. kadangi daugumos Dublino procedūrų atveju netinkamai įgyvendinamos nuostatos dėl kriterijų hierarchijos ir nustatyti terminai ir nevykdomi perdavimai; kadangi su vaikais ir šeimomis susijusiose situacijose šie trūkumai ypač kenkia vaiko interesams ir prieglobsčio prašytojų teisei į šeimos susijungimą;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- L. kadangi reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo duomenys ir tyrimai rodo, kad nuolat nesilaikoma nuostatų dėl šeimų ir netinkamai taikomas vaiko interesų principas; kadangi, pavyzdžiui, 2018 m. Prancūzijoje šeimos vientisumo kriterijus buvo taikomas tik nagrinėjant 5 proc. (iš 12 000) prašymų perimti savo žinion, Vokietijoje – 3,7 proc. (iš 17 000), o Belgijoje, Švedijoje ir Šveicarijoje šie skaičiai buvo dar mažesni; kadangi 2018 m. Graikija, priešingai, pagal šeimos vientisumo kriterijų pateikė 79,3 proc. prašymų perimti savo žinion; kadangi prašymai dėl šeimos susijungimo priimami rečiau (48 proc. atvejų), palyginti su vidutiniu visų procedūrų priimtinumų lygiu (67,6 proc.); kadangi veiksmingai įgyvendinus reglamento 16 ir 17 straipsnius būtų galima užtikrinti prieglobsčio prašytojų teisės į šeimos gyvenimą ir šeimos vientisumą veiksmingumą;
- M. kadangi nustatyta didelių reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo trūkumų, taip pat ir 2015 m., kai atvyko daug prašytojų, ir per COVID-19 pandemiją, ir dėl to buvo pakenkta valstybių narių tarpusavio pasitikėjimui ir teisei į tarptautinę apsaugą ir buvo pažeistos pagrindinės teisės; kadangi reglamente „Dublinas III“ įtvirtintos taisyklės pasirodė esančios netinkamos didelio migrantų antplūdžio klausimui spręsti, nes buvo sukurta sistema, pagal kurią kelioms valstybėms narėms užkraunama pernelyg didelė atsakomybė ir našta;
- N. kadangi laikinasis paieškos ir gelbėjimo Viduržemio jūroje solidarumo mechanizmas, dėl kurio susitarta Maltos deklaracijoje ir dėl kurio 2019 m. rugsėjo 23 d. pasirašė Vokietija, Prancūzija, Italija ir Malta, galiojo mažiausiai šešis mėnesius; kadangi daugiau nei viena valstybė narė neprisijungė prie šio *ad hoc* susitarimo;
- O. kadangi prevencinių veiksmų nuostata (33 straipsnis) niekada nebuvo taikoma;
- P. kadangi pagal reglamento „Dublinas III“ 28 straipsnį leidžiama taikyti sulaikymą kaip išimtinę priemonę siekiant užtikrinti perdavimo procedūras, jei kyla didelė rizika, kad prieglobsčio prašytojas pasislėps; kadangi ši apibrėžtis tebėra neaiški, o įvairios valstybės narės ją aiškina skirtingai;
- Q. kadangi nepakankamai laikomasi nuostatų dėl prieglobsčio prašytojams, visų pirma vaikams, teikiamų procedūrinių garantijų; kadangi procedūrų trukmė ir nuspėjamų rezultatų trūkumas, taip pat prastos priėmimo sąlygos ir socialinis nesaugumas turi įtakos prieglobsčio prašytojų, kurie daugeliu atvejų savo gimtojoje šalyje ir (arba) pakeliui į ES yra patyrę traumų, gerovei;
- R. kadangi reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimas glaudžiai susijęs su kitų Europos prieglobsčio ir migracijos politikos dokumentų įgyvendinimu; kadangi būtent naujos redakcijos Prieglobsčio procedūrų direktyvos (2013/32/ES), naujos redakcijos Priėmimo direktyvos (2013/33/ES) ir naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) įgyvendinimo trūkumai turėjo įtakos reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimui; kadangi Europos Komisija turėtų dėti daugiau pastangų siekdama užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi šių direktyvų, taip pat ir taikydama pažeidimo nagrinėjimo procedūras;
- S. kadangi kai kurie iš šių trūkumų būdingi Dublino reglamentui ir negali būti pašalinti vien geriau jį įgyvendinant;
- T. kadangi dėl informacijos spragų negalima atlikti išsamaus reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimo vertinimo; kadangi valstybės narės teikia statistinę informaciją ne sistemingai ir ne nuosekliai, be to, ne vienodai išsamiai ir nevienodu periodiškumu; kadangi pagrindinės informacijos spragos yra susijusios su prašymų pagrindu, procedūrų trukme, ištekliais, atsiimtais prašymais, nepavykusiais perkėlimais, skundų pateikimo procedūromis ir sulaikymais;
- U. kadangi 2017 m. lapkričio 6 d. Parlamentas dviejų trečdalių balsų dauguma priėmė teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl naujos redakcijos reglamento „Dublinas IV“;

Solidarumo principo integravimas į bendrą Europos prieglobsčio sistemą

1. mano, kad pagal dabartinį reglamentą „Dublinas III“ kelioms valstybėms narėms tenka neproporcingai didelė atsakomybė, ypač tais atvejais, kai atvyksta daug žmonių; mano, kad dėl reglamente „Dublinas III“ nustatyto pirmosios atvykimo šalies kriterijaus beprecedentė ir neproporcingai didelė našta tenka pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms šalims dėl jų geografinės padėties – jos turi registruoti ir priimti prieglobsčio prašytojus; pažymi, kad reglamentu „Dublinas III“ (tai, kaip jis parengtas ir įgyvendinamas) nepavyko pasiekti jo pagrindinio tikslo, t. y. užtikrinti, kad būtų greitai nustatoma valstybė narė, atsakinga už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, ir taip garantuoti teisingą atsakomybės pasidalijimą tarp valstybių narių ir veiksmingą bei greitą galimybę pasinaudoti prieglobsčio procedūromis;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

2. pabrėžia, kad steigiant migrantų antplūdžio valdymo centrus ir įgyvendinant laikino perkėlimo programą, kurią 2015 m. pasiūlė Komisija, buvo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas prieglobsčio prašymams tvarkyti, kai prieglobsčio prašytojai atvyksta į ES teritoriją, ir šių centrų įsteigimas ir programa buvo pragmatiškas požiūris, kuris kompensavo tuo metu pradėjusias ryškėti reglamento „Dublinas III“ spragas; be to, primena ES agentūrų, tokių kaip EASO ir FRONTEX, indėlį teikiant paramą valstybėms narėms, kurioms tenka pernelyg didelė našta įgyvendinant prieglobsčio *acquis*, ir pabrėžia, kad reikia gerinti šių agentūrų bendradarbiavimą;
3. pabrėžia, kad dėl netinkamo kriterijų hierarchijos taikymo, visų pirma dėl pernelyg didelio pirmosios atvykimo šalies kriterijaus taikymo ir neveiksmingo perdavimų vykdymo, padidėjo neproporcinga atsakomybė, tenkanti tam tikroms valstybėms narėms, ypač pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms valstybėms narėms; todėl mano, kad ES reikalingas tvarus solidarumo mechanizmas, kuriuo būtų nustatytos teisingos atsakomybės pasidalijimo tarp valstybių narių taisyklės pagal SESV 80 straipsnį, visapusiškai paisant prieglobsčio prašytojų pagrindinės teisės į saugumą ir apsaugą;
4. mano, kad, kol nebus atlikta Dublino reglamento reforma, būtina suteikti daugiau išteklių ir pajėgumų pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms valstybėms narėms, pavyzdžiui, per EASO;
5. primena, kad teisė į prieglobstį yra viena iš pagrindinių teisių; pabrėžia, kad prieglobsčio procedūra skirta prašymams nagrinėti ir tarptautinei apsaugai prieglobsčio prašytojams, kurie atitinka reikalavimus, suteikti, kartu užtikrinant greitą ir teisingą sprendimą tiems, kurie jų neatitinka;
6. pažymi, kad pagal reglamento „Dublinas III“ 24 straipsnio 4 dalį asmenų, kurių tarptautinės apsaugos prašymas buvo atmestas galutiniu sprendimu vienoje valstybėje narėje, atveju valstybės narės gali arba prašyti tos valstybės atsiimti asmenį, arba atlikti grąžinimo procedūrą; pabrėžia, kad asmenų, kurie neatitinka tarptautinės apsaugos reikalavimų, grąžinimas pagal 24 straipsnio 4 dalį, ypač, jei tai vyksta savanoriškai, galėtų prisidėti prie sklandaus ES migracijos politikos veikimo;
7. palankiai vertina Tarybos 2015 ir 2016 m. sprendimus dėl perkėlimo, kurie buvo priimti kaip skubi solidarumo priemonė; pareiškia esąs nusivylęs, kad valstybės narės nevykdo įsipareigojimų dėl solidarumo ir atsakomybės pasidalijimo, kartu pripažindamas teigiamą kai kurių valstybių narių indėlį; primena, kad Europos Komisija neatsižvelgė į 2017 m. gegužės 18 d. Parlamento rezoliucijoje pareikštą raginimą pasiūlyti toliau taikyti perkėlimo priemones, kol bus priimta reglamento „Dublinas III“ reforma; pabrėžia, kad *ad hoc* susitarimai dėl perkėlimo negali pakeisti suderintos ir tvarios bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS);
8. apgailestauja, kad Taryba, priešingai nei Parlamentas, nepriėmė pozicijos dėl naujos redakcijos reglamento „Dublinas IV“ pasiūlymo ir tokiu būdu užblokavo pastangas atlikti reglamento „Dublinas III“ reformą, nepaisant tinkamai dokumentais įrodytų šio reglamento trūkumų; mano, kad šį blokavimą galima aiškinti kaip ES institucijų lojalaus tarpusavio bendradarbiavimo principo pagal ES sutarties 13 straipsnio 2 dalį pažeidimą, taip pat atsižvelgiant į tai, kad Taryba visais atvejais siekė vieningo sutarimo, netgi kai pagal Sutartį numatyta kvalifikuotos balsų daugumos reikalavimas; ypač apgailestauja dėl to, kad Sąjunga vis dar taiko tas pačias taisykles, kurios pasirodė esančios neveiksmingos valdant didelį atvykstančiųjų srautą; ragina skubiai reformuoti BEPS;
9. pažymi, kad 33 straipsnyje numatytas išankstinio išspėjimo, parengties ir krizių valdymo mechanizmas iki šiol nebuvo taikomas net tuomet, kai 2015–2016 m. atvyko dideli asmenų srautai; be to, pažymi, kad vis dar reikia remtis Laikinosios apsaugos direktyvos nuostatomis, kuriomis buvo siekiama užtikrinti laikiną apsaugą esant masiniam perkeltųjų asmenų, kurie negali grįžti į savo kilmės šalį, antplūdžiui;
10. mano, kad ES reikėtų sukurti solidarumu grindžiamą mechanizmą, kad būtų užtikrintas pagrindinės teisės į prieglobstį tęstinumas ES, siekiant sudaryti galimybę gauti prieglobstį ir garantuoti atsakomybės pasidalijimą tarp valstybių narių; pabrėžia, kad prieglobsčio prašytojų pagrindinių teisių apsauga turėtų bet kuriuo atveju išlikti šio mechanizmo pagrindu; mano, kad taikant tokį mechanizmą turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti pilietinės visuomenės organizacijoms, teikiančioms profesionalią pagalbą, visų pirma teisinio pobūdžio, asmenims, kuriems reikia tarptautinės apsaugos;
11. pabrėžia, kad 17 straipsnyje numatyta diskrecinė išlyga, pagal kurią valstybei narei suteikiama galimybė prisiimti atsakomybę už prieglobsčio prašymą, net jei nebuvo nustatyta, kad ji yra atsakinga valstybė narė pagal reglamentą „Dublinas III“, taikoma skirtingu būdu, retai ir ja naudojasi tik kelios valstybės narės; pažymi, kad 2018 m. didžiąją dalį prašymų išnagrinėjo Vokietija, Nyderlandai ir Prancūzija; ragina visas valstybes nares geriau pasinaudoti 17 straipsnyje numatyta diskrecine išlyga siekiant reaguoti į sudėtingas situacijas ir humanitarines ekstremaliąsias situacijas, neturint nuolatinio solidarumo mechanizmo; mano, kad 17 straipsnyje numatytos diskrecinės išlygos turėtų būti naudojamos kaip

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

solidarumo priemonė dalijantis atsakomybe, ypač tais atvejais, kai sausuma ir jūra atvyksta daug žmonių, arba siekiant perkelti prieglobsčio prašytojus, šiuo metu gyvenančius migrantų antplūdžio valdymo centruose nežmoniškomis, žeminančiomis, antisaniarinėmis ir nesaugiomis sąlygomis, neturint pakankamų galimybių gauti fizinės ir psichinės sveikatos priežiūros paslaugas;

12. mano, kad nuostatos dėl šeimos vientisumo, kurios yra svarbiausios pagal kriterijų, kuriais remiantis nustatoma atsakinga valstybė narė, hierarchiją, turėtų būti veiksmingai įgyvendinamos ir kad nuostatos dėl išlaikomų asmenų (16 straipsnis) ir diskrecinės išlygos (17 straipsnis) turėtų būti plačiau taikomos siekiant remti šeimos vientisumo principą;

13. akcentuoja, kad esama daug sunkumų, susijusių su reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimu; atkreipia dėmesį į didelio masto operatyvinę ir techninę paramą, kurią EASO teikia valstybių narių valdžios institucijoms įgyvendinant Dublino procedūras, visų pirma migrantų antplūdžio valdymo centruose;

14. ragina Komisiją ir valstybes palengvinti EASO pareigūnų darbą, sudarant sąlygas per pokalbius su prieglobsčio prašytojais kalbėti kita nei tos šalies, kurioje jie vykdomi, kalba, kartu užtikrinant, kad prieglobsčio prašytojui būtų suteikta vertimo žodžiu į jam suprantamą kalbą paslauga; pabrėžia, jog būtina, kad EASO, vykdydamas savo veiklą, laikytųsi aukščiausių standartų ir savo darbe pirmenybę teiktų prieglobsčio prašytojų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, interesams, įskaitant vaiko interesus; ragina įsteigti Europos prieglobsčio agentūrą, turinčią pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių bei galinčią teikti paramą valstybėms narėms įgyvendinant Dublino procedūras; primygtinai ragina tinkamai organizuoti pagal Dublino reglamentą įsteigtų padalinių Europos Sąjungoje darbą ir aprūpinti juos personalu, siekiant supaprastinti ir paspartinti su šiuo reglamentu susijusių procedūrų įgyvendinimą, visų pirma užtikrinti tinkamą reglamento „Dublinas III“ III skyriaus, pagal kurio nuostatas prieglobsčio prašytojas susiejamas su konkrečia valstybe narė, taikymą;

Pagrindinių teisių apsauga

15. nurodo, kad imantis bet kokių priemonių, kuriomis siekiama įgyvendinti reglamentą „Dublinas III“, pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas pagrindinių teisių apsaugai, įskaitant vaikų, prekybos žmonėmis aukų, LGBTI asmenų ir kitų pažeidžiamų asmenų apsaugą; atkreipia dėmesį į prieglobsčio prašytojams, kurių psichikos sveikata jau susilpnėjusi dėl traumų, kurias jie patyrė savo kilmės šalyje ir galbūt keliaudami migracijos maršrutais, dėl BEPS trūkumų daromą žalą;

16. primena, kad prieglobsčio prašytojai turi teisę gauti išsamią informaciją apie procedūras; apgailestauja, kad įvairiose valstybėse narėse prieglobsčio prašytojams suteikiamos informacijos lygis labai skiriasi; primygtinai ragina valstybes nars užtikrinti, kad nepilnamečiams būtų teikiama pritaikyta ir vaikams priimtina informacija bei speciali parama; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti prašytojų teisę į informaciją, labai svarbu teikti teisinę pagalbą ir vertimo žodžiu paslaugas;

17. pažymi, kad vykdant prieglobsčio prašytojų, visų pirma pažeidžiamų asmenų, nepilnamečių ir šeimų, perdavimą gali būti pažeistos jų žmogaus teisės; pakartoja, kad negrąžinimo principas ir žmogaus teisių pažeidimai yra pakankama priežastis sustabdyti perdavimą, net jeigu paskirties šalyje nesama sisteminių trūkumų; ragina valstybes nars įvertinti riziką, kurią patirtų prieglobsčio prašytojai paskirties valstybėje narėje; ypač pabrėžia, kad perdavimas turi būti vykdomas taip, kad jokiais aplinkybėmis asmenims negrėstų grąžinimas;

18. primena, kad pagal 28 straipsnį prieglobsčio prašytojų sulaikymas vykdant Dublino procedūrą gali būti taikomas tik kaip krašutinė priemonė ir tik tuo atveju, kai sulaikymas atitinka proporcingumo principą ir kai negalima veiksmingai įgyvendinti jokios kitos mažiau prievarta grindžiamos alternatyvios priemonės perdavimo procedūroms užtikrinti, taip pat tais atvejais, kai yra didelė pasislėpimo rizika; ragina valstybes nars dėti konkrečias pastangas ieškant tinkamų alternatyvų sulaikymui;

19. mano, kad sulaikymas turi trukti kuo trumpesnę laikotarpį ir ne ilgiau nei pagrįstai būtina norint deramai kruopščiai atlikti reikalaujamas administracines procedūras, kol bus įvykdytas perdavimas pagal šį reglamentą; pabrėžia, kad nesant suderintų pasislėpimo rizikos nustatymo kriterijų valstybės narės patvirtino skirtingus ir kartais prieštaraujančius kriterijus; ragina valstybes nars ir Komisiją paaiškinti didelės pasislėpimo rizikos sąvoką;

20. primygtinai ragina valstybes nars ir Komisiją aiškiai nurodyti, kad sulaikymas niekada neatitinka vaiko interesų;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

21. primena, kad, kaip nurodo Europos Žmogaus Teisių Teismas ⁽⁵⁾, yra neteisėta sulaikyti nepilnamečius neatsižvelgiant į jų interesus, individualią nelydimų nepilnamečių padėtį, jei taikytina, arba neatlikus proporcingumo vertinimo ar neturint alternatyvų sulaikymui;

22. pabrėžia, kad visada turi būti vadovujamasi pagrindiniu vaikų apsaugos tikslu, pavyzdžiui, apsauga nuo prekybos vaikais, siekiant užtikrinti, kad vaikai migrantai galėtų greitai gauti švietimo ir sveikatos priežiūros paslaugas bei tinkamą būstą; pabrėžia, kad nelydimiems vaikams turėtų būti užtikrintos tinkamos apsaugos priemonės, pavyzdžiui, veiksminga globa;

23. atkreipia dėmesį į daugybę sisteminių trūkumų, susijusių su kriterijų hierarchijos laikymusi; pabrėžia, kad šeimos vientisumas toli gražu nėra dažniausiai taikomas kriterijus, nors jis yra pirmoje vietoje pagal šio reglamento III skyriuje nustatytą hierarchiją; mano, kad valstybės narės, remdamosi tarpusavio bendradarbiavimo principu, turėtų padėti kompetentingoms institucijoms ir trečiųjų šalių piliečiams geriau nustatyti esamus įrodytus šeimos ryšius vykdant procedūrą, kurios metu nustatomos atsakingos valstybės narės; ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi kriterijų hierarchijos;

24. mano, kad būtina patikslinti sąlygas, susijusias su šeimos susijungimo kriterijaus taikymu, ir, kaip nurodyta reglamento 7 straipsnio 3 dalyje, pirmenybę reikia teikti 8, 10 ir 16 straipsnių, kaip pagrindinių kriterijų, pagal kuriuos nustatoma valstybė narė, atsakinga už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, taikymui, siekiant užtikrinti teisių į šeimos vientisumą veiksmingumą ir greičiau įgyvendinti sprendimus dėl šeimos susijungimo; ragina Komisiją ir valstybes nares suderinti reikalaujamų įrodymų siekiant šeimos susijungimo standartą, kad būtų nustatyti labiau pasiekiami standartai ir reikalavimai; pažymi, kad šeimos sudėties aiškinimai valstybėse narėse skiriasi, todėl nepakankamai laikomasi kriterijų hierarchijos ir prastai veikia sistema; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją atidžiai stebėti, ar valstybės narės tinkamai taiko su šeima susijusias apibrėžtis, pateiktas reglamento 3 straipsnyje;

25. primena, kad įgyvendinant visas Dublino procedūras ir su vaikais susijusius sprendimus pagal šį reglamentą pirmiausia turi būti atsižvelgiama į vaiko interesą; apgailestauja, kad valstybės narės skirtingai aiškina vaiko interesų sąvoką;

26. apgailestauja, kad dėl netinkamų tapatybės nustatymo mechanizmų ir kartais klaidingų amžiaus įvertinimo metodų dar labiau apsunkinama nepilnamečių padėtis, delsiama įgyvendinti Dublino procedūrą ar daroma neigiama įtaka jos rezultatams; pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse nustatyta geroji praktika, pavyzdžiui, su nelydimais nepilnamečiais dirba profesionalūs darbuotojai arba taikomas tarpdalykinis požiūris nustatant amžių;

27. yra labai susirūpinęs dėl to, kad daugelyje valstybių narių dėl praktinių sunkumų dažnai vėluojama paskirti atstovą, kuris padėtų nelydimiems nepilnamečiams vykdant Dublino procedūras, arba neužtikrinama, kad toks atstovas bus paskirtas; taip pat pažymi, kad kai kuriose šalyse atstovai yra nepakankamai informuoti apie Dublino procedūras ir nelydimiems nepilnamečiams nesuteikiama vaikui tinkama parama;

Procedūrų supaprastinimas, ženklus procedūrų vykdymo laikotarpių sutrumpinimas ir teisės į veiksmingas teisių gynimo priemones užtikrinimas

28. pabrėžia, kad 2016–2017 m. perdavimo procedūrų labai padaugėjo ir dėl to patiriama didelių žmogiškųjų, materialinių ir finansinių sąnaudų; vis dėlto apgailestauja, kad perdavimai atlikti tik 11 proc. atvejų, o tai yra dar vienas veiksnys, lemiantis dažną prieglobsčio sistemų perkrovą ir aiškiai rodantis, kad reglamentas nėra veiksmingas; mano, kad būtina dėti pastangas siekiant užtikrinti galimybę susipažinti su informacija ir įgyvendinti greitas procedūras, susijusias su šeimos susijungimu ir prieglobsčio prašytojų perdavimu;

29. pabrėžia svarbią pastarųjų metų EŽTT ir ESTT praktiką, kurioje buvo išaiškintas pakankamas pagrindas užkirsti kelią perdavimo pagal Dublino reglamentą vykdymui, visų pirma kai asmeniui kyla koks nors pavojus; visų pirma pažymi, kad Europos ir nacionaliniai teismai priima vis daugiau sprendimų sustabdyti perdavimą į valstybes nares, kuriose prieglobsčio prašytojui būtų nepagrįstai nesuteikta tarptautinė apsauga (netiesioginio grąžinimo atvejai) arba nebūtų užtikrintos jo teisės pagal Dublino procedūrą; apgailestauja, kad kai kuriose valstybėse narėse prieglobsčio prašytojai tampa nežmoniško ar žeminančio elgesio aukomis;

⁽⁵⁾ EGAL, EŽTT – Rahimi prieš Graikiją, ieškinys Nr. 8687/08, 2011 m. liepos 5 d. sprendimas: <https://www.asylumlawdatabase.eu/en/content/ecthr-rahimi-v-greece-application-no-868708-1>

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

30. pažymi, kad nacionalinių prieglobsčio institucijų veiklos struktūrinio organizavimo ir veikimo trūkumai bei išteklių stoka prisidėjo prie Dublino procedūrų vilkinimo ir trukdė taikyti šį reglamentą; pažymi, kad nors dauguma šalių turi vieną specializuotą instituciją, atsakingą už prieglobsčio klausimus, kai kurios valstybės narės nusprendė paskirstyti atsakomybę skirtingoms institucijoms ir taip kai kuriais atvejais buvo sudaryti praktiniai sunkumai prieglobsčio prašytojams ir atsirado reglamento įgyvendinimo skirtumų;

31. pabrėžia, kad Dublino procedūrų veiksmingumas taip pat priklauso nuo kiekvienos nacionalinės prieglobsčio institucijos darbuotojų kvalifikacijos ir skaičiaus; atkreipia dėmesį į tai, kad prieglobsčio institucijų darbuotojų skaičius, tenkantis tam tikram prieglobsčio prašytojų skaičiui, labai skiriasi; pabrėžia, kad pagal Dublino reglamentą įsteigtuose nacionaliniuose padaliniuose trūksta darbuotojų, o jų darbo krūvis yra labai padidėjęs; ragina valstybes nares padidinti išteklius, kurių reikia reglamentui „Dublinas III“ įgyvendinti, visų pirma prieglobsčio srities pareigūnų skaičių;

32. pabrėžia, kad valstybės nepakankamai bendradarbiauja ir dalijasi informacija, o taip labai pažeidžiamas ES solidarumo principas ir tiesiogiai prisidedama prie kai kurių valstybių narių sistemų perkrovos;

33. pabrėžia, kad pernelyg dažnai ir iš dalies netinkamai taikant neteisėto atvykimo kriterijų užkraunama neproporcingai didelė našta šalims, į kurias atvykstama pirmiausia ir kurios dažnai neturi pakankamai išteklių ir pajėgumų prieglobsčio prašytojams priimti ir užregistruoti; pažymi, kad pastaraisiais metais prašymai atsiimti buvo dažniausia naudojama Dublino procedūros forma, o tai reiškia, kad dauguma asmenų, kuriems taikoma Dublino procedūra, jau buvo pateikę prieglobsčio prašymą kitoje valstybėje narėje; pažymi, kad Šengeno erdvės valstybėms narėms, taip pat šiai erdvei nepriklausančioms valstybėms narėms turėtų būti taikomos tinkamos antrinio judėjimo prevencijos priemonės;

34. primena, kad kiekvienam Dublino procedūros etapui taikomais terminais siekiama, kad procedūra būtų trumpa ir būtų suteikta galimybė greitai pasinaudoti prieglobsčio procedūra; pažymi, kad valstybėse narėse tebėra neaiškumų ir skirtumų, susijusių su terminų apskaičiavimu ir momento, nuo kurio pradedamas skaičiuoti kiekvienai procedūrai skirtas laikas, nustatymu; siūlo išaiškinti ir suderinti sąlygas, kuriomis pradedamos perdavimo procedūros;

35. mano, kad taisyklės dėl atsakomybės perdavimo pagal reglamentą „Dublinas III“ tam tikrais atvejais kenkia prieglobsčio procedūrų veiksmingumui ir perdavimų vykdymui, didindamos pasislėpimo riziką; apgailestauja dėl dažnai nesvarių priežasčių, kurias valstybės narės pateikia, siekdamos atsisakyti vykdyti perdavimą; mano, kad šie veiksniai, be kita ko, prisidėjo prie antrinio judėjimo didėjimo masto didinimo skatinant prieglobsčio prašytojus slapstytis nuo įstaigų; ragina Komisiją persvarstyti taisyklės siekiant pagerinti asmenų perdavimo vykdymą ir panaikinti atsakomybės perdavimą tais atvejais, kai prieglobsčio prašytojas slapstosi, skatinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, stebėti padėtį ir prireikus taikyti sankcijas valstybėms narėms, kurios atsisako vykdyti perdavimą;

36. pažymi, kad neteisingas kriterijų hierarchijos taisyklių taikymas, visų pirma kalbant apie šeimos susijungimą ir nelydimų vaikų padėtį, taip pat neproporcingas pirmosios neteisėto atvykimo šalies kriterijaus taikymas taip pat kenkia prieglobsčio procedūroms; pažymi, kad šios įgyvendinimo spragos gali paskatinti prieglobsčio prašytojus slapstytis nuo įstaigų; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti reglamento „Dublinas III“ veikimą ir užkirsti kelią antriniam judėjimui, labai svarbu toliau derinti valstybių narių prieglobsčio sistemas; ragina Komisiją pasiūlyti sistemą, pagal kurią būtų tinkamai atsižvelgiama į įrodytus reikšmingus prieglobsčio prašytojų ryšius su valstybe nare, pavyzdžiui, ankstesnį teisėtą gyvenimą šalyje arba išsilavinimo diplomus, ir kuri užtikrintų, kad požiūris į prieglobsčio prašytojus būtų santykinai vienodas visoje ES;

37. mano, kad teisinės pagalbos teikimas prieglobsčio prašytojams vykdant Dublino procedūras, visų pirma migrantų anplūdžio valdymo centruose, yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad taikant Dublino procedūrą prieglobsčio prašytojai būtų informuoti apie jų teises ir pareigas; pabrėžia, kad tai sustiprintų teisėmis pagrįstas procedūras, supaprastintų Dublino procedūrų vykdymą ir pagerintų sprendimų priėmimą; pažymi, kad teisinis atstovas gali užtikrinti, kad kiekvienas bylos dokumentas būtų išsamus ir tikslus, taip pat prisidėti prie skundų skaičiaus mažinimo ir teises į negrąžinimą užtikrinimo; susirūpinęs pažymi, kad kai kurie konkretūs nacionalinio lygmens klausimai tebėra neišspręsti, pavyzdžiui, atokiose vietovėse esančiuose prieglobsčio centruose galimybės naudotis nepriklausomo teisinio atstovo paslaugomis yra ribotos, už teisinę pagalbą mokama mažas atlygis, nepakanka tinkamų patalpų parengiamiesiems ir privatiems pokalbiams bei teisinė pagalba nėra tinkamai teikiama sulaikymo centruose esantiems prieglobsčio prašytojams; ragina valstybes nares ir Europos Komisiją padidinti lėšas, skiriamas teisei pagalbai vykdant Dublino procedūrą teikti;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

38. pabrėžia, kad vykdant Dublino procedūras prieglobsčio prašytojams pateikiamos informacijos kokybė ir kiekis yra toli gražu nepatenkinami, labai skiriasi įvairiose šalyse, o kai kuriais atvejais ir šalies viduje; pažymi, kad įvairūs veiksniai turi įtakos teisei į informaciją užtikrinti, pavyzdžiui, informacijos kokybė ir aiškumas, galimybė gauti vertimo žodžių paslaugas, išverstų dokumentų prieinamumas ir galimybė laiku gauti informaciją; primena, kad teisė į informaciją pagal reglamento 4 straipsnį yra labai svarbi, atsižvelgiant į Dublino procedūrų sudėtingumą ir siekiant užtikrinti teisingą prieglobsčio prašymo nagrinėjimą ES; pabrėžia, kad spragos šioje srityje gali būti susijusios su išteklių trūkumu, tačiau jas taip pat lemia kai kurių šalių sąmoningi politiniai sprendimai, kai paskiriama labai nedaug teisinių atstovų; primygtinai ragina valstybes nares, padedant Komisijai ir EASO, patobulinti prieglobsčio prašytojams teikiamą informaciją apie sudėtingas Dublino procedūras, siekiant užtikrinti, kad ši informacija būtų visiems aiški ir prieinama, visų pirma kiek tai susiję su šeimos susijungimu pagal reglamento 4 ir 26 straipsnius ir galimybė naudotis veiksmingomis teisės gynimo priemonėmis ir teisine pagalba pagal 27 straipsnį;

39. ragina Komisiją įvertinti bendrą BEPS įgyvendinimą, taip pat visas reglamento „Dublinas III“ spragas ir trūkumus, dėl kurių šalims prie ES išorės sienų tenka neproporcinga atsakomybės našta;

Vienodas ir teisėmis pagrįstas Dublino reglamento nuostatų taikymas nagrinėjant prieglobsčio prašymus visoje ES

40. pabrėžia, kad principo, pagal kurį numatomas vienas bendras prieglobsčio ES prašymas, neįmanoma laikytis, o tai prieštarauja pačiam reglamento „Dublinas III“ tikslui; pažymi, kad įgyvendinti šį principą trukdo įvairūs veiksniai, o tai reiškia, kad yra daug priežasčių pateikti tolesnius prieglobsčio prašymus; mano, kad kompetentingos nacionalinės institucijos turėtų dalytis naudinga informacija, visų pirma susijusia su prieglobsčio prašymų patenkinimu ir atmetimu, Europos duomenų bazėje, pavyzdžiui, EURODAC, kad paspartintų procedūras ir išvengtų daugkartinių prieglobsčio prašymų, kartu užtikrinant asmens duomenų apsaugą; mano, kad pirmenybė turi būti teikiama visų prieglobsčio prašytojų ir migrantų, kertačių sieną neteisėtai, registracijai;

41. pažymi, kad prieglobsčio prašytojų apsaugos lygis valstybėse narėse labai skiriasi, kai kalbama apie tam tikrų tautybių asmenis, o tai gali prisidėti prie tolesnio judėjimo; mano, kad atsižvelgiant į prieglobsčio prašytojų individualius poreikius vykdant Dublino procedūras būtų galima sumažinti antrinį judėjimą; mano, kad atsižvelgimas į įrodytus reikšmingus ryšius su konkrečia valstybe nare yra veiksmingas būdas siekiant sumažinti antrinį judėjimą, ir ragina tai įtraukti kaip perkėlimo Europos Sąjungoje kriterijų;

Valdymo stiprinimas ir valstybių narių tarpusavio konvergencija

42. pabrėžia, kad Komisijos pagal Dublino reglamentą įsteigto tinklo valstybių narių padaliniai buvo surengę susitikimus tik vieną ar du kartus per metus ir neatliko operatyvinio vaidmens; pažymi, kad dėl nekoordinuojamo EASO Dublino padalinių tinklo naudojimo reglamentas „Dublinas III“ negali veiksmingai veikti; tačiau pažymi, kad EASO Dublino padalinių tinklas buvo aktyvesnis ir kad EASO įvykdė nemažai naudingų misijų teikdamas paramą valstybėms narėms įgyvendinant reglamentą „Dublinas III“, pavyzdžiui, parengė gaires ir analizes, rengė mokymus ar skyrė pareigūnus; primygtinai ragina nacionalines prieglobsčio institucijas glaudžiau bendradarbiauti siekiant dalytis informacija, skatinti plėtoti vienodą geriausią praktiką, supaprastinti perdavimą ir padėti užkirsti kelią daugkartiniams prašymams; siūlo pavesti EASO parengti sustiprintą valdymo tvarką taikant reglamentą „Dublinas III“, įskaitant mėnesinį nacionalinių valdžios institucijų dialogą veiklos klausimais ir keitimosi informacija bei geriausia patirtimi platformą;

43. ragina Komisiją ir valstybes nares į reglamento įgyvendinimo stebėsenos šaltinius įtraukti patikimą ir naujausią informaciją, kurią teikia nevyriausybiniai veikėjai, visų pirma tarptautinės ir nevyriausybines organizacijos;

44. pažymi, kad 2008–2017 m. daug prieglobsčio prašymų pateikė trečiųjų šalių piliečiai, kurie į Šengeno erdvę atvyko be vizų arba turėdami trumpalaikę vizą⁽⁶⁾; be to, pažymi, kad kai kurie iš šių prašymų buvo pateikti kitoje valstybėje narėje nei ta, kuriai buvo išduota viza; pabrėžia, kad vykdant tolesnes Dublino procedūras įrodyta, jog 12 ir 14 straipsniuose nustatytos taisyklės nėra pakankamai aiškios, o tai trukdo nustatyti atsakingą valstybę narę; ragina Komisiją paaiškinti, kaip

⁽⁶⁾ Europos Komisija, Europos migracijos tinklas, „Vizų liberalizavimo poveikis paskirties šalims“, 2019 m. kovo mėn.: https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/00_eu_visa_liberalisation_2019_synthesis_report_en_0_0.pdf

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

reglamento 12 ir 14 straipsniai turėtų būti taikomi nustatant, kuri valstybė narė turėtų būti atsakinga už prieglobsčio prašymą; siūlo į kriterijų hierarchiją kaip vieną iš kriterijų įtraukti galimą bevizio atvykimo prašymų poveikio tinkamam Dublino sistemos veikimui vertinimą;

45. pažymi, kad, siekdamas padidinti Dublino procedūrų veiksmingumą ar užtikrinti prieglobsčio prašytojų perdavimą, valstybės narės sudarė dvišalius susitarimus; vis dėlto pabrėžia, kad tokie susitarimai taip pat turėjo neigiamo poveikio, tam tikrais atvejais trukdydami siekti reglamento tikslų Europos Sąjungos lygmeniu; ragina Komisiją ir visas valstybes nares veikiau įvertinti veiksnius, kurie prisideda prie didesnio veiksmingumo, imtis bendrų ir koordinuotų veiksmų siekiant optimizuoti veiksmingą reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimą ir siekti suderintai įgyvendinti šį reglamentą;

46. pažymi, kad valstybės narės, pasinaudodamos Komisijos pagalba ir koordinuodamos su ja veiksmus, gali parengti prevencinių veiksmų planus, kai reglamento taikymui gali kilti pavojus dėl pagrįstos rizikos, kad valstybių narių prieglobsčio sistemos patirs ypatingą spaudimą, ir (arba) dėl problemų, susijusių su jų prieglobsčio sistemų veikimu, kaip numatyta pagal 33 straipsnį; pažymi, kad taikant šias prevencines priemones gali būti atsižvelgiama į Komisijos ir EASO pateiktą informaciją ir parodytas tikras ir praktinis solidarumas pagal SESV 80 straipsnį su valstybėmis narėmis, kurių prieglobsčio sistemoms apskritai tenka ypatingas krūvis, be kita ko, dėl mišrių migracijos srautų, ir su prieglobsčio prašytojais, sudarant sąlygas geriau pasirengti galimai prieglobsčio krizei;

47. mano, kad reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimas yra neveiksmingas, nes nėra pasiekti pagrindiniai tikslai, t. y. greitas ir teisingas valstybių narių, atsakingų už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą, nustatymas; primena, kad nustatyta didelių kai kurių Dublino nuostatų įgyvendinimo spragų; pabrėžia, kad šio reglamento įgyvendinimas yra labai neveiksmingas, kiek tai susiję su dedamomis pastangomis, žmogiškaisiais ištekliais ir valstybių narių jam įgyvendinti skiriamais darbuotojais;

48. ragina Tarybą taikyti kvalifikuotos balsų daugumos principą atliekant reglamento „Dublinas III“ reformą ir imantis veiksmų pagal SESV 78 straipsnio 2 dalį;

49. apgailestauja, kad Komisija vis dar nepaskelbė savo vertinimo ataskaitos pagal 46 straipsnį; ragina Komisiją užtikrinti veiksmingesnį reglamento „Dublinas III“ įgyvendinimą;

o

o o

50. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir nacionaliniams parlamentams.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0362

Grąžinimo direktyvos įgyvendinimas

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Grąžinimo direktyvos įgyvendinimo (2019/2208(INI))

(2021/C 445/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos 1948 m. priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į JT Vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Konvenciją ir 1967 m. Protokolą dėl pabėgėlių statuso (Ženevos konvencija), ypač į teisę į negrąžinimą,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 1, 3, 4, 6, 7, 18, 19, 20 ir 47 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Pasaulinį susitarimą dėl saugios, tvarkingos ir teisėtos migracijos, kurį 2018 m. gruodžio 19 d. priėmė JT Generalinė Asamblėja,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 4 d. Europos Tarybos Ministrų Komiteto priimtas „Dvidešimt gairių dėl priverstinio grąžinimo“,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse ⁽¹⁾ (toliau – Grąžinimo direktyva),
- atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui ⁽²⁾ (toliau – SIS grąžinimo direktyva),
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/851, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 862/2007 dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus, susijusius su Direktyva 2008/115/EB, įskaitant sprendimus bylose C-357/09 Kadzoev ⁽⁴⁾, C-61/11 El Dridi ⁽⁵⁾, C-534/11 Arslan ⁽⁶⁾, C-146/14 Mahdi ⁽⁷⁾, C-554/13 Z. Zh. ⁽⁸⁾, C-47/15 Sélina Affum ⁽⁹⁾, C-82/16 K.A. ir kt. ⁽¹⁰⁾ ir C-181/16 Gnandi ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, susijusius su Direktyva 2008/115/EB, įskaitant sprendimus *Amie ir kt. prieš Bulgariją* (ieškinys Nr. 58149/08), *N.D. ir N.T. prieš Ispaniją* (ieškiniai Nr. 8675/15 ir 8697/15) ir *Haghilo prieš Kiprą* (ieškinys Nr. 47920/12),

⁽¹⁾ OL L 348, 2008 12 24, p. 98.

⁽²⁾ OL L 312, 2018 12 7, p. 1.

⁽³⁾ OL L 198, 2020 6 22, p. 1.

⁽⁴⁾ ECLI:EU:C:2009:741.

⁽⁵⁾ ECLI:EU:C:2011:268.

⁽⁶⁾ ECLI:EU:C:2013:343.

⁽⁷⁾ ECLI:EU:C:2014:1320.

⁽⁸⁾ ECLI:EU:C:2015:377.

⁽⁹⁾ ECLI:EU:C:2016:408.

⁽¹⁰⁾ ECLI:EU:C:2018:308.

⁽¹¹⁾ ECLI:EU:C:2018:465.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 28 d. Komisijos komunikatą dėl ES grąžinimo politikos (COM(2014)0199),
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 13 d. Komisijos komunikatą „Europos migracijos darbotvarkė“ (COM(2015)0240),
- atsižvelgdamas į 2016 m. spalio mėn. ir 2018 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos aukščiausiojo lygio susitikimų išvadas,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 11 d. Tarybos neprivalomus bendrus valstybių narių įgyvendinamų remiamo savanoriško grįžimo (ir reintegracijos) programų standartus,
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 2 d. Komisijos komunikatą „Veiksmingesnė grąžinimo politika Europos Sąjungoje. Atnaujintas veiksmų planas“ (COM(2017)0200),
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 7 d. Komisijos rekomendaciją (ES) 2017/432 dėl grąžinimo veiksmingumo padidinimo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 16 d. Komisijos rekomendaciją (ES) 2017/2338 dėl bendro „Grąžinimo vadovo“, skirto valstybių narių kompetentingoms institucijoms, vykdančioms su grąžinimu susijusias užduotis ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos migracijos tinklo 2017 m. apibendrinamąją ataskaitą „Grąžinimo veiksmingumas ES valstybėse narėse: iššūkiai ir geroji patirtis, susiję su ES taisyklėmis ir standartais“,
- atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 12 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (COM(2018)0634),
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 4 d. Komisijos komunikatą „Visų migracijos aspektų valdymas: Europos migracijos darbotvarkės įgyvendinimo pažanga“ (COM(2018)0798),
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 16 d. Komisijos komunikatą „COVID-19. Aktualių ES prieglobsčio ir grąžinimo procedūrų nuostatų įgyvendinimo ir perkėlimo į ES gairės“ (C(2020)2516),
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją dėl padėties Viduržemio jūros regione ir poreikio nustatyti holistinį ES požiūrį į migraciją ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. balandžio 5 d. rezoliuciją „Pabėgėlių ir migrantų srautų klausimo sprendimas. ES išorės veiksmų vaidmuo“ ⁽¹⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. kovo 13 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Prieglobsčio ir migracijos fondo įsteigimo ⁽¹⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio mėn. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 24/2019 „Migrantų prieglobstis, perkėlimas ir grąžinimas. Laikas imtis aktyvesnių veiksmų mažinant atotrūkį tarp tikslų ir rezultatų“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. kovo mėn. Europos Parlamento tyrimų tarnybos (EPRS) atliktą siūlomo Grąžinimo direktyvos išdėstymo nauja redakcija alternatyvų poveikio vertinimą,

⁽¹²⁾ OL L 66, 2017 3 11, p. 15.

⁽¹³⁾ OL L 339, 2017 12 19, p. 83.

⁽¹⁴⁾ OL C 58, 2018 2 15, p. 9.

⁽¹⁵⁾ OL C 298, 2018 8 23, p. 39.

⁽¹⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0175.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio mėn. EPRS atliktą ES politikos įgyvendinimo vertinimą, kuriame įvertinamas Grąžinimo direktyvos įgyvendinimas ir Grąžinimo direktyvos išorės aspektas,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 15 d. FRONTEX vertinimo ataskaitą dėl 2019 m. antrąjį pusmetį vykdytų grąžinimo operacijų,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 15 d. Europolo Europos kovos su neteisėtu migrantų gabenimu centro 4-ąją metinę ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į ataskaitas dėl to, kaip taikoma Šengeno *acquis* įvykdytų grąžinimų srityje, vadovaujantis 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą⁽¹⁷⁾,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 17 d. Europos Tarybos vadovą „Alternatyvų imigrantų sulaikymui praktinis vadovas. Skatinimas siekti veiksmingų rezultatų“,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 7 d. Europos Tarybos Inicijatyvinio žmogaus teisių komiteto (CDDH) teisinių ir praktinių veiksmingų alternatyvų sulaikymui aspektų migracijos srityje analizę,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁸⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. gegužės 30 d. rezoliuciją dėl Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros aiškinimo ir įgyvendinimo⁽¹⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir į 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir 3 priedą,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A9-0238/2020),
- A. kadangi Komisija Grąžinimo direktyvos įgyvendinimą įvertino tik vieną kartą (2014 m.), nors tos direktyvos 19 straipsnyje nustatytas teisinis įpareigojimas kas trejus metus, pradedant nuo 2013 m., teikti jos taikymo ataskaitas; kadangi 2015 m. Komisija paskelbė komunikatą, kuriame išdėstomas veiksmų planas dėl grąžinimo; kadangi 2017 m. Komisija priėmė rekomendaciją dėl grąžinimo veiksmingumo padidinimo įgyvendinant Grąžinimo direktyvą ir paskelbė Grąžinimo vadovą; kadangi 2018 m. rugsėjo mėn. Komisija, neatlikusi poveikio vertinimo, pateikė pasiūlymą išdėstyti Grąžinimo direktyvą nauja redakcija, kad grąžinimo politika taptų veiksmingesnė ir nuoseklesnė; kadangi Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE) įgaliojo EPRS pateikti alternatyvų išdėstymo nauja redakcija poveikio vertinimą; kadangi vertinime nurodyta, kad nėra įrodymų, jog pasiūlymas dėl išdėstymo nauja redakcija paskatintų veiksmingesnį grąžinimą;
- B. kadangi dvejopas Grąžinimo direktyvos tikslas yra nustatyti bendrąsias veiksmingo grąžinimo taisykles, laikantis pagrindinių teisių ir proporcingumo principo; kadangi savo rekomendacijoje dėl grąžinimo veiksmingumo didinimo Komisija sutelkia dėmesį į grąžinimo lygį kaip į Grąžinimo direktyvos veiksmingumo rodiklį ir rekomenduoja priemones, kurios gali padaryti nepageidaujamą poveikį – apriboti toje direktyvoje numatytas apsaugos priemones, pvz., teisę apskusti ir taikyti ilgesnius sulaikymo laikotarpius; kadangi tvarus grąžinimas ir sėkminga reintegracija yra svarbūs grąžinimo veiksmingumo vertinimo rodikliai; kadangi stebėseną po grąžinimo šiuo metu yra nepakankamai išsami ir tikslė; kadangi atsirado įrodymų, kad ne visi grąžinimo atvejai yra tvarūs, ypač nelydimų nepilnamečių, dėl to, kad nenumatytas asmeninės reintegracijos planas arba neteikiama parama grįžus;

⁽¹⁷⁾ OL L 295, 2013 11 6, p. 27.

⁽¹⁸⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽¹⁹⁾ OL C 76, 2020 3 9, p. 86.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- C. kadangi Komisija pažymėjo, kad valstybės narės, siekdamos vykdyti veiksmingą grąžinimą, susiduria su tam tikromis procesinio, techninio ir operatyvinio pobūdžio kliūtimis, be kita ko, dėl visų susijusių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo, įskaitant bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, lygio; kadangi Komisija nustatė, kad viena iš pagrindinių negrąžinimo priežasčių yra grąžinamų asmenų tapatybės nustatymas ir reikiamų dokumentų iš trečiųjų šalių gavimas;
- D. kadangi nepakankamas suderinimas daro didelį poveikį valstybių narių grąžinimo praktikai; kadangi iš Komisijos atliktų vertinimų, paskelbtų rekomendacijoje dėl grąžinimo veiksmingumo padidininimo, matyti, kad „dėl Grąžinimo direktyva valstybėms narėms paliktos veiksmų laisvės ši direktyva į nacionalinės teisės aktus perkelta nenuosekliai ir tai turėjo neigiamą poveikį Sąjungos grąžinimo politikos veiksmingumui“ ir kad „veiksmingiau įgyvendinant tą direktyvą būtų sumažintos galimybės piktnaudžiauti procedūromis ir pašalinti trūkumai; kartu būtų užtikrinama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintų pagrindinių teisių apsauga“;
- E. kadangi savo 2015 m. paskelbtame veiksmų plane dėl grąžinimo Komisija išreiškė nuomonę, kad, kai įmanoma, savanoriškam grįžimui teikiama pirmenybė; kadangi, kaip savo veiksmų plane nurodė Komisija, „apskaičiuota, kad 2013 m. savanoriško grįžimo atvejai sudarė apie 40 proc. bendro skaičiaus, o 2009 m. jų buvo tik 14 proc.“; kadangi remiantis Komisijos skaičiavimais, 300 000 žmonių per metus negali būti grąžinti dėl administracinių kliūčių, sveikatos problemų arba dėl rizikos, kad į šalį neleidžiamas užsienietis bus grąžintas į valstybę, iš kurios jis atvyko; kadangi reikia spręsti jų padėties klausimą, be kita ko, suteikiant jiems teisinį statusą dėl humanitarinių priežasčių;
- F. kadangi viešai prieinamus duomenis apie Grąžinimo direktyvos taikymą skelbia Eurostatas, tačiau jie ne visada yra suskirstyti ir palyginami; kadangi įgyvendinus Reglamentą (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui (toliau – SIS grąžinimo direktyva) ir Reglamentą (ES) 2020/851, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 862/2007 dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos bus suteikta daugiau informacijos;
- G. kadangi 2014–2018 m. neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius sumažėjo nuo 1,82 mln. iki 142 000; kadangi 2019 m. valstybės narės išdavė maždaug 3 mln. pirmųjų leidimų gyventi; kadangi prieglobsčio prašymų skaičius sumažėjo nuo 1,29 mln. 2015 m. iki 698 000 2019 m.; kadangi 2018 m. valstybės narės priėmė 283 880 sprendimų grąžinti, o 147 815 asmenų buvo grąžinti;
- H. kadangi valstybės narės sistemingai nesidalija informacija apie jų priimtus sprendimus grąžinti arba draudimus atvykti, todėl praktiškai neįmanoma abipusiškai pripažinti valstybių narių priimtų sprendimų grąžinti ir visoje Sąjungoje juos įgyvendinti; kadangi tam, kad būtų padidintas readmisijos veiksmingumas ir būtų užtikrintas grąžinimo nuoseklumas Europos lygmeniu, naujiems ES susitarimams turėtų būti teikiama pirmenybė, palyginti su valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliais susitarimais;

Bendrosios pastabos

1. pažymi, kad Komisija nėra atlikusi įgyvendinimo įvertinimo, ir ragina Komisiją jį atlikti: laikantis Grąžinimo direktyvos 19 straipsnio ir geresnės teisėkūros principo, tai turėjo būti padaryta dar 2017 m.;
2. pakartoja, kad svarbu vadovautis įrodymais grindžiamu bendru požiūriu, kuriuo remiantis būtų nuosekliai formuojama politika ir vyktų išsamia informacija pagrįsta vieša diskusija, ir prašo Komisijos primygtinai paraginti valstybes nars rinkti ir skelbti kokybinius bei kiekybinius duomenis apie Grąžinimo direktyvos įgyvendinimą, pirmiausia duomenis apie draudimus atvykti ir sulaukymą (šiuo metu Eurostatas nerenka šių kategorijų duomenų), ir padėti joms tai daryti, visų pirma naudojantis tokiomis naujomis prieinamomis priemonėmis, kaip SIS grąžinimo direktyva ir Reglamentas (ES) 2020/851, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 862/2007 dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos; ragina valstybes nars kuo greičiau pradėti rinkti statistiką remiantis šiuo pagrindu, t. y. Reglamentu (ES) 2020/851, ir dalyvauti jungtiniuose bandomuosiuose tyrimuose; su susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad neturima prieinamų duomenų, įskaitant pagal lytį ir amžių suskirstytus duomenis, apie Grąžinimo direktyvos įgyvendinimą;
3. reiškia susirūpinimą dėl to, kad nuo 2015 m. įvykdomų sprendimų grąžinti skaičius mažėja, ir pažymi, kad šis skaičius nebūtinai atitinka neteisėto atvykimo atvejų didėjimą ar mažėjimą; pabrėžia, kad veiksminga grąžinimo politika yra vienas esminių gerai veikiančios ES prieglobsčio ir migracijos politikos elementų; pažymi, jog, remiantis Komisijos pareiškimu, grąžinimo rodiklis sumažėjo nuo 46 proc. 2016 m. iki 37 proc. 2017 m., tačiau dėl valstybių narių turimos veiksmų laisvės, kuri neatsiejama nuo šios Grąžinimo direktyvos įgyvendinimo, tai gali neatskleisti viso vaizdo, t. y. sunkumų bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, fakto, kad kai kurios valstybės narės išduoda po daugiau nei vieną

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

sprendimą grąžinti vienam asmeniui ir kad sprendimai neatšaukiami, kai grąžinimas neįvykdomas dėl humanitarinių priežasčių, taip pat kad kai kurie asmenys yra negrąžintini, nes priešingu atveju būtų pažeistas negrąžinimo principas, arba kad kai kurie asmenys grįžta savanoriškai, tačiau jų grįžimas neužregistruojamas; pabrėžia, kad dėl praktinių ir teisinių kliūčių greitos grąžinimo ir readmisijos procedūros vykdomos ne po kiekvieno priimto sprendimo grąžinti, ir su susirūpinimu pažymi, kad dėl to didelę įtampą gali patirti ne tik vietos įstaigos, bet ir susiję asmenys;

4. pritaria Komisijos tikslui gerinti Grąžinimo direktyvos įgyvendinimo ir grąžinimo procedūrų veiksmingumą valstybėse narėse; ragina Komisiją imtis pažeidimo nagrinėjimo procedūrų, kai tam esama pagrindo; pabrėžia, kad Grąžinimo direktyvos veiksmingumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į grąžinimo rodiklį ir grąžinimų tvarumą bei pagrindinių teisių apsaugos priemonių įgyvendinimą, procedūrinių garantijų užtikrinimą ir savanoriškų grįžimų veiksmingumą; pabrėžia, kad valstybėse narėse turėtų būti dar labiau gerinamas ir dar labiau paprastinamas veiksmingo Grąžinimo direktyvos įgyvendinimo vertinimas, siekiant didesnio duomenų skaidrumo ir palyginamumo;

5. atkreipia dėmesį į Komisijos tvirtinimą, jog viena pagrindinių negrąžinimo priežasčių yra tai, kad trečiosios šalys nenustato grąžinamų asmenų tapatybės ir nevykdo jų readmisijos; pabrėžia, jog būtina gerinti santykius su trečiosiomis šalimis palaikant konstruktyvų, lygybę grindžiamą dialogą migracijos klausimu, kad būtų vykdomas abipusiškai naudingas bendradarbiavimas veiksmingam ir tvariam grąžinimui užtikrinti;

6. atkreipia dėmesį į tai, kad su trečiosiomis šalimis bendradarbiaujama neoficialiai; prašo valstybių narių primygtinai paraginti Komisiją sudaryti oficialius ES readmisijos susitarimus, įskaitant ES parlamentinę kontrolę ir teisminę priežiūrą, bei leisti jai tai daryti; pabrėžia, jog turėtų būti numatomos paskatos sklandesniam bendradarbiavimui užtikrinti; pažymi, kad pagal dvišalius readmisijos susitarimus, taikomus vadovaujantis Grąžinimo direktyvos 6 straipsnio 3 dalimi, neužtikrinamos deramos procedūrinės garantijos, įskaitant atitinkamo asmens informavimą apie konkrečią priemonę ir informaciją apie prieinamas veiksmingas teisių gynimo priemones bei galimybę pateikti apeliaciją; pažymi, jog valstybėms narėms nelengva reguliariai užtikrinti, kad visos grąžinamiems asmenims skirtos vietos per grąžinimo operacijas, vykdomas rengiant agentūros FRONTEX koordinuojamus užsakomuosius skrydžius, būtų užpildytos; su susirūpinimu pažymi, jog kai kada dvišaliuose susitarimuose, kuriuos sudaro organizuojančios ar dalyvaujančios valstybės narės ir ES nepriklausančios kelionės tikslo šalys, nenumatoma galimybė vykdyti bendras agentūros FRONTEX grąžinimo operacijas;

7. pabrėžia, kad valstybės narės turi labiau bendradarbiauti grąžinimo klausimu, įskaitant dalijimąsi informacija ir Direktyvos 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo taikymą laikantis pagrindinių teisių garantijų; pabrėžia, kad būtina atitinkamų Sąjungos agentūrų parama, įskaitant operatyvinę pagalbą; akcentuoja didesnio valstybių narių ir agentūros FRONTEX bendradarbiavimo būtinybę;

8. ragina valstybes nares pasirūpinti deramais valdžios institucijų, atsakingų už sprendimų grąžinti priėmimą ir įgyvendinimą, pajėgumais, įskaitant žmogiškuosius išteklius ir pakankamus mokymus, o tai darant investuoti į jų sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo kokybę;

9. pabrėžia, jog svarbu, kad būtų vykdomos teisingos, greitos ir veiksmingos trečiųjų šalių piliečių, kurių buvimas Sąjungos teritorijoje neteisėtas, įskaitant tuos, kurių paraiškos buvo atmestos, grąžinimo procedūros, paisant atitinkamų asmenų pagrindinių teisių;

Sprendimai grąžinti ir savanoriškas išvykimas

10. pabrėžia, jog, remiantis Grąžinimo direktyva, svarbu užtikrinti, kad migrantai laikytųsi sprendimų grąžinti, ir primena esminį toje direktyvoje įtvirtintą principą, jog pirmenybė turėtų būti teikiama savanoriškam grįžimui, o ne priverstiniam grąžinimui, kai nesama rimtos priežasties manyti, kad tai pakirstų grąžinimo procedūros tikslą, nes savanoriškas grįžimas tvaresnis, ne toks brangus ir sudėtingas valstybėms bei tinkamesnis pagarbos atitinkamo asmens pagrindinėms teisėms požiūriu; prašo Komisijos pirmenybę ir toliau teikti savanoriškam grįžimui, o ne priverstiniam grąžinimui, bei paraginti valstybes nares parengti veiksmingą prieigos prie savanoriško grįžimo programų sistemą;

11. ragina Komisiją toliau skirti finansavimą remiamo savanoriško grįžimo programoms ir didinti joms prieinamus išteklius, siekiant skatinti naudotis tokiomis programomis ir galiausiai užtikrinti tvarų grįžimą bei reintegraciją;

12. pabrėžia, kad pagal Grąžinimo direktyvos 7 straipsnį sprendime grąžinti paprastai numatomas tinkamas 7–30 dienų trukmės savanoriško išvykimo laikotarpis, kurį valstybės narės prireikus pratęsia, atsižvelgdamos į specifines individualaus atvejo aplinkybes; atkreipia dėmesį į Grąžinimo direktyvos 7 straipsnio 4 dalyje nustatytas išimtis; pažymi, jog valstybių

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

narių nacionalinių programų, skirtų padėti savarankiškai išvykti, taikymo sritis ir priemonės kai kada nepakankamos; primena, kad valstybės narės, kuriose šis savanoriško išvykimo laikotarpis taikomas tik pateikus prašymą, turi informuoti susijusius trečiųjų šalių piliečius apie galimybę pateikti tokį prašymą;

13. palankiai vertina ne vienoje valstybėje narėje taikomas nuostatas, pagal kurias leidžiama deramai atsižvelgti į individualias aplinkybes ir pratęsti savanoriško išvykimo laikotarpį; primena, jog tais atvejais, kai Grąžinimo direktyvoje reikalaujama, kad valstybės narės atidėtų išsiuntimą, pvz., jei tai pažeistų negrąžinimo principą, valstybės narės, vadovaudamosi Grąžinimo direktyvos 14 straipsnio 2 dalimi, turi atitinkamiems asmenims pateikti rašytinį patvirtinimą, kad sprendimas grąžinti laikinai nebus įgyvendinamas;

14. pabrėžia, kad dėl plačios pasislėpimo pavojaus apibrėžties valstybės narės gali nuspręsti netaikyti savanoriško išvykimo laikotarpio; primena, kad savanoriško išvykimo laikotarpio atšaukimas lemia draudimo atvykti nustatymą, o tai gali padaryti dar didesnę neigiamą poveikį savanoriškam išvykimui; akcentuoja būtinybę stiprinti dabartinės teisinės sistemos įgyvendinimą, kad savanoriškas grįžimas vyktų sklandžiau;

15. ragina valstybes nares ir agentūrą FRONTEX dalintis informacija ir geriausia praktika sėkmingo ir oraus savanoriško grįžimo srityje, taip pat ragina valstybes nares paprašius viena kitai teikti operatyvinę pagalbą, siekiant stiprinti ir gerinti savanoriško grįžimo veiksmingumą;

16. pabrėžia, kad svarbu pasirūpinti individualių atvejų valdymu ir pagalba, kuri būtų teikiama atsižvelgiant į individualias grąžinamo asmens aplinkybes ir galimybes, ypatingą dėmesį skiriant nelydimiems nepilnamečiams;

Procedūrinės garantijos

17. pabrėžia, jog pagal Grąžinimo direktyvą reikalaujama, kad sprendimai grąžinti, sprendimai dėl draudimo atvykti ir sprendimai dėl išsiuntimo būtų priimami atsižvelgiant į individualų atvejį, aiškiai pagrįsti teisinėmis ir faktinėmis priežastimis, priimami raštu ir papildomi informacija apie prieinamas teisių gynimo priemones bei reikiamus laiko terminus; pabrėžia, jog svarbu, kad ši informacija būtų pateikiama asmeniui suprantama kalba; reiškia susirūpinimą dėl to, kad sprendimai grąžinti būna nepakankamai detalūs ir pagrįsti;

18. laikosi nuomonės, kad nelydimi vaikai neturėtų būti grąžinami, nebent būtų įrodyta, jog tai labiausiai atitinka vaiko interesus, taip pat kad vaikai apie savo teises ir jiems prieinamas teisių gynimo priemones turėtų būti informuojami vaiko interesus atitinkančiu būdu ir jiems suprantama kalba;

19. primena, kad valstybės narės visomis aplinkybėmis privalo laikytis negrąžinimo principo – taip pat ir atvejais, kai grąžinimo procedūros nepatenka į Grąžinimo direktyvos taikymo sritį;

20. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybėse narėse esama didelių skirtumų, susijusių su teise pateikti apeliaciją, visų pirma kalbant apie apeliacinės institucijos tipą ir terminus apeliacijai pateikti; akcentuoja būtinybę užtikrinti teisę į veiksmingas teisių gynimo priemones, be kita ko, teikiant tinkamą ir prieinamą informaciją bei teisinę pagalbą, įskaitant tinkamą finansavimą teisei pagalbai teikti;

21. pažymi, kad 2 straipsnio 2 dalies a punkto nuostata dėl pasirinkimo galimybės gali lemti silpnesnį garantijų įgyvendinimą pasienyje, palyginti su įprasta grąžinimo procedūra; todėl ragina valstybes nares užtikrinti procedūrines garantijas ir pagarbą žmogaus teisėms bei taikyti Grąžinimo direktyvą pasienio atvejams;

22. pabrėžia, kad pagal Grąžinimo direktyvą leidžiama laikinai sustabdyti išsiuntimo vykdymą, kol bus peržiūrėtas sprendimas dėl grąžinimo; akcentuoja būtinybę užtikrinti šią galimybę stabdyti procedūrą tais atvejais, kai esama grąžinimo rizikos; pažymi, jog daugumoje šalių apeliacija, teikiama siekiant sustabdyti grąžinimą, nereiškia, kad procedūra bus automatiškai stabdoma, o dėl to gali susilpnėti apsauga; pabrėžia, jog taikant teisių gynimo priemonę, kuri reikštų automatišką procedūros sustabdymą, būtų užtikrinta, kad žmonės nebūtų grąžinami iki priimančios galutinį sprendimą dėl grąžinimo procedūros; pabrėžia, kad visais su vaikais susijusių sprendimų atvejais, įskaitant dar nepriimtus sprendimus dėl grąžinimo, prioritetą turi būti teikiamas vaiko interesams;

23. primena, kad Grąžinimo direktyvos 6 straipsnio 4 dalyje valstybėms narėms numatoma galimybė suteikti trečiųjų šalių piliečiui, neteisėtai esančiam jų teritorijoje, atskirą leidimą gyventi remiantis asmeninėmis, humanitarinėmis ir kitomis priežastimis; pabrėžia, kad, norint vykdyti sprendimus grąžinti, svarbu sėkmingai pasinaudoti visomis Grąžinimo direktyvoje numatytomis galimybėmis, ypatingą dėmesį skiriant savanoriškam grįžimui; tačiau pažymi, kad Grąžinimo direktyvos 6 straipsnio 4 dalis taikoma ribotai, ir ragina valstybes nares labiau taikyti šią nuostatą; reiškia susirūpinimą dėl to, kad valstybės narės neišduoda leidimų laikinai gyventi paaiškėjus, jog grąžinimas neįmanomas, taigi negrąžintini

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

migrantai neretai neturi galimybės pasinaudoti savo pagrindinėmis teisėmis; pabrėžia, kad leidimų gyventi suteikimas asmenims, kurie negali grįžti į savo kilmės šalį, galėtų padėti užkirsti kelią užsitęsusiui neteisėtam buvimui, sumažinti išnaudojimo darbe riziką ir palengvinti asmenų socialinę įtrauktį bei paskatinti jų indėlį į visuomenę; pažymi, kad tai taip pat padėtų žmonėms išsivaduoti iš administracinės nežinomybės, kurioje jie gali būti įstrigę ilgai; sykiu akcentuoja, kad Sąjungoje būtinas koordinavimas, siekiant užkirsti kelią tolesniam neteisėtam asmenų, kurių atžvilgiu priimtas sprendimas grąžinti, judėjimui;

Draudimai atvykti

24. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į įsigalėjusį automatišką draudimų atvykti taikymą: kai kuriose valstybėse narėse šie draudimai vykdomi greta savanoriško išvykimo; pabrėžia, kad dėl tokio požiūrio gali susilpnėti savanoriško grįžimo paskatos; ragina valstybes narės vykdyti Grąžinimo direktyvoje nustatytą pareigą apsvarstyti galimybę atšaukti arba sustabdyti draudimą tuo atveju, kai trečiosios šalies pilietis gali įrodyti, kad jis yra išvykęs iš valstybės narės teritorijos;

25. pažymi, kad per laikotarpį, nustatytą draudimu atvykti, asmens padėtis gali pasikeisti, o šalyje, į kurią jis buvo grąžintas, jam gali kilti persekiojimo pavojus; ragina valstybes narės tokiais atvejais panaikinti draudimą atvykti dėl humanitarinių priežasčių; pakartoja, kad draudimas atvykti turėtų būti taikomas ne automatiškai, o pagrindžiamas individualiu įvertinimu; ragina valstybes narės taikyti veiksmingas prašymo atšaukti draudimą atvykti procedūras, pagal kurias būtų užtikrinamas individualus įvertinimas, prioritetą teikiant vaiko interesams ir gerbiant teisę į šeimos gyvenimą, teisę į šeimos susijungimą bei proporcingumo principą;

26. pažymi, kad, nors draudimo atvykti taikymo grėsmė gali būti paskata išvykti iš šalies per savanoriško išvykimo laikotarpį, jį pritaikius gali sumažėti paskata paklusti sprendimui grąžinti ir padidėti pasislėpimo pavojus; ragina valstybes narės apsvarstyti draudimo atvykti taikymo laiką, kad būtų veiksmingai vykdomi sprendimai grąžinti; pabrėžia, kad į Grąžinimo direktyvą įtrauktos taisyklės, pagal kurias leidžiama atšaukti draudimus atvykti, ir ragina valstybes narės prireikus jomis pasinaudoti;

27. pabrėžia, kad draudimai atvykti gali turėti neproporcingų pasekmių, visų pirma šeimoms ir vaikams; palankiai vertina kai kuriose valstybėse narėse numatytą galimybę netaikyti draudimų atvykti vaikams, tačiau pabrėžia, kad, priimant sprendimą dėl draudimo atvykti pritaikymo ar atšaukimo jų tėvams, prioritetas taip pat turėtų būti teikiamas vaiko interesams; ragina valstybes narės užtikrinti šeimos susijungimą ir gerbti teisę į šeimos gyvenimą, be kita ko, šiuo principu vadovaujantis kaip pagrindą netaikyti draudimo atvykti;

Sulaikymas ir pasislėpimo pavojus

28. primena, jog, kaip pažymima Grąžinimo direktyvos 3 straipsnio 7 dalyje, „pasislėpimo pavojus“ reiškia, kad tam tikru atveju esama priežasčių, grindžiamų teisėje apibrėžtais konkrečiais kriterijais, manyti, kad trečiosios šalies pilietis, kuriam turi būti taikoma grąžinimo tvarka, gali pasislėpti; atkreipia dėmesį į tai, kad pasislėpimo pavojaus apibrėžtis skirtingai perkeliama į nacionalinės teisės aktus; pabrėžia, jog, norint laikytis Grąžinimo direktyvos 3 straipsnio 7 dalies, konstatuojant, kad pasislėpimo pavojus yra pagrindas sulaikyti, būtina deramai atsižvelgti į individualias atitinkamo asmens aplinkybes;

29. reiškia susirūpinimą dėl to, kad ne vienos valstybės narės teisės aktai apima išsamius ir kartais tarpusavyje skirtingus „objektyvių kriterijų“ pasislėpimo pavojui apibrėžti sąrašus, įskaitant tokius bendro pobūdžio kriterijus, kaip pinigų neturėjimas; reiškia susirūpinimą dėl to, kad skirtingos objektyvių kriterijų pasislėpimo pavojui įvertinti apibrėžtytų valstybių narių nacionalinės teisės aktuose gali lemti nenuoseklias sulaikymo procedūras Sąjungoje; apgailestauja, kad šie kriterijai neretai taikomi daugmaž automatiškai, o į individualias aplinkybes atsižvelgiama tik nežymiai; pabrėžia, kad dėl to sulaikymas sistemingai taikomas daugelyje valstybių narių; pabrėžia, kad būtina suderinti apibrėžtį ir objektyvių kriterijų įgyvendinimą pasislėpimo pavojui konstatuoti;

30. pabrėžia, kad, remiantis tarptautine žmogaus teisių teise, sulaikymas turi likti kraštutine priemone ir būti taikomas vadovaujantis teise, be to, jis turi būti būtinas, pagrįstas ir proporcingai atitikti siektinus tikslus, trukti kuo trumpesnę laiką, o sprendimai pritaikyti sulaikymą visada turi būti grindžiami individualių aplinkybių įvertinimu, kurį atliekant būtų atsižvelgiama į atitinkamo asmens interesus;

31. pakartoja, jog ilgesnė sulaikymo trukmė nereiškia automatiškai didesnės grąžinimo tikimybės ir paprastai kainuoja daugiau nei sulaikymo alternatyvos, bei priduria, kad valstybės neturėtų automatiškai taikyti maksimalios pagal Grąžinimo direktyvą leidžiamos trukmės, maža to, jos turėtų daryti viską, kad per visą sulaikymo laiką būtų užtikrinamos visos teisėto sulaikymo sąlygos;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

32. pažymi, kad Grąžinimo direktyvoje nustatyta, kokiomis aplinkybėmis gali būti teisėtai sulaikomi grąžinami asmenys; pažymi, kad sulaikymas įmanomas tik jeigu konkrečiu atveju negali būti veiksmingai taikomos kitos pakankamos, tačiau švelnesnės procesinės prievartos priemonės; apgailestauja, kad praktikoje valstybės narės numato ir taiko labai nedaug veiksmingų sulaikymo alternatyvų; ragina valstybes nares skubiai pasiūlyti veiksmingas bendruomenines sulaikymo alternatyvas, kurių poveikis migrantams, ypač vaikams ir pažeidžiamiems asmenims, būtų ne toks neigiamas; ragina valstybes nares informuoti apie priemones, kuriomis jos pakeičia sulaikymą;

33. primena, kad valstybės narės turėtų gerbti susijusių kompetentingų nacionalinių ir tarptautinių organizacijų, pvz., nacionalinių žmogaus teisių institucijų, ombudsmeno tarnybų ir nacionalinių prevencinių mechanizmų, nepriklausomai vertinančių sulaikymo sąlygas, įgaliojimus;

34. pažymi, jog, vykdam grąžinimo procedūras, Europos Sąjungoje ir toliau sulaikoma daug vaikų, pritaria JT Vaiko teisių komitetui, kuris išaiškino, kad vaikai niekada neturėtų būti sulaikomi imigracijos tikslais, o sulaikymas niekada negali būti pateisinamas vaiko interesais, – taip pažymima ir 2016 m. rugsėjo 19 d. Niujorko deklaracijoje dėl pabėgėlių ir migrantų; ragina valstybes nares pasirūpinti deramomis, humaniškomis ir su laisvės atėmimu nesusijusiomis sulaikymo alternatyvomis;

35. ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės ir agentūra FRONTEX paskirtų stebėsenos tarnybas, kurios galėtų naudotis reikiama įgaliojimų, pajėgumais ir kompetencija, įskaitant aukšto lygio savarankiškumą ir ekspertines žinias bei skaidrias procedūras; pabrėžia, kad grąžinimo stebėseną turėtų apimti visus grąžinimo operacijų etapus, įskaitant pakankamus išteklius; ragina Komisiją ir valstybes nares pasinaudoti esamomis nepriklausomomis stebėsenos tarnybomis, pvz., nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei nacionalinėmis žmogaus teisių institucijomis, bendradarbiaujant su priverstinio grąžinimo stebėsenos struktūromis arba jas tokiomis paskiriant; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų sukurtas stebėsenos po grąžinimo mechanizmas, siekiant sužinoti grąžintų asmenų likimą, kai tai teisiškai ir praktiškai įmanoma, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamoms grupėms, įskaitant nelydimus nepilnamečius ir šeimas; ragina valstybes nares užtikrinti tinkamą vaiko apsaugos paslaugų perdavimą nacionalinėms valdžios institucijoms, siekiant padaryti viską, kad grąžinamais vaikais būtų rūpinamasi ir kad jiems būtų prieinamos nacionalinės vaiko apsaugos paslaugos; pabrėžia, kad būtina imtis tolesnių veiksmų, susijusių su grąžintų asmenų reintegracijos planais, siekiant užtikrinti veiksmingą pastarųjų įgyvendinimą; ragina Komisiją skatinti geros praktikos, susijusios su stebėseną po grąžinimo, mainus tarp valstybių narių ir šiuo tikslu skirti pakankamą finansavimą;

36. ragina valstybes nares užtikrinti tinkamą Grąžinimo direktyvos įgyvendinimą visais jos aspektais; ragina Komisiją toliau stebėti šį įgyvendinimą ir imtis veiksmų, kai direktyvos nesilaikoma;

o

o o

37. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0365

Genetiškai modifikuotos sojos MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069145/02 – 2020/2891(RSP))

(2021/C 445/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D069145/02,
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl sveikatos priežiūros ⁽¹⁾, ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį ir 19 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽²⁾ 11 ir 13 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2019 m. rugsėjo 25 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2019 m. lapkričio 11 d. ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų mokslinės grupės nuomonė dėl maiste ir pašaruose naudojamų genetiškai modifikuotų sojų MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 vertinimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (paraiška EFSA-GMO-NL-2016-128), EFSA leidinys (2019 m.), 17(11):5847, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5847>.

⁽⁴⁾ Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per devintąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:

— 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0028);

— 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0029);

— 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ir DAS-40278-9 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0030);

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 2 ir 3 dalis,

— atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

- A. kadangi 2015 m. gruodžio 17 d. bendrovė „Monsanto Europe N.V.“ pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 5 ir 17 straipsnius Nyderlandų nacionalinei kompetentingai institucijai Jungtinių Amerikos Valstijų bendrovės „Monsanto“ vardu pateikė paraišką pateikti rinkai maisto produktų, maisto sudedamųjų dalių ir pašarų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba pagaminti (toliau – paraiška); kadangi paraiška taip pat apėmė produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 (toliau – genetiškai modifikuotos sojos su sukauptais transformacijos įvykiais) arba kurie iš jų sudaryti, pateikimą rinkai siekiant juos naudoti pagal kitą nei maistas ir pašarai paskirtį, išskyrus auginimą;
- B. kadangi genetiškai modifikuotos sojos su sukauptais transformacijos įvykiais gaunamos sukryžminus keturias genetiškai modifikuotų sojų modifikacijas (MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788), yra atsparios glifosato, gliufozinato ir dikambos turintiems herbicidams ir gamina tris insekticidinius baltymus (Cry1A.105, Cry2Ab2 ir Cry1Ac) (taip pat žinomus kaip Bt toksinai), kurie yra nuodingi tam tikroms *Lepidoptera* (drugelio ir drugio) lervoms^(?);
- C. kadangi ankstesni keturių atskirų genetiškai modifikuotų sojų su sukauptais transformacijos įvykiais, kurioms jau buvo išduotas leidimas, modifikacijų vertinimai buvo naudojami kaip pagrindas vertinant keturių modifikacijų genetiškai modifikuotas sojas su sukauptais transformacijos įvykiais⁽⁶⁾;
- D. kadangi 2019 m. rugsėjo 25 d. EFSA priėmė palankią nuomonę, kuri paskelbta 2019 m. lapkričio 11 d.^(?);

-
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės LL Cotton25 (ACS-GHØØ1-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0054);
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 89788 (MON-89788-1), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0055);
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir jų subkombinacijų MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir NK603 × DAS-40278-9, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0056);
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, kuriuose yra dvi, trys, keturios ar penkios modifikacijos Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ir GA21, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0057);
- 2020 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0069);
- 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, ir kuriuo panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1111, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0291);
- 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0292);
- 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama teikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0293).

^(?) EFSA nuomonė, p. 11, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5847>.

⁽⁶⁾ EFSA nuomonė, p. 3, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5847>.

⁽⁷⁾ Ten pat.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Valstybių narių pastabos ir papildomi klausimai

- E. kadangi per trijų mėnesių konsultacijų laikotarpį valstybių narių kompetentingos institucijos pateikė EFSA daug kritinių pastabų⁽⁸⁾; kadangi šios kritinės pastabos apima susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su tuo, kad nebuvo atlikta glifosato liekanų ar glifosato metabolitų genetiškai modifikuotose sojose su sukauptais transformacijos įvykiais analizė, kad nebuvo ištirtas galimas sinerginis ar antagonistinis Bt toksinų su herbicidų liekanomis poveikis, kad neatsakyta į klausimus dėl genetiškai modifikuotų sojų ir antrinių maisto produktų bei pašarų saugos, kad nebuvo įvertintas galimas ilgalaikis maisto ar pašarų reprodukcinis ar vystymosi poveikis ir kad dėl trūkstamos informacijos negalima visiškai įvertinti genetiškai modifikuotų sojų su sukauptais transformacijos įvykiais saugos;
- F. kadangi atlikus nepriklausomą mokslinę analizę nustatyta, kad, *inter alia*, negalima daryti galutinės išvados dėl genetiškai modifikuotų sojų su sukauptais transformacijos įvykiais saugos, kad toksikologinis vertinimas ir rizikos aplinkai vertinimas yra nepriimtini ir kad rizikos vertinimas neatitinka rizikos imuninei sistemai vertinimo reikalavimų⁽⁹⁾;

Papildomi herbicidai

- G. kadangi įrodyta, jog auginant herbicidams atsparias genetiškai modifikuotas kultūras naudojama daugiau herbicidų, visų pirma dėl to, kad atsirado herbicidams atsparių piktžolių⁽¹⁰⁾; kadangi dėl to galima tikėtis, kad genetiškai modifikuotų sojų su sukauptais transformacijos įvykiais pasėliai bus apdorojami didesnėmis ir pakartotinėmis papildomųjų herbicidų (gliufozinato, dikambos ir glifosato) dozėmis, dėl kurių derliuje gali susidaryti didesnis liekanų kiekis;
- H. kadangi gliufozinatas priskiriamas prie toksiškų reprodukcijai 1B kategorijos medžiagų, todėl atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1107/2009 nustatytus atmetimo kriterijus⁽¹¹⁾; kadangi leidimas Sąjungoje naudoti gliufozinatą baigė galioti 2018 m. liepos 31 d.⁽¹²⁾;
- I. kadangi tarpusavio vertinimu pagrįstame tyrime nustatyta, kad glifosatas kaupiasi genetiškai modifikuotose sojose, o tai daro neigiamą poveikį maistinei sudėčiai, palyginti su genetiškai nemodifikuotomis sojomis⁽¹³⁾; kadangi Argentinoje vykdam bandomąjį projektą aptikta stebėtina daug glifosato liekanų genetiškai modifikuotose sojose⁽¹⁴⁾;
- J. kadangi tebėra neatsakyta į klausimus dėl glifosato kancerogeniškumo; kadangi 2015 m. lapkričio mėn. EFSA pateikė išvadą, kad glifosatas tikriausiai nėra kancerogeniškas, o Europos cheminių medžiagų agentūra 2017 m. kovo mėn. pateikė išvadą, kad nėra pagrindo jo priskirti prie jokios kategorijos; kadangi 2015 m. Tarptautinė vėžio mokslinių tyrimų agentūra – specializuota Pasaulio sveikatos organizacijos vėžio agentūra – priešingai glifosatą priskyrė prie

⁽⁸⁾ Valstybių narių pastabos:

<http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2016-00009>.

⁽⁹⁾ „Testbiotech“ pastabos dėl EFSA atlikto maiste ir pašaruose naudojamų genetiškai modifikuotų sojų MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, kurias gamina bendrovės „Bayer / Monsanto“, vertinimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (paraiška EFSA-GMO-NL-2016-128), 2019 m. gruodžio mėn., https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_AC.Comment_MON87751%20x%20MON87701%20x%20MON87708%20x%20MON89788_fin.pdf.

⁽¹⁰⁾ Žr., pvz., S. Bonny „Herbicidams atsparūs genetiškai modifikuoti pasėliai, piktžolės ir herbicidai. Apžvalga ir poveikis“ (angl. *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact*), *Environmental Management*, 2016 m. sausio mėn., 57(1), p. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, C. M. Benbrook „Genetiškai modifikuotų kultūrų poveikis pesticidų naudojimui JAV – pirmieji šešiolika metų“ (angl. *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years*), *Environmental Sciences Europe* 24, 24 (2012 m.), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>, ir G. Schütte, M. Eckerstorfer, V. Rastelli ir kt. „Atsparumas herbicidams ir biologinė įvairovė: herbicidams atsparių genetiškai modifikuotų augalų agronominiai ir aplinkos aspektai“ (angl. *Herbicide resistance and biodiversity: agronomic and environmental aspects of genetically modified herbicide-resistant plants*), *Environmental Sciences Europe* 29, 5 (2017 m.), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0100-y>.

⁽¹¹⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁽¹²⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/index.cfm?event=as.details&as_id=79

⁽¹³⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24491722>

⁽¹⁴⁾ https://www.testbiotech.org/sites/default/files/TBT_Background_Glyphosate_Argentina_0.pdf

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

galbūt kancerogeninį poveikį žmonėms turinčių medžiagų; kadangi keletas recenzuojamų naujausių mokslinių tyrimų patvirtina glifosato kancerogeninį potencialą ⁽¹⁵⁾;

- K. kadangi 2020 m. rugpjūčio mėn. paskelbtame moksliniame tyrime nustatyta, kad dikambos vartojimas gali padidinti kepenų ir intrahepatinių tulžies latakų vėžio išsivystymo riziką ⁽¹⁶⁾;
- L. kadangi genetiškai modifikuotuose augaluose papildomi herbicidai augalo yra suskaidomi, o skilimo produktų (metabolitų) sudėtį, taigi ir toksiškumą, gali lemti pati genetinė modifikacija ⁽¹⁷⁾;
- M. kadangi, nors EFSA nuomonėje teigiama, kad EFSA pesticidų skyrius ištyrė šiuo atveju svarbių herbicidų liekanų vertinimą, to nepakanka, nes nebuvo atsižvelgta į papildomų herbicidų ir skilimo produktų kombinatorinį toksiškumą bei galimą jų sąveiką su pačiomis genetiškai modifikuotomis sojomis su sukauptais transformacijos įvykiais;
- N. kadangi keleto valstybių narių kompetentingos institucijos, teikdamos pastabas dėl EFSA rizikos vertinimo, atkreipė dėmesį į tai, kad trūksta herbicidų liekanų genetiškai modifikuotose kultūrose ir galimų pavojų sveikatai analizės;

Didžiausios leidžiamosios liekanų koncentracijos ir susijusios kontrolės nebuvimas

- O. kadangi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 396/2005 ⁽¹⁸⁾, kuriuo siekiama užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos, susijusios su didžiausia leidžiamąja liekanų koncentracija, lygį, turėtų būti atidžiai kontroliuojamos ir stebimos veikliųjų medžiagų, kurių neleidžiama naudoti Sąjungoje, pvz., gliufozinato, liekanos importuojamose kultūrose ⁽¹⁹⁾;
- P. kadangi pagal naujausią Sąjungos suderintą daugiametę kontrolės programą (2020, 2021 ir 2022 m.) valstybės narės nėra įpareigosios vertinti gliufozinato liekanų kiekio jokiuose produktuose, įskaitant sojas ⁽²⁰⁾;

Bt baltymai

- Q. kadangi iš įvairių tyrimų matyti, kad buvo nustatytas šalutinis poveikis imuninei sistemai, galintis pasireikšti patyrus Bt baltymų poveikį, ir kad kai kurie Bt baltymai gali turėti adjuvantinių savybių ⁽²¹⁾, t. y. dėl jų gali padidėti kitų baltymų, su kuriais šie baltymai sąveikauja, alergeniškumas;
- R. kadangi mažumos nuomonėje, kurią pateikė EFSA GMO specialistų grupės narys vertinant genetiškai modifikuotus kukurūzus su sukauptais transformacijos įvykiais ir jų deriniais, teigiama, kad, nors nenumatytas poveikis imuninei sistemai niekada nebuvo nustatytas jokiais naudojimo atvejais, kai aiškiai išreikštas Bt baltymų buvimas, šio poveikio galima buvo „neaptikti atliekant toksikologinius tyrimus, kurie šiuo metu rekomenduojami ir atliekami EFSA vykdant genetiškai modifikuotų augalų saugos vertinimą, nes minėtuose tyrimuose nėra šiam tikslui tinkamų bandymų“ ⁽²²⁾;

⁽¹⁵⁾ Žr., pvz., <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> ir <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

⁽¹⁶⁾ <https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext>

⁽¹⁷⁾ Taip iš tiesų yra glifosatų atveju, kaip nurodyta EFSA atliktoje esamos didžiausios leidžiamosios glifosato liekanų koncentracijos peržiūroje pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 12 straipsnį, EFSA leidinys, 2018 m.; 16(5):5263, p. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

⁽¹⁸⁾ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB (OL L 70, 2005 3 16, p. 1).

⁽¹⁹⁾ Žr. Reglamentas (EB) Nr. 396/2005 8 konstatuojamąją dalį.

⁽²⁰⁾ 2019 m. kovo 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/533 dėl 2020, 2021 ir 2022 m. suderintos daugiametės Sąjungos kontrolės programos, skirtos užtikrinti, kad nebūtų viršijama didžiausia leidžiamoji pesticidų liekanų koncentracija augaliniuose ir gyvūniniuose maisto produktuose bei ant jų, ir pesticidų liekanų poveikiui vartotojams įvertinti (OL L 88, 2019 3 29, p. 28).

⁽²¹⁾ Žr. N. Rubio Infante ir L. Moreino Fierros „*Bacillus thuringiensis* Cry toksinų saugumo ir biologinio poveikio žinduoliams apžvalga“ (angl. An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals), *Journal of Applied Toxicology*, 2016 m. gegužės mėn., 36(5), p. 630–648, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>.

⁽²²⁾ Paraiška EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 kukurūzai ir trys jų deriniai, neatsižvelgiant į jų kilmę), mažumos nuomonė, J. M. Wal, EFSA GMO specialistų grupės narys, EFSA leidinys, 2018 m.; 16(7):5309, p. 34, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- S. kadangi negalima daryti išvados, jog genetiškai modifikuotų sojų su sukauptais transformacijos įvykiais vartojimas yra saugus žmonių ir gyvūnų sveikatai;

Nedemokratiškas sprendimų priėmimas

- T. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nepateikė nuomonės, o tai reiškia, kad leidimas nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma;
- U. kadangi Komisija pripažįsta, jog problemiška tai, kad GMO leidimo sprendimus Komisija ir toliau priiminėja be patvirtinimo kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma – tai yra reta išimtis suteikiant leidimus visam produktui, tačiau tapo norma priimant sprendimus dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų leidimų;
- V. kadangi per savo aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė iš viso 36 rezoliucijas, kuriomis nepritarė tam, kad į rinką būtų teikiamas genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai (33 rezoliucijos) ir kad Sąjungoje būtų leidžiama auginti GMO (trys rezoliucijos); kadangi iki šiol Parlamentas per devintąją kadenciją yra priėmęs vienuolika prieštaravimų; kadangi nė vienas iš šių GMO nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma; kadangi, nepaisydama pačios pripažintų demokratijos trūkumų, to, kad valstybės narės jos nepalaiko, ir Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikinėja leidimus GMO;
- W. kadangi pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 Komisija gali priimti sprendimą nesuteikti leidimo, jei apeliaciniame komitete nėra kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma priimtos palankios nuomonės ⁽²³⁾; kadangi šiuo požiūriu teisės aktų keisti nereikia;

Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų laikymasis

- X. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 nustatyta, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai turi nedaryti neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai, ir reikalaujama, kad Komisija, rengdama sprendimą, atsižvelgtų į visas atitinkamas Sąjungos teisės aktų nuostatas ir kitus teisėtus veiksnius, susijusius su svarstomu dalyku; kadangi šie teisėti veiksniai turėtų apimti Sąjungos įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų (JT) darnaus vystymosi tikslus (DVT), Paryžiaus klimato susitarimą ir Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvenciją;
- Y. kadangi neseniai JT specialiojo pranešėjo teisės į maistą klausimais paskelbtoje ataskaitoje nustatyta, kad ypač besivystančiose šalyse pavojingi pesticidai daro katastrofišką poveikį sveikatai ⁽²⁴⁾; kadangi DVT Nr. 3.9 siekiama iki 2030 m. iš esmės sumažinti mirčių ir ligų, susijusių su pavojingomis cheminėmis medžiagomis, skaičių ir oro, vandens ir dirvožemio taršą ⁽²⁵⁾;
- Z. kadangi EFSA nustatė, kad numatomas gliufozinato, klasifikuojamo kaip toksiško reprodukcijai, poveikis naudotojui, kai gliufozinatu naikinamos piktžolės auginant genetiškai modifikuotus kukurūzus, viršija leidžiamą poveikio naudotojui lygį net ir tada, kai naudojamos asmeninės apsaugos priemonės ⁽²⁶⁾; kadangi ypatingą susirūpinimą kelia rizika dėl padidėjusio poveikio operatoriui, kuris turi sąlytį su herbicidams atspariomis genetiškai modifikuotomis kultūromis, atsižvelgiant į tai, kad naudojama daugiau herbicidų;
- AA. kadangi miškų naikinimas yra pagrindinė biologinės įvairovės nykimo priežastis; kadangi naudojant žemę ir keičiant žemės naudojimo paskirtį (daugiausia dėl miškų naikinimo) išsiskiriantis išmetalų kiekis yra antra pagal dydį klimato kaitos priežastis po iškastinio kuro deginimo ⁽²⁷⁾; kadangi Paryžiaus klimato susitarimu ir 2011–2020 m. Strateginiu biologinės įvairovės planu, priimtu pagal JT biologinės įvairovės konvenciją ir Aičio biologinės įvairovės tikslus, yra

⁽²³⁾ Pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį Komisija „gali“, o ne „turi“ suteikti leidimą, jei apeliaciniame komitete nėra pritariančios kvalifikuotos valstybių narių balsų daugumos.

⁽²⁴⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/SRToxicsandhumanrights/Pages/Pesticidesrighttofood.aspx>

⁽²⁵⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽²⁶⁾ EFSA išvada dėl veikliosios medžiagos pesticido gliufozinato rizikos vertinimo tarpusavio peržiūros, EFSA mokslinė ataskaita (2005 m.) 27, 1-81, p. 3, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r>.

⁽²⁷⁾ 2019 m. liepos 23 d. Komisijos komunikatas „ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas“, COM(2019)0352, p. 1.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

skatinama tvari miškotvarka, miškų apsauga ir atkūrimas⁽²⁸⁾; kadangi DVT 15-asis tikslas yra iki 2020 m. sustabdyti miškų naikinimą⁽²⁹⁾; kadangi miškai atlieka daugiafunkcį vaidmenį ir padeda siekti daugumos DVT⁽³⁰⁾;

- AB. kadangi sojų auginimas yra bene svarbiausia Pietų Amerikoje esančių Amazonės, Serado ir Gran Čako miškų naikinimo priežastis; kadangi 97 proc. Brazilijoje ir 100 proc. Argentinoje užaugintų sojų yra genetiškai modifikuotos⁽³¹⁾;
- AC. kadangi didžiąją daugumą genetiškai modifikuotų sojų, kurias leidžiama auginti Brazilijoje ir Argentinoje, taip pat leidžiama importuoti į Sąjungą⁽³²⁾; kadangi genetiškai modifikuotas sojas su sukauptais transformacijos įvykiais jau leidžiama auginti Brazilijoje⁽³³⁾;
- AD. kadangi Komisijai atlikus tyrimą paaiškėjo, jog sojos istoriškai daugiausia prisidėjo prie Sąjungos nulemtu miškų naikinimo pasaulyje ir su tuo susijusio išmetamų kiekio: sojos sudaro beveik pusę Sąjungos importo sukeliama poveikio miškų naikinimui⁽³⁴⁾;
- AE. kadangi neseniai atliktame tarpusavio vertinimu pagrįstame moksliniame tyrime nustatyta, kad dėl sojų importo iš Brazilijos Sąjunga yra regionas, turintis didžiausią anglies pėdsaką pasaulyje, t. y. 13,8 proc. didesnę nei didžiausia sojų importuotoja Kinija, dėl didesnės išmetamųjų teršalų, susijusių su Sąjungos indėliu į miškų naikinimą, dalies⁽³⁵⁾; kadangi kitame neseniai atliktame tyrime nustatyta, kad maždaug penktadalis į Sąjungą iš Brazilijos Amazonės ir Serado regionų eksportuojamų sojų, skirtų daugiausia gyvūnų pašarams, gali būti „siejama su neteisėtu miškų naikinimu“⁽³⁶⁾;
- AF. kadangi dėl didelio masto miškų naikinimo Amazonės miškus niokoja gaisrai; kadangi 2019 m. komunikate Komisija pareiškė ketinanti apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus⁽³⁷⁾; kadangi visuotinė biologinės įvairovės, įskaitant miškus, apsauga yra pagrindinis Komisijos neseniai paskelbtos ES biologinės įvairovės strategijos tikslas⁽³⁸⁾;

⁽²⁸⁾ Ten pat, p. 2.

⁽²⁹⁾ Žr. 15.2 tikslą: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>.

⁽³⁰⁾ 2019 m. liepos 23 d. Komisijos komunikatas „ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas“, COM (2019)0352, p. 2.

⁽³¹⁾ Tarptautinė žemės ūkio biotechnologijų programų įsigijimo tarnyba „Pasaulinis komercinių biotechnologijų ir (arba) genetiškai modifikuotų augalų statusas 2017 m. Išaugęs biotechnologijų kultūrų naudojimas, ekonominei naudai kaupiantis per 22 metus“ (angl. *International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, „Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years“*), ISAAA informacinis pranešimas Nr. 53 (2017), p. 16 ir 21, <http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf>.

⁽³²⁾ 2020 m. spalio mėn. atlikus kryžminį dviejų duomenų bazių (Bendrijos genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų registro (https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/index_en.cfm) ir ISAAA genetiškai modifikuotų produktų tvirtinimo duomenų bazės (<http://www.isaaa.org/gmaprovaldatabase/>) patikrinimą, galima apskaičiuoti, kiek genetiškai modifikuotų sojų kultūrų, kurias leidžiama auginti Brazilijoje ir Argentinoje, taip pat leidžiama importuoti į Sąjungą. Brazilijos atveju: 12 iš 17 genetiškai modifikuotų sojų kultūrų, kurių auginimui išduotas leidimas, šiuo metu leidžiama importuoti į Sąjungą, ir laukiama, kol bus suteiktas leidimas importuoti dar tris genetiškai modifikuotų sojų kultūras. Argentinos atveju: dešimt iš visų 15 genetiškai modifikuotų sojų kultūrų, kurių auginimui išduotas leidimas, šiuo metu leidžiama importuoti į Sąjungą ir laukiama, kol bus suteiktas leidimas importuoti dar tris genetiškai modifikuotų sojų kultūras.

⁽³³⁾ <https://www.isaaa.org/gmaprovaldatabase/event/default.asp?EventID=438&Event=MON87751%20x%20MON87701%20x%20MON87708%20x%20MON89788>

⁽³⁴⁾ 2013 m. Komisijos techninė ataskaita Nr. 063 „ES vartojimo poveikis miškų naikinimui. Išsami ES vartojimo poveikio miškų naikinimui analizė“ (angl. *The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation*), kurią finansavo Europos Komisija, Aplinkos GD ir atliko VITO, IIASA, HIVA ir IUCN NL, <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf>, p. 23–24: Nuo 1990 iki 2008 m. Sąjunga importavo augalininkystės ir gyvulininkystės produktų, kuriuos gaminant sunaikinta 90 000 km² miškų. Augalininkystės produktų gamybai sunaikinta 74 000 km² (82 proc.) miškų. Didžiausia dalis (52 000 km²) tenka aliejiniais augalams. Sojos ir sojų išspaudos lėmė poveikį 82 proc. šio ploto (42 600 km²). Tai sudaro 47 proc. viso Sąjungos importo, dėl kurio naikinami miškai.

⁽³⁵⁾ N. Escobar, E. J. Tizado, E. K. zu Ermgassen, P. Löfgren, J. Börner, J. Godar „Erdvinių požiūriu tikslus žemės ūkio produktų gamybos anglies pėdsakas. Su Brazilijos sojų eksportu susijusio išmetamo anglies dioksido kiekio nustatymas“ (angl. *Spatially-explicit footprints of agricultural commodities: Mapping carbon emissions embodied in Brazil's soy exports*), *Global Environmental Change*, 62 tomas, 2020 m. gegužės mėn., 102067, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378019308623>.

⁽³⁶⁾ R. Rajão, B. Soares-Filho, F. Nunez, J. Börner, L. Machado, D. Assis, A. Oliveira, L. Pinto, V. Ribeiro, L. Rausch, H. Gibbs, D. Figueira „Supuvę Brazilijos žemdirbių obuoliai“ (angl. *The rotten apples of Brazil's agribusiness*), *Science*, 2020 m. liepos 17 d., 369 tomas, leidimo Nr. 6501, p. 246–248, <https://science.sciencemag.org/content/369/6501/246>.

⁽³⁷⁾ Komisijos komunikatas „ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas“ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=LT>

⁽³⁸⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“, 2020 m. gegužės mėn., https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a3c806a6-9ab3-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0014.02/DOC_1&format=PDF.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektu viršijami Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatyti įgyvendinimo įgaliojimai;
2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002⁽³⁹⁾ nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;
3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;
4. palankiai vertina tai, kad Komisija 2020 m. rugsėjo 11 d. laiške nariams pagaliau pripažino, kad priimant sprendimus dėl GMO leidimų reikia atsižvelgti į tvarumą⁽⁴⁰⁾; tačiau reiškia didelį nusivylimą, kad 2020 m. rugsėjo 28 d. Komisija, nepaisydama Parlamento ir daugumos valstybių narių prieštaravimų, leido importuoti kitas genetiškai modifikuotas sojas⁽⁴¹⁾;
5. ragina Komisiją kuo skubiau, visapusiškai dalyvaujant Parlamentui, įgyvendinti tvarumo kriterijus; ragina Komisiją pateikti informaciją apie tai, kaip ir per kokią laikotarpį bus įvykdytas šis procesas;
6. dar kartą ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos išipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, kaip antai Paryžiaus klimato susitarimą ir JT biologinės įvairovės konvenciją bei JT DVT;
7. pakartoja savo raginimą Komisijai nutraukti GMO, skirtų auginti ar naudojamų maistui ir pašarams, leidimų išdavimą, kai apeliaciniame komitete valstybės narės nepateikia nuomonės pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį;
8. dar kartą ragina Komisiją nesuteikti leidimų herbicidams atspariems genetiškai modifikuotiems kultūriniais augalams, kol nebus išsamiai ištirtos grėsmės sveikatai, susijusios su herbicidų liekanomis kiekvienu konkrečiu atveju, o atliekant tokį vertinimą reikalaujama visapusiškai įvertinti visas herbicidų liekanas, atsiradusias dėl genetiškai modifikuotų kultūrinių augalų purškimo papildomais herbicidais, šių herbicidų skilimo produktus ir jų kombinatorinį poveikį, įskaitant pačiam genetiškai modifikuotam augalui;
9. dar kartą ragina Komisiją nesuteikti leidimo importuoti jokių maistui ar pašarams skirtų genetiškai modifikuotų augalų, atsparių herbicidų veikliajai medžiagai, kurios neleidžiama naudoti Sąjungoje;
10. dar kartą ragina EFSA toliau vystyti ir sistemingai taikyti metodus, kurie padėtų nustatyti numatomą sukauptų genetiškai modifikuotų transformacijos įvykių nepageidaujamą poveikį, pavyzdžiui, susijusį su Bt toksinu adjuvantinėmis savybėmis;
11. pakartoja esąs susirūpinęs, kad didelė ES priklausomybė nuo importuotų pašarų (sojų) lemia miškų naikinimą trečiojoje šalyse⁽⁴²⁾;
12. palankiai vertina pranešimą dėl Komisijos pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto „Priemonės, skirtos užtikrinti, kad ES rinkai nebūtų teikiama produktų, susijusių su miškų naikinimu ar alinimu, arba kad jų būtų teikiama kuo mažiau“, kurį numatoma pateikti 2021 m. birželio mėn.; per tą laiką, atsižvelgdamas į tai, kad reikia skubiai spręsti problemą, susijusią su Amazonės, Serado ir Gran Čako miškų naikinimu, ir tai, kad miškai tame regione naikinami, be kita ko, dėl Sąjungos genetiškai modifikuotų sojų paklausos, pakartotinai ragina Komisiją nedelsiant prirėkus sustabdyti Brazilijoje ir Argentinoje auginamų genetiškai modifikuotų sojų importą pagal Reglamento (EB) Nr. 178/2002 53 straipsnį, kol bus sukurti veiksmingi teisiškai privalomi mechanizmai, kuriais būtų užkertamas kelias Sąjungos rinkai pateikti produktus, sietinus su miškų naikinimu ir susijusiais žmogaus teisių pažeidimais;
13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

⁽³⁹⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽⁴⁰⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽⁴¹⁾ MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

⁽⁴²⁾ Ten pat.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0366

Genetiškai modifikuoti kukurūzai MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 ir genetiškai modifikuoti kukurūzai, sudaryti iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir MON 87411 genetinių modifikacijų derinių

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama teikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir MON 87411 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (D069146/02 – 2020/2892(RSP))

(2021/C 445/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama teikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir MON 87411 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projektą (D069146/02,
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų ⁽¹⁾, ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį ir 19 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. įvykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽²⁾, 11 ir 13 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2019 m. rugsėjo 26 d. priimtą ir 2019 m. lapkričio 7 d. paskelbtą nuomonę ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų mokslinės grupės nuomonė dėl maisto ir pašaruose naudojamų genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 ir jų subkombinacijų vertinimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (paraiška EFSA-GMO-NL-2017-144), EFSA leidinys, 2019 m.; 17(11):5848, <https://doi.org/10.2903/j.efs.2019.5848>.

⁽⁴⁾ Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezolucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per devintąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezolucijas:

- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0028);
- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0029);
- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ir DAS-40278-9 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0030);

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 2 ir 3 dalis,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi 2017 m. gegužės 24 d. bendrovė „Monsanto Europe N. V.“ pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 5 ir 17 straipsnius Nyderlandų nacionalinei kompetentingai institucijai Jungtinių Amerikos Valstijų bendrovės „Monsanto“ vardu pateikė paraišką pateikti rinkai maisto produktų, maisto sudedamųjų dalių ir pašarų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 (toliau – genetiškai modifikuoti kukurūzai su sukauptais transformacijos įvykiais), kurie iš jų sudaryti arba pagaminti (toliau – paraiška); kadangi paraiška taip pat apėmė produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais arba kurie iš jų sudaryti, naudojimą kitais tikslais nei maistui ir pašarams, išskyrus auginimą;
- B. kadangi paraiška taip pat apėmė produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijų įvykiais, kurie susideda arba yra pagaminti iš genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijų įvykiais sudarančių 10 atskirų transformacijos įvykių modifikacijų derinių;
- C. kadangi jau suteiktas leidimas keturioms genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais subkombinacijoms; kadangi Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas apima likusias šešias subkombinacijas;
- D. kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai su sukauptais transformacijos įvykiais gaunami sukryžminus keturias genetiškai modifikuotų kukurūzų modifikacijas (MON 87427, MON 89034, MIR162 ir MON 87411), yra atsparūs glifosato turintiems herbicidams ir sintetina keturis insekticidinius baltymus (Cry1A.105, Cry2Ab2, Vip3Aa20 ir Cry3Bb1), dar vadinamus Bt baltymais, kurie yra nuodingi tam tikriems Lepidoptera būrio (drugeliai ir drugiai) ir Coleoptera būrio (vabalai) vabzdžiams⁽³⁾;

-
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0054);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 89788 (MON-89788-1), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0055);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir jų subkombinacijų MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir NK603 × DAS-40278-9, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0056);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, kuriuose yra dvi, trys, keturios ar penkios modifikacijos Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ir GA21, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0057);
 - 2020 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0069);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, ir kuriuo panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1111, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0291);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0292);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama teikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0293).

⁽³⁾ EFSA nuomonė, p. 11.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- E. kadangi ankstesniais genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais keturių atskirų transformacijos įvykių ir keturių subkombinacijų, kuriems jau buvo suteiktas leidimas, vertinimais buvo remtasi vertinant genetiškai modifikuotus kukurūzus su keturiais sukauptais transformacijos įvykiais ir likusias šešias subkombinacijas;
- F. kadangi 2019 m. rugsėjo 26 d. EFSA dėl šios paraiškos priėmė palankią nuomonę, kuri buvo paskelbta 2019 m. lapkričio 7 d.;
- G. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 nustatyta, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai neturi daryti neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai, ir reikalaujama, kad Komisija, rengdama sprendimą, atsižvelgtų į visas atitinkamas Sąjungos teisės aktų nuostatas ir kitus teisėtus veiksnius, susijusius su svarstomu dalyku;

Valstybių narių pastabos ir eksperimentinių duomenų apie subkombinacijas trūkumas

- H. kadangi per trijų mėnesių konsultacijų laikotarpį valstybės narės pateikė EFSA daug kritinių pastabų ⁽⁶⁾; kadangi tarp tų kritinių pastabų yra pastabų dėl to, kad nebuvo atlikta glifosato liekanų ar glifosato metabolitų genetiškai modifikuotuose kukurūzuose su sukauptais transformacijos įvykiais analizė, kad nebuvo ištirtas galimas sinerginis ar antagonistinis Bt baltymų ir herbicidų liekanų poveikis, kad klausimai dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais ir antrinių maisto produktų bei pašarų saugos lieka neatsakyti, kad nebuvo įvertintas galimas ilgalaikis maisto ar pašarų reprodukcinis ar vystymosi poveikis ir kad dėl trūkstamos informacijos negalima visapusiškai įvertinti genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais saugos;
- I. kadangi atlikus nepriklausomą mokslinę analizę nustatyta, kad, *inter alia*, negalima daryti galutinės išvados dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais saugos, kad toksikologinis vertinimas ir rizikos aplinkai vertinimas yra nepriimtini ir kad rizikos vertinimas neatitinka rizikos imuninei sistemai vertinimo reikalavimų ⁽⁷⁾;
- J. kadangi paraiškos teikėjas nepateikė jokių eksperimentinių duomenų apie šešias genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais subkombinacijas, kurioms šiuo metu nesuteikta leidimo ⁽⁸⁾;

Nėra herbicidų liekanų ir skilimo produktų įvertinimo

- K. kadangi nemažai tyrimų parodė, kad auginant herbicidams atsparias genetiškai modifikuotas kultūras naudojama daugiau papildomų herbicidų ir taip yra daugiausia dėl to, kad atsirado herbicidams atsparių piktžolių ⁽⁹⁾; kadangi dėl šios priežasties tikėtina, kad genetiškai modifikuotų kukurūzų pasėliai bus purškiami didesniu glifosato kiekiu ir tai bus daroma dažniau, dėl to derliuje gali kauptis didesnis jų liekanų kiekis; kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai su sukauptais transformacijos įvykiais sintetina du glifosatui atsparius baltymus, jie yra dar atsparesni didesnėms glifosato dozėms ir pakartotiniam purškimui;
- L. kadangi tebėra neatsakyta į klausimus dėl glifosato kancerogeniškumo; kadangi 2015 m. lapkričio mėn. EFSA pateikė išvadą, kad glifosatas tikriausiai nėra kancerogeniškas, o Europos cheminių medžiagų agentūra 2017 m. kovo mėn. pateikė išvadą, kad nėra pagrindo jo priskirti prie jokios kategorijos; kadangi 2015 m. Tarptautinė vėžio mokslinių tyrimų agentūra – specializuota Pasaulio sveikatos organizacijos vėžio agentūra – priešingai glifosatą priskyrė prie galbūt kancerogeninių poveikį žmonėms turinčių medžiagų;

⁽⁶⁾ Valstybių narių pastabos: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2017-00442>.

⁽⁷⁾ Instituto „Testbiotech“ pastaba dėl EFSA atlikto maiste ir pašaruose naudojamų genetinės inžinerijos metodais gautų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 ir jų subkombinacijų vertinimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (paraiška EFSA-GMO-NL-2017-144), gauta iš „Bayer“/„Monsanto“, 2019 m. gruodžio mėn., <https://www.testbiotech.org/en/content/testbiotech-comment-maize-mon-7427-x-mon89034-x-mir162-x-mon87411>.

⁽⁸⁾ EFSA nuomonė, p. 26.

⁽⁹⁾ Žr., pvz., Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“, *Environmental Management*, 2016 m. sausio mėn., 57(1), p. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, Benbrook, C. M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“, *Environmental Sciences Europe* 24, 24 (2012 m.), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24> ir Schütte, G., Eckerstorfer, M., Rastelli, V. et al., „Herbicide resistance and biodiversity: agronomic and environmental aspects of genetically modified herbicide-resistant plants“, *Environmental Sciences Europe* 29, 5 (2017 m.), <https://link.springer.com/article/10.1186/s12302-016-0100-y>.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- M. kadangi EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupė (EFSA GMO grupė) savo 2019 m. rugsėjo 26 d. mokslinėje nuomonėje teigia, kad „EFSA pesticidų skyrius išnagrinėjo su šia paraiška susijusį herbicidų liekanų kukurūzų herbicidams atspariuose kultūriniuose augaluose vertinimą“⁽¹⁰⁾; kadangi, remiantis EFSA pesticidų skyriaus nuomone, duomenų apie glifosato liekanas genetiškai modifikuotuose kukurūzuose su EPSPS modifikacijomis⁽¹¹⁾ nepakanka, kad būtų galima nustatyti didžiausią leidžiamąją liekanų koncentraciją ir rizikos vertinimo vertes⁽¹²⁾;
- N. kadangi, ir vėl remiantis EFSA pesticidų skyriaus vertinimu, nėra⁽¹³⁾ toksikologinių duomenų, kuriais remiantis būtų galima įvertinti kelių rūšių glifosato skilimo produktų, svarbių genetiškai modifikuotam glifosatui atsparių kultūrinių augalų požiūriu, riziką vartotojams;
- O. kadangi laikoma, kad herbicidų liekanų ir jų skilimo produktų, randamų genetiškai modifikuotuose augaluose, ir jų galimos sąveikos su Bt baltymais vertinimas nėra EFSA GMO specialistų grupės kompetencijos sritis, jis nėra atliekamas vykdant GMO autorizacijos procedūrą; kadangi tai yra problema, nes tai, kaip atitinkamas genetiškai modifikuotas augalas suskaidys papildomus herbicidus, taip pat skilimo produktų (metabolitų) sudėtį, taigi ir toksiškumą gali lemti pati genetinė modifikacija⁽¹⁴⁾;

Bt baltymai

- P. kadangi iš įvairių tyrimų matyti, kad buvo nustatytas šalutinis poveikis imuninei sistemai, galintis pasireikšti patyrus Bt baltymų poveikį, ir kad kai kurie Bt baltymai gali turėti adjuvantinių savybių⁽¹⁵⁾, t. y. dėl jų gali padidėti kitų baltymų, su kuriais šie baltymai sąveikauja, alergeniškumas;
- Q. kadangi mažumos nuomonėje, kurią pateikė EFSA GMO specialistų grupės narys vertinant kitus kukurūzus su sukauptais transformacijos įvykiais ir jų subkombinacijas, teigiama, kad, nors nenumatytas poveikis imuninei sistemai niekada nebuvo nustatytas jokiais naudojimo atvejais, kai aiškiai išreikštas Bt baltymų buvimas, šio poveikio galima buvo „neaptikti atliekant toksikologinius tyrimus, kurie šiuo metu rekomenduojami ir atliekami EFSA vykdant genetiškai modifikuotų augalų saugos vertinimą, nes minėtuose tyrimuose nėra šiam tikslui tinkamų bandymų“⁽¹⁶⁾;
- R. kadangi negalima daryti išvados, kad genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais ar jų subkombinacijų vartojimas yra saugus žmonių ir gyvūnų sveikatai;

Nedemokratiškas sprendimų priėmimas

- S. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nepateikė nuomonės, o tai reiškia, kad leidimas nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma;
- T. kadangi Komisija pripažįsta, kad problemiška tai, jog GMO leidimo sprendimus Komisija ir toliau priima be patvirtinimo kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma – tai yra reta išimtis suteikiant leidimus visam produktui, tačiau tapo norma priimanč sprendimus dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų leidimų;

⁽¹⁰⁾ EFSA nuomonė, p. 8.

⁽¹¹⁾ Genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais sudėtyje yra EPSPS modifikacija.

⁽¹²⁾ EFSA atlikta esamos didžiausios leidžiamosios glifosato liekanų koncentracijos peržiūra pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 12 straipsnį – peržiūrėta versija, siekiant atsižvelgti į nepateiktus duomenis, EFSA leidinys, 2019 m.; 17(10):5862, p. 4, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5862>.

⁽¹³⁾ EFSA išvada dėl veikliosios medžiagos pesticido glifosato rizikos vertinimo tarpusavio peržiūros, EFSA leidinys 2015 m.; 13(11):4302, p. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

⁽¹⁴⁾ Taip iš tiesų yra glifosato atveju, kaip nurodyta EFSA atliktoje esamos didžiausios leidžiamosios glifosato liekanų koncentracijos peržiūroje pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 12 straipsnį, EFSA leidinys, 2018 m.; 16(5):5263, p. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

⁽¹⁵⁾ Žr. Rubio Infante, N. ir Moreno Fierros L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“, *Journal of Applied Toxicology*, 2016 m. gegužės mėn., 36(5): 630–648, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>.

⁽¹⁶⁾ Paraiška EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 kukurūzai ir trys jų subkombinacijos, neatsižvelgiant į jų kilmę), mažumos nuomonė, Wal, J. M., EFSA GMO specialistų grupės narys, EFSA leidinys, 2018 m.; 16(7):5309, p. 34, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- U. kadangi per savo aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė iš viso 36 rezoliucijas, kuriomis nepritarė tam, kad į rinką būtų teikiamas genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai (33 rezoliucijos) ir kad Sąjungoje būtų leidžiama auginti GMO (trys rezoliucijos); kadangi iki šiol Parlamentas per devintąją kadenciją yra priėmęs vienuolika prieštaravimų; kadangi nė vienas iš šių GMO nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma; kadangi, nepaisydama pačios pripažintų demokratijos trūkumų, to, kad valstybės narės jos nepalaiko, ir Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikia leidimus GMO;
- V. kadangi pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 Komisija gali priimti sprendimą nesuteikti leidimo, jeigu apeliaciniame komitete valstybės narės tam nepritaria kvalifikuota balsų dauguma⁽¹⁷⁾; kadangi šiuo atžvilgiu teisės aktų keisti nereikia;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;
 2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002⁽¹⁸⁾ nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;
 3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;
 4. palankiai vertina tai, kad Komisija 2020 m. rugsėjo 11 d. laiške nariams pagaliau pripažino, kad priimant sprendimus dėl GMO leidimų reikia atsižvelgti į tvarumą⁽¹⁹⁾; vis dėlto reiškia didelį nusivylimą, kad 2020 m. rugsėjo 28 d. Komisija suteikė leidimą importuoti kitas genetiškai modifikuotų sojų pupeles⁽²⁰⁾, nors tam prieštaravo Parlamentas ir dauguma valstybių narių balsavo prieš;
 5. ragina Komisiją kuo skubiau parengti tvarumo kriterijus, visapusiškai dalyvaujant Parlamentui; ragina Komisiją pateikti informaciją apie tai, kaip ir per kokį laikotarpį bus įvykdytas šis procesas;
 6. dar kartą primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, pvz., Paryžiaus klimato susitarimą, JT biologinės įvairovės konvenciją ir JT darnaus vystymosi tikslus;
 7. pakartoja savo raginimą Komisijai nutraukti GMO, skirtų auginti ar naudojamų maistui ir pašarams, leidimų išdavimą, kai apeliaciniame komitete valstybės narės nepateikia nuomonės pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį;
 8. dar kartą ragina Komisiją nesuteikti leidimų herbicidams atsparioms genetiškai modifikuotoms kultūroms, kol kiekvienu konkrečiu atveju bus išsamiai ištirtos grėsmės sveikatai, susijusios su herbicidų liekanomis, o atliekant tokią vertinimą reikalaujama visapusiškai įvertinti visas herbicidų liekanas, atsiradusias dėl genetiškai modifikuotų kultūrų purškimo papildomais herbicidais, šių herbicidų skilimo produktus ir jų sudėtinį poveikį, be kita ko, kartu su pačiu GMO augalu;
 9. ragina Komisiją nesuteikti leidimo jokioms subkombinacijoms su sukauptais transformacijos įvykiais, jeigu EFSA neatliko nuodugnaus jų vertinimo, remdamasi išsamiais pareiškėjo pateiktais duomenimis;
 10. konkrečiau, mano, kad veislių, apie kurias nepateikta jokių saugos duomenų ir kurios nėra išbandytos ar netgi dar nesukurtos, patvirtinimu prieštaraujama bendrųjų teisės aktų, kuriais reglamentuojami maisto produktai, principams, nustatytiems Reglamente (EB) Nr. 178/2002;

⁽¹⁷⁾ Pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį Komisija „gali“, o ne „turi“ suteikti leidimą, jei apeliaciniame komitete nėra pritariančios kvalifikuotos valstybių narių balsų daugumos.

⁽¹⁸⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendrojo principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽¹⁹⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁰⁾ MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

11. dar kartą ragina EFSA toliau plėtoti ir sistemingai taikyti metodus, kurie padėtų nustatyti žinomą ir numatomą sukaupytų transformacijos įvykių nepageidaujamą poveikį, pavyzdžiui, susijusį su Bt toksinų adjuvantinėmis savybėmis;
 12. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.
-

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0367

Genetiškai modifikuoti kukurūzai MIR604 (SYN-IR604-5)

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604 (SYN-IR604-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069147/02 – 2020/2893(RSP))

(2021/C 445/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604 (SYN-IR604-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D069147/02,
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų ⁽¹⁾, ypač į jo 11 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽²⁾, 11 ir 13 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2009 m. liepos 2 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2009 m. liepos 21 d. ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į EFSA 2019 m. rugsėjo 25 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2019 m. lapkričio 7 d. ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ EFSA GMO grupės (angl. *EFSA Panel on Genetically Modified Organisms*) mokslinė nuomonė „Scientific Opinion on application (Reference EFSA-GMO-UK-2005-11) for the placing on the market of insect-resistant genetically modified maize MIR604 event, for food and feed uses, import and processing under Regulation (EC) No 1829/2003 from Syngenta Seeds S.A.S on behalf of Syngenta Crop Protection AG“, *EFSA Journal* 2009; 7(7):1193, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1193>.

⁽⁴⁾ EFSA GMO grupės (angl. *EFSA Panel on Genetically Modified Organisms*) mokslinė nuomonė „Scientific Opinion on assessment of genetically modified maize MIR604 for renewal authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-RX-013)“, *EFSA Journal* 2019; 17(11):5846, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5846>.

⁽⁵⁾ Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per devintąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:

- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0028);

- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0029);

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 2 ir 3 dalis,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi Komisijos sprendimu 2009/866/EB⁽⁶⁾ buvo leista teikti rinkai maistą ir pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti; kadangi šis leidimas taip pat apima produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604 arba kurie iš jų sudaryti, naudojimą kitais nei maistui ir pašarams tikslais, išskyrus auginimą;
- B. kadangi 2018 m. liepos 26 d. leidimo turėtojas „Syngenta Crop Protection NV/SA“ „Syngenta Crop Protection AG“ vardu pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 11 ir 23 straipsnius Komisijai pateikė paraišką dėl leidimo atnaujinimo;
- C. kadangi 2009 m. liepos 2 d. EFSA dėl pirminės paraiškos dėl leidimo priėmė palankią nuomonę, kuri buvo paskelbta 2009 m. liepos 21 d.;
- D. kadangi 2019 m. rugsėjo 25 d. EFSA dėl paraiškos dėl leidimo atnaujinimo priėmė palankią nuomonę, kuri buvo paskelbta 2019 m. lapkričio 7 d.;

-
- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ir DAS-40278-9 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0030);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0054);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 89788 (MON-89788-1), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0055);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir jų subkombinacijų MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir NK603 × DAS-40278-9, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0056);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, kuriuose yra dvi, trys, keturios ar penkios modifikacijos Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ir GA21, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0057);
 - 2020 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0069);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, ir kuriuo panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1111, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0291);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0292);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0293).

⁽⁶⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos sprendimas 2009/866/EB dėl leidimo pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra, kurie sudaryti ar pagaminti iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (OL L 314, 2009 12 1, p. 102).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- E. kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai MIR604 gali būti naudojami pašarams ir maisto produktams, pvz., krakmolui, sirupui ir aliejui, gaminti ⁽⁷⁾;
- F. kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai MIR604 buvo sukurti taip, kad gamintų padidinto toksiškumo (palyginti su natūraliomis bakterijomis, iš kurių jis gaunamas) sintetinį insekticidinį baltymą mCry3A (dar vadinamą „Bt toksinu“), skirtą kovoti su vakariniu lapgraužiu ir kitais susijusiais kietasparniais kukurūzų kenkėjais, pvz., šiauriniu lapgraužiu; kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai MIR604 taip pat buvo sukurti naudojant fosfomanozės izomerazės (PMI) geną iš bakterijos *Escherichia coli* (*E. coli*), kuriuo fermentas PMI koduojamas kaip atrankos žymuo;
- G. kadangi šie dviejų genų deriniai buvo sudaryti iš genų sanaujų, tačiau nebuvo atliktas bendrų motininųjų augalų vertinimas, taip pažeidžiant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 503/2013 ⁽⁸⁾;
- H. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 nustatyta, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai turi nedaryti neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai, ir reikalaujama, kad Komisija, rengdama sprendimą, atsižvelgtų į visas atitinkamas Sąjungos teisės aktų nuostatas ir kitus teisėtus veiksnius, susijusius su svarstomu dalyku;

Valstybės narės rūpimi klausimai, susiję su EFSA nuomonėmis

- I. kadangi per konsultacijų laikotarpį, susijusį su pirmine paraiška dėl leidimo, valstybės narės pateikė daug svarbių pastabų dėl EFSA nuomonės projekto ⁽⁹⁾; kadangi šiose svarbiose pastabose, be kita ko, nuogąstaujama, kad negalima atmesti galimybės, jog dėl baltymo mCry3A padidėja maisto produktų ir pašarų iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604 alergeniskumas, jog lauko tyrimų duomenų nepakanka, kad minėtus produktus būtų galima išleisti į rinką, kad atliekant toksikologinius tyrimus nebuvo laikomasi EBPO tyrimų gairių, kaip rekomendavo EFSA, ir kad atliekant žiurkių ir naminių paukščių šėrimo tyrimą, skirtą toksikologiniam saugumui įrodyti, kuriame naudotas visas genetiškai modifikuoto kukurūzo MIR604 augalas, nebuvo remiamasi toksikologiniais parametrais;
- J. kadangi per konsultacijų laikotarpį, susijusį su paraiška dėl leidimo atnaujinimo, valstybės narės vėl pateikė daug svarbių pastabų dėl EFSA nuomonės projekto ⁽¹⁰⁾; kadangi šiose svarbiose pastabose, be kita ko, nuogąstaujama, kad pareiškėjo taikomas stebėsenos metodas ne visiškai atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/18/EB VII priedo reikalavimus ⁽¹¹⁾ ir EFSA rekomendacijas, kad teiginys, jog genetiškai modifikuoti kukurūzai MIR604 yra tokie pat saugūs kaip tradiciniai kukurūzai, nėra pagrįstas ir kad pasiūlytas bendros numatomo neigiamo poveikio stebėsenos metodas nėra pakankamai išplėtotas, taip pat pateikta pastaba, kad Sąjunga ratifikavo JT Biologinės įvairovės konvenciją (CBD), kurioje aiškiai nurodyta, kad tiek eksportuojančios, tiek importuojančios šalys biologinės įvairovės srityje turi tarptautinių įsipareigojimų;

Nepagrįsti toksiškumo tyrimai

- K. kadangi atliekant tyrimus dėl ūmaus toksiškumo ir skaidymo virškinimo skysčiuose buvo naudojamas baltymas mCry3A ir PMI baltymas, išgauti iš genetiškai modifikuotos padermės bakterijos *E.coli*; kadangi tiek baltymas mCry3A, tiek PMI baltymas, išgauti iš bakterijos *E.coli*, skiriasi nuo genetiškai modifikuotų augalų gaminamų baltymų ⁽¹²⁾, todėl kyla abejonių dėl šių toksiškumo tyrimų pagrįstumo; kadangi kelios valstybės narės mano, kad šis klausimas kelia susirūpinimą ⁽¹³⁾;

⁽⁷⁾ EFSA 2009 m. nuomonė, p. 11.

⁽⁸⁾ 2013 m. balandžio 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 503/2013 dėl paraiškų genetiškai modifikuotų maisto produktų ir pašarų leidimams gauti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir iš dalies jį keičiančius Komisijos reglamentą (EB) Nr. 641/2004 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1981/2006 (OL L 157, 2013 6 8, p. 1).

⁽⁹⁾ Valstybių narių pastabos: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046>.

⁽¹⁰⁾ Valstybių narių pastabos: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00644>.

⁽¹¹⁾ 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/220/EEB (OL L 106, 2001 4 17, p. 1).

⁽¹²⁾ EFSA 2009 m. nuomonė, p. 12.

⁽¹³⁾ Valstybių narių pastabos, p. 8 ir 14: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046>.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- L. kadangi toksikologiniai tyrimai, atliekami naudojant izoliuotus baltymus, apskritai yra mažai reikšmingi, nes juose neatsižvelgiama į baltymo poveikį kai jis suvartojamas kartu su pačiu augalu;
- M. kadangi, pavyzdžiui, kai kurie augalai, įskaitant kukurūzus, natūraliai gamina proteinazės inhibitorius (PI), kurie, kaip įrodyta, lėtina Bt toksinų skaidymą; kadangi dėl to Bt toksinas, prarytas kartu su augaliniu audiniu, yra daug toksiškesnis nei izoliuotas toksinas; kadangi 1990 m. „Monsanto“ mokslininkų atliktas tyrimas parodė, kad net esant itin mažam PI kiekiui Bt toksinų insekticidinis aktyvumas padidėjo iki 20 kartų ⁽¹⁴⁾; kadangi EFSA, vertindama augalų su genetiškai modifikuotais Bt baltymais riziką, šios sąveikos niekada nevertino ir neminėjo;
- N. kadangi įrodyta, kad veiksniai, didinantys Bt baltymų toksiškumą, taip pat gali turėti įtakos jų atrankumui ⁽¹⁵⁾; padidinus Bt toksino veiksmingumą kontroliuojamų organizmų atžvilgiu, jo atrankumas taip pat gali sumažėti ir daugiau nekontroliuojamų organizmų gali tapti imlūs; kadangi iki šiol nebuvo atlikta jokių sistemingų mokslinių tyrimų, tačiau atlikus kelis tyrimus nustatytas bendras PI ir Bt toksinų poveikis netiksliniams vabzdžiams ⁽¹⁶⁾;
- O. kadangi nėra žinoma, ar dėl PI ir Bt toksinų sąveikos genetiškai modifikuotuose augaluose kyla didesnio toksiškumo žmonėms ir žinduoliams rizika;

Klausimai, susiję su Bt baltymų adjuvantiskumu

- P. kadangi iš įvairių tyrimų matyti, kad buvo nustatytas šalutinis poveikis imuninei sistemai, galintis pasireikšti patyrus Bt baltymų poveikį, ir kad kai kurie Bt baltymai gali turėti adjuvantinių savybių ⁽¹⁷⁾, t. y. dėl jų gali padidėti kitų baltymų, su kuriais šie baltymai sąveikauja, alergeniškumas;
- Q. kadangi EFSA pripažįsta, kad įrodyta, jog baltymas Cry1Ac ⁽¹⁸⁾ veikia kaip adjuvantas, tačiau ji daro išvadą, kad, kadangi kukurūzai nėra dažnai alergiją sukeliantis maisto produktas, nėra tikėtina, kad dėl adjuvantinio Cry baltymų poveikio, pastebėto po didelės dozės, suvartotos per skrandį ar pro nosį, kils abejonių dėl alergeniškumo ⁽¹⁹⁾; kadangi EFSA vis dėlto neatsižvelgia į tai, kad kukurūzai gamina PI ⁽²⁰⁾ ir turi būti daroma prielaida, kad Bt baltymai, suvartojami su augaline medžiaga, bus skaidomi žymiai lėčiau nei izoliuoti baltymai; kadangi dėl šio skirtumo taip pat gali padidėti jų adjuvantiskumas ir dėl to tyrimai naudojant izoliuotus baltymus yra nepagrįsti; kadangi nebuvo atlikta jokių empirinių tyrimų, kad būtų ištirtas faktinis genetiškai modifikuoto augalo gaminamo Bt toksino imunogeniškumas; kadangi skaidymas virškinimo skysčiuose buvo ištirtas naudojant izoliuotą Bt baltymą;

Bt kultūros: poveikis nekontroliuojamiems organizmams ir padidėjęs atsparumas

- R. kadangi skirtingai nei naudojant insekticidus, kai poveikis yra purškimo metu ir po to ribotą laiką, naudojant Bt kultūras, kontroliuojamus ir nekontroliuojamus organizmus išties veikia Bt toksinai; kadangi, išskyrus žiedadulkes, mCry3A baltymų yra visose genetiškai modifikuotų kukurūzų MIR604 ⁽²¹⁾ dalyse;

⁽¹⁴⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors“, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, Nr. 38, 1990, p. 1145–1152.

⁽¹⁵⁾ Žr. pvz., Then, C., „Risk assessment of toxins derived from *Bacillus thuringiensis* – synergism, efficacy, and selectivity“, *Environmental Science and Pollution Research*, Nr. 17, 2010, p. 791–797, <https://doi.org/10.1007/s11356-009-0208-3>.

⁽¹⁶⁾ Žr. pvz., Han, P., Niu, C.Y., Lei, C.L., Cui, J.J., Desneux, N., „Quantification of toxins in a Cry1Ac + CpTI cotton cultivar and its potential effects on the honey bee *Apis mellifera* L.“, *Ecotoxicology*, Nr. 19, 2010, p. 1452–1459, <https://doi.org/10.1007/s10646-010-0530-z>; Babendreier, D., Kalberer, N.M., Romeis, J., Fluri, P., Mulligan, E., Bigler, F., „Influence of Bt-transgenic pollen, Bt-toxin and protease inhibitor (SBTI) ingestion on development of the hypopharyngeal glands in honeybees“, *Apidologie*, Nr. 36(4), 2005, p. 585–594, <https://doi.org/10.1051/apido:2005049> ir Liu, X.D., Zhai, B.P., Zhang, X.X., Zong, J.M., „Impact of transgenic cotton plants on a non-target pest, *Aphis gossypii* Glover“, *Ecological Entomology*, Nr. 30(3), p. 307–315, <https://doi.org/10.1111/j.0307-6946.2005.00690.x>.

⁽¹⁷⁾ Norėdami perskaityti recenziją, žr. Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“, *Journal of Applied Toxicology*, Nr. 36(5), 2016, p. 630–648, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>.

⁽¹⁸⁾ Baltymas Cry1Ac yra vienas iš kelių Bt toksinų, kuriuos EFSA yra išsamiai ištyrusi.

⁽¹⁹⁾ EFSA 2009 m. nuomonė, p. 16.

⁽²⁰⁾ Žr. M konstatuojamąją dalį.

⁽²¹⁾ EFSA 2009 m. nuomonė, p. 8.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- S. kadangi mCry3A genas, išreikštas genetiškai modifikuotais kukurūzais MIR604, buvo modifikuotas siekiant padidinti toksiškumą tiksliniams vabzdžiams⁽²²⁾, tačiau vertinant riziką, jokie poveikiai nekontroliuojamiems organizmams nebuvo nustatyti; kadangi valstybė narė pastebi, kad „kadangi vietinis Cry3A toksinas veikia *Chrysomelidae*“⁽²³⁾, tai minimalus reikalavimas būtų neigiamą poveikį nekontroliuojamoms *Chrysomelidae* įtraukti į rizikos vertinimą“ ir kad „kadangi importuojant, gabenant arba perdirbant MIR604 kukurūzus, MIR604 kukurūzų gali atsitiktinai atsirasti aplinkoje, reikia atsižvelgti į galimą neigiamą genetiškai modifikuotų kukurūzų poveikį nekontroliuojamiems organizmams“⁽²⁴⁾;
- T. kadangi prielaida, kad Bt toksinai pasižymi vieninteliu tiksliniu veikimo būdu, negali būti laikoma teisinga ir negalima atmesti poveikio nekontroliuojamiems organizmams⁽²⁵⁾; pranešama, kad daugėja nekontroliuojamų organizmų, kurie yra paveikti įvairiais būdais; naujausioje apžvalgoje yra paminėtos 39 recenzuojamos publikacijos, kuriose nurodomas reikšmingas neigiamas Bt toksinų poveikis daugeliui išskirtinių rūšių⁽²⁶⁾;
- U. kadangi kombinatorinis poveikis, pvz., derinimas su PI, gali reikšmingai prisidėti prie Bt toksinų toksiškumo; kadangi atrankumo klausimas yra ypač aktualus sintetinių Bt toksinų, tokių kaip mCry3A, kurie gali pasižymėti mažesniu atrankumu ir didesniu toksiškumu, atveju; kadangi EFSA vis dar mano, kad Bt toksinai veikia nedaug nekontroliuojamų organizmų, neatsižvelgdama į bet kokią kombinatorinį poveikį; kadangi didelė dalis nekontroliuojamų organizmų gali būti paveikti Bt toksinų juos išpylus arba per atliekas ir trąšas;
- V. kadangi atliekant rizikos vertinimą nebuvo atsižvelgta į tikslinių kenkėjų atsparumo mCry3A baltymui išsivystymą, dėl to jų auginimo šalyje galėjo būti naudojami mažiau aplinkai saugūs pesticidai arba padidintos genetiškai modifikuotų kultūrų dozės ir jų skaičius; kadangi JAV aplinkos apsaugos agentūra siūlo per ateinančius trejus ar penkerius metus palaipsniui atsisakyti daugelio dabartinių Bt kukurūzų hibridų ir kai kurių Bt medvilnės veislių dėl didėjančio vabzdžių atsparumo šioms kultūroms⁽²⁷⁾;
- W. kadangi buvo teigiama, kad naudojant Bt kultūras sumažėja insekticidų naudojimas, tačiau neseniai JAV paskelbtame tyrime⁽²⁸⁾ nustatyta, kad „atrodo, jog keliose Bt kultūrų įtakos pesticidų naudojimo modeliams analizėse nebuvo apsvaistytos sėklų apdorojimo galimybės, todėl insekticidų naudojimo (ypač „naudojimo ploto“) sumažėjimas, susijęs su Bt kultūromis, gali būti pervertintas“; kadangi tame pačiame tyrime nustatyta, kad neonikotinoidų sėklų apdorojimas dažnai naudojamas kartu su Bt kukurūzų ir sojos kultūromis, kad „toks naudojimo būdas gali turėti nenumatytų pasekmių, būtent tokių kaip atsparumas tiksliniams kenkėjams, netikslinių kenkėjų protrūkiai ir tarša, daranti žalą laukinei gamtai“ ir kad „kai kurie iš šių padarinių jau atsirado“; kadangi Sąjunga uždraudė lauke naudoti trijų rūšių neonikotinoidus, įskaitant sėkloms apdoroti, dėl jų poveikio bitėms ir kitiems apdulkintojams⁽²⁹⁾;

Nedemokratiškas sprendimų priėmimas

- X. Kadangi Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nepateikė nuomonės, o tai reiškia, kad leidimas nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma;
- Y. kadangi Komisija pripažįsta, jog problemiška tai, kad sprendimus dėl leidimų naudoti GMO Komisija ir toliau priiminėja be patvirtinimo kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma – tai apskritai yra reta išimtis suteikiant leidimus naudoti produktą, tačiau tapo norma priimanč sprendimus dėl leidimų naudoti genetiškai modifikuotus maisto produktus ir pašarus;

⁽²²⁾ EFSA 2009 m. nuomonė, p. 7.

⁽²³⁾ Vabalų šeima, paprastai vadinami lapgraužiais.

⁽²⁴⁾ Žr. valstybių narių pastabas, p. 24: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046>.

⁽²⁵⁾ Žr., pavyzdžiui, Hilbeck, A., Otto, M. „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment“, *Frontiers in Environmental Science*, 3:71, 2015, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>.

⁽²⁶⁾ Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Böhn, T., „Insecticidal Bt crops – EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design“, *RAGES*, 2020, p. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf.

⁽²⁷⁾ <https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn>

⁽²⁸⁾ Douglas, M. R., Tooker, J. F., „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops“, *Environmental Science and Technology*, Nr. 49, 8, 2015, p. 5088–5097, <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>.

⁽²⁹⁾ Neonikotinoidai, https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- Z. kadangi per savo aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė iš viso 36 rezoliucijas, kuriose prieštaravo tam, kad į rinką būtų tiekami genetiškai modifikuoti maisto produktai ir pašarai (33 rezoliucijos) ir kad Sąjungoje būtų leidžiama auginti GMO (trys rezoliucijos); kadangi iki šiol Parlamentas per devintąją kadenciją yra priėmęs vienuolika prieštaravimų; kadangi nė vienas iš šių GMO nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma; kadangi, nepaisydama pačios pripažintų su demokratija susijusių trūkumų, to, kad valstybės narės jos nepalaiko, ir Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikia leidimus naudoti GMO;
- AA. kadangi pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 Komisija gali priimti sprendimą nesuteikti leidimo, jei apeliaciniame komitete nėra kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma priimtos palankios nuomonės⁽³⁰⁾; kadangi šiuo požiūriu teisės aktų keisti nereikia;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;
2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos⁽³¹⁾ reglamente (EB) Nr. 178/2002 nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotus maisto produktus ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;
3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;
4. palankiai vertina tai, kad Komisija 2020 m. rugsėjo 11 d. laiške valstybėms narėms pagaliau pripažino, kad priimant sprendimus dėl leidimų naudoti GMO reikia atsižvelgti į tvarumą⁽³²⁾; tačiau išreiškia didelį nusivylimą, kad 2020 m. rugsėjo 28 d. Komisija suteikė leidimą importuoti⁽³³⁾ dar vienos rūšies genetiškai modifikuotas sojas, nors tam prieštaravo Parlamentas ir dauguma valstybių narių balsavo prieš;
5. ragina Komisiją kuo skubiau, visapusiškai dalyvaujant Parlamentui, įgyvendinti tvarumo kriterijus; ragina Komisiją pateikti informaciją apie tai, kaip ir per kokią laikotarpį bus įvykdytas šis procesas;
6. dar kartą primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos išpareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, pvz., Paryžiaus klimato susitarimą, JT CBD ir JT darnaus vystymosi tikslus;
7. pakartoja savo raginimą Komisijai nutraukti leidimų naudoti GMO, skirtus auginti ar naudojamus maistui ir pašarams, išdavimą, kai apeliaciniame komitete valstybės narės nepateikia nuomonės pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį;
8. ragina EFSA pagaliau pripažinti esminius skirtumus tarp vietinių Bt baltymų ir tų, kuriuos genetiškai modifikuotuose kultūrų augaluose išskiria sintetiniai transgenai, ir išplėsti rizikos vertinimą, siekiant visapusiškai atsižvelgti į visas Bt toksinų, genetiškai modifikuotų augalų ir jų sudedamųjų dalių, purškimo papildomais herbicidais likučių, aplinkos ir poveikio sveikatai bei maisto apsaugai sąveiką ir kombinatorinį poveikį;

⁽³⁰⁾ Pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį Komisija „gali“, o ne „turi“ suteikti leidimą, jei apeliaciniame komitete nėra pritariančios kvalifikuotos valstybių narių balsų daugumos.

⁽³¹⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maisto teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽³²⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽³³⁾ MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

9. ragina EFSA nepriimti toksiškumo tyrimų, pagrįstų izoliuotais baltymais, kurių struktūra ir biologinis poveikis greičiausiai skiriasi nuo tų, kuriuos gamina pats augalas, ir reikalauti, kad visi tyrimai būtų atliekami su genetiškai modifikuoto augalo audiniais;
 10. ragina EFSA užtikrinti, kad lauko tyrimų ar šiltnamių duomenys apimtų pakankamai platų agronominių ir aplinkos sąlygų spektrą, kad būtų galima įvertinti visus streso veiksnius, kurių auginimo metu galima tikėtis dėl genų raiškos ir augalų sudėties;
 11. ragina EFSA užtikrinti, kad lauko tyrimų ar šiltnamių duomenys apimtų pakankamai platų įvairių veislių spektrą, kad būtų galima įvertinti įvairių genetinių aplinkybių įtaką genų raiškai ir augalų sudėčiai;
 12. ragina EFSA paprašyti duomenų apie maisto ir pašarų, gautų iš genetiškai modifikuotų augalų, poveikį žarnyno mikrobiomai;
 13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.
-

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0368

Genetiškai modifikuoti kukurūzai MON 88017 (MON-88Ø17-3)

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 (MON-88Ø17-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069148/02 – 2020/2894(RSP))

(2021/C 445/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 (MON-88Ø17-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D069148/02,
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų ⁽¹⁾, ypač į jo 11 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai 11 ir 13 straipsnius ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2009 m. balandžio 21 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2009 m. gegužės 6 d. ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į EFSA 2020 m. sausio 29 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2020 m. kovo 11 d. ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (toliau – GMO) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1075>

⁽⁴⁾ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 leidimo atnaujinimo vertinimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (paraiška Nr. EFSA-GMO-RX-014). EFSA leidinys, 2020 m., 18(3):6008, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6008>.

⁽⁵⁾ Per aštuntąją kadenciją Europos Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per devintąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:

- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0028);
- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0029);
- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ir DAS-40278-9 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0030);

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 2 ir 3 dalis,

— atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

- A. kadangi Komisijos sprendimu 2009/814/EB ⁽⁶⁾ buvo leista teikti rinkai maistą ir pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti; kadangi tas leidimas apima ir kitų nei maistas ar pašarai produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 arba kurie iš jų sudaryti, pateikimą rinkai naudoti pagal tą pačią paskirtį kaip ir bet kuriuos kitus kukurūzus, išskyrus auginimą;
- B. kadangi 2018 m. liepos 10 d. leidimo turėtojas „Monsanto Europe N.V.“ Jungtinių Amerikos Valstijų bendrovės „Monsanto“ vardu pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 11 ir 23 straipsnius Komisijai pateikė prašymą dėl leidimo atnaujinimo;
- C. kadangi 2009 m. balandžio 21 d. EFSA dėl pirminės leidimo paraiškos priėmė palankią nuomonę, kuri buvo paskelbta 2009 m. gegužės 6 d.;
- D. kadangi 2020 m. sausio 29 d. EFSA dėl paraiškos atnaujinimo priėmė palankią nuomonę, kuri buvo paskelbta 2020 m. kovo 11 d.;

-
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės LL Cotton25 (ACS-GHØØ1-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0054);
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 89788 (MON-89788-1), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0055);
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir jų subkombinacijų MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir NK603 × DAS-40278-9, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0056);
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, kuriuose yra dvi, trys, keturios ar penkios modifikacijos Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ir GA21, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0057);
- 2020 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0069);
- 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, ir kuriuo panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1111, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0291);
- 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0292);
- 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0293).

⁽⁶⁾ 2009 m. spalio 30 d. Komisijos sprendimas 2009/814/EB dėl leidimo pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra, kurie sudaryti ar pagaminti iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 (MON-88Ø17-3), pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (OL L 289, 2009 11 5, p. 25).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- E. kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai MON 88017 modifikuoti siekiant pagaminti sintetinį insekticidinį baltymą Cry3Bb1 (taip pat vadinamą Bt toksinu), kurio toksiskumas, palyginti su natūraliomis bakterijomis, iš kurių jis išvedamas, didesnis kietasparniams vabzdžiams kenkėjams, ir CP4 EPSPS baltymą, kuriuo sukuriamas atsparumas glifosatui⁽⁷⁾;
- F. kadangi dviejų genų konstrukto derinys buvo išvestas iš organizmų su sukauptais transformacijų įvykiais, bet nebuvo atliktas pavienių motininų augalų vertinimas, taip pažeidžiant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 503/2013⁽⁸⁾;
- G. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 nustatyta, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai turi nedaryti neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai, ir reikalaujama, kad Komisija, rengdama sprendimą, atsižvelgtų į visas atitinkamas Sąjungos teisės aktų nuostatas ir kitus teisėtus veiksnius, susijusius su svarstomu dalyku;

Valstybių narių susirūpinimas dėl EFSA nuomonių

- H. kadangi per konsultavimosi dėl pirminės leidimo paraiškos laikotarpį valstybės narės pateikė daug kritinių pastabų dėl EFSA nuomonės projekto⁽⁹⁾; kadangi šiose kritinėse pastabose pateikiama pastebėjimų, kad ūmaus toksiskumo bandymai, kurie buvo atlikti su izoliuotais baltymais (t. y. ne su visu genetiškai modifikuotu augalu), yra nelabai reikšmingi, kad siūloma aplinkos stebėseną po pateikimo rinkai, rengiant nenumatyto poveikio žmonių ar gyvūnų sveikatai ir aplinkai priežiūros planą, yra pernelyg netiksli, kad bakterinių pakaitinių baltymų bandymas neturėtų pakeisti augaluose išreikštų baltymų bandymo, kad, turint omenyje komercinį genetiškai modifikuotų organizmų naudojimą, bandymo lauko sąlygomis sezonų ir vietų skaičius nėra pakankamas, kad reikia daugiau informacijos siekiant padaryti išvadą dėl rizikos vertinimo ir kad negalima atmesti galimybių, jog dėl mCry3Bb1 baltymo iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 pagamintame maiste ir pašaruose gali padidėti alergenų aktyvumas; kadangi, be to, viena valstybė narė suabejojo rizikos vertinimo tikslais atliktų tyrimų nepriklausomumu, įvertinusi tai, kad juos atliko pareiškėjas „Monsanto“;
- I. kadangi per konsultavimosi dėl paraiškos atnaujinimo laikotarpį valstybės narės vėl pateikė daug kritinių pastabų dėl EFSA nuomonės projekto⁽¹⁰⁾; kadangi šiose kritinėse pastabose pateikiama pastebėjimų, kad stebėsenos planas, grindžiamas Sprendime 2009/814/EB duotu sutikimu, ir stebėsenos ataskaitos turi esminių trūkumų ir neatitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/18/EB⁽¹¹⁾ arba atitinkamų EFSA gairių, kad tyrimų nepakanka ir kad, norint nustatyti poveikį netiksliniams organizmams ir vėlesnius padarinius bei riziką, kuriuos lemia per mėsą ir nuotekas patiriamas Bt baltymų poveikis, reikia papildomų eksperimentų, taip pat kad dėl informacijos trūkumo genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 88017 saugumas aplinkosaugos požiūriu negali būti visapusiškai įvertintas;

Papildomi herbicidai ir nepakankama jų liekanų analizė

- J. kadangi įrodyta, jog auginant herbicidams atsparias genetiškai modifikuotas kultūras naudojama daugiau herbicidų, visų pirma dėl to, kad atsirado herbicidams atsparių piktžolių⁽¹²⁾ kadangi dėl šios priežasties tikėtina, kad genetiškai modifikuotų kukurūzų pasėliams bus dažniau naudojamos didesnės glifosato dozės, o tai gali lemti didesnę liekanų kiekį nuimtuose kukurūzuose;

⁽⁷⁾ EFSA nuomonė, p. 7 <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1075>.

⁽⁸⁾ 2013 m. balandžio 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 503/2013 dėl paraiškų genetiškai modifikuotų maisto produktų ir pašarų leidimams gauti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir iš dalies jį keičiančius Komisijos reglamentą (EB) Nr. 641/2004 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1981/2006 (OL L 157, 2013 6 8, p. 1).

⁽⁹⁾ Pirmasis valstybių narių pastabų rinkinys: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-280>.

⁽¹⁰⁾ Antrasis valstybių narių pastabų rinkinys: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00672>.

⁽¹¹⁾ 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/220/EEB – Komisijos deklaracija (OL L 106, 2001 4 17, p. 1).

⁽¹²⁾ Žr., pvz., S. Bonny „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides. Overview and Impact“, *Environmental Management*, 2016 m. sausio mėn., 57(1), p. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, C. M. Benbrook „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“, *Environmental Sciences Europe* 24, 24 (2012 m.), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24> ir G. Schütte, M. Eckerstorfer, V. Rastelli et al. „Herbicide resistance and biodiversity: agronomic and environmental aspects of genetically modified herbicide-resistant plants“, *Environmental Sciences Europe* 29, 5 (2017 m.), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0100-y>.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- K. kadangi tebėra neatsakyta į klausimus dėl glifosato kancerogeniškumo; kadangi 2015 m. lapkričio mėn. EFSA pateikė išvadą, kad glifosatas tikriausiai nėra kancerogeniškas, o Europos cheminių medžiagų agentūra 2017 m. kovo mėn. pateikė išvadą, kad nėra pagrindo jo priskirti prie jokios kategorijos; kadangi 2015 m. Tarptautinė vėžio mokslinių tyrimų agentūra – specializuota Pasaulio sveikatos organizacijos vėžio agentūra – priešingai, glifosatą priskyrė prie galbūt kancerogeninį poveikį žmonėms turinčių medžiagų; kadangi keletas recenzuojamų naujausių mokslinių tyrimų patvirtina glifosato kancerogeninį potencialą ⁽¹³⁾;
- L. kadangi, remiantis EFSA pesticidų skyriaus nuomone, duomenų apie glifosato liekanas genetiškai modifikuotuose kukurūzuose su EPSPS modifikacijomis ⁽¹⁴⁾ nepakanka, kad būtų galima nustatyti didžiausią leidžiamąją liekanų koncentraciją ir rizikos vertinimo vertes ⁽¹⁵⁾;
- M. kadangi, ir vėl remiantis EFSA pesticidų skyriumi, nėra toksikologinių duomenų ⁽¹⁶⁾, kuriais remiantis būtų galima įvertinti kelių rūšių glifosato skilimo produktų, svarbių genetiškai modifikuotam glifosatui atsparių kultūrų požiūriu, riziką vartotojams;
- N. kadangi laikoma, kad herbicidų liekanų ir jų skilimo produktų, randamų genetiškai modifikuotuose augaluose, ir jų galimos sąveikos su Bt toksinais vertinimas nėra EFSA GMO specialistų grupės kompetencijos sritis, ir todėl jis nėra atliekamas vykdant GMO autorizacijos procedūrą; kadangi tai yra problema, nes tai, kaip atitinkamas genetiškai modifikuotas augalas suskaidys papildomus herbicidus, taip pat skilimo produktų (metabolitų) sudėtį, taigi ir toksiškumą gali lemti pati genetinė modifikacija ⁽¹⁷⁾;

Nepagrįsti toksiškumo tyrimai

- O. kadangi ūmaus toksiškumo ir skilimo skaidymo skysčiuose tyrimuose buvo naudojami Cry3Bb1 ir CP4 EPSPS baltymai, pagaminti rekombinantinėje *E. coli* padermėje;
- P. kadangi apskritai toksikologiniai bandymai, atlikti su izoliuotais baltymais, yra nelabai reikšmingi, nes į baltymo poveikį kartu su pačiu augalu neatsižvelgiama;
- Q. kadangi, pavyzdžiui, kai kurie augalai, įskaitant kukurūzus, natūraliai gamina proteinazės inhibitorius (PI), kurie, kaip įrodyta, lėtina Bt toksinų skaidymą; kadangi, jei Bt toksinas suvartojamas kartu su augalo audiniu, jo toksiškumas yra daug didesnis, palyginti su izoliuotu toksinu; kadangi 1990 m. bendrovės „Monsanto“ mokslininkams atlikus tyrimą, buvo įrodyta, kad net esant labai mažiems PI kiekiams Bt toksinų insekticidinis aktyvumas padidėja iki 20 kartų ⁽¹⁸⁾; kadangi EFSA genetiškai modifikuotų Bt augalų rizikos vertinimuose niekada nevertino ir neminėjo šios sąveikos;
- R. kadangi įrodyta, kad Bt toksinų toksiškumą stiprinantys veiksniai gali turėti įtakos ir jų atrankumui ⁽¹⁹⁾: jei Bt toksino veiksmingumas tiksliniams organizmams padidėja, jo atrankumas taip pat gali sumažėti, o didesnę dalis netikslinių

⁽¹³⁾ Žr., pvz., <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, ir <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

⁽¹⁴⁾ Genetiškai modifikuotų kukurūzų su sukauptais transformacijos įvykiais sudėtyje yra EPSPS modifikacija.

⁽¹⁵⁾ EFSA atlikta esamos didžiausios leidžiamosios glifosato liekanų koncentracijos peržiūra pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 12 straipsnį – peržiūrėta versija, siekiant atsižvelgti į nepateiktus duomenis, EFSA leidinys, 2019 m.; 17(10):5862, p. 4, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5862>.

⁽¹⁶⁾ EFSA išvada dėl veikliosios medžiagos pesticido glifosato rizikos vertinimo tarpusavio peržiūros, EFSA leidinys, 2015 m.; 13(11):4302, p. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

⁽¹⁷⁾ Taip iš tiesų yra glifosatų atveju, kaip nurodyta EFSA atliktoje esamos didžiausios leidžiamosios glifosato liekanų koncentracijos peržiūroje pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 12 straipsnį, EFSA leidinys, 2018 m.; 16(5):5263, p. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

⁽¹⁸⁾ S. C. MacIntosh, G. M. Kishore, F. J. Perlak, P. G. Marrone, T. B. Stone, S. R. Sims, R. L. Fuchs „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors“, *J Agric Food Chem*, 1990 m., 38, p. 1145–1152.

⁽¹⁹⁾ Žr., pvz., C. Then „Risk assessment of toxins derived from *Bacillus thuringiensis*: synergism, efficacy, and selectivity“, *Environ Sci Pollut Res Int*, 2010 m., 17, p. 791–797.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

organizmų gali tapti imlūs ligoms; kadangi, nors iki šiol nebuvo atlikta sistemingų mokslinių tyrimų, keliuose tyrimuose nurodomas PI ir Bt toksinų poveikis netiksliniams vabzdžiams ⁽²⁰⁾;

- S. kadangi nėra žinoma, ar dėl PI ir Bt toksinų sąveikos genetiškai modifikuotuose augaluose kyla didesnio toksiškumo žmonėms ir žinduoliams rizika;

Klausimai dėl Bt adjuvantiškumo

- T. kadangi iš įvairių tyrimų matyti, kad buvo nustatytas šalutinis poveikis imuninei sistemai, galintis pasireikšti patyrus Bt toksinų poveikį, ir kad kai kurie Bt toksinai gali turėti adjuvantinių savybių ⁽²¹⁾, t. y. dėl jų gali padidėti kitų baltymų, su kuriais šie baltymai sąveikauja, alergeniškumas;
- U. kadangi EFSA atliktame rizikos vertinime neatsižvelgiama į tai, kad kukurūzai gamina PI ⁽²²⁾, ir todėl tikėtina, kad Bt toksinas, jei jis suvartojamas kartu su augalo audiniu, skaidomas daug lėčiau, palyginti su izoliuota jo forma; kadangi dėl šio skirtumo gali padidėti jų adjuvantiškumas ir tyrimai, kuriuose naudojami izoliuoti baltymai, tampa nepagrįsti; kadangi nebuvo atlikta jokių empirinių tyrimų, siekiant ištirti tikrąjį Bt toksino, kurį gamina genetiškai modifikuotas augalas, imunogeniškumą; kadangi skilimas skaidymo skysčiuose, kuris gali turėti reikšmės toksiškumui ir adjuvantiškumui, buvo tiriamas naudojant izoliuotos formos Bt toksiną;

Bt kultūrų: poveikis netiksliniams organizmams ir didesnis atsparumas

- V. kadangi, priešingai nei naudojant insekticidus, kai poveikis daromas purškimo metu ir ribotą laiką po jo, naudojant Bt kultūras, tikslinius ir netikslinius organizmus Bt toksinai veikia nuolatos;
- W. kadangi prielaida, kad Bt toksinai veikia vienu konkrečiu tiksliniu veikimo būdu, nebegali būti laikoma teisinga, ir reikia atkreipti dėmesį į tai, kad yra veikiami netiksliniai organizmai ⁽²³⁾; kadangi pranešama, kad įvairiais būdais paveikiamų netikslinių organizmų skaičius didėja; kadangi naujausioje peržiūroje minimos 39 tarpusavyje įvertintos publikacijos, kuriose pranešama apie neigiamą Bt toksinų poveikį daugeliui rūšių, esančių už jų natūralaus paplitimo arealo ribų ⁽²⁴⁾;
- X. kadangi kombinatorinis poveikis, kaip antai derinimas su PI, gali reikšmingai prisidėti prie Bt toksinų toksiškumo; kadangi atrankumo klausimas ypač aktualus kalbant apie sintetinius Bt toksinus, kaip antai Cry3Bb1, kuris gali būti mažiau atrankus esant didesniai toksiškumui; kadangi EFSA vis dar mano, kad Bt toksinai veikia tik nedidelę netikslinių organizmų dalį, neatsižvelgdama į jokių kombinatorinių poveikių; kadangi didesnė netikslinių organizmų dalis gali būti paveikta Bt toksinų per išsiliesiusias medžiagas, atliekas ir mėšlą;
- Y. kadangi atliekant rizikos vertinimą nebuvo atsižvelgta į padidėjusį tikslinių kenkėjų atsparumą Bt toksinams, dėl kurio šalyje, kur auginamos kultūros, galėjo būti pradėti naudoti mažiau aplinkai palankūs pesticidai arba padidėti jų kiekiai ir genetiškai modifikuotų kultūrų paraiškų skaičius; kadangi JAV Aplinkos apsaugos agentūra per artimiausią 3–5 metų laikotarpį siūlo palaipsniui atsakyti daugelio dabar naudojamų Bt kukurūzų hibridų ir kai kurių Bt medvilnės veislių dėl didėjančio vabzdžių atsparumo šioms kultūroms ⁽²⁵⁾;

⁽²⁰⁾ Žr., pvz., P. Han, C. Y. Niu, C. L. Lei, J. J. Cui, N. Desneux „Quantification of toxins in a Cry1Ac + CpTI cotton cultivar and its potential effects on the honey bee *Apis mellifera* L.“, *Ecotoxicology*, 2010 m., 19, p. 1452–1459, <https://link.springer.com/article/10.1007/s10646-010-0530-z>, D. Babendreier, N. M. Kalberer, J. Romeis, P. Fluri, E. Mulligan, ir F. Bigler „Influence of Bt-transgenic pollen, Bt-toxin and protease inhibitor (SBTI) ingestion on development of the hypopharyngeal glands in honeybees“, *Apidologie*, 2005 m., 36 4, p. 585–594, <https://doi.org/10.1051/apido:2005049>, ir X. D. Liu, B. P. Zhai, X. X. Zhang, J. M. Zong „Impact of transgenic cotton plants on a non-target pest, *Aphis gossypii* Glover“, *Ecological Entomology*, 30(3), p. 307–315, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.0307-6946.2005.00690.x>.

⁽²¹⁾ Žr. N. Rubio Infante ir L. Moreino Fierros „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“, *Journal of Applied Toxicology*, 2016 m. gegužės mėn., 36(5), p. 630–648, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>.

⁽²²⁾ Žr. Q konstatuojamąją dalį.

⁽²³⁾ Žr., pvz., A. Hilbeck ir M. Otto „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO risk assessment“, *Frontiers Environmental Science*, 2015 m., 3:71.

⁽²⁴⁾ A. Hilbeck, N. Defarge, T. Lebrecht, T. Bohn „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design“, *RAGES*. 2020 m., p. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf.

⁽²⁵⁾ <https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn>

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- Z. kadangi, nors buvo teigiama, kad naudojant Bt kultūras sunaudojama mažiau insekticidų, neseniai JAV paskelbtame tyrime⁽²⁶⁾ nustatyta, kad „atlikus keletą tyrimų dėl to, kokią įtaką pesticidų naudojimo modeliams turi Bt kultūros, atrodo, nebuvo įvertinta sėklų apdorojimo galimybė ir todėl galėjo būti pervertintas insekticidų, susijusių su Bt kultūromis, naudojimo (ypač „apdoroto ploto“) sumažėjimas; kadangi tame pačiame tyrime nustatyta, kad sėklų apdorojimas neonikotinoidais dažnai derinamas su Bt kukurūzų ir sojų kultūromis, kad „šis naudojimo būdas gali turėti nenumatytų pasekmių, būtent lemti tikslinių kenkėjų atsparumą, netikslinių kenkėjų protrėkius ir taršą, darančią žalingą poveikį laukinei gamtai“. Tyrime taip pat nustatyta, kad „kai kurie šių padarinių jau matomi“; kadangi Sąjunga uždraudė lauke naudoti tris neonikotinoideus, be kita ko, sėkloms apdoroti, dėl jų poveikio bitėms ir kitiems apdulkintojams⁽²⁷⁾;
- AA. kadangi Sąjunga yra JT Biologinės įvairovės konvencijos (JT CBD), kuri ir importuojančias, ir eksportuojančias valstybes įpareigoja atsižvelgti į biologinę įvairovę, šalis;

Nedemokratiškas sprendimų priėmimas

- AB. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nepateikė nuomonės, o tai reiškia, kad leidimas nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma;
- AC. kadangi Komisija pripažįsta, jog problemiška tai, kad GMO leidimo sprendimus Komisija ir toliau priiminėja be patvirtinimo kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma – tai yra reta išimtis suteikiant leidimus visam produktui, tačiau tapo norma priimant sprendimus dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų leidimų;
- AD. kadangi per savo aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė iš viso 36 rezoliucijas, kuriomis nepritarė tam, kad į rinką būtų teikiamas genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai (33 rezoliucijos) ir kad Sąjungoje būtų leidžiama auginti GMO (trys rezoliucijos); kadangi iki šiol Parlamentas per devintąją kadenciją yra priėmęs vienuolika prieštaravimų; kadangi nė vienas iš šių GMO nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma; kadangi, nepaisydama pačios pripažintų demokratijos trūkumų, to, kad valstybės narės jos nepalaiko, ir Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikinėja leidimus GMO;
- AE. kadangi pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 Komisija gali priimti sprendimą nesuteikti leidimo, jei apeliaciniame komitete nėra kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma priimtos palankios nuomonės⁽²⁸⁾; kadangi šiuo požiūriu teisės aktų keisti nereikia;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;
 2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002⁽²⁹⁾ nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;
 3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;

⁽²⁶⁾ M. R. Douglas, J. F. Tooker „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops“, *Environmental Science and Technology*, 2015 m., 49, 8, p. 5088–5097, <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>.

⁽²⁷⁾ Neonikotinoidai, https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en.

⁽²⁸⁾ Pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį Komisija „gali“, o ne „turi“ suteikti leidimą, jei apeliaciniame komitete nėra kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma priimtos palankios nuomonės.

⁽²⁹⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

4. palankiai vertina tai, kad Komisija 2020 m. rugsėjo 11 d. laiške nariams pagaliau pripažino, kad priimant sprendimus dėl GMO leidimų⁽³⁰⁾ reikia atsižvelgti į tvarumą; tačiau išreiškia didelį nusivylimą, kad 2020 m. rugsėjo 28 d. Komisija suteikė leidimą importuoti kitas genetiškai modifikuotas sojas⁽³¹⁾, nors tam prieštaravo Parlamentas ir dauguma valstybių narių balsavo prieš;
5. ragina Komisiją kuo skubiau, visapusiškai dalyvaujant Parlamentui, įgyvendinti tvarumo kriterijus; ragina Komisiją pateikti informaciją apie tai, kaip ir per kokią laikotarpį bus įvykdytas šis procesas;
6. dar kartą primygtinai ragina Komisiją leidimų išdavimo procese atsižvelgti į Sąjungos įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, pvz., Paryžiaus klimato susitarimą, JT biologinės įvairovės konvenciją ir JT darnaus vystymosi tikslus;
7. pakartoja savo raginimą Komisijai nutraukti GMO, skirtų auginti ar naudojamų maistui ir pašarams, leidimų išdavimą, kai apeliaciniame komitete valstybės narės nepateikia nuomonės pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį;
8. dar kartą ragina Komisiją nesuteikti leidimų herbicidams atspariems genetiškai modifikuotiems kultūriniais augalams, kol nebus išsamiai ištirtos grėsmės sveikatai, susijusios su herbicidų liekanomis kiekvienu konkrečiu atveju, o atliekant tokį vertinimą reikalaujama visapusiškai įvertinti visas herbicidų liekanas, atsiradusias dėl genetiškai modifikuotų kultūrinių augalų purškimo papildomais herbicidais, šių herbicidų skilimo produktus ir jų kombinatorinį poveikį, įskaitant pačiam genetiškai modifikuotam augalui;
9. ragina EFSA pagaliau pripažinti esminius natūralių Bt toksinų ir sintetinių transgenų genetiškai modifikuotuose augaluose išreikštų Bt toksinų skirtumus ir išplėsti savo rizikos vertinimą, kad būtų visapusiškai atsižvelgta į visą Bt toksinų, GM augalų ir jų sudedamųjų dalių sąveiką ir kombinatorinį poveikį, purškiamų papildomų herbicidų liekanas, aplinką, taip pat poveikį sveikatai ir maisto saugai;
10. ragina EFSA nebepriimti toksiškumo tyrimų, pagrįstų izoliuotais baltymais, kurių struktūra ir biologinis poveikis gali skirtis nuo paties augalo turimo poveikio, ir reikalauti, kad visi bandymai būtų atliekami su genetiškai modifikuoto augalo audiniu;
11. ragina EFSA užtikrinti, kad lauko tyrimų arba šiltnamių duomenys apimtų pakankamai platų agronominių ir aplinkos sąlygų spektrą, kad būtų galima įvertinti visų streso veiksnių, kurių reikia tikėtis auginimo metu, poveikį geno ekspresijai ir augalo sudėčiai;
12. ragina EFSA užtikrinti, kad lauko tyrimų arba šiltnamių duomenys apimtų pakankamai platų įvairių veislių spektrą, kad būtų galima įvertinti įvairių genetinių pagrindų poveikį geno ekspresijai ir augalo sudėčiai;
13. ragina EFSA prašyti duomenų apie maisto ir pašarų, gautų iš genetiškai modifikuotų augalų, vartojimo poveikį žarnyno mikrobiomai;
14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

⁽³⁰⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽³¹⁾ MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0369

Genetiškai modifikuoti kukurūzai MON 89034 (MON-89Ø34-3)

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 (MON-89Ø34-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D069149/02 – 2020/2895(RSP))

(2021/C 445/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 (MON-89Ø34-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D069149/02,
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų ⁽¹⁾, ypač į jo 11 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nuomonės nepateikė,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai 11 ir 13 straipsnius ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2008 m. gruodžio 3 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2008 m. gruodžio 18 d. ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į EFSA 2019 m. rugsėjo 25 d. priimtą nuomonę, kuri paskelbta 2019 m. lapkričio 7 d. ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (toliau – GMO) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽³⁾ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė dėl bendrovės „Monsanto“ pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 pateikto prašymo (Nuoroda EFSA-GMO-NL-2007-37) leisti pateikti rinkai vabzdžiams atsparius genetiškai modifikuotus kukurūzus MON 89034, skirtus naudoti maistui ir pašarams, importuoti ir perdirbti, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/909>.

⁽⁴⁾ EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė dėl leidimo pateikti rinkai genetiškai modifikuotus kukurūzus MON 89034 atnaujinimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (paraiška EFSA-GMO-RX-015), EFSA leidinys, 2019 m., 17 (11): 5845, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5845>.

⁽⁵⁾ Per aštuntąją kadenciją Europos Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per devintąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:

- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0028);
- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0029);
- 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ir DAS-40278-9 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0030);

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 2 ir 3 dalis,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi Komisijos sprendimu 2009/813/EB⁽⁶⁾ buvo leista teikti rinkai maistą ir pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti; kadangi tas leidimas apima ir kitų nei maistas ar pašarai produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 arba kurie iš jų sudaryti, pateikimą rinkai naudoti pagal tą pačią paskirtį, kaip ir bet kurios kitos kukurūzus, išskyrus auginimą;
- B. kadangi 2018 m. rugpjūčio 3 d. bendrovė „Monsanto Europe S.A./N.V.“ bendrovės „Monsanto Company“ (Jungtinės Amerikos Valstijos) vardu pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 11 ir 23 straipsnius Komisijai pateikė prašymą dėl leidimo atnaujinimo;
- C. kadangi 2008 m. gruodžio 3 d. EFSA dėl pirminės paraiškos leidimui gauti priėmė palankią nuomonę, kuri buvo paskelbta 2008 m. gruodžio 18 d.;
- D. kadangi 2019 m. rugsėjo 25 d. EFSA dėl atnaujinimo priėmė palankią nuomonę, kuri buvo paskelbta 2019 m. lapkričio 7 d.;
- E. kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai MON 89034, siekiant apsisaugoti nuo konkrečių Lepidoptera būrio kenkėjų, buvo sukurti taip, kad gamintų Cry1A.105 ir Cry2Ab2, sintetinius insekticidinius baltymus (dar vadinamus Bt toksinais), kurių toksiškumas yra didesnis, palyginti su natūraliomis bakterijomis, iš kurių jie yra kilę⁽⁷⁾;

-
- 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0054);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 89788 (MON-89788-1), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0055);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir jų subkombinacijų MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ir NK603 × DAS-40278-9, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0056);
 - 2019 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, kuriuose yra dvi, trys, keturios ar penkios modifikacijos Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ir GA21, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0057);
 - 2020 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (priimti tekstai, P9_TA(2020)0069);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų arba trijų atskirų MON 87427, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, ir kuriuo panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1111, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0291);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0292);
 - 2020 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 ir genetiškai modifikuotų kukurūzų, sudarytų iš dviejų, trijų arba keturių atskirų MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 ir NK603 genetinių modifikacijų derinių, kurie iš šių kukurūzų sudaryti arba pagaminti, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0293).

⁽⁶⁾ 2009 m. spalio 30 d. Komisijos sprendimas 2009/813/EB dėl leidimo pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra, kurie sudaryti ar pagaminti iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 (MON-89034-3), pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 (OL L 289, 2009 11 5, p. 21).

⁽⁷⁾ Pirmoji EFSA nuomonė, p. 21, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2019.5845>.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- F. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 nustatyta, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai turi nedaryti neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai, ir reikalaujama, kad Komisija, rengdama sprendimą, atsižvelgtų į visas atitinkamas Sąjungos teisės aktų nuostatas ir kitus teisėtus veiksnius, susijusius su svarstomu dalyku;

Valstybės narės susirūpinimą keliantys klausimai dėl EFSA nuomonių

- G. kadangi per konsultavimosi dėl pirminės leidimo paraiškos laikotarpį valstybės narės pateikė daug kritinių pastabų dėl EFSA nuomonės projekto ⁽⁸⁾; kadangi šiose kritinėse pastabose, be kita ko, išreiškiamas susirūpinimas, kad broilerių lesinimo tyrimas nėra tinkamas toksikologinei saugai įvertinti, nes jame neatsižvelgiama į toksikologinius parametrus, kad pareiškėjo pasiūlymas dėl aplinkos stebėsenos plano neatitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/18/EB VII priede ⁽⁹⁾ nustatytų tikslų, kad nebuvo ištirtas abiejų toksinų kombinatorinis poveikis, kad negalima atmesti galimybės, jog dėl Cry1A.105 ir Cry2Ab2 baltymų maiste ir pašaruose, pagamintuose iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034, padidės alergeniškumo aktyvumas ir kad išvada dėl genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 ir įprastinių kukurūzų esminės atitikties yra per ankstyva;
- H. kadangi per konsultacijų dėl atnaujinimo paraiškos leidimui gauti laikotarpį valstybės narės pateikė daug kritinių pastabų dėl EFSA nuomonės projekto ⁽¹⁰⁾; kadangi šiose kritinėse pastabose, be kita ko, pažymima, kad naujausiose metinėse stebėsenos ataskaitose neužsimenama apie tai, kad Europoje (Prancūzijoje) neseniai buvo užfiksuotos Teosinte augalų, kuriuos galima kryžminti su kukurūzais, laukinės populiacijos ir kad stebėsenos plane, pagrįstame Komisijos sprendimu 2005/635/EB ⁽¹¹⁾ duotu sutikimu, ir stebėsenos ataskaitose (2010–2018 m.) yra daug trūkumų ir jie neatitinka nei Direktyvos 2001/18/EB ir atitinkamų gairių, nei EFSA rekomendacijų dėl aplinkos stebėsenos po pateikimo rinkai; be to, daugelis valstybių narių dar kartą išreiškė susirūpinimą dėl EFSA pirminio rizikos vertinimo ⁽¹²⁾;

Nepagrįsti toksiškumo tyrimai

- I. kadangi su Cry1A.105 ir Cry2Ab2 baltymais, pagamintais *E. coli* padermėje, buvo atlikti saugumo tyrimai siekiant įvertinti ūmų toksiškumą ir skilimą skaidymo skysčiuose; kadangi valstybės narės kompetentinga institucija išreiškė susirūpinimą dėl *E. coli* ir MON 89034 ⁽¹³⁾ išreikštų baltymų lygiavertiškumo trūkumo, todėl kilo abejonių dėl šių toksiškumo tyrimų pagrįstumo;
- J. kadangi apskritai toksikologiniai bandymai, atlikti su izoliuotais baltymais, yra nelabai reikšmingi, nes į baltymo poveikį kartu su pačiu augalu neatsižvelgiama;
- K. kadangi, pavyzdžiui, kai kurie augalai, įskaitant kukurūzus, natūraliai gamina proteinazės inhibitorius (PI), kurie, kaip įrodyta, lėtina Bt toksinų skaidymą; kadangi, jei Bt toksinas suvartojamas kartu su augalo audiniu, jo toksiškumas yra daug didesnis, palyginti su izoliuotu toksinu; kadangi 1990 m. bendrovės „Monsanto“ mokslininkams atlikus tyrimą, buvo įrodyta, kad net esant labai mažiems PI kiekiams Bt toksinų insekticidinis aktyvumas padidėja iki 20 kartų ⁽¹⁴⁾; kadangi EFSA genetiškai modifikuotų Bt augalų rizikos vertinimuose niekada nevertino ir neminėjo šios sąveikos;

⁽⁸⁾ Valstybių narių pastabos: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2007-042>.

⁽⁹⁾ 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinananti Tarybos direktyvą 90/220/EEB – Komisijos deklaracija (OL L 106, 2001 4 17, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Valstybių narių pastabos: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673>.

⁽¹¹⁾ 2005 m. rugpjūčio 31 d. Komisijos sprendimas 2005/635/EB dėl rapsų produkto (*Brassica napus* L., GT73 rūšies linija), genetiškai modifikuoto taip, kad būtų atsparus herbicidui glifozatui, pateikimo į rinką pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/18/EB (OL L 228, 2005 9 3, p. 11).

⁽¹²⁾ Žr. G konstatuojamąją dalį.

⁽¹³⁾ Valstybių narių pastabos, p. 7: <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2009.1193>, ir Valstybių narių pastabos, p. 27: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673>.

⁽¹⁴⁾ S. C. MacIntosh, G. M. Kishore, F. J. Perlak, P. G. Marrone, T. B. Stone, S. R. Sims, R. L. Fuchs „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors“, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 1990 m., 38, p. 1145–1152.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- L. kadangi įrodyta, kad Bt toksinų toksiškumą stiprinantys veiksniai gali turėti įtakos ir jų atrankumui ⁽¹⁵⁾: jei Bt toksino veiksmingumas tiksliniams organizmams padidėja, jo atrankumas taip pat gali sumažėti, o didesnė dalis netikslinių organizmų gali tapti imlūs ligoms; kadangi, nors iki šiol nebuvo atlikta sistemingų mokslinių tyrimų, keliuose tyrimuose nurodomas PI ir Bt toksinų poveikis netiksliniams vabzdžiams ⁽¹⁶⁾;
- M. kadangi nėra žinoma, ar dėl PI ir Bt toksinų sąveikos genetiškai modifikuotuose augaluose kyla didesnio toksiškumo žmonėms ir žinduoliams rizika;

Klausimai dėl Bt adjuvantiško

- N. kadangi iš įvairių tyrimų matyti, kad buvo nustatytas šalutinis poveikis imuninei sistemai, galintis pasireikšti patyrus Bt toksinų poveikį, ir kad kai kurie Bt toksinai gali turėti adjuvantinių savybių ⁽¹⁷⁾, t. y. dėl jų gali padidėti kitų baltymų, su kuriais šie baltymai sąveikauja, alergeniškumas;
- O. kadangi, nors EFSA pripažįsta, kad įrodyta, jog Cry1Ac ⁽¹⁸⁾ veikia kaip adjuvantas, ji daro išvadą, kad, kadangi kukurūzai nėra įprastas alergeniškas maistas, mažai tikėtina, kad Cry baltymų adjuvantinis poveikis, pastebėtas didelei dozei pateikus į skrandį ar nosį, keltų kokių nors susirūpinimą dėl alergeniškumo ⁽¹⁹⁾; kadangi vis dėlto EFSA neatsižvelgė į tai, kad kukurūzai gamina PI ⁽²⁰⁾, ir todėl tikėtina, kad Bt toksinai, jei jie suvartojami kartu su augalo audiniu, skaidomi daug lėčiau, palyginti su izoliuota jų forma; kadangi dėl šio skirtumo gali padidėti jų adjuvantinis poveikis ir tyrimai, kuriuose naudojami izoliuoti baltymai, tampa nepagrįsti; kadangi nebuvo atlikta jokių empirinių tyrimų, siekiant ištirti tikrąjį Bt toksino, kurį gamina genetiškai modifikuotas augalas, imunogeniškumą; kadangi baltymų skilimas skaidymo skysčiuose, kuris taip pat svarbus vertinant galimą alergeniškumą, buvo ištirtas naudojant izoliuotus *E. coli* gaminamus baltymus;

Bt kultūros. Poveikis netiksliniams organizmams ir didesnis atsparumas

- P. kadangi, priešingai nei naudojant insekticidus, kai poveikis daromas purškimo metu ir ribotą laiką po jo, naudojant genetiškai modifikuotas Bt kultūras, tikslinius ir netikslinius organizmus Bt toksinai veikia nuolatos;
- Q. kadangi prielaida, kad Bt toksinai veikia vienu konkrečiu tiksliniu veikimo būdu, nebegali būti laikoma teisinga, ir reikia atkreipti dėmesį į tai, kad yra veikiami netiksliniai organizmai ⁽²¹⁾; kadangi pranešama, kad įvairiais būdais paveikiamų netikslinių organizmų skaičius didėja; kadangi naujausioje peržiūroje minimos 39 tarpusavyje įvertintos publikacijos, kuriose pranešama apie neigiamą Bt toksinų poveikį daugeliui rūšių, esančių už jų natūralaus paplitimo arealo ribų ⁽²²⁾;
- R. kadangi kombinatorinis poveikis, kaip antai derinimas su PI, gali reikšmingai prisidėti prie Bt toksinų toksiškumo; kadangi atrankumo klausimas ypač aktualus kalbant apie sintetinius Bt toksinus, tokius kaip Cry1A.105 ir Cry2Ab2, kurie gali būti mažiau atrankūs esant didesniam toksiškumui; kadangi EFSA vis dar mano, kad Bt toksinai veikia tik

⁽¹⁵⁾ Žr., pavyzdžiui, C. Then „Risk assessment of toxins derived from *Bacillus thuringiensis*: synergism, efficacy, and selectivity“, *Environmental Science Pollution Research*, 2010 m., 17, p. 791–797.

⁽¹⁶⁾ Žr., pavyzdžiui, P. Han, C. Y. Niu, C. L. Lei, J. J. Cui, N. Desneux „Quantification of toxins in a Cry1Ac + CpTI cotton cultivar and its potential effects on the honey bee *Apis mellifera* L.“, *Ecotoxicology*, 2010 m., 19, p. 1452–1459, <https://link.springer.com/article/10.1007/s10646-010-0530-z>, D. Babendreier, N. M. Kalberer, J. Romeis, P. Fluri, E. Mulligan, ir F. Bigler „Influence of Bt-transgenic pollen, Bt-toxin and protease inhibitor (SBTI) ingestion on development of the hypopharyngeal glands in honeybees“, *Apidologie*, 2005 m., 36(4), p. 585–594, <https://doi.org/10.1051/apido:2005049>, ir X. D. Liu, B. P. Zhai, X. X. Zhang, J. M. Zong „Impact of transgenic cotton plants on a non-target pest, *Aphis gossypii* Glover“, *Ecological Entomology*, 30(3), p. 307–315, <https://doi.org/10.1111/j.0307-6946.2005.00690.x>.

⁽¹⁷⁾ Žr. N. Rubio Infante ir L. Moreino Fierros „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“, *Journal of Applied Toxicology*, 2016 m. gegužės mėn., 36(5), p. 630–648, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>.

⁽¹⁸⁾ Cry1Ac yra vienas iš kelių Bt toksinų, kuriuos EFSA išsamiai ištyrė.

⁽¹⁹⁾ Pirmoji EFSA nuomonė, p. 16, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/909>.

⁽²⁰⁾ Žr. K konstatuojamąją dalį.

⁽²¹⁾ Žr., pvz., A. Hilbeck ir M. Otto „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO risk assessment“, *Frontiers in Environmental Science*, 2015 m., 3:71.

⁽²²⁾ A. Hilbeck, N. Defarge, T. Lebrecht, T. Böhn „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design“, *RAGES*, 2020 m., p. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

nedidelę netikslinių organizmų dalį, neatsižvelgdama į jokių kombinatorinių poveikį; kadangi didesnė netikslinių organizmų dalis gali būti paveikta Bt toksinų per išsiliejusias medžiagas, atliekas ir mėšlą;

- S. kadangi rizikos vertinime nebuvo įvertintas poveikis netiksliniams organizmams; kadangi valstybės narės kompetentinga institucija teigia, kad „tyrimų nepakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog sąlytis su aplinka, taigi ir poveikis netiksliniams organizmams, bus nereikšmingas“ ir „keleto tyrimų eksperimentiniai įrodymai rodo, kad Bt toksinų bus Bt pasėliais šeriamų gyvulių išmatose. Todėl, norint naudoti Bt pasėlius rinkoje, turėtų būti pristatyti eksperimentai, kad būtų galima padaryti išvadą dėl vėlesnio poveikio ir rizikos netiksliniams organizmams“⁽²³⁾;
- T. kadangi atliekant rizikos vertinimą nebuvo atsižvelgta į padidėjusį tikslinių kenkėjų atsparumą Bt toksinams, dėl kurio šalyje, kur auginamos kultūros, galėjo būti pradėti naudoti mažiau aplinkai palankūs pesticidai arba padidėti jų kiekiai ir genetiškai modifikuotų kultūrų paraiškų skaičius; kadangi JAV Aplinkos apsaugos agentūra per artimiausią 3–5 metų laikotarpį siūlo palaipsniui atsisakyti daugelio dabar naudojamų Bt kukurūzų hibridų ir kai kurių Bt medvilnės veislių dėl didėjančio vabzdžių atsparumo šioms kultūroms⁽²⁴⁾;
- U. kadangi, nors buvo teigiama, kad naudojant Bt kultūras sunaudojama mažiau insekticidų, neseniai JAV paskelbtame tyrime⁽²⁵⁾ nustatyta, kad „atlikus keletą tyrimų dėl to, kokią įtaką pesticidų naudojimo modeliams turi Bt kultūros, atrodo, nebuvo įvertinta sėklų apdorojimo galimybė ir todėl galėjo būti pervertintas insekticidų, susijusių su Bt kultūromis, naudojimo (ypač „apdoroto ploto“) sumažėjimas; kadangi tame pačiame tyrime nustatyta, kad sėklų apdorojimas neonikotinoidais dažnai derinamas kartu su Bt kukurūzų ir sojų kultūromis, kad „šis naudojimo būdas gali turėti nenumatytų pasekmių, būtent lemti tikslinių kenkėjų atsparumą, netikslinių kenkėjų protrėkius ir taršą, darančią žalingą poveikį laukinei gamtai“ ir kad „kai kurie šių padarinių jau matomi“; kadangi Sąjunga uždraudė lauke naudoti tris neonikotinoidus, be kita ko, sėkloms apdoroti, dėl jų poveikio bitėms ir kitiems apdulkintojams⁽²⁶⁾;
- V. kadangi Sąjunga yra JT biologinės įvairovės konvencijos (toliau – JT CBD), kurioje aiškiai nurodoma, kad tiek eksportuojančios, tiek importuojančios valstybės prisiima su biologine įvairove susijusius tarptautinius įsipareigojimus, šalis;

Literatūros apžvalga

- W. kadangi Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 503/2013⁽²⁷⁾ reikalaujama, kad pareiškėjas atliktų literatūros apžvalgą, skirtą atnaujinimo procedūrai; kadangi atlikus literatūros paiešką rasti 285 leidiniai, tačiau pareiškėjas, pritaikęs savo tinkamumo ir (arba) įtraukimo kriterijus, atrinko tik penkis leidinius, kurie, jo manymu, yra svarbūs maisto ir pašarų saugos vertinimui arba molekuliniam apibūdinimui; kadangi vienos valstybės narės kompetentinga institucija pastebėjo, kad atliekant literatūros paiešką nebuvo tinkamai atsižvelgta į galimą neigiamą poveikį žmonių ir gyvūnų sveikatai, nes į paiešką nebuvo įtraukti šie paieškos terminai: „toksiškumas“, „toksiškas“, „tyrimai su gyvūnais“, „toksinis poveikis“, „neigiamas poveikis“ ir „poveikis sveikatai“⁽²⁸⁾; kadangi apskritai paraiškų atnaujinti GMO leidimus teikėjų atliktos literatūros apžvalgos nėra aukštos kokybės;

Nedemokratiškas sprendimų priėmimas

- X. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas per 2020 m. spalio 26 d. vykusį balsavimą nepateikė nuomonės, o tai reiškia, kad leidimas nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma;

⁽²³⁾ Valstybių narių pastabos, p. 16: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673>.

⁽²⁴⁾ <https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn>

⁽²⁵⁾ M. R. Douglas, J. F. Tooker „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops“, *Environmental Science and Technology*, 2015 m., 49, 8, p. 5088–5097, <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>.

⁽²⁶⁾ Neonicotinoidai, https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en.

⁽²⁷⁾ 2013 m. balandžio 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 503/2013 dėl paraiškų genetiškai modifikuotų maisto produktų ir pašarų leidimams gauti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir iš dalies jį keičiančius Komisijos reglamentą (EB) Nr. 641/2004 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1981/2006 (OL L 157, 2013 6 8, p. 1).

⁽²⁸⁾ Valstybių narių pastabos, p. 1: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00673>.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- Y. kadangi Komisija pripažįsta, jog problemiška tai, kad GMO leidimo sprendimus Komisija ir toliau priiminėja be patvirtinimo kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma – tai yra reta išimtis suteikiant leidimus visam produktui, tačiau tapo norma priimant sprendimus dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų leidimų;
- Z. kadangi per savo aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė iš viso 36 rezolucijas, kuriomis nepritarė tam, kad į rinką būtų teikiamas genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai (33 rezolucijos) ir kad Sąjungoje būtų leidžiama auginti GMO (trys rezolucijos); kadangi iki šiol Parlamentas per devintąją kadenciją yra priėmęs vienuolika prieštaravimų; kadangi nė vienas iš šių GMO nebuvo patvirtintas kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma; kadangi, nepaisydama pačios pripažintų demokratijos trūkumų, to, kad valstybės narės jos nepalaiko, ir Parlamento prieštaravimų, Komisija ir toliau suteikinėja leidimus GMO;
- AA. kadangi pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 Komisija gali priimti sprendimą nesuteikti leidimo, jei apeliaciniame komitete nėra kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma priimtoms palankios nuomonės⁽²⁹⁾; kadangi šiuo požiūriu teisės aktų keisti nereikia;
1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;
2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002⁽³⁰⁾ nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;
3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;
4. palankiai vertina tai, kad Komisija 2020 m. rugsėjo 11 d. laiške nariams pagaliau pripažino, kad priimant sprendimus dėl GMO leidimų reikia atsižvelgti į tvarumą⁽³¹⁾; tačiau išreiškia didelį nusivylimą, kad 2020 m. rugsėjo 28 d. Komisija suteikė leidimą importuoti kitas genetiškai modifikuotas sojas⁽³²⁾, nors tam prieštaravo Parlamentas ir dauguma valstybių narių balsavo prieš;
5. ragina Komisiją kuo skubiau, visapusiškai dalyvaujant Parlamentui, įgyvendinti tvarumo kriterijus; ragina Komisiją pateikti informaciją apie tai, kaip ir per kokią laikotarpį bus įvykdytas šis procesas;
6. dar kartą primygtinai ragina Komisiją leidimų išdavimo procese atsižvelgti į Sąjungos išpareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, pvz., Paryžiaus klimato susitarimą, JT CBD ir JT darnaus vystymosi tikslus;
7. pakartoja savo raginimą Komisijai nutraukti GMO, skirtų auginti ar naudojamų maistui ir pašarams, leidimų išdavimą, kai apeliaciniame komitete valstybės narės nepateikia nuomonės pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį;
8. ragina EFSA pagaliau pripažinti esminius natūralių Bt toksinų ir sintetinių transgenų genetiškai modifikuotuose augaluose išreikštų Bt toksinų skirtumus ir išplėsti savo rizikos vertinimą, kad būtų visapusiškai atsižvelgta į visą Bt toksinų, genetiškai modifikuotų augalų ir jų sudedamųjų dalių sąveiką ir kombinatorinį poveikį, purškiamų papildomų herbicidų liekanas, aplinką, taip pat poveikį sveikatai ir maisto saugai;

⁽²⁹⁾ Pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 6 straipsnio 3 dalį Komisija „gali“, o ne „turi“ suteikti leidimą, jei apeliaciniame komitete nėra pritariančios kvalifikuotos valstybių narių balsų daugumos.

⁽³⁰⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendrojo principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽³¹⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽³²⁾ MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

9. ragina EFSA nebepriimti toksiškumo tyrimų, pagrįstų izoliuotais baltymais, kurių struktūra ir biologinis poveikis gali skirtis nuo paties augalo turimo poveikio, ir reikalauti, kad visi bandymai būtų atliekami su genetiškai modifikuoto augalo audiniu;
 10. ragina EFSA užtikrinti, kad lauko tyrimų arba šiltnamių duomenys apimtų pakankamai platų agronominių ir aplinkos sąlygų spektrą, kad būtų galima įvertinti visų streso veiksnių, kurių reikia tikėtis auginimo metu, poveikį geno ekspresijai ir augalo sudėčiai;
 11. ragina EFSA užtikrinti, kad lauko tyrimų arba šiltnamių duomenys apimtų pakankamai platų įvairių veislių spektrą, kad būtų galima įvertinti įvairių genetinių pagrindų poveikį geno ekspresijai ir augalo sudėčiai;
 12. ragina EFSA prašyti duomenų apie maisto ir pašarų, gautų iš genetiškai modifikuotų augalų, vartojimo poveikį žarnyno mikrobiomai;
 13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.
-

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0370

Europos piliečių iniciatyva „Mažumų apsaugos dokumentų rinkinys“ (Minority Safepack)

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl piliečių iniciatyvos „Minority SafePack – milijonas parašų už įvairovę Europoje“ (2020/2846(RSP))

(2021/C 445/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos piliečių iniciatyvą „Minority SafePack – milijonas parašų už įvairovę Europoje“ (ECIXXXX),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (toliau – ES sutartis), ypač į jos 2 straipsnį, 3 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), ypač į jos 19, 24 straipsnius, 53 straipsnio 1 dalį, 63 straipsnį, 79 straipsnio 2 dalį, 107 straipsnio 3 dalies e punktą, 108 straipsnio 4 dalį, 109, 118 straipsnius, 165 straipsnio 4 dalį, 167 straipsnio 5 dalį, 173 straipsnio 3 dalį, 177, 178 straipsnius ir 182 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija) ir ypač į jos 10, 21, 22 bei 51 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1993 m. birželio 21–22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose nustatyti reikalavimai, kuriuos valstybė turi įgyvendinti, kad galėtų tapti Europos Sąjungos nare (Kopenhagos kriterijai),
- atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos 1966 m. gruodžio 16 d. priimto Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 27 straipsnį ir į tą pačią dieną priimtą Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paketą,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją ir Europos regioninių arba tautinių mažumų kalbų chartiją bei susijusių priežiūros institucijų nuomones,
- atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) 1990 m. Kopenhagos dokumentą ir kelias temines rekomendacijas ir gaires dėl mažumų teisių, kurias priėmė ESBO Vyriausiasis tautinių mažumų reikalų komisaras ir ESBO Demokratinės institucijų ir žmogaus teisių biuras,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. lapkričio 13 d. rezoliuciją dėl ES mažumoms taikomų minimalių standartų ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. vasario 7 d. rezoliuciją dėl mažumų ES valstybėse narėse apsaugos ir nediskriminavimo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. rugsėjo 11 d. rezoliuciją dėl kalbų lygybės skaitmeniniame amžiuje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. rugsėjo 11 d. rezoliuciją dėl Europos kalbų išnykimo grėsmės ir kalbų įvairovės Europos Sąjungoje ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OL L 130, 2019 5 17, p. 55.

⁽²⁾ OL C 363, 2020 10 28, p. 13.

⁽³⁾ OL C 463, 2018 12 21, p. 21.

⁽⁴⁾ OL C 433, 2019 12 23, p. 42.

⁽⁵⁾ OL C 93, 2016 3 9, p. 52.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl visapusiško požiūrio į kalbų mokymą ir mokymąsi ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus ir praktiką, visų pirma į bylą T-646/13 (*Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* / Komisija) ⁽⁷⁾ ir bylą T-391/17 (Rumunija / Komisija) ⁽⁸⁾,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 29 d. Komisijos sprendimą (ES) 2017/652 dėl pasiūlytos piliečių iniciatyvos „Minority SafePack – milijonas parašų už įvairovę Europoje“ ⁽⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 15 d. Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Peticijų komiteto surengtą viešąjį klausymą dėl Europos piliečių iniciatyvos „Minority SafePack“,
 - atsižvelgdamas į Europos piliečių iniciatyvos „Minority SafePack“ pasiūlymą, susijusį su teisėkūros procedūra priimamais aktais, kuriuos, kaip tikimasi, priims Europos Komisija, remdamasi Europos piliečių iniciatyva, kuri buvo pristatyta Europos Komisijai po to, kai buvo pateikti parašai, ir pristatyta Europos Parlamentui per viešąjį klausymą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 222 straipsnio 8 dalį,
- A. kadangi, remiantis ES sutarties 2 straipsniu, Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;
- B. kadangi ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad Sąjungos tikslas – skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą bei valstybių narių solidarumą, taip pat gerbti turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrinti, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas;
- C. kadangi SESV 6 straipsnyje pripažįstama, kad ES kompetencijai kultūros ir švietimo srityse priklauso remti, koordinuoti ar papildyti valstybių narių veiksmus; kadangi Komisija turėtų aktyviai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis tose politikos srityse, kuriose taip pat kyla didelis susirūpinimas dėl mažumoms priklausančių asmenų;
- D. kadangi pagal SESV 10 straipsnį, nustatydamas ir įgyvendindamas savo politikos kryptis ir veiksmus, Sąjunga, be kita ko, siekia kovoti su diskriminacija dėl rasinės arba etninės kilmės;
- E. kadangi Chartijos 21 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad draudžiama bet kokia diskriminacija, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos;
- F. kadangi Chartijos 22 straipsnyje teigiama, kad Sąjunga gerbia kultūrų, religijų ir kalbų įvairovę;
- G. kadangi SESV 167 straipsnyje įtvirtinta pagarba kultūrų įvairovei;
- H. kadangi maždaug 8 proc. ES piliečių priklauso tautinėms mažumoms ir apie 10 proc. jų kalba regioninėmis arba mažumų kalbomis; kadangi dėl savo unikalių kalbų ir kultūros jie yra labai svarbi Sąjungos kultūrinio turto dalis;
- I. kadangi Europos teisinėje ir akademinėje kalboje bendrai mažumų sąvokai įvardyti vartojami įvairūs terminai; kadangi šios socialinės grupės pakaitomis vadinamos tautinėmis mažumomis, etninėmis grupėmis, tradicinėmis ir vietinėmis kilmės mažumomis, tautybėmis, konstitucinių regionų gyventojais, kalbinėmis mažumomis, rečiau vartojamomis kalbomis kalbančiomis grupėmis, kalbų grupėmis ir pan.; kadangi, siekdamas išvengti sunkumų, kurie kyla dėl visoje Europoje naudojamų skirtingų terminų, Europos Taryba savo Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijoje, kuri tebėra aukščiausias tarptautinis mažumų apsaugos standartas Europoje, vartoja terminą „tautinė mažuma“; kadangi Europos piliečių iniciatyvoje „Minority SafePack“ tokioms grupėms įvardyti vartojamas terminas „tautinės ir kalbinės mažumos“;

⁽⁶⁾ OL C 189, 2019 6 5, p. 15.⁽⁷⁾ ECLI:EU:T:2017:59.⁽⁸⁾ ECLI:EU:T:2019:672.⁽⁹⁾ OL L 92, 2017 4 6, p. 100.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- J. kadangi daugelis tautinių ir kalbinių mažumų susiduria su vis sparčiau plintančia asimiliacijos ir kalbos nykimo tendencija, dėl kurios ES skurdinamos kalbos ir kultūra ir prarandama jų įvairovė, o Sutartyse ES reikalaujama jas apsaugoti; kadangi švietimas – pagrindinė mažumos kalbų atgaivinimo ir išsaugojimo priemonė;
 - K. kadangi UNESCO Nykstančių pasaulio kalbų atlase išvardytos 186 pažeidžiamos ES valstybių narių kalbos ir 3 papildomos išnykusios kalbos;
 - L. kadangi 2013 m. liepos 15 d. Komisijai pateiktoje Europos piliečių iniciatyvoje „Minority SafePack“ (toliau – iniciatyva) raginama imtis ES lygmens veiksmų, kuriais 11-oje sričių būtų remiamos tautinės ir kalbinės mažumos;
 - M. kadangi 2013 m. rugsėjo 13 d., Europos Komisijos nuomone, iniciatyva nebuvo pakankamai pagrįsta, kad būtų galima ją įregistruoti; kadangi iniciatyvos organizatoriai pateikė apeliacinį skundą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (toliau – ESTT) ir 2017 m. vasario 3 d. ESTT Bendrasis Teismas priėmė sprendimą, kuriuo Komisijos sprendimas panaikintas;
 - N. kadangi, siekiant, kad reikiamos priemonės atitiktų Bendrojo Teismo sprendimą, Komisija iš naujo išanalizavo teisinį iniciatyvos priimtinumą ir, priėmus Sprendimą (ES) 2017/652, užregistravo iniciatyvą devyniose iš 11 pradinių sričių;
 - O. kadangi, laikantis Reglamento dėl Europos piliečių iniciatyvos 15 straipsnio, Komisijai atlikus teisinio priimtumo patikrinimą, po to, kai surenkami parašai, nagrinėjama Europos piliečių iniciatyvos esmė; kadangi Komisija savo teisinės ir politinės išvados dėl Europos piliečių iniciatyvos grindžia ES Sutartimis;
 - P. kadangi 2019 m. rugsėjo 24 d. sprendime byloje T-391/17 Europos Sąjungos Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos sprendimą įregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „Minority SafePack“;
 - Q. kadangi nuo 2017 m. balandžio 3 d. iki 2018 m. balandžio 3 d. ES surinkta 1 123 422 patvirtintų parašų, o minimali nacionalinė riba buvo pasiekta 11-oje valstybių narių;
 - R. kadangi Europos piliečių iniciatyva – pirmoji tarptautinė dalyvaujamosios demokratijos priemonė pasaulyje; ja piliečiams suteikiama galimybė tiesiogiai bendradarbiauti su ES institucijomis;
 - S. kadangi „Minority SafePack“ – penktoji iš iki šiol sėkmingai pateiktų tik šešių Europos piliečių iniciatyvų;
 - T. kadangi, remiantis Reglamentu (ES) 2019/788 14 straipsniu, po to, kai bus surengtas viešasis klausymas, Parlamentas turi įvertinti politinę paramą atskiroms Europos piliečių iniciatyvoms; kadangi, remdamasis Darbo tvarkos taisyklių 222 straipsniu, 2020 m. spalio 15 d. Parlamentas surengė viešąjį klausymą;
1. pakartoja tvirtai remiantis Europos piliečių iniciatyvos priemonę, ir ragina visapusiškai išnaudoti jos potencialą; pabrėžia, kad Europos piliečių iniciatyva suteikia ypatingą galimybę piliečiams nustatyti ir įvardyti savo siekius ir prašyti imtis ES lygmens veiksmų; pabrėžia, jog siekiant, kad Europos integracijos projektas taptų artimesnis piliečiams, turėtų būti sudarytos sąlygos piliečiams aktyviai dalyvauti jiems įtaką darančiuose politiniuose procesuose;
 2. nurodo, kad 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas Reglamentas dėl Europos piliečių iniciatyvos ir jog labai svarbu, kad ES ir nacionalinės valdžios institucijos dėtų visas pastangas, kad vėl būtų sėkmingai priimta ši ES dalyvavimo priemonė; pabrėžia, kad Komisija turėtų deramai atsižvelgti į pagal iniciatyvą „Minority SafePack“ daugiau kaip 1,1 mln. ES piliečių išreikštus prašymus;
 3. primena, kad mažumoms priklausančių asmenų apsauga, kartu su demokratija, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, yra aiškos pagrindinės ES vertybės, kaip nurodyta ES sutarties 2 straipsnyje;
 4. primena, kad ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Sąjunga gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas; pabrėžia, kad mažumų kalbos ir kultūra yra neatsiejama ir neatimama Sąjungos kultūros ir paveldo dalis; pabrėžia, kad Sąjunga turėtų skatinti valstybes nares imtis veiksmų, kuriais būtų užtikrinta mažumoms priklausančių asmenų teisių apsauga;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

5. pakartoja savo raginimą Komisijai ⁽¹⁰⁾, laikantis subsidiarumo principo, parengti bendrą ES mažumoms priklausančių asmenų teisių apsaugos minimaliųjų standartų, kurie yra tvirtai įtvirtinti teisės aktų sistemoje, kuria visoje ES užtikrinama demokratija, teisinės valstybės principas ir pagrindinės teisės, sistema;
6. ragina valstybes nares imtis visų būtinų priemonių ir užtikrinti mažumoms priklausančių asmenų teises bei užtikrinti, kad šios teisės būtų visapusiškai gerbiamos;
7. mano, kad bendruomenėse, kuriose yra daugiau kaip viena oficialioji kalba, turi būti vienodai gerbiamos visų kalbų teisės, laikantis kiekvienos valstybės narės konstitucinės santvarkos ir jų nacionalinės teisės; mano, kad skatinant regionines kalbas ir apsaugant kalbines bendruomenes turėtų būti gerbiamos pagrindinės visų asmenų teisės;
8. mano, kad ES turėtų toliau didinti informuotumą daugiakalbystės srityje visoje Europoje, vykdam ES programas, ir aktyviai propaguoti daugiakalbystės naudą;
9. primena, kad nepriimta bendra apibrėžtis, ką ES galima laikyti tautinei ar kalbinei mažumai priklausančiu asmeniu; pabrėžia, kad reikia apsaugoti visas mažumas, neatsižvelgiant į apibrėžtį, ir pabrėžia, kad bet kokia apibrėžtis turėtų būti lanksčiai taikoma, laikantis subsidiarumo, proporcingumo ir nediskriminavimo principo;
10. ragina abipusiškai stiprinti ES ir Europos Tarybos bendradarbiavimą tautinių ir kalbinių mažumų teisių apsaugos srityje; nurodo, kad toks bendradarbiavimas suteiktų galimybę ES atsižvelgti į Europos Tarybos laimėjimus ir patirtį, o Europos Tarybai – padidinti jos rekomendacijų, susijusių su Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencija ir Europos regioninių arba tautinių mažumų kalbų chartija, įgyvendinimo veiksmingumą; drąsina valstybes nares įgyvendinti ir ratifikuoti Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją ir Europos regioninių arba tautinių mažumų kalbų chartiją;

Devyni Europos piliečių iniciatyvos pasiūlymai

11. pripažįsta, kad visų pirma valstybių narių valdžios institucijos yra atsakingos už tautinių ir kalbinių mažumų apsaugą; vis dėlto nurodo, kad Sąjunga turi tvirtai remti šį valstybių narių siekį; nurodo, kad kelios valstybės narės rodo gerą pagarbaus ir darnaus skirtingų bendruomenių sambūvio pavyzdį, be kita ko, kalbos ir kultūros gaivinimo politikos srityse; ragina valstybes nares keistis geriausia patirtimi mažumoms priklausančių asmenų apsaugos ir paramos joms srityse ir ragina ES sudaryti geresnes sąlygas ja keistis;
12. laikosi nuomonės, kad kultūrinės ir kalbinės tapatybės išsaugojimo priemonėmis, kuriomis siekiama naudoti tautinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančiams asmenims, turi būti siekiama skatinti teigiamus veiksmus, be kita ko, švietimo, kultūros ir viešųjų paslaugų srityse;
13. reiškia susirūpinimą dėl grėsmingai didėjančio neapykantos nusikaltimų ir neapykantą kurstančių kalbų, kurių motyvai yra rasizmas, ksenofobija ar netolerancija Europos tautinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų atžvilgiu, atvejų skaičiaus; ragina Komisiją ir valstybes nares rengti kovos su neapykantą kurstančia kalba kampanijas, taip pat kovoti su rasizmu ir ksenofobija tautinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų atžvilgiu;
14. pripažįsta tautinių ir kalbinių mažumų indėlį į ES kultūros paveldą ir pabrėžia žiniasklaidos vaidmenį;
15. nurodo, kad kalbų įvairovė – svarbi Europos kultūrinio turto dalis, kuri turėtų būti saugoma, siekiant užtikrinti, kad regionines ar mažumų kalbas būtų galima perduoti iš kartos į kartą; reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad regioninėms ar mažumų kalboms kyla grėsmė išnykti; pabrėžia, kad šioje srityje reikia imtis daugiau veiksmų; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares visoje ES skatinti mokytis kalbų, įskaitant mažumų kalbas; pažymi, kad pagal Europos piliečių iniciatyvą raginama sukurti Europos kalbų įvairovės centrą, kurio tikslas būtų apsaugoti turtingą Europos kalbų įvairovę;

⁽¹⁰⁾ 2018 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES mažumoms taikomų minimalių standartų (OL C 363, 2020 10 28, p. 13).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

16. ragina ES ir valstybes nares, rengiant finansavimo programas, atsižvelgti į tautinių ir kalbinių mažumų poreikius; mano, kad regionų vystymasis ir inovacijos yra grindžiami daugiakalbiškumo ir kultūrų įvairovės apsauga, todėl mano, kad Europos struktūriniai ir investicijų fondai ir sanglaudos fondai turėtų į tai atsižvelgti; mano, kad pagal programą „Europos horizontas“ teikiamas finansavimas kultūros ir kalbų įvairovės tyrimams ir jo poveikis ekonominei plėtrai ES regionuose suteiktų galimybę viešąją politiką labiau orientuoti į tautines ir kalbines mažumas;

17. pripažįsta, kad kalba atlieka svarbų vaidmenį kultūros srityje; yra susirūpinęs dėl to, kad kultūrinės veiklos vykdytojai, savo veiklą vykdančys regioninėmis arba mažumų kalbomis, gali susidurti su papildomais sunkumais pasiekti plačią auditoriją ir gauti finansinių ir administracinių išteklių; ragina valstybes nares atsižvelgti į padėtį regione ir parengti priemones, kuriomis kultūrinės veiklos vykdytojams būtų padedama naudotis kultūros laisvės teise, nepaisant jų kalbinių ar kitų ypatumų;

18. mano, kad kiekvienam ES piliečiui turėtų būti suteikta galimybė savo kalba gauti kultūros ir pramogų paslaugas; nurodo, kad dažnai kalbinės mažumos yra per mažos arba negauna institucinės paramos išsamiai nuosavų žiniasklaidos paslaugų sistemai kurti; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją atlikti vertinimą ir imtis tinkamiausių priemonių, kad būtų padedama sukurti tokias žiniasklaidos paslaugas; pažymi, kad nuo to laiko, kai 2013 m. Komisijai pateikta Europos piliečių iniciatyva „Minority SafePack“, teisėkūros institucijos jau pateikė svarbių pasiūlymų, susijusių su autorių teisėmis ir audiovizualine žiniasklaida; pažymi, kad neseniai priimtas Komisijos komunikatas dėl pirmosios trumpalaikės Geografinio blokavimo reglamento peržiūros (COM(2020)0766), kuriame Komisija siūlo 2022 m. atlikti išsamų vertinimą, nes iki to laiko bus aiškus visapusiškas reglamento poveikis; palankiai vertina Komisijos planą, įgyvendinant žiniasklaidos ir audiovizualinių veiksmų planą, vykdyti dialogą su suinteresuotaisiais subjektais audiovizualinio turinio klausimu; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad būsimuose reglamentuose būtų atkreiptas dėmesys į susirūpinimą keliančius klausimus dėl mažumų kalbų;

19. nurodo, kad daug Europos Sąjungoje esančių žmonių be pilietybės priklauso tautinėms ir kalbinėms mažumoms; mano, kad, deramai atsižvelgiant į suverenumą ir kompetencijos sritis, valstybės narės šioje srityje galėtų imtis ir imasi teigiamų veiksmų; nurodo, kad pilietybės suteikimo ar panaikinimo klausimas priklauso nacionalinei kompetencijai;

20. reiškia savo paramą Europos piliečių iniciatyvai „Minority SafePack – milijonas parašų už įvairovę Europoje“; ragina Komisiją imtis veiksmų šioje srityje ir pasiūlyti teisės aktus, pagrįstus Sutartimis, Reglamentu dėl Europos piliečių iniciatyvos, taip pat subsidiarumo ir proporcingumo principais; nurodo, kad pagal Komisijos įregistruotą iniciatyvą raginama pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto devyniose atskirose srityse, ir primena, kad pagal šią iniciatyvą reikalaujama, kad kiekvienas atskiras pasiūlymas būtų patvirtintas ir įvertintas individualiai;

o

o o

21. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0371

Tvirta socialinė Europa teisingai pertvarkai užtikrinti**2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tvirtos socialinės Europos teisingai pertvarkai užtikrinti (2020/2084(INI))**

(2021/C 445/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 3 ir 5 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 9, 151, 152, 153, 156, 157, 162 ir 168 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Protokolus Nr. 1, 8 ir 28,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos IV antraštinę dalį (Solidarumas),
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos, Europos Parlamento ir Europos Komisijos 2017 m. lapkričio mėn. paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį,
- atsižvelgdamas į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.,
- atsižvelgdamas į 2015 m. per 21-ąją Klimato kaitos konferenciją (COP 21) pasiektą Paryžiaus susitarimą, ypač į jo preambulę, kurioje šio susitarimo šalys primygtinai raginamos, įgyvendinant savo politiką ir priemones, nustatyti tinkamą pereinamąjį laikotarpį darbuotojams ir užtikrinti tinkamą darbą bei kokybiškas darbo vietas pagal nacionaliniu lygmeniu nustatytus plėtros prioritetus ir strategijas,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas ir rekomendacijas, visų pirma į 1947 m. Konvenciją dėl darbo inspekcijos (Nr. 81), TDO šimtmečio deklaraciją (2019 m.) ir 2016 m. vasario mėn. TDO gaires dėl teisingo perėjimo prie ekologiškai tvarios ekonomikos ir visuomenės visiems,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, ypač 1, 3, 4, 5, 8, 10 ir 13 tikslus,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvenciją (JT NTK) ir į tai, kad 2011 m. sausio 21 d. ji įsigaliojo ES vadovaujantis 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimu 2010/48/EB dėl JT neigaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu,
- atsižvelgdamas į JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus ⁽¹⁾ (toliau – Lygybės užimtumo srityje direktyva),
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvą 2000/43/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426), ir 2009 m. balandžio 2 d. Parlamento poziciją dėl šio pasiūlymo ⁽³⁾,

⁽¹⁾ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.⁽²⁾ OL L 180, 2000 7 19, p. 22.⁽³⁾ OL C 137 E, 2010 5 27, p. 68.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikatą „Tvirta socialinė Europa teisingai pertvarkai užtikrinti“ (COM(2020)0014),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „Proga Europai atsigausti ir paruošti dirvą naujai kartai“ (COM(2020)0456),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „ES biudžetas Europos ekonomikos gaivinimo planui įgyvendinti“ (COM(2020)0442),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą dėl patikslintos 2020 m. Komisijos darbo programos (COM(2020)0440),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 28 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 pandemijos paremti (COM(2020)0441),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl tarpvalstybinių ir sezoninių darbuotojų apsaugos Europoje COVID-19 krizės metu ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 17 d. Komisijos ataskaitą dėl demografinių pokyčių poveikio (COM(2020)0241),
- atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 18 d. Europos regionų komiteto nuomonę „ES atsakas į demografinius iššūkius“ (2017/C017/08),
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020)0067),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 1 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (COM(2020)0275),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 1 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą, pridėtą prie pasiūlymo dėl Tarybos rekomendacijos „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“ (SWD(2020)0124),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 10 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 8 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai lėšų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. spalio 10 d. rezoliuciją dėl euro zonos užimtumo ir socialinės politikos ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. balandžio 4 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą „Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras: užimtumo ir socialiniai aspektai 2020 m. metinėje tvaraus augimo strategijoje“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 17 d. Komisijos komunikatą dėl 2020 m. metinės tvaraus augimo strategijos (COM(2019)0650),

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0176.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0194.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0180.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0033.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0337.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 17 d. pasiūlymą dėl Komisijos ir Tarybos bendros užimtumo ataskaitos, pridedamą prie komunikato „2020 m. metinė tvaraus augimo strategija“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. liepos 8 d. Tarybos sprendimą (ES) 2019/1181 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. kovo 13 d. rezoliuciją „Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras: užimtumo ir socialiniai aspektai 2019 m. metinėje augimo apžvalgoje“ ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į kitos kadencijos Europos Komisijos (2019–2024 m.) politines gaires „Daugiau siekianti Sąjunga“, kurias pristatė Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen,
- atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 23 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Socialinis dialogas kuriant inovacijas skaitmeninėje ekonomikoje“ ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 6 d. Komisijos paskelbtą 2020 m. pavasario Europos ekonominę prognozę,
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 18 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Deramas minimalus darbo užmokestis visoje Europoje“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 15 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Europos ekonomikos gaivinimo planas ir 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Bendri minimalūs standartai nedarbo draudimo srityje ES valstybėse narėse – konkretus žingsnis siekiant veiksmingai įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį“ ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (EUROFOUND) tyrimą „COVID-19: politinis atsakas visoje Europoje“ (angl. „COVID-19: Policy responses across Europe“),
- atsižvelgdamas į 2020 m. paskelbtą Jungtinio tyrimo centro techninę ataskaitą „COVID izoliavimo priemonės ir ES darbo rinkos“, ypač į jo atliktą naujausių prieinamų įrodymų, susijusių su nuotolinio darbo ES modeliais, analizę,
- atsižvelgdamas į persvarstytą Europos socialinę chartiją ir 2014 m. pradėtą Turino procesą, kuriuo siekiama stiprinti Europos socialinės chartijos sutarčių sistemą Europos Taryboje ir jos sąsajas su Europos Sąjungos teise,
- atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,
- atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A9-0233/2020),

A. kadangi tvarus vystymasis yra vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos tikslų; kadangi socialinės rinkos ekonomika grindžiama dviem vienas kitą papildančiais ramsčiais, t. y. konkurencijos užtikrinimu ir tvirtomis socialinės politikos priemonėmis, kurios turėtų padėti pasiekti visišką užimtumą ir socialinę pažangą; kadangi trys darnaus vystymosi ramsčiai yra ekonominis, socialinis ir aplinkos ramsčiai; kadangi darnus vystymasis grindžiamas, be kita ko, visišku užimtumu ir socialine pažanga; kadangi tai yra vienas pagrindinių Europos Sąjungos tikslų, nustatytų ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje; kadangi iki šiol prioritetą buvo teikiamas ekonominiams ir aplinkos tvarumui;

⁽⁹⁾ OL L 185, 2019 7 11, p. 44.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0202.

⁽¹¹⁾ OL C 159, 2019 5 10, p. 1.

⁽¹²⁾ OL C 97, 2020 3 24, p. 32.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- B. kadangi iškyla naujų uždavinių, su kuriais susiduria Europa, pvz., didėja kartų nelygybė, mažėja socialinės, sveikatos apsaugos, ekonominės ir aplinkosaugos galimybės ir ištekliai, didėja teritoriniai skirtumai ir nevienodos galimybės naudotis pagrindinėmis socialinėmis ir sveikatos apsaugos paslaugomis, darbo ir verslo galimybėmis bei socialine infrastruktūra; kadangi nelygybės mažinimas yra bendra ES ir valstybių narių atsakomybė; kadangi po 2008 m. ekonomikos krizės daugumoje valstybių narių padidėjo nelygybė (pajamų ir galimybių), ir tai sukėlė sunkumų ekonomikos augimo ir socialinės sanglaudos tvarumui ir įtraukumui, taip pat šiomis aplinkybėmis buvo sunku siekti pažangos įgyvendinant ES 2020 m. tikslus;
- C. kadangi tvirtai suvokiama, kad Europoje ir pasaulyje yra būtinas teisingas perėjimas prie tvaraus išteklių naudojimo, mažesnio išmetamo CO₂ kiekio ir stiprios aplinkos apsaugos, siekiant apsaugoti ateities kartų pragyvenimą, užtikrinti saugumą, sveikatą ir klestėjimą; kadangi perėjimas prie stabilios ir tvarios žaliosios bei aplinką tausojančios ekonomikos ir socialinio aspekto gali būti vykdomas tik bendradarbiaujant viešojo ir privačiojo sektorių subjektams ir kad kartu turi būti vykdomas reindustrializacijos procesas, pramonės bazės modernizavimas ir vidaus rinkos stiprinimas; kadangi žaliąją, skaitmeninę ir demografinę pertvarką daro įvairių poveikį Europos regionams, sektoriams, darbuotojams ir gyventojų grupėms ir dėl šios pertvarkos reikės iš esmės pertvarkyti ir perskirstyti darbo jėgą, kad būtų išvengiama darbo vietų naikinimo poveikį patiriančiuose sektoriuose;
- D. kadangi Europos regionai, kuriuose labiausiai reikia tvarios pertvarkos, taip pat iš esmės yra regionai, kuriuose vyrauja didelis skurdo ir atskirties lygis; kadangi norint užtikrinti greitą ekonomikos gaivinimą reikalingos ryžtingos priemonės ir investicijos, kurios turėtų būti orientuotos į pandemijos ekonominių ir socialinių padarinių švelninimą, ekonominės veiklos atnaujinimą, darnaus vystymosi skatinimą, perėjimą prie žaliosios ekonomikos ir skaitmeninę transformaciją, taip pat Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimą, kad būtų sukurtos veiksmingesnės ir tvirtesnės gerovės valstybės; kadangi tarptautiniu mastu konkurencinga Europa turi būti grindžiama tvirta socialine Europa, kad būtų sudarytos galimybės užtikrinti tvarų augimą, kokybiškas darbo vietas ir tvirtas socialinės gerovės sistemas visiems;
- E. kadangi EUROFOUND tyrimai rodo Europos Sąjungos socialinio aspekto sudėtingumą, todėl siūlo papildyti socialinę rezultatų suvestinę, pridedamą prie Europos socialinių teisių ramsčio, papildomais rodikliais, apimančiais darbo kokybę, socialinį teisingumą ir lygias galimybes, tvirtas socialinės gerovės sistemas ir sąžiningą judumą;
- F. kadangi 2010 m. pradėta įgyvendinti strategija „Europa 2020“ siekiant skatinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą; kadangi įgyvendinant Lisabonos strategiją daugiau dėmesio turėjo būti skiriama tvarumui ir įtraukumui, o ne ekonomikos augimui;
- G. kadangi, kaip nurodyta SESV 151 straipsnyje, Sąjunga ir valstybės narės, atsižvelgdamos į pagrindines socialines teises, nustatytas 1961 m. spalio 18 d. Turine pasirašytoje Europos socialinėje chartijoje ir 1989 m. Bendrijos darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartijoje, mano, jog tikslinga didinti užimtumą, skatinti kurti geresnes gyvenimo bei darbo sąlygas, kad palaikant jų gerėjimą būtų galima siekti jų suderinimo, deramos socialinės apsaugos, administracijos ir darbuotojų dialogo, žmogiškųjų išteklių plėtros siekiant nuolatinio didelio užimtumo ir kovojant su socialine atskirtimi; kadangi iniciatyvų pagal Europos socialinių teisių ramsčių įgyvendinimas yra bendra ES ir valstybių narių, turinčių skirtingas socialines sistemas ir tradicijas, atsakomybė; kadangi dėl to tokios iniciatyvos turėtų apsaugoti nacionalines kolektyvinių derybų sistemas ir užtikrinti aukštesnį apsaugos lygį; kadangi pagrindinės teisės, proporcingumas, teisinis tikrumas, lygybė prieš įstatymą ir subsidiarumas yra bendrieji ES teisės principai ir jų turi būti laikomasi;
- H. kadangi moterys yra nepakankamai atstovaujamos ekonomikos ir politikos srities vadovų lygmeniu, o jie priima sprendimus dėl politinio atsako į COVID-19 pandemiją; kadangi moterys turėtų dalyvauti priimančiais sprendimus, kad būtų žvelgiama iš įvairių perspektyvų, pasinaudojama žiniomis ir patirtimi, o tai leistų pasiekti geresnių politikos rezultatų;
- I. kadangi socialinės gerovės sistemos padeda užtikrinti deramą gyvenimą; kadangi šios sistemos apima socialinę apsaugą, sveikatos priežiūrą, švietimą, būsto suteikimą, užimtumą, teisingumą ir socialines paslaugas nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, ir atlieka pagrindinį vaidmenį siekiant socialiniu požiūriu tvarios plėtros, skatinant lygybę ir socialinį teisingumą bei užtikrinant teisę į socialinę apsaugą, kaip nustatyta Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje (1948 m.); kadangi socialinės apsaugos politika yra gyvybiškai svarbus nacionalinių plėtros strategijų aspektas, kuriuo siekiama sumažinti skurdą ir pažeidžiamumą per visą gyvenimo ciklą, taip pat remti įtrauką ir tvarų augimą;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- J. kadangi socialinis dialogas ir kolektyvinės derybos yra pagrindinės priemonės darbdaviams ir profesinėms sąjungoms siekiant nustatyti teisingą darbo užmokestį ir darbo sąlygas, ir kadangi tvirta kolektyvinių derybų sistema padidina valstybių narių atsparumą ekonomikos krizės metu; kadangi visuomenės, turinčios tvirtas kolektyvinių derybų sistemas, paprastai yra turtingesnės ir jose užtikrinama didesnė lygybė; kadangi teisė į kolektyvines derybas – klausimas, susijęs su visais Europos darbuotojais, taip pat galintis turėti lemiamos reikšmės demokratijai ir teisinės valstybės principams, įskaitant pagarbą pagrindinėms socialinėms teisėms; kadangi teisė į kolektyvines derybas Europoje yra pagrindinė teisė, kurią ES institucijos yra įsipareigojusios gerbti pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnį; kadangi šiomis aplinkybėmis esminį vaidmenį atlieka politika, kuria paisoma kolektyvinių derybų, jos remiamos ir sutvirtinamos, kaip ir darbuotojų padėtis darbo užmokesčio nustatymo sistemose, siekiant užtikrinti aukšto standarto darbo sąlygas;
- K. kadangi kolektyvinės derybos yra pagrindinė priemonė, kuria galima skatinti teises darbe; kadangi, remiantis EBPO duomenimis, per pastaruosius dešimtmečius tiek profesinių sąjungų skaičius, tiek kolektyvinių derybų aprėptis labai sumažėjo; kadangi nuo 2000 m. kolektyvinių derybų aprėptis mažėjo 22-ose iš 27-ųjų ES valstybių narių; kadangi darbo ir darbo aplinkos kokybė yra vidutiniškai aukštesnė šalyse, kuriose veikia gerai organizuoti socialiniai partneriai ir yra didelė kolektyvinių sutarčių aprėptis; kadangi kolektyvinės derybos, jeigu jų aprėptis yra didelė ir jos gerai koordinuojamos, skatina gerus darbo rinkos rodiklius;
- L. kadangi, remiantis EUROFOUND duomenimis, kolektyvinėms deryboms buvo daromas spaudimas, o 2008 m. nuosmukis sukėlė kolektyvinių derybų decentralizaciją; kadangi laikoma, kad kolektyvinis susitarimas dėl darbo užmokesčio galioja kas šeštam ES darbuotojui, bet sunku gauti patikimų įrodymų, surenkant išsamesnius kolektyvinių derybų ir kolektyvinių susitarimų aprėpties duomenis visoje ES; kadangi, remiantis Europos profesinių sąjungų instituto (ETUI) duomenimis, vidutinis narystės profesinėse sąjungose lygis visoje ES yra apie 23 proc., bet šis narystės profesinėse sąjungose lygis valstybėse narėse labai skiriasi ir svyruoja nuo 74 proc. iki 8 proc.; kadangi taip pat labai skiriasi narystė darbdavių organizacijose ir jų atstovaujamų rinkų dalis;
- M. kadangi socialinės investicijos reiškia investicijas į žmones, siekiant pagerinti jų gyvenimo sąlygas; kadangi pagrindinės socialinių investicijų politikos sritys yra socialinė apsauga, ilgalaikė priežiūra, švietimas, būstas, užimtumas, teisingumas ir nepalankioje padėtyje esančioms grupėms teikiamos socialinės paslaugos; kadangi tinkamai parengta socialine politika stipriai prisidedama prie darnaus vystymosi ir ekonomikos augimo, taip pat ji apsaugo žmones nuo skurdo ir veikia kaip ekonomikos stabilizatorius;
- N. kadangi prognozuojama, kad skurdo lygis padidės kaip vienas iš COVID-19 pandemijos padarinių; kadangi moterims, jaunimui, vyresnio amžiaus žmonėms, neįgaliesiems ir didelėms šeimoms šie pokyčiai kelia didesnę grėsmę; kadangi namų ūkių, kuriuos sudaro vienas asmuo ir vieniši vyresnio amžiaus žmonės, skaičius didėja; kadangi namų ūkiams, kuriuos sudaro vienas asmuo, kyla didesnė skurdo ir socialinės atskirties rizika, ir ypač vyresnio amžiaus moterims, jei jos gyvena vienos, kyla didesnė skurdo rizika nei vyresnio amžiaus vyrams, jei jie gyvena vieni; kadangi vienišų tėvų namų ūkiams kyla didelė skurdo ir nepriteklių rizika, ir jiems sunku planuoti biudžetą dėl vieno asmens gaunamų pajamų ir žemesnio užimtumo lygio; kadangi vis daugiau jaunų suaugusiųjų lieka gyventi tėvų namuose, kad apsisaugotų nuo skurdo, tačiau 29 proc. trijų kartų namų ūkių gresia skurdas ir 13 proc. patiria didelį nepriteklį;
- O. kadangi diskriminacija dėl lyties namuose ir darbo rinkoje gali būti nevienodo išteklių paskirstymo priežastis, todėl moterys tampa labiau pažeidžiamos skurdo ir socialinės atskirties požiūriu nei vyrai; kadangi moterys, atsidūrusios skurde, turi mažiau galimybių iš jo išbristi;
- P. kadangi tiek horizontalioji, tiek vertikalioji darbo rinkos segregacija ES vis dar yra didelės, o mažiau pelninguose sektoriuose dirbančių moterų skaičius neproporcingai didelis; kadangi COVID-19 pandemija ypač paveikė pagal mažų garantijų darbo sutartis dirbančias moteris, nes jos pirmosios neteko darbo ir susidūrė su finansinėmis pasekmėmis savo šeimoms bei prarado ekonominę nepriklausomybę ir atitinkamai pakankamą socialinę apsaugą krizės metu;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- Q. kadangi 2018 m. ES-27 šalyse skurdo ir socialinės atskirties riziką patyrė beveik 109 milijonai asmenų (21,7 proc. visų gyventojų), iš jų 23 milijonai yra vaikai ⁽¹³⁾; kadangi ES nepasiekė savo 2020 m. tikslo sumažinti žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, skaičių mažiausiai 20 mln.; kadangi žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, skaičius Sąjungoje greičiausiai padidės dėl COVID-19 krizės; kadangi per pastarąjį dešimtmetį daugelyje valstybių narių benamystės rodikliai palaipsniui padidėjo 70 proc., o bent 700 000 žmonių ES nakčiai neturi pastogės; kadangi COVID-19 parodė, jog benamių problema reiškia socialinę ir visuomenės sveikatos krizę ⁽¹⁴⁾; kadangi maždaug penktadaliui žmonių ES kyla didelio išiskolinimo grėsmė, ir daugelis negauna socialinių išmokų, į kurias jie turi teisę pagal savo nacionalines sistemas;
- R. kadangi kas penktas ES darbuotojas dirba prastos kokybės darbą; kadangi prognozuojama, kad per kitą dešimtmetį darbo vietų poliarizacija toliau didės ir nestandartinių užimtumo formų daugės, taip pat bus daugiau darbo vietų aukštesnėje ir žemesnėje įgūdžių spektro dalyse ⁽¹⁵⁾; kadangi technologiniai pokyčiai ir dirbtinio intelekto naudojimas gali reikšmingai pakeisti darbo rinką; kadangi tai sukelia tolesnius pajamų skirtumus; kadangi darbo jėgos paklausa nuolat buvo silpniausia darbo užmokesčio skalės viduryje, tai buvo itin akivaizdu recesijos ir užimtumo sumažėjimo laikotarpiais 2008–2013 m., iš dalies dėl to, kad užimtumas persikėlė iš gamybos ir statybos sektorių į paslaugų sektorių; kadangi tikėtina, kad ši tendencija dėl pandemijos dar labiau sustiprės; kadangi žemos kvalifikacijos darbo vietos visada bus labai svarbios visuomenei ir jose dirbantiems žmonėms turi būti užtikrintas tinkamas darbo užmokestis ir sąlygos; kadangi skaitmeninimas gali sudaryti sąlygas ir suteikti galimybių kvalifikacijos kėlimui, tačiau nebūtinai pagerina darbo sąlygas ar sukuria naujas kokybiškas darbo vietas visiems;
- S. kadangi vargu ar bus pereita nuo terminuotų prie neterminuotų darbo sutarčių; kadangi 60 proc. darbuotojams priverstinai primetamos terminuotos darbo sutartys; kadangi perėjimo nuo terminuotų prie neterminuotų darbo sutarčių rodikliai yra ypač maži šalyse, kuriose daug darbuotojų dirba pagal terminuotas darbo sutartis; kadangi net ir viešojo administravimo institucijos pernelyg dažnai pasikliauja laikiniais darbuotojais, kad pakeistų valstybės tarnautojus, nors jų darbo sąlygos paprastai mažiau patikimos;
- T. kadangi EUROFOUND tyrimas apie naujas užimtumo formas rodo, kad atsirandančioms ir vis svarbesnėms užimtumo formoms, kuriomis nukrypstama nuo tradicinių darbdavio ir darbuotojo santykių ir (arba) kurios pasižymi netradiciniu darbo organizavimu ir darbo modeliais, paprastai yra būdinga mažesnė socialinė apsauga ir mažesniu mastu vyksta socialinis dialogas bei kolektyvinės derybos; kadangi nustatyta, kad tokios užimtumo formos taip pat intensyviau naudojamos ekonomiškai sunkiu laikotarpiu, todėl reikėtų apsvarstyti galimybę imtis intervencinių veiksmų, siekiant įveikti tikėtiną darbo rinkos krizę dėl COVID-19 pandemijos;
- U. kadangi nedarbo lygis viršija 7 proc., o jaunimo nedarbo lygis išaugo iki 17 proc. ir prognozuojama, kad dėl COVID-19 jis toliau didės ⁽¹⁶⁾, ypač kalbant apie moteris ir žemos kvalifikacijos darbuotojus; kadangi numatoma, jog euro zonos nedarbo lygis padidės nuo 8,3 proc. 2020 m. iki maždaug 9,3 proc. 2021 m., bet tarp valstybių narių bus didelių skirtumų ⁽¹⁷⁾; kadangi tam tikrų grupių, pvz., neigaliųjų, etninių mažumų (pvz., romų), jaunimo ir vyresnio amžiaus žmonių, nedarbo lygis gali būti gerokai didesnis; kadangi, remiantis EUROFOUND apklausos „Gyvenimas, darbas ir COVID-19“ duomenimis, COVID-19 krizė turėjo dramatiško poveikio darbo rinkai, nes nuo pandemijos pradžios 8 proc. darbuotojų ir 13 proc. pavienių savarankiškai dirbančių asmenų tapo bedarbiais; kadangi krizės poveikį pajuto ir asmenys, kurie liko darbo rinkoje, nes buvo gerokai sumažintos darbo valandos, o tai pasireiškė pajamų praradimu ir susirūpinimu dėl būsimo dalyvavimo darbo rinkoje bei finansiniu nesaugumu;

⁽¹³⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10163468/3-16102019-CP-EN.pdf/edc3178f-ae3e-9973-f147-b839ee522578>

⁽¹⁴⁾ https://www.feantsa.org/public/user/Resources/resources/Rapport_Europe_2020_GB.pdf

⁽¹⁵⁾ EUROFOUND (2018 m.), „Aukštynkryptė konvergencija ES: koncepcijos, vertinimas ir rodikliai“, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas.

EUROFOUND (2017 m.), „Šeštasis Europos darbo sąlygų tyrimas. Apžvalginė ataskaita (atnaujinta 2017 m.)“, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas.

⁽¹⁶⁾ Nedarbo statistika: Eurostatas, 2020 liepos mėn.

⁽¹⁷⁾ Europos ekonominė prognozė, 2020 m. ruduo, Europos Komisija, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip136_en.pdf

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- V. kadangi, remiantis Eurostato duomenimis, 2018 m. ES-28 šalyse buvo 8,3 mln. ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų, susiduriančių su nepakankamu užimtumu, 7,6 mln. asmenų galėjo dirbti, tačiau nieškojo darbo ir dar 2,2 mln. asmenų ieškojo darbo, tačiau negalėjo pradėti dirbti per trumpą darbo laiką; kadangi iš viso 18,1 mln. asmenų 2018 m. ES-28 šalyse susidūrė su tam tikros rūšies nedarbu;
- W. kadangi kova su jaunimo ir vyresnio amžiaus asmenų nedarbu tebėra vienas iš didžiausių ES regioninio lygmens uždavinių;
- X. kadangi dėl COVID-19 krizės išaiškėjo tarpvalstybinių, pasienio ir sezoninių darbuotojų teisių pažeidimai ir jų padėties neapibrėžtumas dėl žemo socialinės apsaugos ir socialinio draudimo koordinavimo lygio; kadangi dėl to reikia griežtesnio reglamentavimo, efektyvesnės stebėsenos ir veiksmingo nuostatų dėl tinkamų darbo sąlygų, būsto ir sveikatos apsaugos bei saugos darbe vykdymo užtikrinimo; kadangi šiuo atžvilgiu reikia patobulinti Direktyvą dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones;
- Y. kadangi 2019 m. vyrų ir moterų dalyvavimo darbo rinkoje skirtumas buvo 11,7 proc.; kadangi šis skirtumas sukelia didelių ekonominių išlaidų ES, t. y. sudaro 320 mlrd. EUR per metus arba 2,37 proc. ES BVP; kadangi COVID-19 krizė daro neproporcingą poveikį moterų darbo ir socialinei padėčiai: 26,5 proc. moterų dirba mažų garantijų darbą ir moterys sudaro 60 proc. ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų; kadangi sunkumai dėl COVID-19 pandemijos daro didesnę poveikį moterims nei vyrams dėl užimtumo sektorių, kuriuose dirba daugiausia moterys, ir dėl vyresnio amžiaus asmenų bei vaikų priežiūros naštos, kuri vis dar ypač sunkiai sleigia moterų pečius;
- Z. kadangi nuo COVID-19 krizės ypač kenčia neįgalieji ir vyresnio amžiaus asmenys; kadangi tikėtina, kad jie nukenčia neproporcingai ir turi ypatingų paramos poreikių, į kuriuos reikia atsižvelgti iš pat pradžių reaguojant į pandemiją, be to, tyrimai rodo, kad šioms grupėms priklausantiems asmenims kyla didelė psichinės sveikatos problemų rizika;
- AA. kadangi Europos regionai susiduria su ilgalaikėmis demografinėmis tendencijomis – nuo ilgesnės gyvenimo trukmės iki mažesnio gimstamumo, senėjančios visuomenės, mažėjančios darbo jėgos, mažesnių namų ūkių ir didėjančios urbanizacijos; kadangi mažėjanti Europos gyventojų dalis pasaulyje (numatoma, kad iki 2070 m. ji sudarys mažiau nei 4 proc.) sukels sunkumų; kadangi demografiniai pokyčiai daro didelį poveikį kaimo ir periferinėms vietovėms;
- AB. kadangi pandemija padarė ypač didelį poveikį vyresnio amžiaus žmonėms, kai kuriais atvejais pablogindama izoliuotų asmenų padėtį; kadangi vyresnio amžiaus asmenims kyla didžiausia rizika, kad jie negalės naudotis internetu ir šiuolaikinėmis technologijomis, todėl jiems gresia didesnis atskirties, taip pat skaitmeninės atskirties, pavojus;
- AC. kadangi dėl krizės padidėjo skurdas miestuose, kuris didesnę poveikį daro vidutinės pajamos gaunantiems namų ūkiams ir dėl kurio atsiranda naujos asmenų, kurioms gresia skurdas, grupės, didėja teritorinė nelygybė, dar labiau sunkėja socialinė padėtis skurdžiose miesto vietovėse, susiduriama su nevienodomis galimybėmis naudotis viešosiomis paslaugomis ir didėja socialinių paslaugų ir socialinės infrastruktūros paklausa vietos lygmeniu tuo metu, kai savivaldybių biudžetų ištekliai yra pereikvoti;
- AD. kadangi, remiantis 2015 m. Europos darbo sąlygų tyrimo duomenimis, dvigubai daugiau nuolat nuotoliniu būdu dirbančių darbuotojų dirba daugiau nei 48 valandas, kaip nustatyta ES teisės aktuose, ir darbo dienomis ilsisi mažiau nei 11 valandų, palyginti su darbuotojais, dirbančiais darbovietėse; kadangi beveik 30 proc. nuotoliniu būdu dirbančių darbuotojų dirba laisvu laiku kiekvieną dieną arba kelis kartus per savaitę, palyginti su mažiau nei 5 proc. biure dirbančių darbuotojų; kadangi nuolat nuotoliniu būdu dirbantys darbuotojai taip pat dažniau praneša apie tai, kad jie kenčia nuo streso, susijusio su darbu, nes patiria miego sutrikimų ir sunkumų derinant profesines ir šeimos pareigas;
- AE. kadangi dėl COVID-19 pandemijos ir priemonių jai įveikti, būtent dėl karantino ir nuotolinio darbo, smurtą šeimoje patiriančios moterys susiduria su nuolatine rizika patirti smurtą, o smurto prieš moteris atvejų skaičius padidėjo; kadangi kaip karantino pasekmė kai kuriose Europos šalyse pastebėtas didžiulis smurto dėl lyties ir smurto šeimoje atvejų padidėjimas (apie 30 proc.); kadangi iš viso daugiau kaip 243 milijonai 15–49 m. amžiaus grupei priklausančių moterų per pastaruosius 12 mėnesių patyrė seksualinį ir (arba) fizinį smurtą;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

AF. kadangi spaudimas moterims dar labiau padidėjo; kadangi per karantiną pradėjus vis plačiau taikyti naujas darbo formas, kai tampa sunku atskirti profesinį ir asmeninį gyvenimą, labai padaugėjo įvairių naujų formų psichologinio ir seksualinio priekabiavimo internete ir realiame gyvenime atvejų; kadangi didžioji dauguma įmonių ir vyriausybių nesiėmė jokių kovos su šiais reiškiniais priemonių;

1. pabrėžia, kad ES pradėjo perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio, neutralaus poveikio klimatui, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos, kuri turi užtikrinti aukščiausią socialinio teisingumo lygį, padidinti gerovę, socialinę pažangą, saugumą, klestėjimą, lygybę ir įtrauktį, nė vieno asmens nepaliekant nuošalyje; yra įsitikinęs, kad darnus vystymasis yra giliai išsiskynęs Europos projekte ir Europos vertybėse ir kad socialinis tvarumas yra esminė sąžiningos ir įtraukios žaliosios, skaitmeninės ir demografinės pertvarkos sąlyga; primygtinai reikalauja, kad, siekiant sumažinti nelygybę, šie procesai turi būti įtvirtinti atliekant pertvarką, kuri gali padėti kurti socialines galimybes ir bendrą gerovę; pabrėžia, kad socialinis teisingumas, deramas darbas gaunant pragyvenimą užtikrinanti darbo užmokestį, lygios galimybės, sąžiningas judumas ir tvirtos socialinės gerovės sistemos yra esminiai teisingo perėjimo prie tvarios ir socialios Europos aspektai;

2. mano, kad šis atsigavimo laikotarpis turi būti reformų, kuriomis būtų visapusiškai įsipareigojama įgyvendinti JT Darbotvarkę iki 2030 m. ir 17 darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir kurios būtų grindžiamos solidarumu, integracija, socialiniu teisingumu, teisingu turto paskirstymu, lyčių lygybe, aukštos kokybės viešosiomis socialinės gerovės sistemomis, kokybišku užimtumu ir tvarių augimu, metas – tai modelis, kuriuo užtikrinama lygybė ir socialinė apsauga, atsižvelgiama į pažeidžiamų grupių poreikius, didinamas dalyvavimas ir pilietiškumas bei keliamas visų piliečių gyvenimo lygis; mano, kad tai geriausias būdas ES įveikti šią krizę ir tapti tvaresne, atsparesne ir teisingesne kitai kartai;

3. pabrėžia, kad siekiant tvarios, sąžiningos ir įtraukios socialinės Europos reikia tvirto bendro įsipareigojimo siekti pažangos tiek įgyvendinant JT Darbotvarkę iki 2030 m., tiek taikant ir įgyvendinant principus bei teises pagal Europos socialinių teisių ramsį; pabrėžia, kad turi būti parengta plataus užmojo politinė darbotvarkė, kurioje būtų nustatyti identifikuojami, įgyvendinami, tvarūs, aiškūs ir privalomi socialinio tvarumo tikslai ir rodikliai; atkreipia dėmesį į tai, kad kitas ES socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimas, kurį planuojama surengti 2021 m. gegužės mėn. Porte, būtų puiki galimybė 27 valstybių narių ir Europos Vadovų Tarybos, Europos Parlamento ir Europos Komisijos vadovams patvirtinti šią darbotvarkę aukščiausiu politiniu lygmeniu; ragina įtraukti socialinius partnerius į visą šį procesą;

Valdymo sistema siekiant socialinės pažangos

4. mano, kad Porto darbotvarkėje turėtų būti laikomasi dvejopo požiūrio, t. y. joje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama ES darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. socialinio tvarumo daliai, kartu sudarant sąlygas įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio principus ir šiuo tikslu priimant veiksmų planą, ir imtis tolesnių veiksmų, susijusių su Lisabonos strategija, nustatant plataus užmojo privalomus tikslus ir priemones, kuriomis siekiama socialinės pažangos ir tvarumo; mano, kad į šią darbotvarkę galėtų būti įtraukta strateginė 2030 m. tvarios, teisingos ir įtraukios socialinės Europos sistema;

5. pabrėžia, kad naujosios tvirtos socialinės Europos darbotvarkės tikslai turi būti sutelkti į visų asmenų ir visų pirma labiausiai pažeidžiamų asmenų apsaugą ir siekį padaryti ekonomikos gaivinimą įtraukiu bei socialiai teisingu, ir kad šie tikslai turi būti sustiprinti numatant privalomą vykdymo užtikrinimą, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus ir poreikius, ir panašius ekonominius ir aplinkosaugos įsipareigojimus, kokių reikalaujama laikytis siekiant gauti Europos Sąjungos fondų lėšų; mano, kad šiuo atžvilgiu ES ir valstybių narių politiniai veiksmai, programos ir reformos turėtų būti rengiami taip, kad jais būtų prisidėta prie šių privalomų tikslų įgyvendinimo, o teisinė apsauga turėtų reikšti, jog turėtų būti užkirstas kelias veiksams, politikai, programoms ar reformoms, kurios galėtų daryti neigiamą poveikį šių tikslų įgyvendinimui arba jiems pakenkti;

6. yra įsitikinęs, kad socialinės ir tvarios Europos valdymo sistema turėtų būti grindžiama šiomis reformomis: Europos socialinių teisių ramsčio ir socialinės pažangos protokolo integravimu į Sutartis, socialinių teisių apsauga bendrojoje rinkoje tokiu pat lygmeniu, koku saugomos ekonominės laisvės, ir Tvaraus vystymosi ir socialinės pažangos pakto, pagal kurį socialiniai ir tvarūs tikslai taptų privalomi, priėmimu, siekiant įgyvendinti JT DVT; be to, mano, kad semestro procese turėtų būti vadovaujama Bendrijos metodu ir dėl jo turėtų susitarti Taryba ir Europos Parlamentas ir kad daugiau socialinės politikos sričių turėtų būti priskirtos sprendimų priėmimo kvalifikuota balsų dauguma proceso sričiai, visų pirma nediskriminavimo, darbuotojų socialinės apsaugos (išskyrus tarpvalstybines situacijas), darbuotojų, kurių darbo sutartis nutraukiama, apsaugos, atstovavimo ir kolektyvinio darbuotojų ir darbdavių interesų gynimo bei teisėtai ES gyvenančių trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo sąlygų klausimais;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Tvirtos socialinės ir tvarios Europos finansiniai ištekliai

7. ragina valstybes nares visapusiškai pasinaudoti galimybe lanksčiai taikyti ES taisykles dėl viešųjų finansų ir fiskalinės politikos, siekiant atsižvelgti į išskirtines išlaidas, kad būtų galima užkirsti kelią COVID-19 pandemijos sukeltoms socialinėms pasekmėms ir jas sušvelninti, stiprinti socialinės gerovės sistemas, finansuoti kokybiškas darbo vietas, viešąsias paslaugas, kovą su skurdu ir žaliąją bei skaitmeninę pertvarką; palankiai vertina ES ekonomikos gaivinimo planą „Next Generation EU“; pabrėžia, kad teisingą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką galima pasiekti tik tinkamai remiant švietimą, socialinę rūpybą ir sveikatos priežiūros infrastruktūrą, kad visiems būtų užtikrintas socialinis teisingumas, socialinė sanglauda ir gerovė; nerimauja, kad per dabartinę krizę socialinės gerovės sistemoms daromas precedento neturintis spaudimas ir kad susijusios viešosios išlaidos didės eksponentiškai; pabrėžia, kad dėl krizių priemonėms skirtų išlaidų neturėtų būti pakenkta mažiausiai pasiturintiems piliečiams, bet jos turėtų būti sąžiningai paskirstytos; todėl pabrėžia, kad norint paskatinti ekonomikos atsigavimą, ES investicijų pastangoms pagal ekonomikos gaivinimo planą būtinas tvirtas socialinis aspektas, kuriuo sustiprinamos socialinės gerovės sistemos ir investuojama į socialinį saugumą, galimybes naudotis sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugomis, įperkama būsta, užimtumą, teisingumą ir socialines paslaugas pažeidžiamoms grupėms, siekiant kovoti su krizės sukeltais socialiniais padariniais; mano, kad investicijos į švietimą, tinkamai parengtos progresyvios mokesčių ir išmokų sistemos, socialinės investicijos ir kokybiškų viešųjų bei socialinių paslaugų teikimas yra esminiai svertai, padedantys užkirsti kelią nepalankių sąlygų perkėlimui iš vienos kartos į kitą; pabrėžia, kad įgyvendinant Europos ekonomikos gaivinimo planą bei Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę svarbu įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį tokiu pačiu lygmeniu, kaip Žaliojo susitarimas ir skaitmeninė pertvarką; todėl ragina vykdant būsimas reformas, susijusias su ekonomikos gaivinimo paketu, įtraukti socialinę konvergenciją kaip vieną iš pagrindinių nacionalinių reformų programų tikslų, be kita ko, teikiant finansinę paramą; šiuo požiūriu mano, kad nauji Porto 2030 m. tikslai turėtų būti remiami pagal ekonomikos gaivinimo planą kartu su ekonominiais ir aplinkos apsaugos tikslais;

8. pabrėžia, kad socialinės investicijos, numatytos ekonomikos gaivinimo dokumentų rinkinyje, turėtų atitikti Porto darbotvarkės plataus užmojo tikslus, kad taip pat būtų teikiama būtina finansinė parama; mano, kad konkrečiuose socialinės pažangos planuose turėtų būti nurodyta, kaip bus įgyvendinti Porto darbotvarkės tikslai ir Europos socialinių teisių ramsčio principai, taip pat nurodytas socialinių investicijų dydis, atitinkamos sritys ir siejami pažangos rezultatai;

9. primena, kad trumpalaikės darbo schemos yra veiksminga darbo vietų išsaugojimo priemonė ekonomikos krizės metu; palankiai vertina laikinos paramos mažinant su užimtumu susijusią riziką esant nepaprastai padėčiai priemonės (SURE) sukūrimą kaip neatidėliotiną priemonę valstybių narių trumpalaikėms darbo schemoms paremti ištikus COVID-19 krizei; pabrėžia, kad tai yra pagrindinė priemonė nacionalinėms trumpalaikėms darbo schemoms paremti, suteikiant galimybę išsaugoti darbo vietas ir įgūdžius bei didelę darbo užmokesčių ir pajamų dalį; todėl ragina Komisiją atidžiai įvertinti šios laikinos priemonės veiksmingumą ir išnagrinėti galimybę sukurti nuolatinę specialią priemonę, kuri valstybių narių prašymu būtų aktyvuojama prasidėjus bet kokiai netikėtai krizei, dėl kurios stabiliai didėtų išlaidos trumpalaikio darbo schemoms ir kitoms panašioms priemonėms; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad finansinė parama būtų teikiama tik toms įmonėms, kurios nėra registruotos šalyse, išvardytose mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų bendrame ES sąraše arba Tarybos išvadų dėl persvarstyto nebendradarbiaujančių jurisdikcijų mokesčių tikslais ES sąrašo 1 priede; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad naudos gavėjai laikytųsi Sutartyse įtvirtintų pagrindinių vertybių ir kad įmonės, gaunančios viešąją finansinę paramą, saugotų darbuotojus, užtikrintų deramas darbo sąlygas, gerbtų profesines sąjungas ir taikomas kolektyvines sutartis, mokėtų savo mokesčių dalį ir nevykdytų akcijų atpirkimo arba nemokėtų premijų vadovybei ar dividendų akcininkams; pabrėžia, kad svarbu derinti sutrumpinto darbo laiko programas su susijusių darbuotojų švietimu ir profesiniu mokymu;

10. palankiai vertina tai, kad Europos Komisijos pirmininkė paskelbė apie tai, kad bus siūloma ES nedarbo išmokų perdraudimo sistema, ir primygtinai ragina Komisiją pateikti savo pasiūlymą; ragina šia priemone apsaugoti visiems darbuotojams, sumažinti išorinių sukrėtimų spaudimą viešiesiems finansams ir apsaugoti nacionalines nedarbo išmokų sistemas krizių metu, dėl kurių staiga padidėja išlaidos; ragina užtikrinti, kad pasiūlymas apimtų EPS šalis, suteikiant galimybę prisijungti ir ne EPS šalims;

11. palankiai vertina Teisingos pertvarkos fondo sukūrimą; pabrėžia, kad būtina pasiekti platų visuomenės pritarimą aplinkos apsaugos ir kovos su klimato kaita priemonėms, kad būtų galima veiksmingai jas įgyvendinti; primygtinai ragina valstybes nares veiksmingai įtraukti socialinius partnerius, regionų ir vietos valdžios institucijas ir pilietinę visuomenę į teritorinių teisingos pertvarkos planų rengimą; primena, kad klimato kaita ir vėlesni struktūriniai pokyčiai jau turi didelį poveikį daugeliui Europos regionų ir jų gyventojams; pabrėžia, kad norint sukurti įtraukią ir subalansuotą darbo rinką, būtina kurti žaliąsias ir deramas darbo vietas, kad būtų galima sąžiningai ir teisingai pereiti prie atsinaujinančiais

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

ištekliais grindžiamos, labai efektyviai išteklius ir energiją naudojančios, žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir užtikrinti, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje; primygtinai reikalauja padidinti 2020 m. gegužės mėn. Komisijos iš dalies pakeistame pasiūlyme Teisingos pertvarkos fondui skirtą sumą; ragina šiam fondui suteikti pakankamai finansinių išteklių pereinamąjį laikotarpį išgyvenantiems regionams paremti ir naujų kokybiškų darbo vietų kūrimui užtikrinti ir nurodo, kad socialinė sanglauda yra pagrindinis principas teikiant paramą iš šio fondo; pabrėžia, kad atnaujintas Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas yra itin svarbus remiant socialinius planus darbuotojams, nukentėjusiems dėl pertvarkos, ir ragina Komisiją ir valstybes nares susitarti dėl gerokai padidinto biudžeto šiai priemonei kaip platesnės Europos teisingos pertvarkos finansinės paramos dalies; ragina tvariai ir su plačiais užmojais naudoti turimas lėšas, siekiant paremti pažeidžiamiausius ir atsilikusius regionus, prireikrus taikant pertvarkai skirtas priemones; primena, jog svarbu, kad tinkami finansuoti projektai atitiktų poveikio klimatui neutralumo tikslą iki 2050 m., tarpinius veiksmus iki 2030 m. ir Europos socialinių teisių ramstį;

12. atkreipia dėmesį į pokyčius, kurie vyksta darbo rinkoje vykdant teisingą pertvarką, ir naujų žaliųjų darbo vietų paskirstymą; ragina Komisiją ir valstybes nares parengti strategijas, kurias įgyvendinant būtų užtikrinta moterų galimybė įsidarbinti naujose žaliosiose darbo vietose ir sumažintas lyčių užimtumo skirtumas atsinaujinančiosios energijos sektoriuje;

13. primena, kad prieš COVID-19 pandemiją daugiau nei 100 mln. europiečių kasdien kovojo su skurdu ir materialiniu nepriteklumi ir kad dėl krizės padėtis dar labiau blogės; pripažįsta lemiamą visų Europos fondų ir programų vaidmenį socialinėje srityje ir dar svarbesnį būsimo ESF+ ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) vaidmenį per ateinančią septynerių metų laikotarpį; pabrėžia, kad ekonomikos gaivinimo pastangos turėtų skatinti darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą, mūsų visuomenių atsparumą ir teisingumą, ir jas turėtų papildyti stiprus socialinis aspektas sprendžiant socialinės ir ekonominės nelygybės problemas ir tenkinant krizės labiausiai paveiktų asmenų, ypač pažeidžiamų ir nepalankioje padėtyje esančių grupių, pvz., skurstančių, bedarbių, vyresnio amžiaus asmenų, jaunuolių, neigaliųjų, vienišų tėvų, mobiliųjų darbuotojų ir migrantų, poreikius; palankiai vertina Komisijos išipareigojimą mobilizuoti EGF, reaguojant į COVID-19 krizės poveikį socialiniu ir ekonominiu lygmeniu, ir pabrėžia, kad EGF taikymo srities išplėtimui, įtraukiant skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, reikės pakankamo finansavimo ateinančiais metais; ragina valstybes nares visapusiškai pasinaudoti šiuo fondu, siekiant padėti šių pertvarkų metu atleistiems darbuotojams;

14. yra susirūpinęs dėl to, kad atsigauvant po COVID-19 protrūkio per kelerius ateinančius metus skurdo, įskaitant vaikų skurdą, problemos sprendimas taps dar svarbesnis; pabrėžia, kad valstybės narės turėtų skirti ne mažiau kaip 5 proc. Europos socialinio fondo (ESF+) išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, veiklai pagal Europos vaiko garantijų sistemą remti; pabrėžia, kad pirmiesiems jos įgyvendinimo metams, kai ES kenčia nuo COVID-19 pandemijos padarinių, būtina sukurti atskirą 3 mlrd. EUR biudžetą, nes šie padariniai turės dar didesnę poveikį vaikams, kaip pažeidžiamiausiems iš nepalankiausiose sąlygose esančių asmenų, ir kad 2021–2027 m. į Europos vaiko garantijų sistemą turi būti investuota ne mažiau kaip 20 mlrd. EUR; primygtinai ragina šią sistemą papildyti išsamia kovos su skurdu strategija, įskaitant priemones, kuriomis užtikrinamas įperkamas būstas ir kovojama su benamyste; primena, kad vykdant bet kokią vaikų skurdo panaikinimo strategiją turi būti atsižvelgiama į vienišų tėvų ir daugiavaikių šeimų realijas, turint omenyje tai, kad vienišų tėvų ir daugiavaikių šeimų namų ūkiai priklauso pažeidžiamoms visuomenės grupėms; be to, pabrėžia, kad valstybės narės turėtų skirti mažiausiai 3 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, maisto ir materialinio nepritekliaus problemoms spręsti ir labiausiai nepasiturinčių asmenų socialinei įtraukčiai remti;

15. pabrėžia, kad dėl COVID-19 krizės daug žmonių jau neteko darbo, ypač jaunimas, kuris dažniau susiduria su mažų garantijų darbu; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos planus stiprinti Europos jaunimo garantijų iniciatyvą ir ragina valstybes nares ir Komisiją pirmenybę teikti kovai su jaunimo nedarbu; pabrėžia, jog būtina, kad valstybės narės ir toliau investuotų pakankamai ESF+ išteklių į priemones, kuriomis siekiama remti jaunimo užimtumą, ir todėl bent 15 proc. jų ESF+ išteklių pagal pasidalijamojo valdymo principą turi būti skiriama tiksliniams veiksams ir struktūrinėms reformoms, kad būtų remiamas kokybiškas jaunimo užimtumas; primena, kad reikalinga privaloma, veiksmingesnė ir įtraukesnė Jaunimo garantijų iniciatyva, pagal kurią būtų teikiama atlyginama mokomoji praktika, pameistrystė ir stažuotės visoms nesimokančio, nedirbančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo grupėms, laikantis aiškių kokybės kriterijų sistemos, kuria reglamentuojama Jaunimo garantijų iniciatyva; smerkia nemokamų stažuotčių praktiką, nesusijusią su išsilavinimo įgijimu, kaip vieną iš jaunų darbuotojų išnaudojimo formų ir jų teisių pažeidimą; ragina Komisiją pasiūlyti teisingą sistemą, pagal kurią būtų taikomas veiksmingas ir vykdytinas nemokamos mokomosios praktikos, stažuotčių ir pameistrystės draudimas;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Porto darbotvarkė: tikslai ir pasiūlymai

16. mano, kad Porto, tvirtos socialinės Europos darnaus vystymosi, darbotvarkė turėtų apimti ekonominės, socialinės ir aplinkos gerovės rodiklius ir aprėpti šias sritis: deramo darbo, socialinio teisingumo ir lygių galimybių, tvirtų socialinės gerovės sistemų ir sąžiningo judumo; mano, kad norint pasiekti apčiuopiamų rezultatų, šioje naujoje darbotvarkėje turėtų būti derinami kiekybiniai ir kokybiniai tikslai ir ji turėtų būti grindžiama teisėmis paremtu požiūriu;

17. ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai kovoti su skaitmenine atskirtimi naudojantis viešosiomis paslaugomis, iš kurių dauguma buvo skaitmenizuotos COVID-19 krizės metu, užtikrinant ES finansinę paramą socialinėms inovacijoms vietos lygmeniu, kad viešosios paslaugos būtų lengviau prieinamos, įskaitant gebėjimų stiprinimą ir novatoriškų e. įtraukties ir duomenų raštingumo iniciatyvų didinimą taikant metodą „iš apačios į viršų“, siekiant užtikrinti, kad visi piliečiai galėtų naudotis kokybiškomis, prieinamomis ir vartotojui patogiomis visuotinės svarbos paslaugomis;

1. Deramas darbas ir tvarios bei įtraukios darbo rinkos

18. pažymi, kad tinkamas darbo užmokestis yra pagrindinis sąžiningų darbo sąlygų ir klestinčios socialinės rinkos ekonomikos aspektas ir kad darbo užmokesčio lygis turėtų suteikti darbuotojams galimybę patenkinti savo ir šeimos poreikius; mano, kad ES kiekvienas darbuotojas turėtų gauti tokį atlyginimą, kuris užtikrintų bent deramą gyvenimo lygį; mano, kad tvirtesnės kolektyvinės derybos yra geriausias būdas skatinti deramą darbo užmokestį Europos Sąjungoje; ragina Komisiją apibrėžti kolektyvinėms deryboms ES kylančias kliūtis ir atkreipti dėmesį į pasiūlymą dėl direktyvos dėl minimalaus darbo užmokesčio ir kolektyvinių derybų; pabrėžia, kad ši direktyva turėtų padėti panaikinti dirbančiųjų skurdą ir skatinti kolektyvines derybas, laikantis nacionalinių tradicijų ir deramai atsižvelgiant į nacionalinių socialinių partnerių autonomiją ir gerai veikiančius kolektyvinių derybų modelius; pakartoja savo raginimą Komisijai atlikti tyrimą dėl pragyvenimą užtikrinančio darbo užmokesčio indekso, siekiant apskaičiuoti pragyvenimo išlaidas ir apytiksles pajamas, reikalingas pagrindiniams namų ūkių poreikiams tenkinti kiekvienoje valstybėje narėje ir regionuose, kurių socialiniai partneriai galėtų naudoti kaip orientacinę priemonę; primygtinai reikalauja, kad nustatytasis minimalusis darbo užmokestis būtų didesnis už padarumo ribą, visapusiškai įtraukiant socialinius partnerius, nes tai padeda panaikinti dirbančiųjų skurdą, garantuoti skurdą lygį viršijančias pajamas kiekvienam darbuotojui, taip pat atsižvelgiant į gyvenimo išlaidų skirtumus valstybėse narėse; ragina laikytis koordinuoto požiūrio ES lygmeniu, kad būtų pasiektas realus darbo užmokesčio augimas, išvengta nesveikos konkurencijos vis labiau mažinant darbo sąnaudas ir padidinta visų subjektų aukštynkryptė socialinė konvergencija;

19. ragina Komisiją ir valstybes nares kartu su socialiniais partneriais įsipareigoti plėsti kolektyvinių derybų aprėptį, kad iki 2030 m. ji pasiektų 90 proc. nacionalinėse sistemose, kuriose derinamas teisės aktais nustatytas ir socialinių partnerių reguliavimas užimtumo ir darbo sąlygų srityje; pabrėžia, kad kolektyvinės derybos prisideda prie socialinės rinkos ekonomikos, kaip numatyta Lisabonos sutartyje; pakartoja, kad Europos sutartys, kuriomis aiškiai saugoma socialinių partnerių autonomija, ir kai kuriose valstybėse narėse veikiančios saviregulavimo sistemos turi būti saugomos, kad socialiniai partneriai galėtų savarankiškai reguliuoti, užtikrinant tvirtą teisėtumą ir pažangą kolektyvinių sutarčių srityje; ragina valstybes nares panaikinti visus nacionalinės teisės aktus, kuriais trukdoma kolektyvinėms deryboms, taip pat užtikrinant profesinėms sąjungoms prieigą prie darbo vietų organizaciniais tikslais; pabrėžia, kad reformos valstybėse narėse neturėtų daryti neigiamos įtakos kolektyvinėms deryboms ir kad jos turi būti skatinamos sektorių lygmeniu, įskaitant socialinių partnerių gebėjimų stiprinimą; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai įtraukti socialinius partnerius į Europos politikos formavimą, įskaitant Europos semestro procesą; mano, kad šie pasiūlyti tikslai turėtų padėti panaikinti dirbančiųjų skurdą ir užtikrinti teisingą darbo užmokestį Europos darbuotojams;

20. ragina Komisiją persvarstyti Europos viešųjų pirkimų direktyvą siekiant nustatyti lengvatinį režimą įmonėms, kurios laikosi kolektyvinių derybų sutarčių; taip pat ragina Komisiją sustiprinti socialinę išlygą ir neįtraukti konkursus įmonių, kurios užsiėmė nusikalstama veikla ar sąjungų žlugdymu arba atsisakė dalyvauti kolektyvinėse derybose, užtikrinant, kad viešieji pinigai būtų investuoti į įmones, kurios vykdo teisingą pertvarką, siekiant skatinti kolektyvines sutartis ir padidinti profesinių sąjungų skaičių; be to, mano, kad visa ES finansinė parama įmonėms turėtų būti siejama su sąlyga, kad jos laikytųsi galiojančių darbo ir užimtumo sąlygų ir (arba) darbdavio įsipareigojimų, nustatytų atitinkamose kolektyvinėse sutartyse; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad visuotinės svarbos paslaugas teikiančios institucijos, ar jos būtų valstybinės, ar privačios, užtikrintų deramą darbo sąlygas savo darbuotojams, visų pirma gerbiant teisę derėtis dėl kolektyvinių sektorių arba įmonės lygmens sutarčių ir jas sudaryti ir teisę į deramą darbo užmokestį;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

21. su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į didelį jaunimo nedarbą įvairiose valstybėse narėse ir jaunų darbuotojų darbo sutarčių pažeidžiamumą, ypač nuo COVID-19 nukentėjusiuose sektoriuose; ragina sustiprinti Jaunimo garantijų iniciatyvą, siekiant iki 2030 m. bent 50 proc. sumažinti ilgalaikį ir jaunimo nedarbą, taip pat įtraukiant kokybiškų darbo vietų kūrimo kriterijus, laikantis Jungtinių Tautų 2030 m. darbotvarkės 8-ojo darnaus vystymosi tikslo; mano, kad atėjo laikas Jaunimo garantijų iniciatyvą padaryti privalomą visoms valstybėms narėms ir įtraukia, įskaitant aktyvias informavimo priemones, skirtas ilgalaikiams nesimokantiems, nedirbantiems ir mokymuose nedalyvaujantiems jaunuoliams ir jaunuoliams iš nepalankios socialinės ir ekonominės aplinkos, pvz., neigaliams ir romų jaunimui;

22. pabrėžia, kad Europos kokybiškų darbo vietų darbotvarkė yra ne tik padidėjusio klausimas, bet ir naudinga ekonomikai, nes padidina našumą ir skatina vidaus paklausą; mano, kad kokybiškas darbas turi apimti pragyvenimą užtikrinantį darbo užmokestį, darbo saugumą ir galimybes gauti socialinę apsaugą, mokymosi visą gyvenimą galimybes, geras darbo sąlygas saugiose ir sveikose darbo vietose, pagrįstą darbo laiką ir gerą profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą bei profesinių sąjungų atstovavimą ir teises į derybas; ragina Komisiją į semestro procesą ir socialinių rodiklių suvestinę įtraukti bendrą tikslą gerinti darbo kokybę Europos lygmeniu, siekiant nustatyti ir įvertinti valstybių narių užimtumo politikos indėlį įgyvendinant darniuosius vystymosi tikslus ir Europos socialinių teisių ramstį; ragina valstybes nares konkrečioms šalims skirtoms socialinėms ir su užimtumu susijusioms rekomendacijoms, ypač toms, kurios buvo pateiktos po COVID-19 krizės, suteikti tokią pačią svarbą kaip ir ekonominėms ir biudžeto srities rekomendacijoms;

23. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad ES užimtumo gairės būtų peržiūrėtos ne vėliau kaip po metų nuo jų priėmimo 2020 m., siekiant atsižvelgti į COVID-19 krizę ir jos socialinius bei užimtumo padarinius ir geriau reaguoti į panašias būsimas krizes; primygtinai reikalauja, kad siekdamas sustiprinti demokratinį sprendimų priėmimo procesą, Europos Parlamentas turi dalyvauti apibrėžiant Integruotos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gaires lygiomis teisėmis su Taryba; ragina EUROFOUND prisidėti vertinant darbo kokybę įvairiomis sutartinėmis ir užimtumo sąlygomis ir pateikti su politika susijusias analizes, kurios padėtų gerinti darbo kokybę ir užtikrinti darbo tvarumą;

24. yra susirūpinęs dėl padidėjusio darbuotojų, dirbančių mažų garantijų ir netipinio užimtumo darbą, fiktyvių savarankiškai dirbančių ir pagal nefiksuoto darbo laiko sutartis dirbančių darbuotojų skaičiaus, įskaitant nacionalinėse viešojo administravimo institucijose; ragina Komisiją ir valstybes nares siekti tikslo iki 2030 m. panaikinti nesavanorišką laikiną užimtumą ir nesavanorišką užimtumą ne visą darbo laiką, ir kad daugiau nei 80 proc. sukurtų darbo vietų būtų vidutiniškai arba gerai apmokamos ir sutelktos tvariuose sektoriuose; ragina Komisiją ir valstybes nares panaikinti nefiksuoto darbo laiko sutarčių ir fiktyvaus savarankiško darbo praktiką;

25. ragina valstybes nares įsipareigoti užtikrinti, kad iki 2030 m. nebeliktų su darbu susijusių mirčių ir mažinti profesinių susirgimų skaičių; primygtinai ragina Komisiją parengti naują darbuotojų sveikatos ir saugos strategiją, skirtą darbuotojų fizinei ir psichinei sveikatai, kad būtų pasiektas minėtas tikslas; mano, kad į šią strategiją turi būti įtraukta sveikatos ir saugos pagrindų direktyvos peržiūra siekiant apsaugoti darbuotojus nepaprastosios padėties, pvz., pandemijos, atveju, taip pat plataus užmojo pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų ir su stresu susijusių sutrikimų, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais; ragina Komisiją toliau naujinti Kancerogenų ir mutagenų direktyvą ir iki 2024 m. pasiūlyti privalomas profesinio poveikio ribines vertes ne mažiau kaip dar 50 medžiagų, taip pat į direktyvą įtraukti medžiagas, kurios daro žalingą poveikį reprodukcinei sistemai ir nustatyti griežtesnes ribines vertes kenksmingoms medžiagoms, pvz., kancerogeninėms ir mutageninėms medžiagoms; pabrėžia, kad ES privalo plėtoti Europos psichikos sveikatos veiksmų sistemą; pažymi, kad vienas iš tikslų yra ir vėžio prevencija, nes yra manoma, kad 40 proc. jo atvejų būtų galima išvengti; ragina Komisiją pateikti plataus užmojo kovos su vėžiu planą, padėsiantį sumažinti šios ligos sukeltas kančias; ragina stiprinti Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros vaidmenį, kad visoje Sąjungoje būtų skatinamos sveikos ir saugios darbo vietos, ir toliau plėtoti iniciatyvas dėl geresnės prevencijos visų veiklos sektorių darbo vietose;

26. ragina Komisiją pateikti strateginę ES priežiūros darbotvarkę – tai būtų žingsnis į priekį siekiant kokybiškai įgalinti ES sveikatos priežiūros sektorių, įskaitant asmeninių ir namų ūkio paslaugų sektoriaus darbuotojus; primena, kad priežiūros darbotvarkėje taip pat turi atsispindėti ir 100 milijonų neformaliųjų slaugytojų padėtis Europos Sąjungoje – jie teikia 80 proc. visų ilgalaikės priežiūros paslaugų, bet vis dar yra iš esmės nepažįstami; ragina Komisiją, koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis, sukurti reguliavimo sistemą, pagal kurią būtų užtikrinamos kokybiškos priežiūros

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

paslaugos, įskaitant naujų galimybių sveikatos priežiūros sektoriuje vertinimą, kuris būtų naudingas vartotojams ir pacientams, kartu atsižvelgiant į viešųjų ir privačiųjų institucijų vaidmenį teikiant paslaugas piliečiams ir užtikrinant deramas slaugytojų darbo sąlygas;

27. pripažįsta, kad teisingas, socialiai tvarus darbas ir realus darbuotojų dalyvavimas formuojant darbo sąlygas yra kaip niekad svarbūs skaitmeninėse platformose ir bet kokiame kitame sektoriuje ir kad darbuotojai turi turėti demokratinės įtakos darbo valdymui; pabrėžia, kad skaitmeninimo nauda turi būti dalijamasi plačiai ir lygiai, o skaitmeninio sektoriaus darbuotojams privalo būti užtikrintos tos pačios teisės ir darbo sąlygos kaip ir kitų sektorių darbuotojams; ragina Komisiją pasiūlyti direktyvą dėl deramų darbo ir įdarbinimo sąlygų skaitmeninėje ekonomikoje, kuri būtų taikoma visiems darbuotojams, įskaitant nestandartinio užimtumo su netipinėmis sutartimis darbuotojus, platformų įmonių darbuotojus ir savarankiškai dirbančius asmenis; ragina Komisiją šioje direktyvoje užtikrinti, kad platformų įmonės laikytųsi galiojančių nacionalinių ir Europos teisės aktų, paaiškinti platformų darbuotojų užimtumo statusą taikant paneigiamą prielaidą dėl darbo santykių ir apsaugoti jų darbo sąlygas, socialinę apsaugą ir sveikatą bei saugą bei jų teisę burtis į profesines sąjungas ir būti jų atstovaujamiems bei derėtis dėl kolektyvinių sutarčių, įskaitant savarankiškai dirbančiuosius; primygtinai ragina Komisiją tikslingai persvarstyti ES konkurencijos teisės aktus, kad būtų galima nustatyti kolektyvines kainas mažų garantijų sąlygomis savarankiškai dirbantiems asmenims, siekiant užtikrinti geresnę derybų galios pusiausvyrą ir sąžiningesnę vidaus rinką;

28. pabrėžia, kad kilus COVID-19 pandemijai skaitmeniniai sprendimai, ypač nuotolinis darbas, tapo dar svarbesni; primygtinai ragina Komisiją pateikti direktyvą dėl būtiniausių sąžiningo nuotolinio darbo ir kitų skaitmeninių teisių darbe standartus, siekiant apsaugoti darbuotojų sveikatą ir saugą ir užtikrinti deramas darbo sąlygas, įskaitant savanorišką pobūdį, darbo laiko, atostogų, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros ir kitų skaitmeninių teisių darbe laikymąsi pvz., teisės atsijungti, darbuotojų privatumo apsaugos, be kita ko, vykdančią nuotolinę stebėseną ar bet kokią kitą sekimą, ir draudimą darbuotojams implantuoti mikrolustų implantus bei įdarbinimo procesams naudoti dirbtinį intelektą, kartu atsižvelgiant į Europos socialinių partnerių pagrindų susitarimą dėl skaitmeninimo;

29. ragina Komisiją priimti naują pagrindų direktyvą dėl darbuotojų informavimo, konsultavimosi su jais ir jų dalyvavimo Europos įmonių formose, įskaitant subrangos grandines ir franšizes, taip pat įmonėse, kurios naudoja Europos įmonių judumo priemonėmis, siekiant nustatyti būtiniausius standartus, be kita ko, dėl permainų ir restruktūrizavimo numatymo – visų pirma įmonės lygmeniu; taip pat ragina persvarstyti Europos darbo tarybos (EDT) direktyvą siekiant užtikrinti, *inter alia*, tinkamą vykdymą, teisę kreiptis į teismą ir veiksmingas sankcijas už taisyklių pažeidimus, taip pat pagerinti specialaus derybų organo veikimą, įskaitant tarpvalstybinį informavimo ir konsultavimosi procesą, kuris būtų tinkamai vykdomas ir užbaigtas prieš priimančią bet kokius sprendimus; ragina Komisiją skatinti darbuotojams priklausančių akcijų nuosavybę kaip priemonę, padedančią pagerinti darbuotojų įtraukimą ir taip sustiprinti demokratiją darbe, kartu mažinant nelygybę ir darbo vietų praradimo riziką ekonomikos nuosmukio metu;

30. ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti būtinas sąlygas ir reikalavimus, kad iki 2030 m. bent 80 proc. acinių bendrovių būtų taikomi tvaraus įmonių valdymo susitarimai, parengiant su darbuotojais sutartas strategijas, kad valdymo praktika ir dalyvavimas rinkoje darytų teigiamą poveikį aplinkos, socialiniam ir ekonominiam vystymuisi, kad būtų sustiprinta direktorių atsakomybė dėl tvarumo integravimo į įmonės sprendimus ir kad būtų skatinamos įmonės tvarumą stiprinančios įmonių valdymo praktikos, įskaitant įmonių ataskaitų teikimą, valdybos uždarbį, didžiausių darbo užmokesčių koeficientų skirtumą, valdybos sudėtį ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą;

31. ragina priimti direktyvą dėl privalomo išsamaus patikrinimo žmogaus teisių srityje ir dėl atsakingo verslo elgesio, įskaitant darbuotojų teises, pvz., asociacijų ir kolektyvinių derybų, sveikatos ir saugos, socialinės apsaugos ir deramų darbo sąlygų, nustatant privalomą išsamų patikrinimą, kuris apimtų įmonės ir jos verslo santykių, įskaitant tiekimo ir subrangovų grandines, veiklą; pabrėžia, kad šia direktyva turėtų būti užtikrintas visapusiškas profesinių sąjungų ir darbuotojų atstovų dalyvavimas visame išsamaus patikrinimo procese ir turėtų būti garantuojama teisė atitinkamais lygmenimis pasiekti kolektyvinę sutartį dėl išsamaus patikrinimo politikos; pabrėžia, kad ir nacionalinės darbo inspekcijos, ir Europos darbo institucija privalo turėti galimybę vykdyti bendrus patikrinimus visoje grandinėje, priimti skundus ir pasiūlyti pagalbą visoms ES įmonėms ir bendrovėms, norinčioms dalyvauti bendrojoje rinkoje; ragina Komisiją primygtinai reikalauti, kad

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

visi ES prekybos partneriai ratifikuotų TDO 81 konvenciją (darbo inspekcija) ir 129 konvenciją (darbo inspekcija žemės ūkio sektoriuje);

32. ragina Komisiją atsižvelgti į socialinės ekonomikos įmonių, kurios yra labai svarbios visuomenei pandemijos metu, specifiką ir įvertinti galimybę parengti specialias programas ir finansines priemones; ragina Komisiją atnaujinti savo kooperatyvų ir socialinės ekonomikos įmonių steigimo ir plėtros sistemą, kurioje iš esmės daugiau dėmesio būtų skiriama sąžiningoms darbo sąlygoms ir darbuotojų įgalėjimui;

33. pabrėžia, kad veiksmingas vykdymo užtikrinimas yra būtinas darbuotojų apsaugai ir socialinių teisių įgyvendinimui; apgailestauja, kad dauguma valstybių narių nesilaiko savo įsipareigojimo pagal TDO darbo inspekcijos konvenciją dėl darbo inspektorių skaičiaus; primygtinai reikalauja, kad valstybės narės didintų savo vykdymo užtikrinimo pajėgumus, siekiant, kad ne vėliau kaip iki 2030 m. būtų užtikrintas bent vieno darbo inspektoriaus, tenkančio 10 000 dirbančiųjų, santykis;

2. Socialinis teisingumas ir lygios galimybės

34. pabrėžia, kad vaikų skurdo panaikinimas ir vaikų gerovės ir lygių galimybių užtikrinimas turi tapti vieni didžiausių Europos prioritetų; ragina Komisiją ir valstybes nares paspartinti Europos vaiko garantijų sistemos priėmimą ir įgyvendinimą, kad iki 2030 m. kiekvienas vaikas ES turėtų visas galimybes naudotis kokybiškomis ir nemokamomis sveikatos priežiūros, švietimo ir vaikų priežiūros paslaugomis, gyventų deramame būste ir turėtų tinkamą mitybą; pažymi, kad ši politika turi būti integruota su kitomis skurdo ir šeimos politikos priemonėmis, kad būtų sukurti gerai veikiantys politikos ciklai, kuriais vaikams ir jų šeimoms būtų galima pasiūlyti socialinės įtraukties galimybių, įskaitant nacionalines ir vietos strategijas kovai su vaikų skurdu, atsižvelgiant į specifines problemas, kurių patiria skirtingos vaikų, kuriems reikia pagalbos, grupės vietos lygmeniu;

35. smerkia tai, kad kai kurios vyriausybės naudoja pandemiją kaip pretekstą tam tikroms pagrindinėms darbuotojų ir moterų teisėms sumažinti; primena neatimamą teisę gauti sveikatos priežiūros paslaugas ir teisę disponuoti savo kūnu; todėl pabrėžia, kad turi būti užtikrintos reprodukcinės sveikatos priežiūros, kontracepcijos ir aborto teisės, be kita ko, pailginant teisėtą laikotarpį, per kurį gali būti atliekamas abortas;

36. pritaria Tarybos išvadoms dėl minimalių pajamų apsaugos stiprinimo siekiant kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi; ragina Komisiją toliau veikti pagal šias išvadas ir pasiūlyti minimalių pajamų režimų sistemą, siekiant užtikrinti teisę į deramą gyvenimą ir panaikinti skurdą, taip pat spręsti adekvatumo ir aprėpties klausimus, įskaitant neįkintamumo sąlygą; pabrėžia, kad minimalių pajamų sistema turėtų būti taikoma kiekvienam asmeniui Europoje, o pensijos turėtų užtikrinti didesnes už skurdo ribą pajamas;

37. ragina valstybes nares ir Komisiją iki 2030 m. įsipareigoti panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, kuris šiuo metu sudaro 16 proc., ir dėl jo susidariusį pensijų skirtumą, nustatant 0 proc. tikslą, ir remti principą dėl vienodo vyrų ir moterų užmokesčio už vienodą darbą; ragina Komisiją skubiai pateikti teisinę darbo užmokesčio skaidrumo sistemą, kaip iš pradžių buvo žadėta per pirmąsias 100 jos gyvavimo dienų, įskaitant darbo užmokesčio skaidrumo ataskaitų teikimą ir informaciją apie darbo užmokesčio dydį; primena, kad vyrų ir moterų pensijų skirtumas atsiranda ir dėl netinkamų pensijų sistemų, kuriose nėra deramai atsižvelgiama į motinystės ar vaiko priežiūros atostogų laikotarpius; ragina Komisiją ir valstybes nares imtis ilgalaikių priemonių siekiant sumažinti aukštą moterų nedarbo lygį ir užtikrinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje, taip pat užtikrinti vienodą vyrų ir moterų dalyvavimą ir galimybes darbo rinkoje ir pradėti taikyti iniciatyvas, kuriomis būtų skatinamos moterų galimybės gauti finansavimą, moterų verslumas ir moterų finansinę nepriklausomybę;

38. ragina Komisiją nustatyti konkrečias priemones, kurios būtų taikomos viešajam ir privačiajam sektoriui deramai atsižvelgiant į mažųjų ir vidutinių įmonių specifiką, pvz., aiškiai apibrėžtus kriterijus, kaip įvertinti darbo vertę, lyties atžvilgiu neutralias darbo vertinimo ir klasifikacijos sistemas, užmokesčio skirtingoms lytims auditus ir ataskaitas, kad būtų garantuotas vienodas darbo užmokestis, darbuotojų teisę reikalauti visos informacijos apie darbo užmokestį ir reikalauti žalos atlyginimo, taip pat aiškius tikslus dėl įmonių rezultatų lygybės srityje; be to, ragina sudaryti geresnes galimybes kreiptis į teismą ir nustatyti tvirtesnes procesines teises, siekiant kovoti su diskriminacija darbo užmokesčio srityje; ragina Komisiją rengiant būsimus darbo užmokesčio skaidrumo teisės aktus propaguoti socialinių partnerių ir kolektyvinių derybų visais lygmenimis (nacionaliniu, sektorių, vietos ir įmonių) vaidmenį; ragina Komisiją įtraukti stiprias vykdymo užtikrinimo priemones reikalavimų nesilaikantiems subjektams, pvz., baudas ir sankcijas darbdaviams, pažeidžiantiems teisę į vienodą darbo užmokestį;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

39. ragina valstybes nares liautis blokavus Direktyvą dėl moterų valdybose ir priimti plataus užmojo poziciją Taryboje, siekiant spręsti klausimą dėl labai neproporcingo moterų ir vyrų, priimančių sprendimus aukščiausiuoju lygmeniu, skaičiaus; ragina Komisiją ir valstybes nares išipareigoti panaikinti „stiklo lubų“ poveikį biržinių bendrovių valdybose nustatant tikslą, kad vadovaujamas pareigas užimančių moterų skaičius siektų bent 40 procentų;

40. ragina Komisiją pateikti Europos strategiją dėl negalios po 2020 m., kuri apimtų visas JT neigaliųjų teisių konvencijos nuostatas ir apimtų plataus užmojo, aiškius ir išmatuojamus tikslus, planuojamus veiksmus su aiškiais terminais ir numatytais ištekliais, taip pat būtų paremta tinkamu ir pakankamai išteklių turinčiu stebėsenos mechanizmu su aiškiais lyginamaisiais standartais ir rodikliais, taip pat pabrėžiant, kad reikia užtikrinti visišką prekių ir paslaugų prieinamumą, įskaitant fizinę aplinką, įtraukų švietimą ir darbo rinką; naudojant dirbtinį intelektą, kad neigaliesiems būtų suteiktos galimybės visapusiškai dalyvauti visuomenėje, bei išipareigojimą užbaigti ilgalaikės priežiūros deinstitutionalizavimo procesą; ragina valstybės nares panaudoti iš Sanglaudos fondo, ERPF ir visų pirma ESF gaunamas lėšas, kad pagerintų viešųjų erdvių prieinamumą specialiųjų poreikių turintiems asmenims, įskaitant neigaliuosius, asmenis su vaikais ir pagyvenusius žmonės, kurie vis dar susiduria su socialinės atskirties problema;

41. primygtinai reikalauja integruoti lyčių aspektą į būsimą 2021 m. neigaliųjų ir lygybės strategiją, užtikrinant jų galimybių patekti į darbo rinką gerinimą naudojant tikslingas priemones ir veiksmus;

42. remia įtraukaus ir prieinamo mokymo, įskaitant prieigą prie plačiajuosčio interneto, ir profesinio bei skaitmeninio mokymo, be kita ko, įtraukiant pažeidžiamas grupes ir neigaliuosius, skatinimą, siekiant sudaryti galimybes žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojams pakeisti kvalifikaciją ir išmokyti naujų įgūdžių; remia pameistrystės galimybių kūrimą visos ES mastu; ragina Komisiją ir valstybes nares sustiprinti pastangas siekti tolesnės neigaliųjų įtraukties į darbo rinką kliūtis pakeičiant galimybėmis, kurias skaitmeninis darbas suteikia užtikrinant neigaliųjų integraciją ir sukuriant paskatų jų įdarbinimui; primena, kad, EUROFOUND duomenimis, tik vieno iš trijų darbuotojų, sergančių jų veiklą ribojančia lėtine ir reta liga, darbo vietos yra deramai pritaikytos; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau tęsti darbus siekiant skatinti neigaliųjų ir lėtinėmis ligomis sergančių asmenų Europoje užimtumą, išlaikymą darbe ir reintegraciją į darbo rinką;

43. palankiai vertina naująją ES įgūdžių darbotvarkę; pažymi, kad galimybė įgyti ir persikvalifikuoti yra svarbi darbuotojams tuose pramonės šakose ir sektoriuose, kuriuose vyksta esminės permainos įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką; atkreipia dėmesį į tai, kad kvalifikacija ir sertifikuota kompetencija suteikia pridėtinę vertę darbuotojams, pagerina jų padėtį darbo rinkoje ir gali būti perduodami pertvarkant darbo rinką; ragina parengti viešąją politiką įgūdžių klausimais, kuri būtų orientuota į kvalifikacijos ir kompetencijos sertifikavimą ir patvirtinimą; pabrėžia, kad įmonėse, kurios naudojasi darbuotojų kvalifikacijos kėlimui skirtomis viešosiomis lėšomis, reikėtų nustatyti įgūdžiais pagrįstas kompensavimo sistemas, ir tai reikėtų daryti susitarus su darbuotojų atstovais, nes ši sistema padėtų užtikrinti tokių viešųjų investicijų grąžą; pabrėžia, kad Europos įgūdžių strategijoje, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinės lygybės ir atsparumo, visiems turi būti užtikrinta teisė į mokymąsi visą gyvenimą visose srityse;

3. Tvirtos socialinės gerovės sistemos

44. pažymi, kad dabartinės investicijos į socialinę infrastruktūrą Europos Sąjungoje apytikriais skaičiavimais siekia 170 mlrd. EUR per metus ir kad, Komisijos vertinimu, reikia investuoti 192 mlrd. EUR, o sveikatai ir ilgalaikiai priežiūrai reikia 62 proc. visos investicijų sumos (57 mlrd. EUR įperkama būstui, 70 mlrd. EUR sveikatai, 50 mlrd. EUR ilgalaikiai priežiūrai, 15 mlrd. EUR švietimui ir mokymuisi visą gyvenimą); ragina Komisiją ir valstybes nares Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimui skirti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dalį, kuri yra lygiavertė investicijoms į aplinkos ir skaitmeninius prioritetus; primygtinai reikalauja, kad skirstant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės išteklius būtų atsižvelgta į lyčių lygybę;

45. ragina Komisiją stebėti, kaip įgyvendinama Europos lyčių lygybės strategija (2020–2025 m.), ir ragina valstybes nares jos pagrindu priimti nacionalines lyčių lygybės strategijas kaip svarbią socialinių ir ekonominių priemonių, kurių buvo imtasi po COVID-19 krizės, dalį;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

46. be to, pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turi rinkti geresnius ir labiau suderintus duomenis apie benamių skaičių Europoje, nes tai yra veiksmingos bet kokios viešosios politikos pagrindas;

47. pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės yra įsipareigojusios užtikrinti visuotinę galimybę gauti tinkamą ir saugų būstą už prieinamą kainą laikantis Jungtinių Tautų 2030 m. darbotvarkės, ypač 11 tikslo ir vadovaujantis pagrindinėmis teisėmis, pvz., įtvirtintomis Europos socialinės chartijos 16, 30 ir 31 straipsniuose ir Europos socialinių teisių ramstyje; todėl ragina visas valstybes nares ratifikuoti persvarstytą Europos socialinę chartiją; pabrėžia, kad yra būtinos investicijos į socialinį, deramą ir įperkamą būstą, kad būtų užtikrinta ir pagerinta visų gyventojų gyvenimo kokybė; ragina Komisiją ir valstybes nares dėti kuo daugiau pastangų investuojant į įperkamą būstą, kad būtų patenkinti mažas ir vidutines pajamas gaunančių grupių (trijų apatinių visuomenės kvintilių) būsto poreikiai, užtikrinant, kad bent 30 proc. visų naujai pastatytų namų būtų priskirti minėtoms pajamų grupėms skirtam įperkamam būstui, ir iki 2030 m. panaikinti energijos nepriteklių remiant mažų pajamų namų ūkių investicijas energijos vartojimo efektyvumo srityje; ragina valstybes nares savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose pirmenybę teikti renovacijai; primygtinai ragina Komisiją pateikti plačių užmojų planą, kaip palaipsniui išnaikinti benamystę iki 2030 m., įskaitant visos Europos požiūrį „Svarbiausia būstas“; ragina Komisiją pasiūlyti ES nacionalinių benamystės strategijų sistemą; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti minimalius kokybiško būsto standartus, taikomus tarpvalstybinių ir sezoninių darbuotojų būstui, kuris turėtų būti atskirtas nuo jų atlygio, ir garantuoti tinkamas patalpas, nuomininkų privatumą ir rašytines nuomos sutartis, kurių laikymąsi užtikrintų darbo inspektoriai, taip pat nustatyti standartus šiuo klausimu;

48. primygtinai reikalauja, kad visi darbuotojai būtų įtraukti į socialinės apsaugos sistemą ir turėtų teisę į bedarbio pašalpas, mokamas laikinojo nedarbingumo atostogas, motinystės ir tėvystės atostogas, vaiko priežiūros atostogas, draudimą nuo nelaimingų atsitikimų ir apsaugą nuo nesąžiningo atleidimo iš darbo;

49. yra susirūpinęs dėl COVID-19 krizės sukulto sveikatos priežiūros kokybės ir prieigos prie jos skirtumų visoje ES; primena, kad skurdesni žmonės vidutiniškai gyvena 6 metais trumpiau nei turtingesni žmonės ir kad neigiamieji dažnai patiria sunkumų siekdami pasinaudoti sveikatos priežiūros paslaugomis; pabrėžia, kad būtina atkreipti dėmesį į sveikatą lemiančius socialinius, ekonominius ir aplinkos veiksnius, kad būtų panaikinti šie sveikatos netolygumai; ragina Komisiją parengti bendrus rodiklius ir metodikas sveikatai, taip pat sveikatos priežiūros sistemų našumui ir prieinamumui stebėti, kad būtų sumažinta nelygybė ir nustatytos atitinkamos prioritetinės sritys, kurias reikia patobulinti ir padidinti joms skiriamą finansavimą; ragina Komisiją išanalizuoti, kaip įvairios nacionalinės socialinės apsaugos sistemos patenkina socialinės gerovės poreikius dabartinės krizės metu, siekiant nustatyti privalumus ir trūkumus, susijusius su galimybe naudotis paslaugomis ir socialine apsauga, ir užtikrinti socialinės gerovės sistemų Europoje stebėsenos ir vertinimo mechanizmą, kad būtų galima patikrinti jų atsparumo lygį, kai jas ištinka įvairaus lygio sukrėtimai, ir ištirti, kaip šios sistemos galėtų būti atsparesnės ir tvirtesnės, galinčios atsilaukti būsimoms krizėms;

50. pabrėžia, kad visiems turi būti užtikrinta visuotinė galimybė gauti solidarumu pagrįstą ir pakankamą valstybinę nedarbingumo ir senatvės pensiją; pripažįsta sunkumus, su kuriais susiduria valstybės narės, norėdamos sustiprinti pensijų sistemų tvarumą, tačiau pabrėžia, kad labai svarbu užtikrinti pensijų sistemų solidarumą sutvirtinant pajamų dalį; pabrėžia, kad labai svarbios viešosios ir profesinės pensijų sistemos, kurios užtikrina pakankamas pensines pajamas, viršijančias skurdo ribas ir sudaro galimybę pensininkams išsaugoti savo gyvenimo lygį; mano, kad, norint užtikrinti tvarias, saugias ir pakankamas moterų ir vyrų pensijas, geriausia yra padidinti bendrą užimtumo lygį ir suteikti daugiau kokybiškų darbo vietų visose amžiaus grupėse, pagerinti darbo ir užimtumo sąlygas ir paskirti reikiamas viešąsias lėšas; mano, kad pensijų sistemos reformos be kitų aspektų turėtų būti sutelktos į tikrąjį pensinį amžių ir atitikti darbo rinkos pokyčius, gimstamumo lygį, sveikatos ir gerovės padėtį, darbo sąlygas ir ekonominės priklausomybės lygį; mano, kad vykdančias reformas taip pat reikia atsižvelgti į milijonų Europos darbuotojų, ypač moterų, jaunimo ir savarankiškai dirbančių asmenų, kurie patiria neigiamą poveikį dėl neužtikrinto darbo ir mažų garantijų, patiria priverstinį nedarbą ir ne savo noru dirba ne pilną darbo dieną, padėtį; ragina Komisiją ir valstybes nares atsižvelgti į ypatingą vyresnio amžiaus darbuotojų padėtį darbo rinkoje ir dėti daugiau pastangų siekiant aktyvaus ir sveiko senėjimo, kovojant su pagyvenusių žmonių diskriminacija užimtumo srityje ir didžiausią prioritetą teikiant mokymuisi visą gyvenimą, rengiant vyresnių kaip 55 metų piliečių įtraukties į darbo rinką programas;

51. yra susirūpinęs dėl to, kad dėl COVID-19 pandemijos dar labiau padidėjo vyresnio amžiaus asmenų pažeidžiamumas, izoliacija, skurdo rizika ir socialinė atskirtis; pabrėžia, kad pandemija įrodė, kad būtinas ES modelis, kuriuo būtų remiamas ir užtikrinamas vyresnio amžiaus asmenų orumas ir pagrindinės teisės; ragina Komisiją pateikti

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

planą, kaip užtikrinti žmonių, įskaitant vyresnio amžiaus asmenis, psichikos sveikatą, orumą ir gerovę remiant tinkamas kokybiškos sveikatos priežiūros ir slaugos paslaugas, investuojant į bendruomenines paslaugas, sveikatos skatinimą ir prevenciją, socialinę apsaugą ir deramą ir įperkamą būstą ir infrastruktūrą, teikiant privilegijas socialinės ekonomikos projektams, įskaitant bendruomeninius būstus ir kooperatyvinius būstus, sveikatos ir sveikatingumo programoms, suaugusiųjų dienos stacionarams ir ilgalaikiai priežiūrai ir ginant slaugytojų vaidmenį ir darbo sąlygas bei skatinant skirtingų kartų solidarumą; ragina valstybes nares užtikrinti vienodas galimybes naudotis įperkamos, kokybiškomis prevencinėmis ir gydomosiomis sveikatos priežiūros paslaugomis, kaip įtvirtinta Europos socialinių teisių ramstyje, įskaitant medicinos ir priežiūros paslaugas ir įstaigas, kuriose nediskriminuojama dėl amžiaus;

52. palankiai vertina naujausią Komisijos ataskaitą apie demografinių pokyčių poveikį įvairioms visuomenės grupėms ir neproporcingai paveiktoms vietovėms bei regionams Europoje; ragina Komisiją ir valstybes nares skirti daugiau išteklių iš Europos regioninės plėtros fondo siekiant pagerinti transporto ir telekomunikacijų infrastruktūrą vietovėse, kuriose gyventojų senėjimas yra didelis, taip pat visų pirma kaimo vietovėse ir vietovėse, kuriose mažėja gyventojų;

4. Sąžiningas judumas

53. ragina Komisiją persvarstyti Laikinojo darbo įmonės direktyvą, kad būtų sukurta teisinė sistema, kuria būtų užtikrintos deramos darbo sąlygos ir vienodos sąlygos ES teritorijoje dirbantiems sezoniniams darbuotojams ir mobiliesiems darbuotojams, dirbantiems pagal su laikinojo įdarbinimo įmonėmis ar bet kokios kitos rūšies darbo rinkos tarpininkais, įskaitant įdarbinimo agentūras, sudarytomis terminuotomis darbo sutartimis; ragina valstybes nares stiprinti vykdymo užtikrinimą ir kovoti su piktavališkų laikinojo įdarbinimo agentūrų praktika; pabrėžia, kad ši sistema galėtų apimti: draudimą bendrojoje rinkoje veikti darbo rinkos tarpininkams, nesilaikantiems Laikinojo darbo įmonės direktyvos; garantuotą minimalų darbo užmokestį pagal kolektyvinę sutartį arba pagal teisės aktus, garantuotą minimalų darbo valandų skaičių per savaitę ar mėnesį, kurio darbdavys pagal jokią straipsnį negali atskaityti iš minimalaus darbo užmokesčio arba kolektyvinėse sutartyse nustatytą darbo užmokesčių; neatskaitymą iš darbo užmokesčio dirbant pagal darbo ne visą darbo dieną sutartį; garantuotą vienodą požiūrį į bet kurį asmenį, kuris atitinkamoje valstybėje narėje yra apsaugotas kaip darbuotojas, dirbantis toje pačioje įmonėje ar sektoriuje; reikalavimą, kad visos vidaus rinkoje veikiančios laikinojo įdarbinimo įmonės būtų įtrauktos į Europos registrą ir būtų sertifikuotos dirbti bendrojoje rinkoje; sankcijas, taikomas bendrovėms, kurios naudoja nesąžiningą įdarbinimo praktiką ir prekybą žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais, ir prieigą prie darbo sutarčių ir darbo teisių kalba, kurią darbuotojas gali suprasti; ragina Komisiją ir valstybes nares paramos gavėjams, kurie nesilaiko nacionalinės, Europos darbo teisės, TDO konvencijų ir galiojančių kolektyvinių sutarčių, nutraukti tiesioginius mokėjimus pagal Bendrą žemės ūkio politiką;

54. pažymi, kad darbuotojų judėjimo laisvė Europos Sąjungoje yra pagrindinė laisvė ir būtinas aspektas siekiant sėkmingos vidaus rinkos; pabrėžia, kad laisvas paslaugų judėjimas privalo būti pasiektas nesumenkinant darbuotojų teisių ir socialinių teisių; mano, kad laisvas paslaugų judėjimas yra neatsiejamas nuo laisvo ir sąžiningo šias paslaugas teikiančių darbuotojų judumo ir, kad vidaus rinkai yra palanku, kai laikomasi taisyklių dėl mobiliųjų darbuotojų darbo sąlygų bei saugoma jų sveikata ir sauga; pažymi, kad yra neapibrėžtų sričių ir teisinių spragų, dėl kurių tam tikri darbuotojai šia laisve naudojasi mažų garantijų sąlygomis ir dažnai per nesąžiningas įdarbinimo agentūras ir darbo rinkos tarpininkus; ragina Komisiją ir valstybes nares garantuoti deramas darbo sąlygas ir vienodą požiūrį visiems mobiliesiems darbuotojams Europos Sąjungoje;

55. ragina laikytis ES požiūrio, kad būtų nutraukta konkurencija darbo sąnaudų srityje ir padidinta visų subjektų aukštynkryptė socialinė konvergencija; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti sąžiningas ir deramas darbo sąlygas judėjimams, tarpvalstybiniais ir sezoniniams darbuotojams ES ir kad jie turėtų vienodas galimybes įsidarbinti ir naudotis galimybėmis kitose valstybėse narėse ir užtikrinti vienodą socialinės apsaugos lygį, kaip numatyta SESV 45 straipsnio 2 dalyje; ragina atsižvelgti ir į praktiką, susijusią su komandiruotais darbuotojais; primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti tinkamą socialinės apsaugos koordinavimą, be kita ko, peržiūrint Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo⁽¹⁸⁾ ir stiprinant teisių perkeliamumą; ragina toliau skatinti socialinės apsaugos sistemų skaitmeninimą; ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti visų nukentėjusių darbuotojų apsaugą įmonių perdavimo atvejais ir įvertinti, ar reikia persvarstyti Direktyvą dėl įmonių perdavimo;

⁽¹⁸⁾ OL L 166, 2004 4 30, p. 1.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

56. pabrėžia, kad patronuojamųjų įmonių steigimo arba subrangos grandinių kūrimo praktika, kuria siekiama išvengti darbdavių prievolių ir sumažinti socialinio draudimo įmokas realiai nesukuriant veiksmingo socialinio draudimo, kenkia ir darbuotojų apsaugai, ir socialinės apsaugos sistemų tvarumui ir šią problemą turi spręsti Komisija ir valstybės narės; ragina Komisiją ir valstybes nares, atsižvelgiant į sąžiningumą vidaus rinkoje, imtis teisėkūros veiksmų siekiant nutraukti piktnaudžiavimą subranga ir užtikrinti bendrąją ir individualiąją atsakomybę visoje subrangos grandinėje, kad būtų apsaugotos darbuotojų teisės ir jų pretenzijos tokiais atvejais kaip pradelsti darbo užmokesčio mokėjimai, socialinių įmokų nemokėjimas, bankrotas, tiesiog išnykstantys ir tinkamai nesumokantys priedangos subrangovai;

57. ragina Komisiją griežtai įgyvendinti galiojančios ES viešųjų pirkimų direktyvos socialinės apsaugos sąlygą ir išnagrinėti būtinybę persvarstyti Viešųjų pirkimų direktyvą, kad būtų sustiprinta socialinės apsaugos sąlyga viešuosiuose sutartyse, pagal kurią ekonominės veiklos vykdytojai ir subrangovai turi visapusiškai laikytis darbuotojų teisės į kolektyvines derybas, ir nustatyti sąlygas, kad būtų visiškai įgyvendintos galiojančios sektorių kolektyvinės sutartys ir jose aprašytos darbo sąlygos, kartu laikantis nacionalinių darbo rinkos tradicijų ir modelių; Ragina, kad šiame persvarstyme visoms socialinėms ir gerovės paslaugoms nebūtų taikomos viešųjų pirkimo prievolės ir būtų nustatytas Europos finansavimo neskyrimo mechanizmas, kurį taikant pagrindiniams rangovams ir subrangovams, kurie pakartotinai vykdo nesąžiningą konkurenciją ir mokestinį sukčiavimą, būtų neskiriamas finansavimas; ragina valstybes nares užtikrinti, kad šios nuostatos būtų įgyvendintos ir kad jų būtų laikomasi, taip pat tikrinti, kaip jų laikomasi;

58. yra susirūpinęs dėl prarastų didelių mokestinių pajamų dėl didelio masto mokesčių vengimo; ragina Tarybą paspartinti derybas dėl teisės aktų, susijusių su viešų ataskaitų pagal atskiras šalis teikimu ir bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze, taip pat persvarstyti tiek Elgesio kodekso grupės (verslo apmokestinimas), tiek ir ES nebendradarbiaujančių jurisdikcijų sąrašo kriterijus;

59. palankiai vertina Europos darbo instituciją įsteigimą; ragina kuo skubiau užtikrinti visavertį Europos darbo institucijos veikimą; ragina ją nuolatos keisti informacija apie geriausią praktiką su atitinkamomis valstybių narių darbo institucijomis ir užtikrinti preliminarinių patikrinimų vykdymą; pabrėžia, kad siekiant, jog Europos darbo institucija veiksmingai kovotų su neteisėta praktika ir darbuotojų išnaudojimu bei piktnaudžiavimu jais, šiai įstaigai turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos vykdyti kontrolę, taikyti nuobaudas reikalavimų nesilaikančioms įmonėms; taip pat pabrėžia, kad būtini platesni šios institucijos įgaliojimai, apimantys tokius ES teisės aktus, kaip, pvz., Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2008/104/EB⁽¹⁹⁾, 2014/36/ES⁽²⁰⁾ ir 2009/52/EB⁽²¹⁾ ir atitinkamus teisės aktus dėl darbuotojų saugos ir sveikatos; mano, kad turėtų būti reikalaujama, kad Europos darbo institucija ir nacionalinės inspekcijos atliktų bendrą arba suderintą patikrinimą, kai nacionalinis socialinis partneris jai praneša apie piktnaudžiavimo atvejus; todėl primygtinai ragina Komisiją įtraukti šiuos aspektus į Europos darbo institucijos įgaliojimų, numatytų 2024 m., vertinimą ir įtraukti suinteresuotuosius subjektus, turinčius išsamių žinių apie įvairius darbo rinkos modelius, į Europos darbo institucijos darbą ir vertinimą; taip pat mano, kad Europos darbo institucijos valdymui turėtų būti taikoma trišalė struktūra kaip ir kitose agentūrose, nes taip būtų sudarytos sąlygos labiau atstovauti socialinius partnerius valdyboje, įskaitant jų balsavimo teisę;

60. ragina Komisiją, prieš tai atlikus tinkamą poveikio vertinimą, pateikti pasiūlymą dėl skaitmeninio ES socialinio draudimo numerio, apie kurį ji paskelbė 2018 m., kuris skatintų darbuotojų judumą, taip pat galėtų padėti sukurti kontrolės mechanizmą asmenims ir susijusioms institucijoms, kurį taikant būtų galima užtikrinti, kad socialinės apsaugos įmokos būtų mokamos pagal įsipareigojimus, pvz., asmeninės darbo kortelės, ir būtų teisingai ir veiksmingai įgyvendinamos ES taisyklės dėl darbo jėgos judumo ir socialinės apsaugos; be to, mano, kad darbuotojams ir jų atstovams bei inspekcijoms turi būti suteikta naujausia prieiga prie informacijos apie darbdavius ir jų teises į darbo užmokestį bei darbo ir socialines teises, laikantis sektorių kolektyvinės sutarties arba nacionalinės teisės aktų, kai taikytina, ir laikantis duomenų apsaugos kriterijų;

61. prašo Komisijos išnagrinėti galimybes sudaryti sąlygas trečiųjų šalių darbuotojams gauti darbo leidimus ES su sąlyga, kad visomis nacionalinės ir ES darbo teisės apsaugos priemonėmis būtų veiksmingai užtikrinama ir trečiųjų šalių piliečių apsauga ir deramos darbo sąlygos ir kad dėl to nebūtų iškraipoma darbo rinka; prašo Komisijos atlikti išsamų

⁽¹⁹⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

⁽²⁰⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų (OL L 94, 2014 3 28, p. 375).

⁽²¹⁾ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai (OL L 168, 2009 6 30, p. 24).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

komandiruotų trečiųjų šalių piliečių tendencijų jų darbo sąlygų atžvilgiu tyrimą ir pabrėžia, kad, remiantis tyrimo rezultatais, reikia imtis galimų politinių priemonių ES ar nacionaliniu lygmenimis; yra labai susirūpinęs dėl to, kad šiuo metu didėja trečiųjų šalių piliečių dalis sektoriuose, kurie garsėja mažų garantijų darbo sąlygomis ir piktnaudžiavimo atvejais; pabrėžia, kad trečiųjų šalių piliečiai dažnai yra pažeidžiamesni išnaudojimui, todėl juos būtina apsaugoti; pažymi, kad tai apima tokią piktnaudžiaujamojo pobūdžio veiklą kaip fiktyvios komandiruotės, fiktyvi savarankiška veikla, apgaule paremta subranga, įdarbinimo agentūros, priedangos bendrovės ir nedeklaruojamas darbas; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad dirbant su trečiųjų šalių piliečiais būtų laikomasi galiojančių teisės aktų ir taisyklių dėl įdarbinimo sąlygų, kad būtų panaikintas piktnaudžiavimas, ir ragina valstybes nares įgyvendinti Direktyvos 2009/52/EB apsauginius elementus, užtikrinant prieinamus ir veiksmingus skundų pateikimo mechanizmus, kad būtų galima veiksmingai reikalauti grąžinti nesumokėtą darbo užmokestį ir socialinio draudimo įmokas;

o

o o

62. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0372

Tvarus įmonių valdymas

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tvaraus įmonių valdymo (2020/2137(INI))

(2021/C 445/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2011 m. JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į JT darnaus vystymosi tikslus ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas daugiašalėms įmonėms ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijas dėl atsakingo verslo ⁽⁴⁾ ir dėl atsakingo institucinių investuotojų profesinio elgesio ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) Trišalę deklaraciją dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. priimtą Paryžiaus susitarimą ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Tarpyvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) 2018 m. specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 4 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralizavimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (COM(2020)0080),
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006 ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į ES tvaraus augimo finansavimo veiksmų planą (COM(2018)0097),
- atsižvelgdamas į Europos žaliąjį kursą (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į patikslintą 2020 m. Komisijos darbo programą (COM(2020)0440),
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB ⁽¹⁰⁾ (toliau – Apskaitos direktyva),

⁽¹⁾ https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinessshr_en.pdf

⁽²⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

⁽³⁾ <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>

⁽⁴⁾ <https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

⁽⁵⁾ <https://mneguidelines.oecd.org/RBC-for-Institutional-Investors.pdf>

⁽⁶⁾ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf

⁽⁷⁾ https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf

⁽⁸⁾ <https://www.ipcc.ch/2018/10/08/summary-for-policymakers-of-ipcc-special-report-on-global-warming-of-1-5c-approved-by-governments/>

⁽⁹⁾ OL L 150, 2014 5 20, p. 195.

⁽¹⁰⁾ OL L 182, 2013 6 29, p. 19.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/95/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo ⁽¹¹⁾ (toliau – Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyva),
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/828, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2007/36/EB nuostatos, susijusios su akcininkų ilgalaikio dalyvavimo skatinimu ⁽¹³⁾ (toliau – Akcininkų teisių direktyva),
- atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje ⁽¹⁵⁾ (toliau – Reglamentas dėl informacijos atskleidimo),
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 ⁽¹⁶⁾ (toliau – Taksonomijos reglamentas),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Nefinansinių ataskaitų teikimo gairės (nefinansinės informacijos teikimo metodika)“ ⁽¹⁷⁾ ir Komisijos komunikatą „Nefinansinių ataskaitų teikimo gairės. Papildomas dokumentas dėl su klimatu susijusios informacijos teikimo“ ⁽¹⁸⁾,
- atsižvelgdamas į Kapitalo rinkų sąjungos klausimų aukšto lygio forumo galutinę ataskaitą „Nauja Europos kapitalo rinkų vizija“ ⁽¹⁹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijai 2020 m. liepos mėn. parengtą tyrimą dėl direktorių pareigų ir tvaraus įmonių valdymo,
- atsižvelgdamas į verslui ir žmogaus teisėms skirtą 2008 m. JT programą „Apsaugoti, gerbti ir padėti“ ⁽²⁰⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės mėn. Komisijai atliktą tyrimą „Finansinio užtikrinimo gerinimas atsižvelgiant į Direktyvą dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą“ ⁽²¹⁾,
- atsižvelgdamas į Oslo principus dėl visuotinių įsipareigojimų mažinti klimato kaitą ⁽²²⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio mėn. darbo grupės su klimatu susijusios finansinės informacijos teikimo klausimais rekomendacijas,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomones,
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A9-0240/2020),

⁽¹¹⁾ OL L 330, 2014 11 15, p. 1.

⁽¹²⁾ OL L 157, 2016 6 15, p. 1.

⁽¹³⁾ OL L 132, 2017 5 20, p. 1.

⁽¹⁴⁾ OL L 305, 2019 11 26, p. 17.

⁽¹⁵⁾ OL L 317, 2019 12 9, p. 1.

⁽¹⁶⁾ OL L 198, 2020 6 22, p. 13.

⁽¹⁷⁾ OL C 215, 2017 7 5, p. 1.

⁽¹⁸⁾ OL C 209, 2019 6 20, p. 1.

⁽¹⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/growth_and_investment/documents/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en.pdf

⁽²⁰⁾ <http://www.undocs.org/A/HRC/8/5>

⁽²¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/legal/liability/pdf/Final_report.pdf

⁽²²⁾ <https://climateprinciplesforenterprises.files.wordpress.com/2017/12/osloprincipleswebpdf.pdf>

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- A. kadangi Europos Sąjunga grindžiama Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintomis vertybėmis ir kadangi jos aplinkos politika grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnio 2 dalyje nustatytu atsargumo principu;
- B. kadangi verslo aplinkoje tvarumo principas reiškia, kad bendrovės deramai atsižvelgia į susirūpinimą keliančius bendrus visuomenės ir aplinkosaugos aspektus, pavyzdžiui, savo darbuotojų teises ir planetos galimybių ribų paisymą, taip siekdamas imtis veiksmų dėl aktualiausios rizikos, kurią kelia vykdydamos savo veiklą;
- C. kadangi įvairios daugiašalės tarptautinės iniciatyvos, kuriomis skatinamas tvarus įmonių valdymas, yra savanoriškos, vien tik privalomos teisinės galios neturinčios teisės priemonės, kurios, kaip paaiškėjo, iš esmės yra neveiksmingos keičiant įmonių elgesį siekiant tvarumo; kadangi Komisijai parengtame tyrime dėl direktorių pareigų ir tvaraus įmonių valdymo pagal Tvaraus finansavimo veiksmų planą pabrėžiama, kad naudinga patikslinti direktorių prievoles užtikrinti tvarumą ir ilgalaikiškumą; atkreipia dėmesį į problemas, susijusias su trumpalaikiškumu, ir primena, kad bendrovės turi integruoti ilgalaikiškumo interesus, kad ES galėtų sėkmingai įgyvendinti savo pačios tvarumo įsipareigojimus; kadangi minėtame tyrime aiškiai nurodomas poreikis priimti ES teisės aktus šioje srityje;
- D. kadangi per praeitą kadenciją ES, siekdama puoselėti finansinės ir ekonominės veiklos skaidrumą ir ilgalaikiškumą, ėmėsi ne vienos iniciatyvos, pavyzdžiui, susijusios su Akcininkų teisių direktyva, Tvaraus augimo finansavimo veiksmų planu, Reglamentu dėl informacijos atskleidimo ir Taksonomijos reglamentu; kadangi ši tendencija atsirado, be kita ko, priėmus Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvą; kadangi nefinansinės informacijos atskleidimas būtinas matuojant, stebint ir valdant įmonių veiklos rezultatus ir jų ilgalaikį poveikį visuomenei ir aplinkai;
- E. kadangi Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyva yra itin susijusi su tvariu įmonių valdymu ir yra svarbus žingsnis pirmyn skatinant teikti nefinansinę informaciją ES; kadangi, vis dėlto, šioje direktyvoje yra didelių trūkumų, kuriuos reikia ištaisyti, kad direktyva būtų naudinga investuotojams ir suinteresuotiesiems subjektams;
- F. kadangi pagal Europos žaliąjį kursą bendrovės ir finansų įstaigos turi atskleisti daugiau su klimatu ir aplinka susijusių duomenų, kad investuotojai būtų visapusiškai informuojami apie savo investicijų tvarumą; kadangi Komisija atitinkamai įsipareigojo peržiūrėti Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvą; kadangi, kaip matyti iš patikslintos 2020 m. Komisijos darbo programos, Komisija ketina per pirmąją 2021 m. ketvirtį pateikti pasiūlymą dėl Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos peržiūros;
- G. kadangi suinteresuotieji subjektai dažnai atkreipdavo dėmesį į tai, kad nefinansinė informacija, kurią bendrovės teikia vadovaudamosi Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyva, yra nepakankama, nepatikima ir jos neįmanoma palyginti; kadangi subjektai, kuriems pavesta rengti tokią informaciją, skundėsi dėl painiojimo su daugybe savanoriškų informacijos teikimo sistemų ir paprašė teisinio patikslinimo ir standartizacijos; kadangi išsamesnės ir patikimesnės informacijos atskleidimas būtinas tam, kad būtų galima sumažinti bet kokią galimą neigiamą poveikį klimatui, aplinkai ir visuomenei; kadangi patobulinus nefinansinės informacijos teikimo nuostatas būtų galima padidinti bendrovių atskaitomybę ir pasitikėjimą jomis; kadangi tokie patobulinimai neturėtų lemti nesąžiningų konkurencijos pusiausvyros sutrikimų; kadangi dėl šios priežasties nustatant informacijos atskleidimo prievoles reikėtų atsižvelgti į administracines išlaidas, o šios prievolės turėtų būti proporcingos bendrovės dydžiui ir atitikti kitus teisės aktus, taikomus verslo veiklai, pavyzdžiui, komercinės paslapties laikymosi ir informatorių apsaugos srityje;
- H. kadangi Komisijai parengtas tyrimas dėl direktorių pareigų ir tvaraus įmonių valdymo parodo augančią tendenciją, kad biržinės bendrovės ES yra linkusios daugiausia dėmesio skirti trumpalaikiams savo akcininkų interesams; kadangi tyrime pasiūlytos kelios ES lygmens teisėkūros galimybės, kurios smarkiai padidintų bendrovių tvarumą; kadangi būtina priimti ES bendrovėms taikomą teisėkūros sistemą, sykiu visapusiškai laikantis proporcingumo principo ir vengiant papildomos administracinės naštos ES bendrovėms; kadangi ši sistema turi užtikrinti teisinio tikrumo principo vidaus rinkoje laikymąsi ir jį pagerinti ir neturėtų sukurti nepalankios konkurencinės padėties;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- I. kadangi tvarumo požiūris į bendrovių valdymą apima žmogaus teises ir aplinkos apsaugą; kadangi teisinis reikalavimas atskleisti informaciją, susijusią su aplinkosauginiais, socialiniais ir darbuotojų klausimais, žmogaus teisėmis, kyšininkavimu ir korupcija, turėtų būti laikomas JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų dokumente apibrėžtos sąvokos „įmonių atsakomybė gerbti žmogaus teises“ dalimi;
- J. kadangi Paryžiaus susitarimu siekiama užtikrinti, kad vidutinė pasaulio temperatūra padidėtų gerokai mažiau nei 2 °C, palyginti su už ikipramoniniu laikotarpiu buvusiu lygiu, ir toliau stengtis, kad temperatūra nepadidėtų daugiau kaip 1,5 °C, palyginti su už ikipramoniniu laikotarpiu buvusiu lygiu;
- K. kadangi dėl didėjančios pasaulinės konkurencijos dėl gamtos išteklių įmonės dažnai netvariai naudoja gamtinę ir žmogaus aplinką;
- L. kadangi įmonių valdymas yra labai svarbus vykdant ES išpareigojimus įgyvendinti JT darnaus vystymosi tikslus ir Paryžiaus susitarimą;
- M. kadangi klimato kaita kelia didelį pavojų aprūpinimui maistu, visų pirma galimybėms maistą pagaminti, jį gauti ir jo vartojimui bei maisto sistemų stabilumui; kadangi šiuo metu moterys ūkininkės pagamina 45–80 proc. viso maisto besivystančiose šalyse, kurios susiduria su neproporcingu klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo poveikiu;
- N. kadangi Orhuso konvencijoje yra numatytos įvairios su aplinka susijusios visuomenės ir asociacijų teisės, įskaitant teisę į informaciją apie aplinką, teisę dalyvauti priimančioms sprendimus aplinkos klausimais ir teisę kreiptis į teismą;
- O. kadangi 2017 m. JT Atitikties Orhuso konvencijai komitetas nustatė, kad ES, neleidama piliečiams ginčyti ES institucijų priimtų sprendimų ES teismuose, pažeidžia Orhuso konvenciją;
- P. kadangi Komisija užsibrėžė 2019–2024 m. laikotarpiu parengti Europos žaliojo kurso darbotvarkę ir patvirtino, kad „Europa turi vadovauti perėjimui prie sveikos planetos“;
- Q. kadangi bendrovių direktoriai turi teisės aktais nustatytą teisinę prievolę veikti paisant savo bendrovės interesus; kadangi ši prievolė skirtingose jurisdikcijose skirtingai aiškinama ir bendrovės interesai dažnai prilyginami finansiniams akcininkų interesams; kadangi tai, kas laikoma bendrovės interesu, taip pat turėtų apimti atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant darbuotojus, ir platesnės visuomenės interesus; kadangi siauras šios prievolės aiškinimas ir pernelyg didelis dėmesys trumpalaikiam siekiui užtikrinti kuo didesnę pelną daro neigiamą poveikį ilgalaikiams bendrovės veiklos rezultatams ir tvarumui, todėl gali būti žalingas ilgalaikiams akcininkų interesams;
- R. kadangi ES teisės aktų dėl tvaraus įmonių valdymo nuoseklumas turėtų būti užtikrinamas nustatant konkrečias prievoles ir paskatas veikti, o ne tik teikti informaciją; kadangi dėl to būtina papildoma sistema, pagal kurią būtų apibrėžtos bendrovių valdybų prievolės, susijusios su tvarumu;
- S. kadangi, siekiant užtikrinti, kad įmonių valdymas ES būtų tvaresnis, skaidresnis ir atskaitingesnis, Komisija turėtų, šalia pasiūlymų peržiūrėti Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvą, priimti naują teisės aktą dėl išsamaus patikrinimo ir direktorių pareigų; kadangi, jeigu išsamaus patikrinimo prievolės ir direktorių pareigos turi būti aptartos viename teisėkūros procedūra priimame akte, jos turėtų būti aiškiai atskirtos dviejose skirtingose dalyse; kadangi šios prievolės ir pareigos viena kitą papildė, bet nepakeičia ir nėra viena viršesnė už kitą;

Nefinansinės informacijos atskleidimo prievolės

1. ragina Komisiją, teikiant pasiūlymus dėl naujų veiksmų bendrovių teisės ir įmonių valdymo srityje, siekti užtikrinti pusiausvyrą tarp, viena vertus, poreikio sumažinti trumpalaikį spaudimą įmonių direktoriams ir skatinti į įmonės sprendimų priėmimo procesą įtraukti su tvarumu susijusius aspektus ir, kita vertus, poreikio užtikrinti pakankamą lankstumą, sykiu garantuojant nuostatų derinimą; pabrėžia, kad, ateityje ES lygmeniu imantis veiksmų, svarbu stiprinti direktorių vaidmenį siekiant ilgalaikių bendrovių interesų ir bendrovių valdymo organuose sukurti terpę, kuria atsižvelgiama į tvarų įmonių valdymą ir įgyvendinamos jo nuostatos;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

2. teigiamai vertina Komisijos išsipareigojimą peržiūrėti Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvą; pabrėžia, kad ši peržiūra turėtų visapusiškai atitikti reikalavimus, keliamus pagal Reglamentą dėl informacijos atskleidimo ir Taksonomijos reglamentą; ragina Komisiją atsižvelgti į šioje rezoliucijoje išdėstytas rekomendacijas;

3. dar kartą ragina išplėsti Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos taikymo sritį ir į ją įtraukti visas ES teritorijoje įsisteigusias didžiąsias biržines ir nebiržines įmones, kaip apibrėžta Apskaitos direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, nefinansinės informacijos atskleidimo prievolės taip pat turėtų būti taikomos ne ES bendrovėms, kurios veikia ES rinkoje; ragina Komisiją nustatyti didelę riziką keliančius ekonominės veiklos sektorius, darančius didelį poveikį tvarumo požiūriu, dėl kurio būtų pagrįsta šių sektorių mažasias ir vidutines įmones (MVĮ) įtraukti į Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos taikymo sritį; todėl mano, jog Komisija turėtų paprašyti nepriklausomų išorės ekspertų pateikti ekspertinę informaciją, kad būtų galima parengti orientacinį, nebaigtinį ir reguliariai atnaujinamą sričių, kuriose kyla konfliktų ir didelė rizika, sąrašą, taip pat specialias MVĮ skirtas gaires; visų pirma mano, kad reikėtų imtis specialių veiksmų dėl investicijų ir sektorių, dažnai susijusių su neteisėta verslo veikla, pavyzdžiui, nusikaltimais aplinkai, neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais, korupcija ar finansiniais nusikaltimais; pabrėžia, jog Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvą peržiūrėti reikia ir tam, kad finansinės rinkos dalyviams būtų suteikta galimybė susipažinti su atitinkamais duomenimis, taip siekiant vykdyti Reglamente dėl informacijos atskleidimo nustatytas prievoles;

4. pabrėžia, kad tvarus įmonių valdymas yra svarbus ES sąlygas sukurti tiek atsparesnę, tiek tvaresnę ekonomiką sudarantis ramsis, padedantis geriau užtikrinti vienodas sąlygas, kurios padėtų išlaikyti ir didinti ES bendrovių tarptautinį konkurencingumą ir apsaugoti ES darbuotojus ir įmones nuo nesąžiningos trečiųjų šalių konkurencijos, todėl toks valdymas gali duoti naudos ES prekybos ir investicijų politikai, jeigu bus tinkamai įvertinamas ir proporcingai taikomas;

5. pažymi, jog COVID-19 pandemija atskleidė, kad pasaulinės tiekimo grandinės yra pažeidžiamos, ir parodė, kad nepakanka tik savanoriškai taikomų taisyklių, kaip paaiškėjo, pavyzdžiui, iš padėties drabužių sektoriuje, kuriame per krizę buvo sutrikdyta gamyba ir tai sukėlė neigiamą poveikį visai tiekimo grandinei; pažymi, kad įmonės, taikančios geriau apibrėžtus aplinkosauginius, socialinius ir su valdymu susijusius praktiką ir rizikos mažinimo procesus, geriau išgyvena krizę; pripažįsta, jog EBPO teigia ⁽²³⁾, kad tikėtina, jog bendrovės, kurios, siekdamos panaikinti su COVID-19 krize susijusią riziką, savo iniciatyva imasi veiksmų taip, kad būtų sušvelnintas neigiamas poveikis darbuotojams ir tiekimo grandinėms, sukurs didesnę ilgalaikę vertę ir sustiprins atsparumą bei padidins savo gyvybingumą trumpuoju laikotarpiu ir atsigavimo perspektyvas vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu;

6. pažymi, kad Taksonomijos reglamentu nustatomas aplinkosaugos tikslų sąrašas, kurį sudaro būtent kova su klimato kaita, vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga, perėjimas prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencija ir kontrolė ir biologinė įvairovė ir ekosistemos; laikosi nuomonės, kad aplinkos klausimų samprata Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvoje turėtų būti aiškinama vadovaujantis Taksonomijos reglamentu ir turėtų apimti visų pavidalų taršą; prašo Komisijos atsižvelgti į darbo grupės su klimatu susijusios finansinės informacijos teikimo klausimais rekomendacijas ir skatinti plėtoti inovatyvius atskaitos metodus, atspindinčius ekosistemų vertę; mano, kad ne mažiau svarbu tiksliai apibrėžti kitus tvarumo klausimus, apie kuriuos kalbama Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvoje, pavyzdžiui, socialinių ir su personalu susijusių reikalų, pagarbos žmogaus teisėms ir kovos su korupcija ir kyšininkavimo sampratas; mano, kad su personalu susiję reikalai galėtų apimti informacijos apie bendrovių darbo užmokesčio politiką atskleidimą, o tai galėtų apimti nuostatas nurodyti darbo užmokesčių pagal deciliumus ir moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumą;

7. mano, kad tvarus įmonių valdymas yra itin svarbus įmonių ilgalaikiam orientavimui ir jų veiklos suderinimui su bendrais ES aplinkosaugos tikslais, nustatytais Europos žaliajame kurse, ir ES išsipareigojimu sumažinti ES išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pereinant prie 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslo; pabrėžia, kad visi sektoriai turėtų prisidėti siekiant šio tikslo;

⁽²³⁾ [http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/covid-19-and-responsible-business-conduct-02150b06/#:~:text=A%20responsible%20business%20conduct%20\(RBC,both%20government%20and%20business%20response](http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/covid-19-and-responsible-business-conduct-02150b06/#:~:text=A%20responsible%20business%20conduct%20(RBC,both%20government%20and%20business%20response)

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

8. mano, kad reikėtų pakeisti reikšmingumo apibrėžtį ir į ją įtraukti bet kokią susijusį poveikį aplinkai, žmogaus teisėms ir valdymo poveikį visai visuomenei, neapsiribojant vertės kūrimu ir tik finansinės bendrovių veiklos rezultatais; ragina šią apibrėžtį persvarstyti vadovaujantis dvigubo reikšmingumo principu, nustatytu Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvoje ir išsamiau paaiškintu Komisijos su klimatu susijusios informacijos teikimo gairėse; mano, kad reikšmingumą reikėtų vertinti procese, kuris apima suinteresuotuosius subjektus;

9. atkreipia dėmesį į tai, kad Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvoje – laikantis jos taikymo srities – bendrovėms suteikiamas didelis lankstumas reikiamą informaciją atskleisti, jų nuomone, naudingiausiu būdu; pažymi, kad šiuo metu bendrovės gali savo nuožiūra vadovautis įvairiomis skirtingomis sistemomis; atkreipia dėmesį į tai, kad bendrovės vis dar nežino, kaip geriausiai įgyvendinti savo prievolės atskleisti informaciją; mano, kad būtina parengti visapusišką ES sistemą, tinkamai atsižvelgiant į proporcingumo principą, kuri apimtų visus tvarumo klausimus, susijusius su išsamios nefinansinės informacijos atskleidimu; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, jog pagal ES teisės aktus turėtų būti užtikrinama, kad atskleidžiama informacija būtų aiški, subalansuota, suprantama, jog būtų galima palyginti įvairių tam tikro sektoriaus bendrovių pateiktą informaciją, ją patikrinti ir ji būtų objektyvi ir apimtų su laiku susietus tvarumo tikslus; pabrėžia, kad ši sistema taip pat turėtų apimti tiek bendruosius, tiek su sektoriumi susijusius privalomus standartus; šiuo požiūriu teigiamai vertina Komisijos išipareigojimą remti ES nefinansinės informacijos atskleidimo standartų kūrimo procesą; pabrėžia, kad atliekant Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos peržiūrą reikėtų nustatyti konkrečius privalomus informacijos teikimo prievoles ir standartus, taip pat dera įtraukti visus susijusius suinteresuotuosius subjektus, pavyzdžiui, pilietinę visuomenę, aplinkos apsaugos organizacijas ir socialinius partnerius;

10. mano, kad nefinansines ataskaitas reikėtų pateikti metinėje valdymo ataskaitoje, taip siekiant išvengti papildomos naštos bendrovėms; palankiai vertina Komisijos išipareigojimą komunikate „Kapitalo rinkų sąjunga žmonėms ir įmonėms. Naujas veiksmų planas“ (COM(2020)0590) iki 2001 m. trečiojo ketvirčio pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, siekiant sukurti viešai prieinamą ES masto skaitmeninę platformą, kurioje būtų galima nemokamai susipažinti su bendrovių teikiama finansine ir nefinansine informacija; mano, kad šioje platformoje naudotojai turėtų turėti galimybę palyginti bendrovių atskleistus duomenis pagal kategorijas, pavyzdžiui, temas, sektorius, šalis, apyvartą ir darbuotojų skaičių;

11. pažymi, kad pagal Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvą nefinansinėms ataskaitoms netaikomas turinio patikimumo reikalavimas, kuris šiaip jau taikomas bendrovių finansinėms ataskaitoms; mano, kad – priklausomai nuo susijusios bendrovės dydžio ir veiklos srities – turėtų būti atliekamas privalomas nefinansinių ataskaitų auditas; mano, kad patikimumo patikrinimo paslaugos teikėjas, laikydamasis objektyvumo ir nepriklausomumo reikalavimų, auditą turėtų atlikti vadovaudamasis būsima ES sistema; atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, pabrėžia, kad klausimą dėl būdingų netinkamų paskatų atliekant teisės aktais nustatytus auditus reikia spręsti peržiūrint Teisės aktais nustatyto audito direktyvą⁽²⁴⁾; mano, kad tai taip pat yra galimybė spręsti Didžiuoju ketvirtuku vadinamų apskaitos bendrovių, kurios paprastai atlieka didžiausių biržinių bendrovių auditus, kvazimonopolijos klausimą;

12. pabrėžia, kad darbuotojų atstovai turėtų dalyvauti apibrėžiant nefinansinės informacijos atskleidimo procesą ir tikrinant informaciją, visų pirma susijusią su socialinio tvarumo tikslais ir klausimais, susijusiais su tiekimo gamybos grandine, įskaitant veiklos rangą ir subrangą;

13. pabrėžia, jog svarbu nustatyti prievolę, kurią taikant būtų reikalaujama, kad tam tikros ES bendrovės kasmet teiktų ataskaitas pagal šalis, susijusias su kiekviena mokesčių jurisdikcija, kurioje šios bendrovės vykdo veiklą; ragina Tarybą kuo skubiau nustatyti bendrą požiūrį, kad būtų galima pradėti derybas su Parlamentu dėl Komisijos pasiūlymo dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų įmonių ir filialų pelno mokesčio informacijos atskleidimo (COM(2016)0198);

14. mano, jog ES, siekdama užtikrinti, kad į laisvosios prekybos susitarimus, dėl kurių ji derasi, būtų įtrauktos nuostatos, pagal kurias valstybės partnerės privalėtų savo bendrovėms nustatyti atitinkamas prievoles, taip siekiant užtikrinti, kad neatsirastų naujų konkurencijos iškraipymo šaltinių;

⁽²⁴⁾ OL L 158, 2014 5 27, p. 196.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Direktorių rūpestingumo pareiga ir papildomos priemonės siekiant užtikrinti, kad įmonių valdymas būtų labiau orientuotas į tvarumą

15. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti įvairovę ir įtraukumą bendrovėse, nes tai padeda pasiekti geresnių verslo veiklos rezultatų; ragina Tarybą kuo greičiau nustatyti bendrą požiūrį, kad būtų galima pradėti derybas su Parlamentu dėl Pasiūlymo dėl moterų valdybose ⁽²⁵⁾, kuriuo siekiama panaikinti visuotinį bendrovėse aukščiausias su sprendimų priėmimu susijusias pareigas einančių moterų ir vyrų skirtumą; ragina Komisiją išnagrinėti papildomus pasiūlymus pagerinti lyčių pusiausvyrą tarp bendrovių vyresniųjų vadovų ir įtakingas pareigas einančių darbuotojų;

16. pabrėžia, kad į bendrovės sprendimų priėmimo procesus reikia įtraukti daugiau darbuotojų, taip siekiant geriau integruoti bendrovės ilgalaikius tikslus ir poveikį; ragina Komisiją išnagrinėti galimybę peržiūrėti Europos darbo tarybos direktyvą ⁽²⁶⁾ ir nustatyti naują darbuotojų informavimo, konsultavimosi su jais ir jų įtraukimo ES bendrovėse sistemą;

17. pabrėžia, kad ekologinė pertvarka ir didėjantis skaitmeninimas turės didelį poveikį darbo jėgai; todėl mano, kad tvariai valdant įmones reikėtų pripažinti ir iš tiesų užtikrinti darbuotojų teisę į tęstinį profesinį mokymą ir visą gyvenimą trunkantį mokymąsi jų darbo valandomis;

18. pažymi, kad bendrovės nėra abstraktūs subjektai, atitrūkę nuo šiais laikais aktualių su aplinka susijusių ir socialinių problemų; mano, kad įmonės turėtų aktyviau prisidėti siekiant tvarumo, nes ilginiui jų veiklos rezultatai, atsparumas ir netgi galimybė išlikti gali priklausyti nuo to, ar jos tinkamai reaguoja į minėtas su aplinka susijusias ir socialines problemas; šiuo atveju pabrėžia, kad direktorių rūpestingumo bendrovės atžvilgiu pareiga turėtų būti apibrėžiama ne tik kaip trumpalaikis didžiausio akcijų pelno siekis, bet ir kaip tvarumo problemų sprendimas; atkreipia dėmesį į svarbų vykdomųjų direktorių vaidmenį apibrėžiant bendrovės strategiją ir prižiūrint jos veiklą; mano, kad vykdomųjų direktorių teisinės pareigos veikti vadovaujantis bendrovės interesais turėtų būti suvokiama kaip pareiga į bendrąją bendrovės strategiją integruoti ilgalaikius interesus ir su tvarumu susijusias rizikas, poveikį, galimybes ir poreikius; pabrėžia, kad ši pareiga nustatyti prioritetus galėtų apimti ir perėjimą nuo netvarių prie tvarių investicijų;

19. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų užtikrinama, kad direktorių pareigos negalėtų būti klaidingai aiškinamos kaip prilygstančios tik siekiui trumpuoju laikotarpiu kuo labiau padidinti vertę akcininkams, o apimtų ilgalaikius bendrovės ir platesnius visuomenės interesus, taip pat darbuotojų ir kitų suinteresuotųjų subjektų interesus; taip pat mano, jog toks pasiūlymas turėtų užtikrinti, kad administracinių, valdymo ir priežiūros organų nariai, kurie veikia vadovaudamiesi kompetencija, suteikta jiems pagal nacionalinės teisės nuostatas, turėtų teisinę pareigą apibrėžti, atskleisti ir stebėti įmonės tvarumo strategiją;

20. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į vykstančią Atsakomybės už žalą aplinkai direktyvos ⁽²⁷⁾ peržiūrą, bendrovės turėtų turėti finansines garantijas dėl atsakomybės už žalą aplinkai, dėl kurios nukentėjo asmenys ir ekosistemos;

21. mano, kad bendrovių tvarumo strategijose reikėtų, atsižvelgiant į jų išsamaus patikrinimo prievoles, nustatyti esminius aspektus ir imtis veiksmų dėl jų, atsižvelgiant į nefinansinės informacijos atskleidimo reikalavimus, ir didelį poveikį, kurį tos bendrovės gali daryti aplinkai, klimatui, visuomenei ir darbuotojams, taip pat poveikį žmogaus teisėms, kyšininkavimui ir korupcijai, atsirandantiems dėl jų veiklos modelių, veiksmų ir tiekimo grandinių, be kita ko, ir už ES ribų; mano, kad rūpestingumo pareiga, kurios direktoriai privalo laikytis savo bendrovės labui, taip pat turi apimti reikalavimą laikytis prievolės nedaryti žalos ekosistemoms ir ginti atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant darbuotojus, kurie gali patirti neigiamą bendrovės veiklos poveikį, interesus;

22. mano, kad reikėtų išplėsti Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos taikymo sritį ir į ją įtraukti visas ES teritorijoje įsisteigusias didžiąsias biržines ir nebiržines įmones, kaip apibrėžta Apskaitos direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti vienodas sąlygas šis teisės aktas taip pat turėtų būti taikomas ne ES bendrovėms, kurios

⁽²⁵⁾ 2012 m. lapkričio 14 d. pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių (COM(2012)0614).

⁽²⁶⁾ OL L 122, 2009 5 16, p. 28.

⁽²⁷⁾ OL L 143, 2004 4 30, p. 56.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

veikia ES rinkoje; ragina Komisiją nustatyti didelę riziką keliančius ekonominės veiklos sektorius, darančius didelį poveikį tvarumui, dėl kurio galėtų būti pagrįsta ši teisės aktą taikyti šių sektorių MVĮ; be to, mano, kad, Komisijai pabaigus atlikti šiuo metu vykdomą poveikio vertinimą, į tvarumo strategijas reikėtų įtraukti pamatuojamus, konkrečius ir su laiku susietus moksliskai pagrįstus tikslus, taip pat pertvarkos planus, suderintus su ES tarptautiniais įsipareigojimais dėl aplinkos ir klimato kaitos, ypač Paryžiaus susitarimo, Biologinės įvairovės konvencijos ir tarptautinių susitarimų dėl miškų naikinimo; mano, kad šios strategijos taip pat turėtų apimti pragyvenimą užtikrinančiu darbo užmokesčiu pagal šalį pagrįsto sąžiningo darbo užmokesčio vidaus politiką, lyčių lygybės politiką ir politiką, užtikrinančią, kad darbuotojų teisės būtų geriau integruojamos į verslo veiklą; pabrėžia, kad šios vidaus politikos turinį turėtų apibrėžti pačios bendrovės, deramai atsižvelgdamos į savo darbuotojus ir su jais pasikonsultavusios; mano, kad nustatant šią politiką reikėtų atsižvelgti į tam tikram sektoriui būdingus ir (arba) geografinius aspektus ir asmenų, priklausančių ypač pažeidžiamoms grupėms ar bendruomenėms, teises; mano, kad kintamos vykdomųjų direktorių darbo užmokesčio dalies susiejimas su pamatuojamų tikslų rinkinio įgyvendinimu strategijoje padėtų suderinti direktorių interesus su ilgalaikiais jų bendrovių interesais; ragina Komisiją toliau populiarinti tokio darbo užmokesčio sistemas, skirtas aukščiausios vadovaujamos pareigos;

23. pažymi, kad kai kurios valstybės narės savo teisės aktuose yra nustačiusios lojalumo akcijų sąvoką, kuri reiškia, kad už ilgalaikį akcijų turėjimą yra atlyginama balsavimo teisėmis ir mokesčių lengvatomis; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę nustatyti naujus mechanizmus, kuriais būtų populiarinama tvari grąža ir ilgalaikiai bendrovių veiklos rezultatai; pabrėžia, kad nepaskirstytosios pajamos gali padėti sudaryti tinkamus rezervus;

24. mano, kad reikėtų iš dalies pakeisti ir Akcininkų teisių direktyvą, taip siekiant skatinti „kantrų“ akcininkų elgesį, visų pirma, atlyginant jiems už ilgalaikį akcijų turėjimą – suteikiant balsavimo teises ir mokesčines lengvatas;

25. yra susirūpinęs dėl to, kad tam tikruose tarptautiniuose investicijų susitarimuose, pavyzdžiui, Energetikos chartijos sutartyje, daugiašalių įmonių finansiniai interesai yra svaresni už aplinkosaugos ir klimato prioritetus; primygtinai ragina Komisiją skubiai imtis veiksmų, kuriais būtų užtikrinta, jog galiojantys ir būsimi prekybos investicijų susitarimai visapusiškai atitiktų ES aplinkosaugos ir klimato tikslus, ir pateikti pasiūlymus dėl kovos su įmonių vykdomu žemės grobimu ir miškų naikinimu, atliekant būsimą Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos peržiūrą;

26. mano, kad, apibrėždamos ir stebėdamos savo tvarumo strategijas, bendrovės turėtų laikytis prievolės informuoti visus susijusius suinteresuotuosius subjektus ir su jais konsultuotis; mano, kad reikėtų plačiai aiškinti suinteresuotojo subjekto sąvoką ir į ją įtraukti visus asmenis, kurių teisėms ir interesams įtaką gali daryti bendrovės sprendimai, pavyzdžiui, darbuotojus, profesines sąjungas, vietos bendruomenes, čiabuvių tautas, piliečių asociacijas, akcininkus, pilietinės visuomenės ir aplinkosaugos organizacijas; mano, kad taip pat labai svarbu konsultuotis su nacionalinėmis ir vietos valdžios institucijomis, kurios yra atsakingos už tvarumą ekonomikos srityje, ypač su tomis institucijomis, kurios atsakingos už užimtumo ir aplinkosaugos viešąją politiką;

27. mano, kad – priklausomai nuo atitinkamos bendrovės dydžio ir veiklos srities bei taikant išimtį mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), neveikiančioms didelės rizikos sektoriuose, sektoriuose, kuriuos turėtų apibrėžti Komisija – šis įtraukimas turėtų būti įgyvendinamas kuriant komitetus, kuriuos sudarytų suinteresuotųjų subjektų atstovai ar įgaliotiniai, įskaitant darbuotojus ir nepriklausomus ekspertus, iš esmės siekiant teikti rekomendacijas dėl bendrovės tvarumo strategijos turinio ir įgyvendinimo; mano, kad tokie patariamieji komitetai turėtų turėti teisę prašyti, jei tam pritaria didžioji dauguma, atlikti nepriklausomą auditą, jei yra pagrįstų priežasčių, susijusių su tinkamu tvarumo strategijos įgyvendinimu;

28. mano, kad valstybės pagalbos, ES finansavimo ar kitų viešųjų lėšų gaunančios bendrovės ar bendrovės, kurios vykdo etatų mažinimo planus, turėtų siekti išlaikyti savo darbuotojų vietas ir užtikrinti jiems apsaugą, atitinkamai pakoreguoti savo direktorių darbo užmokesčių, mokėti sąžiningą mokesčių dalį, vykdyti savo tvarumo strategiją atsižvelgiant į tikslus sumažinti savo anglies dioksido pėdsaką, taip pat nemokėti dividendų ir nesiūlyti akcijų išpirkimo schemų, kuriomis siekiama atlyginti akcininkams;

o

o o

29. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0373

Tarybos rekomendacija dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos rekomendacijos dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (2020/2767(RSP))

(2021/C 445/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į ES pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 14 straipsnį dėl teisės į mokslą,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir darnaus vystymosi tikslus, ypač į 4 tikslą ir atitinkamus jo uždavinius,
- atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, kurį 2017 m. lapkričio mėn. paskelbė Taryba, Parlamentas ir Komisija, ypač į jo 1 principą dėl švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą ir 4 principą dėl aktyvaus užimtumo rėmimo,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 1 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (COM(2020)0275) ir į pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą (SWD(2020)0123),
- atsižvelgdamas į 2017 m. spalio mėn. Komisijos ataskaitą *Mapping of VET graduate tracking measures in EU Member States* (liet. „Profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventų karjeros stebėsenos priemonių planavimas ES valstybėse narėse“),
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos (EQAVET) sukūrimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl Europos profesinio mokymo kreditų sistemos (ECVET) sukūrimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 16 d. Tarybos išvadas dėl kovos su COVID-19 krize švietimo ir mokymo srityje,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rezoliuciją dėl tolesnio Europos švietimo erdvės plėtojimo siekiant remti į ateitį orientuotas švietimo ir mokymo sistemas ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 15 d. Tarybos rekomendaciją dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 1 d. Komisijos komunikatą dėl Europos igūdžių darbotvarkės, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio teisingumo ir atsparumo (COM(2020)0274), ir į prie jo pridedamus Komisijos tarnybų darbinius dokumentus (SWD(2020)0121) ir (SWD(2020)0122),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 1 d. Komisijos komunikatą „Jaunimo užimtumo rėmimas. Tiltas jaunai kartai į darbo rinką“ (COM(2020)0276),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 1 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (COM(2020)0277),

⁽¹⁾ OL C 155, 2009 7 8, p. 1.

⁽²⁾ OL C 155, 2009 7 8, p. 11.

⁽³⁾ OL C 389, 2019 11 18, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 153, 2018 5 2, p. 1.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 30 d. Komisijos komunikatą dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iki 2025 m. (COM(2020)0625) ir pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą (SWD(2020)0212),
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 30 d. Komisijos komunikatą „2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų planas. Švietimo ir mokymo pritaikymas prie skaitmeninio amžiaus“ (COM(2020)0624) ir pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą (SWD(2020)0209),
- atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 17 d. Komisijos komunikatą dėl skaitmeninio švietimo veiksmų plano (COM(2018)0022),
- atsižvelgdamas į Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje politikos programą („ET 2020“),
- atsižvelgdamas į europinę asmeninių, socialinių ir mokymosi mokytis gebėjimų sistemą („LifeComp“),
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 15 d. Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP) apibendrinamąją ataskaitą „Kaip Europos šalyse valdomos pameistrystės programos reaguojant į COVID-19 krizę?“, pagrįstą CEDEFOP pameistrystės ekspertų bendruomenės pateikta informacija,
- atsižvelgdamas į 2020 m. CEDEFOP ataskaitą „Profesinis rengimas ir mokymas Europoje 1995–2035 m. Europos profesinio rengimo ir mokymo 21-ajame amžiuje scenarijai“,
- atsižvelgdamas į septynių CEDEFOP tyrimo ataskaitų rinkinį „Kintantis profesinio rengimo ir mokymo pobūdis ir vaidmuo Europoje“,
- atsižvelgdamas į 2013 m. CEDEFOP leidinį „Profesinio rengimo ir mokymo Europoje nauda žmonėms, organizacijoms ir šalims“,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 8 d. rezoliuciją dėl iniciatyvos „Jaunimo garantijos“⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. birželio 12 d. rezoliuciją dėl švietimo modernizavimo⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. rugsėjo 14 d. rezoliuciją dėl naujos Europos įgūdžių darbotvarkės⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl įgūdžių ugdymo politikos kovai su jaunimo nedarbu⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją „Programa „Erasmus+“ ir kitos priemonės judumui skatinti profesinio rengimo ir mokymo srityje. Mokymosi visą gyvenimą požiūris“⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. birželio 8 d. rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo profesinio mokymo srityje, siekiant paremti strategiją „Europa 2020“⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 20 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, panaikinančio Tarybos sprendimą 85/368/EEB dėl Europos bendrijos valstybių narių profesinio mokymo kvalifikacijų palyginamumo⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 6 d. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos tyrimą „Profesinis mokymas krizės metu: Atsparių profesinio rengimo ir mokymo sistemų pagrindų kūrimas“,

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0267.

⁽⁶⁾ OL C 28, 2020 1 27, p. 8.

⁽⁷⁾ OL C 337, 2018 9 20, p. 135.

⁽⁸⁾ OL C 11, 2018 1 12, p. 44.

⁽⁹⁾ OL C 58, 2018 2 15, p. 65.

⁽¹⁰⁾ OL C 380 E, 2012 12 11, p. 67.

⁽¹¹⁾ OL C 279 E, 2009 11 19, p. 119.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į klausimus Tarybai ir Komisijai dėl Tarybos rekomendacijos dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (O-000068/2020 – B9-0027/2020 ir O-000069/2020 – B9-0028/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi profesinis rengimas ir mokymas yra esminė Europos švietimo ir mokymosi visą gyvenimą sistemų dalis, suteikianti jaunimui ir suaugusiesiems užimtumui reikalingų žinių, praktinės patirties, įgūdžių ir gebėjimų; kadangi Europos Sąjungos profesinio mokymo įstaigose mokosi apytikriai pusė vidurinių išsilavinimą įgyjančių asmenų; kadangi profesinis rengimas ir mokymas gali būti labai svarbūs sprendžiant uždavinius, kuriuos kelia spartėjančios makroekonomikos tendencijos ir būsima pertvarka, ir gali atlikti esminį vaidmenį užpildant didėjančias įgūdžių spragas ES darbo rinkoje;
- B. kadangi, CEDEFOP duomenimis, maždaug du trečdaliai europiečių (68 proc.) mano, kad profesinio rengimo vidurinio ugdymo etapu įvaizdis jų šalyje yra teigiamas, o kiek mažiau nei ketvirtadalis (23 proc.) teigia, kad šis įvaizdis yra neigiamas ⁽¹²⁾;
- C. kadangi švietimas ir mokymas taip pat turi svarbią reikšmę integruojant žmones į visuomenę ir skatinant dalyvavimą politiniame procese, taip padedant kurti įtrauktį, taip pat ugdyti demokratinį ir aktyvų pilietiškumą;
- D. kadangi profesinis rengimas ir mokymas gali padėti gerinti besimokančių asmenų ir darbuotojų profesinį tobulėjimą, įmonės veiklos rezultatus, konkurencingumą, mokslinius tyrimus ir inovacijas ir yra pagrindinis sėkmingos užimtumo ir socialinės politikos aspektas;
- E. kadangi profesinis rengimas ir mokymas Europoje labai smarkiai skiriasi ir nėra vienodai patrauklus visiems besimokantiems asmenims; kadangi nacionalinės sistemos ir iniciatyvos turi būti labiau suderinamos ir tarpusavyje susijusios ES lygmeniu; kadangi Komisija ir ES politika gali atlikti svarbų vaidmenį remiant ir koordinuojant valstybių narių veiksmus profesinio rengimo ir mokymo srityje ES lygmeniu; kadangi tarpvalstybinių ir nacionalinių profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų tinklų ir partnerysčių vaidmuo yra labai svarbus skleidžiant informaciją apie profesinio rengimo ir mokymo politikos darbotvarkę ir geriausią ES patirtį;
- F. kadangi pirminis profesinis rengimas ir mokymas nebėra laikomas tik profesinio mokymo kryptimi, tai ir alternatyvus būdas įgyti aukštąjį išsilavinimą, nes turi daug aukštojo mokslo elementų, o galiausiai po jo galima įgyti tretinio lygio – universitetinį – išsilavinimą; kadangi šalyse, kuriose yra nusistovėjusi dvejopa sistema, profesinis mokymas visada apėmė praktinės patirties darbo vietoje derinimą su akademinėmis studijomis klasėje;
- G. kadangi tęstinis profesinis rengimas ir mokymas yra labai svarbus siekiant socialinių ir ekonominių ES tikslų; kadangi tęstinis profesinis rengimas ir mokymas gerina suaugusiųjų dalyvavimą mokymesi visą gyvenimą, stiprina jų įsidarbinimo galimybes ir didina užimtumą Europoje;
- H. kadangi Europos profesinio mokymo sistemose susiduriama su svarbiais uždaviniais; kadangi šioms sistemoms reikalingas gebėjimas prisitaikyti prie sparčiai plėtojamų žalosios ir skaitmeninės pertvarkos, technologinės pažangos, profesinių pokyčių ir perėjimo prie labiau kvalifikuotų darbo vietų, kintančių darbo rinkos poreikių, dabartinio įgūdžių trūkumo pašalinimo ir būtinybės išvengti šio trūkumo ateityje, naujų verslo modelių, naujų darbo organizavimo formų, demografinių tendencijų, sanglaudos ir infrastruktūros plėtros; kadangi valstybės narės ir ES institucijos turi dėti daugiau pastangų ir didinti paramą, siekiant sudaryti kuo geresnes profesinio rengimo ir mokymo sąlygas, kad būtų galima sparčiai prisitaikyti prie šių uždavinių ir įgūdžių poreikių darbo rinkoje;
- I. kadangi šalyse, kuriose yra gerai parengtos profesinio mokymo programos, lengviau išvengti jaunimo nedarbo net krizės metu; kadangi, remiantis Darbo ekonomikos instituto IZA analize, šalys, turinčios dvejopą profesinio mokymo sistemą, lengviau įveikė 2008 m. ekonomikos krizę ir kovojo su jos padariniais jauniems žmonėms darbo rinkoje; kadangi tuo metu jaunimo nedarbo lygis šalyse, kuriose nėra dvejopos profesinio rengimo ir mokymo sistemos, labai padidėjo ⁽¹³⁾;

⁽¹²⁾ CEDEFOP, *European public opinion survey on vocational education and training* (liet. „Europos viešosios nuomonės apie profesinį rengimą ir mokymą tyrimas“), 2017 m.

⁽¹³⁾ W. Eichhorst, *Does vocational training help young people find a (good) job?* (liet. „Ar profesinis mokymas padeda jaunimui rasti (gerą) darbą?“), Darbo ekonomikos institutas IZA.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- J. kadangi, nepaisant pastangų sukurti suderintą Europos kvalifikacijų sandarą ir plėtoti nacionalinę kvalifikacijų sandarą, daugeliui mobiliųjų darbuotojų ES sunku pasiekti, kad būtų pripažinti jų įgūdžiai ir mokymas, bei rasti lygiavertį darbą kitose valstybėse narėse;
- K. kadangi dvejopoje sistemoje paprastai nėra numatyta galimybė tęsti švietimo procesą visais lygmenimis; kadangi dvejopa sistema turi būti lanksti ir gebėti reaguoti į pokyčius darbo rinkoje ir naujo pobūdžio, taip pat dar nežinomą darbą;
- L. kadangi užsienio darbdavių vykdoma mokomoji praktika ir profesinis mokymas pagal programą „Erasmus+“ daro didelį poveikį remiant profesinių ir techninių mokyklų mokinius ir absolventus, siekiant padėti jiems įsidarbinti ir įgyti darbo rinkoje reikalingų įgūdžių, įskaitant kalbos, profesinės kalbos ir socialinius įgūdžius;
- M. kadangi dėl COVID-19 pandemijos profesinio rengimo ir mokymo veiklai, taip pat bendrajam lavinimui apskritai teko didelė našta, nes nutrūko ugdymas tiek darbo vietose, tiek klasėse; kadangi pandemija ypač trikdė mokymąsi darbo vietoje, įskaitant pameistrystės ir mokymo programas, kuriose dažnai gerokai mažėjo lankomumas, pasiūlymų ir naujų mokinių skaičius; kadangi COVID-19 krizės padariniai taip pat suteikia galimybę imtis esminių skaitmeninių ir technologinių pokyčių profesinio rengimo ir mokymo srityje, kurie, kai įmanoma, gali panaikinti fizinės kliūtis ir žymiai padidinti profesinio rengimo ir mokymo pasiekiamumą bei jo poveikį siekiant norimų rezultatų;
- N. kadangi daugelyje sektorių įmonių uždarymas ir sutrumpintas darbo laikas daro didelį poveikį pameistrystės mokymams;
- O. kadangi tikėtina, kad jaunimas neproporcingai nukentės nuo ekonomikos krizės, kurią sukėlė COVID-19 pandemija, padarinių, turint omenyje nedarbą; kadangi 2020 m. rugpjūčio mėn. jaunimo nedarbas, kuris ankstesniais mėnesiais sparčiai augo, ES siekė 17,6 proc., o euro zonoje – 18,1 proc. (palyginti su atitinkamai 14,1 proc. ir 15,4 proc. 2019 m. rugpjūčio mėn.), taip pat kadangi tikimasi, kad jis artimiausiu metu dar labiau didės ir kad daugelis jaunuolių toliau dirbs mažų garantijų darbą ir nestandartinėse darbo vietose arba užsiims tokia veikla, likdami be pakankamos socialinės apsaugos; kadangi ES turi nustatyti jaunimo ir nesimokančio, nedirbančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo nedarbą vienu iš svarbiausių politinių prioritetų, kad būtų išvengta kitos „prarastosios kartos“ formavimosi dėl dabartinės krizės, kuri taip pat turės žalingą poveikį milijonų jaunuolių psichinei sveikatai ir gyvenimui; kadangi profesinis rengimas ir mokymas yra pagrindinis veiksnys, padedantis parengti besimokančius asmenis dalyvauti demokratinėje visuomenėje ir sėkmingai įsiliesti į darbo rinką bei joje dalyvauti;
- P. kadangi dėl COVID-19 pandemijos pastaruoju metu vykusių socialinių ir ekonominių pokyčių ir kilusios krizės padidėjo socialinė nelygybė ir išryškėjo poreikis užtikrinti, kad profesinio rengimo ir mokymo sistemos būtų ne tik veiksmingesnės, bet ir prieinamesnės bei įtraukesnės pažeidžiamoms grupėms ir žmonėms, gyvenantiems kaimo ar atokiose vietovėse; kadangi labai svarbu suteikti vienodas galimybes visiems; kadangi labai svarbu užtikrinti galimybę naudotis kompiuteriais, plačiajuosčiu ryšiu, skaitmenine pagalba ir kitomis technologinėmis mokymosi priemonėmis ne tik profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjams, bet ir besimokantiems asmenims, kad būtų galima išvengti vis didėjančios nelygybės ir užtikrinti, kad nė vienas pilietis nebūtų paliktas nuošalyje;
- Q. kadangi 60 mln. suaugusiųjų ES turi žemą kvalifikaciją; kadangi, remiantis CEDEFOP duomenimis, ES yra 128 mln. suaugusiųjų, kurie turi žemo lygio išsilavinimą, menkus skaitmeninius ar pažinimo įgūdžius arba kurie turi vidutinio arba aukšto lygio išsilavinimą, tačiau jiems kyla grėsmė, kad jie praras šiuos įgūdžius ir kad jų įgūdžiai pasens, todėl jie turi kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti; kadangi gerai parengtos ir įtraukios profesinio rengimo ir mokymo sistemos yra strategiškai svarbios siekiant padidinti visų besimokančių asmenų gebėjimus ir įgūdžius bei remti galimybes gauti kokybišką darbą;
- R. kadangi 2017 m. profesinėse programose dalyvavo 4,3 proc. pagrindinio ugdymo mokyklų mokinių ES, kai tarp vidurinio ugdymo mokyklų mokinių ši dalis siekė 47,8 proc., o tarp profesinio mokymo turint vidurinį išsilavinimą programų dalyvių – 92 proc.; kadangi 2017 m. 46,7 proc. visų vidurinio ugdymo mokyklų profesinių programų absolventų ES buvo moterys ⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁴⁾ Eurostatas, *Vocational education and training statistics* (liet. Profesinio rengimo ir mokymo statistika), duomenys gauti 2020 m. rugsėjo mėn.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- S. kadangi profesinio rengimo ir mokymo, kaip ir švietimo srityje, COVID-19 krizė išryškino kai kuriuos nuotolinio mokymosi uždavinius ir apribojimus techninėse ir su turiniu susijusiose srityse;
- T. kadangi dėl nuotolinio mokymosi didėja mokymosi programos nebaigusių pažeidžiamų asmenų skaičius ir dėl to jis turi išlikti įprastą mokymąsi papildančia, o ne pakeičiančia priemone;
- U. kadangi nėra suderintos profesinio rengimo ir mokymo mikrocredencialų apibrėžties ir bendro supratimo ES lygmeniu; kadangi mikrocredencialai turėtų būti suprantami kaip papildantys visapusiškas kvalifikacijas ir turėtų būti pripažinti reikšmingų ir kokybiškų pasiekimų įrodymu, remiantis švietimo vykdymo būdo, vertinimo procedūros ir trukmės standartais;
- V. kadangi 2015 m. beveik trečdalis (30,5 proc.) visų įmonių, kuriose dirba dešimt ar daugiau darbuotojų ir kurios veikė 28 ES valstybių verslo ekonomikoje, teikė pirminį profesinį rengimą ir mokymą, nors ši dalis valstybėse narėse labai skyrėsi ⁽¹⁵⁾;
- W. kadangi 2015 m. 72,6 proc. įmonių, kuriose dirba dešimt ar daugiau darbuotojų, 28 ES valstybėse narėse teikė tęstinį profesinį rengimą ir mokymą savo darbuotojams; kadangi ši dalis padidėjo, lyginant 2005 ir 2010 m., kai šios dalys atitinkamai sudarė 59,7 proc. ir 65,7 proc. ⁽¹⁶⁾;
- X. kadangi pirminio profesinio rengimo ir mokymo bei tęstinio profesinio rengimo ir mokymo poveikis darbo rinkos rezultatams dažnai atspindi tiesioginį ar netiesioginį bendrą individualų poveikį našumui; kadangi pagrindiniai šalių pabrėžti rezultatai yra didesnis dalyvavimas darbo rinkoje, mažesnis nedarbas, galimybė įgyti kvalifikaciją visų kategorijų darbuotojams, kurie anksčiau neturėjo jokios kvalifikacijos, ir galimybė siekti profesinės karjeros; kadangi mokydami visi gyvenimą asmenys gali pagerinti savo darbo galimybes ir įgyti aukštesnę kvalifikaciją, o tai lemia didesnę atlyginimą ir didesnius ekonominius ir socialinius rezultatus, pvz., ekonominę savarankiškumą, taip pat didesnę psichologinę gerovę ⁽¹⁷⁾;
- Y. kadangi pirminis ir tęstinis profesinis rengimas ir mokymas daro tiesioginį poveikį kartų kaitai ir šeimų padėčiai;
- Z. kadangi pirminis ir tęstinis profesinis rengimas ir mokymas padeda įmonėms tapti veiksmingesnėmis ir užtikrina veiksmingesnę inovacijų diegimą;
1. pabrėžia, kad profesinis rengimas ir mokymas, ypač sutelkiant dėmesį į praktiką ir mokymąsi darbo vietoje, atlieka svarbų vaidmenį darbo rinkoje, kuri yra orientuota į teisingą pertvarką ir nuolatinius pokyčius; pabrėžia, kad profesinis rengimas ir mokymas, jeigu jis yra orientuotas į kokybę, gali suteikti tinkamų ir kokybiškų žinių, įgūdžių ir gebėjimų visais lygmenimis visų dydžių ir sektorių įmonėse, taip pat asmenims, besimokantiems pagal pirminio ir tęstinio mokymo programas, pritaikytas prie jų individualių poreikių; pabrėžia, kad profesinis rengimas ir mokymas yra svarbus užpildant įgūdžių spragas ES darbo rinkoje, suteikiant jauniems besimokantiems asmenims įgūdžių, kurių jiems reikia įsidarbinant, taip pat keliant darbuotojų kvalifikaciją ir juos perkvalifikuojant, kad šie darbuotojai galėtų priderinti savo gebėjimus prie darbdavių poreikių, o tai ypač svarbu MVĮ ir naujoms investicijoms į ekonomiką; be to, pabrėžia, kad būtina ugdyti asmeninio tobulėjimo įgūdžius, kurie padėtų asmenims tobulėti asmeniniu ir profesiniu požiūriu, siekiant kuo labiau išnaudoti jų galimybes;
2. ragina derinti profesinį rengimą ir mokymą su formaliojo ir tradicinio švietimo sistemomis ir integruoti jį kaip politikos sritį į visą švietimo politiką ES ir valstybių narių lygmeniu, kad jis neliktų antrame plane arba nebūtų laikomas tik antriniu prioritetu; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad profesinis rengimas ir mokymas bei klasikinis švietimas vienas kitą papildytų ir jiems būtų teikiamas vienodas prioritetas;
3. be to, primena, kad svarbu skatinti požiūrį į profesinį rengimą ir mokymą kaip į pagrindinę integracijos ir įtraukties skatinimo priemonę siekiant darnesnės visuomenės;
4. pabrėžia, kad būtina skubiai modernizuoti ir gerokai išplėsti profesinio rengimo ir mokymo politiką, kad ji taptų įtraukesnė, prieinamesnė, atsparesnė, patrauklesnė ir veiksmingesnė remiant sąžiningą užimtumą, žmogiškojo kapitalo plėtrą ir aktyvų dalyvavimą visuomenėje; mano, kad profesinio rengimo ir mokymo politika turėtų suteikti žmonėms gerų

⁽¹⁵⁾ Eurostatas, *Vocational education and training statistics* (liet. Profesinio rengimo ir mokymo statistika), duomenys gauti 2020 m. rugsėjo mėn.

⁽¹⁶⁾ Eurostatas, *Vocational education and training statistics* (liet. Profesinio rengimo ir mokymo statistika), duomenys gauti 2020 m. rugsėjo mėn.

⁽¹⁷⁾ CEDEFOP, *The benefits of vocational education and training* (liet. „Profesinio rengimo ir mokymo nauda“), 2011 m.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

pagrindinių įgūdžių ir bendrųjų gebėjimų, kad jie galėtų prisitaikyti prie dabartinių ir būsimų socialinių, ekonominių ir darbo rinkos pokyčių, skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos teikiamų galimybių ir keliamų uždavinių, taip pat visų kitų makroekonominių tendencijų, ir turėtų atitikti Europos žaliojo kurso tikslus; pabrėžia, kad profesinio rengimo ir mokymo politikai tenka pagrindinis vaidmuo keliant visų darbuotojų kvalifikaciją ir juos perkvalifikuojant, kad jie galėtų lengviau prisitaikyti prie šių esminių pokyčių;

5. primena, kad profesiniu rengimu ir mokymu prisidedama prie konkurencingumo ir socialinės sanglaudos; pabrėžia, kad būtina didinti investicijas į žmogiškąjį kapitalą ir įgūdžius bei sukurti įgūdžių, susijusių su profesiniu gyvenimu, bazę;

6. primena, kad dėl ribojimo priemonių, kurių imtasi siekiant sustabdyti COVID-19 pandemijos plitimą, Europos profesinio rengimo ir mokymo sistemos patyrė rimtų sunkumų, o besimokantys asmenys atsidūrė nepalankioje padėtyje; pabrėžia, kad profesinio rengimo ir mokymo trikdžiai padidina jau esančią nelygybę švietimo srityje, nes sumažėja galimybės daugeliui pažeidžiamiausių visuomenės narių, kuriuos reikia remti vykdančioms tvarias investicijas ir taikant veiksmingas nefinansines priemones šiame sektoriuje; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama vienodoms galimybėms gauti kokybiškas profesinio rengimo ir mokymo paslaugas užtikrinti, be kita ko, atokiauose ar kaimo vietovėse, kur nuotolinis mokymasis gali būti ribotas dėl nepakankamos interneto ryšio aprėpties;

7. pabrėžia, kad labai svarbu teikti būtinas finansines priemones, techninę pagalbą ir rekomendacijas, kad profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjai, mokytojai, instruktoriai ir mokiniai galėtų naudotis skaitmeniniais prietaisais ir el. mokymosi sprendimais; ragina valstybes nares skatinti lanksčius švietimo modelius ir paramą nuotoliniu būdu besimokantiems asmenims, naudojantis tokiomis priemonėmis kaip e. išteklių, e. medžiaga, nemokamas mokymas internete ir, svarbiausia, įranga ir plačiajuostis internetas visoms mokykloms ir namų ūkiams; pabrėžia, kad valdžios institucijos turėtų skirti ypač daug dėmesio sprendimams, skirtiems namų ūkiams, neturintiems galimybės naudotis kompiuteriais ir geru plačiajuosčiu ryšiu, ir skatinti įgyvendinti šiuos sprendimus, kad būtų išvengta skaitmeninės atskirties ir nelygybės didėjimo švietimo sektoriuje, kuriame yra daug nepalankioje padėtyje esančių mokinių;

8. baiminasi, kad kitą rudenį smarkiai sumažės pameistrystės mokymo vietų skaičius, atsižvelgiant į galimai dėl COVID-19 krizės sumažėjusią mokymo veiklą daugelyje sektorių; pabrėžia, kad dėl tokio nepakankamo mokymo galimybių jaunimui vidutinės trukmės laikotarpiu kai kuriose srityse taip pat gali padidėti kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas; ragina valstybes nares ir regionus apsvarstyti, kaip būtų galima tikslingai išplėsti alternatyvų mokymą viršesniu nei įmonės lygmeniu, kad būtų panaikintas didėjantis pameistrystės mokymo vietų trūkumas;

9. ragina nustatyti kokybės garantiją užtikrinant, kad asmenys, kurie mokymo ir (arba) švietimo programą baigė per COVID-19 krizę, galėtų (iš naujo) lankyti į stažuotės arba pameistrystės programą įtrauktus kursus net ir įgiję laipsnį ir (arba) užbaigę savo stažuotės arba pameistrystės programą, kuri tuo metu, kai buvo taikomos kovos su COVID-19 priemonės, galbūt turėjo būti atšaukta, sutrumpinta ar kitaip apribota, kad būtų galima užpildyti visas tokių asmenų mokymo spragas;

10. palankiai vertina pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl profesinio mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo; pritaria bendriesiems pasiūlymo tikslams modernizuoti ES profesinio mokymo politiką ir patvirtinti esminį profesinio mokymo vaidmenį mokymosi visą gyvenimą tęstinumui ir sparčiai prisitaikant prie greitai kintančios darbo rinkos; palankiai vertina pastangas supaprastinti profesinio mokymo valdymą, parengti tarptautinimo strategiją ir užtikrinti daugiau Europos bendradarbiavimo ir judumo galimybių besimokantiems asmenims bei mokytojams; Pabrėžia lemiamą visų rūšių darbuotojų įgūdžių vaidmenį pereinant prie žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos;

11. palankiai vertina pasiūlyme numatytus kiekybinius tikslus, visų pirma tikslą iki 2025 m. pasiekti, kad įsidarbinusių absolventų dalis būtų bent 82 proc., 60 proc. profesinio mokymo programas baigusiu absolventų profesinio mokymo metu dalyvautų mokyme darbo vietoje ir 8 proc. profesinio rengimo ir mokymo įstaigose besimokančių asmenų naudotųsi judumo užsienyje mokymosi tikslais galimybėmis; ragina valstybes nares skatinti įvairius mokymosi būdus, įskaitant mokymąsi darbo vietoje; primena, kad konkretūs uždaviniai gali padėti valstybėms narėms nustatyti tikslus ir užtikrinti, kad profesinio rengimo ir mokymo politika būtų įtraukesnė ir labiau pritaikyta prie darbo rinkos poreikių; ragina Komisiją kas penkerius metus teikti rekomendacijos įgyvendinimo ataskaitą Parlamentui ir Tarybai;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

12. ragina Komisiją išplėsti vertingas pameistrių judumo programas, pvz., „ErasmusPro“, stiprinant „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) ir programos „Erasmus+“ sąveiką bei užtikrinant pakankamus išteklius 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu; ragina valstybes nares nustatyti platesnių užmojų tikslą dėl pagal profesinio rengimo ir mokymo programas besimokančių asmenų judumo užsienyje mokymosi tikslais; primena, kad įgyvendinant panašias iniciatyvas pagal programą „ET 2020“ ir programą „Erasmus“ aukštojo mokslo srityje, iki 2020 m. buvo numatyta pasiekti 20 proc. aukštojo mokslo absolventų judumo tikslą; pabrėžia, kad padidėjusios judumo galimybės gali padėti išplėsti pameistrių asmeninių, švietimo ir profesinių ryšių tinklus ir paversti profesinį rengimą ir mokymą patrauklesniu, o ne suvokti jį kaip antrinį pasirinkimą, taip pat išnaudoti judumo teikiamas galimybes profesinio rengimo ir mokymo srityje, nes taip galima prisidėti ir prie būsimos programos „Erasmus+“ sėkmės;

13. ragina Komisiją įtraukti igūdžių trūkumo rodiklį į socialinių rodiklių suvestinę, atsižvelgiant į Europos socialinių teisių ramsčio tikslus ir jų įgyvendinimą, nes jie gali būti naudingi nacionalinės profesinio rengimo ir mokymo politikos formuotojams nustatant, kokiose srityse reikia dėti daugiau pastangų ir siekti geresnio koordinavimo ES lygmeniu, stebint pokyčius ir pažangą igūdžių trūkumo šalinimo srityje ir skatinant aukštynkryptę konvergenciją tarp valstybių narių;

14. pabrėžia, kad tikslinės informuotumo didinimo kampanijos ir jaunimui palankūs ryšių kanalai, pvz., socialinė žiniasklaida, gali atlikti lemiamą vaidmenį užmezgant ryšius su jaunimu, kad būtų pagerintas profesinio rengimo ir mokymo įvaizdis ir jis taptų patrauklesnis; pabrėžia, kad mokyklos, ypač pagrindinio ir vidurinio ugdymo, atlieka esminį vaidmenį perduodant informaciją apie profesinio rengimo ir mokymo teikiamas galimybes, didinant profesinio rengimo ir mokymo patrauklumą ir užtikrinant geresnį jaunų besimokančių asmenų orientavimą šių profesinių galimybių klausimais;

15. ragina valstybes nares ir Komisiją bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais kuriant ES skaitmeninę platformą profesinio rengimo ir mokymo srityje, kaip to prašė daugelis profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų ir politikos formuotojų neseniai atliktoje ES apklausoje⁽¹⁸⁾, kuri turėtų būti kuo skubiau populiarinama; pritaria idėjai, kad tokia platforma galėtų teikti tinklaveikos galimybes ir leistų keistis gerą patirtimi ir teiktų skaitmeninius sprendimus, be kita ko, mokymuisi darbo vietoje, taip pat visa prieinama mokymosi internetu medžiaga būtų laikoma saugioje, kokybiškoje ir daugiakalbėje aplinkoje; pabrėžia, kad naudojant profesinio rengimo ir mokymo platformą galima susieti profesinės kompetencijos centrų platformas ES lygmeniu; siūlo, kad platforma būtų susieta su ES internetiniu portalu profesinio rengimo ir mokymo srityje, kuriame galėtų dalyvauti suinteresuotieji subjektai, kad būtų užtikrintas didesnis profesinės kompetencijos centrų vykdomos veiklos ir teikiamų paslaugų jų ekosistemoms matomumas, būtų galima parodyti įvairias galimybes, kurias profesinis rengimas ir mokymas gali suteikti besimokantiems asmenims nacionaliniu ir ES lygmenimis, taip pat sustiprinti komunikacijos pastangas ir padidinti profesinio rengimo ir mokymo patrauklumą;

16. ragina Komisiją išnagrinėti ES internetinio darbo portalo, skirto mokomosios praktikos ir pameistrystės galimybėms visoje ES, idėją, apjungiant visas panašias esamas ES iniciatyvas, kad jos būtų labiau matomos, išsamesnės ir patogesnės vartotojui; mano, kad ši priemonė, jeigu ji būtų tinkamai viešinama tinkamais kanalais, gali tapti jaunų europiečių, mokslo institucijų ir bendrovių visoje ES ryšių centru; mano, kad portalas galėtų būti susietas su profesiniu rengimu ir mokymu, padėtų nukreipti jaunimo talentus ten, kur jų labiausiai reikia atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius, padidintų judumą ES, padėtų spręsti jaunimo nedarbo problemas ir pašalinti esamą ir būsimą igūdžių trūkumą; mano, kad tokią iniciatyvą būtų galima remti Jaunimo garantijų iniciatyva ir programa „Erasmus+“, siekiant užtikrinti didesnę šių programų poveikį, taip pat ji galėtų papildyti kitas ES iniciatyvas, kaip antai Europos darbo mobilumo portalą (EURES), *Europass* ir būsimą ES profesinio rengimo ir mokymo portalą, ir būtų su jomis susieta;

17. ragina valstybes nares ir Komisiją išanalizuoti ir teikti paramą bei sprendimus dėl profesinio rengimo ir mokymo suinteresuotųjų subjektų prašymų, pateiktų neseniai Komisijos atliktoje ES apklausoje, kuri buvo vykdoma 2020 m. kovo–gegužės mėn., dėl COVID-19 pandemijos keliamų uždavinių ir poveikio profesiniam rengimui ir mokymui; visų pirma, be bendros ES profesinio rengimo ir mokymo platformos sukūrimo, remia virtualiosios realybės modeliavimo sistemų ir kitų skaitmeninių profesinio rengimo ir mokymo priemonių kūrimą pasitelkiant mokslinių tyrimų projektus ir bandomuosius etapus, profesinių internetinių atvirųjų kursų (angl. *vocational online open courses*, VOOC) kūrimą, virtualiuosius Europos projektus, kaip antai „Erasmus virtual“, ES „YouTube“ kanalą apie profesinį rengimą ir mokymą, skirtą plačiajai visuomenei, Europos mokymo savaites, taip pat didesnio lankstumo suteikimą ESF ir būsimam ESF+ ir galimybes finansuoti švietimo technologijas, mokytojų ir instruktorių mokymus bei e. mokymosi įgyvendinimą;

⁽¹⁸⁾ Komisijos 2020 m. Europos profesinių gebėjimų savaitės apžvalga, 2020 m. lapkričio 9–13 d.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

18. pabrėžia, kad profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikimo trikdžiai, kuriuos sukėlė COVID-19 pandemija, turėjo didelį su švietimu susijusį ir socialinį poveikį pagal profesinio rengimo ir mokymo programas besimokantiems asmenims, ypač palankių sąlygų neturintiems besimokantiems asmenims, o tai sukelia didelių sunkumų besimokantiems asmenims, kurie geriausių rezultatų pasiekia tiesiogiai vadovaujant ir dalyvaujant mokytojų; pabrėžia, kad tai turėtų būti laikoma ne tik problema, bet ir unikalia galimybe modernizuoti profesinio rengimo ir mokymo sistemas pasitelkiant technologines inovacijas tokiose srityse kaip virtualioji realybė, dirbtinis intelektas, „Industry 4.0“ ir daiktų internetas, taip pat plačiau naudojantis nuotoliniu mokymusi, mišria pameistryste ir alternatyviu vertinimu; pabrėžia, kad įgyvendinant tokias reformas galiausiai profesinio rengimo ir mokymo sistemos taptų stipresnės, gebėtų geriau reaguoti į pokyčius ir taptų atsparesnės nei prieš COVID-19 krizę, taip pat jos sudarytų besimokantiems asmenims ir darbuotojams galimybes įgyti ateityje naudingų įgūdžių bei paruošti juos būsimam darbui; kartu pažymi, kad pažangūs mokytojų, instruktorių ir mokinių skaitmeniniai įgūdžiai yra pagrindinė kokybiško nuotolinio mokymosi sąlyga;

19. pabrėžia, kad reikia skubiai priimti visas būtinas priemones, kad būtų sumažintas profesinio rengimo ir mokymo programų nebaigusių mokinių skaičius, sustiprintas profesinio rengimo ir mokymo įtraukumas ir kokybė, užtikrintos vienodos galimybės visiems jauniems ir suaugusiems besimokantiems asmenims naudotis kokybiška pameistryste ir teisė į darbdavių rengiamus mokymus visiems darbuotojams bet kokio dydžio ir sektoriaus įmonėse, ypač daug dėmesio skiriant MVĮ;

20. palankiai vertina idėją plėtoti virtualiojo judumo galimybes, siekiant įveikti COVID-19 apribojimus, ir ragina valstybes nares bei profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjus sudaryti palankesnes sąlygas nuo buvimo vietos nepriklausančiam mokymusi, be kita ko, ir ateityje, suteikiant galimybę atokiose ir kaimo vietovėse ar užsienyje esantiems mokiniams dalyvauti kursuose visoje ES, netaikant buvimo vietos apribojimų, kai tai įmanoma;

21. primena, kad visų svarbių subjektų dalyvavimas formuojant ir įgyvendinant profesinio mokymo politiką padeda užtikrinti, kad profesinis mokymas atitiktų darbo rinkos įgūdžių poreikius ir padėtų geriau įgyvendinti politiką; todėl ragina valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti su visais suinteresuotaisiais subjektais, pvz., socialiniais partneriais, įmonėmis, įskaitant labai mažas, mažasias ir vidutines įmones, socialinės ekonomikos įmonėmis, kaip antai kooperatyvais ir ne pelno organizacijomis, profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjais ir jų asociacijomis, pagal profesinio rengimo ir mokymo programas besimokančiais asmenimis, pagal profesinio rengimo ir mokymo programas besimokančių asmenų sąjungomis, mokslinių tyrimų centrais, pilietinės visuomenės organizacijomis, valstybinėmis ir privačiomis įdarbinimo tarnybomis, orientavimo specialistais ir vietos bei regioninėmis valdžios institucijomis, kad būtų galima užtikrinti koordinavimą ES lygmeniu ir surasti geresnes skirtingų sistemų tarpusavio sąsajas bei keistis geriausiais patirtimi; ragina sukurti vietos ekosistemas, įskaitant pirmiau minėtus suinteresuotuosius subjektus, siekiant sustiprinti profesinio rengimo ir mokymo, kaip teigiamo pasirinkimo, kokybę, kiekybę, įtraukumą ir reputaciją; pabrėžia, kad būtina aktyviai skatinti potencialių pareiškėjų įsidarbinimo galimybes, susijusias su profesiniu rengimu ir mokymu, ir nukreipti besimokančius asmenis į sektorius, kuriuose trūksta darbuotojų, turinčių profesinio mokymo kvalifikaciją; pabrėžia, kad labai svarbus glaudus profesinio rengimo ir mokymo bei darbo rinkos ryšys; pabrėžia, kad siūlomi mokymai turėtų atitikti vietos uždavinius ir poreikius;

22. teigia, kad tvirtu švietimo pagrindu, kuriuo mokiniams suteikiama plačių žinių ir pagrindiniai raštingumo, skaičiavimo ir bendravimo įgūdžiai, skaitmeniniai, socialiniai emociniai įgūdžiai, kaip antai kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir emocinio intelekto, grindžiamas tolesnis mokymasis ir mokymas darbo vietoje ir tai yra labai svarbu jaunimo atečiai – tiek kaip profesiniu, tiek asmeniniu aspektu, nes suteikia jiems galimybę prisitaikyti prie kintančių poreikių per visą jų profesinį gyvenimą;

23. pabrėžia, kad reikia nustatyti skaidrią bendrą mikrokredencialų apibrėžtį; mano, kad mikrokredencialai gali tik papildyti visapusiškas kvalifikacijas ir turi būti užtikrinti kokybės atžvilgiu, akredituoti ir grindžiami švietimo vykdymo būdo, vertinimo procedūros ir trukmės standartais; pabrėžia, kad nepaprastai svarbūs gerai apibrėžti mikrokredencialų teikėjų kokybės reikalavimai;

24. primena tikrąją švietimo vertę, kuri yra susijusi ne tik su išsilavinimo vaidmeniu darbo rinkoje; ragina valstybes nares labiau pabrėžti švietimo vaidmenį tenkinant ne tik darbo rinkos poreikius, bet ir atsižvelgiant į žinių bei įgūdžių, kurie skatina asmeninį tobulėjimą, gerovę ir aktyvų pilietiškumą, ugdymą;

25. ragina valstybes nares, dalyvaujant socialiniams partneriams, parengti kokybiškas ir įtraukias profesinio rengimo ir mokymo sistemas ir suaugusiųjų mokymosi politiką, siekiant pagerinti žemos kvalifikacijos suaugusiųjų, tiek darbuotojų, tiek bedarbių, kuriems reikalinga skubi parama, įgūdžius ir gebėjimus, kad jie turėtų galimybę gauti kokybiškas darbo vietas;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

26. remia atstovaujamųjų struktūrų, skirtų profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvaujantiems asmenims, kūrimą ir skatinimą visais lygmenimis, siekiant suteikti galimybę šiems asmenims pareikšti savo nuomonę valdant profesinio rengimo ir mokymo programas ir taip padėti gerinti profesinio rengimo ir mokymo programų kokybę;

27. pritaria siūlomai profesinės kompetencijos centrų, suburiančių įvairius profesinio rengimo ir mokymo suinteresuotuosius subjektus ir vietos partnerius, plėtrai; pabrėžia, kad tokie centrai gali būti inovacijų, kokybės ir įtraukumo skatinamasis veiksnys, palengvinti keitimąsi gerąja patirtimi, skatinti tarpusavio mokymąsi ir padėti gerinti profesinio mokymo kokybę ir sąlygas visoje ES; ragina valstybes nares užtikrinti intensyvias investicijas į šių centrų ir visų profesinio rengimo ir mokymo institucijų plėtrą ir primena, kad norint skirti paramą profesinės kompetencijos centrams įgyvendinant programą „Erasmus+“ reikia numatyti plačių užmojų programos biudžetą; ragina valstybes nares imtis tolesnių priemonių siekiant suburti ir įtraukti suinteresuotuosius subjektus, kad būtų galima didinti švietimo svarbą ir kokybę šiuose centruose, taip pat geriau derinti igūdžių pasiūlą ir paklausą bei remti darbdavius ieškant profesinio mokymo infrastruktūros sprendimų; ragina valstybes nares paversti profesinės kompetencijos centrus skatinamuoju veiksmu kuriant bendrą Europos profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų, mokymo programų ir diplomų sistemą; be to, ragina valstybes nares skatinti regioninio bendradarbiavimo strategijas, kad būtų galima parengti tarpvalstybines programas, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas besimokančių asmenų ir darbuotojų judumui ir pagerinti teritorinį bei regioninį bendradarbiavimą, be kita ko, pasitelkiant Europos kvalifikacijų sandarą;

28. yra tvirtai įsitikinęs, kad visi mokiniai turėtų turėti galimybę mokytis pagal subalansuotas, kruopščiai parengtas ir mąstymo reikalaujančias, žiniomis pagrįstas mokymo programas, nes jos padeda geriausiai pasirengti tiek profesinėms, tiek akademinėms studijoms, užtikrinant, kad jaunuoliai, pasirinkę profesinio rengimo ir mokymo programą, tai darytų savo pasirinkimu arba dėl pašaukimo, o ne dėl menkų pasiekimų ar negebėjimo pasinaudoti kitomis akademinėmis galimybėmis; pabrėžia, kad skaitmeniniai ir žalieji igūdžiai turėtų būti įtraukti į švietimo programas, pripažįstant, kad jie yra pagrindiniai visų besimokančių asmenų igūdžiai; primena, jog CEDEFOP teigia, kad pritaikyti mokymo programas, kuriose atsispindėtų aplinkosauginis sąmoningumas bei darnaus vystymosi ir veiklos efektyvumo supratimas, yra geriau nei kurti visiškai naujas mokymo programas;

29. ragina valstybes nares užtikrinti deramą profesinio rengimo ir mokymo politikos finansavimą nacionaliniu ir Europos lygmenimis, siekiant užtikrinti investicijas, kurių reikia norint, kad profesinio rengimo ir mokymo sistemos būtų modernesnės, atsparesnės, patrauklesnės ir įtraukesnės; pabrėžia, kad reikia skirti daugiau lėšų besimokančių asmenų ir mokytojų judumui profesinio rengimo ir mokymo srityje, įskaitant programą „Erasmus+“; ragina valstybes nares sukurti paskatas, kuriomis MVĮ būtų padedama skatinti profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvaujančius asmenis įsitraukti į Europos judumo programas; pabrėžia, kad reikia padidinti finansavimą mokymo centrams, siekiant finansuoti specialias grupes, kurioms pavesta praktiškai organizuoti su judumu susijusią veiklą; ragina Komisiją organizuoti ES masto kampaniją, skirtą MVĮ, kuria būtų siekiama pabrėžti atvykstančių ir išvykstančių asmenų profesinio judumo naudą jų klestėjimui;

30. pabrėžia, kad reikia parengti daugiau programų, panašių į „eTwining“ ir Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninių platformų priemonę (EPAL), kurios padeda skatinti tinklaveiką ir bendradarbiavimą tarp mokyklų; primena, kad šie projektai gali padėti įgyvendinti pagrindines mokymo programas ir paskatinti dalyvauti besimokančius asmenis, kurie nebenori mokytis nuotoliniu būdu;

31. ragina valstybes nares ypatingą dėmesį skirti tęstiniam profesinio rengimo ir mokymo mokytojų ir instruktorių mokymui ir profesiniam tobulėjimui, kad jie galėtų įgyvendinti daugiafunkcį savo, kaip švietimo kokybės ir inovacijų skleidėjų, vaidmenį ir pareigas; primena, jog svarbu, kad profesinio rengimo ir mokymo mokytojai turėtų labai gerus skaitmeninius igūdžius ir tinkamą technologinę įrangą, kad galėtų visapusiškai išnaudoti skaitmeninio švietimo teikiamas galimybes ir padėti mokiniams įgyti žinių, kurių reikia skaitmeninei pertvarkai; pabrėžia, kad filialų ir bendrovių, bendradarbiaujančių profesinio rengimo ir mokymo srityje, atstovai turi turėti pedagoginių gebėjimų; ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti, kad profesinio rengimo ir mokymo mokytojams būtų sudarytos geresnės galimybės, be kita ko, per visą savo profesinės veiklos laikotarpį vykdyti mokslinius tyrimus, nes tai suteiktų jiems galimybę keistis geriausia patirtimi ir skatinti ją, taip pat padėtų išnaudoti visas Europos mokslinių tyrimų erdvės teikiamas galimybes;

32. ragina valstybes nares skatinti dvejopą profesinio rengimo ir mokymo modelį, kuris padėtų jaunuoliams daug lengviau patekti į darbo rinką, ypač lyginant su bendruoju lavinimu, nes mokymai, kuriais formalusis mokymasis darbo vietoje derinamas su teorija, padeda įgyti sertifikuotų igūdžių, kurie aktualūs darbdaviams ir gali būti perkeliama į darbo rinką; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia skaitmeninių sprendimų, kuriais galima teigiamai prisidėti prie veiksmingos dvejopos sistemos, teikiamų galimybių;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

33. primygtinai ragina valstybes nares, formuojant profesinį rengimą ir mokymą, geriau pasinaudoti žaliųjų darbo vietų plėtra, siekiant parengti aukštos kvalifikacijos pameistrystės programas, kurios padėtų jaunimui įgyti specialių žinių ir gauti specializuotą mokymą, taip pat padėtų spręsti aukšto jaunimo nedarbo lygio problemą;

34. ragina valstybes nares ir regionines bei vietos valdžios institucijas į mokymo ir švietimo sistemas integruoti tvarų vystymąsi, su aplinkos apsauga susijusius įgūdžius ir gebėjimus, visų pirma stiprinant profesinio rengimo ir mokymo sistemas ir skatinant mokslinių tyrimų centrus kurti technologijas, projektus ir patentus ekologiškiems produktams, bendradarbiaujant su naujomis žaliosiomis įmonėmis; skatina mokslinių tyrimų centrus, įmonių tinklus ir specialistus keistis idėjomis; primena gebėjimų gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) srityse svarbą ir poreikį užtikrinti, kad daugiau moterų studijuotų MTIM dalykus;

35. ragina valstybes nares tobulinti įgūdžių numatymo sistemas, kad būtų galima geriau išvelgti vykstančius pokyčius ir gebėjimų poreikius, kad profesinio rengimo ir mokymo sistemos būtų geriau informuojamos apie tai, į kokių įgūdžių lavinimą reikia investuoti ir kokie įgūdžiai lanksčiau pritaikomi reaguojant į darbo rinkos poreikių pokyčius, taip pat kad būtų galima užtikrinti teisę į mokslą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą visiems; pabrėžia, kad profesinis rengimas ir mokymas bus veiksmingesni, jeigu bus grindžiami patikimomis įgūdžių prognozėmis, padedančiomis numatyti ir nustatyti įgūdžių spragas bei pritaikyti profesinio mokymo ir mokymosi visą gyvenimą programas į ateitį orientuotai darbo rinkai; mano, kad siekiant sumažinti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktį ir pasenusius įgūdžius, profesinio rengimo ir mokymo programos turėtų būti lankstesnės ir pritaikomos, kad būtų galima prisitaikyti prie darbo rinkos svyravimų ir užtikrinti atsparumą jiems, taip pat sudaryti profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvaujančių asmenų pažangaus ir tikslingo orientavimo galimybes, vykdant pirminį mokymą ir suaugusių besimokančių asmenų kvalifikacijos kėlimą;

36. ragina parengti apmokamų mokymosi atostogų politiką, laikantis TDO konvencijos dėl apmokamų mokymosi atostogų, sudarant sąlygas darbuotojams dalyvauti mokymosi programose darbo metu ir nepatirti jokių asmeninių išlaidų, siekiant skatinti mokymąsi visą gyvenimą;

37. ragina valstybes nares, regionų ir vietos valdžios institucijas drauge su socialiniais partneriais ir mokymo paslaugų teikėjais patvirtinti ir įgyvendinti įgūdžių ugdymo ir poreikių prognozavimo strategijas, kurių tikslas – gerinti bendruosius, sektorialius ir konkrečiai profesijai reikalingus gebėjimus; pažymi, kad šiose strategijose turėtų būti pateiktas nuodugnus darbo vietų, kurios turi būti sukurtos, pobūdžio ir skaičiaus bei reikalingų gebėjimų ir žinių įvertinimas, suteikiantis galimybę prognozuoti ir nustatyti gebėjimų spragas ir tikslines profesinio mokymo ir mokymosi visą gyvenimą programas, kurios nukreiptos į gebėjimų pasiūlos ir paklausos suderinimą siekiant didinti užimtumą;

38. palankiai vertina raginimą, kad profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjams būtų užtikrintas tam tikras savarankiškumo ir lankstumo lygis, parama ir finansavimas; primena, kad finansinis ir strateginis profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų nepriklausomumas yra svarbus siekiant greitai prisitaikyti prie įgūdžių formavimo poreikių kaitos ir skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos galimybių ir uždavinių; ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų kuriant kvalifikuotas mokymo programas sektoriuose, kuriuose trūksta tinkamos darbo jėgos, pvz., sveikatos ir priežiūros sektoriuose, žemės ūkyje, statybose, aplinkosaugos sektoriuje ir žiedinėje ekonomikoje;

39. ragina valstybes nares daugiau dėmesio skirti tam, kad profesinio rengimo ir mokymo sistemos būtų įtraukesnės ir prieinamesnės visiems per visą profesinį gyvenimą, įskaitant pažeidžiamas grupes, tokias kaip neigalieji, nesimokantis, nedirbantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunimas, vyresnio amžiaus darbuotojai, ilgalaikiai bedarbiai, žemos kvalifikacijos ir mažai įgūdžių turintys suaugusieji, perkeltieji darbuotojai, mažumos ir etninės grupės, iš migrantų šeimų kilę asmenys, pabėgėliai ir asmenys, turintys mažiau galimybių dėl savo geografinės padėties; ragina imtis konkrečių priemonių siekiant užtikrinti, kad nepalankioje socialinėje ir ekonominėje padėtyje esantys asmenys, kurie dažnai patenka į užburtą skurdo ratą, galėtų naudotis profesinio rengimo ir mokymo paslaugomis pagal Europos socialinių teisių ramstį; ragina valstybes nares, kurios patiria demografinį nuosmukį, užtikrinti, kad jaunesni žmonės naudotųsi profesinio rengimo ir mokymo programomis, visų pirma kaip galimybė gauti kokybišką darbą; pabrėžia, kad prevenciniai veiksmai, kaip antai įgūdžių vertinimas, karjera ir profesinis orientavimas, gali padėti sumažinti nesimokančių, nedirbančių ir mokymuose nedalyvaujančių jaunuolių skaičių ilgesniuojau laikotarpiu ir patenkinti įmonių ir sektorių, kurie kenčia nuo kvalifikuotų darbuotojų trūkumo, poreikius;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

40. palankiai vertina pasiūlymą, kad profesinio rengimo ir mokymo sistemos turėtų atlikti vienodai svarbų vaidmenį suaugusiems, kuriems reikia nuolatinio kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo; ragina Komisiją laikytis visa apimančio požiūrio į profesinį rengimą ir mokymą bei suaugusiųjų mokymą, apimančią formalųjį, neformalųjį ir savaiminį mokymąsi; ragina valstybes nares didinti profesinio rengimo ir mokymo patrauklumą ir prieinamumą suaugusiems besimokantiems asmenims ir kurti tvirtesnius bei glaudesnius suaugusiųjų profesinio rengimo ir mokymo ir neformaliojo suaugusiųjų mokymosi ryšius ir bendradarbiavimą, siekiant skatinti svarbius įgūdžius, įskaitant gerus bazinius įgūdžius, skaitmeninius, universaliuosius, žaliuosius ir kitus gyvenime reikalingus įgūdžius, kurie sudaro tvirtą atsparumo, galimybių įsidarbinti visą gyvenimą, socialinės įtraukties, aktyvaus pilietiškumo ir asmeninio tobulėjimo pagrindą; pabrėžia, kad pastangos gerinti profesinio rengimo ir mokymo programų įvairumą ir įtraukumą turi būti derinamos su pastangomis stiprinti jų mokomąją vertę ir didinti pameistrių socialinių ir darbo teisių kokybę bei jas gerbti;

41. pabrėžia, jog svarbu pasiekti kaimo vietovėse ir atokiose srityse gyvenančius žmones ir užtikrinti, kad profesinio rengimo ir mokymo galimybės taptų lengviau prieinamos ir būtų pritaikytos žmonėms, dirbantiems žemės ūkyje, žuvininkystės, miškininkystės ir kitose srityse šiuose regionuose, taip pat padėti jiems įgyti visus būtinus įgūdžius, įskaitant žaliuosius ir skaitmeninius įgūdžius, kad ateityje jie galėtų geriau pasinaudoti žaliosios ir mėlynosios ekonomikos teikiama galimybėmis, ir suteikti jiems galimybę reikšmingai prisidėti prie aplinkos išsaugojimo;

42. pabrėžia, kad mokymasis darbo vietoje ir dvejopos profesinio rengimo ir mokymo sistemos skatinimas ir įgyvendinimas turėtų būti naujos programos „Erasmus“ prioritetai;

43. ragina valstybes nares, laikantis ES lyčių lygybės strategijos, toliau spręsti šališkumo tam tikros lyties atžvilgiu ir stereotipinio pasirinkimo pagal tam tikrą lytį problemą, užtikrinant ir skatinant vienodą moterų dalyvavimą profesinio mokymo programose, kuriose paprastai įgyjama tradicinė „vyriška“ profesija, ir vyrų dalyvavimą „moterišką“ profesijų programose; ragina stiprinti lyčių aspektą siekiant modernizuoti profesinio rengimo ir mokymo sistemas ir padaryti mokymąsi tiek darbo vietoje, tiek už jos ribų prieinamesnį darbuotojoms moterims ir toms moterims, kurios atlieka šeimos priežiūros pareigas, ypač nepakankamai moterims atstovaujamuose sektoriuose, tokiuose kaip skaitmeninis, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) ir žaliasis sektoriai, siekiant kovoti su lyčių segregacija švietimo ir užimtumo srityse bei įveikti lyčių stereotipus;

44. ragina Komisiją ir valstybes nares pereinant prie žaliosios ekonomikos atsižvelgti į moterų ir mergaičių poreikius turėti geresnes mokymosi visą gyvenimą galimybes, ypač srityse, kuriose gali būti sukurta daug naujų žaliųjų darbo vietų, pvz., gamtos mokslų, mokslinių tyrimų, inžinerijos, skaitmeninių technologijų ir naujų technologijų srityse, siekiant sustiprinti moterų padėtį visuomenėje, panaikinti lyčių stereotipus ir suteikti darbo vietų, visapusiškai atitinkančių konkrečius moterų poreikius ir įgūdžius;

45. ragina valstybes nares skatinti dalyvavimą profesinio rengimo ir mokymo programose rengiant kampanijas, kuriose pabrėžiama nauda asmeniui ir darbdaviui, ir teikiant paskatas, įskaitant ilgalaikes paskatas, kad būtų galima padengti kai kurias darbdavių, organizuojančių profesinį mokymą pameistrystės forma, išlaidas; pripažįsta tokių iniciatyvų kaip profesinio mokymo varžybos „WorldSkills“, kurios daro esminę įtaką teigiamam profesinio rengimo ir mokymo įvairumui, naujų darbo vietų kūrimui ir naujų įgūdžių skatinimui, jaunimo pritraukimui siekti karjeros profesinio rengimo ir mokymo srityje, profesinio rengimo ir mokymo sistemų pritaikymui šiuolaikinei ekonomikai, taip pat švietimo, darbdavių ir darbo rinkos atstovų tarpusavio bendradarbiavimo skatinimui;

46. palankiai vertina Europos švietimo erdvės tikslą sukurti tikrą Europos mokymosi erdvę, kurioje kokybiškam ir įtraukiam švietimui ir mokymui jokių būdu nekludytų sienos; mano, kad rekomendacija turėtų padėti siekti šio tikslo;

47. palankiai vertina pasiūlymą didinti profesinio rengimo ir mokymo programų lankstumą, naudoti mikrocredencialus ir didinti sąsajas su kitais švietimo sektoriais, nes dėl šio padidėjusio lankstumo profesinio rengimo ir mokymo programas galima pritaikyti prie individualių poreikių, kartu pripažįstant visapusiškas kvalifikacijas; pažymi, kad šia iniciatyva taip pat suteikiama galimybė perkelti mokymosi rezultatus, juos pripažinti ir kaupti; šiuo atžvilgiu pritaria idėjai dėl pagrindinių Europos profesijų profilių ir jų integracijos į „Europass“ platformą, įskaitant būsimas individualiąsias mokymosi sąskaitas, kurios turėtų supaprastinti kvalifikacijų pripažinimą ir judumą; pabrėžia, kad mokymo programose turi būti nustatytas pagrindas, suteikiantis galimybę žmonėms pereiti iš akademinio į profesinį mokymą, taip pat perkelti įgyjamus gebėjimus; pabrėžia, kad kvalifikacijos struktūra turi sudaryti sąlygas palyginamumui; pabrėžia, kad mokymo programose taip pat reikia numatyti būsimas asmens galimybes įsidarbinti prognozuojant įgūdžių poreikius vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu; ragina valstybes nares skatinti tolesnį profesinio rengimo ir mokymo modulių valdymą, siekiant sukurti daugiau sąsajų tarp švietimo ir mokymo sistemų; pabrėžia, kokia svarbi Europos profesinio mokymo kreditų sistema (ECVET), kuri suteikė galimybę geriau pripažinti judumo laikotarpius pasiektus mokymosi rezultatus; ragina valstybes nares

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

apsvarstyti galimybę sukurti profesinio rengimo ir mokymo ECTS mokymosi kreditų sistemą; ragina valstybes nares užtikrinti, kad profesinio rengimo ir mokymo programos padėtų pagerinti įgūdžių lygį;

48. palankiai vertina Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos (EQAVET) bendrąsias nuostatas ir ragina įvertinti jų įgyvendinimą; palankiai vertina tai, kad į rekomendaciją, visų pirma atsižvelgiant į kokybės standartus, yra integruota EQAVET sistema ir jos įgyvendinimo trūkumams šalinti skirti elementai, taip pat įtraukti pagrindiniai ECVET principai, kuriais siekiama remti lankstumą ir judumą ir kurie yra sukurti atsižvelgiant į kitas priemones, kaip antai „Erasmus+“;

49. palankiai vertina visas įmanomas sąveikas ir didesnę profesinio rengimo ir mokymo vaidmenį pagal Jaunimo garantijų iniciatyvą, atsižvelgiant į jos veiksmingumą supaprastinant perėjimą į darbo rinką jaunuoliams, kuriems kyla nedarbo ir socialinės atskirties rizika;

50. ragina valstybes nares stiprinti kalbų mokymąsi profesinio rengimo ir mokymo sistemose, nes gebėjimų trūkumas šioje srityje yra didelė kliūtis judumui, o geras kelių kalbų mokėjimas teikia pridėtinę vertę darbo rinkose;

51. pabrėžia, kad bet koks profesinio rengimo ir mokymo paslaugų tobulinimas turi būti derinamas su geresne prieiga prie informacijos, konsultacijų ir profesinio orientavimo paslaugų visiems suaugusiems besimokantiems asmenims ir mokiniams nuo ankstyvo amžiaus jiems prieinamu formatu;

52. pabrėžia, kad pameistrystė yra gyvybiškai svarbi profesinio rengimo ir mokymo programų dalis; primygtinai ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti kokybišką, įvairią ir pritaikytą pameistrystę, įskaitant teisingą darbo užmokestį, suderintą su Europos socialinių teisių ramsčio principais, visų pirma teise į sąžiningai ir vienodai sudaromas darbo sąlygas, įskaitant neigaliųjų poreikiams pritaikytos darbo aplinkos užtikrinimą, taip pat galimybę naudotis socialine apsauga ir mokymu; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją persvarstyti kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinę sistemą; ragina valstybes nares skatinti judumą profesinio rengimo ir mokymo srityje supaprastinant nacionalines administracines sąlygas pagal profesinio rengimo ir mokymo programas besimokantiems užsieniečiams; ragina Komisiją ir valstybes nares imtis darbo kuriant Europos pameistrystės statutą;

53. pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti, kad rekomendacijos tikslai būtų suderinti su dabartine politika ir teisės aktų sistema, atsižvelgiant į Europos ekonomikos gaivinimo planą, ypač daug dėmesio skiriant investicijoms į įgūdžius, švietimą ir mokymą pasitelkiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę bei iniciatyvą „REACT-ES“, taip pat Europos įgūdžių darbotvarkę, Skaitmeninio švietimo veiksmų planą, Europos švietimo erdvę, „Erasmus+“ ir Jaunimo garantijų iniciatyvą;

54. pabrėžia, kad būtina pagerinti profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventų karjeros stebėseną, nes geresnis supratimas apie jų veiklos efektyvumą darbo rinkoje yra vienas iš pagrindinių būdų įvertinti ir pagerinti profesinio rengimo ir mokymo kokybę bei jo tinkamumą darbo rinkai, kartu prognozuojant įgūdžių pasiūlą ir paklausą;

55. ragina Komisiją ir valstybes nares padidinti išteklius, skiriamus profesinio rengimo ir mokymo programų skaitmeninimui ir absolventų karjeros stebėsenai;

56. paveda savo Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0375

Priverstinis darbas ir uigūrų padėtis Sindziango Uigūrų autonominiame regione

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl priverstinio darbo ir uigūrų padėties Sindziango uigūrų autonominiame regione (2020/2913(RSP))

(2021/C 445/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas ir pranešimus dėl padėties Kinijoje, ypač į 2019 m. gruodžio 19 d. rezoliuciją dėl uigūrų padėties Kinijoje („China Cables“) ⁽¹⁾, 2019 m. balandžio 18 d. rezoliuciją dėl Kinijos, ypač dėl religinių ir etninių mažumų padėties ⁽²⁾, 2018 m. spalio 4 d. rezoliuciją dėl masinio savavališko uigūrų ir kazachų sulaikymo Sindziango uigūrų autonominiame regione ⁽³⁾, 2018 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl ES ir Kinijos santykių padėties ⁽⁴⁾, taip pat į 2016 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl Larung Gar tibetiečių budistų akademijos ir Ilhamo Tohti atvejų ⁽⁵⁾, 2011 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl padėties Kašgaro mieste ir kultūros paveldo (Sindziango uigūrų autonominis regionas, Kinija) ⁽⁶⁾ ir 2009 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją „Kinija. Mažumų teisės ir mirties bausmės taikymas“ ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl ES prekybos politikos peržiūros ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į tai, kad 2019 m. Sacharovo premija buvo paskirta uigūrų ekonomistui Ilhamui Tohti, taikiai kovojančiam už Kinijos uigūrų mažumos teises,
- atsižvelgdamas į Tarybos reglamentą (ES) 2020/1998 ⁽⁹⁾ ir į 2020 m. gruodžio 7 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2020/1999 dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai Josepo Borrellio po 2020 m. gruodžio 7 d. vykusio Užsienio reikalų tarybos susitikimo pateiktas pastabas,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 1 d. Tarybos išvadas dėl žmogaus teisių ir deramo darbo pasaulinėse tiekimo grandinėse,
- atsižvelgdamas į Tarybos pirmininko Charles'io Michelio pastabas po 2020 m. rugsėjo 14 d. įvykusio ES ir Kinijos vadovų susitikimo,
- atsižvelgdamas į Tarybos pirmininko Ch. Michelio ir Komisijos pirmininkės U. von der Leyen bendrą pareiškimą dėl ES interesų ir vertybių gynimo sudėtingoje partnerystėje, paskelbtą po 2020 m. birželio 22 d. įvykusio 22-ojo ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimo,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 26 d. JT ekspertų raginimą imtis ryžtingų priemonių pagrindinėms laisvėms Kinijoje apsaugoti,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 9 d. vykusio 21-ojo ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimo bendrą pareiškimą,
- atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 12 d. Europos Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „ES ir Kinija. Strateginė perspektyva“ (JOIN (2019)0005),
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 24 d. Užsienio reikalų tarybos patvirtintas ES religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo ir apsaugos gaires,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0110.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0422.

⁽³⁾ OL C 11, 2020 1 13, p. 25.

⁽⁴⁾ OL C 433, 2019 12 23, p. 103.

⁽⁵⁾ OL C 238, 2018 7 6, p. 108.

⁽⁶⁾ OL C 199 E, 2012 7 7, p. 185.

⁽⁷⁾ OL C 285 E, 2010 10 21, p. 80.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0337.

⁽⁹⁾ OL L 410 I, 2020 12 7, p. 1.

⁽¹⁰⁾ OL L 410 I, 2020 12 7, p. 13.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Europos išorės veiksmų tarnybos atstovo spaudai 2018 m. spalio 26 d. pareiškimą dėl padėties Sindziange,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 12 d. Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „ES ir Kinija. Strateginė perspektyva“ (JOIN(2019)0005),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, kurioje nustatyta, kad „niekas negali būti laikomas vergijoje ar nelaisvas“ ir „niekas negali būti verčiamas dirbti priverčiamąjį ar privalomąjį darbą“,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 25 d. ES strateginę programą ir veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kuriuose nurodoma, kad žmogaus teisių apsauga ir jų skatinimas sudaro visų ES politikos sričių pagrindą,
 - atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės, kovos su kankinimu ir kitokiu žiauriu elgesiu, saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime ir žmogaus teisių gynėjų,
 - atsižvelgdamas į Kinijos Liaudies Respublikos konstitucijos 36 straipsnį, kuriuo visiems piliečiams užtikrinama religijos laisvė, ir į jos 4 straipsnį, kuriuo remiamos etninių mažumų teisės,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. gruodžio 16 d. Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Kinija pasirašė 1998 m., tačiau iki šiol jo neratifikavo,
 - atsižvelgdamas į 1930 m. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo 2014 m. protokolą, kurio Kinija nepasirašė,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus,
 - atsižvelgdamas į Australijos strateginės politikos instituto (ASPI) 2020 m. paskelbtas ataskaitas „Uyghurs for sale – „Re-education“, forced labour and surveillance beyond Xinjiang“ („Parduodami uigūrai – „Perauklėjimas“, priverstinis darbas ir sekimas už Sindziango ribų“) ir „Cultural erasure – Tracing the destruction of Uyghur and Islamic spaces in Xinjiang“ („Kultūros naikinimas – uigūrų ir musulmonų teritorijų naikinimo Sindziange analizė“) ir jos „Sindziango duomenų projektą“,
 - atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi žmogaus teisių, demokratijos ir teisės viršenybės skatinimas ir paisymas turėtų sudaryti ilgalaikių ES ir Kinijos santykių pagrindą, nes ES yra įsipareigojusi remti šias vertybes vykdant išorės veiksmus, o Kinija išreiškė ketinimą vadovautis jomis plėtodama vystomąjį ir tarptautinį bendradarbiavimą;
- B. kadangi padėtis Sindziange, kur gyvena daugiau kaip 10 mln. musulmonų uigūrų ir kazachų, sparčiai blogėja, ypač nuo tada, kai 2014 m. Kinijos vyriausybė pradėjo griežtų veiksmų prieš smurtinį terorizmą kampaniją (angl. *Strike Hard Campaign against Violent Terrorism*); kadangi uigūrai ir kitoms, daugiausia musulmonų, etninėms mažumoms priklausantys asmenys Sindziango uigūrų autonominiame regione buvo savavališkai sulaikomi, kankinami, jiems buvo taikomi pasibaisėtini religinės praktikos ir kultūros apribojimai, o skaitmeninė stebėjimo sistema yra taip išplėta, kad kiekvienas kasdienio gyvenimo aspektas stebimas – per veido atpažinimo kameras, skenuojant mobiliuosius telefonus, dideliu mastu renkant, apdorojant ir tvarkant asmens duomenis ir vykdant plataus masto privatumą pažeidžiančią policijos veiklą; kadangi Kinijos režimas apskritai buvo sustiprintas ir sugriežtintas požiūris į mažumas, ypač uigūrus, tibetiečius ir mongolus, turint tikslą juos asimiliuoti ir priversti perimti daugumos kinų gyvenimo būdą ir komunistinę ideologiją; kadangi policija plačiai naudoja predikcinio tvarkos palaikymo platformas, pavyzdžiui, integruotąją jungtinę operacijų platformą, siekdama sekti įtartinus asmenis, remdamasi kasdieniu, teisėtu ir nesmurtiniu elgesiu;
- C. kadangi esama patikimų pranešimų, jog daugiau kaip milijonas žmonių yra arba buvo sulaikyti vadinamuosiuose politinio perauklėjimo centruose, ir kad šiuo metu tai yra didžiausio masto pasaulyje etninių mažumų įkalinimas; kadangi Sindziango uigūrų autonominiame regione internavimo stovyklų sistema yra plečiama: nuo 2017 m. naujai pastatyta arba išplėta daugiau kaip 380 įtariamų sulaikymo vietų, o nuo 2019 m. liepos mėn. iki 2020 m. liepos mėn. naujai pastatyta arba išplėta bent 61 sulaikymo vieta;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- D. kadangi uigūrų kančios pasiekia ir jaunąją kartą; kadangi, remiantis pranešimais, maži vaikai būdavo siunčiami į valstybinius našlaičių namus, net jei tik vienas iš tėvų būdavo laikomas internuotų asmenų stovyklose; kadangi, remiantis mokslinių tyrimų išvadomis, iki 2019 m. pabaigos daugiau kaip 880 000 uigūrų vaikų buvo perkelta į internatines įstaigas; kadangi patikimi moksliniai tyrimai rodo, jog Kinijos valdžios institucijos, siekdamos sumažinti uigūrų gimstamumą, pradėjo taikyti oficialias tikslines gimstamumo prevencijos priemones prieš uigūrų moteris; kadangi pagal šias priemones Kinijos valdžios institucijos sistemingai verčia vaisingo amžiaus uigūrų moteris darytis priverstinius abortus, injekcijas į gimdą ir atlikti sterilizaciją; kadangi 2018 m. iš visų Kinijoje atliktų gimdos spiralių įvedimo procedūrų 80 proc. buvo atlikta uigūrų regione, nors šio regiono gyventojai sudaro tik 1,8 proc. Kinijos gyventojų; kadangi šios uigūrų gimstamumo prevencijos priemonės galėtų būti prilyginamos sunkiausiems nusikaltimams žmoniškumui;
- E. kadangi 2018 m. rugpjūčio mėn. JT Rasinės diskriminacijos panaikinimo komitetas apkaltino Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybę pažeidimais Sindziange, įskaitant masinio savavališko sulaikymo stovyklų įsteigimą; kadangi 2018 m. rugsėjo mėn. JT vyriausioji žmogaus teisių komisarė Michelle Bachelet, sakydama pirmąją kalbą šiose pareigose, atkreipė dėmesį į „didelį nerimą keliančius įtarimus dėl didelio masto savavališko uigūrų ir kitų musulmonų bendruomenių sulaikymo vadinamosiose perauklėjimo stovyklose visame Sindziange“;
- F. kadangi 2018 m. vasario 1 d. Kinijoje įsigaliojo nauji įstatymai dėl religijos, kuriais remiantis labiau suvaržomos religinės grupės ir jų veikla ir jos visos verčiamos tvirčiau laikytis partijos politikos; kadangi nuo tada, kai XX a. 8-ojo dešimtmečio pabaigoje pradėtos ekonominės reformos ir Kinija atsivėrė pasauliui, religijos ir sąžinės laisvės paisoma vis mažiau; kadangi Kinijoje religinių kalinių skaičius yra vienas iš didžiausių; kadangi patikimuose pranešimuose pateikiama informacija apie tyčinį ir sistemingą mečečių, bažnyčių ir kitų religinių apeigų vietų naikinimą, ypač nuo 2017 m., o jų skaičius pasiekė žemiausią lygį nuo kultūrinės revoliucijos;
- G. kadangi Kinija dar neratifikavo keturių iš aštuonių TDO pagrindinių konvencijų, t. y. Konvencijos Nr. 87 dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo, Konvencijos Nr. 98 dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas, Konvencijos Nr. 29 dėl priverstinio darbo ir Konvencijos Nr. 105 dėl priverstinio darbo panaikinimo; kadangi Kinija ratifikavo Konvenciją Nr. 111 dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje ir Konvenciją Nr. 100 dėl vienodo atlyginimo; kadangi pagal PPO susitarimus leidžiama priimti prekybos priemones dėl kalinių darbo produktų;
- H. kadangi, greta vadinamosios griežtų veiksmų prieš smurtinį terorizmą kampanijos, nuo 2014 m. vykdoma vis daugiau darbo jėgos perkėlimo programų, o tai rodo, kad Kinijos vyriausybė toms programoms, kaip skurdo mažinimo Sindziango uigūrų autonominiame regione būdai, teikia politinį prioritetą; kadangi esama keleto patikimų ataskaitų apie priverstinį uigūrų darbą drabužių, technologijų ir automobilių pramonės gamybos grandinėse, įskaitant 2020 m. kovo mėn. ASPI ataskaitą, kurioje nustatytos 27 gamyklos devyniose Kinijos provincijose, kuriose dirba ne mažiau kaip 80 000 uigūrų, perkeltų iš Sindziango 2017–2019 m. laikotarpiu; kadangi šios gamyklos tiekia gaminius ne mažiau kaip 82 pasauliniams prekių ženklams, įskaitant prekių ženklus, kurie priklauso daugeliui Europos tarptautinių bendrovių;
- I. kadangi Kinija yra viena didžiausių medvilnės gamintojų pasaulyje, o Sindziango uigūrų autonominiame regione pagaminama daugiau kaip 20 proc. pasaulio medvilnės produkcijos; kadangi Kinija yra didžiausia verpalų gamintoja ir eksportuotoja, taip pat didžiausia tekstilės ir drabužių gamintoja ir eksportuotoja; kadangi Kinijos vyriausybė planuoja iki 2025 m. padvigubinti gamybos pajėgumus uigūrų regione, o pagrindinis šio plano elementas yra drabužiai ir tekstilės gaminiai; kadangi vien 2018 m. pagal vyriausybės priverstinio darbo mokymo ir perkėlimo programą vien tik trijuose uigūrų regionuose medvilnei rinkti buvo sutelkta ne mažiau kaip 570 000 asmenų; kadangi Sindziange bendras etninėms mažumoms priklausančių darbuotojų, perkeltų medvilnei rinkti, skaičius šį skaičių greičiausiai viršija keliais šimtais tūkstančių, taigi priverstinis darbas yra neatsiejama ir bendra medvilnės rinkimo Sindziango uigūrų autonominiame regione charakteristika; kadangi 84 proc. Kinijos medvilnės užauginama Sindziango uigūrų autonominiame regione, o tai reiškia, kad esama ypač didelės rizikos, kad verpalai, tekstilė ir drabužiai, pagaminti iš kiniškos medvilnės, gali būti siejami su priverstiniu ir kalinių darbu, nesvarbu, ar jie pagaminti Kinijoje, ar kitur pasaulyje;
- J. kadangi manoma, kad daugiau nei 80 tarptautinių prekių ženklų bendrovių savo tiekimo grandinėse tiesiogiai ar netiesiogiai gauna pelno iš uigūrų priverstinio darbo; kadangi dabartinėmis priespaudos aplinkybėmis uigūrų regione neįmanoma atlikti nepriklausomų tyrimų ir audito;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- K. kadangi įmonės neturi patikimų priemonių patikrinti, ar kurioje nors darbo vietoje Sindziango uigūrų autonominiame regione nėra naudojamas priverstinis darbas, arba užkirsti kelią priverstiniam darbui šiose darbo vietose, laikantis JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir išsamaus patikrinimo žmogaus teisių srityje standartų;
- L. kadangi pagal dabartinius ES teisės aktus (ES arba nacionalinio lygmens) įmonės nėra teisiškai įpareigos imtis veiksmų, kad neleistų sau pačioms prisidėti prie žmogaus teisių pažeidimų savo tiekimo grandinėse; kadangi pagal ES nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvą įmonėms nustatoma prievolė teikti ataskaitas, tačiau nereikalaujama, kad jos imtųsi veiksmų, kad neleistų kilti žalai jų tiekimo grandinėse, arba kad jos galėtų būti patrauktos atsakomybėn;
- M. kadangi per klausymą Tarptautinės prekybos komitete vykdomasis pirmininko pavaduotojas V. Dombrovskis nurodė, kad kova su priverstiniu darbu yra ES prioritetas ir kad pagal ES ir Kinijos visapusišką susitarimą dėl investicijų ES investicijos turės atitikti atitinkamas TDO konvencijas dėl priverstinio darbo;
- N. kadangi Teisės reikalų komitetas šiuo metu rengia iniciatyvą dėl įmonių išsamaus patikrinimo ir įmonių atskaitomybės; kadangi 2020 m. gruodžio 1 d. Taryba paskelbė savo išvadą dėl žmogaus teisių ir deramo darbo pasaulinėse tiekimo grandinėse, kuriose Komisija raginama pateikti pasiūlymą dėl ES tvaraus įmonių valdymo teisinės sistemos, įskaitant tarpsektorinio įmonių išsamaus patikrinimo prievolės pasaulinėse tiekimo grandinėse; kadangi Komisija paskelbė, kad 2021 m. antrąjį ketvirtį ji pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl tvaraus įmonių valdymo, kuriuo bus sprendžiamas išsamaus žmogaus teisių patikrinimo visose vertės grandinėse klausimas;
- O. kadangi Taryba priėmė sprendimą ir reglamentą, kuriuo nustatomas ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas, pagal kurį ES gali nustatyti ribojamąsias priemones konkreitiems asmenims, subjektams ir įstaigoms, įskaitant valstybes ir nevalstybinius subjektus, atsakingiems už sunkius žmogaus teisių pažeidimus ir jų nepaisymą visame pasaulyje, įskaitant vergovę, juose dalyvaujantiems arba su jais susijusiems;
- P. kadangi JAV Kongresas 2019 m. priėmė uigūrų žmogaus teisių politikos aktą; kadangi 2020 m. rugsėjo 22 d. JAV Atstovų Rūmai priėmė uigūrų priverstinio darbo prevencijos aktą, kuriuo nustatomi įvairūs su Sindziango uigūrų autonominiu regionu susiję apribojimai, be kita ko, uždraudžiant tam tikrą importą iš Sindziango ir nustatant sankcijas asmenims ir subjektams, atsakingiems už ten padarytus žmogaus teisių pažeidimus;
- Q. kadangi Kinija padarė pažangą ekonomikos ir socialinėje srityse, tačiau apgailėtinau neužtikrina pagrindinių tarptautinių žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių standartų;
- R. kadangi Strateginėje programoje žmogaus teisių ir demokratijos srityje Europos Sąjunga įsipareigojo dėti daugiau pastangų, kad visose jos išorės veiksmų srityse būtų propaguojamos žmogaus teisės, demokratija ir teisinės valstybės principas ir kad žmogaus teisės būtų pagrindinis dalykas palaikant santykius su visomis trečiosiomis šalimis, įskaitant strategines partneres;
1. griežtai smerkia vyriausybės organizuotą priverstinio darbo sistemą, visų pirma uigūrų, etninių kazachų ir kirgizų bei kitų musulmonų mažumų grupių išnaudojimą Sindziango gamyklose, esančiose tiek internautųjų asmenų stovyklose, tiek už jų ribų, taip pat priverstinį darbą dirbančių darbuotojų perkėlimą į kitus Kinijos administracinius vienetų ir tai, kad gerai žinomi Europos prekių ženklai ir įmonės gauna naudos iš priverstinio darbo; ragina atitinkamus privačiojo sektoriaus subjektus įvertinti savo įsipareigojimus Sindziange, užtikrinti savo įmonių atsakomybę, atlikti nepriklausomus žmogaus teisių laikymosi jų tiekimo grandinėse auditus ir nutraukti verslo santykius, kai nustatoma, kad jais bendrininkaujama vykdant žmogaus teisių pažeidimus, arba kai neįmanoma nustatyti, ar vykdant vieno iš jų tiekėjų veiklą arba palaikant verslo ryšius Kinijos vertės grandinėje tiesiogiai ar netiesiogiai buvo padaryta pažeidimų;
 2. yra labai susirūpinęs dėl vis represyvesnio režimo, kurį tenka kęsti daugeliui religinių ir etninių mažumų, ypač uigūrams ir kazachams, kuris pažeidžia jų žmogiškąjį orumą ir teises į kultūros raiškos ir religinių įsitikinimų laisvę, į žodžio ir saviraiškos laisvę ir į taikių susirinkimų ir asociacijų laisvę; apgailestauja dėl blogėjančios žmogaus teisių padėties žemyninėje Kinijoje ir Honkonge ir ragina Kinijos valdžios institucijas užtikrinti pagrindines laisves;
 3. reiškia labai didelį nepasitenkinimą, kad toliau tęsiamas persekiojimas ir daromi sunkūs ir sistemingi žmogaus teisių pažeidimai, prilygstantys nusikaltimams žmoniškumui; primygtinai ragina Kinijos vyriausybę nedelsiant nutraukti uigūrų ir kitų musulmonų mažumų atstovų savavališko sulaikymo praktiką, nepateikus jiems kaltinimų, be teismo ar apkaltinamojo

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

nuosprendžio, uždaryti visas stovyklas ir sulaikymo centrus ir nedelsiant besąlygiškai paleisti sulaikytus asmenis; ragina Kinijos valdžios institucijas nutraukti vyriausybės remiamas priverstinio darbo ir masinės sterilizacijos programas; ragina Kinijos valdžios institucijas Sindziango uigūrų autonominiame regione pateikti informaciją apie sulaikytųjų laikymo vietas ir sveikatos būklę ir nedelsiant juos paleisti, jei nesama faktinės nusikalstamos veiklos įrodymų;

4. griežtai smerkia platų skaitmeninių sekimo technologijų naudojimą Sindziango gyventojams stebėti ir kontroliuoti ir neseniai atskleistus veido atpažinimo programinės įrangos, kuri galėtų valdžios institucijoms siųsti išpėjimus apie nustatytus uigūrus, kai jos kamerų sistemos nustato uigūrų mažumai priklausančius žmones, bandymus; apgailestauja dėl to, kad Kinija nesilaiko savo pačios išpareigojimų, prisiimtų nusprendus laikytis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos principų dėl žmogų orientuoto dirbtinio intelekto ir pritarus 2019 m. birželio mėn. G20 deklaracijai, ir ragina Komisiją ir valstybes nares toliau raginti Kiniją laikytis savo išpareigojimų šioje srityje;

5. ragina Kinijos valdžios institucijas leisti žurnalistams ir tarptautiniams stebėtojams, įskaitant ES pareigūnus, laisvai, prasmingai ir nekludomai patekti į Sindziango provinciją bei internetu asmenų stovyklas žurnalistams ir tarptautiniams stebėtojams, įskaitant ES pareigūnus, po to, kai 2020 m. rugsėjo 14 d. ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikime Prezidentas Xi Jinpingas pakvietė JT vyriausiąjį žmogaus teisių komisarą ir ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais bei JT Žmogaus teisių tarybos specialiosiomis procedūromis įgaliotuosius asmenis; ragina ES ir valstybes nares ir toliau primygtinai reikalauti įsteigti JT faktų nustatymo misiją Sindziange ir paskirti specialųjį pasiuntinį;

6. prašo Kinijos leisti Europos Parlamento misiją į Sindziangą su sąlyga, kad ji galės laisvai ir nevaržomai patekti į Sindziangą, kartu užtikrinant vietos gyventojų konfidencialumą ir saugumą;

7. griežtai smerkia masinę Kinijos komunistų partijos kampaniją, kuria siekiama sustabdyti uigūrų gimstamumą Sindziange, ir ragina Kinijos valdžios institucijas nedelsiant nutraukti bet kokias priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią gimdymui uigūrų populiacijoje, įskaitant priverstinę sterilizaciją, abortus ar sankcijas už gimdymo kontrolės pažeidimus;

8. ragina Kinijos vyriausybę ratifikuoti ir įgyvendinti TDO konvenciją Nr. 29 dėl priverstinio darbo, TDO konvenciją Nr. 105 dėl priverstinio darbo panaikinimo, TDO konvenciją Nr. 87 dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo ir TDO konvenciją Nr. 98 dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas; primygtinai ragina Kiniją ratifikuoti Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą;

9. reiškia didelį susirūpinimą dėl pranešimų, kad Kinijos valdžios institucijos persekioja užsienyje gyvenančius uigūrus, siekdamas priversti teikti informaciją apie kitus uigūrus, grįžti į Sindziango regioną arba nutylėti apie ten susidariusią padėtį, kartais net sulaikydamos jų šeimos narius; ragina Komisiją ir visas ES valstybes nares kuo skubiau ištirti šiuos pranešimus, užtikrinti Sindziango diasporos narių apsaugą ir paspartinti uigūrų ir kitų tiurkų musulmonų prašymų suteikti prieglobstį nagrinėjimą; palankiai vertina Vokietijos ir Švedijos sprendimą sustabdyti visų etninių uigūrų, kazachų ir kitų tiurkų musulmonų grąžinimą į Kiniją, atsižvelgiant į savavališko sulaikymo, kankinimo ir kitokio netinkamo elgesio su jais pavojų;

10. ragina Komisiją ir valstybes nares pradėti dialogą su valstybėmis, kuriose uigūrams gresia deportacija į Kiniją, siekiant užkirsti kelią tokioms deportacijoms; ragina Tarybos narius sustabdyti savo ekstradicijos sutarčių su Kinijos Liaudies Respublika galiojimą, kad būtų užkirstas kelias uigūrų, Honkongo piliečių, tibetiečių ar Kinijos disidentų ekstradicijai Kinijoje siekiant dalyvauti politiniame teismo procese Kinijos Liaudies Respublikoje;

11. ragina ES aktyviai dirbti siekiant atlikti nepriklausomą JT tyrimą dėl Kinijos siekiant užtikrinti atskaitomybę už įvykdytus nusikaltimus;

12. išreiškia savo didelį susirūpinimą dėl Kinijos valstybės priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti visapusišką Xinjiang priežiūrą įdiegiant „Skynet“ elektroninę priežiūrą pagrindinėse miestų teritorijose ir GPS sekimo įtaisus visose motorinėse transporto priemonėse, veido atpažinimo skaitytuvus kontrolės punktuose ir traukinių stotyse bei degalinėse, naudojant programinę įrangą, pagrįstą dirbtinio intelekto kamerų sistemomis, kuriomis siekiama nustatyti uigūrų ir kitų etninių mažumų grupių narių tapatybę; išreiškia susirūpinimą dėl Xinjiang policijos vykdomos kraujo pavyzdžių rinkimo kampanijos, siekiant išplėsti Kinijos DNR duomenų bazę; reiškia didelį susirūpinimą dėl naujausių atskleistų faktų, susijusių su 2016-2018 m. Aksu prefektūroje sulaikytų daugiau kaip 2 000 uigūrų kalinių sąrašu; taip pat yra susirūpinęs dėl to, kad Kinija šias technologijas jau eksportuoja autoritariniams režimams visame pasaulyje; ragina ES ir valstybes nares stebėti šių

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

technologijų įsigijimą ir plėtojimą bei jų tiekėjų veiklą ir nesuteikti jiems prieigos prie ES ir nacionalinio viešojo finansavimo ir viešųjų pirkimų;

13. kritikuoja terminų kamerų pirkimą iš įmonės „Hikivision“, kurį vykdo Parlamento administracija ir Komisija; primygtinai ragina pradėti taikyti nuosaikią viešųjų pirkimų politiką, pagal kurią būtų tinkamai atsižvelgiama į žmogaus teisių problemas; primygtinai ragina Parlamento administraciją ir jo Pirmininką nedelsiant nutraukti bet kokius tiesioginius ar netiesioginius verslo santykius su įmone „Hikivision“ ir padidinti savo viešųjų pirkimų veiklos skaidrumą;

14. ragina Kinijos valdžios institucijas nedelsiant ir besąlygiškai paleisti uigūrų mokslininką ir 2019 m. Sacharovo premijos laureatą Ilhamą Tohti ir užtikrinti, kad jis galėtų reguliariai ir nevaržomai bendrauti su savo šeima ir pasirinktais advokatais, kad jis nebūtų kankinamas ar su juo nebūtų netinkamai elgiamasi; ragina nedelsiant, veiksmingai ir nešališkai ištirti įtarimus dėl Ilhamo Tohti kankinimų ir patraukti atsakingus asmenis baudžiamojon atsakomybėn;

15. palankiai vertina tai, kad į 2021 m. Komisijos darbo programą įtraukta teisėkūros iniciatyva dėl privalomo išsamaus žmogaus teisių tiekimo grandinės patikrinimo teisės aktų; ragina Komisiją ne vėliau kaip 2021 m. antrąjį ketvirtį priimti atitinkamus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriuos, kaip planuota, sudarytų trys atskiri, tačiau vienas kitą papildantys pasiūlymai dėl vadovų pareigų ir tvaraus įmonių valdymo, dėl įmonių žmogaus teisių ir išsamaus aplinkos apsaugos patikrinimo, o taip pat dėl Nefinansinės informacijos teikimo direktyvos reformos; laikosi nuomonės, kad, siekiant veiksmingai spręsti priverstinio darbo ir kitų žmogaus teisių pažeidimų įmonių tiekimo grandinėse problemą, į tokius teisės aktus taip pat turėtų būti įtrauktas draudimas pateikti atitinkamas prekes ES rinkai; atsižvelgdamas į tai primena savo poziciją, išdėstytą neseniai priimtoje rezoliucijoje dėl prekybos politikos peržiūros, kurioje raginama imtis papildomų priemonių, pvz., uždrausti produktų, susijusių su sunkiais žmogaus teisių pažeidimais, pvz., priverstiniu darbu ar vaikų darbu, importą;

16. ragina valstybes nares, atsižvelgiant į jų kompetenciją ir nacionalines aplinkybes, intensyviau dėti pastangas siekiant veiksmingai įgyvendinti JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, be kita ko, remiantis naujais ar atnaujintais nacionaliniais veiksmų planais, kuriuose pateikiamas savanoriškų ir privalomų priemonių rinkinys;

17. mano, kad į išsamų susitarimą dėl investicijų su Kinija turi būti įtraukti tinkami išipareigojimai laikytis tarptautinių konvencijų prieš priverčiamąjį darbą; ypač mano, kad Kinija turėtų ratifikuoti TDO konvencijas Nr. 29 ir Nr. 105;

18. palankiai vertina neseniai teisėkūros institucijų pasiektą susitarimą dėl ES dvejojo naudojimo prekių reglamento reformos nacionalinio saugumo ir žmogaus teisių sumetimais;

19. primygtinai ragina Komisiją, Tarybą ir valstybes nares imtis visų būtinų priemonių siekiant įtikinti Kinijos vyriausybę uždaryti stovyklas ir nutraukti visus žmogaus teisių pažeidimus Sindziange ir kitose vietose, pvz., Tibete; ragina ES ir jos valstybes nares kiekviena proga aukščiausiu lygmeniu kartoti šią žinią Kinijos vyriausybei; apgailestauja, kad ES iki šiol taikytas požiūris ir priemonės nepaskatino apčiuopiamos Kinijos pažangos žmogaus teisių srityje, o per pastarąjį dešimtmetį padėtis šioje srityje tik blogėjo; primygtinai ragina Komisiją parengti ir įgyvendinti holistinę ES strategiją siekiant užtikrinti tikrą Kinijos pažangą žmogaus teisių srityje; primygtinai ragina Kinijos valdžios institucijas įgyvendinti nacionalines reformas, kurios reikalingos tam, kad būtų galima ratifikuoti 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Kinija pasirašė 1998 m., ir įgyvendinti JT žmogaus teisių organų rekomendacijas;

20. palankiai vertina tai, kad 2020 m. gruodžio 7 d. buvo priimtas ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas; ragina valstybes nares ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai skubiai įvertinti sankcijų Kinijos pareigūnams ir valstybės valdomiems subjektams, pvz., „Sindjiang Production and Construction Corporation“, atsakingiems už uigūrų ir kitų Turkijos musulmonų masinio sulaikymo Sindziange politikos rengimą ir įgyvendinimą, už priverstinį darbą ir už griežtų religijos laisvės, judėjimo laisvės ir kitų pagrindinių teisių, pvz., Tibete ir kitose vietose, represijų vykdymą, įgyvendinimą;

21. ragina Tarybą ir Komisiją įgyvendinti priemonių paketą, dėl kurio susitarta liepos mėn., be kita ko, sukurti vadinamąją „gelbėjimo valčių“ sistemą, skirtą pažeidimus kenčiantiems Kinijos žmonėms, atsižvelgiant į tai, kad toliau blogėja žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių padėtis;

22. pakartoja savo paramą būsimam ES ir JAV dialogui Kinijos klausimais ir primygtinai ragina, kad jo darbotvarkėje žmogaus teisėms būtų skiriama daug dėmesio; ragina labiau koordinuoti demokratinius principus įgyvendinant sankcijas ir kitas priemones, kuriomis siekiama kovoti su žmogaus teisių pažeidimais žemyninėje Kinijoje ir Honkonge, o taip pat su Kinijos Liaudies Respublikos keliamais geopolitiniais iššūkiais;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai bei Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybei ir parlamentui.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0376

Iranas, ypač 2012 m. Sacharovo premijos laureatės Nasrin Sotoudeh atvejis**2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Irano, ypač 2012 m. Sacharovo premijos laureatės Nasrin Sotoudeh atvejo (2020/2914(RSP))**

(2021/C 445/15)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Irano, ypač į 2018 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl Irano, visų pirma Nasrin Sotoudeh atvejo ⁽¹⁾, ir į 2019 m. rugsėjo 17 d. rezoliuciją dėl moterų teisių gynėjų ir įkalintų dvigubą pilietybę turinčių ES piliečių padėties ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 9 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro (OHCHR) pareiškimą dėl Irano, kuriame prašoma išlaisvinti Nasrin Sotoudeh,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 12 d. Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) atstovo spaudai pareiškimą dėl mirties bausmės Ruhollah Zam įvykdymo,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 25 d. OHCHR pareiškimą, kuriame Iranas raginamas sustabdyti mirties bausmės Ahmadreza Djalali vykdymą,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 26 d. Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje klausimais pareiškimą, kuriame primygtinai raginama užtikrinti atsakomybę už smurtinį susidorojimą su protestais, ir į jo 2020 m. liepos 21 d. pranešimą apie žmogaus teisių padėtį Irano Islamo Respublikoje,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 9 d. vykusį 5-ąjį Europos Sąjungos ir Irano aukšto lygio dialogą,
 - atsižvelgdamas į ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų,
 - atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės, kovos su kankinimu ir saviraiškos laisvės,
 - atsižvelgdamas į tai, kad 2012 m. Nasrin Sotoudeh paskirta Sacharovo premija už minties laisvę,
 - atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Nasrin Sotoudeh, 2012 m. Sacharovo premijos už minties laisvę laureatė, yra Irano teisininkė, žmogaus teisių aktyvistė ir politinė kalinė, ji pastaruosius 15 metų kovojo už moterų, vaikų, religinių mažumų, žurnalistų ir menininkų, taip pat tų, kuriems grėsė mirties bausmė, teises, todėl Irano valdžios institucijos buvo nuolat persekiojama, prie jos buvo nuolat priekabijama, ji buvo kelis kartus sulaikyta ir įkalinta; kadangi iš jos baudžiamojo persekiojimo ir jai iškeltų kaltinimų matyti, kaip grėsmingai Irano teisminės institucijos kriminalizuoja žmogaus teisių gynimo veiklą;
- B. kadangi Nasrin Sotoudeh savavališkai sulaikyta nuo 2018 m. birželio 13 d. už atstovavimą moterims, protestavusioms prieš Irano įstatymą dėl privalomo hidžabo dėvėjimo, ir 2019 m. kovo mėn., jai pačiai nedalyvaujant, N. Sotoudeh buvo skirta 33 metų laisvės atėmimo bausmė ir 148 kirčiai; kadangi Jungtinių Tautų ekspertai daug kartų išreiškė didelį susirūpinimą dėl to, kad jos dabartinis sulaikymas yra savavališkas, ir ragino ją išlaisvinti;
- C. kadangi Nasrin Sotoudeh buvo laikinai paleista į laisvę 2020 m. lapkričio 7 d., kai buvo gautas teigiamas COVID-19 tyrimo rezultatas; kadangi 2020 m. gruodžio 2 d. jai buvo nurodyta grįžti į Qarchak kalėjimą – moterų sulaikymo centrą Teherane, pagarsėjusį žiauriomis ir nežmoniškoms kalinimo sąlygomis; kadangi šis Irano valdžios institucijų sprendimas gali turėti Nasrin Sotoudeh gyvybei pavojingų pasekmių ir toliau pratęsia savavališką jos kalinimą pažeidžiant Irano įsipareigojimus pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę;

⁽¹⁾ OL C 388, 2020 11 13, p. 127.⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0019.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- D. kadangi Irano valdžios institucijos persekioja Nasrin Sotoudeh šeimos narius, gimines ir draugus, visų pirma jos vyrą Reza Khandan, siekdamos juos nutildyti ir nutraukti bet kokias kampanijas už Nasrin Sotoudeh išlaisvinimą;
- E. kadangi Nasrin Sotoudeh sulaikymas yra vienas iš suintensyvinto susidorojimo su moterų teisių gynėjais Irane veiksmų; kadangi moterų teisių gynėjai, aktyviai agituojantys už moterų įgalinimą ir teises, kenčia nuo priekabiavimo, savavališkų sulaikymų ir kalinimo ir jų teisės į teisingą bylos nagrinėjimą ir tinkamą procesą pažeidžiamos;
- F. kadangi Ahmadreza Djalali, Irano ir Švedijos pilietybę turintis gydytojas, akademikas ir VUB universiteto Belgijoje ir Rytų Pjemonto universiteto Italijoje dėstytojas, 2017 m. spalio mėn. nuteistas mirties bausme remiantis sufabrikuotais kaltinimais šnipinėjimu, buvo perkeltas, kaip pranešama, į vienutę, ruošiantis vykdyti mirties bausmę, nepaisant plačiai pripažintų išvadų, patvirtinančių, kad jo teismo procesas buvo labai neteisingas ir kad nuosprendis pagrįstas prievartiniu prisipažinimu, išgautu kankinimais; kadangi Irano pareigūnai grasino nužudyti jį ir jo šeimos narius Švedijoje ir Irane; kadangi laiške iš Evino politinių kalinių kalėjimo jis rašė, kad buvo sulaikytas už tai, kad atsisakė Iranui šnipinėti Europos institucijas; kadangi 2020 m. lapkričio 24 d. A. Djalali buvo informuotas, kad netrukus jam bus įvykdyta mirties bausmė;
- G. kadangi 2020 m. gruodžio 12 d. žurnalistui Ruhollah Zam įvykdyta mirties bausmė pakariant, 2020 m. gruodžio 8 d. Aukščiausiam Teismui skubiai priėmus sprendimą palikti galioti jo mirties nuosprendį, remiantis abstrakčiais kaltinimais „erezijos skleidimu pasaulyje“ ir prievarta išgautais prisipažinimais; kadangi R. Zam 2009 m. buvo suteiktas prieglobstis Prancūzijoje ir jis vadovavo populiariam Irano valdžios institucijas kritikavusiam kanalui „Telegram“, Irano valdžios institucijų buvo įviliotas atvykti į Iraką, ten pagrobtas ir perkeltas į Iraną; kadangi jo mirties bausmė už naudojimąsi savo teise į saviraiškos laisvę yra daugiau nei akivaizdus tarptautinės žmogaus teisių teisės pažeidimas;
- H. kadangi ES pilietė ir įžymi Prancūzijos ir Irano pilietybę turinti akademikė Fariba Adelkhah, Paryžiaus politikos mokslų instituto mokslinių tyrimų centro direktorė, nuo 2019 m. birželio mėn. savavališkai kalinama Evino kalėjime;
- I. kadangi dvigubą ES ir Irano pilietybę turintys asmenys ir toliau yra sulaikomi, po to kalinami ilgą laiką vienutėse ir tardomi, neužtikrinamas tinkamas procesas, neužtikrinama teisė į teisingą bylos nagrinėjimą ir skiriamos ilgos laisvės atėmimo bausmės, remiantis abstrakčiais ar neapibrėžtais nacionalinio saugumo pažeidimo ir šnipinėjimo kaltinimais; kadangi Iranas nepripažįsta dvigubos pilietybės ir taip riboja užsienio ambasadų galimybes susisiekti su Irane sulaikytais jų piliečiais, turinčiais dvigubą pilietybę;
- J. kadangi Irano teismai neužtikrina tinkamo proceso ir teisingo bylos nagrinėjimo, neleidžia susisiekti su teisiniu konsultantu, ypač tuo metu, kai vyksta tyrimas, ir neleidžia konsulinėms, Jungtinių Tautų ar humanitarinėms organizacijoms aplankyti sulaikytųjų; kadangi Irano teisminių institucijų nuosprendžiai dažnai grindžiami abstrakčiais ar neapibrėžtais nacionalinio saugumo pažeidimo ir šnipinėjimo kaltinimais; kadangi nėra nepriklausomų atskaitomybės teisminėse institucijose užtikrinimo mechanizmų ir vis dar didelį susirūpinimą kelia teisėjų darbo politizavimas;
- K. kadangi į Irano pilietinės visuomenės protestus prieš skurdą, infliaciją, korupciją ir politinį autoritarizmą Irano valdžios institucijos reaguoja didelėmis represijomis; kadangi Irano žvalgybos tarnyba ėmėsi intensyvesnio susidorojimo su pilietinės visuomenės aktyvistais ir žmogaus teisių gynėjais, teisininkais, aplinkosaugos aktyvistais, moterų teisių gynėjais, studentais, žurnalistais, mokytojais, sunkvežimių vairuotojais ir taikiais aktyvistais;
- L. kadangi Jungtinių Tautų žmogaus teisių ekspertai paragino Iraną užtikrinti žmogaus teisių gynėjų ir teisininkų, kurie buvo įkalinti už viešą paramą protestams prieš privalomą hidžabo dėvėjimą Irane, teises ir pakartotinai išreikškė didelį susirūpinimą dėl tebevykdomų mirties bausmių nepilnamečiams nuteistiesiems Irane;
- M. kadangi esama daug pranešimų apie nežmoniškas ir žeminančias sąlygas kalėjimuose ir atsisakymą suteikti tinkamas galimybes gauti medicininę pagalbą sulaikymo metu, tokiu būdu siekiant įbauginti, nubausti ar daryti spaudimą sulaikytiesiems, pažeidžiant Jungtinių Tautų standartines būtinąsias elgesio su kaliniais taisykles;
- N. kadangi dešimtys žmogaus teisių gynėjų, žurnalistų, teisininkų ir aktyvistų ir toliau lieka už grotų dėl savo taikios aktyvistų veiklos ir buvo išbraukti iš malonės ir laikinai išlaisvinamų per COVID-19 pandemiją, siekiant mažinti kalinių perpildytuose kalėjimuose skaičių, asmenų sąrašų;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- O. kadangi Jungtinių Tautų specialusis pranešėjas žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje klausimais savo 2020 m. liepos 21 d. Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai pateiktame metiniame pranešime pasmerkė tai, kad Iranas ir toliau taiko mirties bausmę ir įvykdo daug mirties bausmių, taip pat patvirtino, kad gauti pranešimai rodo nuolatinę saviraiškos laisvės ribojimo tendenciją ir tebesitęsiančią mažumų ir moterų diskriminaciją;
- P. kadangi tame pačiame pranešime Jungtinių Tautų specialusis pranešėjas patvirtina, kad, nepaisant aiškių įrodymų, jog Irano saugumo pajėgos naudojo pernelyg didelę ir mirtiną jėgą, dėl kurios per 2019 m. lapkričio mėn. protestus žuvo daugiau kaip 300 žmonių, įskaitant moteris ir vaikus, praėjus beveik metams Irano valdžios institucijos neatliko tarptautinius standartus atitinkančio tyrimo;
- Q. kadangi daugėja mirties nuosprendžių protestuotojams, taikant vadinamųjų prisipažinimų, išgautų kankinant, modelį, ir po to protestuotojams įvykdoma mirties bausmė, apie tai nepranešus jų advokatams ar šeimos nariams, kaip atsitiko, pvz., imtynių žvaigždės Navid Afkari atveju – jis buvo nužudytas 2020 m. rugsėjo 12 d. vykdant mirties nuosprendį, remiantis kaltinimais, kuriuos jis visiškai paneigė; kadangi N. Afkari broliai tebėra kalėjime ir jiems skirtos labai ilgos bausmės už dalyvavimą protestuose prieš vyriausybę;
- R. kadangi Parlamentas priėmė rezoliuciją, kurioje ragino įsteigti Artimiesiems Rytams, visų pirma Iranui, skirtą EIVT Strateginės komunikacijos padalinį;
- S. kadangi protestams internete ir gatvėse numalšinti naudojamos masinio sekimo technologijos, be kita ko, pasitelkiant internetinę cenzūrą; kadangi valstybinė žiniasklaida, dalyvaujant svarbiausiems nacionaliniams veikėjams, vykdo dezinformacijos kampanijas prieš protestuotojus ir žmogaus teisių gynėjus, siekdama iškraipyti informaciją apie 2019 m. lapkričio mėn. protestus;
1. griežtai smerkia moterų žmogaus teisių gynėjos ir teisininkės Nasrin Sotoudeh savavališką sulaikymą, nuteisimą ir neseniai įvykusį grąžinimą į kalėjimą ir ragina Irano Islamo Respublikos valdžios institucijas nedelsiant ir besąlygiškai ją išlaisvinti ir leisti jai gauti reikiamas sveikatos priežiūros paslaugas;
 2. griežtai smerkia tai, kad Prancūzijoje įsikūrusiam žurnalistui, kanalo „Amad News Telegram“ redaktoriui, Ruhollah Zam 2020 m. gruodžio 12 d. ir imtynininkui Navidui Afkariui 2020 m. rugsėjo 12 d. įvykdyta mirties bausmė; reiškia gilią užuojautą jų šeimoms, draugams ir kolegoms; ragina ES ir jos valstybių narių institucijas užtikrinti veiksmingesnę ES gyvenančių Irano piliečių, kurie patiria Irano žvalgybos tarnybų persekiojimą ir grasinimus, apsaugą;
 3. ragina Iraną nedelsiant sustabdyti Švedijos ir Irano pilietybę turinčiam akademikui Ahmadreza Djalali numatomą mirties bausmės įvykdymą netrukus, jį išlaisvinti ir atlyginti jam žalą, taip pat nutraukti grasinimus jo šeimai Irane ir Švedijoje; be to, griežtai smerkia jo kankinimą, savavališką sulaikymą ir mirties nuosprendį; pažymi, kad 2020 m. lapkričio 24 d. A. Djalali buvo informuotas, kad baudžiamojo persekiojimo institucijos išdavė įsakymą įvykdyti bausmę, ir kad jis perkeltas į vienutę Evino kalėjimo 209 sekcijoje; pakartoja savo raginimą Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai ir ES valstybėms narėms skubiai išikišti, siekiant sustabdyti bet kokius planus įvykdyti mirties bausmę Ahmadreza Djalali, panaikinti jo mirties nuosprendį ir užtikrinti, kad jis būtų nedelsiant išlaisvintas;
 4. ragina visas ES valstybes nares drauge pateikti viešus pareiškimus ir imtis diplomatinių iniciatyvų, siekiant stebėti neteisingus teismo procesus ir lankytis kalėjimuose, kuriuose kalinami žmogaus teisių gynėjai ir kiti sąžinės kaliniai, įskaitant ES piliečius Irane, laikantis ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų;
 5. ragina Irano vyriausybę nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti šimtus žmonių, savavališkai sulaikytų už taikų naudojimąsi savo teisėmis ir saviraiškos laisvę, įskaitant protestuotojus, žurnalistus, žiniasklaidos darbuotojus, politinius disidentus, menininkus, rašytojus ir žmogaus teisių gynėjus, be kita ko, teisininkus, moterų teisių gynėjus, darbo teisių aktyvistus, mažumų teisių aktyvistus, gamtosaugininkus, aktyvistus, agituojančius prieš mirties bausmę, ir kitus asmenis, įskaitant tuos, kurie reikalauja tiesos, teisingumo ir žalos atlyginimo už XX a. 8-ojo dešimtmečio masines neteismines egzekucijas; pabrėžia, kad iki tol, kol tie asmenys bus išlaisvinti, Irano valdžios institucijos privalo užtikrinti jų fizinį ir psichinį saugumą;
 6. primygtinai ragina Iraną nedelsiant panaikinti visus kaltinimus ir visus kelionių apribojimus visiems dvigubą Europos ir Irano pilietybę turintiems piliečiams, kuriems taikomas savavališkas sulaikymas ir kitos ribojamosios priemonės, pavyzdžiui, Fariba Adelkhah, Nahid Taghavi, Kameel Ahmady ir Nazanin Zaghari-Ratcliffe atvejais; pakartoja savo reikalavimą nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti Kamran Ghaderi, Massoud Mossaheb ir Morad Tahbaz, kurie šiuo metu

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

kalinami Irano kalėjimuose, ir dar kartą smerkia Irano teisminių institucijų tęsiamą dvigubą ES ir Irano pilietybę turinčių ES ir Irano piliečių įkalinimo praktiką po neteisingų teismo procesų ir tai, kad jie neturi galimybės gauti konsulinės pagalbos;

7. išreiškia susirūpinimą dėl fizinio žmogaus teisių gynėjos Golrokh Iraee užpuolimo ir jos priverstinio perkėlimo į Evino kalėjimą 2020 m. gruodžio 13 d.; ragina nedelsiant paaiškinti, kokia yra jos padėtis, ir pakartoja savo reikalavimą ją išlaisvinti;

8. griežčiausiai smerkia represijas, susijusias su teisėmis į saviraiškos, asociacijų ir taikių susirinkimų laisvę; primygtinai ragina Irano valdžios institucijas užtikrinti, kad būtų visapusiškai įgyvendinamas Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas, kurio šalis jis yra, ir užtikrinti visų sulaikytųjų teisę į tinkamą procesą ir teisingą bylos nagrinėjimą, įskaitant galimybę būti atstovaujamiems savo pasirinkto teisininko;

9. smerkia pilietinės erdvės apribojimus, mirties bausmės kaip politinių represijų ginklo naudojimą, amputacijas, plakimus ir kitas žiaurias ir nežmoniškas bausmes, įtrauktas į Irano baudžiamąjį kodeksą, žiaurias ir nežmoniškas kalinimo sąlygas, kankinimais ar netinkamo elgesio su kaliniu būdu išgautus prisipažinimus ir civilių asmenų bylų nagrinėjimą revoliuciniuose teismuose; smerkia mirties bausmės naudojimą siekiant atgrasyti nuo taikios ir aktyvios disidentų veiklos žmogaus teisių srityje ir teisės naudotis saviraiškos laisve; ragina Irano vyriausybę nedelsiant paskelbti visų paskirtų mirties bausmių vykdymo moratoriumą, numatant vėliau visiškai panaikinti mirties bausmę;

10. atkreipia dėmesį į tai, kad Irano moterys padarė pažangą švietimo, mokslo ir mokslinių tyrimų srityse, kaip rodo tai, kad dauguma studentų Irano universitetuose yra moterys; primygtinai ragina Irano Islamo Respubliką teisiškai ir praktiškai panaikinti visų formų diskriminaciją moterų ir mergaičių atžvilgiu ir kitus jų žmogaus teisių pažeidimus; tvirtai remia Irano moterų ir žmogaus teisių gynėjus, nesiliaujančius ginti žmogaus teisių nepaisant jiems iškylančių sunkumų ir jų patiriamo asmeninio persekiojimo;

11. ragina Irano valdžios institucijas kovoti su visų formų diskriminacija, nukreipta prieš etninėms ir religinėms mažumoms priklausančius asmenis, įskaitant krikščionis ir bahajus bei LGBTI asmenis, ir nedelsiant bei besąlygiškai išlaisvinti visus asmenis, įkalintus už naudojimąsi savo teise į religijos ar tikėjimo laisvę ar seksualinę orientaciją;

12. ragina pradėti Jungtinių Tautų vadovaujamą nusikaltimų pagal tarptautinę teisę ir kitų sunkių žmogaus teisių pažeidimų, padarytų per 2019 m. lapkričio mėn. ir 2020 m. sausio mėn. protestus, tyrimą; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares patvirtinti tikslines ribojamąsias priemones už šiuos pažeidimus atsakingiems pareigūnams;

13. tvirtai remia Irano gyventojus, siekiančius ir norinčius sukurti laisvą, stabilią, įtraukią ir demokratinę valstybę, kuri laikosi savo nacionalinių ir tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje; ragina Irano valdžios institucijas užtikrinti nepriklausomus ir nešališkus visų mirčių per šiuos protestus tyrimus, taip pat nepriklausomus ir nešališkus tyrimus visų asmenų, kuriems, kaip įtariama, tenka baudžiamoji atsakomybė už protestuotojų žudymą, atžvilgiu ir visų atvejų, kai nukentėjusieji patiria tebesitęsiančius priverstinius dingimus ir neteismines egzekucijas, tyrimus; be to, ragina Irano valdžios institucijas ekshumuoti ir grąžinti aukų palaikus jų šeimoms, nustatyti kaltininkus ir patraukti juos baudžiamojon atsakomybėn, taip pat užtikrinti veiksmingas nukentėjusiųjų teisių gynimo priemones;

14. palankiai vertina tai, kad Taryba priėmė sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus mechanizmą (vadinamąjį S. Magnitskio aktą), nes tai yra svarbi ES priemonė, siekiant taikyti sankcijas žmogaus teisių pažeidėjams; ragina imtis tikslinių priemonių prieš Irano pareigūnus, kurie padarė sunkius žmogaus teisių pažeidimus, be kita ko, neseniai įvykdė mirties bausmę Ruhollah Zam ir Navid Afkari ir savavališkai sulaukė dvigubą pilietybę turinčius asmenis ir užsienio piliečius Irane, taip pat prieš asmenis, susijusius su sunkiais žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant teisėjus, kurie skyrė mirties nuosprendžius žurnalistams, žmogaus teisių gynėjams, politiniams disidentams ir aktyvistams;

15. mano, kad reikės tolesnių tikslinių sankcijų, jei Irano valdžios institucijos neišlaisvins A. Djalali, kaip to prašo ES ir jos valstybės narės;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

16. ragina Tarybą kelti žmogaus teisių pažeidimų klausimą kaip svarbiausią savo dvišalio bendradarbiavimo su Iranu elementą, laikantis bendro pareiškimo, dėl kurio 2016 m. balandžio mėn. susitarė Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė ir Irano užsienio reikalų ministras; ragina EIVT toliau įtraukti žmogaus teisių, ypač žmogaus teisių gynėjų padėties klausimą, į ES ir Irano aukšto lygio dialogą ir primygtinai ragina Irano valdžios institucijas nutraukti visus žmogaus teisių gynėjų bauginimo ir represijų už bendravimą su ES ir Jungtinių Tautų pareigūnais veiksmus;
 17. ragina EIVT ir ES valstybes nares visapusiškai remti Sacharovo premijos laureatus per savo diplomatinės ir konsulinės atstovybes ir įsteigti tarpinstitucinę vidaus darbo grupę, kuri remtų Sacharovo premijos laureatus, kuriems gresia pavojus; mano, kad ES delegacijos turėtų labiau remti laureatus, kuriems gresia pavojus;
 18. prašo, kad EIVT sustiprintų savo pajėgumą kovoti su Irano kišimusi ir dezinformacija Europos teritorijoje; primygtinai ragina Irano valdžios institucijas nutraukti internetinių paslaugų ir turinio cenzūrą ir nebesinaudoti interneto blokadomis, kurios nesuderinamos su tarptautinėmis žmogaus teisėmis;
 19. ragina ES ir jos valstybes nares imtis priemonių dėl ypatingo moterų žmogaus teisių gynėjų pažeidžiamumo ir taikyti tinkamas apsaugos priemones, kuriomis jos būtų apsaugotos nuo specifinio ir su lytimi susijusio pavojaus, kuris joms gresia;
 20. ragina Irano valdžios institucijas paskelbti nuolatinį kvietimą atvykti į šalį visiems pagal Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos specialiąsias procedūras įgaliotiems asmenims ir iniciatyviai bendradarbiauti; primygtinai ragina jas visų pirma užtikrinti, kad Jungtinių Tautų specialiajam pranešėjui žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje klausimais būtų leista atvykti į šalį;
 21. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Irano Islamo Respublikos aukščiausiam vadovui, Irano Islamo Respublikos prezidentui ir Irano Medžliso nariams.
-

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0377

ES vandens srities teisės aktų įgyvendinimas

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES vandens srities teisės aktų įgyvendinimo (2020/2613(RSP))

(2021/C 445/16)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 191 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽¹⁾ (toliau – Vandens pagrindų direktyva),
- atsižvelgdamas į 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo ⁽²⁾ (toliau – Miesto nuotekų valymo direktyva),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo ⁽³⁾ (toliau – Požeminio vandens direktyva),
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo ⁽⁴⁾ (toliau – Potvynių direktyva),
- atsižvelgdamas į 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių ⁽⁵⁾ (toliau – Nitratų direktyva),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičiančią ir panaikinančią Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičiančią Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB ⁽⁶⁾ (toliau – Aplinkos kokybės standartų direktyva),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus ⁽⁸⁾ (Jūrų strategijos pagrindų direktyvą),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, vertinimo, autorizacijos ir apribojimo (REACH), pagal kurį įsteigiama Europos cheminių medžiagų agentūra, iš dalies keičiama Direktyva 1999/45/EB ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 793/93 bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1488/94, taip pat Tarybos direktyva 76/769/EEB ir Komisijos direktyvos 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB ir 2000/21/EB ⁽⁹⁾ (toliau – REACH reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų ⁽¹⁰⁾ (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės),

⁽¹⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

⁽²⁾ OL L 135, 1991 5 30, p. 40.

⁽³⁾ OL L 372, 2006 12 27, p. 19.

⁽⁴⁾ OL L 288, 2007 11 6, p. 27.

⁽⁵⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 348, 2008 12 24, p. 84.

⁽⁷⁾ OL L 177, 2020 6 5, p. 32.

⁽⁸⁾ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

⁽⁹⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁽¹⁰⁾ OL L 334, 2010 12 17, p. 17.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 10 d. Komisijos ataskaitą dėl Vandens pagrindų direktyvos ir Potvynių direktyvos tinkamumo patikros ir ta pačia data parengtą jos santrauką,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 13 d. Komisijos atliktą 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 91/271/EEB dėl miesto nuotėkų valymo vertinimą ir ta pačia data parengtą jo santrauką,
- atsižvelgdamas į 2018 m. vasario 1 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija) (COM(2017)0753),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (2021–2027 m.) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 282/2014 (programa „EU4Health Programme“) (COM(2020)0405),
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 4 d. Europos aplinkos agentūros (EAA) ataskaitą „Europos aplinka: būklė ir raidos perspektyvos 2020 m. Žinios, būtinos siekiant tvarios Europos“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Nauja Europos pramonės strategija“, ypač į jo 2.2 skirsnį „Pramonės sektorius, kuris sudaro sąlygas neutralizuoti poveikį klimatui“ (COM(2020)0102),
- atsižvelgdamas į 2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į 7-ąją aplinkosaugos veiksmų programą ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikatą „Tvarios Europos investicijų planas – Europos žaliojo kurso investicijų planas“ (COM(2020)0021),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020)0098),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatą „Proga Europai atsigauti ir paruošti dirvą naujai kartai“ (COM(2020)0456),
- atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos strateginis požiūris į vaistus aplinkoje“ (COM(2019)0128),
- atsižvelgdamas į Paryžiaus susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės mėn. Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) tyrimą „Vandens tiekimo, sanitarijos ir apsaugos nuo potvynių finansavimas. Iššūkiai ES valstybėse narėse ir politikos galimybės“,

⁽¹¹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0078.

⁽¹²⁾ 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatas „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380).

⁽¹³⁾ 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatas „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020)0381).

⁽¹⁴⁾ 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1386/2013/ES dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“ (OL L 354, 2013 12 28, p. 171).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į JT darnaus vystymosi tikslus (DVT), ypač į 6-ąjį DVT dėl švaraus vandens ir sanitarijos ⁽¹⁵⁾ ir 14-ąjį DVT dėl vandenynų, jūrų ir jūrų išteklių naudojimo ir išsaugojimo,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės mėn. Tarpvyriausybinių mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) parengtą visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio mėn. Komisijos ataskaitą „BŽŪP poveikio vandeniui vertinimas“,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 28 d. JT rezoliuciją 64/292, kurioje buvo pripažintos žmogaus teisės į vandenį ir sanitarines sąlygas,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 28 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-535/18 *IL ir kt. / Land Nordrhein-Westfalen*,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 1 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-461/13 *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e.V. / Bundesrepublik Deutschland (Sprendimas Weser)*,
 - atsižvelgdamas į Europos piliečių iniciatyvą „Right2Water“ ir į Europos Parlamento pranešimą dėl Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ („Vanduo yra teisė“) tolesnių veiksmų,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 2 d. Regionų komiteto nuomonę dėl Vandens pagrindų direktyvos, Požeminio vandens direktyvos, Aplinkos kokybės standartų direktyvos ir Potvynių direktyvos tinkamumo patikros ⁽¹⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 12 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (tęstinė programa) ⁽¹⁷⁾,
 - atsižvelgdamas į klausimus Tarybai ir Komisijai dėl ES vandens srities teisės aktų įgyvendinimo (O-000077/2020 – B9-0077/2020 ir O-000078/2020 – B9-0078/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi vanduo yra būtina gyvybei, o vandens išteklių valdymas yra itin svarbus ES ekosisteminių paslaugų išsaugojimui, taip pat išteklių naudojimui ir ekonominei gamybai; kadangi ES turi rasti efektyvius dabartinių su vandeniu susijusių problemų sprendimus ir efektyviai valdyti esamus vandens išteklius, kadangi jie daro tiesioginį poveikį žmonių sveikatai, aplinkai, jos kokybei ir ekosistemoms, energijos gamybai, žemės ūkiui ir apsirūpinimo maistu saugumui;
- B. kadangi vanduo yra pagrindinis maisto ciklo elementas; kadangi gera požeminio ir paviršinio vandens kokybė ir pakankamas kiekis yra būtini siekiant sukurti sąžiningą, sveiką, aplinką tausojančią ir tvarią maisto sistemą, aprašytą strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“; kadangi švarus ir pakankamas vanduo yra būtinas aspektas siekiant įgyvendinti ir sukurti ES tikrą žiedinę ekonomiką;
- C. kadangi vanduo turi didelę vertę ES ekonomikoje, o ES nuo vandens priklausomi sektoriai sukuria 26 proc. bendros ES metinės pridėtinės vertės, todėl labai svarbu užtikrinti nuolatinį geros kokybės vandens tiekimą, kad jo pakaktų visoms reikmėms;
- D. kadangi Vandens pagrindų direktyvoje buvo nustatyta sistema, pagal kurią saugoma 110 000 ES paviršinio vandens telkinių, siekiant iki 2015 m. pasiekti „gerą ekologinę ir cheminę būklę“, ir 13 400 požeminio vandens telkinių ES, kad iki to paties termino būtų pasiekta „gera kiekybinė ir cheminė būklė“, ir geriamojo vandens išteklius pagal 7 straipsnio 2 dalį; kadangi atliekant tinkamumo patikrą nustatyta didelių trūkumų įgyvendinant ES vandens srities teisės aktus, kurių tikslų tikriausiai nepavyks pasiekti iki galutinio 2027 m. termino, nebent valstybėse narėse būtų nedelsiant

⁽¹⁵⁾ Nustatyta 2015 m. rugsėjo 25 d. JT Generalinės asamblėjos rezoliucijoje 70/1 „Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development“ („Mūsų pasaulio transformavimas. 2030 m. tvaraus vystymosi darbotvarkė“).

⁽¹⁶⁾ OL C 324, 2020 10 1, p. 28.

⁽¹⁷⁾ OL C 110, 2019 3 22, p. 94.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- pradėtos dėti visos reikiamos įgyvendinimo pastangos ir nebent su vandeniu susijusi sektorių politika būtų suderinta su Vandens pagrindų direktyvos reikalavimais; kadangi vandentvarkos planavimas ir priemonių įgyvendinimo programos (PIP) turėtų būti tęsiami pasibaigus 2027 m. terminui, nes tai dar labiau pagerins vandens kokybę ir kiekį;
- E. kadangi 74 proc. požeminio vandens telkinių ploto yra geros cheminės būklės, o 89 proc. yra geros kiekybinės būklės; kadangi bendras azoto balansas ES 2004–2015 m. sumažėjo 10 proc.⁽¹⁸⁾;
- F. kadangi gera cheminė būklė pasiekta tik 38 proc. paviršinio vandens telkiniuose ir tik 40 proc. jų yra geros ekologinės būklės arba turi gerą ekologinį potencialą, o 16 proc. jų būklė vis dar nežinoma, nes trūksta duomenų; kadangi 81 proc. paviršinio vandens telkinių būtų geros cheminės būklės, jei jie nebūtų užteršti visur esančiomis patvariomis, bioakumuliacinėmis ir toksiškomis medžiagomis, pvz., gyvsidabriu; kadangi tik pagal vieną iš keturių EAA nagrinėtų Vandens pagrindų direktyvos gėlo vandens rodiklių per pastaruosius 10–15 metų padaryta pažanga⁽¹⁹⁾;
- G. kadangi pagal principą „vienas netinkamas – visi netinkami“ vandens būklė laikoma gera tik tuo atveju, jei visi vertinimo elementai yra laikomi gerais, o tai neleidžia iš tikrųjų įvertinti pavienių vandens kokybės parametrų pagerėjimo; kadangi gera būklė priklauso ne tik nuo švelninimo priemonių, kuriomis siekiama įveikti dabartinius sunkumus, bet ir nuo atkūrimo priemonių, kuriomis siekiama įveikti praeities sunkumus, taip pat nuo laiku taikomų prevencinių priemonių kovojant su kylančiomis grėsmėmis⁽²⁰⁾;
- H. kadangi Vandens pagrindų direktyvos veiksmingumas ir tikslų pasiekimas priklauso nuo to, kaip valstybių narių institucijos ją įgyvendina ir užtikrina jos vykdymą, nuo pakankamo finansavimo užtikrinimo, be kita ko, pasitelkiant ES finansines priemones, nuo kitų ES teisės aktų įgyvendinimo ir nuo geresnio vandens tikslų integravimo į kitas politikos sritis; kadangi suinteresuotųjų subjektų išitraukimas yra labai svarbus siekiant veiksmingai ją įgyvendinti;
- I. kadangi Vandens pagrindų direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad geriamojo vandens gamybai naudojami vandens telkiniai būtų saugomi siekiant išvengti jo kokybės pablogėjimo; kadangi tinkamumo patikra aiškiai rodo, kad saugomose geriamojo vandens teritorijose pasiekta nedidelė pažanga;
- J. kadangi labai svarbu paviršinio ir požeminio vandens cheminę taršą ir kitas taršos priežastis prioritetine tvarka likviduoti jų susidarymo vietoje, nes tai yra tvariausia, veiksmingiausia ir ekonomiškai efektyviausia priemonė, kartu įgyvendinant principą „teršėjas moka“;
- K. kadangi Vandens pagrindų direktyvoje pabrėžiama, kad būtina saugoti vandens telkinius, iš kurių išgaunamas geriamasis vanduo; kadangi geriamojo vandens operatoriai turėtų galėti pasikliauti kokybiškais vandens ištekliais, kad piliečiams nereikėtų mokėti už brangų jų valymą; kadangi dėl to reikia mažinti taršą jos susidarymo vietoje;
- L. kadangi 2019 m. IPBES biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų visuotinio įvertinimo ataskaitoje vandens tarša įvardijama kaip svarbi grėsmė pasaulio biologinei įvairovei; kadangi Europoje gėlo vandens biologinei įvairovei gresia didžiausias pavojus ir kadangi vandens tarša daro neigiamą poveikį augmenijai ir gyvūnijai; kadangi nuo 1970 m. Europos šlapynių, kurios yra natūralūs anglies dioksido absorbentai, sumažėjo 50 proc. ir kadangi nuo tada gėlo vandens rūšių sumažėjo 83 proc.;
- M. kadangi klimato kaita yra didelė grėsmė vandens ištekliais pasaulyje tiek didelio, tiek mažo vandens kiekio telkinių atžvilgiu; kadangi sveikos ir atsparios gėlo vandens ekosistemos gali geriau gebėti švelninti klimato kaitos poveikį ir prisitaikyti prie jos;

⁽¹⁸⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Agri-environmental_indicator_-_gross_nitrogen_balance

⁽¹⁹⁾ 2019 m. gruodžio 4 d. Europos aplinkos agentūros ataskaita „Europos aplinka: būklė ir raidos perspektyvos 2020 m. Žinios, būtinos siekiant tvartos Europos“.

⁽²⁰⁾ Komisijos parengta 2019 m. gruodžio 10 d. Vandens pagrindų direktyvos ir Potvynių direktyvos tinkamumo patikros santrauka.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- N. kadangi Vandens pagrindų direktyvoje nėra specialių nuostatų, kuriomis siekiama spręsti klimato kaitos padarinių problemą; kadangi vis dėlto Komisija savo komunikate dėl Europos žaliojo kurso pripažįsta, kad reikia atstatyti natūralias požeminio ir paviršinio vandens funkcijas; kadangi atlikus tinkamumo patikrą nustatyta, kad Vandens pagrindų direktyva „yra pakankamai imperatyvi, kiek tai susiję su neatidėliotinai sprendiniais klausimais, tačiau yra ir pakankamai lanksti, kad jos įgyvendinimą būtų galima sustiprinti tiek, kiek būtina atsižvelgiant į Direktyvoje nepamintus naujus iššūkius, kaip antai klimato kaita, vandens trūkumas ir nauji teršalai“;
- O. kadangi miesto vietovės nuolat plečiasi ir didėja poveikis nuotekų valymo įrenginiams; kadangi pagrindinis ir iš dalies nereguliuojamas vandens taršos šaltinis ES yra neišvalytų arba netinkamai išvalytų miesto ir (arba) gamybinių nuotekų išleidimas; kadangi Miesto nuotekų valymo direktyva iš pradžių nebuvo siekiama valyti vandens, į kurį vandens telkiniuose išleidžiama cheminių medžiagų, farmacijos produktų likučių ar mikroplastiko; kadangi Miesto nuotekų valymo direktyva buvo veiksminga mažinant vandens telkinių tikslinius teršalus, nes visoje ES buvo sumažintas biocheminio deguonies suvartojimo, azoto ir fosforo kiekis, išleidžiamas išvalytose nuotekose; kadangi vis dėlto daugiau dėmesio turėtų būti skiriama esamiems ir naujiems taršos šaltiniams; kadangi dar vienas svarbus pasklidusios vandens taršos šaltinis yra žemės ūkis, kuriame į hidrografinius baseinus ir upes išleidžiamos maistinės medžiagos, pesticidai, antibiotikai ir kiti teršalai; kadangi su vandeniu susijusios BŽŪP nuostatos nebuvo pakankamos Vandens pagrindų direktyvos tikslų įgyvendinimui paremti; kadangi pasklidoji tarša yra kliūtis įgyvendinant principą „teršėjas moka“;
- P. kadangi trečdalis Europos šalių patiria vandens trūkumą, t. y. jose per metus vienam gyventojui tenka mažiau nei 5 000 m³ vandens ⁽²¹⁾; kadangi konfliktų dėl vandens išteklių paskirstymo atveju pirmenybė turi būti teikiama žmogaus teisės į vandenį apsaugai; kadangi 13 valstybių narių pagal JT konvenciją dėl kovos su dykumėjimu paskelbė, kad joms gresia dykumėjimas ⁽²²⁾;
- Q. kadangi vandens gavyba daro didelį poveikį ES vandens šaltiniams; kadangi maždaug ketvirtadalis nuo gamtinės aplinkos ES nukreipto vandens panaudojama žemės ūkyje; kadangi buvo pasiektas susitarimas dėl naujo pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų reglamento, kuris palengvins išvalytų miesto nuotekų naudojimą drėkinimui žemės ūkyje;
- R. kadangi yra atvejų, kai subjektai, valdantys vandens telkinius, yra finansuojami iš veiklos, kuri pablogina vandens telkinių cheminę ir ekologinę būklę ir trukdo įgyvendinti Vandens pagrindų direktyvos tikslus; kadangi tokiais atvejais sunku išvengti interesų konflikto, todėl vandens telkinius valdantys subjektai patenka į užburtą ratą ir tampa priklausomi nuo vandens telkiniams kenkiančios veiklos;
- S. kadangi 60 proc. upių baseinų yra tarpvalstybiniuose regionuose, todėl veiksmingas tarpvalstybinis bendradarbiavimas yra labai svarbus; kadangi 20-ies Europos šalių daugiau nei 10 proc. vandens išteklių priklauso nuo kitų šalių, o penkios šalys daugiau nei 75 proc. savo išteklių gauna iš užsienio šalių upių; kadangi dėl Miesto nuotekų valymo direktyvos nesilaikymo pasienio regionuose blogėja tarpvalstybinių Vandens pagrindų direktyvoje nurodytų vandens telkinių būklė, todėl neįmanoma pasiekti Vandens pagrindų direktyvos tikslų priimančiojoje valstybėje narėje;
- T. kadangi upių jungiamumas nuo mažų upelių iki upių žiočių ir deltų yra labai svarbus migruojančioms žuvų rūšims, kurių gyvenimo ciklo tarpsniai atlieka svarbų vaidmenį atitinkamose ekosistemose ir maisto grandinėje ir kurios turi vis didesnę socialinę ir kultūrinę vertę žvejų bendruomenėse;
- U. kadangi bendras energijos vartojimas ES vandens sektoriuje yra didelis, todėl energija turi būti vartojama efektyviau, siekiant prisidėti prie Paryžiaus susitarimo tikslų ir ES klimato tikslų iki 2030 m. bei anglies dioksido poveikio neutralumo iki 2050 m. įgyvendinimo;

⁽²¹⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/92-9167-025-1/page003.html>

⁽²²⁾ 2018 m. birželio mėn. Europos Audito Rūmų informacinis dokumentas „Dykumėjimas ES“.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- V. kadangi hidroenergija turi potencialą tam tikru mastu sumažinti elektros energijos gamybos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir todėl gali prisidėti siekiant ES klimato ir energetikos tikslų pagal Paryžiaus susitarimą; kadangi į hidroenergiją turi būti žvelgiama iš holistinės perspektyvos, įskaitant jos poveikį hidromorfologinėms sąlygoms ir buveinėms; kadangi, palyginti su elektra, gaminama naudojant vėjo ir saulės energiją, hidroenergija yra pastovesnė ir todėl padeda užtikrinti nuolatinį energijos tiekimą ir tinklo stabilumą; kadangi daugiau nei 90 proc.⁽²³⁾ ES energijos kaupimo pajėgumų sudaro hidroakumuliacija; kadangi Europos Sąjunga turėtų remti valstybes nares, dalyvaujančias aplinką tausojančiuose hidroenergijos projektuose, kuriais kartu nėra keliami grėsmė vietos bendruomenių sveikatai;
- W. kadangi struktūriniai vandens telkinių pakeitimai daro pagrindinį neigiamą poveikį jų būklei⁽²⁴⁾; kadangi hidromorfologija veikia 40 proc. paviršinio vandens telkinių, ją sudaro fiziniai pokyčiai (26 proc.), užtvankos, užtvaros ir šliuzai (24 proc.), hidrologiniai pokyčiai (7 proc.) ar kiti hidromorfologiniai pokyčiai (7 proc.); kadangi šiuo metu Europoje yra daugiau kaip 21 000 hidroelektrinių; kadangi nesiimama jokių visapusiškų ES veiksmų, kad pasenusios užtvankos ir už jų įrengtos gaudyklės būtų pašalinamos, nepaisant įrodymų, kad ES koordinavimas šiuo klausimu duotų papildomos naudos;
- X. kadangi 2010 m. liepos 28 d. JT Generalinė Asamblėja pripažino teisę į vandenį ir sanitarines sąlygas kaip žmogaus teisę;
- Y. kadangi Konvencijoje dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims ir Vaiko teisių konvencijoje, be kitų tarptautinių konvencijų ir susitarimų, aiškiai pripažįstama teisė į vandenį ir sanitarines sąlygas, o valstybės, Konvencijos šalys, įpareigojamos imtis atitinkamų priemonių šiuo atžvilgiu;
- Z. pabrėžia, kad vienas milijonas žmonių Europoje neturi galimybės naudotis vandeniu, 8 mln. žmonių neturi prieigos prie sanitarijos paslaugų⁽²⁵⁾, kadangi 844 mln. žmonių visame pasaulyje neturi saugios prieigos prie švaraus geriamojo vandens⁽²⁶⁾ ir kadangi trečdalis pasaulio gyventojų neturi galimybės naudotis pagrindinėmis sanitarijos paslaugomis; kadangi 2014 m. kovo mėn. Europos piliečių iniciatyva „Right2Water“ surinko daugiau nei 1,8 mln. parašų; kadangi „Right2Water“ buvo prašoma garantuoti vandens ir sanitarijos paslaugas visiems ES ir pasaulio gyventojams, sudaryti geresnes galimybes visuomenei gauti geriamojo vandens ir užtikrinti didesnę vandens kokybės skaidrumą bei įtvirtinti ES teisės aktuose teisę į vandenį; kadangi Komisija priėmė komunikatą kaip atsaką į iniciatyvą „Right2Water“⁽²⁷⁾; kadangi 2015 m. rugsėjo 8 d. rezoliucijoje dėl tolesnių veiksmų, susijusių su Europos piliečių iniciatyva „Right2Water“ Europos Parlamentas kritikavo Komisiją dėl to, kad ji neįvykdė iniciatyvos reikalavimų, ir paragino Komisiją pripažinti visuotinę prieigą prie vandens ir žmogaus teisę į vandenį⁽²⁸⁾;
- AA. kadangi tyrimai rodo, kad nuotekų tikrinimas gali veikti kaip ankstyvojo perspėjimo sistema, padedanti numatyti ar nustatyti COVID-19 protrūkių, taip atlikdama svarbų vaidmenį kovojant su pandemija;
1. palankiai vertina Vandens pagrindų direktyvos sėkmę nustatant tinkamą integruoto vandens išteklių valdymo sistemą, taip pat jos sėkmę gerinant vandens kokybę arba kai kuriais atvejais bent sulėtinant vandens kokybės blogėjimą;
2. atmeta bet kokią bandymą paversti vandenį biržos preke (to pavyzdys yra ateities sandoriai Niujorko biržoje, kuriuose vanduo traktuojamas kaip prekė); smerkia gamtos pavertimo biržos preke pasekmes, nes dėl to spekuliuojama viešosiomis ir būtinosiomis gėrybėmis ir nesuteikiama galimybės pasinaudoti universalia teise;

⁽²³⁾ 2020 m. kovo mėn. Komisijos tyrimas dėl energijos kaupimo „Pagalba užtikrinant elektros energijos tiekimo saugumą Europoje“, p. 20.

⁽²⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/news/implementation-report-water-framework-directive-and-floods-directive-questions-and-answers-2019-feb-26_en

⁽²⁵⁾ <https://www.right2water.eu/documents>

⁽²⁶⁾ Pasaulio sveikatos organizacija ir Jungtinių Tautų Vaikų fondas, *Progress on Drinking Water, Sanitation and Hygiene: 2017 Update and SDG Baselines*, Pasaulio sveikatos organizacija ir Jungtinių Tautų Vaikų fondas, Ženeva, 2017 m., p. 3.

⁽²⁷⁾ 2014 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatas „Europos piliečių iniciatyva „Vanduo ir sanitarinės paslaugos yra žmogaus teisė! Vanduo yra visuotinė nuosavybė, o ne prekė!“ (COM(2014)0177).

⁽²⁸⁾ OL C 316, 2017 9 22, p. 99.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

3. palankiai vertina Komisijos vertinimą, kad Vandens pagrindų direktyva yra tinkama, bet pažymi, kad jos įgyvendinimą reikia tobulinti ir paspartinti įtraukiant atitinkamas valstybių narių kompetentingas institucijas ir toliau integruojant Vandens pagrindų direktyvos tikslus į sektorių politiką, visų pirma žemės ūkio, transporto ir energetikos politiką, siekiant užtikrinti, kad vėliausiai iki 2027 m. būtų pasiekta gera visų paviršinio ir požeminio vandens telkinių būklė;

4. pabrėžia, kad nereikia persvarstyti Vandens pagrindų direktyvos; ragina Komisiją paskelbti, kad Vandens pagrindų direktyva nebus persvarstoma, siekiant panaikinti teisinį netikrumą; ragina Komisiją ir toliau prireikus skelbti priedų atnaujinimus;

5. labai apgailestauja dėl to, kad pusė ES vandens telkinių vis dar nėra geros būklės ir kad Vandens pagrindų direktyvos tikslai dar nepasiekti, daugiausia dėl nepakankamo finansavimo, ypač lėto direktyvos įgyvendinimo, nepakankamo vykdymo užtikrinimo, atsargumo principo ir principo „teršėjas moka“ neįgyvendinimo ir plačiai taikomų direktyvos išimčių daugelyje valstybių narių, taip pat apgailestauja dėl to, kad aplinkosaugos tikslų įtraukimas į sektorių politiką buvo nepakankamas;

6. pabrėžia, kad reikia atkurti ir pagerinti vandens kokybę; pažymi, kad siekiant pagerinti vandens telkinių būklę, labai svarbu, kad vyriausybės ir valstybių narių valdžios institucijos dalyvautų ir bendradarbiautų visais lygmenimis, įtraukdamos Vandens pagrindų direktyvos tikslus į politiką, teisės aktus ir Vandens pagrindų direktyvos priemones; primena principą, kad padėtis neturėtų blogėti, pagal kurį reikalaujama, kad valstybės narės įgyvendintų priemones, kurios yra būtinos siekiant užkirsti kelią vandens telkinių būklės blogėjimui; ragina valstybes nares skubiai imtis būtinų priemonių, kad užtikrintų Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimą, vykdymo užtikrinimą ir laikymąsi, *inter alia*, pagal trečiuosius upių baseinų valdymo planus (UBVP), kuriuos valstybės narės turi priimti 2021 m.; primygtinai ragina ES, jos valstybes nares ir regionų valdžios institucijas užtikrinti, kad kiti UBVP būtų priimti laiku, atsižvelgiant į viešų konsultacijų reikalavimus; ragina Komisiją pagerinti finansavimo prieinamumą ir teikti reikiamą paramą valstybėms narėms įgyvendinant Vandens pagrindų direktyvą;

7. atkreipia dėmesį į EBPO tyrimą, kuriame nurodyta, kad ES vandens sektoriuje iki 2030 m. papildomai reikia skirti 253 mlrd. EUR, kad būtų išlaikyta ar pasiekta visapusiška atitiktis atitinkamiems vandens srities teisės aktams⁽²⁹⁾; ragina Komisiją, Tarybą, valstybes nares ir, kai taikytina, regionų valdžios institucijas nustatyti ir užtikrinti reikiamas lėšas ir finansines priemones infrastruktūrai, kuri nedaro žalos aplinkai ar neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, taip pat nustatyti infrastruktūros objektus, kurių veiklos rezultatai yra prasti arba kurie neatitinka standartų, ir spręsti naujų teršalų ir kitas visuomenės problemas; pabrėžia poreikį teikti finansinę paramą tvariems novatoriškiems metodams ir, visų pirma, gamtos procesais pagrįstiems sprendimams, kaip antai neutralaus anglies dioksido poveikio ar tvenkinių valymo infrastruktūrai, šlapynių ir salpų atkūrimui, nusausintų durpynų drėgnumo atkūrimui, kartu tinkamai atsižvelgiant į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes; pabrėžia, kad svarbu pakoreguoti šiuo metu skiriamą finansavimą bei finansinius srautus, susijusius su vandens išteklių valdymu ir kitais susijusiais žemės naudojimo būdais, pvz., žemės ūkiu, įskaitant subsidijas, skiriamas pereinant nuo tradicinių inžinerinių priemonių prie gamtos procesais pagrįstų sprendimų;

8. ragina valstybes nares imtis visų reikiamų veiksmų, įskaitant būtinų lėšų, žmogiškųjų išteklių ir reikiamų žinių užtikrinimą, kad būtų galima kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2027 m. pasiekti, kad jose būtų visiškai laikomasi Vandens pagrindų direktyvos; ragina Komisiją teikti valstybėms narėms rekomendacijas, kad būtų laikomasi 2027 m. termino; ragina Komisiją padėti valstybėms narėms įgyvendinti vandens srities direktyvas teikiant techninę pagalbą ir tinkamą mokymą bei dalijantis gerąja patirtimi ir ekspertinėmis žiniomis, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti Vandens pagrindų direktyvos tikslai, taip pat skatinant profesionalias mainų programas tarp valstybių narių; ragina Komisiją teikti rekomendacijas dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-461/13 pasekmių Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimui; ragina Komisiją teikti aiškias rekomendacijas dėl išimčių taikymo pagal 4 straipsnio 4 dalies c punktą po 2027 m.;

9. ragina valstybes nares nustatyti, kokių įgyvendinimo priemonių reikia norint pasiekti gerą vandens telkinių būklę, ir parengti PĮP remiantis geriausiais turimais įrodymais; ragina valstybes nares ir Komisiją viešai skelbti valstybių narių PĮP ir atitinkamus vertinimus, siekiant pagerinti dalijimąsi geriausia patirtimi ir strategijas, taip pat visuomenės galimybes susipažinti su informacija;

⁽²⁹⁾ <http://www.oecd.org/environment/financing-water-supply-sanitation-and-flood-protection-6893cdac-en.htm>

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

10. mano, kad principas „vienas netinkamas – visi netinkami“ neturėtų būti keičiamas; ragina Komisiją parengti papildomų ataskaitų teikimo metodikas (pvz., kiek liko padaryti, kad tikslas būtų įgyvendintas, įgyvendintos priemonės ir pažanga pasiekiant konkrečius kokybės parametrus), pagal kurias galima geriau įvertinti pažangą siekiant geros vandens būklės; pabrėžia skaidrumo ir išsamios informacijos apie vandens kokybę ir kiekį ES teikimo visuomenei svarbą;

11. apgailestauja, kad daugiau nei pusei ES vandens telkinių taikomos išimtys, o jų pagrindimas yra ribotas; siekiant sumažinti tokią praktiką, ragina Komisiją ir valstybes nares atnaujinti rekomendacinius dokumentus dėl išimčių naudojimo, kad tokia praktika būtų ribojama ir taikoma tik visiškai pagrįstais atvejais, kad tai daugiau netrukdytų siekti Vandens pagrindų direktyvoje nustatytų aplinkos apsaugos tikslų; ragina Komisiją sparčiai ir sistemingai vykdyti pažeidimų nagrinėjimo procedūras, kai išimtys nėra pagrįstos;

12. apgailestauja dėl to, kad išlaidų padengimo principas, pagal kurį numatoma, kad visi vandens naudotojai veiksmingai ir proporcingai dalyvauja finansiškai padengiant vandens paslaugų teikimo sąnaudas, keliose valstybėse narėse vis dar mažai taikomas arba visai netaikomas, ypač atsižvelgiant į savivaldybių, pramonės šakų ir žemdirbystės indėlį; pabrėžia, kad vandens vartojimas kai kuriose ES vietose kelia grėsmę kiekybinei vandens telkinių būklei, viršijant palaikomo gamtosauginio debito lygį; ragina valstybes nares ir jų regionų valdžios institucijas įgyvendinti tinkamą vandens kainodaros politiką ir visapusiškai taikyti sąnaudų padengimo principą tiek aplinkosaugos, tiek išteklių sąnaudoms pagal Vandens pagrindų direktyvą ir principą „teršėjas moka“; primena, kad išlaidų padengimo principas gali būti taikomas atsižvelgiant į jo socialinį, aplinkosaugos ir ekonominį poveikį, taip pat į paveiktų regionų geografines ir klimato sąlygas; ragina Komisiją užtikrinti šio principo įgyvendinimą; vis dėlto pabrėžia, kad turi būti užtikrinta teisė į vandenį ir sanitarines sąlygas, kad visi turėtų prieigą prie įperkamo ir geros kokybės vandens paslaugų;

13. ragina Komisiją imtis griežtų ir skubių veiksmų nagrinėjant valstybių narių padarytus pažeidimus, siekiant užtikrinti, kad visos valstybės narės kuo greičiau ir ne vėliau kaip 2027 m. užtikrintų, kad jose būtų visapusiškai laikomasi vandens srities teisės aktų, visų pirma Vandens pagrindų direktyvos; ragina Komisiją taip pat imtis griežtų ir skubių veiksmų dėl dar nebaigtų pažeidimo bylų, susijusių su sisteminiiais ES vandens teisės aktų pažeidimais; ragina Komisiją stiprinti savo išteklius, susijusius su pažeidimų nagrinėjimo procedūromis apskritai ir, visų pirma, su ES aplinkos apsaugos teisės aktais;

14. pažymi, kad klimato kaita daro ir toliau darys didelį neigiamą poveikį gėlo vandens šaltiniams dėl sausrų, dėl kurių upėse, pirmiausia uždaruose vandens telkiniuose, mažėja vandens ir didėja teršalų koncentracija, taip pat dėl intensyvių kritulių, dėl kurių padidėja miestų ir žemės ūkio paviršinis nuotėkis; primena, kad dažnėjant ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams, kaip antai ciklonams ir vėtroms, didėja gėlųjų ir pakrančių vandenų druskingumas; atkreipia dėmesį į tai, kad kylant temperatūrai didėja vandens trūkumas, darantis poveikį aplinkai, keliams ekonomikos sektoriams, kurie priklauso nuo didelio masto vandens gamybos ir naudojimo, taip pat gyvenimo kokybei; pabrėžia, kad pagal Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies b punktą ir Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimo procese (UBVP) būsimoje ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje reikėtų tinkamai atsižvelgti į vandens ekosistemų, potvynių, vandens trūkumo atsparumą ir jų poveikį maisto gamybai;

15. siūlo Komisijai remti valstybes nares ir padėti dalytis žiniomis ir geriausia patirtimi apie įvairias pastangas prisitaikant prie klimato kaitos ES ir regionų lygmeniu bei vietos lygmeniu;

16. pabrėžia, kad upėms ir šlapynėms kyla didžiausia grėsmė, nepaisant to, kad jos laikomos didžiausiomis ekosisteminių paslaugų teikėjomis; primena, kad drėgno klimato zonos, kaip antai, jūrų ir pakrančių ekosistemos, atlieka svarbų vaidmenį reguliuojant vandenį ir klimatą, ir jose teikiamos paslaugos naudojant jų ekosistemą, išteklius bei plėtojant ekonominę ar kultūrinę veiklą, kuri priklauso nuo geros vandens išteklių aplinkos būklės; pabrėžia, kad šlapynės absorbuoja anglį ir stabilizuoja klimatą pasaulio mastu, atlieka svarbų vaidmenį švelninant potvynių ir sausrų padarinius, tiekia švarų vandenį, apsaugo pakrantes, papildo požeminius vandeninguosius sluoksnius, palaiko didelę geografinę įvairovę, atlieka esminę kraštovaizdžio funkciją ir teikia visuomenei rekreacines ir kultūrines paslaugas; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių vandeningųjų sluoksnių naudojimui mažinti, miestų plėtrai už salpų ribų planuoti ir biologinei įvairovei, susijusiai su upėmis ir šlapynėmis, užtikrinti;

17. pabrėžia, kad efektyvus vandens naudojimas yra svarbus veiksnys siekiant ES klimato tikslų, nes taip galima sutaupyti vandens siurbimui reikalingą energiją, sumažinti vandens valymui reikalingų cheminių medžiagų kiekį ir sumažinti vandens trūkumą; pabrėžia, kad kai kurių valstybių narių vamzdynuose fiksuojami aukšti nuotėkio rodikliai, kurie yra nepriimtini siekiant klimato kaitos tikslų ir siekiant veiksmingai naudoti išteklius; palankiai vertina, kad pagal

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

naująją Geriamojo vandens direktyvą Komisija įvertins nuotėkio rodiklius ir nustatys ribines vertes, kurias pasiekus atitinkamose valstybėse narėse turės būti imtasi priemonių; taip pat palankiai vertina naująjį stambių vandens tiekėjų įsipareigojimą užtikrinti nuotėkio rodiklių skaidrumą;

18. pažymi, kad visoje ES geriamojo vandens tiekimui naudojamiems vandens telkiniams daromas naujo pobūdžio ir ankstesnis poveikis, dėl kurio vandens tiekėjams gali reikėti daugiau jį valyti; ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Vandens pagrindų direktyvos 7 straipsnio 3 dalį ir imtis visų reikiamų priemonių sustabdyti vandens telkinių būklės blogėjimą, išgaunant žmonėms vartoti skirtą vandenį;

19. palankiai vertina įrodymus, kad įgyvendinant direktyvas pavyko sumažinti ES vandenų cheminę taršą; vis dėlto mano, kad būtina kuo skubiau atlikti patobulinimus cheminių medžiagų srityje; pažymi, kad Komisija nustatė netikėtų valstybių narių skirtumų, daugiausia susijusių su tuo, kaip atnaujinamas prioritетinių medžiagų sąrašas ir kaip atsižvelgiama į bendrą mišinių poveikį; taip pat pažymi, kad į Direktyvą dėl prioritетinių medžiagų iki šiol beveik neįtrauktos medžiagos, susijusios su geriamojo vandens tiekimu; pažymi, kad skirtingas požiūris į klasifikavimo, vertinimo ir ataskaitų teikimo metodus kelia sunkumų atliekant palyginimus ir analizę ES mastu;

20. ragina Komisiją imtis visų būtinų priemonių, kad būtų pasiekta gera cheminė būklė, ir imtis ryžtingų veiksmų visoje ES, jei valstybės narės nesilaiko prioritетinių medžiagų, kurioms taikomi ES teisės aktai, aplinkos kokybės standartų; pabrėžia, kad su geriamojo vandens gamyba susijusios medžiagos, tokios kaip alkilinti perfluorjunginiai (PFAS) ir atitinkami farmacijos produktai, turėtų būti įtrauktos į prioritетinių medžiagų sąrašą; mano, kad naujų teršalų ir mišinių toksiškumo problema gali būti ir turėtų būti sprendžiama pagal Vandens pagrindų direktyvą ir konkrečias jos antrines direktyvas; ragina Komisiją atnaujinti ir papildyti reikiamas medžiagas, įtrauktas į Direktyvos dėl prioritетinių medžiagų ir Požeminio vandens direktyvos priedus, siekiant sudaryti galimybę Vandens pagrindų direktyvos tikslų įgyvendinimui ir geriau apsaugoti geriamojo vandens išteklius; ragina Komisiją suderinti vandens srities teisės aktų įgyvendinimą su Cheminių medžiagų tvarumo strategija ir Biologinės įvairovės strategija, kad būtų tinkamai apsaugoti gėlo vandens telkiniai ir jų ekosistemos, nustatyti laipsniško visų nebūtinų PFAS naudojimo atvejų panaikinimo terminus ir skatinti saugių ir neatsparių visų PFAS naudojimo atvejų alternatyvų kūrimą; primygtinai ragina Komisiją finansuoti su strategijomis susijusius mokslinius tyrimus ir rengti strategijas siekiant kovoti su visur esančiomis patvariomis, bioakumuliacinėmis ir toksiškomis medžiagomis (uPBT), kad būtų galima pagerinti vandens telkinių kokybę ir sumažinti riziką gyvūnų ir žmonių sveikatai bei aplinkai; rekomenduoja parengti naujas cheminių mišinių ir kokteilio efekto patobulintų stebėsenos metodų ir ataskaitų teikimo gaires; ragina plačiau naudoti stebėjimo sąrašą, kad būtų galima stebėti galimus vandens teršalus ir nustatyti jų keliamą pavojų vandens aplinkai; ragina Komisiją paspartinti savo darbą kuriant cheminių mišinių vertinimo ir valdymo metodus ir papildyti savo darbą nustatant mišinių vertinimo koeficientą;

21. pažymi, kad pagal atliktus skaičiavimus mikroplastikas išlieka gėlojo vandens telkiniuose ir kad šiuo metu naudojami valymo įrenginiai negali visiškai pašalinti šių dalelių; todėl palankiai vertina sprendimą parengti mikroplastiko stebėjimo metodiką ir sudaryti stebėjimo sąrašą persvarstytoje Geriamojo vandens direktyvoje; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares sustiprinti kontrolės šaltinyje priemones, kad būtų pasiekta netoksiška aplinka ir žiedinė ekonomika; pabrėžia, kad sumažinus išmetamųjų teršalų kiekį šaltinyje būtų sumažintas poveikis ekosistemoms ir vandens valymo išlaidos; ragina ES, valstybių narių ir regionų lygmeniu imtis aktyvesnių veiksmų siekiant spręsti naujų teršalų, pvz., PFAS, mikroplastikų, endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų ir vaistų, problemas, taikant visapusišką požiūrį, pradedant kontrolės šaltinyje priemonėmis ir baigiant kraštutiniu atveju ir paskutiniu gamybos etapu taikomais papildomais sprendimais; ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai taikyti viso naudojimo ciklo požiūrį į teršalus, kartu įgyvendinant principą „teršėjas moka“, be kita ko, novatoriškas priemones, pvz., didesnės gamintojo atsakomybės sistemas, kad būtų galima finansuoti valymo sprendimus;

22. pabrėžia, kad svarbu sustiprinti veiksmus sprendžiant ir gėlų, ir sūraus vandens telkinių eutrofikacijos, kurią sukelia azotas ir fosforas, patenkantis iš visų šaltinių, įskaitant žemės ūkį, ir neišvalytų ar netinkamai išvalytų nuotekų problemą; primena, kad eutrofikacija silpnina vandens telkinių aplinkos būklę ir daro juos labiau pažeidžiamus dėl invazinių svetimų rūšių; ragina visus ūkininkus naudoti Ūkių tvarumo priemonę maisto medžiagų naudojimui valdyti, kad būtų sudaromos palankesnės sąlygos geresniam valdymui ir sumažinamas maisto medžiagų nuotėkis į požeminį ir paviršinį vandenį; ragina valstybes nares tinkamai nustatyti teritorijas, kurioms kyla grėsmė dėl taršos nitratais, ir visapusiškai įgyvendinti ir stiprinti priemones, kurių imamasi pagal Nitratų direktyvą;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

23. pabrėžia, kad įgyvendindamos vandens politiką valstybės narės turėtų visapusiškai šalinti dabartinę biologinės įvairovės krizę, kuo labiau mažindamos neigiamą poveikį vandens ekosistemoms ir atkurdamos nualintas ekosistemas; pabrėžia, kokia yra svarbi nauja 2030 m. biologinės įvairovės strategija; primena, kad įgyvendinant Vandens pagrindų direktyvą, turėtų būti užtikrintas visiškas suderinamumas su naująja biologinės įvairovės strategija, gamtos apsaugos direktyvomis ir kitais aplinkosaugos teisės aktais;

24. palankiai vertina Komisijos išsipareigojimą, atsižvelgiant į jos Biologinės įvairovės strategiją, iki 2030 m. atkurti 25 000 km upių į laisvai tekančias upes ES pašalinant užtvartas ir atkuriant salpas ir parengti ES masto metodiką ir nuostatas, kad ekosistemų būklė būtų žymima ir vertinama ir kad būtų užtikrinama jų gera būklė; pažymi, kad šiuo metu ES yra 21 000 hidroelektrinių ir kad hidroenergija ir nedidelės hidroelektrinės sudaro didžiausią ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį; atkreipia dėmesį į pokyčius nedidelio poveikio hidroenergijos srityje; tačiau pažymi, kad užtvankų statyba gali neigiamai paveikti buveines ir daryti didelį poveikį paviršiniams vandenims; primena, kad Vandens pagrindų direktyvoje nustatyti griežti hidromorfologinių sąlygų apsaugos kriterijai; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų griežtai įvertintas vandens kokybės ir kiekio bei ekosistemų pokyčių poveikis ir kad įgyvendinant visus esamus ir galimus naujus hidroenergetikos projektus būtų laikomasi Vandens pagrindų direktyvos tikslų; todėl ragina Komisiją nedelsiant konsultuotis su visais susijusiais generaliniais direktoratais, įskaitant Energetikos ir transporto generalinį direktoratą, vertinant hidroelektrinių poveikį aplinkai, ir atsižvelgti į jų rekomendacijas;

25. ragina valstybes nares ir Komisiją imtis visų būtinų veiksmų siekiant kuo labiau sumažinti poveikį paviršinio vandens telkiniams, kad būtų galima atkurti natūralias upių funkcijas ir apsaugoti ekosistemas; ragina valstybes nares nestatyti hidroelektrinių ir vengti kitų statybos projektų, kurie daro didelį hidromorfologinį poveikį vandens telkiniams saugomose teritorijose; mano, kad ES subsidijos ir viešieji finansai nesaugomose teritorijose turėtų būti skiriami tik naujoms hidroelektrinėms, kurių bendra nauda akivaizdžiai viršija bendrą neigiamą poveikį;

26. teigiamai vertina taip, kad, remiantis 10-ąja dvejų metų ataskaita dėl Miesto nuotekų valymo direktyvos įgyvendinimo valstybėse narėse⁽³⁰⁾, miesto nuotekų surinkimas ir valymas ES per pastarąjį dešimtmetį pagerėjo, ir tai, kad taikant Miesto nuotekų valymo direktyvą pavyko sumažinti teršalų apkrovą ir taip prisidėti prie vandens kokybės gerinimo; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad kol kas nėra visiškai laikomasi Miesto nuotekų valymo direktyvos, nes kai kuriose valstybėse narėse dar nepasiekta labai daug siektinų reikšmių; sutinka su Komisijos nuomone, kad reikia dėti daugiau pastangų sprendžiant likusias taršos, naujų teršalų, energijos vartojimo ir dumblo tvarkymo problemas, taip pat valdymo klausimus; taip pat apgailestauja, kad Miesto nuotekų valymo direktyvos vertinime nenagrinėjamas efektyvumas, susijęs su pramoninių nuotekų išleidimu į nuotekų surinkimo sistemas ir miesto nuotekų valymo įrenginius;

27. ragina Komisiją į tai atsižvelgti persvarstant Miesto nuotekų valymo direktyvą; primygtinai ragina Komisiją remti valstybes nares įgyvendinant šią direktyvą, sudarant sąlygas tvariam vandens finansavimui ir skatinant kurti bei diegti novatoriškas nuotekų technologijas; ragina Komisiją kruopščiai įvertinti, ar Miesto nuotekų valymo direktyvoje pateikti reikalavimai dėl miesto nuotekų valymo įrenginių projektavimo, statybos ir plėtros visais techninės plėtros etapais yra suderinami su Vandens pagrindų direktyvoje nustatytais įpareigojimais užkirsti kelią būklės blogėjimui, siekiant užtikrinti abiejų teisės aktų suderinamumą ir miesto nuotekų valymą, kartu išlaikant visas paskatas imtis tinkamų techninių valymo priemonių; ragina Komisiją prireikus imtis teisėkūros veiksmų; pabrėžia, kad priemonės, kuriomis pirmiausia siekiama spręsti problemą prie šaltinio, yra būtinos norint mažinti naujų teršalų kiekį; pabrėžia, kad ateityje persvarstant Miesto nuotekų valymo direktyvą taip pat reikėtų atsižvelgti į naujas tokių teršalų keliamas problemas;

28. pažymi, kad Miesto nuotekų valymo direktyva ir Vandens pagrindų direktyva nėra pakankamai išsprendžiamos su klimato kaita susijusios problemos, kaip antai liūčių vandens perteklius, miestų paviršinis nuotėkis ir potvyniai aglomeracijose, taip pat nėra pašalinamas nepakankamai išvalyto nuotekų vandens poveikis priimančiajam vandens telkiniui; mano, kad ES, valstybės narės ir regionų valdžios institucijos turėtų geriau stebėti ir kontroliuoti didėjančio liūčių

⁽³⁰⁾ 2020 m. rugsėjo 10 d. dešimtoji Komisijos ataskaita dėl įgyvendinimo būklės ir įgyvendinimo programų (COM(2020)0492).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

vandens pertekliaus ir miestų paviršinio nuotėkio poveikį, nes šių procesų metu labai teršiami paviršinio ir požeminio vandens telkiniai, į kuriuos suteka minėtas vanduo;

29. primygtinai reikalauja, kad vertinant hidroelektrinių poveikį aplinkai būtų taikomas visa apimantis požiūris, be kita ko, atsižvelgiant į naudą visuomenei, kad būtų tiekama elektra be išmetamųjų teršalų ir prisidedama prie saugaus energijos tiekimo naudojant hidroenerziją ir hidroakumuliaciją, ir neigiamą poveikį paviršiniam vandeniui ir buveinėms; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad hidroelektrinių pagaminta elektra gali prisidėti siekiant ES klimato ir energetikos tikslų bei ES išpareigojimų pagal Paryžiaus susitarimą, tačiau mano, kad tai neturėtų būti pasiekta paviršinių vandenų ir buveinių apsaugos sąskaita; pripažįsta, kad yra būdų ir technologijų, padedančių sumažinti poveikį aplinkai ir vandens gyvūnijai; pabrėžia, kad yra didelių galimybių padidinti esamų upių elektrinių efektyvumą;

30. pažymi, kad perėjimas nuo krovinių vežimo keliais prie vidaus vandens kelių turėtų visiškai derėti su Vandens pagrindų direktyvoje įtvirtintu principu, kad padėtis neturėtų blogėti, ir kitais aplinkos apsaugos teisės aktais, įskaitant Paukščių ir Buveinių direktyvas, ir turėtų vykti kartu remiant tvarų alternatyvųjų kurų ir technologijas bei vidaus vandenų laivybą, kaip antai užtikrinant elektros tiekimą iš kranto į laivą, siekiant mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir kitų teršalų kiekį bei išvengti vandens telkinių ekologinės ir cheminės būklės bei oro kokybės blogėjimo, išvengti neigiamo poveikio vandens ekosistemoms, apsaugoti biologinę įvairovę ir siekti netaršios aplinkos;

31. atkreipia dėmesį į didelį energijos suvartojimą vandens sektoriuje; ragina Komisiją apsvarstyti efektyviai energiją vartojančias priemones ir galimybę naudoti išvalytas nuotekas kaip vietoje naudojamą atsinaujinančiosios energijos šaltinį; ragina Komisiją skatinti efektyvaus energijos vartojimo patobulėjimus nuotekų valymo įrenginiuose, kad būtų galima pripažinti ir išnaudoti sektoriaus teikiamas energijos taupymo galimybes; atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis Komisijos atliktu Miesto nuotekų valymo direktyvos vertinimu, per metus galima sutaupyti nuo 5 500 GWh iki 13 000 GWh energijos;

32. pripažįsta, kad per pastaruosius 15 metų bendra vandens gavyba Europoje sumažėjo daugiau nei 20 proc.; vis dėlto pažymi, kad aštuonios valstybės gali būti laikomos patiriančiomis vandens trūkumą⁽³¹⁾, t. y. 46 proc. Europos gyventojų, kad vandens trūkumą patiriančių valstybių skaičius nuolat didėja ir kad maždaug ketvirtadalis nuo gamtinės aplinkos ES nukreipto vandens panaudojama žemės ūkyje⁽³²⁾; atkreipia dėmesį į pakartotinio vandens naudojimo potencialą kuriant vandens išteklių žiedinę ekonomiką ir mažinant vandens gavybą iš vandens telkinių ir požeminio vandens; palankiai vertina susitarimą dėl naujo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų, kuris palengvins išvalytų miesto nuotekų naudojimą drėkinimui žemės ūkyje; remia nuolatinį drėkinimo infrastruktūros modernizavimą diegiant inovacijas ir naujas technologijas;

33. pabrėžia, kad svarbu rasti sąveiką tarp potvynių rizikos vertinimo ir nelaimių prevencijos bei pasirengimo planavimo pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą; ragina Komisiją, valstybes nares ir, kai taikytina, regionų valdžios institucijas rengti sausrų valdymo strategijas, visų pirma siekiant užtikrinti geriamojo vandens tiekimą ir maisto gamybą, pagal UBVP ir potvynių rizikos valdymo planus, integruojant skaitmenines stebėsenos, kontrolės ir ankstyvojo perspėjimo sistemas, susijusias su augalijos būkle ir jos atsaku į sausras, kad būtų remiami veiksmingi ir duomenimis grindžiami sprendimai dėl apsaugos, atsako ir komunikacijos priemonių; ragina Komisiją ir valstybes nares laikyti užliejamųjų lygumų ir šlapynių atkūrimą ir požeminio vandens telkinių apsaugą minėtų planų pagrindu, nes geros būklės vandens telkiniai ir ekosistemos yra būtini siekiant sumažinti neigiamą sausrų ir potvynių poveikį;

34. pažymi, kad suinteresuotieji subjektai nurodė sausrų valdymą kaip neveiksmingą Vandens pagrindų direktyvos priemonę⁽³³⁾; ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų sprendžiant su klimato kaita susijusias ir naujas (pernelyg intensyvios) vandens gavybos problemas, kurių gali kilti upių baseinuose, įskaitant tuos, kuriuose paprastai nesusiduriama su vandens gavybos problemomis⁽³⁴⁾; pažymi, kad visa apimantis požiūris į vandens išteklių valdymą ir prisitaikymą prie klimato kaitos galėtų būti veiksmingesnis atsakas ir sumažintų ekstremalių įvykių poveikį; ragina įgyvendinant direktyvą

⁽³¹⁾ <https://www.eea.europa.eu/archived/archived-content-water-topic/water-resources/water-abstraction>

⁽³²⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Agri-environmental_indicator_-_water_abstraction

⁽³³⁾ Vandens pagrindų direktyvos ir Potvynių direktyvos tinkamumo patikra, p. 66.

⁽³⁴⁾ Vandens pagrindų direktyvos ir Potvynių direktyvos tinkamumo patikra, p. 199.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

visapusiškai atsižvelgti į klimato kaitos aspektus, taip pat akcentuoja susijusį gamtos procesais pagrįstų sprendimų potencialą; pakartoja, kad siekiant Vandens pagrindų direktyvos tikslų ir įgyvendinant reikiamas prisitaikymo priemones reikėtų užtikrinti pakankamas viešąsias išlaidas;

35. siūlo sausrų ir vandens stygiaus problemas spręsti teikiant pirmenybę vandens gavybai geriamajam vandeniui gaminti, palyginti su kitais naudojimo tikslais, siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama žmogaus teisė į vandenį, ir įgyvendinant lietaus vandens ir potvynių bangų vandens surinkimo vėlesniam naudojimui sprendimus, įskaitant, *inter alia*, lietaus vandens surinkimo projektus projektuojant pastatus ir infrastruktūrą, požeminius surinkimo baseinus, dvigubas vandens tiekimo sistemas būstuose ir nebenaudojamų karjerų pakartotinio naudojimo projektus, kai tai laikoma tinkama; remia mokslinius tyrimus ir investicijas į priemones, kurios padeda kovoti su sausromis ir vandens trūkumu;

36. pabrėžia, kad dėl poreikio stiprinti vandens apsaugos priemones ir veiksmingai naudoti vandenį žemės ūkyje bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), Geriamojo vandens direktyvą⁽³⁵⁾, Nitratų direktyvą, Augalų apsaugos produktų reglamentą⁽³⁶⁾ ir REACH reglamentą reikia suderinti su Vandens pagrindų direktyva; akcentuoja poreikį persvarstant BŽŪP gerokai padidinti finansavimą, skiriamą aplinkos apsaugos ir klimato kaitos srities priemonėms pagal abu BŽŪP ramsčius, ir papildomą tikslinių ekologinių priemonių finansavimą, siekiant užtikrinti tvarų vandens valdymą ir pagerinti dirvožemio kokybę; ragina valstybes narses į savo BŽŪP strateginius planus įtraukti ir įgyvendinti nuostatas dėl trąšų naudojimo mažinimo ir pesticidų naudojimo ir rizikos, taip pat paramos sąlygų sistemose įgyvendinti su vandeniu susijusius elementus; ragina Komisiją įtraukti gėlo vandens taršą ir pernelyg intensyvią vandens gavybą kaip prioritetines temas į su BŽŪP susijusias rekomendacijas valstybėms narėms; galiausiai ragina Komisiją užtikrinti Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimą pasitelkiant ir sanglaudos politikos priemones (Bendrųjų nuostatų reglamentą⁽³⁷⁾, Europos regioninės plėtros fondo ir (arba) Sanglaudos fondo lėšas⁽³⁸⁾) ir laikantis BNR 2-ojo politikos tikslo;

37. palankiai vertina tikslus iki 2030 m. sumažinti pesticidų naudojimą ir riziką 50 proc. ir mažinti maisto medžiagų praradimą iš trąšų, kaip nustatyta strategijoje „Nuo lauko iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijoje, sprendimą persvarstyti Tvaraus pesticidų naudojimo direktyvą ir patobulintą maisto medžiagų valdymą įtraukti į naujų BŽŪP strateginių planų ir šių dviejų strategijų tikslus; ragina į teises aktus ir į būsimą Nulinės taršos veiksmų planą įtraukti pirmiau nurodytas siektinas reikšmes ir tikslus; pabrėžia, kad reikia kuo greičiau sumažinti pesticidų poveikį geriamojo vandens ištekliais visapusiškai juos apsaugant, kai (iš naujo) patvirtinamos veikliosios medžiagos ir (pakartotinai) išduodamas leidimas pesticidams;

38. ragina Komisiją pagerinti standartų homogenizavimą ir sumažinti dideles ribas valstybėse narėse pagal Požeminio vandens direktyvą;

39. ragina Komisiją ir valstybes narses padidinti vandens ir biologinės įvairovės politikos sinergiją pradėjus taikyti tinkamas priemones, kad valdant upių baseinus būtų geriau apsaugoti maži vandens telkiniai ir požeminio vandens ekosistemos, be kita ko, nustatyti ataskaitų teikimo reikalavimus, parengti gaires ir projektus;

40. ragina Komisiją ir valstybes narses į politiką geriau integruoti Potvynių rizikos valdymo direktyvą, pirmenybę teikiant gamtos procesais pagrįstiems sprendimams ir atitinkamai koreguojant finansavimo srautus; pabrėžia, koks yra svarbus integruotas ir visa apimantis baseinų valdymas;

41. kadangi 97,3 proc. vandens išteklių žemėje sudaro vandenynai, o požeminiai, vidaus, tarpiniai, pakrančių ir jūrų vandenys dalyvauja vandens apytakos cikle ir juos sieja sausumos bei jūros sąsaja, ragina Komisiją ir valstybes narses laikytis kompleksinio požiūrio Vandens pagrindų direktyvos ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvos atžvilgiu;

⁽³⁵⁾ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos Direktyva 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

⁽³⁶⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁽³⁷⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽³⁸⁾ 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (COM(2018)0372).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

42. ragina imtis aktyvesnių veiksmų ir skirti pakankamai lėšų žuvų migracijai visoje ES pagerinti; ragina, kai taikytina, įtraukti upių jungiamumą į techninius patikros kriterijus, parengtus atsižvelgiant į ES žaliąją tvarios veiklos taksonomiją, ir laikyti su energetika ir transportu susijusius projektus tvariais tik tuo atveju, kai jie apima gamtai būdingus žuvų migracijos kelius;

43. pažymi, kad „tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga“ yra vienas iš šešių ES tvaraus finansavimo taksonomijos aplinkosaugos tikslų; todėl ragina ją naudoti nukreipiant viešojo ir privatačio sektorių investicijas, kad būtų užtikrinta vandens telkinių apsauga;

44. ragina Komisiją ir valstybes nares kitame hidrologinio planavimo cikle priimti visas būtinas priemones, kuriomis būtų sudarytos palankesnės sąlygos išsaugoti ir atkurti vandens ekosistemas, skatinami gamta grindžiami sprendimai, pasitelkiant tvarias investicijas užtikrinamas finansų sektoriaus dalyvavimas ir skatinamas igūdžių tobulinimas bei švietimas aplinkos atžvilgiu tvaraus augimo srityje;

45. ragina Komisiją padėti valstybėms narėms ir teikti joms paramą dėl geresnio tarpvalstybinio Vandens pagrindų direktyvoje nurodytų vandens telkinių koordinavimo; ragina valstybes nares teikti pirmenybę Vandens pagrindų direktyvoje numatytų priemonių ir Miesto nuotekų valymo direktyvos įgyvendinimui pasienio regionuose ir pagerinti bendradarbiavimą tarptautinių vandens telkinių srityje;

46. ragina Komisiją supaprastinti ir patobulinti vandens kokybės ir aplinkos teršalų stebėsenos sistemas, kuriomis, be kita ko, būtų renkami duomenys apie pagrindinius pavojingųjų medžiagų išmetimo šaltinius, įskaitant radioaktyviųjų medžiagų ir pesticidų likučius ir metabolitus, biocidus, farmacijos produktų likučius, susirūpinimą keliančias chemines medžiagas, kaip antai PFAS, ir mikroplastiką, taip pat kitus naujus teršalus ES vandens telkiniuose, ir taikyti naujausius veiksmingiausius prieinamus būdus; primygtinai ragina Komisiją priimti stebėsenos tinklų ir duomenų teikimo suderintų standartų gaires; ragina Komisiją savo Nulinės taršos veiksmų plane supaprastinti neintervencinių stebėsenos metodų ir biorodiklių naudojimo sąlygas, siekiant kuo labiau sumažinti ore, dirvožemyje ir vandenyje esančių teršalų poveikį žmonėms ir laukinei gyvūnijai; ragina valstybes nares, teikiant duomenis Komisijai, naudotis savo visapusiškais stebėsenos tinklais;

47. ragina Komisiją, valstybes nares ir vandens tiekėjus integruoti skaitmeninimą ir plačiau naudotis valdymo ir vertinimo duomenimis, kai priimami įrodymais pagrįsti sprendimai, tiek reglamentavimo, tiek vartojimo lygmeniu; ragina naudoti skaitmenines vandens technologijas, kad būtų galima nuotoliniu būdu stebėti ir pranešti apie vandens kokybę, nuotėkį, naudojimą ir išteklius;

48. atkreipia dėmesį į skaitmeninimo ir dirbtinio intelekto teikiamas galimybes gerinant vandens telkinių valdymą ir stebėseną, kuriant kokybiškesnius duomenis ir analizuojant įrodymus, kurie reikalingi priimant sprendimus, atsižvelgiant į tai, kad ši pagalba galėtų būti naudinga siekiant sparčiai nustatyti nežymius vandens kokybės pokyčius, kurie galėtų kelti grėsmę vandens telkiniams, įvertinti geriausią patirtį ir nustatyti veiksmingiausias priemones;

49. ragina valstybes nares sukurti teisinės sistemas, kuriomis būtų išvengta situacijų, kai vandens telkinius valdantys subjektai finansuojami iš veiklos, kuri pablogina jų cheminę ir ekologinę būklę; ragina valstybes nares aiškiai atskirti už valdymą atsakingus subjektus ir subjektus, atsakingus už vandens telkinių būklės vertinimą;

50. pabrėžia, kad reikia suvienodinti su vandens telkiniais susijusius duomenis ir sukurti privalomus ataskaitų teikimo standartus valstybėms narėms, kad būtų padidintas duomenų skaidrumas; ragina Komisiją toliau tobulinti Europos vandens informacinę sistemą (angl. WISE), kad ji taptų visiems asmenims ES patogia priemone, teikiant informaciją apie vandens išteklių kiekį, kokybę ir prieinamumą, taip pat pateikti vandens telkinių valdymo lyginamąją analizę;

51. pažymi, kad, remiantis tinkamumo ataskaita, dar galima gerinti ir informacijos apie vandens politiką ir kokybę prieinamumą, ir jos išsamumą; ragina valstybes nares ir Komisiją ištaisyti šią padėtį ir teikti ES gyventojams aiškia, visapusišką ir lengvai prieinamą informaciją; taip pat ragina užtikrinti didesnę skaidrumą ir atitinkamai gerokai patobulinti viešas konsultacijas, visuomenės informuotumą ir žinias apie vandenį ir vandens, ekosistemų, sanitarijos, sveikatos, maisto saugos, apsirūpinimo maistu saugumo ir nelaimių prevencijos ryšius, palaikyti tarpsektorinį ekonominės veiklos vykdytojų, vandens tiekėjų, plačiosios visuomenės, valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės organizacijų dialogą bei užtikrinti teisę kreiptis į teismą ir pagal Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) direktyvą ir Vandens pagrindų direktyvą, kaip nustatyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

52. palankiai vertina tai, kad ES iš dalies sureagavo į iniciatyvą „Right2Water“, į naują redakciją išdėstytą Geriamojo vandens direktyvą įtraukdama naują straipsnį dėl prieigos prie vandens ir didesnio skaidrumo dėl jos kokybės siekiant gerinti sveikatą ir aplinką; ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Vandens pagrindų direktyvą ir užtikrinti jos vykdymą, kad visi turėtų galimybę gauti vandens ir kad būtų visiškai atsižvelgta į iniciatyvą „Right2Water“;
53. ragina valstybes nares ir vandens tiekėjus sistemingai naudoti nuotekų tyrimus dėl COVID-19 kaip išankstinio perspėjimo sistemą siekiant paremti kovą su pandemija;
54. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0378

ES saugumo sąjungos strategija

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES saugumo sąjungos strategijos (2020/2791(RSP))

(2021/C 445/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (ES sutartis), ypač į jos 2 ir 3 straipsnius, ir į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 4, 16, 67, 70–72, 75, 82–87 ir 88 straipsnius,
- atsižvelgdamas į ES pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 6, 7, 8, 11, 14, 21 ir 24 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 24 d. Komisijos komunikatą dėl ES saugumo sąjungos strategijos (COM(2020)0605),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 24 d. Komisijos komunikatą dėl ES veiksmingesnės kovos su seksualine prievarta prieš vaikus strategijos (COM(2020)0607),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 24 d. Komisijos komunikatą dėl 2020–2025 m. ES kovos su neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais veiksmų plano (COM(2020)0608),
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 24 d. Komisijos komunikatą dėl 2021–2025 m. ES kovos su narkotikais darbotvarkės ir veiksmų plano (COM(2020)0606),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatą „ES kovos su terorizmu darbotvarkė: numatyti, užkirsti kelią, apsaugoti, reaguoti“ (COM(2020)0795),
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. rugsėjo 19 d. rezoliuciją dėl Sąjungos kovos su pinigų plovimu teisės aktų įgyvendinimo padėties ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 10 d. Parlamento rezoliuciją dėl visapusiškos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos. Komisijos veiksmų planas ir kiti pastarojo meto pokyčiai ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl Specialiojo komiteto terorizmo klausimais išvadų ir rekomendacijų ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 19 d. rezoliuciją dėl Europos atminimo svarbos Europos ateičiai ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl antirasistinių protestų po George'o Floyd'o mirties ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl vaikų teisių 30-ųjų JT vaiko teisių konvencijos metinių progą ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0022.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0204.

⁽³⁾ OL C 388, 2020 11 13, p. 42.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0021.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0173.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0066.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 6 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimą sujungtose bylose C-511/18 *La Quadrature du Net ir kt.*, C-512/18 *French Data Network ir kt.* ir C-520/18 *Ordre des barreaux francophones et germanophone ir kt.*,
 - atsižvelgdamas į ESTT jurisprudenciją dėl masinio sekimo ir duomenų saugojimo,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 12 d. Komisijos komunikatą „Sauganti Europa. Inicatyva išplėsti Europos prokuratūros įgaliojimus, kad jie apimtų ir kovą su tarpvalstybiniais teroristiniais nusikaltimais“ (COM(2018)0641),
 - atsižvelgdamas į naujausias Europolo ataskaitas ⁽⁷⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi Sąjungos saugumo politika turi ir toliau būti grindžiama vertybėmis, kuriomis buvo grindžiama ES ir kurios yra įtvirtintos ES sutarties 2 straipsnyje, įskaitant asmens laisvės, demokratijos ir teisinės valstybės principus, ir Pagrindinių teisių chartijoje; kadangi Chartijos 6 straipsnyje nustatyta teisė į saugumą reiškia apsaugą nuo nepagrįstų areštų, kratų ir kito valstybės kišimosi; kadangi Europos projektas grindžiamas atviros visuomenės idėja; kadangi kokie nors naudojimosi šiomis teisėmis ir laisvėmis apribojimai turi būti numatyti teisės aktais ir nepažeisti šių teisių bei laisvių esmės; kadangi, remiantis proporcingumo principu, apribojimai gali būti taikomi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti;
- B. kadangi įgyvendinant ES saugumo sąjungos strategiją turėtų būti tinkamai reaguojama, siekiant veiksmingai spręsti esamus ir būsimus uždavinius šiomis sparčiai kintančiomis ir Europos saugumui grėsmę keliančiomis aplinkybėmis, kadangi Komisija nustatė, kad kibernetiniai nusikaltimai, įskaitant tapatybės vagystes, ir iššūkių kibernetiniam saugumui, hibridinės grėsmės, teroristiniai išpuoliai ir organizuotas nusikalstamumas – pradedant prekyba žmonėmis, ginklais, narkotikais ir baigiant finansiniais, ekonominiais nusikaltimais ir nusikaltimais aplinkai – yra pagrindinės grėsmės saugumui;
- C. kadangi 2019 m. teroristinių išpuolių skaičius ES sumažėjo, tačiau neseniai ES buvo įvykdyti nauji teroristiniai išpuoliai; kadangi keletas dešiniųjų ekstremistų įvykdytų išpuolių nebuvo oficialiai pripažinti teroristiniais išpuoliais ⁽⁸⁾; kadangi džihadistų terorizmo grėsmė išlieka labai didelė ir kadangi pastaraisiais metais išaugo dešiniųjų teroro išpuolių grėsmė; kadangi kai kuriose valstybėse narėse vis dar juntama kairiųjų teroro išpuolių grėsmė; kadangi visos terorizmo formos ir apraiškos turi būti smerkiamos ir su jomis turi būti kovojama; kadangi internetas yra viena iš priemonių, kurias teroristų organizacijos dažniausiai naudoja teroristiniam turiniui skleisti ⁽⁹⁾, naujiems nariams verbuoti ir smurtui kurstyti;
- D. kadangi remiantis 2020 m. rugsėjo 30 d. paskelbta Komisijos ataskaita ⁽¹⁰⁾ daugelyje valstybių narių pastebėta didelių trūkumų įgyvendinant Direktyvą (ES) 2017/541 ⁽¹¹⁾;
- E. kadangi Europoje atsiranda naujos organizuoto nusikalstamumo formos, paremtos kintančiu visuomenės pažeidžiamumu, o daugelis organizuotų nusikalstamų grupių dalyvauja įvairių rūšių nusikalstamoje veikloje; kadangi apskaičiuota, kad ES organizuotų nusikalstamų grupių pelnas siekia 110 mlrd. EUR per metus, bet tik apie 1 proc. šio pelno yra konfiskuojama ⁽¹²⁾; kadangi yra stipri sąsaja tarp organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos;

⁽⁷⁾ 2020 m. Europos Sąjungos ataskaita dėl terorizmo padėties ir tendencijų (TE-SAT ataskaita), paskelbta 2020 m. birželio 23 d.; Organizuoto nusikalstamumo internete grėsmės vertinimas (IOCTA) 2020, paskelbtas 2020 m. spalio 5 d.; „Naudojimas izoliacija: Seksualinės prievartos prieš vaikus internete per COVID-19 pandemiją kaltininkai ir aukos“, paskelbta 2020 m. birželio 19 d.

⁽⁸⁾ 2020 m. Europolas, TE-SAT ataskaita, p. 66.

⁽⁹⁾ Remtasi 2020 m. Europolo TE-SAT ataskaita, p. 24.

⁽¹⁰⁾ 2020 m. rugsėjo 30 d. Komisijos ataskaita, pagrįsta 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu 29 straipsnio 1 dalimi (COM(2020)0619).

⁽¹¹⁾ OL L 88, 2017 3 31, p. 6.

⁽¹²⁾ ES saugumo sąjungos strategija, p. 19.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- F. kadangi 2019 m. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš 23 valstybes nares dėl 2011 m. gruodžio 13 d. Direktyvos 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija nesilaikymo⁽¹³⁾; kadangi valstybės narės padarė pažangą įgyvendindamos direktyvą, bet vis dar lieka uždavinių, ypač prevencijos, baudžiamosios teisės, taip pat aukų apsaugos, paramos bei pagalbos joms srityse; kadangi internete vykdomai vaikų seksualinei prievartai ir išnaudojimui, taip pat seksualiniam išnaudojimui panaudojant pačių vaikų sukurtą intymią medžiagą, dar palankesnes sąlygas sudarė plačiai paplitęs internetinių įrenginių prieinamumas; kadangi vis daugiau vaikų ir paauglių tampa vaikų viliojimo internetu aukomis;
- G. kadangi seksualinis išnaudojimas tebėra labiausiai paplitęs prekybos žmonėmis tikslas ES, o keliose valstybėse narėse užfiksuotas prekybos žmonėmis išnaudojimo darbe tikslais masto padidėjimas⁽¹⁴⁾; kadangi baudžiamojo persekiojimo ir nuosprendžių skaičius vis dar yra nedidelis, palyginti su nurodytu aukų skaičiumi; kadangi skaitmeninės technologijos, socialiniai tinklai ir internetas yra dažniausiai naudojamos priemonės verbuojant prekybos žmonėmis aukas;
- H. kadangi remiantis Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (ENNSC) ir Europolo ataskaitomis, neteisėtų narkotikų rinka ES tampa vis sudėtingesnė, labiau prisitaikanti ir novatoriškesnė, jos mažmeninė vertė ES sudaro apie 30 mlrd. EUR per metus, o pelnas iš neteisėtos prekybos narkotikais yra pagrindinis organizuotų nusikalstamų grupuočių, kurios gali būti susijusios su kita neteisėta veikla ir terorizmu, pajamų šaltinis; kadangi neteisėta prekyba narkotikais tampa postūmiu dažnesniems smurto atvejams ir korupcijai ir gali turėti didelį neigiamą poveikį visuomenei; kadangi panašu, kad Europoje su narkotinių medžiagų vartojimu siejamų mirčių skaičius išlieka pastovus ir per metus siekia daugiau kaip 9 000 atvejų⁽¹⁵⁾, ir kadangi narkotikų vartojimas išlieka rimta visuomenės sveikatos problema;
- I. kadangi 2019 m. Europolas toliau atliko operatyvinę analizę ir tvarkė pranešimus valstybėms narėms, taip pat teikė iniciatyvią paramą didelio dėmesio sulaukiantiems tyrimams trijose srityse, kuriose kyla nuolatinis pavojus Sąjungos vidaus saugumui, t. y. kibernetinių nusikaltimų, sunkių ir organizuotų nusikaltimų ir terorizmo;
- J. kadangi 2019 m. Priumo tinkle buvo sukaupta daugiau kaip 9,2 mln. DNR analizių, kurias palyginimo tikslais buvo galima naudoti visose valstybių narių duomenų bazėse, o tais metais buvo atlikta daugiau nei 2,2 mln. DNR paieškos užklausų; kadangi, be to, buvo pateikta beveik 400 000 pirštų atspaudų paieškos užklausų ir buvo patvirtinta 10 000 sutapimų, taip pat buvo pateikta daugiau kaip 16 mln. transporto priemonių registracijos duomenų paieškos užklausų⁽¹⁶⁾;
- K. kadangi teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose yra vienas iš Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės pagrindų ir yra grindžiamas teisminių ir neteisminių sprendimų tarpusavio pripažinimo principu; kadangi tarpusavio pripažinimas turi būti grindžiamas valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu; kadangi tiriant daugelį nusikaltimų reikalingi elektroniniu būdu saugomi įrodymai („elektroniniai įrodymai“); kadangi kompetentingos valdžios institucijos, vykdydamos tarpvalstybinius tyrimus, dažnai susiduria su praktiniais sunkumais gaunant svarbius duomenis iš paslaugų teikėjų, kurie kyla dėl dabartinių priemonių, pavyzdžiui, savitarpio teisinės pagalbos susitarimų ir Europos tyrimo orderio, neveiksmingumo; kadangi dabartinės procedūros gali trukti ilgai ir prašymui pasiekus paslaugos teikėjų svarbius duomenis dažnai jau būna ištrinti; kadangi teisės aktų leidėjai šiuo metu diskutuoja dėl elektroninių įrodymų teisės aktų rinkinio;
- L. kadangi Procedūrinių apsaugos priemonių direktyvos⁽¹⁷⁾, kurios tikslas – užtikrinti baudžiamojo proceso teisingumą, įgyvendinimas nebuvo tinkamas ir tai darė žalą teisminių institucijų tarpusavio pasitikėjimui ir bendradarbiavimui;
- M. kadangi ESTT ne kartą yra nusprendęs, kad bendrasis elektroninių ryšių ir kelionės duomenų saugojimas ir masinis sekimas yra nesuderinami su Pagrindinių teisių chartija; kadangi savo sprendime sujungtose bylose C-511/18, C-512/18 ir C-520/18 ESTT patvirtino *Tele2* sprendimu suformuotą teismų jurisprudenciją, nusprenddamas, kad tik tikslinių duomenų, susijusių su konkrečiais asmenimis ar konkrečia geografine sritimi, saugojimas yra leidžiamas; kadangi vis

⁽¹³⁾ OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

⁽¹⁴⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, pridėdamas prie Europos Komisijos trečiosios pažangos kovojant su prekyba žmonėmis ataskaitos (2020 m.), kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos 20 straipsnį, p. 3 (SWD(2020)0226).

⁽¹⁵⁾ ENNSC 2020 m. Europos ataskaita dėl narkotikų problemos. Tendencijos ir pokyčiai, 2020 m. rugsėjo mėn., p. 66.

⁽¹⁶⁾ Deloitte Consulting & Advisory CVBA, „Study on the Feasibility of Improving Information Exchange under the Prüm Decisions“, 2020 m. gegužės mėn., p. 7.

⁽¹⁷⁾ OL L 132, 2016 5 21, p. 1.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

dėlto ESTT taip pat apibrėžė, kad ryšių šaltiniui priskirtiems IP adresams gali būti nustatytas duomenų saugojimas bendrai jų nediferencijuojant, siekiant kovoti su sunkiais nusikaltimais ir viešajam saugumui kylančiomis rimtomis grėsmėmis, bet tokiu atveju turi būti taikomos griežtos apsaugos priemonės;

N. kadangi Nusikaltimų aukų teisių direktyvos ⁽¹⁸⁾ įgyvendinimas nebuvo tinkamas, ypač dėl nevisiško ir (arba) neteisingo perkėlimo į nacionalinę teisę ⁽¹⁹⁾;

O. kadangi dėl COVID-19 krizės labai padaugėjo tam tikrų nusikaltimų, pvz., seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos gamybos ir platinimo internete, taip pat pranešama, kad kai kuriose valstybėse narėse tokios medžiagos padaugėjo 25 proc.; kadangi 70–85 proc. išnaudojimą patyrusių vaikų pažįsta juos išnaudojusį asmenį ir didžioji dauguma jų tampa žmonių, kuriais pasitiki, aukomis; kadangi per šį laikotarpį pranešta apie išaugusį smurtą šeimoje, ypač prieš moteris ir vaikus; kadangi įrodyta, kad pandemija turėjo didelę įtaką sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo ir terorizmo aplinkai Europoje tokiose srityse kaip kibernetiniai nusikaltimai, prekių klastojimas, sukčiavimas ir organizuotas turtinis nusikalstamumas ⁽²⁰⁾; kadangi dėl krizės vėluojama ir trukdoma kreiptis į teismą, gauti pagalbą ir paramą, taip pat blogėja sąlygos įkalinimo įstaigose; kadangi dėl krizės migrantų padėtis pablogėjo, todėl jie tapo pažeidžiamesni nusikaltėlių piktnaudžiavimo požiūriu, taip pat pakito nelegalių migrantų gabenimo maršrutai;

1. palankiai vertina paskelbtą naują ES saugumo sąjungos strategiją ir pabrėžia, kad reikia veiksmingai įgyvendinti ir įvertinti galiojančius ES teisės aktus šioje srityje; pritaria Komisijos nuomonei, kad nustačius reguliavimo ir vykdymo sistemos spragas, reikia imtis tolesnių veiksmų teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvų forma; be to, pabrėžia, kad įgyvendinant Saugumo sąjungos strategiją taikomos priemonės turi būti pakankamai lanksčios, kad jas būtų galima pritaikyti prie nuolat kintančių aplinkybių ir savo *modus operandi* keičiančių nusikalstamų organizacijų;

2. pabrėžia, kad prie kiekvieno naujo pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto turi būti pridėtas visapusiškas, išsamus ir nešališkas poveikio vertinimas, įskaitant poveikio pagrindinėms teisėms ir galimos diskriminacijos vertinimą; pabrėžia esminį Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) vaidmenį vertinant, kaip laikomasi pagrindinių teisių;

3. pažymi, kad terorizmu, nepriklausomai nuo jo pobūdžio, siekiama kelti grėsmę Europos demokratinėms visuomenėms ir Europos vertybėms; apgailestauja dėl didelio aukų skaičiaus per pastaruosius kelerius metus, ypač per džihadistų ir dešiniųjų ekstremistų įvykdytus išpuolius; pabrėžia svarbų teisėsaugos institucijų darbą, kurio dėka pavyko sužlugdyti daugelį išpuolių; vis dėlto pažymi, kad terorizmo grėsmė ES tebėra didelė; ragina Komisiją užtikrinti visapusišką ir greitą Direktyvos (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu įgyvendinimą visose valstybėse narėse; palankiai vertina 2020 m. gruodžio 9 d. Komisijos pateiktą naują ES kovos su terorizmu darbotvarkę, kuria skatinamas bendras požiūris, grindžiamas dabartiniu darbu ir joje paskelbtomis naujomis iniciatyvomis, kuriomis siekiama numatyti terorizmo grėsmes, kurios grindžiamos įvairiais veiksniais, pvz., nurodytais 2020 m. Europolo TE-SAT ataskaitoje, užkirsti joms kelią, nuo jų apsaugoti ir į jas reaguoti; mano, kad į ją įtrauktos priemonės ir veiksmai, visų pirma apimantys koordinavimą, stipresnį bendradarbiavimą nacionaliniu, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, taip pat keitimąsi informacija tarp valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų apie terorizmo finansavimą, kovą su radikalėjimu internete ir ne internete, prevenciją ir švietimą, kovą su neapykantą kurstančiomis kalbomis, rasizmu ir netolerancija, taip pat terorizmo aukų apsaugą bei paramą joms, prisidės ateityje veiksmingiau kovojant su terorizmo keliama grėsme;

4. ragina Komisiją ir valstybes nares taikyti holistinį požiūrį į radikalėjimo prevenciją ir kovą su juo, kuris turėtų apimti saugumo, švietimo, socialinės, kultūros ir kovos su diskriminacija politikos kryptis, įtraukiant visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, įskaitant informacijos apie radikalizaciją tinklą (RAN), taip pat pasitelkiant piliečių bendruomenines iniciatyvas ir visuomeninį bendruomeninį darbą, viešosios tvarkos palaikymą bendruomenės pastangomis, kalbos ir vertybių integraciją bei mokymąsi visą gyvenimą; pakartoja Komisijai skirtą raginimą veiksmingiau naudoti ES lėšas šiuo tikslu ir parengti metodologijas, kuriomis vertinamas atitinkamų programų veiksmingumas;

⁽¹⁸⁾ OL L 315, 2012 11 14, p. 57.

⁽¹⁹⁾ 2020 m. gegužės 11 d. Komisijos ataskaita dėl 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/29/ES, kuria nustatomi būtinausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR, įgyvendinimo, p. 9 (COM(2020)0188).

⁽²⁰⁾ Europolas, „Su COVID-19 susijusių nusikaltimų išplitimas Europoje 2020 m.“ (angl. „How COVID-19-related crime infected Europe during 2020“), 2020 m. lapkričio 12 d.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

5. pabrėžia, kad švietimas, įskaitant kritinio mąstymo, skaitmeninių ir saugaus elgesio internete įgūdžių ugdymą, yra būtinas siekiant vykdyti vidutinės trukmės ir ilgalaikę prevenciją ir labai svarbus mažinant radikalėjimą ir socialinį pasyvumą, dėl kurių įsitraukiama į nusikalstamą veiklą;

6. pakartoja, kad, nors teroristinio turinio pateikimas internete nėra vienintelis veiksnys, jis yra asmenų ir ypač jaunuolių, iš kurių kai kurie įvykdė teroristinius nusikaltimus, nurodytus Direktyvoje (ES) 2017/541, radikalėjimo katalizatorius; mano, kad kova su socialine nelygybe yra būtina, kai siekiama pašalinti pagrindines radikalėjimo priežastis; pažymi, kad reikia sparčiai aptikti teroristinių turinių internete ir jį visiškai pašalinti, remiantis aiškiomis teisinėmis nuostatomis, įskaitant žmogiškąją peržiūrą ir tinkamas bei patikimas apsaugos priemonės, siekiant užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės ir konstituciniai standartai; pabrėžia, kad, nors ir padaryta tam tikra pažanga šioje srityje, būtina kur kas labiau didinti įmonių įsitraukimą į šį procesą; ragina sukurti skaidrius mechanizmus, kurie suteiktų galimybę sparčiai aptikti teroristinių turinių internete ir apie jį pranešti, o ES piliečiai galėtų pažymėti tokių turinių; mano, kad pasiūlymas dėl reglamento dėl teroristinio turinio sklaidos internete prevencijos⁽²¹⁾, dėl kurio neseniai susitarė Parlamentas ir Taryba, yra svarbi priemonė šioje srityje, ir ragina jį visapusiškai įgyvendinti, kai tik jis bus pradėtas taikyti; pabrėžia, kad reikia stiprinti Europolo ES internetinės informacijos žymėjimo padalinį (ES IRU);

7. primena, kad religijos laisvė ir saviraiškos laisvė yra pagrindinės teisės, įtvirtintos Pagrindinių teisių chartijos 10 ir 11 straipsniuose; ragina ES ir valstybes nares gerbti šias pagrindines teises ir atsižvelgti į neseniai dėl religinių paskatų įvykdytus teroristinius išpuolius;

8. pritaria Komisijos paskelbtai kovos su organizuotu nusikalstamumu darbotvarkei; pakartoja savo ankstesnius raginimus persvarstyti 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu⁽²²⁾ ir būtinybę nustatyti bendrą organizuoto nusikalstamumo apibrėžtį; mano, kad tokia bendra apibrėžtimi turėtų būti atsižvelgta į nusikalstamųjų grupių naudojamą smurtą, korupciją ar bauginimą, siekiant kontroliuoti ekonominę veiklą arba viešuosius pirkimus arba daryti įtaką demokratiniam procesui; mano, kad organizuotas nusikalstamas grupės būtų galima veiksmingiau išardyti, jei iš jų būtų atimtas iš nusikalstamos veiklos gaunamas pelnas; todėl pabrėžia, kad reikia imtis tolesnių priemonių ir išaldyti bei konfiskuoti turtą, įskaitant ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą turtą, ir ragina valstybes nares stiprinti bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija šioje srityje; pažymi, kad tokia nauja nusikalstama veikla, kaip antai nusikaltimai aplinkai, organizuoti nuosavybės nusikaltimai ar prekyba kultūros vertybėmis, neturėtų būti apleista, nes ją vykdančios gautos lėšos dažnai naudojamos kitai nusikalstamai veiklai finansuoti;

9. palankiai vertina 2020 m. gegužės 7 d. Komisijos komunikatą dėl visapusiškos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos veiksmų plano, kuriuo sudaromos sąlygos toliau siekti pažangos ES reaguojant į šiuos nusikaltimus, visų pirma galiojančių teisės aktų įgyvendinimo ir jų vykdymo užtikrinimo srityse; pakartoja, kad reikia geresnio administracinių, teisminių ir teisėsaugos institucijų, o ypač valstybių narių finansinės žvalgybos padalinių, įskaitant tinklą „FIU.net“, bendradarbiavimo ES; mano, kad turėtų būti padidintas esamų saugumo srities bendradarbiavimo modelių, tokių kaip Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykė platforma (EMPACT), matomumas; mano, kad ES turėtų parodyti pavyzdį įgyvendinant labai reikalingas Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) reformas; mano, kad Kovos su pinigų plovimu direktyva turėtų būti nuodugnai įvertinta ir, prireikus, persvarstyta;

10. pakartotinai ragina ES institucijas ir valstybes nares ryžtingai kovoti su sistetine korupcija ir parengti veiksmingas korupcijos prevencijos, kovos su ja ir sankcijų skyrimo ir kovos su sukčiavimu priemones, taip pat vykdyti reguliarią viešojo finansavimo naudojimo stebėseną; todėl ragina Komisiją nedelsiant atnaujinti metinę kovos su korupcija stebėseną ir ataskaitų teikimą ir šis procesas turėtų apimti visas valstybes nares ir ES institucijas, agentūras ir įstaigas; todėl pabrėžia, kad skiriant ES finansavimą pagal naują daugiamečią finansinę programą ir Ekonomikos gaivinimo planą reikia veiksmingai užkirsti kelią, kad organizuotos nusikalstamos grupės jomis nepasinaudotų korupcijos ir sukčiavimo tikslais;

11. primena, kad leidimo nuolat gyventi ir pilietybės suteikimo investuotojams schemas vykdančios valstybės narės dažnai sudaro sąlygas korupcijai ir pinigų plovimui, todėl į Sąjungą iš kitų šalių patenka saugumui kylanti rizika; palankiai vertina dėl to Komisijos pradėtas pažeidimo nagrinėjimo procedūras⁽²³⁾; pakartoja raginimą Komisijai visapusiškai pasinaudoti savo teisėkūros iniciatyvos teise pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo uždraudžiamos arba reglamentuojamos šios schemas;

⁽²¹⁾ COM(2018)0640.

⁽²²⁾ OL L 300, 2008 11 11, p. 42.

⁽²³⁾ 2020 m. spalio 20 d. pažeidimo nagrinėjimo procedūros prieš Kiprą ir Maltą dėl jų vykdomų pilietybės suteikimo investuotojams schemų, kurios dar vadinamos „auksinių pasų“ schemomis.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

12. pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu siekiant spręsti kintančio reiškinio, susijusio su seksualine prievarta prieš vaikus internete ir realiaame gyvenime, problemą, be kita ko, siekiant užkirsti kelią seksualinei prievartai prieš vaikus, ją nustatyti ir apie ją pranešti, taip pat pašalinti vaikų seksualinio išnaudojimo medžiagą internete bei gerinti susijusių nusikaltimų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą; atsižvelgia į 2020 m. liepos 24 d. Komisijos komunikatą dėl ES veiksmingesnės kovos su vaikų seksualiniu išnaudojimu strategijos; be to, atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą iki 2021 m. birželio mėn. pateikti naują visapusišką pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, pagal kurį paslaugos teikėjų būtų reikalaujama aptikti ir pranešti apie seksualinę prievartą prieš vaikus internete; tikisi, kad šis pasiūlymas bus visiškai suderinamas su pagrindinėmis teisėmis ir prie jo bus pridėtas išsamus poveikio vertinimas;

13. pabrėžia, kad reikia papildyti šias priemones visuomenės informavimo kampanija, kuri būtų rengiama bendradarbiaujant su visais svarbiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant vaikų teisių organizacijas, per kurią vaikai, jų tėvai ir mokytojai būtų šviečiami apie internete slypinčius pavojus; ragina užtikrinti geresnę vaikų apsaugą internete, įskaitant asmens duomenis ir privatumą, ir prašo valstybių narių remti esamus tinklus ir kampanijas šioje srityje;

14. ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Direktyvą 2011/93/ES ir skirti reikiamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius, kad ji būtų visapusiškai taikoma nedelsiant; apgailestauja dėl to, kad kai kurių valstybių narių baudžiamajame kodekse numatytos labai švelnios bausmės už seksualinius veiksmus su vaiku, ir jos nėra veiksminga atgrasymo priemonė⁽²⁴⁾; ragina valstybes nares iš naujo įvertinti šias bausmes ir atlikti reikiamus teisėkūros pakeitimus, kad jų teisės kodeksai būtų kuo greičiau suderinti su Direktyvos 2011/93/ES nuostatomis; ragina Komisiją įvertinti, ar reikia patobulinti šią direktyvą, įtraukiant nuostatas dėl aukų apsaugos, paramos joms ir šių nusikaltimų prevencijos;

15. primena Komisijai apie savo raginimą paskirti ES vaikų teisių atstovą, kurio nuomonė būtų vertinama kaip atskaitos taškas ES sprendžiant visus su vaikais susijusius klausimus ir formuojant politiką; palankiai vertina Komisijos sprendimą 2020 m. liepos 24 d. ES veiksmingesnės kovos su seksualine prievarta prieš vaikus strategijoje numatyti galimybę įsteigti Europos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja centrą, kaip Parlamentas prašo savo 2019 m. lapkričio 26 d. rezoliucijoje dėl vaikų teisių, kuris yra Europos suderinto ir daugiasubjekčio požiūrio, apimančio teisėsaugą, prievartos prieš vaikus prevenciją ir pagalbą jos aukoms, pagrindinis aspektas;

16. pažymi, kad ištisinis šifravimas padeda užtikrinti piliečių privatumą, įskaitant vaikų apsaugą internete, IT sistemų saugumą ir yra būtinas, be kita ko, tyrimo žurnalistams ir pranešėjams, norintiems informuoti apie netinkamus veiksmus; pabrėžia, kad palankių sąlygų veikti nesąžiningai sudarymas gali labai pakenkti šifravimo privalumams ir veiksmingumui, ir jomis gali piktnaudžiauti nusikaltėliai bei ES nepriklausantys išoriniai valstybiniai subjektai, kurie siekia destabilizuoti mūsų visuomenę; pažymi, kad, nusikaltėliai sparčiai prisitaiko prie naujų pokyčių ir naudoja naujomis technologijomis neteisėtais tikslais; todėl ragina valstybes nares ir Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūrą (CEPOL) rengti kokybiškus atitinkamų sričių mokymus teisėsaugos institucijoms; ragina Komisiją įvertinti, ar gali būti surastas reglamentavimo sprendimas, kuriuo būtų suteikta galimybė teisėsaugos institucijoms teisėtai ir tikslingai naudotis reikiama duomenimis, kartu laikantis pagrindinių teisių;

17. pabrėžia, kad melagingos naujienos ir dezinformacija, kurią stiprina tokių naujų technologijų kaip dirbtinis intelektas ir sintetinė vaizdakaite naudojimas tiek valstybinių, tiek nevalstybinių subjektų, gali kelti grėsmę demokratijai ir saugumui; ragina Komisiją įtraukti kovą su dezinformacija į mūsų Saugumo sąjungos strategiją kaip vieną sudėtinių jos dalių, taip pat skirti pakankamą finansavimą; atkreipia dėmesį į Europos demokratijos veiksmų planą, kuriuo siekiama spręsti dezinformacijos problemą, kuri kelia grėsmę vidaus saugumui; primena informuotumo didinimo kampanijų svarbą siekiant informuoti piliečius apie tokių dezinformacijos metodų naudojimą;

18. pripažįsta, kad kova su hibridinėmis grėsmėmis, kurios gali sumažinti socialinę sanglaudą ir susilpninti pasitikėjimą institucijomis, taip pat ES atsparumo didinimas yra svarbūs Saugumo sąjungos strategijos aspektai; todėl pabrėžia, kad reikia stipresnio valstybių narių bendradarbiavimo ir geresnio visų dalyvių koordinavimo ES lygmeniu, kad būtų galima kovoti su šiomis grėsmėmis; palankiai vertina pagrindines Komisijos pasirinktas kovos su hibridinėmis grėsmėmis priemones ir pažymi, kad būtina hibridinius aspektus integruoti į platesnės politikos formavimą;

⁽²⁴⁾ 2016 m. gruodžio 16 d. Komisijos ataskaita, kurioje įvertinama, kaip valstybės narės ėmėsi reikiamų priemonių įgyvendinti 2011 m. gruodžio 13 d. Direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, p. 8 (COM(2016)0871).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

19. pabrėžia, kad naujos ir besivystančios technologijos apima visus saugumo aspektus ir dėl jų kyla nauji saugumo iššūkiai bei grėsmės; atkreipia dėmesį į ypatingos svarbos infrastruktūros objektų, įskaitant skaitmeninės ir ryšių infrastruktūros objektus, svarbą; ragina Komisiją aktyviai planuoti mokslinius tyrimus, naujų technologijų kūrimą ir diegimą, siekiant užtikrinti ES vidaus saugumą, visapusiškai laikantis pagrindinių teisių ir Europos vertybių; pabrėžia, kad ES negali finansuoti technologijų, kuriomis pažeidžiamos pagrindinės teisės;

20. pabrėžia, kad 5G infrastruktūra yra strateginis būsimo Europos saugumo veiksnys ir būtinas Europos strateginio atsparumo veiksnys; ragina Komisiją parengti planą dėl europietiško 5G tinklo sukūrimo, taip pat numatyti jo plėtros finansavimą Europoje, ir planą, kaip laipsniškai atsisakyti 5G technologijos, sukurtos trečiojoje šalyje, kurios negerbia pagrindinių teisių ir Europos vertybių, ir ją pakeisti;

21. pažymėtina, kad organizuotas nusikalstamas žmonių gabenimas dažnai yra susijęs su kitų formų organizuotu nusikalstamumu; tikisi, kad 2021–2025 m. ES kovos su neteisėtu migrantų gabenimu veiksmų plane bus pasiūlyti veiksmai, kaip pagerinti nusikalstamo žmonių gabenimo tinklų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybėn pajėgumus; mano, kad, be pagrindinių aspektų, veiksmų plane turėtų būti numatyta, kaip spręsti problemas, kylančias dėl kontrabandininkų naudojimosi socialinės žiniasklaidos platformomis ir internetu siunčiamų pranešimų platformomis, kuriose jie reklamuoja savo paslaugas ir ieško naujų klientų; mano, kad ypač daug dėmesio reikėtų skirti nelydimiems nepilnamečiams, kurie yra labai pažeidžiama grupė ir kurie susiduria su įvairiomis grėsmėmis, įskaitant smurtą, prievartą ir išnaudojimą, atvykdami į ES migrantų maršrutais ir pačioje ES⁽²⁵⁾; atkreipia dėmesį į ES agentūrų ir įstaigų, ypač Europolo kovos su neteisėtu migrantų gabenimu centro (EMSC), vaidmenį; ragina valstybes nares laikytis tarptautinės teisės, kai sprendžiami humanitarinės pagalbos, teikiamos nelaimės jūroje ištiktiems asmenims, kaip nurodyta Komisijos 2020 m. gairėse, klausimus;

22. palankiai vertina tai, kad priimtas 2020–2025 m. ES veiksmų planas dėl neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais, į kurį įtraukti tinkami rodikliai ir nuostatos dėl ataskaitų teikimo ir kuris apima pietryčių Europos šalis partneres (Vakarų Balkanus, Moldovą ir Ukrainą), kartu plečiamas bendradarbiavimas su Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos šalimis; palankiai vertina Komisijos ketinimą nustatyti sistemingą ir suderintą duomenų apie šaunamųjų ginklų konfiskavimą rinkimą;

23. ragina kuo skubiau įgyvendinti Parlamento pasiūlytus veiksmus dėl veiksmingos „tamsiojo interneto“ stebėsenos ES lygmeniu ir ragina valstybes nares ir Komisiją apsvarstyti tolesnius veiksmus, siekiant užkirsti kelią prekybai šaunamaisiais ginklais tamsiajame internete;

24. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą priimant naują ES kovos su narkotikais darbotvarkę ateinantiems penkeriems metams patvirtinti Sąjungos ir valstybių narių išpareigojimą apsaugoti piliečių sveikatą ir saugumą nuo su narkotikais susijusių grėsmių; mano, kad vykdant Sąjungos kovos su narkotikais politiką ir toliau turėtų būti laikomasi integruoto, subalansuoto, daugiadalykio, įrodymais ir žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio ir ji turėtų būti glaudžiai koordinuojama su Sąjungos išorės veiksmais; primygtinai reikalauja, kad vykdant Sąjungos veiksmus neteisėtų narkotikų srityje būtų skiriamas panašus dėmesys ir ištekliai šio reiškinio pasiūlos ir paklausos atžvilgiu, ir ragina ES veiksmų plane daugiau dėmesio skirti reabilitacijai ir prevencijai, be kita ko, rengiant informuotumo didinimo kampanijas, specialiai skirtas jaunimui;

25. pritaria pilietinės visuomenės ir kitų svarbių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimui vykstančiose diskusijose dėl Komisijos komunikato dėl 2021–2025 m. ES kovos su narkotikais darbotvarkės ir veiksmų plano; mano, kad Sąjungos ir nacionalinis atsakas į uždavinius, susijusius su narkotikais, turėtų būti rengiamas kuo plačiau įtraukiant visus suinteresuotuosius subjektus, įskaitant narkotikus vartojančius asmenis; ragina išplėsti Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (ENNSC) įgaliojimus, kad jie apimtų daug priklausomybės rūšių;

26. atsižvelgia į 2020 m. gruodžio 9 d. Komisijos pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto⁽²⁶⁾, kuriuo siekiama sustiprinti Europolo įgaliojimus, susijusius su agentūros misija ir užduotimis, kaip nustatyta Sutartyje, kad jis galėtų geriau atlikti savo vaidmenį būti teisėsaugos informacijos mainų ir bendradarbiavimo kovos su terorizmu ir sunkių formų bei organizuotu nusikalstamumu ES centru, ir kad Europolui būtų suteiktos priemonės veiksmingiau bendradarbiauti

⁽²⁵⁾ Europos kovos su neteisėtu migrantų gabenimu centras (Europolas), *Ketvirtoji metinė veiklos ataskaita*, 2020 m.

⁽²⁶⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) 2016/794 nuostatos dėl Europolo bendradarbiavimo su privačiais subjektais, dėl Europolo vykdomo asmens duomenų tvarkymo remiant nusikalstamų veikų tyrimus ir dėl Europolo vaidmens mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje (COM(2020)0796).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

su visais atitinkamais partneriais; pabrėžia, kad įgyvendinant tokius pokyčius kartu turėtų būti didinama politinė atskaitomybė, taip pat didinama teisminė kontrolė ir plečiami parlamentiniai tikrinimai, daugiausia dėmesio skiriant atskaitomybei, skaidrumui ir pagarbai pagrindinėms teisėms; pabrėžia, kad persvarstant Europolo įgaliojimus agentūros duomenų apsaugos tvarka turėtų būti visiškai suderinta su Reglamentu (ES) 2018/1725⁽²⁷⁾; reikalauja pateikti Europolo įgaliojimams taikomos dabartinės teisinės sistemos įvertinimą, kaip numatyta pagal šiuo metu galiojantį Europolo reglamento 68 straipsnį;

27. atkreipia dėmesį į galimą Priumo sprendimų teisinės sistemos modernizavimą; pripažįsta įvairių ekspertų nustatytus trūkumus, kuriuos, be kita ko, lėmė nepakankamai gera duomenų kokybė, ir galimus patobulinimus; primena, kokie svarbūs viešai prieinami ir tikslūs duomenys Priumo sistemos naudojimui ir ragina Komisiją rinkti šiuos duomenis iš visų dalyvaujančių valstybių narių, kad būtų galima tinkamai įvertinti šiuo metu galiojančią Priumo sistemą ir suteikti galimybę atlikti prasmingą demokratinę kontrolę; reikalauja, kad bet kokiame naujame pasiūlyme būtų numatytas valstybių narių įpareigojimas pateikti Komisijai šiuos duomenis, kurie turi būti naudojami reguliariai rengiant viešai skelbiamas peržiūros ataskaitas; taip pat reikalauja, kad prie pasiūlymo būtų pridėtas išsamus poveikio vertinimas, apimantis poveikį pagrindinėms teisėms, kuriame būtų nurodyta, ar automatiškai keičiantis duomenimis būtų kuriama papildoma nauda, taip pat, ar reikalingos papildomos biometrinių duomenų kategorijos; pabrėžia, kad bet koks naujas sprendimas turi atitikti būtinumo ir proporcingumo principus, taip pat Sąjungos *acquis* duomenų apsaugos srityje ir suteikti patikimas apsaugos priemonės pagrindinėms teisėms apsaugoti;

28. pabrėžia, kad direktyva dėl išankstinės informacijos apie keleivius⁽²⁸⁾ (API) padėjo užtikrinti veiksmingesnę sienų kontrolę ir nustatyti asmenis, keliančius grėsmę saugumui; atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą pasiūlyti naują direktyvos dėl išankstinės informacijos apie keleivius (API) redakciją, kuri būtų suderinama su Lisabonos sutarties nuostatomis ir duomenų apsaugos *acquis*; tikisi, kad atliekant šią peržiūrą bus atliktas išsamus poveikio vertinimas, apimantis poveikį pagrindinėms teisėms;

29. primena, kad pastaraisiais metais buvo užbaigtos svarbios ES teisėkūros iniciatyvos siekiant aptikti nusikaltėlius prie jos išorės sienų ir pagerinti policijos bendradarbiavimo veiksmingumą, taip siekiant padėti užtikrinti aukštą saugumo lygį Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje; taip pat primena, kad šios iniciatyvos apėmė naują ES informacinių sistemų struktūrą ir jų sąveikumą, ir kad dabar dėmesys turėtų būti sutelktas į jų įgyvendinimą laiku visapusiškai gerbiant pagrindines teises;

30. pabrėžia, kad pakankamų teisėsaugos institucijų informacijos tvarkymo pajėgumų užtikrinimas yra būtina visos Sąjungos saugumo užtikrinimo veiksmų grandinės dalis; pabrėžia, kad nepakankami vienos ar kelių valstybių narių pajėgumai labai silpnina ES saugumo politikos veiksmingumą; ragina Komisiją imtis visų priemonių pagal savo kompetenciją, kad valstybėse narėse būtų užtikrinti pakankami informacijos tvarkymo pajėgumai;

31. pripažįsta Eurojusto darbą remiant ir koordinuojant nacionalinių teisminių institucijų darbą tiriant tarpvalstybinius nusikaltimus ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už juos; ragina dėti daugiau pastangų siekiant skatinti teisminių institucijų tarpusavio pasitikėjimą, be kita ko, pasitelkiant veiksmingą Procedūrinių veiksmų gairių direktyvų įgyvendinimą, ir sudaryti palankesnes sąlygas keistis informacija ir komunikacija Europos Sąjungos teismų sektoriuje ir paspartinti šį procesą; pabrėžia, kad teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose atsilieka nuo skaitmeninimo; ragina Komisiją ir valstybės narėse skirti finansinę paramą teisminėms institucijoms, kad jos galėtų užtikrinti tinkamo lygio analitinius standartus ir naudoti tinkamas skaitmenines priemones, supaprastinant ir paspartinant bendradarbiavimą bei suteikiant galimybę saugiai keistis informacija; palankiai vertina 2020 m. gruodžio 2 d. Komisijos komunikatą dėl teisingumo sistemos skaitmeninimo ir pasiūlymą dėl reglamento dėl kompiuterizuotos sistemos tarpvalstybiniam teisminių institucijų bendravimui civilinių ir baudžiamųjų bylų srityje (e. CODEX sistema);

32. atkreipia dėmesį į tai, kad reikėtų pagerinti teisminį bendradarbiavimą tarp valstybių narių bei teisminių ir neteisminių sprendimų tarpusavio pripažinimą, be kita ko, laiku ir tinkamai įgyvendinant teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose teises priemones; pažymi, kad tam tikri teisinės valstybės principo taikymo padėties pokyčiai keliose valstybėse narėse turėjo poveikį tokiame keitimuisi informacija ir iš esmės pačiam policijos ir teisminių institucijų bendradarbiavimui; todėl pabrėžia, kad tarpusavio pasitikėjimas yra grindžiamas bendru ES vertybių, įtvirtintų ES sutarties 2 straipsnyje, įskaitant teisinę valstybę, kurios esminiai aspektai yra teismų nepriklausomumas ir kova su korupcija, supratimu;

⁽²⁷⁾ OL L 295, 2018 11 21, p. 39.

⁽²⁸⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2004/82/EB dėl vežėjų įpareigojimo perduoti keleivių duomenis (OL L 261, 2004 8 6, p. 24).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

33. pakartotinai ragina imtis papildomų veiksmų siekiant gerinti teisėsaugai rengiamus mokymus apie kovos su rasizmu ir diskriminacija strategijas ir užkirsti kelią rasiniam ir etniniam profiliavimui bei smurtui, nustatyti jo atvejus ir jį uždrausti; ragina valstybes nares investuoti šioje srityje ir bendradarbiauti su CEPOL ir Europos teisėjų mokymo tinklu; pabrėžia, kokie svarbūs tolesni mokymai apie radikalėjimą, terorizmą ir pinigų plovimo tendencijas;

34. palankiai vertina dėl Europos prokuratūros (EPPO) įsteigimą; ragina išsaugoti jos nepriklausomumą ir užtikrinti jos veiksmingą dalyvavimą vykdant nacionalines teismines procedūras; yra susirūpinęs, kad Komisija reikšmingai neatsižvelgė į Europos prokuratūros vaidmenį stiprinant mūsų saugumo sąjungą; ragina įvertinti galimą Europos prokuratūros įgaliojimų išplėtimą pagal SESV 83 straipsnį, kai tik Europos prokuratūra pradės veikti visu pajėgumu;

35. ragina valstybes nares užtikrinti visapusišką ir teisingą Nusikaltimų aukų teisių direktyvos ir kitų ES taisyklių dėl aukų teisių įgyvendinimą; palankiai vertina tai, kad priimta Nusikaltimų aukų teisių strategija ir sukurta Komisijos koordinatoriaus nukentėjusiųjų teisių klausimais pareigybė; pakartotinai ragina ypač daug dėmesio skirti pažeidžiamoms aukoms ir numatyti galimą kompensacijos mokėjimą, pasinaudojant areštuotu ir konfiskuotu turtu bei iš nusikalstamos veiklos gautomis pajamomis; pakartotinai ragina užtikrinti tvarų paramos aukoms tarnybų finansavimą;

36. pakartoja, kad reikia teikti veiksmingą apsaugą ir pagalbą pažeidžiamoms neteisėtose prekybos aukoms, įskaitant jų pakartotinę integraciją į visuomenę, ypač daug dėmesio skiriant nelydimiems nepilnamečiams; pabrėžia, kad reikia rengti mokymus teisėsaugos darbuotojams apie psichologinius prekybos žmonėmis aspektus ir laikytis lyčių lygybei ir vaikams palankaus požiūrio, apimančio kovą su diskriminacija;

37. pabrėžia, kad lyčių lygybė yra būtinas veiksnys, siekiant kovoti su radikalėjimu, mažinti šeiminių smurtą ir užkirsti kelią seksualiniam išnaudojimui ir seksualinei prievartai prieš vaikus; ragina Komisiją įtraukti lyčių lygybę skatinančias priemones kaip svarbų saugumo strategijos prevencinį aspektą ir prašo Tarybos pradėti taikyti nuostatą dėl pereinamos priemonės vienbalsį sprendimą, siekiant užtikrinti, kad smurtas prieš moteris ir mergaites (ir kitų formų smurtas dėl lyties) būtų priskiriamas SESV 83 straipsnio 1 dalyje išvardytiems nusikaltimams; ragina Komisiją ir valstybes nares teikti pirmenybę kovai su šeiminiu smurtu įsteigiant paramos tarnybas, specializuotus teisėsaugos padalinius ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už šiuos nusikaltimus; ragina Komisiją ir valstybes nares pateikti atnaujintus duomenis šioje srityje; ragina ES ir valstybes nares ratifikuoti Stambulo konvenciją;

38. apgailestauja dėl valstybių narių sistemingo negebėjimo visapusiškai ir laiku įgyvendinti ES saugumo priemones; mano, kad saugumo priemonės turi būti įgyvendintos ne tik formaliai laikantis teisės aktų, bet ir realiai įgyvendintos; pabrėžia, kad sistemingai visapusiškai ir laiku neįgyvendinant saugumo priemonių kyla pavojus, kad jos taps niekinėmis ir nepadės užtikrinti didesnio saugumo, todėl jau neatitiks būtinumo ir proporcingumo reikalavimų; ragina Komisiją pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras iš karto pasibaigus nurodytam perkėlimo terminui arba nustačius pažeidimą;

39. pabrėžia, kad svarbu įrodyti turimų ES saugumo priemonių veiksmingumą; atkreipia dėmesį į tai, kad apimtis, kuria pagrindinių teisių apribojimai gali būti laikomi būtinais ir proporcingais, priklauso nuo šių politikos sričių veiksmingumo, kurį patvirtina viešai prieinami kiekybiniai ir kokybiniai įrodymai; apgailestauja dėl to, kad iki šiol Komisija paviešino tik realaus pagrindo neturinčius saugumo priemonių įrodymus, tačiau nepateikė jokių kiekybinių įrodymų;

40. ragina Komisiją reguliariai vertinti dabartinę saugumo politiką ir susitarimus ir prireikus suderinti juos su ESTT jurisprudencija; mano, kad keleivio duomenų įrašo (PNR) susitarimai su JAV ir Australija turi būti nedelsiant pakeisti, siekiant suderinti juos su ESTT jurisprudencija, ir mano, kad Komisijos atsakymas imtis atitinkamų veiksmų yra rimtas jos neveikimo įrodymas;

41. yra susirūpinęs dėl užsakomųjų privataus sektoriaus subjektų paslaugų naudojimo tam tikroms teisėsaugos institucijų veikloms atlikti ir ragina užtikrinti geresnę privačiojo ir viešojo sektorių bendradarbiavimo saugumo srityje priežiūrą; apgailestauja dėl nepakankamo skaidrumo skiriant ES finansavimą privačioms įmonėms, kurios įrengia saugumo sistemas ar jų dalis;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

42. yra susirūpinęs dėl lėšų, skiriamų tam tikroms teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) srityje veikiančioms ES agentūroms, trūkumo, kad jos galėtų visapusiškai vykdyti savo įgaliojimus; ragina užtikrinti, kad TVR srityje veikiančioms ES agentūroms ir institucijoms būtų skiriamas tinkamas finansavimas ir jos būtų tinkamai aprūpintos darbuotojais, kad ES galėtų įgyvendinti Saugumo sąjungos strategijos tikslus;

43. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0379

Būtinybė įsteigti specialią Tarybos sudėtį, skirtą lyčių lygybės klausimams

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl būtinybės įsteigti specialią Tarybos sudėtį, skirtą lyčių lygybės klausimams (2020/2896(RSP))

(2021/C 445/18)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį ir 3 straipsnio 3 dalį bei į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 10 ir 19 straipsnius, taip pat į 153 straipsnio 1 dalies i punktą, 157 ir 236 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Tarybos darbo tvarkos taisyklių 2 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 2 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (Kovos su diskriminacija direktyva) (COM(2008)0426),
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 14 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių (Direktyva dėl moterų valdybose) (COM(2012)0614),
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija), kuri įsigaliojo 2014 m. rugpjūčio 1 d.,
- atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 4 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2016)0109),
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos ir kitų kovos su smurtu dėl lyties priemonių ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 30 d. rezoliuciją dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl lyčių lygybės ES užsienio ir saugumo politikoje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl antirasistinių protestų po George'o Floyd'o mirties ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 28 d. paskelbtą Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) 2020 m. lyčių lygybės indeksą,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 19 d. EIGE ataskaitą dėl lyčių nelygybės priežiūros sektoriuje ir mokant darbo užmokestį ES,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvadas „Lyčių lygybė grindžiama ekonomika ES. Tolesni veiksmai“,

⁽¹⁾ OL L 204, 2006 7 26, p. 23.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0080.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0025.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0286.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0173.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 2 d. Tarybos išvadas „Kova su vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumu“,
 - atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, ypač į jo 2, 3, 9 ir 15 principus,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. sutartus JT darnaus vystymosi tikslus (DVT), ypač į 5 ir 8 tikslus,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“ (COM(2020)0152),
 - atsižvelgdamas į bendrą 2020 m. lapkričio 25 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą „Trečiasis ES lyčių lygybės veiksmų planas. Vykdamas ES išorės veiksmus įgyvendinama plataus užmojo lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo darbotvarkė“ (JOIN(2020)0017),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 12 d. Komisijos komunikatą „Lygybės Sąjunga. 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategija“ (COM(2020)0698),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 18 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. ES kovos su rasizmu veiksmų planas“ (COM(2020)0565),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 7 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. ES romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo strateginis planas“ (COM(2020)0620),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi lyčių lygybė yra pagrindinė ES vertybė ir svarbiausias tikslas; kadangi teisė į vienodas sąlygas ir nediskriminavimą yra pamatinė teisė, įtvirtinta Sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ir ji turėtų būti visiškai užtikrinama;
- B. kadangi SESV 8 straipsnyje nustatytas lyčių aspekto integravimo principas, pagal kurį Sąjunga visuose savo veiksmuose turėtų siekti pašalinti moterų ir vyrų nelygybės apraiškas ir diegti jų lygybę;
- C. kadangi diskriminacija dėl asmens lyties ir lytinės tapatybės dažnai prisideda prie diskriminacijos dėl kitų priežasčių, pavyzdžiui, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, ir tai lemia dvigubą arba daugialypę diskriminaciją; kadangi, norint pasiekti lyčių lygybę ir lygybę apskritai, būtina horizontalioji ir tarpsektorinė perspektyva bei lyčių aspekto integravimas į ES politiką;
- D. kadangi horizontalioji ir tarpsektorinė perspektyva yra būtina įgyvendinant bet kokią lyčių lygybės politiką, siekiant atpažinti šias daugialypės diskriminacijos grėsmes ir jas pašalinti; kadangi ES politikoje iki šiol nebuvo taikomas tarpsektorinis požiūris ir daugiausia dėmesio buvo skiriama individualiam diskriminacijos aspektui, o taip neatsižvelgiama į šios problemos institucinius, struktūrinius ir istorinius aspektus; kadangi tarpsektorinė analizė ne tik leidžia suvokti struktūrines kliūtis, bet ir pateikia įrodymų, kuriais remiantis būtų galima parengti gaires ir sukurti strateginės bei veiksmingos kovos su sisteminėmis diskriminacija, atskirtimi ir socialine nelygybe politiką;
- E. kadangi, remiantis EIGE 2020 m. lyčių lygybės indeksu, nė viena ES šalis dar iki galo nepasiekė lyčių lygybės; kadangi ES pažanga lyčių lygybės srityje vis dar lėta ir indekso balas kas dvejus metus vidutiniškai gerėja vienu tašku; kadangi tokiu tempu ES prireiks daugiau nei 60 metų, kol bus pasiekta lyčių lygybė;
- F. kadangi visų formų smurtas dėl lyties yra diskriminacija ir žmogaus teisių pažeidimas, įsitvirtinęs dėl lyčių nelygybės, o tai padeda jį išlaikyti ir sustiprinti; kadangi smurtas dėl lyties yra viena didžiausių kliūčių siekiant lyčių lygybės; kadangi 2014 m. Pagrindinių teisių agentūros (FRA) apklausa parodė, kad kas trečia moteris nuo 15 metų amžiaus patyrė fizinį ar seksualinį smurtą, kad 55 proc. moterų susidūrė su viena ar daugiau seksualinio priekabiavimo formų

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

ir kad vidutiniškai viena moteris kas dvi su puse dienos miršta dėl smurto šeimoje; kadangi gyvenimas be smurto yra būtina lygybės sąlyga; kadangi kasmet ES įvykdoma apie 3 500 moterų žudymų dėl lyties, susijusių su smurtu šeimoje; ⁽⁶⁾ kadangi suskirstyti pagal lytį ir lyčiai atžvalgūs duomenys, kuriuos galima lyginti, yra būtini siekiant parodyti visą smurto dėl lyties mastą, atkreipti dėmesį į nelygybę ir formuoti tikslinę politiką; kadangi skirtingose ES ir valstybių narių politikos srityse vis dar trūksta suskirstytų pagal lytį ir lyčiai atžvalgų duomenų;

- G. kadangi, remiantis naujausiais Komisijos duomenimis, ES vyrų ir moterų valandinis darbo užmokestis skiriasi 16 proc., nors įvairiose valstybėse narėse jis labai nevienodas; kadangi vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas išauga iki 40 proc., jei atsižvelgiama į užimtumo lygį ir bendrą dalyvavimą darbo rinkoje; kadangi padėtis būna dar blogesnė, kai moterys išeina į pensiją, nes jų pensijos yra apie 37 proc. mažesnės nei vyrų, be kita ko, dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo; kadangi užimtumo lygis ES, kuris valstybėse narėse labai skiriasi, 2018 m. vis dar buvo didesnis vyrų (79 proc.) nei moterų (67,4 proc.); kadangi 2018 m. 31,3 proc. 20–64 metų amžiaus dirbančių moterų ES dirbo ne visą darbo dieną, palyginti su 8,7 proc. vyrų; kadangi labai didelė dalis moterų dalyvauja neoficialioje ekonomikoje, priverstinai dirba ne visą darbo dieną ir dirba nesaugius ir mažai apmokamos darbus;
- H. kadangi neapmokamus priežiūros ir namų ruošos darbus daugiausia atlieka moterys, o tai daro įtaką užimtumui ir karjeros galimybėms ir dėl to didėja lyčių užimtumo, darbo užmokesčio bei vyrų ir moterų pensijų skirtumas; kadangi iš skaičiavimų matyti, kad priežiūros sektoriuje 80 proc. paslaugų teikia neformalieji slaugytojai, daugiausia moterys (75 proc.), įskaitant moteris migrantes;
- I. kadangi todėl darbo rinkoje vis dar nėra pakankamai moterų ir jos kenčia nuo įvairių formų diskriminacijos darbo rinkoje, ir kadangi tikslas yra suteikti joms tas pačias galimybes darbo vietoje kaip vyrams, kad būtų sumažinti šie skirtumai;
- J. kadangi 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikate „Tvirta socialinė Europa teisingai pertvarkai užtikrinti“ (COM(2020)0014) nurodoma, kad geresnės vaikų priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugos yra būdas užtikrinti, kad moterys ir vyrai lygiau dalytųsi priežiūros pareigomis, taip siekiant sudaryti palankesnes galimybes moterims dalyvauti darbo rinkoje vienodomis sąlygomis su vyrais;
- K. kadangi lyčių nelygybė ir struktūrinės kliūtys išlieka daugelyje sričių, taip išlaikant moterų ir vyrų tradicinius vaidmenis ir ribojant moterų galimybes visapusiškai pasinaudoti pagrindine jų teise dėl užimtumo, darbo ir darbo užmokesčio lygybės;
- L. kadangi nepakankamai moterų užima su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, įskaitant ekonomikos sektoriuje, o lyčių lygybė išrinktose institucijose dar tikrai nėra pasiekta; kadangi, remiantis EIGE duomenimis, mažiau nei trečdalis visų parlamentarų ES yra moterys; kadangi daugumai sprendimus priimančių institucijų trūksta kompetencijos lyčių lygybės srityje;
- M. kadangi stereotipiniai požiūriai į lyčių vaidmenis skatina lyčių nelygybę ir padeda tęsti smurtą dėl lyties; kadangi visai visuomenei naudinga kovoti su lyčių nelygybe ir kadangi vyrų dalyvavimas kovojant su lyčių nelygybe ir smurtu dėl lyties yra labai svarbus;
- N. kadangi norint pasiekti lyčių lygybę būtina užtikrinti galimybę naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugomis ir teisėmis; kadangi atsisakymas teikti lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių paslaugas yra smurto dėl lyties forma; kadangi Parlamentas atkreipė dėmesį į lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisės paslaugas savo naujai priimtoje programoje „EU4Health“, siekdamas užtikrinti galimybę laiku gauti prekes, reikalingas saugiam lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių paslaugų suteikimui;

⁽⁶⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI\(2018\)630296_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI(2018)630296_EN.pdf)

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- O. kadangi Europos Sąjungoje padaryta pažanga, tačiau vis dar yra ką tobulinti, nes matome stiprią priešišką reakciją į lyčių lygybę ir moterų teises, be kita ko, lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių srityje; kadangi privaloma kovoti su šia regresija ir ginti lyčių lygybę bei moterų teises aukščiausiu politiniu lygmeniu;
- P. kadangi COVID-19 pandemija turėjo neproporcingą poveikį moterims ir mergaitėms dėl esamos nelygybės, dėl kurios, be kitų problemų, eksponentiškai padidėjo smurtas dėl lyties ir dažniau paliekama darbo rinka; kadangi lyčių aspektu grindžiamą požiūrį būtina įtraukti į visus reagavimo į COVID-19 krizę etapus;
- Q. kadangi moterys, užsiimdamos nesaugiausiais mūsų visuomenės darbais, COVID-19 pandemijos metu labiausiai nukentėjo nuo sutrumpinto darbo laiko, rizikos prarasti darbą ir priverstinio nuotolinio darbo, nes trūko vaikų priežiūros paslaugų; kadangi penktadaliui moterų ES jau grėsė skurdas ar socialinė atskirtis ⁽⁷⁾; kadangi moterys taip pat sudaro 85 proc. nepilnų šeimų, kurioms dar labiau gresia mažos garantijos ir padidėjęs skurdas; kadangi manoma, jog artimiausiais mėnesiais 500 mln. žmonių ⁽⁸⁾ pasaulyje pasieks skurdo ribą, o dauguma jų bus moterys; kadangi skurdą ir socialinę atskirtį lemia struktūrinės priežastys, kurias reikia panaikinti ir pakeisti į priešingas, visų pirma įgyvendinant užimtumo, būsto, judumo ir galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis politiką;
- R. kadangi COVID-19 krizė parodė ES integracijos ir valstybių narių bendradarbiavimo bei dialogo stiprinimo, sprendimų mainų, ES lygmens veiksmų ir koordinuotų atsakų, įskaitant lyčių lygybės srityje, svarbą;
- S. kadangi pirmą kartą lyčių aspekto integravimas bus horizontalusis prioritetas 2021–2027 m. daugiamečių finansinėje programoje po to, kai susitarė Parlamentas ir Taryba, ir prie jo turėtų būti pridedami kiekvieno pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto ir politikos pasiūlymo poveikio vertinimai, taip pat vykdoma į lyčių aspektą orientuota stebėseną bei programų vertinimas, be kita ko, stebint, kaip panaudojamos lyčių lygybei pasiekti skirtos lėšos; kadangi biudžeto sudarymo atsižvelgiant į lyčių aspektą įgyvendinimas taip pat turėtų būti stebimas aukščiausiu politiniu lygmeniu, įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir pagrindines ES finansavimo programas; kadangi lyčių lygybė ir moterų bei mergaičių teisių įgyvendinimas yra išankstinės ekonomikos atgaivinimo ir įtraukaus darnaus vystymosi sąlygos;
- T. kadangi po aštuonerių metų nuo Stambulo konvencijos patvirtinimo jos dar neratifikavo visos valstybės narės ir pati ES; kadangi Stambulo konvencija yra svarbiausia galiojanti tarptautinė priemonė siekiant užkirsti kelią smurtui dėl lyties ir kovoti su juo;
- U. kadangi keliose rezoliucijose, pavyzdžiui, 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliucijoje dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos ir kitų kovos su smurtu dėl lyties priemonių, Parlamentas ragino Tarybą pasinaudoti SESV 83 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata dėl pereigos ir smurtą dėl lyties įtraukti į ES pripažįstamų nusikaltimų sąrašą; kadangi Parlamentas daug kartų yra raginęs priimti direktyvą, skirtą užkirsti kelią smurtui dėl lyties ir kovoti su juo;
- V. kadangi praėjus septyneriems metams po to, kai Komisija pateikė savo pasiūlymą, o Parlamentas priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą, dar nėra pasiektas susitarimas dėl direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių (Direktyva dėl moterų valdybose), o pasiūlymas nuo tada buvo blokuojamas Taryboje;
- W. kadangi praėjus dvylikai metų nuo Komisijos pasiūlymo dar nėra pasiektas susitarimas dėl Tarybos direktyvos dėl vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, principo įgyvendinimo, o pasiūlymas nuo tada buvo blokuojamas Taryboje;

⁽⁷⁾ Eurostato duomenys, 2018 m.

⁽⁸⁾ Nevyriausybinių organizacijų (OXFAM) ir JT duomenimis.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- X. kadangi savo 2019 m. gruodžio 10 d. išvadose „Lyčių lygybė grindžiama ekonomika ES. Tolesni veiksmai“ Taryba pabrėžė, kad „nors įveikti ne visi seni iššūkiai, jau atsiranda naujų. Lyčių lygybės srityje nustatyti tikslai pasiekti ne visiškai“ ir ragino Komisiją ir valstybes nares „stiprinti lyčių lygybę [...] aktyviai skatinant aukšto lygio politinį dialogą lyčių lygybės klausimais ES lygmeniu ir aukščiausiu politiniu lygmeniu“;
- Y. kadangi aukšto lygmens politinis dialogas ir dialogas ES lygmeniu pasirodė veiksmingi mažinant valstybių narių skirtumus ir skatinant Europos integraciją daugumoje politikos sričių; kadangi siekiant apsaugoti ir skatinti moterų teises ir lyčių lygybę priimant Sąjungos teisės aktus, kuriuose atsižvelgiama į lyčių aspektą, būtinas struktūrinis dialogas aukščiausiu politiniu lygmeniu;
- Z. kadangi Tarybos, kaip vienos iš ES teisėkūros institucijų, vaidmuo yra labai svarbus; kadangi Tarybos sudėtis privalo būti sudaryta taip, kad ji reaguotų į dabartinės politinės problemas ir prioritetus; kadangi dėl to, kad nėra specialios Tarybos sudėties, skirtos lyčių lygybės klausimams, padidėja rizika priimti teisės aktus, trumparegiškus lyties atžvilgiu;
- AA. kadangi dabartinė Komisija savo Pirmininkės politinėmis gairėmis ir vykdydama tolesnius veiksmus parodė tvirtą įsipareigojimą skatinti lyčių lygybę;
- AB. kadangi lyčių lygybės klausimai šiuo metu sprendžiami Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos lygmeniu, o dėl to tinkamai neapsvarstomi visi aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti;
- AC. kadangi Parlamentas jau paragino įsteigti naują Tarybos ministrų ir valstybės sekretorių, atsakingų už lyčių lygybę, sudėtį;
- AD. kadangi kelios Europos Sąjungos Tarybai pirmininkavusios valstybės narės dėjo pastangų organizuoti neoficialius ministrų ir valstybės sekretorių, atsakingų už lyčių lygybę, susitikimus ir įtraukti lyčių lygybės klausimus į programos darbotvarkes; kadangi ši praktika privalo būti įtvirtinta per nuolatinį specialų forumą;
- AE. kadangi vieningi veiksmai yra būtini siekiant aukštesnio lygio moterų teisių Europoje sujungimo ir suderinimo pagal tvirtą valstybių narių paktą, dalijantis plačiausio užmojo Sąjungos teisės aktais ir juos įgyvendinant bei įgyvendinant šiuo metu ES galiojančią geriausią praktiką;
- AF. kadangi yra išimtinai už lygybę atsakingas Komisijos narys, o Europos Parlamentas turi komitetą, atsakingą už moterų teisių ir lyčių lygybės klausimus, tačiau nėra konkrečios Tarybos sudėties, skirtos lyčių lygybės klausimams, o už lyčių lygybę atsakingi ministrai ir valstybės sekretoriai neturi specialaus ir įteisinto diskusijų forumo;
- AG. kadangi Europos Vadovų Taryba kvalifikuota balsų dauguma turi teisę nustatyti (arba iš dalies pakeisti) kitų Tarybos sudėčių, išskyrus Bendrųjų reikalų tarybos ir Užsienio reikalų tarybos, sąrašą;
1. apgailestauja dėl to, kad ministrai ir valstybės sekretoriai, atsakingi už lyčių lygybę, neturi specialaus institucinio forumo užtikrinti, kad valstybių narių atstovai reguliariai susitiktų, diskutuotų, priimtų teisės aktus, priimtų politinius sprendimus ir keistųsi gerąja patirtimi; pabrėžia, kad subūrus už lyčių lygybę atsakingus ministrus ir valstybės sekretorius bus sukurtas tikslingesnis ir veiksmingesnis bendradarbiavimo forumas, taip užtikrinant didesnę lyčių lygybės integravimą į ES strategijas ir politikos procesus, nuoseklų požiūrį ir visų susijusių politikos sričių koordinavimą;
 2. pabrėžia, kad svarbu suburti ministrus ir valstybės sekretorius, atsakingus už lyčių lygybę, į vieną specialų oficialų forumą, kad būtų rengiamos bendros ir konkrečios priemonės bei teisės aktai, skirti spręsti moterų teisių ir lyčių lygybės sričių problemas, ir užtikrinti, kad lyčių lygybės klausimais būtų diskutuojama aukščiausiu politiniu lygmeniu, atsižvelgiant į skirtingas diskriminacijos formas, nuo kurių kenčia rasiškai skirstomos moterys, moterys, priklausančios etninėms, religinėms ir kalbinėms mažumoms, vyresnio amžiaus moterys, neįgalios moterys, romų tautybės moterys, LGBTI moterys, moterys pabėgėlės ir migrantės bei moterys, kurioms gresia socialinė atskirtis;
 3. pabrėžia, koks svarbus politinis signalas, kuris būtų duotas sukūrus Tarybos sudėtį, skirtą lyčių lygybės klausimams; patvirtina, kad įsteigus specialią Tarybos sudėtį, skirtą lyčių lygybės klausimams ir sudarančią sąlygas už lyčių lygybę atsakingiems ministrams ir valstybės sekretoriams reguliariai susitikti ir diskutuoti, bus sustiprintas lyčių aspekto

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

integravimas į Sąjungos teisės aktus, taip pat valstybių narių dialogas ir bendradarbiavimas, keitimasis gerąja patirtimi ir teisės aktais, ir gebėjimas bendrai reaguoti į ES masto problemas, taip pat bus padedama sumažinti valstybių narių atotrūkį ir suderinti moterų teisių apsaugą ir lyčių lygybę Europoje taikant tarpsektorinį požiūrį;

4. pabrėžia, kad speciali Tarybos sudėtis, skirta lyčių lygybės klausimams, būtų pagrindinis elementas atnaujinant derybas dėl pagrindinių su lyčių lygybe susijusių dokumentų, būtent Stambulo konvencijos ratifikavimo, direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių (Direktyva dėl moterų valdybose) ir Tarybos direktyvos dėl vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, principo įgyvendinimo (Kovos su diskriminacija direktyva), priėmimo, ir skatinant spręsti kitus lyčių lygybės, pavyzdžiui, smurto dėl lyties įtraukimo į ES pripažįstamų nusikaltimų sąrašą ir būsimos direktyvos dėl smurto dėl lyties priėmimo, klausimus, kurių reikėtų imtis ateinančiais metais;

5. ragina Tarybą ir Europos Vadovų Tarybą sukurti Tarybos sudėtį, skirtą lyčių lygybės klausimams, kad būtų lengviau integruoti lyčių aspektą į visas ES politikos sritis ir teisės aktus;

6. ragina Europos Vadovų Tarybą pagal SESV 236 straipsnį ir Tarybos darbo tvarkos taisyklių 2 straipsnio 1 dalį kvalifikuota balsų dauguma iš dalies pakeisti kitų Tarybos sudėčių sąrašą;

7. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0382

ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos (2020/2532(RSP))

(2021/C 445/19)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC) ir į jos Kioto protokolą,
- atsižvelgdamas į susitarimą, 2015 m. gruodžio 12 d. priimtą per 21-ąją UNFCCC šalių konferenciją (COP 21) Paryžiuje (Paryžiaus susitarimas),
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio mėn. ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ir jos lydimuosius Komisijos tarnybų darinius dokumentus,
- atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 12 d. Komisijos ataskaitą dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos įgyvendinimo (COM(2018)0738),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų aplinkos programos 2018 m. ataskaitą dėl atotrūkio prisitaikymo prie klimato kaitos srityje,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 4 d. Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralizavimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (COM(2020)0080),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020)0381),
- atsižvelgdamas į Tarpvyriausybinių klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C, į jos penktąją vertinimo ataskaitą (AR5) ir apibendrinamąją ataskaitą šiuo klausimu, į IPCC specialiąją ataskaitą dėl klimato kaitos ir žemės bei IPCC specialiąją ataskaitą dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 31 d. Tarpvyriausybinių mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) paskelbtą visuotinį biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimą,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 33/2018 „Kova su dykumėjimu ES: didėjanti grėsmė, kuriai sumažinti reikia imtis daugiau veiksmų“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. Pasaulinės prisitaikymo komisijos pavyzdinę ataskaitą „Prisitaikykite dabar. Visuotinis raginimas vadovauti atsparumui klimato kaitai“,
- atsižvelgdamas į 7-ąją ES aplinkosaugos veiksmų programą iki 2020 m. ir joje išdėstytą 2050 m. viziją,
- atsižvelgdamas į JT Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir į darnaus vystymosi tikslus (DVT),

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl 15-ojo Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos susitikimo (COP 15) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 25 d. Europos aplinkos agentūros (EAA) rodikliais pagrįstą ataskaitą „Europa 2016 m. – klimato kaita, padariniai ir pažeidžiamumas“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 2 d. EAA rodiklių vertinimą „Ekonominiai nuostoliai dėl ekstremalių klimato reiškinių Europoje“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 4 d. EAA ataskaitą „Prisitaikymas prie klimato kaitos Europos žemės ūkio sektoriuje“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 4 d. EAA ataskaitą „Europos aplinka-. Būklė ir raidos perspektyvos 2020 m. Žinios perėjimui prie tvarios Europos“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 29 d. Komisijos nepriklausomos vyriausiųjų mokslinių patarėjų darbo grupės mokslinę nuomonę dėl prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio sveikatai,
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 8 d. EAA ataskaitą „Sveika aplinka, sveikas gyvenimas. Kaip aplinka daro įtaką sveikatai ir gerovei Europoje“,
- atsižvelgdamas į JT 2015–2030 m. Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Kankūno prisitaikymo prie klimato kaitos programą,
- atsižvelgdamas į Varšuvos tarptautinį klimato kaitos poveikio sukeltų nuostolių ir žalos mechanizmą,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 8 d. rezoliuciją dėl tolesnių Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ veiksmų ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 33/2018 „Kova su dykumėjimu ES: didėjanti grėsmė, kuriai sumažinti reikia imtis daugiau veiksmų“,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 25/2018 „Potvynių direktyva: pažanga vertinant riziką, kartu planuojant ir tenkinant poreikį gerinti padėtį“,
- atsižvelgdamas į Komisijos ekonominio klimato kaitos poveikio ES sektoriuose prognozes, pagrįstas „iš apačios į viršų“ analizės (PESETA) ataskaitomis, visų pirma 2018 ir 2020 m. PESETA III ir IV ataskaitas,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0015.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0078.

⁽⁴⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 177, 2020 6 5, p. 3.

⁽⁶⁾ OL L 288, 2007 11 6, p. 27.

⁽⁷⁾ OL C 316, 2017 9 22, p. 99.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos (O-000075/2020 – B9-0075/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi stebimi klimato pokyčiai jau daro plataus masto poveikį ekosistemoms (ir ypač biologinei įvairovei), socialiniams ir ekonomikos sektoriams (didina nelygybę) ir žmonių sveikatai; kadangi svarbu užkirsti kelią, kad neatsirastų įvairių ir dažnai tarpusavyje susijusių grėsmių ekosistemoms ir laukinei gyvūnijai, įskaitant buveinių nykimą ir prastėjimą; kadangi klimato kaitos poveikis ir toliau stebimas visame pasaulyje ir ES, ir kadangi yra daugiau įrodymų, kad ateityje dėl klimato kaitos padidės ekstremalių su klimatu susijusių įvykių skaičius daugelyje ES regionų, taip pat trečiojoje šalyse, įvyks infekcinių ligų nešiotojų antplūdžiai, dėl kurių vėl gali atsirasti infekcinių ligų, kurios anksčiau buvo išnaikintos ES; kadangi prisitaikymas prie klimato kaitos yra ne tik naudingas ES ekonominiams interesams, bet būtinas visuomenės gerovei;
- B. kadangi klimato kaita daro ir prognozuojama, kad darys, skirtingą poveikį ES valstybėms narėms, regionams ir sektoriams; kadangi pakrančių ir salų regionai yra ypač pažeidžiami dėl klimato kaitos poveikio; kadangi ES regionų prisitaikymo pajėgumai yra labai skirtingi ir ES salų bei atokiausių regionų prisitaikymo pajėgumai yra riboti; kadangi prisitaikymo strategijomis taip pat turėtų būti skatinama pereiti prie darnaus vystymosi pažeidžiamose zonose, pavyzdžiui, salose, taikant aplinką tausojančius ir gamtos procesais pagrįstus sprendimus; kadangi Viduržemio jūros regionas labiau nukentės nuo su karščiu susijusio žmonių mirtingumo, vandens trūkumo, dykumėjimo, buveinių nykimo ir miškų gaisrų;
- C. kadangi koralų rifams ir mangrovėms, svarbiems natūraliems anglies dioksido absorbentams, kyla pavojus dėl klimato kaitos;
- D. kadangi gera dirvožemio būklė yra pagrindinis veiksnys mažinant dykumėjimo poveikį, nes dirvožemis yra didžiausias anglies absorbentas ir visų ekosistemų bei pasėlių pagrindas, kuris gali sulaikyti daug vandens ir atlieka svarbų vaidmenį stiprinamas visuomenės atsparumą aplinkos pokyčiams;
- E. kadangi vandens sektorius, žemės ūkis, žuvininkystė, miškininkystė ir sausumos bei jūrų biologinė įvairovė yra glaudžiai susiję, taip pat susiję su kintančiais žemės naudojimo modeliais ir gyventojų skaičiaus pokyčiais; kadangi klimato kaitos poveikis kitose pasaulio dalyse gali turėti įtakos ES prekybos, tarptautinių finansinių srautų, visuomenės sveikatos, migracijos ir saugumo srityse;
- F. kadangi bendras energijos vartojimas ES vandens sektoriuje yra didelis, todėl energija turi būti vartojama efektyviau, siekiant prisidėti prie Paryžiaus susitarimo tikslų ir ES klimato srities tikslų iki 2030 m. bei anglies dioksido poveikio neutralumo iki 2050 m. įgyvendinimo;
- G. kadangi Vandens pagrindų direktyvoje nėra konkrečių nuostatų, kurios būtų skirtos klimato kaitos poveikiui; kadangi Komisija savo komunikate dėl Europos žaliojo kurso vis dėlto pripažįsta, kad reikia atstatyti natūralias požeminio ir paviršinio vandens funkcijas;
- H. kadangi pastatai suvartoja 40 proc. viso ES suvartojamo energijos kiekio ir išmeta 36 proc. ES išmetamo CO₂ kiekio, ir kadangi todėl svarbu juos iš esmės renovuoti, įskaitant etapis vykdomas esmines renovacijas, kad būtų pasiektas 2050 m. ES tikslas išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti iki nulio;
- I. kadangi EAA apskaičiavo, kad iš viso dėl su orais ir klimatu susijusių ekstremalių sąlygų 28 ES valstybėse narėse 1980–2017 m. buvo patirta 426 mlrd. EUR piniginių nuostolių, ir teigia, kad numatomos su klimato kaita susijusios žalos išlaidos bus didelės, net jei įgyvendinamas Paryžiaus susitarimas; kadangi į šias išlaidas turėtų būti atsižvelgta atliekant įgyvendintinių priemonių sąnaudų ir naudos analizę; kadangi atsparios klimato kaitai investicijos gali apriboti neigiamą klimato kaitos poveikį ir taip sumažinti prisitaikymo kainą; kadangi klimato kaitos poveikis už ES ribų greičiausiai turės įvairių ekonominių, socialinių ir politinių padarinių Europos Sąjungai, be kita ko, prekybos, tarptautinių finansinių srautų, priverstinio gyventojų perkėlimo dėl klimato kaitos ir saugumo atžvilgiu; kadangi būtinos investicijos į prisitaikymą prie klimato kaitos dar nebuvo įvertintos arba įtrauktos į daugiametės finansinės programos (DFP) klimato duomenis;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- J. kadangi klimato kaitą ir jos poveikį galima gerokai sumažinti vykdant plataus užmojo pasaulinę klimato kaitos švelninimo politiką, suderinamą su Paryžiaus susitarimo klimato kaitos švelninimo tikslu; kadangi dabartinių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo išpareigojimų nepakanka norint pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus, jų laikantis pasaulinis atšilimas viršys 3 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu;
- K. kadangi prisitaikymas prie klimato kaitos yra būtinas siekiant numatyti dabartinius ir būsimus neigiamus klimato kaitos padarinius bei su jais susidoroti ir užkirsti kelią trumpalaikiai, vidutinės trukmės ir ilgalaikiai klimato kaitos keliama rizikai arba ją sumažinti; kadangi tvirta ES prisitaikymo strategija yra labai svarbi ruošiant pažeidžiamus regionus ir sektorius; kadangi į naująją strategiją reikėtų labiau integruoti bendras tarptautines pastangas, be kita ko, darnaus vystymosi, biologinės įvairovės ir nelaimių rizikos mažinimo srityse;
- L. kadangi prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių, skirtų nuostolių ir žalos ar priverstinio gyventojų perkėlimo dėl klimato kaitos problemoms spręsti, finansavimo mechanizmai bus veiksmingesni, jei moterys – įskaitant paprastas moteris – galės visapusiškai dalyvauti kūrimo procesuose, priimančias sprendimus ir juos įgyvendinant; kadangi naudojantis moterų žiniomis – įskaitant apie vietą ir čiabuvių – gali būti pažangiau valdomos nelaimės, padidėti biologinė įvairovė, pagerėti vandentvarka, sustiprėti aprūpinimas maistu, apsisaugoma nuo dykumėjimo, saugomi miškai, užtikrinamas greitas perėjimas prie atsinaujinančiosios energijos technologijų ir gerinama visuomenės sveikata;
- M. kadangi su klimato kaita susiję pavojai sveikatai turės įtakos žmonėms, visų pirma tam tikroms pažeidžiamoms jų grupėms (vyresnio amžiaus asmenims, vaikams, lauke dirbantiems darbuotojams ir benamiams); kadangi dėl šių pavojų, *inter alia*, didėja sergamumas ir mirtingumas dėl ekstremalių meteorologinių reiškinių (karščio bangų, audrų, potvynių, miškų gaisrų) bei atsiranda naujos infekcinės ligos (kurių plitimui, laikui ir intensyvumui įtakos turi temperatūros pokyčiai, drėgmė ir lietus); kadangi dėl ekosistemos pokyčių gali padidėti ir infekcinių ligų rizika;
- N. kadangi, vadovaujantis Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, dėl prognozuojamos klimato kaitos iki 2030 m. kasmet mirs maždaug 250 000 daugiau žmonių;
- O. kadangi ekosistemų, pavyzdžiui, miškų, pievų, durpynų ir šlapynių, atkūrimas teigiamai veikia atitinkamos žemės naudojimo sistemos anglies dioksido pusiausvyrą ir tai yra ir klimato kaitos švelninimo, ir prisitaikymo prie jos priemonė;
- P. kadangi investicijomis į ekologinių katastrofų prevenciją galima veiksmingai pagerinti prisitaikymą prie klimato kaitos ir sumažinti su klimatu susijusių ekstremalių meteorologinių reiškinių dažnumą ir intensyvumą;
- Q. kadangi, remiantis 2019 m. IPCC specialiąja ataskaita dėl klimato kaitos ir žemės, didelio anglies dioksido kiekio ekosistemų išsaugojimas iškart turi teigiamą poveikį klimato kaitai; kadangi atkūrimo ir kitų žemės naudojimo sistemų priemonių teigiamas poveikis nėra greitas;
- R. kadangi prisitaikymui prie klimato kaitos yra labai svarbu pasiekti tikslą dėl geros vandens telkinių ekologinės būklės, nes keičiantis klimatui vandens telkinių ekologiškai būklei kyla vis didesnis pavojus;

Bendrosios pastabos

1. pabrėžia, kad prisitaikymas prie klimato kaitos yra būtinas visai Sąjungai, taip pat visoms šalims ir regionams, siekiant sumažinti neigiamą ir negrįžtamą klimato kaitos poveikį, kartu įgyvendinant plataus užmojo klimato kaitos švelninimo priemones, stengiantis, kad visuotinis klimato atšilimas būtų žemesnis nei 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu laikotarpiu, visapusiškai išnaudoti atsparaus klimato kaitai augimo ir darnaus vystymosi galimybes ir maksimaliai padidinti naudą iš kitų aplinkos politikos sričių ir teisės aktų; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį savo tvirtą išpareigojimą siekti visuotinio prisitaikymo tikslo, kaip apibrėžta Paryžiaus susitarime;
2. pripažįsta, kad ES miestai ir regionai jau yra patyrę įvairių neigiamą klimato kaitos poveikį, pavyzdžiui, ekstremalias liūtis, potvynius ir sausras, ir kad šie reiškiniai vietos bendruomenėms ir verslui kelia su aplinka susijusį, ekonominį ir saugos pavojus; mano, kad būsimoje strategijoje turėtų būti atsižvelgta į šią skubiai sprendtiną padėtį ir turėtų būti pasiūlytos atitinkamos su tuo susijusios priemonės;
3. siūlo, kad reaguojamojo pobūdžio Europos Sąjungos solidarumo fondo veikla būtų papildyta iš anksto suplanuotu prisitaikymu prie klimato kaitos, kad padidinus ES teritorijos ir jos gyventojų prisitaikymo prie klimato kaitos pajėgumus ir sumažinus jautrumą, sumažėtų jų pažeidžiamumas;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

4. reiškia paramą Pasaulinės prisitaikymo komisijos veiklai siekiant atkreipti dėmesį į prisitaikymą prie klimato kaitos;

5. ragina iš naujo ir geriau sutelkti dėmesį į prisitaikymą prie klimato kaitos; todėl džiaugiasi, kad Komisija pateiks naują strategiją, kuri yra pagrindinis ES klimato politikos komponentas, ir prašo jos nedelsiant pristatyti strategiją; mano, kad tai yra galimybė parodyti, kad kuriant atsparumą klimato kaitai ES yra pasaulinė lyderė, kuri didina finansavimą, taip pat skatina mokslą, paslaugas, technologijas ir prisitaikymo prie klimato kaitos praktiką; mano, kad naujoji strategija turėtų būti neatsiejama Europos žaliojo kurso dalis, siekiant sukurti atsparią ES, kad sukūrus ir palaikant didelių prisitaikymo ir reagavimo pajėgumų sistemas greitai kintančiomis klimato sąlygomis būtų skatinamas darnus ekonominis vystymasis, užtikrinama gyvenimo kokybė ir visuomenės sveikata, užtikrinamas aprūpinimas vandeniu ir maistu, gerbiama ir saugoma biologinė įvairovė, pereinama prie švarių energijos šaltinių ir užtikrinamas klimato bei socialinis teisingumas; palankiai vertina sustiprintą prisitaikymo prie klimato kaitos valdymo režimą pagal Europos klimato teisės aktą;

6. palankiai vertina 2018 m. lapkričio mėn. Komisijos atliktą ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos vertinimą ir atkreipia dėmesį į jos išvadą, kad plataus masto strategijos tikslai nebuvo visiškai pasiekti, tačiau padaryta pažanga vykdamas visus jos pavienius veiksmus; šiuo atžvilgiu mano, kad naujojoje strategijoje nustatyti tikslai turi būti platesni užmojų, kad ES būtų pasiruošusi prognozuojamam neigiamam klimato kaitos poveikiui;

7. ragina atsižvelgti į prisitaikymą prie klimato kaitos kuriant ir atnaujinant esamą infrastruktūrą visuose sektoriuose ir planuojant teritorijas, taip pat ragina veiksmingai didinti teritorijų planavimo, pastatų, visos susijusios infrastruktūros ir kitų investicijų atsparumą klimato kaitai, ypač pasitelkiant *ex ante* patikrinimus, siekiant įvertinti projektų pajėgumą įveikti vidutinės trukmės ir ilgalaikį klimato kaitos poveikį pagal skirtingus pasaulinio temperatūros kilimo scenarijus, siekiant sužinoti, ar projektai atitinka reikalavimus Sąjungos finansavimui gauti, ir užtikrinti, kad ES lėšos būtų naudojamos efektyviai ilgalaikiams, suderintiems su klimatu projektams; ragina reformuoti inžinerijos standartus ir praktiką visoje ES, kad būtų integruoti fiziniai klimato kaitos pavojai;

8. pabrėžia, kad žaliaji infrastruktūra padeda prisitaikyti prie klimato kaitos, nes padeda saugoti gamtos turtus, natūralias buveines ir rūšis, išlaikyti tinkamą ekologinę būklę, užtikrinti vandens telkinių valdymą ir apsirūpinimo maistu saugumą;

9. apgailestauja, kad 2013 m. strategijoje tinkamai neatsižvelgiama į būtinybę skubiai įgyvendinti prisitaikymo priemones; teigiamai vertina sustiprintą prisitaikymo veiksmų valdymą įgyvendinant Europos klimato teisės aktą ir ragina į naująją strategiją įtraukti privalomus ir kiekybiškai įvertinamus ES ir valstybių narių lygmens veiksmus, nustatyti prioritetines sritis ir investavimo poreikius, įskaitant vertinimą, kiek ES investicijos prisideda prie bendro Sąjungos klimato pažeidžiamumo mažinimo, dažniau vykdyti peržiūros procesą siekiant aiškiai nustatytų tikslų ir vykdyti tinkamą vertinimą bei nustatyti naujausiais mokslo duomenimis pagrįstus rodiklius, kad būtų galima įvertinti jos įgyvendinimo pažangą; pripažįsta, kad būtina nuolat atnaujinti priemones ir planus dar neregėta sparta besikeičiančiame pasaulyje; todėl ragina Komisiją reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti naująją strategiją pagal atitinkamas Europos klimato teisės akto nuostatas;

10. taip pat pažymi, kad pažanga įgyvendinant vietos ir regionų prisitaikymo strategijas buvo mažesnė, nei tikėtasi ir skiriasi valstybėse narėse; ragina valstybes nares skatinti regionus ir padėti jiems įgyvendinti prisitaikymo prie klimato kaitos planus ir imtis veiksmų; pabrėžia, kad prisitaikymo prie klimato kaitos strategijose turėtų būti deramai atsižvelgta į teritorijų specifiką ir vietos žinias; ragina Komisiją užtikrinti kad visi ES regionai būtų pasirengę kovoti su klimato kaitos poveikiu prisitaikydami prie klimato kaitos; atsižvelgdamas į tai, pripažįsta Merų pakto, kuris sustiprino bendradarbiavimą prisitaikymo prie klimato kaitos srityje vietos lygmeniu, vertę, taip pat nuolatinio įvairiais lygmenimis vykdomo dialogo klimato ir energetikos klausimais, kaip numatyta Energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamente, vertę; ragina užtikrinti stipresnį prisitaikymo prie klimato kaitos vaidmenį Europos klimato pakte;

11. pabrėžia, kad svarbu valdyti fizinę dėl klimato kylančią riziką, ir ragina privalomus klimato rizikos vertinimus įtraukti į ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ir į nacionalinius prisitaikymo prie klimato kaitos planus;

12. ragina siekti, kad viešieji pirkimai būtų klimatui nekenkiančių medžiagų ir paslaugų naudojimo pavyzdys;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

13. pabrėžia, kad naująją strategiją svarbu toliau skatinti prisitaikymą prie klimato kaitos regionuose ir miestuose, pavyzdžiui, skatinant teisės aktų sistemas, pagal kurias reikalaujama tinkamų prisitaikymo strategijų ir stebėsenos regionų ir miesto lygmenimis, prieš tai deramai pasikonsultavus su susijusiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant pilietinę visuomenę ir jaunimo organizacijas, profesines sąjungas ir vietos įmones, pridėdant finansines paskatas, kad būtų padedama jas įgyvendinti; pabrėžia, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas pažeidžiamiausių geografinių zonų, pavyzdžiui, pakrantės zonų, salų ir atokiausių regionų, kuriems klimato kaita gaivalinėmis nelaimėmis ir ekstremaliais meteorologiniais reiškiniais daro didesnę poveikį, pasirengimui ir gebėjimui prisitaikyti; apgailestauja, kad 2013 m. Komisijos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje labai trūko lyčių aspektu grindžiamo požiūrio, ir primygtinai reikalauja taikyti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį, kurį taikant būtų visapusiškai atsižvelgiama į moterų ir mergaičių pažeidžiamumą bei puoselėjama lyčių lygybė dalyvavimo aspektu;

14. pabrėžia, kad būtina stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą prisitaikymo prie klimato kaitos srityje, taip pat skubiai reaguojant į su klimatu susijusias nelaimes; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją remti valstybės nares joms dalijantis žiniomis ir geriausia patirtimi, susijusiomis su įvairiomis pastangomis prisitaikyti prie klimato kaitos regionų ir vietos lygmenimis;

15. pabrėžia, kad valstybėms narėms, regionams ir miestams reikia stiprinti prisitaikymo gebėjimus siekiant sumažinti klimato kaitos nulemtą pažeidžiamumą ir sukeltą socialinį poveikį; ragina Komisiją ir ES agentūras suteikti būtiną pajėgumų stiprinimą ir mokymus bei sukurti tinkamo keitimosi informacija ir gerą patirtimi sistemą tarp vietos, subnacionalinių ir nacionalinių valdžios institucijų;

16. pabrėžia, kad prisitaikymo strategijomis taip pat turėtų būti skatinama pakeisti modelį pažeidžiamose zonose, pavyzdžiui, salose, taikant aplinką tausojančius ir gamtos procesais pagrįstus sprendimus, ir turėtų būti stiprinamas nepriklausomumas, siekiant užtikrinti geresnes gyvenimo sąlygas, be kita ko, darnų ir vietinį žemės ūkį, darnią vandentvarką, dažnesnį atsinaujinančiosios energijos naudojimą ir kt. pagal DVT, kad būtų stiprinamas jų atsparumas ir jų ekosistemų apsauga;

17. pažymi, kad būtina ir toliau registruoti klimato kaitos poveikį, pavyzdžiui, gamtinių pavojų atsiradimą; todėl palankiai vertina jau pradėtą ES klimato kaitos ir sveikatos stebėsenos centro projektą „Climate-ADAPT“ ir ragina Komisiją toliau plėtoti ir išplėsti projektą, kad jis apimtų kitus sektorius;

18. pabrėžia, kad yra svarbi klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos sąveika bei galima abipusė nauda; pabrėžia, kad įvertinus dabartinę prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją nustatyta, kad politikos priemonėse ir planuose reikia labiau pabrėžti klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos ryšį; pažymi, kad toks šių reiškinų sąveika grindžiamas požiūris į šiuos klausimus yra būtinas ir dėl būtinybės skubiai spręsti klimato ir aplinkos krizes, ir dėl būtinybės apsaugoti žmonių sveikatą ir sustiprinti ekologinių ir socialinių sistemų atsparumą, pasirūpinant, kad niekas neliktų nuošalyje; pabrėžia, kad nors gyvybiškai svarbu dėti bendras pastangas siekiant veiksmingai sušvelninti klimato kaitą (nes tai yra tarpvalstybinis reiškinys), visų pirma reikėtų atsižvelgti ir į klimato kaitos poveikį bei prisitaikymo prie jos kainą kiekvienam regionui, ypač tiems regionams, kuriems kyla dvigubai didesni sunkumai, nes jie turi prisidėti prie pasaulinių klimato kaitos švelninimo pastangų ir jie patiria vis daugiau išlaidų kovodami su klimatu susijusiu poveikiu;

19. mano, kad neigiamas klimato kaitos poveikis galėtų viršyti valstybių narių prisitaikymo pajėgumus; todėl mano, kad valstybės narės ir Sąjunga turėtų kartu stengtis išvengti su klimato kaita susijusių nuostolių ir žalos, juos sumažinti ir juos spręsti, kaip nurodyta Paryžiaus susitarimo 8 straipsnyje; pripažįsta, kad būtina kurti papildomas nuostoliams ir žalai skirtas priemones;

20. pripažįsta, kad klimato kaitos poveikis yra tarpvalstybinis, darantis įtaką, pavyzdžiui, prekybai, migracijai ir saugumui; todėl primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad naujoji strategija būtų visa apimanti ir joje būtų atsižvelgta į įvairiausių klimato kaitos poveikį;

21. pabrėžia, kad ES turi būti pasirengusi priverstiniam gyventojų perkėlimui dėl klimato kaitos, ir pripažįsta poreikį imtis atitinkamų priemonių, kad būtų apsaugotos gyventojų, kuriems kyla grėsmė dėl klimato kaitos poveikio, žmogaus teisės;

Gamtiniai sprendimai ir žalioji infrastruktūra

22. primena, kad klimato kaita ir jos poveikis daro įtaką ne tik žmonėms, bet ir biologinei įvairovei ir jūrų bei sausumos ekosistemoms ir kad, remiantis svarbia IPBES ataskaita, klimato kaita šiuo metu yra trečias pagal svarbą tiesioginis biologinės įvairovės nykimo visame pasaulyje veiksnys ir tvarūs pragyvenimo šaltiniai bus būtini siekiant sušvelninti

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

pavojingą antropogeninį poveikį klimato sistemai ir prie jo prisitaikyti; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų labiau suderintas prisitaikymo prie klimato kaitos ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonių, vykdomų pagal 2030 m. biologinės įvairovės strategiją, įgyvendinimas;

23. ragina sukurti ištis suderintą ir atsparų transeuropinį gamtos tinklą, kurį sudarytų ekologiniai koridoriai, apsaugantys nuo genetinės izoliacijos, sudarantys galimybę rūšims migruoti ir išlaikyti bei sustiprinti sveikas ekosistemas, kartu netrukdam vystyti tradicinės, tačiau klimato kaitos poveikiui atsparios infrastruktūros;

24. pabrėžia, kad svarbu taikyti tvarius gamtinius prisitaikymo sprendimus, taip pat išsaugoti bei atkurti jūrų ir sausumos ekosistemas, kurios tuo pat metu gali prisidėti prie klimato kaitos poveikio švelninimo ir prisitaikymo prie jo, biologinės įvairovės apsaugos ir kovos su skirtingų tipų tarša; ragina į naująją strategiją įtraukti plataus užmojo veiksmų planus dėl intensyvesnio šių sprendimų taikymo, teikiant tinkamą finansavimą, taip pat iš DFP, „InvestEU“ ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, ir siūlo peržiūrėti esamų finansinių produktų portfelius ir pagerinti finansavimo sąlygas, kad būtų ištaisyta dabartinė nepakankamai gera investavimo padėtis; taip pat ragina deramai pasinaudoti programa LIFE, kad ji padėtų skatinti inovacijas prisitaikant prie klimato kaitos, taptų erdve eksperimentams, sprendimų kūrimui ir bandymui, siekiant sukurti Sąjungos atsparumo klimato pavojams sprendimus;

25. atkreipia dėmesį į būtinybę įvertinti ir toliau stiprinti miškų, medžių ir žaliosios infrastruktūros potencialą prisitaikant prie klimato kaitos ir teikiant ekosistemines paslaugas, nes pvz., miestų teritorijose augantys medžiai, be kitų privalumų, kaip antai oro kokybės gerinimo, gali net sumažinti ekstremalią temperatūrą; ragina miestuose sodinti daugiau medžių, remti tvarią miškotvarką ir integruotai reaguoti į miškų gaisrus, be kita ko, pvz., deramai išmokant juos gesinančius ugniagesius, siekiant apsaugoti ES miškus nuo naikinimo, kurį sukelia ekstremalūs klimato reiškiniai; pabrėžia, kad visos prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės, skirtos miško atkūrimui ir žemės ūkiui, turėtų būti grindžiamos naujausiomis mokslo žiniomis ir turėtų būti įgyvendinamos visapusiškai laikantis ekologinių principų;

26. pažymi, kad nuo 1977 m. vienas iš ES 2-osios aplinkosaugos veiksmų programos prioritetų buvo labiausiai savo natūralią būseną išsaugojusių miškų nustatymas ir ypatingas dėmesys jiems; taip pat pažymi, kad nors kol kas nesiimta jokių veiksmų, ES ši prioritetą taip pat perkėlė į 2030 m. biologinės įvairovės strategiją; ragina Komisiją suderinti būsimą ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją su ES biologinės įvairovės strategijos tikslais, visų pirma atsižvelgiant į griežtą visų neliečiamų miškų apsaugą ir jų išsaugojimo bei atkūrimo tikslus;

27. pabrėžia nepažeistų miško ekosistemų vaidmenį⁽⁸⁾ siekiant iversti grėsmę aplinkai keliančius veiksniai, įskaitant klimato pokyčius, dėl joms būdingų savybių, leidžiančių padidinti prisitaikymo pajėgumus, ir įskaitant evoliucines giminystės linijas, kurios yra unikaliai pritaikytos išgyventi sezoninius temperatūros pokyčius ir ilgai vykstančias kraštovaizdžio lygmens permainas;

28. pabrėžia, kad esama technologijų, kurias naudojant galima persodinti medžius; supranta, kad tam tikrais atvejais vykdam statybas miestuose gali būti suardomos žaliosios zonos, ir šiuo atveju remia medžių persodinimą, suteikiant jiems galimybę į naują gyvenimą naujose, tinkamai suprojektuotose vietose;

29. ragina Komisiją ir valstybes nares programavimo, finansavimo ir investavimo tikslais priskirti žaliąją infrastruktūrą ypatingos svarbos infrastruktūros objektų kategorijai;

30. pažymi, kad padidėjus karščiui ir esant kitoms įtampą keliančioms sąlygoms, kenčia ir tam tikri žaliosios infrastruktūros elementai, ir kad jie galėtų turėti ne tik fizinį, bet ir fiziologinį vėsinimo poveikį, mes turime suteikti jiems palankias sąlygas, dirvožemį ir drėgmę, kad jie klestėtų miestų teritorijose; todėl pabrėžia žaliojo miestų planavimo, kurį vykdam būtų ne tik sodinami medžiai, bet ir atsižvelgiama į įvairius žaliosios infrastruktūros elementų poreikius, svarbą;

31. pripažįsta vandenynų vaidmenį prisitaikant prie klimato kaitos ir pabrėžia, jog reikia užtikrinti ir skatinti, kad jūros ir vandenynai būtų geros būklės ir atsparūs; primena, kad IPCC specialiojoje ataskaitoje „Vandenynai ir kriosfera keičiantis klimatui“ nurodoma, kad klimato mechanizmai priklauso nuo vandenynų ir jūrų ekosistemų, kuriems šiuo metu neigiamą

⁽⁸⁾ J. E. M. Watson et al., „Ypatinga nepažeistų miško ekosistemų vertė“, *Nature, Ecology and Evolution*, 2 tomas, Nr. 4, Macmillan Publishers Limited, Londonas, 2018 m.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

poveikį daro visuotinis atšilimas, tarša, pernelyg intensyvus jūrų biologinės įvairovės naudojimas, rūgštėjimas, deguonies mažėjimas ir pakrančių erozija, geros būklės; pabrėžia, kad IPCC taip pat nurodo, kad vandenyno klausimas sudaro tik dalį sprendimo, kuriuo siekiama sušvelninti klimato kaitos poveikį ir prie jo prisitaikyti, ir pabrėžia, kad nemažiau svarbu yra mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir ekosistemų taršą bei stiprinti natūralius anglies dioksido absorbentus;

32. atkreipia dėmesį į tai, kad suprastėjus pakrančių ir jūrų ekosistemų būklei kyla pavojus vietos bendruomenių fiziniam, ekonominiam ir apsirūpinimo maistu saugumui ir ekonomikai apskritai ir silpninamas jų gebėjimas užtikrinti būtinąsias ekosistemos funkcijas, pvz., maisto, anglies dioksido kaupimo, deguonies gaminimo, taip pat remti gamtinius prisitaikymo prie klimato kaitos sprendimus;

33. perspėja, kad tam tikros pakrančių zonos gali patirti didelį spaudimą dėl kylančio jūros lygio, tiek į pakrančių vandeninguosius sluoksnius, naudojamus geriamojo vandens gavymui, tiek į kanalizacijos sistemą besiskverbiančio sūraus vandens ir ekstremalių orų, kurie gali lemti neužderėjusius pasėlius, vandens telkinių taršą, infrastruktūros pažeidimus ir priverstinį gyventojų perkėlimą; ragina žaliąją infrastruktūrą vystyti pakrančių miestuose, kurie dažniausiai yra šalia šlapynių, kad būtų išsaugota biologinė įvairovė ir pakrančių ekosistemos ir būtų sustiprintas darnus ekonomikos, turizmo ir pakrančių kraštovaizdžio vystymasis, nes tai taip pat padeda stiprinti atsparumą klimato kaitai šiose pažeidžiamose teritorijose, visų pirma tose, kurios patiria poveikį dėl kylančio jūros lygio;

34. remia iniciatyvas, įskaitant miestų strategijų kūrimą ir geresnį teritorijų planavimą, kuriomis siekiama išnaudoti stogų ir kitos infrastruktūros, pvz., parkų, miesto sodų, žaliųjų stogų ir sienų, oro filtravimo prietaisų, vėsių šaligatvių, porėto betono ir kitų priemonių, kuriomis galima prisidėti prie aukštos miestų temperatūros vėsinimo, lietaus vandens sulaikymo ir pakartotinio panaudojimo ir maisto produktų gamybos, potencialą, kartu mažinant oro taršą, gerinant gyvenimo miestuose kokybę, mažinant riziką žmonių sveikatai ir saugant biologinę įvairovę, įskaitant apdulkingojo; mano, kad infrastruktūra, pvz., keliai, automobilių statymo aikštelės, traukinio bėgiai, taip pat elektros energijos ir drenavimo sistemos ir kt., turi būti atspari biologinės įvairovės ir klimato kaitos poveikiui;

35. pripažįsta, kad valdžios institucijų vykdomi teritorijų planavimo ir miestų plėtros poveikio vandens sistemai vertinimai galėtų suteikti planavimo institucijoms reikiamos informacijos, kuria vadovaudamiesi jie galėtų statyti nesukeldami problemų vandens sistemai; ragina valstybes nares įtraukti tokius vertinimus į savo taikomus metodus; ragina valstybes nares parengti potvynio pavojaus ir potvynio rizikos žemėlapius, kaip numatyta Direktyvos 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo 6 straipsnyje, taip sumažinant potvynių poveikį;

36. primena, kad klimato kaita daro poveikį tiek vandens kiekiui, tiek vandens kokybei, nes mažesnė vandens tėkmė vandens telkiniuose reiškia, kad mažiau praskiedžiamos kenksmingosios medžiagos, kurios kelia grėsmę biologinei įvairovei, žmonių sveikatai ir geriamojo vandens tiekimui; todėl ragina užtikrinti geresnę vandentvarką miesto ir kaimo vietovėse, įskaitant tvaraus drenažo sistemos kūrimą, pagerinus žemės planavimą, kad būtų užtikrintos ir atkurtos natūralios tėkmės sistemos, ir natūralių vandens sulaikymo priemonių kūrimą, siekiant padėti sušvelninti potvynius ir sausras, palengvinti požeminio vandens telkinių pasipildymą bei užtikrinti, kad būtų vandens išteklių geriamojo vandens gamybai; pabrėžia, kad vandentvarkoje taikomos prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės turėtų atitikti priemones, kuriomis siekiama stiprinti ūkininkavimo tvarumą ir žiedišumą, skatinama energetikos pertvarka ir ekosistemų bei biologinės įvairovės išsaugojimas ir atkūrimas; šiuo atžvilgiu ragina tvirtai susieti būsimą nulinės vandens, oro ir dirvožemio taršos veiksmų planą su naująja ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija;

37. ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti visišką Direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, įgyvendinimą, kad būtų pagerinta prieš srovę esančio vandens kokybė; pažymi, kad priemonės, kuriomis sulaikomas arba išgaunamas vanduo iš prieš srovę esančių vandens telkinių, daro poveikį pasroviui esantiems vandens telkiniams (taip pat ir kitose valstybėse), ir tai gali trukdyti ekonomikos plėtrai pasroviui esančiose teritorijose bei sumažinti turimus geriamojo vandens išteklius; ragina taikyti suderintas įvairių sričių politikos priemones, kad būtų lengviau pasiekti bent gerą ekologinę vandens telkinių būklę Europos Sąjungoje, ir pabrėžia, kad nepaprastai svarbu užtikrinti Vandens pagrindų direktyvą atitinkančią gamtosauuginį debitą ir reikšmingai pagerinti gėlo vandens telkinių ekologinius ryšius;

38. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau remti pakartotinį vandens naudojimą, kad būtų išvengta nesutarimų dėl vandens paskirstymo skirtingoms paskirtims, kartu užtikrinant, kad būtų pakankamai vandens išteklių geriamojo vandens gamybai, nes tai būtina siekiant įgyvendinti žmogaus teisę į vandenį;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

39. atkreipia dėmesį į didelį energijos suvartojimą vandens sektoriuje; ragina Komisiją apsvarstyti efektyviai energiją vartojančias priemones ir galimybę naudoti išvalytas nuotekas kaip vietoje naudojamą atsinaujinančiosios energijos šaltinį; pažymi, kad dabartinė Miesto nuotekų valymo direktyva nebuvo peržiūrėta nuo jos priėmimo 1991 m.; ragina Komisiją persvarstyti Miesto nuotekų valymo direktyvą, kad būtų užtikrinta, jog ja teigiamai prisidedama prie Sąjungos klimato ir aplinkos srities tikslų;

Prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės ir nuoseklumas

40. pabrėžia, kad siekiant tvaresnės ateities prisitaikymo prie klimato kaitos aspektą reikia įtraukti į visas atitinkamas ES politikos sritis, pvz., žemės ūkio, maisto produktų gamybos, miškininkystės, transporto, prekybos, energetikos, aplinkos, vandentvarkos, pastatų, infrastruktūros, pramonės, jūrų ir žuvininkystės politiką, taip pat sanglaudos politiką ir vietos vystymosi bei socialinę politiką, taip pat siekti kuo didesnės jų bendros naudos, ir reikia suderinti kitas ES žaliajo kurso iniciatyvas su prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo priemonėmis;

41. ragina Komisiją kruopščiai įvertinti visų susijusių teisėkūros ir biudžeto pasiūlymų poveikį klimatui ir aplinkai ir užtikrinti, kad jie visiškai atitiktų siekį apriboti pasaulio klimato atšilimą, kad jis nesiektų 1,5 °C;

42. apgailestauja, kad 2014–2020 m. laikotarpiu ES politinėmis priemonėmis buvo leidžiamos klimatui ir aplinkai žalingos subsidijos, kurios prisidėjo prie sumažėjusio ES ekosistemų atsparumo; primygtinai ragina, kad visose politikos srityse taikomomis taisyklėmis turėtų būti užkirstas kelias tokiam viešųjų išteklių naudojimui;

43. ragina Komisiją taikyti plačių užmojų požiūrį į būsimą renovacijų bangą ir priimti tinkamas iniciatyvas garantuojant etapais vykdomas ir esmines renovacijas, kuriose didelis dėmesys skiriamas ekonominiam efektyvumui; šiuo atžvilgiu palankiai vertina Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen užmojus sukurti europinį Bauhauzą, suburiančią inžinierius, architektus ir kitus pastatų sektoriaus darbuotojus, kaip ji pabrėžė Europos Parlamente 2020 m. rugsėjo 16 d. skaitydama pranešimą apie Sąjungos padėtį;

44. ragina naująją strategiją suderinti su visuotiniais veiksmais ir susitarimais, pvz., Paryžiaus susitarimu, DVT ir Biologinės įvairovės konvencija; prašo Komisijos naujojoje strategijoje nustatyti veiksmus, kuriais būtų skatinamas ir palengvinamas prisitaikymas prie klimato kaitos už ES ribų, visų pirma mažiausiai išsivysčiusiose šalyse ir mažose salų valstybėse, kurios patiria didžiausią poveikį dėl klimato kaitos ir kylančio jūros lygio, sustiprinti savo techninę pagalbą bei dalijimąsi geriausią patirtimi su trečiosiomis šalimis vykdamas savo išorės veiksmus;

45. ragina, kad naująją prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją būtų skatinami ir kuriami prisitaikymo sprendimai su trečiosiomis šalimis, visų pirma tose pasaulio dalyse, kurios yra labiausiai pažeidžiamos klimato kaitos ir patiria didžiausią jos poveikį; taip pat pabrėžia, kad būtina veiksmingai ir tiksliai stiprinti pajėgumus besivystančiose šalyse ir skleisti prisitaikymo prie klimato kaitos technologijas ir atsakomybę visose tiekimo grandinėse;

46. ragina Komisiją tinkamai ir greitai spręsti dykumėjimo ir dirvožemio degradacijos problemas, kurios jau dabar daro poveikį daugumai Sąjungos šalių ir tai yra du akivaizdžiausi klimato kaitos padariniai, parengti metodiką ir rodiklius jų mastui įvertinti; taip pat pabrėžia, kad reikia spręsti dirvožemio sandarinimo problemą; primena apie Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje „Kova su dykumėjimu ES: didėjanti grėsmė, kuriai sumažinti reikia imtis daugiau veiksmų“ pateiktas išvadas, visų pirma dėl poreikio stiprinti ES teisinį pagrindą dėl dirvožemio, stiprinti veiksmus siekiant įgyvendinti valstybių narių įsipareigojimus ne vėliau kaip iki 2030 m. neutralizuoti dirvožemio degradaciją Europos Sąjungoje ir geriau spręsti pagrindines dykumėjimą lemiančias priežastis, visų pirma susijusias su netvaria žemės ūkio praktika; apgailestauja, kad šiuo klausimu trūksta konkrečios ES politikos ir veiksmų; todėl ragina Komisiją pagal prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją pateikti ES kovos su dykumėjimu strategiją; ragina skirti pakankamai lėšų kovai su dykumėjimu ir dirvožemio degradacija;

47. pripažįsta nevienodą klimato kaitos poveikį ir tai, kad skirtingą neigiamą poveikį patirs ne tik skirtingos valstybės narės, bet svarbiausia, ir skirtingi regionai, ir tai lemia atitinkamus jų prisitaikymo priemonių poreikius; todėl ragina Komisiją parengti gaires valstybėms narėms ir regionams, kad padėtų jiems kuo efektyviau taikyti savo prisitaikymo prie klimato kaitos priemones;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

48. pabrėžia, kad būtina stiprinti pasirengimą ir prisitaikymo pajėgumus tose geografinėse teritorijose, kurios patiria didelį klimato kaitos poveikį, pvz., salų ir atokiausiuose ES regionuose;

49. pripažįsta, kad neigiamas klimato kaitos poveikis bus ypač didelis skurstančioms ir palankių sąlygų neturinčioms visuomenės grupėms, nes paprastai jos turi ribotesnius prisitaikymo pajėgumus ir labiau priklauso nuo išteklių, kuriems klimato kaita daro poveikį; pabrėžia, kad stengiantis prisitaikyti prie klimato kaitos būtina atkreipti dėmesį į klimato kaitos ir įvairiausių socialinių ir ekonominių pažeidžiamumo šaltinių, įskaitant skurdą ir lyčių nelygybę, ryšį;

50. ragina sustiprinti socialinės apsaugos sistemas, kad nuo neigiamo klimato kaitos poveikio būtų apsaugoti pažeidžiamiausi regionai ir žmonės, taip pat nustatyti pažeidžiamas grupes visais susijusiais valdymo lygmenimis rengiant sąžiningo prisitaikymo politiką;

51. pabrėžia, kad prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių pasirinkimas turėtų būti vykdomas remiantis įvairių kriterijų analize, apimančia efektyvumą, veiksmingumą, finansines sąnaudas, suderinimą su švelninimo priemonėmis, miestų perspektyva ir kt.; ragina Komisiją parengti prisitaikymo prie klimato kaitos apibrėžtį, siekiant užtikrinti, kad visos priemonės būtų veiksmingos ir tinkamos paskirčiai;

52. prabrėžia netinkamo prisitaikymo prie klimato kaitos riziką ir su tuo susijusias išlaidas; todėl ragina Komisiją parengti rodiklius, kad remiantis prognozuojamu poveikiu būtų galima išmatuoti, ar Sąjunga vykdo savo prisitaikymo prie klimato kaitos tikslus;

53. ragina kurti bendras prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų efektyvumo stebėjimo ir vertinimo metodikas ir būdus, pripažįstant, kad klimato kaitos poveikis ir prisitaikymo veiksmai priklauso nuo vietos ir konteksto;

Finansavimas

54. ragina didinti finansavimą visais valdymo lygmenimis ir sutelkti viešąsias ir privačias investicijas į prisitaikymą prie klimato kaitos; primena savo poziciją, kurioje raginama užtikrinti, kad kitoje 2021–2027 m. DFP ir „Next Generation EU“ su klimatu susijusioms išlaidoms būtų numatytas 30 proc., o su biologine įvairove susijusioms išlaidoms – 10 proc. tikslas, nes tai turėtų padėti švelninti klimato kaitą ir prie jos prisitaikyti; ragina, kad atsparumas klimato kaitai būtų laikomas pagrindiniu kriterijumi teikiant bet kokią atitinkamą ES finansavimą; mano, kad Europos investicijų bankas (EIB), kaip klimato bankas, taip pat turėtų finansuoti prisitaikymo prie klimato kaitos priemones⁽⁹⁾; ragina EIB, kaip ES klimato banką, deramai vykdyti prisitaikymui prie klimato kaitos skirtą ES finansavimą ir savo klimato banko veiksmų plane įsipareigoti laikytis platesnių užmojų dėl prisitaikymo prie klimato kaitos, ir ragina padidinti paskatas MVĮ, nes jos atlieka svarbų vaidmenį kurdamos novatoriškus tvarius prisitaikymo prie klimato kaitos sprendimus; pabrėžia, kad kita DFP ir ekonomikos gaivinimo fondas neturėtų lemti nei didesnio spaudimo ekosistemoms, nei sumažėjusių jų ryšių ar pernelyg didelio išnaudojimo, nes tik tvariai naudodamasi gamtos ištekliais Sąjunga galės prisitaikyti prie pavojingo antropogeninio poveikio klimato sistemai ir jį sušvelninti⁽¹⁰⁾; ragina skirti deramą finansinę paramą, kad būtų įgyvendinti ES biologinės įvairovės strategijoje nustatyti apsaugos ir atkūrimo tikslai; pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimas būtų įtraukus ir jį teikiant būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą;

55. apgailestauja dėl to, kad ES kovos su klimato kaita finansavimo stebėjimo metodikoje nediferencijuojamas klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos ir kad lėšų skyrimą klimatui sudėtinga sekti, nes ji naudojama labiau kaip apskaitos priemonė, o ne reali pagalba planuojant politikos priemones; ragina, kad lėšų klimato politikai skyrimo sistema būtų skirta konkrečiai politikos sričiai ir apimtų stebėsenos kriterijus, pagal kuriuos būtų galima palyginti skirtingus ES fondus, išskiriant klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie klimato kaitos visose ES biudžeto priemonėse;

56. ragina geriau panaudoti ES solidarumo fondą kaip galimybės „kuo geriau atkurti“ finansavimo mechanizmą, kuriuo taip pat būtų skatinamas prisitaikymas prie klimato kaitos ir į ateitį orientuotas planavimas;

57. pripažįsta, kad prisitaikymas prie klimato kaitos turi savo kainą; vis dėlto pažymi, kad prognozuojama neveikimo kaina yra gerokai didesnė; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti šias investicijas į prisitaikymą prie klimato kaitos, nes prevenciniais veiksmais ne tik gelbėjamos gyvybės ir saugoma aplinka, tačiau jie gali būti ir ekonomiškai efektyvesni;

⁽⁹⁾ 2020 m. liepos 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2020 m. liepos 17–21 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų, priimti tekstai, P9_TA(2020)0206.

⁽¹⁰⁾ IPBES Visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaita, 2019 m.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

atreikia dėmesį į prevencijos principą ir ragina Komisiją parengti metodus, kuriais būtų užtikrinama, kad su prisitaikymo priemonių nesiėmimu susijusios išlaidos nebūtų perkeliamos plačiai visuomenei ir būtų užtikrintas principo „teršėjas moka“ taikymas, perkeliant prisitaikymo pareigas teršėjui; ragina ES ir valstybes nares užtikrinti, kad viešosios investicijos būtų atsparios klimato kaitos poveikiui ir kartu teikti paskatas žaliosioms, tvarioms privačiosioms investicijoms, kad visa tai padėtų paspartinti sisteminius pokyčius; mano, kad būsimoje prisitaikymo strategijoje turi būti aiškiai pabrėžtas žalos nedarymo principas, visų pirma, kad būtų išvengta neigiamo poveikio biologinei įvairovei ir išvengta netinkamo prisitaikymo;

58. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą išplėsti ES solidarumo fondo aprėptį, kad jis apimtų nepaprastą padėtį dėl visuomenės sveikatos, pvz., pandemijas;

Informuotumo didinimas, žinios apie prisitaikymą prie klimato kaitos ir moksliniai tyrimai

59. pabrėžia, kad svarbu didinti ne tik sprendimus priimančių asmenų informuotumą apie klimato kaitos poveikį, pvz., ekstremaliuosius meteorologinius reiškinius, įskaitant poveikį sveikatai, ir prisitaikymo poreikį bei naudą, bet ir vykdant tinkamą ir nuolatinį informavimą ir švietimo veiklą visais gyvenimo etapais ir visose srityse; šiuo atžvilgiu apgailestauja dėl to, kad sumažintas svarbių programų, pvz., „EU4health“ ir „Erasmus“, biudžetas;

60. pripažįsta, kad svarbiausių žinių spragos nebuvo panaikintos ir atsirado naujų spragų; todėl ragina Komisiją papildomai nustatyti ir panaikinti žinių spragas, be kita ko, susijusias su ypatingos svarbos sektoriais, kad būtų užtikrintas informacija pagrįstas sprendimų priėmimas, toliau plėtojant tokias priemones kaip Europos prisitaikymo prie klimato kaitos portalas („Climate-ADAPT“) ir Europos inovacijų ir technologijos instituto klimato ir žinių bei inovacijų bendruomenė („EIT Climate-KIC“); atsižvelgdamas į tai pabrėžia, jog svarbu, kad valstybės narės tarpusavyje dalytųsi žiniomis, nes tai iki šiol daroma nepakankamai, ir kad svarbu geriau koordinuoti veiksmus tokiais klausimais kaip tarptautiniai upių baseinai, apsauga nuo potvynių, statybų techniniai reglamentai ir statybos potencialiai didelės rizikos zonos; ragina Komisiją sukurti prisitaikymo prie klimato kaitos analizės ir modeliavimo forumą, kad pagerintų klimato kaitos poveikio ir prisitaikymo modelių naudojimą rengiant politikos priemones;

61. pabrėžia, kad esama daug inovacijų, susijusių su prisitaikymo prie klimato kaitos projektais ir priemonėmis, pvz., technologijų vystymo, skaitmeninių paslaugų ir kt., ir pabrėžia būtinybę ES remti tokių iniciatyvų vystymą ir diegimą;

62. pabrėžia, kad svarbu, įgyvendinant programą „Horizon Europe“ ir kitus finansavimo mechanizmus, remti mokslinius tyrimus ir inovacijas prisitaikymo prie klimato kaitos, gamtinių sprendimų, žaliųjų technologijų ir kitų sprendimų, kurie gali padėti kovoti su klimato kaita ir ekstremaliais meteorologiniais reiškiniais, srityse; taip pat primena programos „Horizon Europe“ potencialą paskatinti ES piliečių atsparumą klimato kaitai ir taip prisidėti prie prisitaikymo prie jos, be kita ko, vykdant visuomenės pokyčius; šiuo atžvilgiu apgailestauja dėl smarkiai sumažinto biudžeto mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, pvz., programai „Europos horizontas“, nes toks sumažinimas pakenks ES konkurencingumui aukštųjų technologijų ir klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos sprendimų srityse; primena esminį mokslo tyrimų pareigūnų vaidmenį kovojant su pasauliniu atšilimu ir pabrėžia, kad šioje srityje yra svarbu glaudus tarptautinių partnerių mokslinis bendradarbiavimas; pažymi, kad Europos inovacijų partnerystė žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje (EIP žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje) gali būti svarbi priemonė kuriant naujas prisitaikymo prie klimato kaitos technologijas ir praktiką žemės ūkio maisto produktų sistemose;

63. pabrėžia, jog svarbu, kad prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės būtų grindžiamos naujausiomis mokslo žiniomis ir prieinamais duomenimis; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į pagal ES programas, pvz., programą COPERNICUS, jau atliktus darbus, ir pabrėžia geresnio duomenų rinkimo svarbą, siekiant užtikrinti kuo tikslesnes prognozes; ragina plėsti mokslinius tyrimus ir plėtrą, kad būtų rasti novatoriški prisitaikymo prie klimato kaitos ir tikslingo skaitmeninių inovacijų skatinimo sprendimai, kuriais skaitmeninimo jėga būtų panaudota tvariai transformacijai;

64. pažymi, kad klimato kaitos poveikis sveikatai stiprės ir kad, remiantis Europos aplinkos agentūros (EAA) ataskaita dėl sveikatos ir klimato kaitos ir „Lancet Countdown“, tik dabar pradedama atsižvelgti į poveikį sveikatai; todėl pabrėžia, kad svarbu toliau tirti klimato kaitos poveikį žmonių sveikatai, ir ragina investuoti į mokslinius tyrimus šioje srityje, tarpsektorinį bendradarbiavimą rizikos vertinimo ir stebėjimo srityse ir didesnę sveikatos sektoriaus informuotumą ir pajėgumus, taip pat ir vietos lygmeniu, ir dalijimąsi geriausia patirtimi ir naujausiomis žiniomis apie klimato kaitos pavojų žmogaus sveikatai, vykdant ES programas, kaip antai „Horizon Europe“ ir programą LIFE; ragina surinktus duomenis nukreipti į Europos sveikatos duomenų erdvę;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

65. ragina Komisiją savo strategijoje atsižvelgti į poreikį užtikrinti, kad valstybės narės turėtų klimato kaitos poveikiui atsparias sveikatos sistemas, kurios pajėgtų nuspėti klimato kaitos padarinius žmonių, visų pirma pažeidžiamiausių, sveikatai ir į juos reaguoti, visapusiškai įtraukiant sveikatos specialistų bendruomenę į prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių kūrimą; pabrėžia, kad šios priemonės turėtų apimti prevencijos programas, planus dėl prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių ir informuotumo didinimo kampanijas apie tiesioginį klimato kaitos poveikį sveikatai, kaip antai mirtis, traumas, padidėjusią riziką susirgti per potvynius ir vandenyje atsirandančiomis ligomis, kurias lemia ekstremali temperatūra, potvyniai ir miškų gaisrai, padarinius sutrikdytoms ekosistemoms, dėl kurių kyla pavojus susirgti, pakinta žiedadulkių sklaidimo sezonai ir alergijos; ragina Komisiją taip pat užtikrinti būtinus išteklius užkrato pernešėjų platinamų ligų stebėjimo tinklui ir entomologinei stebėsenai prižiūrėti ir toliau plėtoti ir tinkamam jo įgyvendinimui valstybėse narėse;

Išankstinis įspėjimas ir greitas reagavimas

66. ragina naujojoje strategijoje daugiau dėmesio skirti krizių prevencijai ir parengties planavimui bei valdymui ir reagavimui į nelaimės, taip pat kilus pandemijai, tiriant visas sąsajas su sustiprintu Sąjungos civilinės saugos mechanizmu ir aktyviai dalyvaujant ES agentūroms, pvz., EAA ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru (ECDC); laikosi nuomonės, kad valstybės narės turėtų koordinuoti šių parengties planų rengimą su ES civilinės saugos mechanizmu per jo Reagavimo į nelaimės koordinavimo centrą; ragina Komisiją parengti ekstremaliųjų situacijų dėl karščio miestuose gaires ir skatinti valstybes nares keistis geriausia patirtimi šioje srityje;

67. primygtinai ragina valstybes nares parengti tinkamus prevencijos ir greito reagavimo planus įvykus klimato nelaimėms, pvz., karščio bangoms, potvyniams ir sausroms, ir šiuos planuose atkreipti dėmesį į regionų, pvz., pasienio arba pakrantės regionų, specifiką, ir į juos įtraukti tarpvalstybinių veiksmų mechanizmus, užtikrinant bendrą atsakomybę ir solidarumą tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių atžvilgiu; primygtinai teigia, kad remiantis nauju novatorišku ekosisteminiu požiūriu į prevenciją ir rizikos valdymą, būtina priimti prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją klimato kaitos padarinius patiriančioms teritorijoms ir miestams, visų pirma nustatant atsitraukimo teritorijas, potvynio sulaikymo zonas, natūralias apsaugos priemones ir, tais atvejais, kai būtina, dirbtines apsaugos priemones;

68. prašo nacionalinių, regioninių, vietos valdžios institucijų sukurti laiku veikiančias išankstinio perspėjimo sistemas ir parengti tinkamas reagavimo į ekstremalius meteorologinius reiškinius ir kitą neigiamą klimato kaitos poveikį, taip pat pandemiją, priemones;

o

o o

69. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0383

Peticijų komiteto svarstymai 2019 m.

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2019 m. Peticijų komiteto svarstymų rezultatų (2020/2044(INI))

(2021/C 445/20)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Peticijų komiteto svarstymų rezultatų,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 10 ir 11 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 24 ir 227 straipsnius, kurie atspindi Sutartyje teikiamą svarbą ES piliečių ir gyventojų teisei kreiptis į Europos Parlamentą bet koku reikalu,
 - atsižvelgdamas į SESV 228 straipsnį dėl Europos ombudsmeno vaidmens ir funkcijų,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 44 straipsnį dėl teisės pateikti peticijas Europos Parlamentui,
 - atsižvelgdamas į SESV nuostatas, susijusias su pažeidimo nagrinėjimo procedūra, ypač į 258 ir 260 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir 227 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Peticijų komiteto pranešimą (A9-0230/2020),
- A. kadangi po Europos Parlamento rinkimų, vykusių 2019 m. gegužės 23–26 d., ir po to, kai 2019 m. liepos 2 d. buvo sudarytas naujas Parlamentas, Peticijų komitetas 2019 m. liepos 10 d. surengė savo steigiamąjį posėdį;
- B. kadangi 2019 m. Parlamentas gavo 1 357 peticijas, t. y. 11,23 proc. daugiau nei 2018 m., kai buvo pateiktos 1 220 peticijų, o tai rodo, kad, nepaisant darbo pertraukos laikotarpio, susijusio su Europos Parlamento rinkimais, ES piliečiai ir gyventojai toliau naudojo savo teise pateikti peticijas;
- C. kadangi 2019 m. naudotojų, remiančių vieną ar daugiau peticijų Parlamento peticijų interneto portale, skaičius padidėjo, palyginti su 2018 m., ir iš viso pasiekė 28 075 naudotojus; kadangi peticijas remiančių paspaudimų skaičius buvo 31 679;
- D. kadangi iš 2019 m. pateiktų peticijų 41 peticiją bendrai pasirašė vienas ar daugiau piliečių, 8 peticijas – daugiau kaip 100 piliečių, o 3 peticijas – daugiau kaip 10 000 piliečių;
- E. kadangi peticijų skaičius, palyginti su bendru ES gyventojų skaičiumi, išliko nedidelis; kadangi bendras gautų peticijų skaičius rodo, kad reikia dėti daugiau pastangų ir imtis tinkamų priemonių siekiant didinti piliečių informuotumą apie teisę teikti peticijas; kadangi piliečiai, naudodamiesi teise teikti peticijas, tikisi, kad ES institucijos suteiks pridėtinės vertės ieškant jų problemų sprendimo;
- F. kadangi iš 1 357 peticijų, pateiktų 2019 m., 938 buvo paskelbtos priimtinomis, 406 – nepriimtinomis, o 13 atsiimtose; kadangi palyginti didelė procentinė nepriimtinių peticijų dalis (30 %) 2019 m. rodo, kad vis dar labai trūksta aiškumo apie ES veiklos sritis; kadangi šiuo požiūriu šią problemą būtina spręsti rengiant informavimo kampanijas, skirtas Sąjungos kompetencijai bei peticijų teikimo Europos Parlamentui procedūrai išaiškinti;
- G. kadangi peticijų priimtumo kriterijai nustatyti SESV 227 straipsnyje ir Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 226 straipsnyje, pagal kuriuos nustatyta, kad ES piliečiai arba gyventojai pateiktą peticiją bet koku reikalu, priklausančiu Sąjungos veiklos sritims ir turinčiu jiems tiesioginį poveikį;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- H. kadangi teisė pateikti Europos Parlamentui peticiją yra viena iš pagrindinių Europos piliečių teisių; kadangi teisė pateikti peticijas suteikia ES piliečiams ir gyventojams prieigą prie atviro, demokratinio ir skaidraus mechanizmo, kreipiantis į jų išrinktus atstovus, todėl yra svarbus aktyvaus piliečių dalyvavimo ES veiklos srityse elementas;
- I. kadangi demokratinis valdymas, grindžiamas skaidrumu, veiksminga pagrindinių teisių apsauga ir ES piliečių prašymų įtraukimu į ES politinę darbotvarkę, yra būtinas siekiant padidinti tiesioginį piliečių dalyvavimą ir pagerinti ES sprendimų priėmimo proceso kokybę; kadangi demokratinis ir skaidrus valdymas taip pat turėtų būti laikomas kertiniu akmeniu didinant Peticijų komiteto darbo veiksmingumą ir patogumą piliečiams;
- J. kadangi teisė pateikti peticijas turėtų padėti Europos Parlamentui geriau reaguoti į skundus ir susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su ES pagrindinių teisių ir ES teisės aktų laikymusi valstybėse narėse; kadangi peticijos, be kita ko, yra labai naudingas informacijos apie netinkamo ES teisės taikymo ar pažeidimų atvejus šaltinis; kadangi peticijos suteikia galimybę Parlamentui ir kitoms ES institucijoms įvertinti ES teisės perkėlimą į nacionalinę teisę ir taikymą, taip pat jos poveikį ES piliečiams ir gyventojams bei nustatyti ES teisės trūkumus ir neatitikimus, trukdančius užtikrinti visišką piliečių pagrindinių teisių apsaugą;
- K. kadangi piliečiai paprastai kreipiasi į Peticijų komitetą kraštutiniu atveju, kai manoma, kad kiti organai ir institucijos negali išspręsti jiems susirūpinimą keliančių klausimų;
- L. kadangi Parlamentas jau ilgą laiką tarptautiniu mastu lyderiauja peticijų proceso tobulinimo srityje ir jo sistema yra pati atviriausia ir skaidriausia Europoje – ją taikant peticijų pateikėjai gali dalyvauti jo veikloje;
- M. kadangi Peticijų komitetas atidžiai išnagrinėja kiekvieną peticiją; kadangi kiekvienas peticijos pateikėjas turi teisę per pagrįstą laikotarpį gauti atsakymą ir informaciją savo gimtąja arba peticijoje vartojama kalba apie Peticijų komiteto priimtą sprendimą dėl priimtumo ir tolesnių veiksmų, kurių imtasi;
- N. kadangi Peticijų komiteto veikla grindžiama iš peticijų pateikėjų gaunamais pranešimais ir informacija; kadangi komiteto darbui yra labai svarbi peticijų pateikėjų pateikta informacija ir Komisijos, valstybių narių bei kitų įstaigų surinkta ekspertinė informacija; kadangi priimtinos peticijos dažnai suteikia vertingos informacijos atitinkamų Parlamento komitetų ir jungtinių grupių darbui;
- O. kadangi daug peticijų yra viešai svarstomos Peticijų komiteto posėdžiuose; kadangi peticijų pateikėjai dažnai kviečiami pristatyti savo peticijas ir visapusiškai dalyvauja diskusijose, taip aktyviai prisidedami prie komiteto darbo; kadangi 2019 m. Peticijų komitetas surengė 9 eilinius komitetų posėdžius, per kuriuos buvo aptartos 250 peticijų dalyvaujant 239 peticijų pateikėjams, o 126 peticijų pateikėjai aktyviai dalyvavo pasisakydami; kadangi komiteto vaidmuo suteikiant galių Europos piliečiams yra svarbus indėlis stiprinant Parlamento įvaizdį ir autoritetą;
- P. kadangi 2019 m. pateiktose peticijose išdėstyti susirūpinimą keliantys klausimai daugiausia buvo susiję su aplinkosauga (visų pirma su klausimais dėl taršos, apsaugos ir išsaugojimo bei atliekų tvarkymo), pagrindinėmis teisėmis (visų pirma su vaiko teisėmis, balsavimo teisėmis ir ES piliečių teisėmis, ypač „Brexit'o“ kontekste), konstituciniais reikalais (visų pirma su klausimais, susijusiais su Europos Parlamento rinkimais ir Jungtinės Karalystės išstojimu iš ES), sveikata (visų pirma su klausimais, susijusiais su sveikatos priežiūra ir pavoju bei nuodingų medžiagų poveikiu), transportu (visų pirma su oro ir geležinkelių transporto keleivių teisėmis, tarpvalstybinėmis jungtimis ir sezoniniu laiko keitimu), vidaus rinka (visų pirma su klausimais, susijusiais su vartotojų teisėmis ir asmenų judėjimo laisve), užimtumu (visų pirma su galimybėmis patekti į darbo rinką ir mažų garantijų darbo sutartimis) ir kultūra bei švietimu (visų pirma neigalių vaikų galimybėmis mokytis ir priekabiavimu mokykloje), taip pat su daugybe kitų veiklos sričių;
- Q. kadangi 2019 m. per Parlamento peticijų interneto portalą buvo pateikta 73,9 % gautų peticijų (1 003 peticijos), palyginti su 70,7 % (863 peticijomis) 2018 m.;
- R. kadangi 2019 m. peticijų interneto portalas buvo toliau plėtojamas siekiant užtikrinti prisitaikančiojo dizaino svetainės versiją, kad jis būtų panašus į naują Europos Parlamento interneto svetainę („Europarl“) ir ją primintų; kadangi dėl to jis tapo patogesnis naudoti ir prieinamesnis piliečiams, kurie dabar gali juo naudotis bet kuriame įrenginyje, optimizuotame siekiant taikyti Europos standartą EN 301 549; kadangi ji taip pat iš dalies atitinka Žiniatinklio turinio prieinamumo gairių (WCAG) 2.1 lygio AA standartą; kadangi į e. pašto šablonus ir registracijos puslapį visomis kalbomis įkeltas naujas pareiškimas apie privatumo apsaugą, o naudotojų paskyroms registruoti

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- įdiegtas „Captcha“ garsinis saugos kodas; kadangi peticijų interneto portalas ir „ePetition“ buvo toliau integruojami gerinant jų sinchronizavimo mechanizmą; kadangi pavyko sėkmingai patenkinti daug pavienių prašymų suteikti pagalbą;
- S. kadangi reikėtų pažymėti, kad dėl darbo pertraukos laikotarpio, susijusio su Europos Parlamento rinkimais, nebuvo surengta jokių apsilankymų informacijos rinkimo tikslu dėl peticijų, dėl kurių 2019 m. buvo vykdomas tyrimas; kadangi komitetas atliko daugelio ankstesnių apsilankymų informacijos rinkimo tikslu tolesnius vertinimus ir patvirtino dviejų įvykusių 2018 m. apsilankymų ataskaitas; kadangi 2020 m. buvo numatyta surengti keletą apsilankymų informacijos rinkimo tikslu;
- T. kadangi Peticijų komitetas mano, kad Europos piliečių iniciatyva yra svarbi dalyvaujamosios demokratijos priemonė, kuria piliečiams suteikiama galimybė aktyviai dalyvauti formuojant ES politikos kryptis ir rengiant teisės aktus; kadangi trūksta veiksmingos komunikacijos apie Europos piliečių iniciatyvą;
- U. kadangi žiniasklaida atlieka pagrindinį vaidmenį bet kokioje demokratinėje sistemoje ir suteikia daugiau skaidrumo Peticijų komiteto veiklai; kadangi kokybiška spauda yra esminis visos Europos Sąjungos elementas; kadangi kai kurių Europos žiniasklaidos priemonių tarpe esama painiavos dėl Peticijų komiteto vaidmens ir įgaliojimų;
- V. kadangi pagal Darbo tvarkos taisykles Peticijų komitetas atsako už santykius su Europos ombudsmenu, kuris tiria skundus dėl netinkamo administravimo atvejų Europos Sąjungos institucijose ir įstaigose; kadangi 2019 m. Peticijų komitetas atliko pagrindinį vaidmenį organizuojant Europos ombudsmeno rinkimus, surengdamas viešą kandidatų klausymą pagal Darbo tvarkos taisyklių 231 straipsnį; kadangi 2019 m. gruodžio 18 d. Emily O'Reilly buvo perrinkta Europos ombudsmene 2019–2024 m. Parlamento kadencijai;
- W. kadangi savo 2019 m. sausio 17 d. rezoliucijoje dėl Ombudsmeno strateginio tyrimo OI/2/2017 dėl skaidrumo ES Tarybos parengiamuosiuose organuose svarstant teisėkūros procedūra priimamų aktų projektus⁽¹⁾ pareikšta parama Ombudsmenui atliekant tyrimą, o Taryba paraginta imtis visų būtinų priemonių, kad kuo greičiau būtų įgyvendintos Ombudsmeno rekomendacijos; kadangi Taryba neatsakė nei Ombudsmenui, nei į Parlamento rezoliuciją ir nesiėmė jokių įgyvendinimo veiksmų;
- X. kadangi 2019 m. toliau buvo stiprinami Peticijų komiteto ir Europos ombudsmeno santykiai, kaip matyti iš aktyvaus ombudsmeno dalyvavimo komiteto posėdžiuose; kadangi priėmus savo 2019 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų⁽²⁾ Emily O'Reilly dalyvavo 2019 m. balandžio 2 d. komiteto posėdyje, kuriame buvo pasikeista nuomonėmis dėl jos pasiūlytų naujų prerogatyvų, ir 2019 m. rugsėjo 4 d. Peticijų komiteto posėdyje pristatė savo 2018 m. metinį pranešimą;
- Y. kadangi Peticijų komitetas priklauso Europos ombudsmenų tinklui, kurio nariai taip pat yra Europos ombudsmenas, nacionaliniai bei regioniniai ombudsmenai ir panašios valstybių narių, šalių kandidačių ir kitų Europos ekonominės erdvės šalių institucijos ir kurio tikslas – skatinti keitimąsi informacija apie ES teisę ir politiką ir dalytis geriausią praktika;
- Z. kadangi Peticijų tinklo veikla turėtų būti pagerinta užtikrinant veiksmingesnę peticijas nagrinėjančių komitetų bendradarbiavimą; kadangi Peticijų tinklas turėtų stiprinti dialogą ir bendradarbiavimą su Komisija ir kitomis ES institucijomis, siekdamas užtikrinti, kad peticijose piliečių iškelti klausimai būtų tinkamai sprendžiami;
- AA. kadangi savo 2019–2024 m. Europos Komisijos politinėse gairėse Pirmininkė U. von der Leyen įsipareigojo teisėkūros procedūra priimamu aktu reaguoti į Parlamento rezoliucijas, grindžiamas SESV 225 straipsniu, tuo siekiant suteikti Parlamentui svarbesnį vaidmenį inicijuojant ES teisės aktus; kadangi Peticijų komitetas turėtų atlikti strateginį vaidmenį kuriant tiesioginį ryšį tarp Parlamento teisėkūros iniciatyvos teisės ir piliečių peticijose iškeltų klausimų;

⁽¹⁾ OL C 411, 2020 11 27, p. 149.

⁽²⁾ OL C 449, 2020 12 23, p. 182.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

1. atkreipia dėmesį į tai, kad Peticijų komitetas, kaip vienintelis komitetas, tiesiogiai bendraujantis su piliečiais, turi sustiprinti savo pagrindinį vaidmenį ginant ir propaguojant ES piliečių ir gyventojų teises pagal komiteto kompetenciją, užtikrinant, kad peticijų pateikėjams susirūpinimą keliantys klausimai ir skundai būtų laiku išnagrinėti ir išspręsti taikant atvirą, demokratinį, lankstų ir skaidrų peticijų procesą ir sustiprinus bendradarbiavimą bei dialogą su kitomis ES institucijomis ir nacionalinėmis, regioninėmis bei vietos valdžios institucijomis, taip pat vengiant šališko ar politizuoto atsakymo peticijos pateikėjams;
2. apgailestauja, kad peticijų pateikėjai vis dar negauna pakankamai informacijos apie priežastis, dėl kurių jų peticija paskelbiama nepriimtina; pabrėžia nuolatinės informacinės kampanijos ir viešų diskusijų apie Sąjungos veiklos sritis svarbą, siekiant didinti visuomenės informuotumą apie teisę teikti peticijas Europos Parlamentui, suteikiant aiškesnę ir išsamesnę informaciją apie ES įgaliojimus; pabrėžia, kad reikia skubiai patvirtinti visas būtinas priemones, kad būtų įgyvendintas demokratinis ES valdymas, grindžiamas skaidrumu, sustiprinta pagrindinių teisių apsauga ir tiesioginiu piliečių įtraukimu į ES sprendimų priėmimo procesus; mano, kad būtina rasti būdą, kaip geriau propaguoti teisę teikti peticijas ir informuoti piliečius apie šią teisę; siūlo intensyviai informavimo kampanijas Europos Sąjungoje siekiant užtikrinti, kad ES piliečiai geriau išmanytų ES kompetenciją, ir paaiškinti, kaip suvokiamas Peticijų komiteto vaidmuo viešosios nuomonės požiūriu;
3. ragina aktyviau teikti spaudos ir komunikacijos paslaugas bei aktyviau dalyvauti socialinėje žiniasklaidoje, siekiant padidinti komiteto darbo matomumą, taip pat padidinti jo reagavimą į visuomenei rūpimus klausimus ir ES debatus, atkreipiant dėmesį į tuos atvejus ir sėkmės istorijas, kuriose peticijos pateikėjo iškeltas klausimas buvo išspręstas padedant Peticijų komitetui;
4. siūlo rengti kampanijas ir informavimo renginius, skirtus žurnalistams ir žiniasklaidai, siekiant užkirsti kelią neaiškiai informacijai ir taip pagerinti Peticijų komiteto ir žiniasklaidos ryšius; pabrėžia, kad žiniasklaida atlieka pagrindinį vaidmenį bendraujant su Europos piliečiais kasdienio Peticijų komiteto darbo klausimais ir savo veikla gali prisidėti prie Europos piliečių žinių apie Peticijų komiteto darbą gerinimo; pabrėžia, kad ES užduotis – skatinti Europos piliečiams teikti tikslią informaciją;
5. atkreipia dėmesį į tai, kad peticijos suteikia galimybę Europos Parlamentui ir kitoms ES institucijoms palaikyti tiesioginį dialogą su ES piliečiais ir teisėtai jos gyventojais, kurie nukentėjo dėl netinkamo ES teisės aktų taikymo ar pažeidimų, arba ES teisės aktų nenuoseklumo, ir išspręsti nustatytas problemas; todėl palankiai vertina tai, kad peticijos yra piliečių „įėjimo“ į ES institucijas „durys“; pabrėžia, kad būtinas tvirtesnis Peticijų komiteto ir vadovaujančių komitetų, ES institucijų bendradarbiavimas su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, dėl tyrimų ar pasiūlymų, susijusių su ES teisės įgyvendinimu ir atitiktimi jai;
6. mano, kad siekiant užtikrinti, jog peticijos būtų perduodamos atitinkamoms ir kompetentingoms institucijoms, būtina gerinti bendradarbiavimą su nacionaliniais parlamentais, valstybių narių vyriausybėmis, atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis ir Ombudsmenu;
7. primena, kad peticijos yra vertingas indėlis į Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, vaidmenį; pakartoja, kad Peticijų komiteto ir Komisijos bendradarbiavimas yra labai svarbus, o greitesni Komisijos atsakymai yra labai svarbūs nagrinėjant peticijas; šiuo klausimu palankiai vertina Komisijos pirmininko pavaduotojo, atsakingo už institucijų ryšius ir perspektyvas, Marošo Šefčovičiaus, kaip paskirtojo Komisijos nario, klausyme priimtą įsipareigojimą toliau gerinti Komisijos darbą nagrinėjant peticijas ir užtikrinti, kad tikslūs atsakymai būtų pateikiami per tris mėnesius; pakartoja savo prašymą Komisijai užtikrinti skaidrumą ir pagerinti prieigą prie dokumentų, vykdam su gautomis peticijomis susijusias „EU Pilot“ procedūras, taip pat prie informacijos apie jau baigtas pažeidimo nagrinėjimo procedūras;
8. ragina Komisiją įsipareigoti aktyviau bendradarbiauti su Peticijų komitetu siekiant užtikrinti, kad peticijų pateikėjai gautų tikslų atsakymą į jų prašymus ir skundus dėl ES teisės aktų įgyvendinimo;
9. mano, kad kai nustatoma problema, susijusi su ES teisės taikymu arba jos pažeidimu, Komisija neturėtų atsakomybės imtis veiksmų priskirti tik peticijos pateikėjui; mano, kad Komisija turi patikrinti, ar nacionalinės valdžios institucijos imasi veiksmų peticijoje minimai problemai spręsti, ir turi būti pasirėngusi įsikišti tais atvejais, kai nacionalinių valdžios institucijų veiksmai yra neveiksmingi;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

10. pabrėžia, kad skaidrumas ir visuomenės galimybės susipažinti su visų ES institucijų, įskaitant Tarybą, dokumentais turėtų būti norma, kad būtų užtikrintas aukščiausias piliečių demokratinį teisių apsaugos lygis; atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinis Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 ⁽³⁾ nebeatspindi tikrosios padėties; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl 2001 m. reglamento išdėstymo nauja redakcija, siekiant padidinti skaidrumą ir atskaitomybę, skatinant gerą administravimo praktiką;

11. atkreipia dėmesį į tai, kad Peticijų komitetas dažnai gauna skundų dėl tam tikrų valdžios institucijų padarytų teisinės valstybės principų pažeidimų; primena, kad siekiant išsaugoti teisinės valstybės principą, kuris yra viena iš pagrindinių Sąjungos ir jos valstybių narių vertybių, kaip nustatyta ES sutarties 2 straipsnyje, labai svarbu užtikrinti veiksmingą, lygiateisį ir vienodą ES teisės taikymą; laikantis subsidiarumo principo, ragina Komisiją laikytis išipareigojimų, prisiimtų savo 2019 m. liepos 17 d. komunikate „Teisinės valstybės principo stiprinimas Sąjungoje. Veiksmų planas“ (COM(2019)0343), siekiant skatinti pagarbos teisei valstybei kultūrą, stiprinti bendradarbiavimą su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir užtikrinti veiksmingą bendrą atsaką į faktines grėsmes Sąjungoje;

12. primygtinai ragina Komisiją imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad 51 straipsnio taikymo srities aiškinimas būtų kiek įmanoma nuoseklesnis ir platesnis; primena, kad daugumos peticijų teikėjų lūkesčiai, susiję su Chartijos suteiktomis teisėmis, yra dideli ir didesni nei dabartinė šių teisių taikymo sritis;

13. mano, kad, siekiant visapusiškai išnagrinėti peticijas, itin svarbu bendradarbiauti su kitais Parlamento komitetais; pažymi, kad 2019 m. 65 peticijos buvo išsiųstos kitiems komitetams, kad jie pateiktų nuomonę, o 351 peticija – susipažinti, ir kad iš kitų komitetų buvo gautos 38 nuomonės ir 9 patvirtinimai, kad darbe buvo atsižvelgta į peticijas; taip pat pažymi, kad 2018 m. 47 peticijos buvo išsiųstos kitiems komitetams, kad jie pateiktų nuomonę, o 660 peticijų – susipažinti, ir kad iš kitų komitetų buvo gauta 30 nuomonių ir 38 patvirtinimai, kad darbe buvo atsižvelgta į peticijas; primena, kad peticijų pateikėjai informuojami apie sprendimus prašyti kitų komitetų pateikti nuomonę dėl nagrinėjamų peticijų; todėl pabrėžia kitų komitetų indėlio svarbą, kad Parlamentas galėtų greičiau ir veiksmingiau atsakyti į piliečiams susirūpinimą keliančius klausimus;

14. mano, kad peticijų tinklas yra naudinga priemonė siekiant didinti informuotumą apie peticijose iškeltus klausimus ir palengvinti peticijų nagrinėjimą kituose komitetuose, į kuriuos jos siunčiamos siekiant pateikti nuomonę ar susipažinti; pastebi, kad peticijų tinklas yra naudinga priemonė Parlamento ir teisėkūros veikloje užtikrinant tolesnius su peticijomis susijusius veiksmus; pabrėžia, kad peticijų tinklas galėtų būti laikomas strategine priemone siekiant skatinti SESV 225 straipsnyje įtvirtintą Europos Parlamento teisėkūros iniciatyvos teisę, taip pašalinant peticijose nurodytus ES teisės trūkumus ir neatitikimus, siekiant užtikrinti visapusišką piliečių teisių apsaugą; tiki, kad nuolatiniai peticijų tinklo posėdžiai yra itin svarbūs siekiant gerinti Parlamento komitetų bendradarbiavimą keičiantis informacija ir dalijantis geriausia patirtimi su tinklo nariais; pabrėžia, kad glaudesni ryšiai tarp komitetų gali padidinti veiksmingumą planuojant klausymus ir Parlamento tyrimus tais pačiais klausimais; pritaria tam, kad būtų parengtas mechanizmas, pagal kurį Peticijų komitetas galėtų tiesiogiai dalyvauti teisėkūros procese;

15. atkreipia dėmesį į pagrindines metines ataskaitas, kurias Peticijų komitetas priėmė 2019 m., ypač į metinę ataskaitą dėl Peticijų komiteto 2018 m. veiklos ⁽⁴⁾ ir metinį pranešimą dėl Europos ombudsmeno 2018 m. veiklos ⁽⁵⁾;

16. pažymi, kad Peticijų komitetas išreiškė savo nuomonę svarbiais peticijose keliamais klausimais, prisidedamas prie Parlamento ir teisėkūros pranešimų, visų pirma dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo ES institucinėje struktūroje ⁽⁶⁾ ir dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria panaikinamas sezoninis laiko keitimas ir panaikinama Direktyva 2000/84/EB ⁽⁷⁾;

17. pabrėžia, kad dėl daugelio peticijų imtasi teisėkūros ar politinių veiksmų, nesvarbu, ar tai būtų pranešimai, pasiūlymai dėl rezoliucijų, prejudiciniai sprendimai ar pažeidimo nagrinėjimo procedūros;

⁽³⁾ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

⁽⁴⁾ Ataskaita priimta 2019 m. sausio 22 d.

⁽⁵⁾ Ataskaita priimta 2019 m. lapkričio 12 d.

⁽⁶⁾ Nuomonė priimta 2019 m. sausio 21 d.

⁽⁷⁾ Nuomonė priimta 2019 m. vasario 20 d.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

18. atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. peticijos pateikėjams daugiausia susirūpinimo kėlė aplinkosaugos problemos; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į 2019 m. kovo 21 d. Peticijų komiteto ir 2019 m. balandžio 4 d. plenariniame posėdyje ⁽⁸⁾ pagal Darbo tvarkos taisyklių 227 straipsnio 2 dalį priimtą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl atliekų tvarkymo; pabrėžia, kad atliekų tvarkymas yra vienas iš pagrindinių pasaulinių socialinių, ekonominių ir aplinkosaugos uždavinių, ir pakartoja savo raginimą kuo labiau padidinti prevenciją, pakartotinį naudojimą, atskirą surinkimą ir perdirbimą, siekiant paskatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos; pakartoja savo raginimą Komisijai išnaudoti visas ankstyvojo perspėjimo sistemos teikiamas galimybes, kaip nustatyta peržiūrose atliekų direktyvose; atkreipia dėmesį į 2019 m. balandžio 11 d. priimtą apsilankymo informacijos rinkimo tikslu į Valedorą (Italija) galutinę ataskaitą ir ragina kompetentingas nacionalines, regionines ir vietos valdžios institucijas užtikrinti visapusišką ir nuoseklų visų joje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą;

19. atkreipia dėmesį į 2019 m. kovo 21 d. Peticijų komiteto kartu su Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetu surengtą ardančios medžiagos „Klimato kaitos neigimas“; mano, kad Peticijų komitetas turi ir toliau kovoti su klimato neigimu, be kita ko, ragindamas priimti veiksmingas ir atgrasančias sankcijas, nukreiptas prieš interesų grupes, užsiimančias lobistine veikla ES institucijose, kurių veikla yra tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su klimato kaitos neigimu; pabrėžia, jog nepaprastai svarbu užtikrinti, kad būsimame Peticijų komiteto darbe būtų užtikrintas ypatingas dėmesys klimato kaitai, siekiant sustiprinti bendrą ES institucijų veiklą, kuria siekiama nuosekliai įgyvendinti Europos žaliąjį kursą ir Paryžiaus susitarimą;

20. atkreipia dėmesį į tyrimus „Tarpvalstybinė branduolinė sauga, atsakomybė ir bendradarbiavimas Europos Sąjungoje“ ir „Endokrininę sistemą ardančios medžiagos. Nuo mokslinių įrodymų iki žmonių sveikatos apsaugos“, kurią Peticijų komitetas užsakė reaguodamas į daugybę peticijų, kuriose reiškiamas susirūpinimas šiais klausimais ir kuri buvo pristatyta 2019 m. vasario 20 d. ir 2019 m. balandžio 2 d. posėdžiuose; apgailestauja, kad, kaip rašoma daugybėje peticijų, valstybėse narėse aplinkosaugos taisyklės ne visada yra įgyvendinamos teisingai; pabrėžia, kad svarbu patenkinti ES piliečių lūkesčius dėl aplinkos apsaugos, todėl ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis užtikrinti tinkamą šios srities ES teisės aktų įgyvendinimą; yra įsitikinęs, kad Komisija turi sustiprinti savo veiklą, siekdama užtikrinti, kad valstybių narių atliekami poveikio aplinkai vertinimai, susiję su leidimais vykdyti infrastruktūros projektus, dėl kurių peticijų pateikėjai atkreipė dėmesį į didelį pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, būtų grindžiami tiksliais ir išsamiais analizėmis, visapusiškai laikantis ES teisės;

21. yra labai susirūpinęs dėl didelės žalos sveikatai, kurią patiria piliečiai (didžiausias neigiamas poveikis užregistruotas tarp vaikų), gyvenančių vietovėse, kuriose susidaro didžiulis kancerogeninių medžiagų kiekis; yra tvirtai įsitikinęs, kad Komisija turi visapusiškai pasinaudoti Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) XIV priedo nuostatomis dėl medžiagų kurioms būtinas leidimas, nes jos yra kancerogeninės, patvarios ir bioakumuliacinės ir nuosekliai jas įgyvendinti, užtikrinant, kad jos būtų pakeistos netoksiškomis alternatyviomis medžiagomis, be kita ko, šiuo tikslu skatinant pramoninius procesus;

22. atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. buvo pateikta daug peticijų dėl „Brexit'o“, kuriose daugiausia raginama apsaugoti ES piliečių teises prieš „Brexit'ą“ ir po jo; palankiai vertina puikų Peticijų komiteto atliktą darbą, kuris, išreikšdamas šių peticijų pateikėjų iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus, padėjo užtikrinti, kad piliečių teisės ir toliau būtų vienas iš pagrindinių Parlamento prioritetų derybose dėl „Brexit'o“; pabrėžia, kad tiek ES, tiek Jungtinėje Karalystėje yra daug piliečių, kurie, atsižvelgiant į netikrumą dėl „Brexit'o“ be susitarimo, kreipėsi į Peticijų komitetą, nes bijo, kad nesant susitarimo jų teisės gali kilti pavojus; atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant išsaugoti teises, kuriomis naudojasi ES piliečiai, gyvenantys ne savo valstybėje narėje, gali būti naudinga turėti tinkamus teisės aktus, jei valstybė narė pakeistų savo statusą ES atžvilgiu;

23. primena specifinę Peticijų komiteto atliekamą apsaugos funkciją JT neigaliųjų teisių konvencijos apimtyje; atkreipia dėmesį į svarbų komiteto vykdomą darbą su peticijomis dėl su negalia susijusių klausimų; pažymi, kad, palyginti su ankstesniais metais, 2019 m. peticijų dėl negalios skaičius sumažėjo; vis dėlto pažymi, kad judumas ir diskriminacija tebėra vieni iš pagrindinių iššūkių, su kuriais susiduria neigalieji; primena, kad 2019 m. Peticijų komitetas ypatingą dėmesį skyrė diskusijoms dėl peticijų dėl įtraukaus neigalių vaikų švietimo; ragina parengti naują igūdžių darbotvarkę, kuri būtų Europos centre, ir pateikti konkrečių pasiūlymų, kaip skatinti įtrauktį ir sudaryti palankesnes sąlygas igūdžių pripažinimui bei perkeliamaumui Europoje;

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0338.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

24. palankiai vertina tai, kad 2019 m. Peticijų komitetas nagrinėjo piliečių susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su ES institucijų skaidrumu ir atskaitomybe, kaip nurodyta keliuose peticijose; atsižvelgdamas į tai primena, kad per savo 2019 m. balandžio 2 d. posėdį komitetas surengė praktinį seminarą „Interesų konfliktai. sąžiningumas, atskaitomybė ir skaidrumas ES institucijose bei agentūrose“, kuriame buvo išnagrinėti pasiekimai, susiję su interesų konfliktais, sąžiningumu, atskaitomybe, skaidrumu, elgesio kodeksais ir „sukamųjų durų“ reiškiniu ES institucijose ir agentūrose; atkreipia dėmesį į svarbų Europos ombudsmeno, kuris skaitė pagrindinį pranešimą apie ES institucijų pasiekimus ir iššūkius, indėlį į diskusijas;

25. ragina greitai priimti teises reformas, kuriomis būtų siekiama spręsti nepakankamo ES sprendimų priėmimo proceso skaidrumo, interesų konfliktų ir visų ES lygmens etikos klausimų, turinčių įtakos teisėkūros procesui, problemas, susijusias su piliečių peticijose keliamais klausimais;

26. atkreipia dėmesį į tai, kad Parlamento plenariniame posėdyje dauguma pritarė 2019 m. sausio 17 d. rezoliucijai dėl Europos ombudsmeno strateginio tyrimo OI/2/2017 dėl skaidrumo ES Tarybos parengiamuosiuose organuose svarstant teisėkūros procedūra priimamų aktų projektus⁽⁹⁾; primena, kad Taryba, kaip viena iš teisėkūros institucijų, yra Sąjungos piliečiams nepakeičiama institucija; apgailestauja dėl to, kad daug Tarybos diskusijų ir posėdžių vis dar vyksta už uždarytų durų; siekiant padidinti piliečių pasitikėjimą viešosiomis institucijomis, ragina Tarybą įgyvendinti didesnio skaidrumo politiką; ragina Tarybą plačiau skelbti tam tikrus posėdžius ir dokumentus, kad būtų galima geriau bendrauti su Europos piliečiais ir nacionaliniais parlamentais;

27. pripažįsta 2019 m. lapkričio 12 d. Peticijų komiteto surengto viešo klausymo dėl JAV užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo akto (FATCA) rezultatus ir jo ekstrateritorinį poveikį ES piliečiams; apgailestauja dėl to, kad atrodo, jog Komisija ir Taryba tarptautinius santykius su JAV vertina labiau nei ES piliečių teises ir interesus, ypač FATCA atveju, ir ragina jas prisiimti atsakomybę bei nedelsiant imtis prasmingų veiksmų atitinkamiems piliečiams remti, kaip Parlamentas ragino savo 2018 m. liepos 5 d. rezoliucijoje dėl JAV užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo akto neigiamo poveikio ES piliečiams⁽¹⁰⁾;

28. atkreipia dėmesį į svarbų Peticijų komiteto atliekamą darbą skirtą užtikrinti gyvūnų gerovės apsaugą ES, kas matyti iš didelio skaičiaus peticijų šia tema, kurios buvo aptartos komiteto 2019 m. posėdžiuose; mano, kad yra be galo svarbu ES lygmeniu pradėti įgyvendinti naują gyvūnų gerbūvio strategiją, kuria būtų siekiama pašalinti visas esamas spragas ir užtikrinti visapusišką ir veiksmingą gyvūnų gerovės apsaugą taikant aiškią ir išsamią teisinę sistemą, kuri visapusiškai derėtų su SESV 13 straipsnyje nustatytais reikalavimais; atkreipia dėmesį į 2019 m. gruodžio 5 d. Peticijų komiteto kartu su Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetu ir kartu su Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetu surengtą viešąjį klausymą tema „Naujas vilkų populiacijos ES vertinimas“, siekiant atkreipti dėmesį į piliečių susirūpinimą dėl vilkų apsaugos teisinės sistemos ir vilkų bei kitų stambiųjų plėšrūnų, tokiu kaip pvz. rudasis lokys populiacijos poveikio aplinkai bei kaimo bendruomenėms; pabrėžia, kad pagal Buveinių direktyvą stambieji plėšrūnai daugumoje valstybių narių yra saugomos rūšys; ragina valstybes nares geriau pasinaudoti priemonėmis, numatytomis galiojančiuose ES teisės aktuose, siekiant spręsti galimus konfliktus, susijusius su saugomų stambiųjų plėšrūnų išsaugojimu; ragina Komisiją kuo greičiau pateikti atnaujintas ES gaires dėl rūšių apsaugos taisyklių, siekiant užtikrinti tinkamą žmonių ir stambiųjų plėšrūnų sambūvį paveiktose vietovėse;

29. mano, kad labai svarbu, jog piliečiai galėtų tiesiogiai dalyvauti inicijuojant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų; pabrėžia, kad Europos piliečių iniciatyva yra esminė aktyvaus pilietiškumo ir visuomenės dalyvavimo priemonė; palankiai vertina tai, kad 2019 m. balandžio 17 d. priimtos naujos EPI taisyklės, pagal kurias atliekami keli struktūriniai ir techniniai patobulinimai, skirti šiai priemonei tapti patogesne naudoti ir prieinamesnė, bei sudaryti palankesnes sąlygas aktyvesniam ES piliečių dalyvavimui Sąjungos teisėkūros procese; atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. Komisija užregistravo daug naujų Europos piliečių iniciatyvų, o tai rodo, kad piliečiai naudojami galimybe pasinaudoti dalyvaujamosiomis priemonėmis, kad galėtų pareikšti savo nuomonę politikos formavimo ir teisėkūros procesuose; ragina rengti daugiau Europos piliečių iniciatyvos vaidmens sklaidos kampanijų siekiant skatinti Europos piliečius naudotis šiuo ištekliumi; apgailestauja, kad iki šiol dauguma sėkmingų Europos piliečių iniciatyvų nepasibaigė Komisijai pateikus pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto; ragina Komisiją kiek įmanoma atviriau ir aktyviau reaguoti į Europos piliečių iniciatyvas, kad piliečių akyse ši priemonė iš tiesų taptų sėkminga Europos dalyvaujamąsios demokratijos priemone; todėl ragina Komisiją inicijuoti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto remiantis kiekviena sėkminga Europos piliečių iniciatyva, kuriai pritarė Europos Parlamentas;

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0045.

⁽¹⁰⁾ OL C 118, 2020 4 8, p. 141.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

30. atkreipia dėmesį į tai, kad santykiai su Europos ombudsmenu yra viena iš Parlamento darbo tvarkos taisyklėmis Peticijų komitetui suteiktų įgaliojimų; pabrėžia, kad Parlamentas veiksmingai bendradarbiauja su Europos ombudsmenu ir dalyvauja Europos ombudsmenų tinklo veikloje; pabrėžia puikius Europos ombudsmeno ir Peticijų komiteto santykius; palankiai vertina svarbų Peticijų komiteto vaidmenį užtikrinant, kad viešieji kandidatų klausymai, susiję su 2019 m. Europos ombudsmeno rinkimų procedūra, būtų rengiami skaidriai ir veiksmingai;

31. vertina nuolatinę Europos ombudsmeno paramą Peticijų komiteto darbui per visus metus; yra tvirtai įsitikinęs, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros turi imtis nuoseklių ir veiksmingų veiksmų atsižvelgiant į Ombudsmeno rekomendacijas;

32. primena, kad peticijų interneto portalas yra esminė priemonė siekiant užtikrinti sklandų, veiksmingą ir skaidrų peticijų procesą; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina jo suderinimą su Europos Parlamento interneto svetaine (Europarl); primena, kad nuo 2017 m. pabaigos į portalą automatiškai įkeliami tokie dokumentai, kaip Peticijų komiteto darbotvarkės, protokolai ir komunikatai, suteikiant piliečiams galimybę naudotis greičiau reaguojančiu, skaidriu ir prieinamu portalu; pabrėžia, kad reikia toliau dėti pastangas, kad portalas taptų prieinamesnis neigaliesiems, įskaitant pokyčius, kuriais naudodamiesi peticijų pateikėjai galėtų teikti peticijas ES nacionalinėmis gestų kalbomis, siekiant užtikrinti, kad visi Sąjungos piliečiai galėtų pasinaudoti savo teise pateikti peticiją Europos Parlamentui, kaip nustatyta SESV 20 ir 24 straipsniuose bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 44 straipsnyje; siūlo užtikrinti didesnę peticijų interneto portalo matomumą Europos Parlamento interneto svetainėje; laikosi nuomonės, kad teisė pateikti peticiją yra tiesiogiai susijusi su institucijos veikla ir nusipelno matomos bei lengvai prieinamos vietos EP interneto svetainėje; ragina ištirti, kaip užkirsti kelią pavogtų ar suklastotų tapatybių naudojimui;

33. pabrėžia, kad, nors asmenų, Parlamento peticijų interneto portale pritariančių vienai ar daugiau peticijų skaičius palyginti su 2018 m., padidėjo, kai kurie peticijų pateikėjai vis dar praneša apie technines problemas, susijusias su keleto peticijų palaikymu;

34. pabrėžia, kad e. peticijos yra svarbi duomenų bazė, reikalinga Peticijų komiteto veiklai, tačiau ragina patobulinti ir modernizuoti sąsają, kad ja būtų lengviau naudotis ir ji būtų prieinamesnė;

35. džiaugiasi dėl sėkmingo Peticijų komiteto sekretoriato vykdomo veiksmingo ir atidaus peticijų nagrinėjimo laikantis komiteto gairių ir peticijų nagrinėjimo eigos EP administracijoje;

36. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir Peticijų komiteto pranešimą Tarybai, Komisijai, Europos ombudsmenui, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, taip pat valstybių narių peticijų komitetams bei nacionaliniams ombudsmenams arba panašioms kompetentingoms institucijoms.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

P9_TA(2020)0384

Blogėjanti žmogaus teisių padėtis Egipte, ypač judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ aktyvistų atvejis

2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl blogėjančios žmogaus teisių padėties Egipte, ypač judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ aktyvistų atvejo (2020/2912(RSP))

(2021/C 445/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Egipto, ypač į 2019 m. spalio 24 d. rezoliuciją ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugpjūčio mėn. ir 2014 m. vasario mėn. ES Užsienio reikalų tarybos išvadas dėl Egipto,
- atsižvelgdamas į Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) atstovo spaudai užsienio reikalų ir saugumo politikos srityje pareiškimus dėl Egipto, ypač į 2020 m. lapkričio 21 d. pareiškimą dėl neseniai įvykdytų žmogaus teisių aktyvistų suėmimų,
- atsižvelgdamas į JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro atstovo spaudai 2020 m. lapkričio 20 d. pareiškimą dėl Egipto,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 27 d. JT ekspertų raginimą paleisti Egipto žmogaus teisių gynėjus, kurie buvo įkalinti po susitikimo su diplomatais, ir į 2020 m. gruodžio 7 d. ekspertų pareiškimą dėl sprendimo už užstatą paleisti tris judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ vadovaujančiuosius narius,
- atsižvelgdamas į JT žmogaus teisių tarybos atliktą Egipto 2019–2020 m. visuotinį periodinį vertinimą,
- atsižvelgdamas į JT Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro (UNODC), Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO), JT bendros kovos su ŽIV/AIDS programos (UNAIDS) ir JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro (OHCHR) 2020 m. gegužės 13 d. bendrą pareiškimą dėl COVID-19 kalėjimuose ir kitose uždaroje įstaigose,
- atsižvelgdamas į 2001 m. ES ir Egipto asociacijos susitarimą, įsigaliojusį 2004 m. ir sustiprintą priėmus 2007 m. ES ir Egipto veiksmų planą; atsižvelgdamas į ES ir Egipto partnerystės 2017–2020 m. prioritetus, priimtus 2017 m. liepos 25 d., bendrą pareiškimą, paskelbtą po 2017 m. ES ir Egipto asociacijos tarybos susitikimo, taip pat bendrą pareiškimą, paskelbtą po 2019 m. birželio 23–24 d. vykusio 6-ojo ES ir Egipto politinių klausimų, žmogaus teisių ir demokratijos pakomitečio posėdžio,
- atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės, kovos su kankinimu, saviraiškos laisvės ir žmogaus teisių gynėjų,
- atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą, Konvenciją prieš kankinimą ir kitokią žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, Vaiko teisių konvenciją ir Arabų žmogaus teisių chartiją – visus šiuos dokumentus Egiptas yra ratifikavęs,
- atsižvelgdamas į Egipto Konstituciją, visų pirma jos 52 straipsnį dėl visų formų ir rūšių kankinimo uždraudimo, 73 straipsnį dėl susirinkimų laisvės ir 93 straipsnį dėl privalomojo tarptautinės žmogaus teisių teisės pobūdžio,
- atsižvelgdamas į 1981 m. Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, kurią Egiptas ratifikavo 1984 m. kovo 20 d.,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0043.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi žmogaus teisių padėtis Egipte toliau blogėja, nes valdžios institucijos imasi intensyvesnių represijų, nukreiptų prieš pilietinę visuomenę, žmogaus teisių gynėjus, sveikatos priežiūros darbuotojus, žurnalistus, opozicijos narius, akademinės bendruomenės atstovus ir teisininkus, ir toliau žiauriai ir sistemingai slopina bet kokia forma reiškiamą nepritarimą, taip pažeisdamos pagrindines laisves, visų pirma žodžio laisvę tiek internete, tiek realiame gyvenime, taip pat asociacijų ir susirinkimų laisvę, politinį pliuralizmą, teisę dalyvauti viešuosiuose reikaluose ir teisinės valstybės principus;
- B. kadangi po 2020 m. lapkričio 3 d. įvykusio susitikimo su 13 užsienio ambasadorių ir diplomatų trys judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ – vienos iš paskutinių nepriklausomų žmogaus teisių organizacijų Egipte – aktyvistai Gasser Abdel Razek, Karim Ennarah ir Mohammad Basheer 2020 m. lapkričio 15–19 d. buvo suimti saugumo pajėgų ir apkaltinti nusikaltimais, susijusiais su terorizmu ir grėsme nacionaliniam saugumui;
- C. kadangi po to, kai nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis buvo pateikti pareiškimai, kuriuose išreiškiamas susirūpinimas, įskaitant Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro, Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai atstovo spaudai ir valstybių narių pareiškimus, 2020 m. gruodžio 3 d. buvo nuspręsta paleisti minėtuosius aktyvistus už užstatą, tačiau kaltinimai jiems nebuvo panaikinti; kadangi, nepaisant to, kad 2020 m. gruodžio 6 d. jie buvo paleisti, Egipto teismas, nagrinėjantis su terorizmu susijusias bylas, patvirtino prokuroro sprendimą įšaldyti jų turtą, kol bus atlikti tyrimai;
- D. kadangi susidorojimas su judėjimu „Egipto asmens teisių iniciatyva“ prasidėjo 2016 m., kai buvusio šio judėjimo direktoriaus ir steigėjo Hossamo Bahgato banko sąskaitos buvo įšaldytos ir jam uždrausta išvykti iš šalies; kadangi judėjimas „Egipto asmens teisių iniciatyva“ teikia itin vertingas paslaugas, skatindamas asmenines, politines, pilietines, ekonomines ir socialines teises ir laisves šalyje;
- E. kadangi judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ tyrėjas lyčių teisių klausimais Patrick George Zaki, vykdamas pouniversitetines studijas pagal programą „Erasmus“ Italijos Bolonijos universitete, 2020 m. vasario 7 d. buvo savavališkai suimtas Kairo tarptautiniame oro uoste; kadangi, pasak Patricko George'o Zaki advokato, prieš perkeliant Patricką George'ą Zaki į Mansūrą, jis buvo 17 valandų apklausiamas Egipto nacionalinės saugumo agentūroje, mušamas ir kankinamas elektros smūgiais; kadangi Patrick George Zaki, greta kitų kaltinimų, buvo apkaltintas ardamosios propagandos skleidimu bei protestų ir terorizmo kurstymu; kadangi dėl sveikatos būklės jam kyla ypatinga rizika Toros kalėjime užsikrėsti COVID-19, o Patricko George'o Zaki kardomojo kalinimo laikotarpis pastaruosius 10 mėnesių buvo nuolat pratęsimas; kadangi programa „Erasmus“ laikoma viena sėkmingiausių ES pagrindinių vertybių propagavimo iniciatyvų; kadangi Patricko George'o Zaki sulaikymas, jam dalyvaujant studijų stipendijų programoje Europoje, kelia grėsmę šioms vertybėms ir ES turi padaryti viską, ką gali, kad šis atvejis būtų išspręstas;
- F. kadangi, atsižvelgiant į skiriamą ribotą erdvę žurnalistams, pastaraisiais metais žiniasklaidos laisvė Egipte mažėjo; kadangi žurnalistai ir jų šeimos nariai vis dažniau persekiojami ir susiduria su sulaikymais, grasinimais ir bauginimais; kadangi Egipto valdžios institucijos ir toliau blokuoja vietas ir tarptautinių naujienų organizacijų ir žmogaus teisių organizacijų interneto svetaines;
- G. kadangi dešimtys tūkstančių žmogaus teisių gynėjų, įskaitant moterų teisių aktyvistus, LGBTI aktyvistus, teisininkus, žurnalistus, aktyvistus, taikius disidentus ir opozicijos narius, tebėra įkalinti gyvybei pavojingomis sąlygomis; kadangi priverstiniai žmogaus teisių gynėjų dingimai tampa sisteminga Egipto valdžios institucijų praktika; kadangi kardomasis kalinimas ir atsargumo priemonės taikomos siekiant užkirsti kelią aktyvistams ir jų advokatams vykdyti teisėtą darbą žmogaus teisių srityje arba taikiai naudotis savo pagrindinėmis laisvėmis Egipte;
- H. kadangi Egipto pilietinės visuomenės aktyvistai, žmogaus teisių gynėjai, žurnalistai ir akademinės bendruomenės atstovai turėtų turėti galimybę vykdyti savo teisėtą veiklą be jokių kliūčių ar baimės, kad jiems ar jų giminaičiams bus taikomos represijos; kadangi jų darbas, paskyros socialiniuose tinkluose ir asmeniniai prietaisai yra neteisėtai stebimi skaitmeniniu būdu;
- I. kadangi daugelis žmogaus teisių organizacijų kritikuoja kovos su terorizmu teisės aktus, priimtus vadovaujant prezidentui A. F. al-Sisi, nes jais valdžios institucijoms suteikiama pavojingai didelė aiškinimo laisvė ir jie netinkamai naudojami siekiant nutildyti žmogaus teisių gynėjus, jų advokatus, aktyvistus ir opozicijos narius; kadangi įtariamiesiems terorizmo bylose dažnai neužtikrinamas teisingas bylos nagrinėjimas, nes jie tiesiogiai perduodami karo teismams; kadangi, remiantis organizacijos „Human Rights Watch“ duomenimis, nuo 2013 m. karinio perversmo Egipto valdžios institucijos į teroristų sąrašus įtraukė apie 3 000 žmonių, 3 000 asmenų nuteisė mirties bausme ir 60 000 žmonių sulaikė;

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

- J. kadangi, pilietinės visuomenės organizacijų teigimu, 2020 m. Egipte mirties bausmė buvo įvykdyta mažiausiai 110 asmenų, o 66 iš šių mirties bausmių įvykdytos po 2020 m. spalio 3 d. – tai reiškia, kad per pastaruosius du mėnesius mirties bausmė įvykdyta didesniai skaičiui žmonių nei per visus 2019 m.; kadangi mažiausiai 39 asmenims grėsmingai artėja mirties bausmės įvykdymas; kadangi pranešama, kad šie nuosprendžiai vykdomi po itin neteisingų teismo procesų, grindžiamų prievarta išgautais tariamais prisipažinimais ir kitais sunkiais žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant kankinimus ir priverstinius dingimus, neatliekant jokio rimto šių veikų tyrimo ir neužtikrinant tinkamo proceso aukų teisėms apsaugoti, kaip, pvz., krikščionių koptų vienuolio Isaiaho al-Maqari atveju; kadangi vaikai ir toliau nuteisiami mirties bausme; kadangi Egipto Vaiko teisių įstatymo 122 straipsnis ir toliau kelia didelį susirūpinimą, nes pagal jį leidžiama vaikus tam tikromis aplinkybėmis teisti vykdant masinius teismo procesus suaugusių teismuose ir nuo 2011 m. mirties bausmė buvo skirta mažiausiai 17 nepilnamečių;
- K. kadangi nuo 2017 m. balandžio 10 d. Egipte tebesitęsia nepaprastoji padėtis; kadangi masiniai teismo procesai toliau vykdomi nepaisant plačiu mastu išreikšto tarptautinio pasmerkimo, nes jie tiesiog neatitinka pagrindinių tarptautinės teisės reikalavimų, susijusių su tinkamu procesu ir teisėmis į teisingą bylos nagrinėjimą; kadangi karo teismuose teisiama daugiau civilių nei bet kada anksčiau;
- L. kadangi prieš moteris nukreiptas seksualinis smurtas ir priekabiavimas pastaraisiais dešimtmečiais kerojo Egipto visuomenėje, nes išgyvenusioms aukoms dažnai suverčiama kaltė, o valdžios institucijos nedaug nuveikė siekdamas patraukti baudžiamojon atsakomybėn įtariamus asmenis arba panaikinti diskriminacines normas, kuriomis grindžiamas toks smurtas; kadangi piktnaudžiavimo praktika, pvz., nekaltybės tikrinimas, vis dar plačiai paplitusi, ją remia taip pat ir Egipto valdžios institucijos; kadangi įstatymas dėl smurto prieš moteris, kuris Egipto parlamente yra įstrigęs nuo 2017 m., dar turi būti ratifikuotas; kadangi esama kovos su moterų lyties organų žalojimu politika ir įstatymai nėra tinkamai įgyvendinami ir ši praktika tęsiama; kadangi moterų teisių gynėjos ir feminizmo aktyvistės toliau susiduria su represijomis;
- M. kadangi po ketverius metus trukusio teisminio tyrimo 2020 m. gruodžio 10 d. Italijos prokurorai Romoje paskelbė turintys neabejotiną įrodymų, kad keturi Egipto valstybės saugumo pareigūnai dalyvavo vykdant Italijos mokslinių tyrimų asistento Giulio Regeni pagrobimą atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis, jį sunkiai sužalojant ir nužudant; kadangi Egipto teisių ir laisvių komisijos teisininkai ir toliau teikia paramą Giulio Regeni nužudymą tiriančiai Italijos teisininkų grupei, kaip šios grupės teisiniai atstovai Egipte; kadangi Egipto valdžios institucijos nuolat trukdė siekti pažangos tiriant Giulio Regeni pagrobimą, kankinimą ir žudymą ir 2013 m. Kaire sulaukyto prancūzo mokytojo Erico Lango mirtį bei atskleidžiant tiesą apie šiuos įvykius, tokiu būdu užkirsdamos kelią galimybei patraukti atsakingus asmenis atsakomybėn;
- N. kadangi ES yra svarbiausia Egipto ekonominė partnerė ir jo pagrindinis užsienio investicijų šaltinis; kadangi 2017 m. birželio mėn. ES ir Egiptas patvirtino partnerystės prioritetus, kuriais siekiama stiprinti bendradarbiavimą įvairiose srityse, be kita ko, saugumo, kovos su terorizmu ir teismų reformos srityse;
1. dar kartą kuo griežčiausiai smerkia valstybės institucijų ir saugumo pajėgų Egipte toliau vykdomas vis intensyvesnes represijas, nukreiptas prieš žmogaus teisių gynėjus, teisininkus, protestuotojus, žurnalistus, tinklaraštininkus, profesinių sąjungų narius, studentus, vaikus, moterų teisių ir lyčių lygybės aktyvistus, lesbietes, gėjus, biseksualius, translyčius ir interseksualius (LGBTI) asmenis, politinius oponentus, įskaitant jų šeimos narius, pilietinės visuomenės organizacijas ir mažumas; su šiomis represijomis jie susiduria vien tik dėl to, kad naudojami savo pagrindinėmis teisėmis arba išreiškia nepritarimą; ragina atlikti nepriklausomą ir skaidrų visų žmogaus teisių pažeidimų ir už jų vykdymą atsakingų asmenų veiksmų tyrimą; pabrėžia stiprios ir gerai veikiančios pilietinės visuomenės svarbą;
 2. yra pasipiktinęs dėl neseniai įvykdytų judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ aktyvistų vadovų Gassero Abdelio Razeko, Karimo Ennaraho ir Mohammado Basheero suėmimais, dėl to, kad jie teisėtai susitiko su Europos diplomatais Kaire; palankiai vertina, kad jie laikinai paleisti, tačiau primygtinai ragina valdžios institucijas panaikinti visus jiems pateiktus kaltinimus, nutraukti visų formų priekabiavimą prie jų ir judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ steigėjo bei laikinai pareigas einančio direktoriaus Hossamo Bahgato ir šių asmenų bauginimus, taip pat atšaukti visas judėjimui „Egipto asmens teisių iniciatyva“ taikomas ribojamąsias priemones, be kita ko draudimą keliauti ir turto išaldymą; ragina Egipto vyriausybę užtikrinti, kad jų byla būtų nagrinėjama skaidriai, sąžiningai ir greitai;
 3. apgailestauja, kad sprendimas paleisti juos į laisvę netaikomas kitiems sulaikytiems judėjimo „Egipto asmens teisių iniciatyva“ dalyviams, visų pirma Patrickui George'ui Zaki – nutartis jį sulaikyti 2020 m. gruodžio 6 d. pratęsta dar 45 dienoms; ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti Patricką George'ą Zaki ir panaikinti visus jam pareikštus kaltinimus; mano, kad būtina tvirta, greita ir koordinuota ES diplomatinė reakcija į jo suėmimą ir užsitęsusių sulaikymą;

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

4. pakartoja reikalavimą nedelsiant ir besąlygiškai paleisti asmenis, nepagrįstai sulaikytus ir nuteistus už teisėtą ir taikų žmogaus teisių darbą, visų pirma Mohamedą Ibrahimą, Mohamedą Ramadaną, Abdelrahmaną Tareką, Ezzatą Ghoneimą, Haythamą Mohamadeeną, Alaa Abdel Fattah, Ibrahimą Metwally Hegazy, Mahienourą El-Massry, Mohamedą El-Baqerą, Hoda Abdelmoniemą, Ahmedą Amashą, Islamą El-Kalhy, Abdelį Moneimą Aboulą Fotouhą, Esrą Abdelą Fattahą, Ramy Kamelį, Ibrahimą Ezzą El-Diną, Zyadą el-Elaimy, Hassaną Barbary, Ramy Shaathą, Sanaa Seifą, Solafą Magdy, Hossamą al-Sayyad, Mahmoudą Husseiną ir Kamalą El-Balshy;

5. pabrėžia, kad tebevykdomi organizacijų, ginančių žmogaus teises, areštai ir sulaikymai, taip pat vis labiau suvaržoma saviraiškos laisvė ir internete, ir realiaame gyvenime, asociacijų ir taikių susirinkimų laisvė Egipte, yra platesnio pobūdžio bauginimo dalis, ir ragina nebevykdyti visų šių veiksmų; apgailestauja dėl to, kad Egiptas toliau taiko kovos su terorizmu teisės aktus, nepagrįstai įtraukę gynėjus į Egipto teroristų sąrašus ir taiko kardomąjį kalinimą, siekdamas pulti ir kriminalizuoti žmogaus teisių gynėjų darbą, o tai nesuderinama su teisinės valstybės principu ir Egipto išpareigojimais pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę; primygtinai ragina Egipto valdžios institucijas pakeisti arba panaikinti visus teisės aktus, kuriais piktnaudžiaujama, visų pirma 2019 m. nevyriausybinių organizacijų (NVO) įstatymą ir kovos su terorizmu įstatymą; dar kartą ragina Egipto valdžios institucijas užbaigti bylą 173/2011 (vadinamoji Užsienio finansavimo byla) ir panaikinti visus draudimus keliauti ir turto išaldymą, taikomą bent 31 žmogaus teisių gynėjui ir žmogaus teisių NVO darbuotojui;

6. ragina Egipto valdžios institucijas užtikrinti, kad su visais sulaikytais asmenimis būtų elgiamasi laikantis sąlygų, nustatytų JT Generalinės Asamblėjos 1988 m. gruodžio 9 d. Rezoliucijoje 43/173 „Visų asmenų apsaugos bet kokia forma sulaikytų ar įkalinėtų asmenų apsaugos principų sąvadas“, kad, kol jie bus paleisti, jiems būtų suteikta galimybė nevaržomai bendrauti su savo šeimomis ir pasirinktais advokatais ir gauti tinkamą medicininę priežiūrą, taip pat kad būtų atliekami patikimi visų įtarimų netinkamu elgesiu ar kankinimu tyrimai;

7. reiškia didelį susirūpinimą dėl perpildytose sulaikymo vietose visiškai netinkamomis sąlygomis COVID-19 pandemijos metu laikomų sulaikytų asmenų ir kalinių likimo ir ragina valdžios institucijas nedelsiant sumažinti asmenų skaičių sulaikymo vietose; ragina valdžios institucijas suteikti galimybę nepriklausomos organizacijos nevaržomoms patekti į Toros aukščiausio saugumo lygio kalėjimą, kad jos galėtų stebėti kalinimo sąlygas; smerkia nepagrįstus medicinos darbuotojų ir žurnalistų suėmimus, persekiojimą ir represijas už tai, kad jie kalbėjo apie COVID-19 padėtį arba Egipto valstybės atsaką 2020 m.; ragina Egipto valdžios institucijas atsisakyti šios praktikos ir paleisti visus nepagrįstai suimtus medicinos darbuotojus;

8. apgailestauja, kad Egipte daugėja egzekucijų, ir nepitaria mirties bausmės taikymui; ragina Egipto valdžios institucijas paskelbti mirties bausmės moratoriumą siekiant ją panaikinti ir imtis visų veiksmų siekiant užtikrinti, kad būtų griežtai laikomasi tinkamo proceso garantijų ir visų galimų teisingo bylos nagrinėjimo užtikrinimo priemonių; ragina Egiptą nedelsiant paleisti visus nepilnamečius, kuriems skirtos mirties bausmės, ir pakeisti Vaiko įstatymo 122 straipsnį;

9. ragina Egipto valdžios institucijas priimti išsamų įstatymą dėl smurto prieš moteris ir nacionalinę patvirtintą kovos su seksualiniu smurtu įstatymų įgyvendinimo strategiją; primygtinai ragina valdžios institucijas naudotis turimomis JT gairėmis, pvz., JT teisės aktų dėl smurto prieš moteris vadovu, siekiant nustatyti kovos su smurtu prieš moteris komponentus, įskaitant nukentėjusių asmenų ir liudininę apsaugą pasitelkiant apmokytus pareigūnus ir paslaugų teikėjus; ragina Egipto valdžios institucijas nutraukti bet kokią moterų persekiojimą dėl vadinamųjų moralės pažeidimų, kaip taip daroma moterų žmogaus teisių gynėjos Amalos Fathy atveju; ragina valdžios institucijas nedelsiant nutraukti suėmimą ir baudžiamąjį persekiojimą LGBTI bendruomenės narių ar kitų asmenų atvejais, vien dėl jų tikros ar numanomos seksualinės orientacijos, pvz., Seifo Bedouro atvejis;

10. apgailestauja dėl Egipto valdžios institucijų bandymo klaidinti ir trukdyti pažangai tiriant Italijos mokslininko Giulio Regeni pagrobimą, kankinimą ir nužudymą 2016 m.; apgailestauja dėl to, kad Egipto valdžios institucijos nuolat atsisako Italijos valdžios institucijoms pateikti visus reikiamus dokumentus ir informaciją norint greitai, skaidriai ir nešališkai ištirti G. Regeni nužudymą, atsižvelgiant į Egipto tarptautinius išpareigojimus; prašo ES ir valstybių narių primygtinai raginti Egipto valdžios institucijas visapusiškai bendradarbiauti su Italijos teisminėmis institucijomis ir nustoti atsisakinėti perduoti Italijos prokurorų Romoje nurodytų keturių įtariamųjų gyvenamųjų vietų adresus, kaip to reikalaujama pagal Italijos teisę norint jiems pateikti oficialius kaltinimus siekiant teisingo bylos nagrinėjimą Italijoje; įspėja Egipto valdžios institucijas nesiimti atsakomųjų veiksmų prieš liudytojus arba Egipto teisių ir laisvių komisiją ir jos teisininkus;

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

11. reiškia tvirtą politinę ir žmogišką paramą Giulio Regeni šeimai už nuolatinę ir orią tiesos paiešką; primena, kad tiesos apie ES piliečio pagrobimą, kankinimą ir nužudymą paieškos nėra vien šeimos reikalas, jos yra būtina nacionalinių ir ES institucijų pareiga, reikalaujant imtis visų būtinų diplomatinių veiksmų;
12. pažymi, kad Egiptas yra svarbi Europos Sąjungos ir jos valstybių narių partnerė įvairiose srityse, įskaitant prekybą, saugumą, kovą su tarptautiniu terorizmu ir žmonių tarpusavio ryšius; remia Egipto žmonių siekius sukurti laisvą, stabilią, klestinčią, įtraukią ir demokratinę valstybę, kuri gerbtų savo nacionalinius ir tarptautinius teisės aktus žmogaus teisių apsaugos ir pažangos srityje;
13. primena Egipto valdžios institucijoms, kad pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms yra esminis ES ir Egipto santykių elementas ir kad erdvės pilietinei visuomenei suteikimas yra bendras įsipareigojimas, įtvirtintas ES ir Egipto partnerystės prioritetuose, kaip nustatyta Egipto Konstitucijoje; pabrėžia, kad nei vienas žmogaus teisių gynėjas neturėtų susidurti su finansiniais apribojimais, traukimu baudžiamojon atsakomybėn, kelionių draudimais ar užstato sąlygomis arba būti įkalintas už teisėtą darbą žmogaus teisių srityje; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai viešai pareikšti susirūpinimą dėl žmogaus teisių padėties Egipte ir visuose aukšto lygio susitikimuose su Egipto valdžios institucijomis;
14. ragina ES delegacijos ir valstybių narių atstovus Kaire dalyvauti Egipto ir užsienio žurnalistų, tinklaraštininkų, profesinių sąjungų atstovų, žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės aktyvistų teismuose, vykstančiuose šalyje, ir lankyti juos kalinimo įstaigose;
15. pakartoja savo raginimą Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir valstybėms narėms vieningai ir ryžtingai, taip pat koordinuojant veiksmus su kitais panašiai mąstančiais partneriais, reaguoti į susidorojimą ir žmogaus teisių pažeidimus Egipte ir naudoti visas turimas priemones, kad būtų užtikrinta konkreti pažanga Egipto žmogaus teisių srityje; visų pirma ragina ES ir jos valstybes nares imtis vadovaujamo vaidmens būsimoje JT Žmogaus teisių tarybos sesijoje, kad būtų sukurtas ilgai lauktas sunkių žmogaus teisių pažeidimų Egipte stebėsenos ir pranešimo apie juos mechanizmas; palankiai vertina tai, kad Taryba patvirtino visuotinę sankcijų žmogaus teisių srityje režimą, vadinamąjį ES S. Magnitskio aktą, ir pakartoja savo raginimą Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir valstybėms narėms apsvarstyti galimybę taikyti tikslines ribojamąsias priemones aukšto rango Egipto pareigūnams, atsakingiems už sunkiausius pažeidimus šalyje;
16. pakartoja savo raginimą nuosekliai ir išsamiai peržiūrėti ES santykius su Egiptu; mano, kad dėl žmogaus teisių padėties Egipte reikia iš esmės persvarstyti Komisijos paramos biudžetui operacijas ir būtina apriboti ES pagalbą, visų pirma, siekiant remti demokratinius veikėjus ir pilietinę visuomenę; ragina užtikrinti daugiau skaidrumo kalbant apie ES, Europos investicijų banko, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko Egiptui teikiamą visų formų finansinę paramą ar mokymus; primena, kad ES ir jos valstybės narės neturi teikti apdovanojimų vadovams, atsakingiems už žmogaus teisių pažeidimus;
17. ragina ES, derantis dėl naujų partnerystės prioritetų, nustatyti aiškius kriterijus, kurie leistų tolesnį bendradarbiavimą su Egiptu laikyti santykių pagrindu, siekiant pažangos vykdam demokratinių institucijų reformas, teisinės valstybės ir žmogaus teisių srityse, ir įtraukiant žmogaus teisių klausimus į visas diskusijas su Egipto valdžios institucijomis; primygtinai ragina Komisiją ir EIVT kitame ES ir Egipto asociacijos tarybos posėdyje daugiausia dėmesio skirti būtinybei apčiuopiamai pagerinti žmogaus teisių padėtį, visų pirma išlaisvinti savavališkai sulaikytus žmogaus teisių gynėjus ir žurnalistus; pakartoja, kad bendradarbiavimas migracijos valdymo ar kovos su terorizmu srityse, be kita ko geopolitiniais aspektais, neturėtų būti daromas nuolatinio spaudimo laikytis žmogaus teisių ir atsakomybės už žmogaus teisių pažeidimus sąskaita;
18. pakartoja savo nesenus raginimus valstybėms narėms imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į 2013 m. rugpjūčio 21 d. Užsienio reikalų tarybos išvadą, kuriose skelbiamas bet kokios įrangos, kuri galėtų būti naudojama vidaus represijoms, eksporto licencijų sustabdymas pagal Tarybos bendrąją poziciją 2008/944/BUSP⁽²⁾, ir smerkia tai, kad valstybės narės nuolat nesilaiko šių įsipareigojimų; todėl ragina valstybes nares sustabdyti visą ginklų, sekimo technologijų ir kitos saugumo įrangos eksportą į Egiptą, nes tai gali palengvinti išpuolius prieš žmogaus teisių gynėjus ir pilietinės visuomenės aktyvistus, be kita ko, socialinėje žiniasklaidoje, o taip pat vykdam bet kokias kitas represijas viduje; ragina ES visapusiškai kontroliuoti eksportą į Egiptą, kai jis susijęs su prekėmis, kurias galima panaudoti represijoms, kankinimui arba mirties baismės vykdymui;

⁽²⁾ OL L 335, 2008 12 13, p. 99.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

19. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Egipto vyriausybei ir parlamentui bei Afrikos žmogaus ir tautų teisių komisijai.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

NUOMONĖS

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2020)0349

Neprieštaravimas įgyvendinimo priemonei: etoksilinto 4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenolio cheminių medžiagų grupė

Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti Komisijos reglamento, kuriuo dėl etoksilinto 4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenolio cheminių medžiagų grupės (apimančios aiškiai apibrėžtas medžiagas ir nežinomos ar kintamos sudėties medžiagas, sudedamuosius reakcijos produktus ar biologines medžiagas, polimerus ir homologus) iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priedas, projektui (D070073/02 – 2020/2898(RPS))

(2021/C 445/22)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos reglamento, kuriuo dėl etoksilinto 4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenolio cheminių medžiagų grupės (apimančios aiškiai apibrėžtas medžiagas ir nežinomos ar kintamos sudėties medžiagas, sudedamuosius reakcijos produktus ar biologines medžiagas, polimerus ir homologus) iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priedas, projektą (D070073/02,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantį Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantį Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB ⁽¹⁾, ir ypač į jo 58 ir 131 straipsnius,
- atsižvelgdamas į minėto reglamento 133 straipsnyje nurodyto komiteto 2020 m. lapkričio 20 d. pateiktą nuomonę,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 23 d. Komisijos laišką, kuriame ji prašo pareikšti, jog Parlamentas neprieštaras reglamento projektui,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto 2020 m. gruodžio 2 d. laišką Komitetų pirmininkų sueigos pirmininkui,
- atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką, 5a straipsnio 3 dalį ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 4 dalies d punktą ir 111 straipsnio 6 dalį,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto rekomendaciją dėl sprendimo,
- atsižvelgdamas į tai, kad per Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2020 m. gruodžio 15 d., nebuvo pareikšta prieštaravimų,
- A. kadangi etoksilintas 4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenolis (toliau – cheminių medžiagų grupė) atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnio f punkte nustatytus kriterijus ir yra įtrauktas į to reglamento XIV priedą; kadangi vėliausia cheminių medžiagų grupės paraiškos pateikimo data buvo 2019 m. liepos 4 d., o pabaigos terminas – 2021 m. sausio 4 d.;

⁽¹⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

- B. kadangi ši cheminių medžiagų grupė naudojama *in vitro* diagnostikos rinkiniams gaminti ir vakcinoms, skirtoms kovai su COVID-19, kurti, taip pat galbūt ir šių vakcinų gamybai; kadangi dėl šios priežasties nepaprastai svarbu užtikrinti, kad po 2021 m. sausio 4 d. cheminių medžiagų grupę būtų galima toliau naudoti konkrečioms tikslams, COVID-19 diagnostikai, gydymui ar prevencijai, kaip išimtinę priemonę visuomenės sveikatai apsaugoti;
- C. kadangi 2020 m. lapkričio 27 d. Komisija perdavė Parlamentui Komisijos reglamento projektą ir nuo tos dienos prasidėjo tikrinimo laikotarpis, per kurį Parlamentas gali pateikti prieštaravimą dėl to reglamento;
- D. kadangi, be kita ko, Komisijos reglamento projekte numatyta atidėti vėliausią cheminių medžiagų grupės paraiškos pateikimo datą 18 mėnesių po to reglamento įsigaliojimo dienos, kad būtų galima parengti paraiškas siekiant gauti leidimą tam tikriems naudojimo būdams, taip pat numatyta atidėti cheminių medžiagų grupei taikomą pabaigos datą iki 36 mėnesių po jo įsigaliojimo dienos;
- E. kadangi Komisijos reglamento projektas turėtų įsigalioti skubos tvarka ir būti taikomas atgaline data nuo 2019 m. liepos 4 d., kad būtų išvengta pertrūkio tuo laikotarpiu, per kurį galima teisėtai pateikti paraiškas dėl naudojimo vaistų, medicinos priemonių ar medicinos priemonių priedų, įskaitant *in vitro* diagnostikos medicinos priemones, moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir gamybai, numatant, kad medžiagos bus naudojamos COVID-19 diagnostikai, gydymui ar prevencijai, ir naudojimo tokiose medicinos priemonėse ar prieduose, siekiant, kad toks naudojimas vyktų pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 56 straipsnio 1 dalies d punktą;
- F. kadangi šis sprendimas priimamas kaip išimtinė priemonė visuomenės sveikatai apsaugoti, siekiant užtikrinti, kad po 2021 m. sausio 4 d. cheminių medžiagų grupę būtų galima toliau naudoti konkrečioms tikslams, COVID-19 diagnostikai, gydymui ar prevencijai;
1. pareiškia, jog neprieštarauja Komisijos reglamento projektui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Komisijai ir susipažinti – Tarybai.
-

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0351

Neprieštaravimas įgyvendinimo priemonei: 39-sis tarptautinis apskaitos standartas ir 4-asis, 7-asis, 9-asis ir 16-asis tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai

Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti Komisijos reglamento, kuriuo dėl 39-ojo tarptautinio apskaitos standarto ir 4-ojo, 7-ojo, 9-ojo ir 16-ojo tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimančias tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002, projektui (D069602/01 – 2020/2851(RPS))

(2021/C 445/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos reglamento projektą (D069602/01,
 - atsižvelgdamas į 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 1 dalį,
 - atsižvelgdamas į Reglamento (EB) Nr. 1606/2002 6 straipsnio 1 dalyje nurodyto Apskaitos reguliavimo komiteto 2020 m. spalio 26 d. pateiktą nuomonę,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 28 d. Komisijos laišką, kuriame ji prašo pareikšti, jog Parlamentas neprieštaras reglamento projektui,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto 2020 m. gruodžio 2 d. laišką Komitetų pirmininkų sueigos pirmininkui,
 - atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką, 5a straipsnį ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 4 dalies d punktą ir 111 straipsnio 6 dalį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto rekomendaciją dėl sprendimo,
 - atsižvelgdamas į tai, kad per Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2020 m. gruodžio 15 d., nebuvo pareikšta prieštaravimų,
- A. kadangi 2020 m. rugpjūčio 27 d. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) paskelbė 39-ojo tarptautinio apskaitos standarto (TAS) ir 4-ojo, 7-ojo, 9-ojo ir 16-ojo tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS) pakeitimus; kadangi tais pakeitimais siekiama numatyti bendrą lengvatą prieš vykdant tarpbankinės palūkanų normos (IBOR) pakeitimo 2 etapą; kadangi siūlomi pakeitimai susiję su finansinių ataskaitų teikimo pasekmėmis, atsirandančiomis faktiškai pakeitus palūkanų normų lyginamąjį indeksą finansinių priemonių pakeitimų atveju (vertės pokyčiai) ir vykdant apsidraudimo sandorių apskaitą, ir užkirsti kelią nepageidaujamam apskaitos poveikiui finansinių priemonių ir išperkamosios nuomos sutarčių vertinimui (arba pripažinimo panaikinimui) ir apsidraudimo ryšių nutraukimui dėl teisės aktais vykdomo lyginamųjų palūkanų normų pakeitimo; kadangi nepriėmus siūlomų pakeitimų įmonėms gali tekti nedelsiant pripažinti pelno arba nuostolių pokyčius arba nutraukti apsidraudimo sandorius, net jei jos nepakeitė savo rizikos valdymo strategijos; kadangi Komisija paragino TASV paspartinti siūlomų pakeitimų paskelbimą, kad Sąjunga galėtų laiku juos patvirtinti;
- B. kadangi Europos finansinės atskaitomybės patariamoji grupė (EFRAG) 2020 m. rugsėjo 14 d. Komisijai pateikė pritariamojo pobūdžio rekomendaciją;
- C. kadangi Komisija padarė išvadą, jog aiškinimas atitinka techninius priėmimo kriterijus, kaip reikalaujama pagal Reglamento (EB) Nr. 1606/2002 3 straipsnio 2 dalį, ir laikosi nuomonės, kad siūlomais pakeitimais būtų išvengta apsidraudimo ryšių nutraukimo dėl netikrumo, susijusio su IBOR pakeitimu, t. y. kad finansinės ataskaitos pagal TFAS galėtų tinkamai parodyti rizikos valdymo poveikį ir užkirsti kelią nepagrįstam pelno arba nuostolių svyravimui;

⁽¹⁾ OL L 243, 2002 9 11, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

- D. kadangi TASV nustatė pataisų įsigaliojimo datą – 2021 m. sausio 1 d., su galimybe pradėti jas taikyti anksčiau; kadangi finansų įstaigos, kurioms taikoma TFAS ir TAS apskaita, savo 2020 m. finansinėse ataskaitose negali taikyti siūlomose pataisose numatytos tvarkos, kol ji nepatvirtinta ir nepaskelbta; kadangi Sąjungos bendrovės atsidurtų nepalankioje padėtyje, palyginti su jų konkurentais kitose jurisdikcijose, jei jos negalėtų pasinaudoti tuose pakeitimuose numatyta lengvata; kadangi dėl to šie pakeitimai turėtų būti patvirtinti ir paskelbti iki 2020 m. gruodžio mėn. pabaigos, kad juos būtų galima taikyti finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d., po šios dienos arba prieš ją;
1. pareiškia, jog neprieštarauja Komisijos reglamento projektui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Komisijai ir susipažinti – Tarybai.
-

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

II

(Komunikatai)

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2020)0358

Tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires siekiant nustatyti naujus nuosavus išteklius

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, sudarymo (2018/2070(ACI))

(2021/C 445/24)

Europos Parlamentas

- atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 2 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo (COM(2018)0323) ir į iš dalies pakeistą pasiūlymą (COM(2020)0444),
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, projektą,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 295, 310, 311, 312, 323 ir 324 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Paryžiaus susitarimą, priimtą per 2015 m. gruodžio mėn. Paryžiuje vykusią 21-osios Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją (COP 21),
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa. Parlamento pozicija siekiant susitarimo“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. spalio 10 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ir nuosavi ištekliai: laikas pateisinti piliečių lūkesčius“⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais⁽³⁾,

⁽¹⁾ OL C 363, 2020 10 28, p. 179.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0032.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2020 m. gegužės 15 d. rezoliuciją dėl naujos daugiametės finansinės programos, nuosavų išteklių ir gaivinimo plano ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 21 d. priimtas Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 23 d. rezoliuciją dėl 2020 m. liepos 17–21 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 16 d. teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos projekto ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 148 straipsnio 1 dalį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A9-0261/2020),
- A. kadangi, atsižvelgiant į daugiametę finansinę programą (DFP), dera priimti tarpinstitucinį susitarimą, kuriame būtų nustatytos jos įgyvendinimo nuostatos;
- B. kadangi 2020 m. lapkričio 10 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos atstovai pasiekė politinį susitarimą dėl 2021–2027 m. DFP, nuosavų išteklių ir Europos ekonomikos gaivinimo priemonės („Next Generation EU“, NGEU);
- C. kadangi tas politinis susitarimas apima atnaujintą tarpinstitucinį susitarimą (toliau – TIS) dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo;
- D. kadangi 2020 m. lapkričio 5 d. taip pat pasiektas politinis susitarimas dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų;
- E. kadangi šis naujas susitarimas pakeis 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽⁷⁾;
- F. kadangi, norint įgyvendinti biudžetinę drausmę ir institucijų bendradarbiavimą biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo srityje, reikia, kad Taryba dalytųsi būtina informacija su Parlamentu vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, susijusią su Europos Vadovų Taryba ir Taryba, siekiant užtikrinti, kad Parlamentas turėtų būtinos informacijos apie tai, kaip Taryba vykdo savo biudžetą tiesiogiai arba per Komisiją;
- G. kadangi naujame susitarime numatyti svarbūs nauji elementai, visų pirma veiksmų gairės dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo per kitus septynerius metus, nuostatos dėl didesnės biudžeto kontrolės, susijusios su priemonės NGEU lėšų panaudojimu, ir išlaidų, siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų ir lyčių lygybės bei lyčių aspekto integravimo, stebėsenos priemonės;
- H. kadangi TIS pirmą kartą pateikiamos nuostatos dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių, t. y. naujas priedas, kuriame išdėstomos naujų nuosavų išteklių nustatymo 2021–2027 m. DFP laikotarpiu veiksmų gairės, kurių pakaks Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (NGEU) palūkanoms ir išskolinimo grąžinimo išlaidoms padengti; kadangi veiksmų gairės padidina nuosavų išteklių sprendimo pakeitimų patikimumą ir tvarumą, nes užtikrinama, kad nuosavų išteklių viršutinės ribos būtų pakankamai didelės, kad būtų galima įvykdyti Sąjungos įsipareigojimus, laikantis biudžetinės drausmės principo, kaip apibrėžta SESV 310 straipsnio 4 dalyje; kadangi pajamos iš nuosavų išteklių, viršijančios išskolinimo grąžinimo poreikius, toliau bus naudojamos Sąjungos biudžetui finansuoti kaip bendrosios pajamos, laikantis universalumo principo; kadangi veiksmų gairės neužkerta kelio tolesniems pasiūlymams dėl naujų nuosavų išteklių 2021–2027 m. finansiniu laikotarpiu;
- I. kadangi TIS yra nauja dalis dėl bendradarbiavimo, susijusio su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemone (NGEU), kuria siekiama užtikrinti tinkamą biudžeto valdymo institucijos dalyvavimą valdant išorės asignuotąsias pajamas pagal NGEU; kadangi toje dalyje yra nuoroda į bendrą pareiškimą dėl naujų pasiūlymų, kurie yra grindžiami SESV 122 straipsniu ir gali daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui, biudžetinio tikrinimo;

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0124.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0206.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0220.

⁽⁷⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- J. kadangi susitarime numatyta stebėti Sąjungos programų, skirtų klimato ir biologinės įvairovės tikslams, lyčių lygybei ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslams, išlaidas; kadangi TIS esama didelių patobulinimų, susijusių su tuo, kaip rengiamos ir įgyvendinamos metodikos, kurias taikant stebimas tikslas 30 proc. bendro Sąjungos biudžeto skirti klimato srities išlaidoms ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidos, naujo DFP tikslo kasmet biologinei įvairovei nuo 2024 m. skirti 7,5 proc. biudžeto, o 2026 ir 2027 m. tam skirti 10 proc., plėtotė, kiekybiškai įvertinamos išlaidos lyčių lygybei, įskaitant išlaidas, patiriamas skatinant integruoti lyčių aspektą;
 - K. kadangi TIS yra nauja dalis dėl duomenų apie finansavimo gavėjus kokybės ir palyginamumo, siekiant įvesti standartizuotas priemones informacijai ir statistikai apie galutinius Sąjungos finansavimo gavėjus rinkti, palyginti ir apibendrinti;
 - L. kadangi TIS laikomas horizontalaus taikymo susitarimu ir jis netrukdo teisės aktų leidėjams konkretaus reglamento srityje susitarti dėl tolesnių priemonių, skirtų duomenų kokybei ir palyginamumui gerinti, visų pirma kiek tai susiję su tiesioginio valdymo programomis, arba toliau gerinti biudžeto valdymo institucijos dalyvavimo išorės asignuotųjų pajamų valdyme;
 - M. kadangi į TIS pirmą kartą įtrauktos nuostatos, susijusios su bendradarbiavimu ir institucijų dialogu derybų dėl DFP metu, ir jomis siekiama sudaryti sąlygas įgyvendinti Sutartyje nustatytus reikalavimus, pagal kuriuos institucijos turi imtis visų būtinų priemonių siekdamas palengvinti DFP priėmimą ir skatinti konsultacijas ir savo pozicijų suderinimą biudžeto klausimais;
 - N. kadangi TIS išlaikomos jau esamos nuostatos ir į jį įtrauktos naujos nuostatos dėl specialių priemonių, t. y. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo, prisitaikymo prie „Brexit“ rezervo, bendros maržos priemonės ir lankstumo priemonės, panaudojimo;
 - O. kadangi TIS numatytos tolesnės tikslinės programavimo ir prognozių skaidrumo korekcijos;
 - P. kadangi Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė apima naują ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę; kadangi, atsižvelgiant į pasiektą politinį susitarimą dėl Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės ir biudžeto valdymo institucijos dalyvavimą išorės asignuotųjų pajamų, gaunamų pagal tą priemonę, valdyme, derėtų priminti, kad reikalinga objektyvi, teisinga ir skaidri projektų, kurie bus finansuojami pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, atrankos teisinė tvarka, ir reikėtų pabrėžti regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį padedant užtikrinti ekonomikos atsigavimą, kuris būtų simetriškas ne tik valstybių narių mastu, bet ir regionų mastu;
1. pritaria priede pateikiamo susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui pasirašyti susitarimą su Tarybos pirmininku ir Komisijos pirmininke ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 3. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą ir jo priedą Tarybai ir Komisijai susipažinti.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

PRIEDAS

**EUROPOS PARLAMENTO, EUROPOS SĄJUNGOS TARYBOS IR EUROPOS KOMISIJOS TARPINSTITUCINIS
SUSITARIMAS DĖL BIUDŽETINĖS DRAUSMĖS, BENDRADARBIAVIMO BIUDŽETO KLAUSIMAIS IR
PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO, TAIP PAT DĖL NAUJŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ, ĮSKAITANT VEIKSMŲ GAIRĖS
DĖL NAUJŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ NUSTATYMO**

EUROPOS PARLAMENTAS, EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA IR EUROPOS KOMISIJA

(toliau – Institucijos),

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 295 straipsnį,

SUSITARĖ:

1. Šio Susitarimo tikslas – užtikrinti biudžetinę drausmę, pagerinti metinės biudžeto procedūros veikimą bei Institucijų bendradarbiavimą biudžeto klausimais, užtikrinti patikimą finansų valdymą, įgyvendinti bendradarbiavimą ir nustatyti veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (toliau – 2021–2027 m. DFP) laikotarpiui, kad jų užtektų paskolai pagal Tarybos reglamentu (ES) 2020/...⁽¹⁾ (*) (toliau – EURI reglamentas) įsteigtą Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę grąžinti.

2. Biudžetinė drausmė, kaip nurodyta šiame Susitarime, taikoma visoms išlaidoms. Savo galiojimo laikotarpiu Institucijoms šis Susitarimas privalomas. Šio Susitarimo priedai yra jo sudedamoji dalis.

3. Šiuo Susitarimu nekeičiami Sutartyse, Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2020/...⁽²⁾ (**) (toliau – DFP reglamentas), Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046⁽³⁾ (toliau – Finansinis reglamentas) ir Tarybos sprendime (ES, Euratomas) 2020/...⁽⁴⁾ (***) (toliau – Sprendimas dėl nuosavų išteklių) nustatyti atitinkami Institucijų biudžetiniai ir teisėkūros įgaliojimai ir juo nedaromas poveikis nacionalinių parlamentų įgaliojimams dėl nuosavų išteklių.

4. Bet kokiems šio Susitarimo pakeitimams būtinas bendras Institucijų susitarimas.

5. Šį Susitarimą sudaro keturios dalys:

— I dalyje pateikiamos nuostatos, susijusios su daugiamete finansine programa (DFP) ir teminėmis ir neteminėmis specialiomis priemonėmis,

— II dalis yra susijusi su tarpinstituciniu bendradarbiavimu biudžeto klausimais,

— III dalyje pateikiamos nuostatos, susijusios su Sąjungos lėšų patikimu finansiniu valdymu,

— IV dalyje pateikiamos nuostatos, susijusios su duomenų apie naudos gavėjus kokybe ir palyginamumu Sąjungos biudžeto apsaugos kontekste.

⁽¹⁾ ... m. ... d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/..., kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L ..., ..., p. ...).

^(*) OL: prašom tekste įrašyti dokumente ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) esančio reglamento numerį, o atitinkamoje išnašoje – jo priėmimo datą, numerį ir OL nuorodą.

⁽²⁾ ... m. ... d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/..., kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L [...], p. [...]).

^(**) OL: prašom tekste įrašyti dokumente ST 9970/20 (2018/0166(APP)) esančio reglamento numerį, o atitinkamoje išnašoje – jo priėmimo datą, numerį ir OL nuorodą.

⁽³⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁽⁴⁾ ... m. ... d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/... dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L ..., ..., p. ...).

^(***) OL: prašom tekste įrašyti dokumente ST 10046/20 (2018/0135(CNS)) esančio sprendimo numerį, o atitinkamoje išnašoje – jo priėmimo datą, numerį ir OL nuorodą.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

6. Šis Susitarimas įsigalioja ... m. ... d. (*) ir pakeičia 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo (°).

I DALIS

DFP IR SPECIALIOS PRIEMONĖS

A. SU DFP SUSIJUSIOS NUOSTATOS

7. Patikimo finansų valdymo tikslais Institucijos biudžeto procedūros ir Sąjungos bendrojo biudžeto priėmimo metu kuo labiau užtikrina, kad iki įvairioms DFP išlaidų kategorijoms nustatytų viršutinių ribų būtų paliktos pakankamos maržos, išskyrus išlaidų pakategorę „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“.

Mokėjimų asignavimų prognozių atnaujinimas

8. Bent iki 2027 m. Komisija kiekvienais metais atnauja mokėjimų asignavimų prognozes. Tose atnaujintose prognozėse atsižvelgiama į visą susijusią informaciją, įskaitant biudžeto asignavimų įsipareigojimus ir biudžeto asignavimų mokėjimams realų vykdymą, taip pat į vykdymo prognozes. Jose taip pat atsižvelgiama į taisykles, kurios skirtos užtikrinti, kad mokėjimų asignavimai būtų tinkamai vykdomi pagal įsipareigojimų asignavimus ir Sąjungos bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) augimo prognozes.

B. SU TEMINĖMIS IR NETEMINĖMIS SPECIALIOMIS PRIEMONĖMIS SUSIJUSIOS NUOSTATOS

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas

9. Komisija pateikia pasiūlymą mobilizuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšas, kai įvykdomos atitinkamame pagrindiniame teisės akte nustatytos to fondo mobilizavimo sąlygos. Sprendimą mobilizuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšas Europos Parlamentas ir Taryba priima kartu.

Pateikdama pasiūlymą dėl sprendimo mobilizuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšas, Komisija tuo pačiu metu Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl perkėlimo į atitinkamas biudžeto eilutes.

Su Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu susiję perkėlimai atliekami pagal Finansinį reglamentą.

Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas

10. Kai Komisija mano, kad yra įvykdytos Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo lėšų mobilizavimo sąlygos, ji Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl lėšų perkėlimo iš to rezervo į atitinkamas biudžeto eilutes pagal Finansinį reglamentą.

Sprendimą mobilizuoti sumas pagal DFP reglamento 9 straipsnio 1 dalies a punktą Europos Parlamentas ir Taryba priima kartu, remdamiesi Komisijos pasiūlymu pagal atitinkamą pagrindinį teisės aktą.

Prieš pateikdama pasiūlymą dėl lėšų perkėlimo iš Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo pagal DFP reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą, Komisija išnagrinėja galimybes perskirstyti asignavimus apimtį.

Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas

11. Kai įvykdomos atitinkamame teisės akte nustatytos Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervo lėšų mobilizavimo sąlygos, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl lėšų perkėlimo į atitinkamas biudžeto eilutes.

Su Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervu susiję lėšų perkėlimai atliekami pagal Finansinį reglamentą.

Bendros maržos priemonė

(*) OL: prašom įrašyti šio Susitarimo paskutinio pasirašymo datą.

(°) OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

12. Komisija dėl biudžeto projekto arba taisomojo biudžeto projekto gali pasiūlyti mobilizuoti sumas, atitinkančias visas DFP reglamento 11 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a ir c punktuose nurodytas maržas arba jų dalį. Sumas, nurodytas to reglamento 11 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte, Komisija siūlo mobilizuoti prieš tai nuodugnai išanalizavusi visas kitas finansines galimybes.

Tas sumas gali mobilizuoti Europos Parlamentas ir Taryba, vykdydami Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 314 straipsnyje nustatytą biudžeto procedūrą.

Lankstumo priemonė

13. Pasiūlymą mobilizuoti Lankstumo priemonės lėšas Komisija pateikia išnagrinėjusi visas galimybes perskirstyti asignavimus išlaidų kategorijoje, kurioje yra reikalingos papildomos išlaidos.

Tame pasiūlyme nurodomi finansuoti poreikiai ir suma. Toks pasiūlymas gali būti pateiktas dėl biudžeto projekto arba taisomojo biudžeto projekto.

Lankstumo priemonės lėšas gali mobilizuoti Europos Parlamentas ir Taryba, vykdydami SESV 314 straipsnyje nustatytą biudžeto procedūrą.

II DALIS

TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO BIUDŽETO KLAUSIMAI TOBULINIMAS

A. TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO PROCEDŪRA

14. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas biudžeto procedūros metu išsamiai apibūdintas I priede.

15. Atsižvelgdamos į SESV 312 straipsnio 5 dalį, Institucijos imasi priemonių, kurių reikia siekiant palengvinti naujos DFP priėmimą arba jos peržiūrą pagal SESV 312 straipsnio 2 dalyje nurodytą specialią teisėkūros procedūrą. Tokios priemonės apims Europos Parlamento ir Tarybos reguliarius susitikimus ir keitimąsi informacija, ir Institucijų pirmininkų susitikimus Komisijos iniciatyva, kaip nustatyta SESV 324 straipsnyje, siekiant skatinti Institucijų konsultacijas ir pozicijų suderinimą. Kai pateikiamas pasiūlymas dėl naujos DFP arba jos esminės peržiūros, Institucijos sieks nustatyti konkrečią jų bendradarbiavimo ir dialogo tvarką, taikytiną visos procedūros metu iki jos priėmimo.

Biudžeto skaidrumas

16. Komisija parengia metinę ataskaitą, pridedamą prie Sąjungos bendrojo biudžeto, kurioje pateikiama visa turima nekonfidenciali informacija, susijusi su:

- Sąjungos turtu ir įsipareigojimais, be kita ko, atsirandančiais dėl Sąjungos, laikantis jai Sutartimis suteiktų įgaliojimų, vykdomų skolinimosi ir skolinimo operacijų;
- Europos plėtros fondo ⁽⁶⁾, Europos finansinio stabilumo fondo, Europos stabilumo mechanizmo ir kitų galimų būsimų mechanizmų pajamomis, išlaidomis, turtu ir įsipareigojimais;
- valstybių narių vykdančią tvirtesnę bendradarbiavimą patirtomis išlaidomis, jei jos neįtrauktos į Sąjungos bendrąjį biudžetą;
- klimato srities išlaidomis, remiantis Komisijos nustatyta veiksminga metodika ir, kai taikoma, vadovaujantis sektoriniais teisės aktais dėl klimatui skirtų išlaidų ir jų panaudojimo rezultatų stebėsenos, siekiant įgyvendinti bendrąjį tikslą – bent 30 % Sąjungos biudžeto ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų bendros sumos skirti klimato srities tikslams įgyvendinti, atsižvelgiant į finansavimo pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę laipsniško nutraukimo poveikį ir, jei įmanoma, atskiriant klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos.

Jei įgyvendinant vieną ar daugiau atitinkamų programų daroma pažanga siekiant klimatui skirtų išlaidų tikslo yra nepakankama, Institucijos, atsižvelgdamos į savo pareigas ir atitinkamus teisės aktus, konsultuos tarpusavyje dėl tinkamų priemonių, kurių reikia imtis siekiant užtikrinti, kad Sąjungos klimato srities tikslams skirtos išlaidos per visą

⁽⁶⁾ Kaip išdėstyta Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių atstovų vidaus susitarime dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiamečę finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis (OL L 210, 2013 8 6, p. 1), ir ankstesniuose vidaus susitarimuose.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

2021–2027 m. DFP laikotarpį atitiktų bent 30 % Sąjungos biudžeto ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų bendros sumos;

- e) išlaidomis, kuriomis prisidedama prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir apgręžimo remiantis veiksminga, skaidria ir išsamia metodika, Komisijos nustatyta bendradarbiaujant su Europos Parlamentu ir Taryba ir, kai taikoma, vadovaujantis sektoriniais teisės aktais, siekiant dirbti, kad būtų įgyvendintas užmojis biologinės įvairovės tikslams 2024 m. skirti 7,5 %, o 2026 m. ir 2027 m. – po 10 % metinių išlaidų pagal DFP, taip pat atsižvelgiant į esamų klimato ir biologinės įvairovės tikslų sutapimus;
- f) moterų ir vyrų lygybės, taip pat teisių ir lygių galimybių visiems skatinimu įgyvendinant ir stebint atitinkamas programas ir tų tikslų integravimu, taip pat lyčių aspekto integravimu, be kita ko, sustiprinant poveikio lytims vertinimą poveikio vertinimuose ir vertinimuose pagal geresnio reglamentavimo sistemą. Komisija išnagrinės, kaip parengti metodiką atitinkamoms išlaidoms programos lygmeniu įvertinti 2021–2027 m. DFP. Komisija tą metodiką pradės naudoti iš karto, kai ji bus parengta. Ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d. Komisija išbandys tos metodikos įgyvendinamumą ją taikydama tam tikroms centralizuotai valdomoms programoms. Laikotarpio viduryje bus išnagrinėta, ar likusiu 2021–2027 m. DFP laikotarpiu tą metodiką galima taikyti ir kitoms programoms;
- g) Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimas visose atitinkamose Sąjungos programose pagal 2021–2027 m. DFP.

Pirmos pastraipos d ir e punktuose nurodytose veiksmingose metodikose, jei įmanoma, bus pateikta nuoroda į Sąjungos biudžeto įnašą į Europos žaliąjį kursą, kuriame numatytas ir žalos nedarymo principas.

Pirmos pastraipos d punkte nurodyta veiksminga metodika bus skaidri, išsami, orientuota į rezultatus ir grindžiama veiklos rezultatais, apims kasmetines Komisijos konsultacijas su Europos Parlamentu ir Taryba, ir joje bus nurodytos atitinkamos priemonės, kurių reikia imtis, jei pažanga siekiant taikytinų tikslų yra nepakankama.

Nė viena iš šiame punkte nurodytų metodikų neturėtų užkrauti pernelyg didelės administracinės naštos projektų vykdytojams ar naudos gavėjams.

17. Komisija parengia metinę Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės įgyvendinimo ataskaitą. Toje metinėje ataskaitoje pateikiama turima nekonfidenciali informacija, susijusi su:

- turtu ir įsipareigojimais, atsirandančiais dėl skolinimosi ir skolinimo operacijų, vykdomų pagal Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnį,
- bendra pajamų, praėjusiais metais asignuotų Sąjungos programoms įgyvendinant Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, suma, suskirstyta pagal programas ir biudžeto eilutes,
- pasiskolintų lėšų įnašu siekiant Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės ir konkrečių Sąjungos programų tikslų.

B. FINANSINIŲ NUOSTATŲ ĮTRAUKIMAS Į TEISĖKŪROS PROCEDŪRA PRIIMAMUS AKTUS

18. Kiekviename pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimtame ir su daugiamete programa susijusiame teisės akte pateikiama nuostata, kurioje teisės aktų leidėjas nustato programos finansinį paketą.

Ta suma yra svarbiausia orientacinė suma Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto procedūros metu.

DFP reglamento II priede nurodytų programų svarbiausia orientacinė suma automatiškai padidinama papildomais asignavimais, nurodytais DFP reglamento 5 straipsnio 1 dalyje.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

Europos Parlamentas ir Taryba bei Komisija, rengdama biudžeto projektą, išpareigoja visą atitinkamos programos trukmės laikotarpį nenukrypti nuo tos sumos daugiau kaip 15 %, išskyrus atvejus, kai atsiranda naujų objektyvių ilgalaikių aplinkybių, kurios pagrindžiamos aiškiomis ir tiksliai apibrėžtomis priežastimis, atsižvelgiant į programos įgyvendinimo rezultatus, visų pirma remiantis įvertinimais. Bet koks dėl tokio nuokrypio atsiradęs padidėjimas neviršija atitinkamai išlaidų kategorijai nustatytos viršutinės ribos, nedarant poveikio DFP reglamente ir šiame Susitarime nurodytų priemonių naudojimui.

Ketvirta pastraipa netaikoma papildomiems asignavimams, nurodytiems trečioje pastraipoje.

Šis punktas netaikomas pagal įprastą teisėkūros procedūrą patvirtintiems ir iš anksto kiekvienai valstybei narei paskirstytiems sanglaudai skirtiems asignavimams, turintiems viso programos trukmės laikotarpio finansinį paketą, ir didelio masto projektams, nurodytiems DFP reglamento 18 straipsnyje.

19. Teisiškai privalomuose Sąjungos aktuose, susijusiuose su daugiametėmis programomis, kurie priimti ne pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nenurodoma „reikalinga laikoma suma“.

Jei Taryba nori įtraukti finansinę orientacinę sumą, ta suma laikoma teisės aktų leidėjo valios išraiška ir neturi įtakos SESV nustatytiems Europos Parlamento ir Tarybos biudžetiniams įgaliojimams. Nuostata šiuo tikslu įtraukiama į visus teisiškai privalomus Sąjungos aktus, kuriuose nurodyta tokia finansinė orientacinė suma.

C. SU ŽUVININKYSTĖS SUSITARIMAIS SUSIJUSIOS IŠLAIDOS

20. Su žuvininkystės susitarimais susijusioms išlaidoms taikomos toliau pateikiamos specialios taisyklės.

Komisija išpareigoja nuolat pranešti Europos Parlamentui apie pasirengimą deryboms dėl žuvininkystės susitarimų ir jų eigą, įskaitant tų susitarimų poveikį biudžetui.

Su žuvininkystės susitarimais susijusios teisėkūros procedūros metu Institucijos išpareigoja visapusiškai stengtis užtikrinti, kad visos procedūros būtų vykdomos kuo greičiau.

Biudžete numatytos sumos, skirtos naujiems žuvininkystės susitarimams arba atnaujintiems žuvininkystės susitarimams, kurie įsigalioja po atitinkamų finansinių metų sausio 1 d., įrašomos į rezervą.

Jei paaiškėja, kad su žuvininkystės susitarimais susijusių asignavimų, įskaitant rezervą, nepakanka, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai reikiamą informaciją apie tokią padėtį lėmusias priežastis ir priemones, kurias būtų galima priimti laikantis nustatytų procedūrų. Prireikus Komisija siūlo atitinkamas priemones.

Kas ketvirtį Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai išsamią informaciją apie galiojančių žuvininkystės susitarimų įgyvendinimą ir finansines prognozes likusiai metų daliai.

21. Nedarant poveikio atitinkamai procedūrai, kuria reglamentuojamos derybos dėl žuvininkystės susitarimų, Europos Parlamentas ir Taryba išpareigoja, laikydamiesi bendradarbiavimo biudžeto srityje principų, laiku pasiekti susitarimą dėl tinkamo žuvininkystės susitarimų finansavimo.

D. BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS (BUSP) FINANSAVIMAS

22. Visa BUSP veiklos išlaidų suma įtraukiama į vieną biudžeto skyrių, pavadintą BUSP. Ta suma padengiamos realios numatomos reikmės, įvertintos rengiant biudžeto projektą pagal Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) kasmet sudaromas prognozes. Nenumatytiems veiksmams padengti paliekama pagrįsta marža. Į rezervą negali būti įtraukiamos jokios lėšos.

23. Kalbant apie BUSP išlaidas, kurios pagal Europos Sąjungos sutarties 41 straipsnį įtrauktos į Sąjungos biudžetą, Institucijos Taikinimo komitete, kaip nurodyta SESV 314 straipsnio 5 dalyje, ir vadovaudamasi Komisijos parengtu biudžeto projektu kiekvienais metais stengiasi pasiekti susitarimą dėl veiklos išlaidų sumos ir dėl tos sumos paskirstymo BUSP biudžeto skyriaus straipsniams. Nepasiekus susitarimo, laikoma, kad Europos Parlamentas ir Taryba įtraukia į biudžetą ankstesniame biudžete buvusią sumą arba biudžeto projekte pasiūlytą sumą, priklausomai nuo to, kuri iš šių sumų yra mažesnė.

Visa BUSP veiklos išlaidų suma paskirstoma BUSP biudžeto skyriaus straipsniams, kaip siūloma trečioje pastraipoje. Į kiekvieną straipsnį įtraukiami jau patvirtinti veiksmai, taip pat numatyti, bet dar nepatvirtinti veiksmai ir sumos būsiamiems, t. y. dar nenumatytiems, veiksmams, kuriuos Taryba patvirtins atitinkamais finansiniais metais.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

BUSP biudžeto skyriaus straipsniai, į kuriuos įrašytini BUSP veiksmai, galėtų būti tokie:

- svarbiausios atskiros misijos, kaip nurodyta Finansinio reglamento 52 straipsnio 1 dalies g punkte,
- kitos misijos (krizių valdymo operacijos, konfliktų prevencija, sprendimas ir stabilizavimas bei taikos ir saugumo procesų stebėjimas ir įgyvendinimas),
- ginklų neplatšinimas ir nusiginklavimas,
- neatidėliotinos priemonės,
- parengiamosios ir tolesnės priemonės,
- Europos Sąjungos specialieji įgaliotiniai.

Kadangi Komisija pagal Finansinį reglamentą turi įgaliojimus savarankiškai perkelti asignavimus iš vieno BUSP biudžeto skyriaus straipsnio į kitą, atitinkamai užtikrinamas sparčiam BUSP veiksmų įgyvendinimui reikalingas lankstumas. Jeigu per finansinius metus BUSP biudžeto skyriaus sumos nepakanka reikalingoms išlaidoms padengti, Europos Parlamentas ir Taryba stengiasi skubos tvarka rasti sprendimą, remdamiesi Komisijos pasiūlymu.

24. Kiekvienais metais vyriausiasis įgaliotinis konsultuojasi su Europos Parlamentu dėl perspektyvų dokumento, kuris perduodamas ne vėliau kaip atitinkamų metų birželio 15 d. ir kuriame išdėstomi pagrindiniai BUSP aspektai ir esminės pasirinkimo galimybės, įskaitant finansinį poveikį Sąjungos biudžetui, n-1 metais pradėtų priemonių vertinimą ir BUSP koordinavimo ir papildomumo su kitomis Sąjungos išorės finansinėmis priemonėmis įvertinimą. Be to, vyriausiasis įgaliotinis reguliariai teikia informaciją Europos Parlamentui, ne rečiau kaip penkis kartus per metus surengdamas bendrus konsultacijas posėdžius, kurie yra įprasto politinio dialogo BUSP klausimais dalis ir dėl kurių turi būti susitarta ne vėliau kaip kiekvienų metų lapkričio 30 d. Dėl dalyvavimo tuose posėdžiuose atitinkamai sprendžia Europos Parlamentas ir Taryba, atsižvelgdami į informacijos, kuria keičiamasi tuose posėdžiuose, tikslą ir pobūdį.

Komisija kviečiama dalyvauti tuose posėdžiuose.

Jei Taryba priima su išlaidomis susijusį sprendimą BUSP srityje, vyriausiasis įgaliotinis nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per penkias darbo dienas po priėmimo Europos Parlamentui siunčia numatytų išlaidų, visų pirma susijusių su tvarkaraščiu, įdarbintu personalu, patalpų ir kitos infrastruktūros naudojimu, transporto priemonėmis, mokymo poreikiais ir saugumo priemonėmis, sąmatą (toliau – finansinė pažyma).

Kas ketvirtį Komisija praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie BUSP veiksmų įgyvendinimą ir finansines prognozes likusiam finansinių metų laikotarpiui.

E. INSTITUCIJŲ DALYVAVIMAS SPRENDŽIANT VYSTYMO SI POLITIKOS KLAUSIMUS

25. Komisija užmezga neformalų dialogą su Europos Parlamentu vystymosi politikos klausimais.

III DALIS

PATIKIMAS SĄJUNGOS LĖŠŲ FINANSINIS VALDYMAS

A. FINANSINIS PROGRAMAVIMAS

26. Komisija du kartus per metus, pirmą kartą – kartu su dokumentais, pateikiamais su biudžeto projektu, o antrą kartą – priėmus Sąjungos bendrąjį biudžetą, pateikia išsamų DFP 1, 2 išlaidų kategorijų (išskyrus išlaidų pakategorę „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“), 3 išlaidų kategorijos („Aplinka ir klimato politika“ ir „Jūrų politika ir žuvininkystė“), 4, 5 ir 6 išlaidų kategorijų finansinio programavimo dokumentą. Tame pagal išlaidų kategorijas, politikos sritis ir biudžeto eilutes suskirstytame programavimo dokumente turėtų būti nurodyta:

a) galiojantys teisės aktai, atskiriant daugiametes programas ir metinius veiksmus:

- i) daugiamečių programų atveju Komisija turėtų nurodyti procedūrą, pagal kurią jos buvo priimtos (įprasta ar speciali teisėkūros procedūra), jų trukmę, visą finansinį paketą ir administracinėms išlaidoms skirtą dalį,
- ii) DFP reglamento II priede nurodytų daugiamečių programų atveju Komisija turėtų skaidriai nurodyti papildomus asignavimus pagal DFP reglamento 5 straipsnį,

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- iii) metinių veiksmų (susijusių su bandomaisiais projektais, parengiamaisiais veiksmais ir agentūromis) ir veiksmų, finansuojamų pagal Komisijos prerogatyvas, atveju Komisija turėtų pateikti daugiametes sąmatas;
- b) dar nepriimti pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų: tebesvarstomi Komisijos pasiūlymai, nurodant paskutinius atnaujinimus.

Komisija turėtų apsvastyti, kaip būtų galima kryžminėmis nuorodomis susieti finansinio programavimo dokumentą ir teisėkūros programų sudarymo dokumentą, kad būtų galima pateikti tikslesnių ir patikimesnių prognozių. Kiekvieną kartą teikdama pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto Komisija turėtų nurodyti, ar jis įtrauktas į programavimo dokumentą, perduodamą biudžeto projekto pateikimo metu arba galutinai priėmus biudžetą. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų pranešti visų pirma apie:

- a) visus naujus teisėkūros procedūra priimtus aktus ir visus rengiamus pasiūlymus, kurie buvo pateikti, tačiau nebuvo įtraukti į programavimo dokumentą, perduodamą kartu su biudžeto projektu arba galutinai priėmus biudžetą (nurodant atitinkamas sumas);
- b) Komisijos metinėje teisėkūros darbo programoje numatytus teisės aktus, nurodant, ar veiksmai gali turėti finansinių pasekmių.

Prireikus Komisija turėtų nurodyti, ar dėl naujų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų gali reikėti perprogramavimo.

B. AGENTŪROS IR EUROPOS MOKYKLOS

27. Prieš pateikdama pasiūlymą dėl naujos agentūros steigimo, Komisija turėtų parengti patikimą, išsamų ir objektyvų poveikio vertinimą atsižvelgdama, *inter alia*, į būtiniausių darbuotojų skaičių ir gebėjimų poreikius, ekonominės naudos aspektus, subsidiarumą ir proporcingumą, poveikį nacionalinei ir Sąjungos veiklai ir poveikį atitinkamos išlaidų kategorijos biudžetui. Remdamiesi ta informacija ir nedarydami poveikio teisėkūros procedūroms, kuriomis reglamentuojamas agentūros įsteigimas, Europos Parlamentas ir Taryba, laikydamiesi bendradarbiavimo biudžeto srityje principų, išipareigoja laiku pasiekti susitarimą dėl siūlomos agentūros finansavimo.

Taikomi tokie procedūriniai etapai:

- pirma, Komisija sistemingai pateikia bet kokią pasiūlymą dėl naujos agentūros įsteigimo per pirmąją trilogą po jos pasiūlymo priėmimo, pateikia finansinę pažymą, pridėdamą prie pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siūloma įsteigti agentūrą, ir nurodo jo pasekmes likusiu finansinio programavimo laikotarpiu,
- antra, teisėkūros proceso metu Komisija padeda teisės aktų leidėjui įvertinti finansines pasiūlytų pakeitimų pasekmes. Tos finansinės pasekmės turėtų būti svarstomos atitinkamų trilogų teisėkūros klausimais metu,
- trečia, iki teisėkūros proceso pabaigos Komisija pateikia atnaujintą finansinę pažymą, kurioje atsižvelgiama į galimus teisės aktų leidėjo pakeitimus; ta galutinė finansinė pažyma įtraukiama į baigiamojo trilogų teisėkūros klausimais darbotvarkę ir ją oficialiai patvirtina teisės aktų leidėjas. Ji taip pat įtraukiama į tolesnio trilogų biudžeto klausimais, kuris skubiais atvejais gali būti rengiamas supaprastintos formos, darbotvarkę siekiant susitarti dėl finansavimo,
- ketvirta, trilogų metu pasiektas susitarimas, kuriame atsižvelgiama į Komisijos biudžeto vertinimą, susijusį su teisėkūros proceso turiniu, patvirtinamas bendroje deklaracijoje. Tam susitarimui pagal savo darbo tvarkos taisykles turi pritarti Europos Parlamentas ir Taryba.

Tokia pat procedūra būtų taikoma visiems teisės akto dėl agentūros pakeitimams, kurie turėtų įtakos atitinkamos agentūros ištekliams.

Jei agentūros užduotys būtų gerokai pakeistos nepakeitus teisės akto, kuriuo įsteigiama atitinkama agentūra, Komisija apie tai praneša Europos Parlamentui ir Tarybai pateikdama patikslintą finansinę pažymą, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų laiku pasiekti susitarimą dėl agentūros finansavimo.

28. Biudžeto procedūros metu turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į atitinkamas bendro požiūrio, pateikiamo 2012 m. liepos 19 d. pasirašyto Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos bendro pareiškimo dėl decentralizuotų agentūrų priede, nuostatas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

29. Kai Valdytojų taryba numato įsteigti naują Europos mokyklą, panaši procedūra turi būti taikoma *mutatis mutandis* siekiant įvertinti poveikį Sąjungos biudžetui.

IV DALIS

SAJUNGOS BIUDŽETO APSAUGA: DUOMENŲ APIE NAUDOS GAVĖJUS KOKYBĖ IR PALYGINAMUMAS

30. Atsižvelgiant į Europos Parlamento prašymus ir atsakant į 2020 m. liepos 17–21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų 24 punktą, siekiant sustiprinti Sąjungos biudžeto ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės apsaugą nuo sukčiavimo ir pažeidimų, Institucijos susitaria kontrolės ir audito tikslais nustatyti standartizuotas priemones informacijai ir duomenims apie galutinius Sąjungos finansavimo gavėjus ir naudos gavėjus rinkti, palyginti ir apibendrinti.

31. Siekiant užtikrinti veiksmingą kontrolę ir auditą, būtina rinkti duomenis apie tuos, kurie galiausiai gauna tiesioginę arba netiesioginę naudą iš Sąjungos finansavimo, kuriam taikomas pasidalijamasis valdymas, ir iš projektų bei reformų, remiamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, įskaitant duomenis apie finansavimo gavėjų tikruosius savininkus. Su tokių duomenų rinkimu ir tvarkymu susijusios taisyklės turės atitikti taikytinas duomenų apsaugos taisykles.

32. Siekiant sustiprinti Sąjungos biudžeto apsaugą, Komisija suteiks galimybę naudotis integruota ir sąveikia informacine ir stebėsenos sistema, apimančia bendrąją duomenų gavybos ir rizikos įvertinimo priemonę, kad būtų galima turėti prieigą prie 31 punkte nurodytų duomenų ir juos analizuoti siekiant užtikrinti bendrą taikymą valstybėse narėse. Ta sistema būtų užtikrinami veiksmingi patikrinimai, ar nėra interesų konfliktų, pažeidimų, dvigubo finansavimo problemų ir bet kokio netinkamo lėšų panaudojimo. Komisija, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir kitos Sąjungos tyrimų ir kontrolės įstaigos turėtų turėti būtiną prieigą prie tų duomenų, kad jos galėtų vykdyti savo priežiūros funkcijas, susijusias su kontrole ir auditu, kuriuos visų pirma turi vykdyti valstybės narės, kad nustatytų pažeidimus ir atliktų administracinius tyrimus dėl atitinkamo Sąjungos finansavimo netinkamo naudojimo ir galėtų susidaryti tikslų vaizdą apie jo paplitimą.

33. Nedarant poveikio Institucijų prerogatyvoms pagal Sutartis, Institucijos įsipareigoja su atitinkamais pagrindiniais teisės aktais susijusios teisėkūros procedūros metu lojaliai bendradarbiauti, kad užtikrintų tolesnę veiklą, susijusią su 2020 m. liepos 17–21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis, laikantis šioje dalyje apibūdinto požiūrio.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

Komisijos vardu
Pirmininkas

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

I PRIEDAS

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS BIUDŽETO PROCEDŪROS METU

A dalis. Biudžeto procedūros tvarkaraštis

1. Kasmė, iki biudžeto procedūros pradžios likus pakankamai laiko, Institucijos, laikydamosi esamos praktikos, susitaria dėl pragmatiško tvarkaraščio.
2. Siekiant užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų veiksmingai vykdyti savo prerogatyvas biudžeto srityje, pozicijos dėl biudžeto, perkėlimai ar kiti pranešimai, kuriuos pateikus pradėdami skaičiuoti terminai, pateikiami deramai atsižvelgiant į visus darbo pertraukų laikotarpius, apie kurių datas tos institucijos yra tinkamu laiku viena kitą informavusios per atitinkamas savo tarnybas.

B dalis. Biudžeto procedūros prioritetai

3. Tinkamu laiku prieš Komisijai priimant biudžeto projektą sušaukiamas trilogas, kuriame, remiantis Komisijos pagal 37 punktą pateikta informacija, aptariami galimi ateinančių finansinių metų biudžeto prioritetai ir visi vykdamieji finansinių metų biudžetą kylantys klausimai.

C dalis. Biudžeto projekto parengimas ir sąmatų atnaujinimas

4. Institucijų, išskyrus Komisiją, prašoma iki kovo mėn. pabaigos patvirtinti savo sąmatas.
5. Komisija kasmet pateikia biudžeto projektą, kuriame nurodomi faktiniai Sąjungos finansavimo poreikiai.

Jame atsižvelgiama į:

- a) valstybių narių pateiktas prognozes dėl struktūrinių fondų;
 - b) gebėjimus panaudoti asignavimus kartu siekiant išlaikyti griežtą asignavimų išpareigojimams ir asignavimų mokėjimams santykį;
 - c) galimybes pradėti naują politiką vykdamieji bandomuosius projektus, naujus parengiamuosius veiksmus, ar juos abu, arba tęsiant besibaigiančius daugiamečius veiksmus, įvertinus, ar įmanoma užtikrinti, kad bus priimtas pagrindinis teisės aktas, kaip apibrėžta Finansiniame reglamente (pagrindinio teisės akto apibrėžtis, pagrindinio teisės akto būtinybė vykdymui ir išimtis);
 - d) būtinybę užtikrinti, kad visi išlaidų pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, atitiktų biudžetinės drausmės apribojimus.
6. Institucijos kiek įmanoma stengiasi į biudžetą neįtraukti punktų, pagal kuriuos veiklai skiriamos nereikšmingos išlaidų sumos.
 7. Europos Parlamentas ir Taryba taip pat išpareigoja atsižvelgti į galimybių vykdyti Komisijos projektuose pateiktą biudžetą ir galimybių, susijusių su einamųjų finansinių metų biudžeto vykdymu, vertinimą.
 8. Siekdami patikimai valdyti finansus ir dėl esminių pokyčių biudžeto nomenklatūros antraštinėse dalyse ir skyriuose, susijusiuose su Komisijos tarnybų išpareigojimais teikti valdymo ataskaitas, poveikio Europos Parlamentas ir Taryba išpareigoja taikinimo procedūros metu su Komisija aptarti visus esminius pokyčius.
 9. Siekdami lojalus ir patikimo institucijų bendradarbiavimo, Europos Parlamentas ir Taryba išpareigoja visos biudžeto procedūros metu ir visų pirma visą taikinimo laikotarpį visais lygiais per savo atitinkamus derybininkus reguliariai ir aktyviai palaikyti ryšius siekiant susitarti. Europos Parlamentas ir Taryba išpareigoja užtikrinti, kad oficialiu ir neoficialiu lygiais būtų laiku ir nuolat abipusiai keičiamasi susijusia informacija ir dokumentais, taip pat prirėkus taikinimo laikotarpiu bendradarbiaujant su Komisija rengti techninius arba neformalius posėdžius. Komisija užtikrina, kad Europos Parlamentas ir Taryba turėtų vienodas galimybes laiku susipažinti su informacija ir dokumentais.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

10. Kol bus sušauktas Taikinimo komitetas, Komisija prirėkęs pagal SESV 314 straipsnio 2 dalį gali pateikti biudžeto projekto taisomuosius raštus, įskaitant taisomąjį raštą, kuriuo visų pirma atnaujinamos išlaidų žemės ūkiui sąmatos. Gavusi informacijos apie atnaujinimus, Komisija ją iš karto pateikia svarstyti Europos Parlamentui ir Tarybai. Ji nurodo Europos Parlamentui ir Tarybai visas tinkamai pagrįstas priežastis, kurių jie gali paprašyti.

D dalis. Biudžeto procedūra iki taikinimo procedūros

11. Trilogas sušaukiamas likus pakankamai laiko iki svarstymo Taryboje, kad Institucijos galėtų pasikeisti nuomonėmis dėl biudžeto projekto.
12. Kad Komisija galėtų laiku įvertinti Europos Parlamento ir Tarybos numatytų pakeitimų, kuriais sukuriama nauji arba tęsiami esami parengiamieji veiksmai ar bandomieji projektai, įgyvendinamumą, Europos Parlamentas ir Taryba praneša Komisijai apie savo ketinimus tuo klausimu, kad pirmoji diskusija galėtų vykti jau to trilogu metu.
13. Trilogas gali būti sušaukiamas prieš balsavimą Europos Parlamento plenariniame posėdyje.

E dalis. Taikinimo procedūra

14. Jeigu Europos Parlamentas priima Tarybos pozicijos pakeitimus, Tarybos pirmininkas per tą patį plenarinį posėdį atkreipia dėmesį į abiejų institucijų pozicijų skirtumus ir duoda savo sutikimą Europos Parlamento pirmininkui nedelsiant sušaukti Taikinimo komitetą. Raštas, kuriuo šaukiamas Taikinimo komitetas, išsiunčiamas ne vėliau kaip pirmąją savaitės po parlamentinės mėnesinės sesijos, per kurią buvo balsuojama plenariniame posėdyje, darbo dieną, o taikinimo procedūros laikotarpis prasideda kitą dieną. Dvidešimt vienos dienos laikotarpis skaičiuojamas pagal Tarybos reglamentą (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71 ⁽¹⁾.
15. Jei Taryba negali pritarti visiems Europos Parlamento priimtiems pakeitimams, ji savo poziciją turėtų patvirtinti raštu, kuris išsiunčiamas iki pirmojo taikinimo procedūros laikotarpio numatyto posėdžio. Tokiu atveju Taikinimo komitetas tęsia darbą tolesniuose punktuose nustatytais sąlygomis.
16. Taikinimo komitetui kartu pirmininkauja Europos Parlamento ir Tarybos atstovai. Taikinimo komiteto posėdžiams pirmininkauja posėdį rengiančios institucijos bendrapirmininkai. Vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklėmis, kiekviena institucija paskiria savo dalyvius kiekvienam posėdžiui ir nustato derybų įgaliojimus. Taikinimo komitete Europos Parlamentui ir Tarybai atstovaujama atitinkamu lygiu, kad kiekviena delegacija galėtų prisiimti politinius įsipareigojimus savo atitinkamos institucijos vardu ir kad galėtų būti padaryta faktinė pažanga siekiant galutinio susitarimo.
17. Pagal SESV 314 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą Komisija dalyvauja Taikinimo komiteto posėdžiuose ir imasi visų reikiamų iniciatyvų, kad Europos Parlamento ir Tarybos pozicijos būtų suderintos.
18. Visos taikinimo procedūros metu vyksta trilogai įvairiais atstovavimo lygiais siekiant išspręsti likusius klausimus ir sudaryti sąlygas susitarimui Taikinimo komitete pasiekti.
19. Taikinimo komiteto ir trilogu posėdžiai pakaitomis vyksta Europos Parlamento ir Tarybos patalpose, kad būtų vienodai dalijamasi priemonėmis, įskaitant vertimo žodžiu priemones.
20. Taikinimo komiteto ir trilogu posėdžių datos iš anksto nustatomos Institucijų sutarimu.
21. Taikinimo komitetui pateikiamas bendras dokumentų rinkinys (informaciniai dokumentai), kuriame palyginami įvairūs biudžeto procedūros etapai ⁽²⁾. Tuose dokumentuose pateikiamos sumos pagal kiekvieną eilutę, DFP išlaidų kategorijų bendros sumos ir suvestinis dokumentas, kuriame nurodomos sumos ir pastabos dėl visų techninių

⁽¹⁾ 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, nustatantis terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisykles (OL L 124, 1971 6 8, p. 1).

⁽²⁾ Įvairius etapus sudaro: einamųjų finansinių metų biudžetas (įskaitant priimtus taisomuosius biudžetus), pradinis biudžeto projektas, Tarybos pozicija dėl biudžeto projekto, Europos Parlamento pakeitimai dėl Tarybos pozicijos ir Komisijos pateikti taisomieji raštai (jeigu jų dar visiškai nepatvirtino Institucijos).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

požiūriu diskutuotinomis laikomų biudžeto eilučių. Nedarant poveikio galutiniam Taikinimo komiteto sprendimui, specialiaame dokumente išvardijamos visos biudžeto eilutės, kurios techniniu požiūriu laikomos nebediskutuotinomis⁽³⁾. Tie dokumentai klasifikuojami pagal biudžeto nomenklatūrą.

Prie Taikinimo komitetui skirtų informacinių dokumentų taip pat pridedami ir kiti dokumentai, įskaitant Komisijos raštą dėl Tarybos pozicijos ir Europos Parlamento pakeitimų įgyvendinamumo, ir visi kitų institucijų raštai dėl Tarybos pozicijos arba dėl Europos Parlamento pakeitimų.

22. Siekiant pasiekti susitarimą iki taikinimo procedūros laikotarpio pabaigos, trilogo metu:

- a) apibrėžiama derybų dėl spręstinių biudžeto klausimų sritis,
- b) patvirtinamas techniniu požiūriu nebediskutuotinomis laikomų biudžeto eilučių sąrašas, atsižvelgiant į galutinį susitarimą dėl viso finansinių metų biudžeto,
- c) aptariami a punkte nurodyti klausimai siekiant galimų susitarimų, kuriuos turi patvirtinti Taikinimo komitetas,
- d) sprendžiami teminiai klausimai, be kita ko, pagal DFP išlaidų kategorijas.

Preliminarios išvados daromos bendrai kiekvieno trilogo metu arba iš karto po jo, ir kartu susitariama dėl kito posėdžio darbotvarkės. Tas išvadas užregistruoja trilogą rengianti institucija ir, nedarant poveikio galutiniam Taikinimo komiteto sprendimui, po 24 valandų jos laikomos preliminariai patvirtintomis.

23. Taikinimo komitetui jo posėdžiuose pateikiamos trilogų išvados ir dokumentas galimam patvirtinimui, kartu pateikiamos biudžeto eilutės, dėl kurių buvo preliminariai sutarta trilogų metu.

24. SESV 314 straipsnio 5 dalyje numatytą bendrą projektą parengia Europos Parlamento ir Tarybos sekretoriatai, kuriems padeda Komisija. Jį sudaro perdavimo raštas, abiejų delegacijų pirmininkų adresuotas Europos Parlamento ir Tarybos pirmininkams, kuriame nurodoma Taikinimo komitete pasiekto susitarimo data, ir priedai, kuriuose pateikiama:

- a) pagal kiekvieną eilutę nurodomos visų biudžeto punktų sumos ir DFP išlaidų kategorijų sumų suvestinė,
- b) suvestinis dokumentas, kuriame nurodomos visų eilučių, pakeistų per taikinimo procedūrą, sumos ir galutinis tekstas,
- c) eilučių, kurios nebuvo pakeistos biudžeto projekto arba Tarybos pozicijos dėl jo atžvilgiu, sąrašas.

Taikinimo komitetas taip pat gali patvirtinti su biudžetu susijusias išvadas ir galimus bendrus pareiškimus.

25. Bendras projektas išverčiamas į oficialiąsias Sąjungos institucijų kalbas (tą atlieka Europos Parlamento tarnybos) ir pateikiamas Europos Parlamentui ir Tarybai patvirtinti per keturiolika dienų nuo susitarimo dėl 24 punkte nurodyto bendro projekto dienos.

Priėmus bendrą projektą, parengiama biudžeto redakcija atlikus teisinę lingvistinę peržiūrą, į ją įtraukiant bendro projekto priedus, kuriuose pateikiamos taikinimo procedūros metu nepakeistos biudžeto eilutės.

26. Trilogo ar taikinimo posėdį rengianti institucija Taikinimo komiteto posėdžiuose teikia vertimo žodžiu paslaugas vadovaudamasi tokiems posėdžiams taikoma visų kalbų vartojimo tvarka, o trilogo metu – *ad hoc* kalbų vartojimo tvarka.

Posėdį rengianti institucija užtikrina posėdžio dokumentų dauginimą ir platinimą.

Institucijų tarnybos bendradarbiauja, kad derybų rezultatai būtų registruojami siekiant parengti galutinę bendro projekto redakciją.

⁽³⁾ Techniniu požiūriu nebediskutuotina laikoma biudžeto eilutė – eilutė, dėl kurios nekyla Europos Parlamento ir Tarybos tarpusavio nesutarimų ir dėl kurios nebuvo pateiktas taisomasis raštas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

F dalis. Taisomieji biudžetai

Bendrieji principai

27. Atsižvelgdamos į tai, kad taisomieji biudžetai dažnai yra skirti specialiams, o kartais – skubiems klausimams spręsti, Institucijos susitaria dėl toliau išdėstytų principų, kad užtikrintų tinkamą tarpinstitucinį bendradarbiavimą siekiant sklandaus ir greito sprendimų dėl taisomųjų biudžetų priėmimo, kiek įmanoma vengiant poreikio sušaukti taikinimo posėdį dėl taisomųjų biudžetų.
28. Kiek įmanoma, Institucijos siekia riboti taisomųjų biudžetų skaičių.

Tvarkaraštis

29. Nedarant poveikio galutinei priėmimo datai, Komisija iš anksto praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie galimas taisomųjų biudžetų projektų priėmimo datas.
30. Laikydami savo vidaus darbo tvarkos taisyklių, Europos Parlamentas ir Taryba siekia išnagrinėti Komisijos pasiūlytą taisomojo biudžeto projektą kuo greičiau po to, kai jį priima Komisija.
31. Siekdami paspartinti procedūrą, Europos Parlamentas ir Taryba užtikrina, kad atitinkami jų darbo tvarkaraščiai būtų kuo labiau suderinti, kad procedūros galėtų būti vykdomos nuosekliai ir suderintai. Todėl jie stengiasi kuo greičiau sudaryti orientacinį įvairių etapų, susijusių su galutiniu taisomojo biudžeto priėmimu, tvarkaraštį.

Europos Parlamentas ir Taryba atsižvelgia į santykinį taisomojo biudžeto skubumą ir poreikį jį laiku patvirtinti, kad juo būtų galima vadovautis atitinkamais finansiniais metais.

Bendradarbiavimas svarstymų metu

32. Visos procedūros metu Institucijos sąžiningai bendradarbiauja, kad liktų kuo mažiau kliūčių taisomuosius biudžetus priimti kuo ankstesniu procedūros etapu.

Kai tinkama, ir esant tikimybei, kad pozicijos išsiskirs, Europos Parlamentas ar Taryba (prieš kiekvienai iš šių institucijų priimant savo galutinę poziciją dėl taisomojo biudžeto) arba Komisija (bet kuriuo metu) gali pasiūlyti sušaukti specialų trilogą skirtingoms pozicijoms aptarti ir pabandyti pasiekti kompromisą.

33. Visi Komisijos pasiūlyti ir dar galutinai nepatvirtinti taisomųjų biudžetų projektai sistemingai įtraukiami į trilogų, kurie planuojami metinės biudžeto procedūros metu, darbotvarkę. Komisija pateikia taisomųjų biudžetų projektus, o Europos Parlamentas ir Taryba kuo anksčiau iki trilogos praneša apie atitinkamas savo pozicijas.
34. Jei per trilogą pasiekiamas kompromisas, Europos Parlamentas ir Taryba išipareigoja atsižvelgti į to trilogos rezultatus svarstydami taisomąjį biudžetą pagal SESV ir savo darbo tvarkos taisykles.

Bendradarbiavimas po svarstymų

35. Jei Europos Parlamentas patvirtina Tarybos poziciją be pakeitimų, taisomasis biudžetas priimamas laikantis SESV.
36. Jei Europos Parlamentas priima pakeitimus jį sudarančių narių balsų dauguma, taikomas SESV 314 straipsnio 4 dalies c punktas. Tačiau iki Taikinimo komiteto posėdžio turi būti sušauktas trilogas:
- a) jei per tą trilogą pasiekiamas susitarimas ir jei Europos Parlamentas ir Taryba pritaria trilogos rezultatams, taikinimo procedūra baigiama pasikeičiant raštais ir Taikinimo komiteto posėdis nerengiamas,
- b) jei per tą trilogą susitarimas nepasiekiamas, surengiamas Taikinimo komiteto posėdis ir jo darbas organizuojamas pagal aplinkybes, siekiant kuo labiau priartėti prie sprendimo priėmimo proceso pabaigos iki SESV 314 straipsnio 5 dalyje nurodyto dvidešimt vienos dienos termino pabaigos. Taikinimo komitetas gali baigti darbą pasikeisdamas raštais.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

G dalis. Biudžeto vykdymas, mokėjimai ir dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL)

37. Atsižvelgiant į poreikį užtikrinti, kad visi asignavimai mokėjimams būtų tinkamai vykdomi pagal asignavimus įsipareigojimams ir būtų išvengta bet kokių neįprastų RAL perkėlimo iš metų į metus, Institucijos susitaria atidžiai stebėti mokėjimų prognozes ir RAL lygį, kad būtų sumažinta rizika, kad DFP pabaigoje dėl mokėjimų asignavimų stokos bus apsunkintas Sąjungos programų įgyvendinimas.

Siekiant užtikrinti visose išlaidų kategorijose numatytų mokėjimų valdomą lygį ir profilį, visose išlaidų kategorijose griežtai taikomos įsipareigojimų panaikinimo taisyklės, visų pirma automatinio įsipareigojimų panaikinimo taisyklės.

Biudžeto procedūros metu Institucijos reguliariai rengia posėdžius, kad kartu įvertintų esamą padėtį ir biudžeto įvykdymo perspektyvas einamaisiais ir būsimais finansiniais metais. Tas įvertinimas atliekamas specialiai tam skirtuose atitinkamo lygmens tarpinstituciniuose posėdžiuose, prieš kuriuos Komisija pateikia išsamią pagal fondus ir valstybes nares suskirstytą informaciją apie esamą padėtį, susijusią su mokėjimų vykdymu, perkėlimais, gautais prašymais dėl išlaidų atlyginimo ir patikslintomis prognozėmis, įskaitant, kai taikytina, ilgalaikes prognozes. Visų pirma, siekdami užtikrinti, kad 2021–2027 m. laikotarpiu pagal SESV 323 straipsnį Sąjunga galėtų įvykdyti visus savo finansinius įsipareigojimus, atsirandančius dėl esamų ir būsimų įsipareigojimų, Europos Parlamentas ir Taryba išanalizuoja ir aptaria Komisijos sąmatas, kad nustatytų, ar jose nurodytas reikiamas mokėjimų asignavimų lygis.

H dalis. Su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemone susijęs bendradarbiavimas (*) (*)

38. Siekiant vienintelio tikslo – reaguoti į COVID-19 krizės padarinius, Komisijai bus suteikti įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis lėšų kapitalo rinkose neviršijant 750 000 mln. EUR sumos 2018 m. kainomis, iš kurios ne didesnė kaip 390 000 mln. EUR suma 2018 m. kainomis gali būti naudojama išlaidoms, ir iki 360 000 mln. EUR suma 2018 m. kainomis gali būti naudojama paskoloms teikti, vadovaujantis Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 1 dalimi. Kaip numatyta EURI reglamente, išlaidoms naudotina suma – tai išorės asignuotosios pajamos Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalies tikslais.
39. Institucijos sutaria, kad Europos Parlamento ir Tarybos, veikiančių kaip biudžeto valdymo institucijos, vaidmenį, susijusį su išorės asignuotosiomis pajamomis pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, reikia sustiprinti siekiant užtikrinti tinkamą tokių pajamų naudojimo priežiūrą ir tinkamą dalyvavimą naudojant tas pajamas laikantis EURI reglamente ir, atitinkamai, susijusiuose sektoriniuose teisės aktuose nustatytų ribų. Be to, Institucijos sutaria, kad reikia užtikrinti visišką visų lėšų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę skaidrumą ir matomumą.

Išorės asignuotosios pajamos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę

40. Atsižvelgiant į tai, kad reikia užtikrinti tinkamą Europos Parlamento ir Tarybos dalyvavimą išorės asignuotųjų pajamų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę valdyme, Institucijos susitaria dėl 41–46 punktuose išdėstytos procedūros.
41. Komisija biudžeto procedūros kontekste pateiks išsamią informaciją, kartu pateikdama sąmatų projektus. Tokia informacija apima išsamias įsipareigojimų asignavimų ir mokėjimų asignavimų, taip pat teisinių įsipareigojimų sąmatas, suskirstytas pagal išlaidų kategorijas ir programas, gaunancias asignuotąsias pajamas pagal EURI reglamentą. Komisija pateiks visą papildomą atitinkamą informaciją, kurios paprašys Europos Parlamentas ar Taryba. Komisija prie biudžeto projekto pridės dokumentą, kuriame pateikiama visa atitinkama informacija apie Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, įskaitant apibendrinamąsias lenteles, kuriose apibendrintai pateikiami biudžeto asignavimai ir asignuotosios pajamos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę. Tas dokumentas bus 44 punkte numatyto Sąjungos bendrojo biudžeto priedo dėl išorės asignuotųjų pajamų dalis.

(*) Kai Komisija pateikia pasiūlymą dėl Tarybos akto pagal SESV 122 straipsnį, kuris gali daryti apčiuopiamą poveikį biudžetui, taikoma procedūra, nustatyta ... m. ... d. bendroje Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaracijoje dėl naujų pasiūlymų, grindžiamų SESV 122 straipsniu ir galinčių daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui, biudžetinio tikrinimo (OL ...).

(*) OL: prašom išnašoje įrašyti dokumente SN 3633/3/20/REV3 ADD1 pateiktos bendros deklaracijos priėmimo datą ir užpildyti OL nuorodą.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

42. Komisija reguliariai teiks 41 punkte nurodytos informacijos atnaujinimus per visus finansinius metus ir bent jau prieš kiekvieną 45 punkte nurodytą specialų posėdį. Komisija pateiks Europos Parlamentui ir Tarybai atitinkamą informaciją laiku, kad būtų galima surengti prasmingas diskusijas ir pasitarimus dėl atitinkamų planavimo dokumentų, be kita ko, prieš Komisijai priimant atitinkamus sprendimus.
43. Institucijos reguliariai susitiks biudžeto procedūros kontekste, siekdamos bendrai įvertinti išorės asignuotųjų pajamų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę įgyvendinimą, visų pirma esamą padėtį ir perspektyvą, ir aptarti metines sąmatas, pateikiamas kartu su atitinkamais biudžeto projektais, ir jų paskirstymą, tinkamai atsižvelgiant į EURI reglamente ir, kai tinkama, susijusiuose sektoriniuose teisės aktuose išdėstytus apribojimus ir sąlygas.
44. Europos Parlamentas ir Taryba prie Sąjungos bendrojo biudžeto kaip priedą pridės dokumentą, kuriame pateikiamos visos biudžeto eilutės, į kurias įrašomos asignuotosios pajamos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę. Be to, jie pasinaudos biudžeto struktūra, kad įtrauktų asignuotąsias pajamas pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, ir visų pirma biudžeto pastabas, siekiant deramai kontroliuoti tų pajamų naudojimą. Pagal Finansinio reglamento 22 straipsnį, Europos Parlamentas ir Taryba į išlaidų suvestinę įtrauks pastabas, įskaitant bendras pastabas, kuriose nurodoma, į kurias biudžeto eilutes galima įrašyti asignavimus, atitinkančius remiantis EURI reglamentu skirtas pajamas, ir nurodomos atitinkamos sumos. Komisija, vykdydama savo pareigas dėl asignuotųjų pajamų įgyvendinimo, išsipareigoja deramai atsižvelgti į tokias pastabas.
45. Institucijos susitaria rengti specialius tarpinstitucinius posėdžius atitinkamu lygmeniu, siekiant įvertinti išorės asignuotųjų pajamų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę esamą padėtį ir perspektyvą. Tie posėdžiai bus rengiami ne rečiau kaip tris kartus per finansinius metus prieš pat trilogus biudžeto klausimais ar iškart po jų. Be to, vienai institucijai pateikus pagrįstą prašymą, Institucijos susitinka *ad hoc* pagrindu. Europos Parlamentas ir Taryba gali bet kuriuo metu raštu pateikti pastabų dėl išorės asignuotųjų pajamų vykdymo. Komisija išsipareigoja deramai atsižvelgti į visas Europos Parlamento ir Tarybos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Tuose posėdžiuose gali būti svarstomi dideli Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų nukrypimai, laikantis 46 punkto.
46. Komisija pateikia išsamią informaciją apie bet kokią nukrypimą nuo jos pradinių prognozių prieš specialų tarpinstitucinį posėdį, kaip nurodyta 45 punkte, ir *ad hoc* pagrindu – didelio nukrypimo atveju. Nukrypimas nuo prognozuojamų Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų yra laikomas dideliu, jei konkrečiais finansiniais metais ir pagal konkrečią programą išlaidos nukrypsta nuo prognozių daugiau kaip 10 %. Didelių nukrypimų nuo pradinių prognozių atveju Institucijos aptars šį klausimą, jei Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia tokį pageidavimą per dvi savaites nuo pranešimo apie tokį didelį nukrypimą. Institucijos kartu įvertins atitinkamą klausimą, kad per tris savaites nuo prašymo surengti posėdį būtų rastas bendras sutarimas. Komisija kuo atidžiausiai atsižvelgs į visas gautas pastabas. Komisija išsipareigoja nepriimti jokio sprendimo, kol nebus užbaigti svarstymai arba pasibaigs trijų savaičių laikotarpis. Pastaruoju atveju Komisija tinkamai pagrįdžia savo sprendimą. Skubos atveju Institucijos gali susitarti sutrumpinti terminus viena savaitė.

Pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę suteiktos paskolos

47. Kad būtų užtikrintas visapusiškas informavimas, skaidrumas ir matomumas, susiję su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės paskolų komponentu, Komisija pateiks išsamią informaciją apie valstybėms narėms pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę suteiktas paskolas, kartu pateikdama sąmatų projektus, ypatingą dėmesį skirdama neskelbtinai informacijai, kuri yra saugoma.
48. Informacija apie pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę suteiktas paskolas bus nurodyta biudžete laikantis Finansinio reglamento 52 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytų reikalavimų, ir į jį taip pat bus įtrauktas to punkto iii papunktyje nurodytas priedas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

II PRIEDAS**TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS RENGIANT VEIKSMŲ GAIRIŲ DĖL NAUJŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ NUSTATYMO****Preambulė**

- A. Institucijos yra įsipareigojusios sąžiningai ir skaidriai bendradarbiauti ir dirbti įgyvendindamos veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo 2021–2027 m. DFP laikotarpiu.
- B. Institucijos pripažįsta Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės konteksto, kuriame turėtų būti nustatyti nauji nuosavi ištekliai, svarbą.
- C. Siekiant vienintelio tikslo – reaguoti į COVID-19 krizės padarinius, Komisijai pagal Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 1 dalį bus suteikti įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis lėšas kapitalo rinkose neviršijant 750 000 mln. EUR 2018 m. kainomis, iš kurių ne daugiau kaip 390 000 mln. EUR 2018 m. kainomis gali būti panaudota išlaidoms pagal to sprendimo 5 straipsnio 1 dalies b punktą.
- D. Tokių lėšų, panaudotinų išlaidoms pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, pagrindinės sumos grąžinimas ir susijusios mokėtinos palūkanos turės būti finansuojamos iš Sąjungos bendrojo biudžeto, be kita ko, naudojant pakankamas pajamas iš naujų nuosavų išteklių, nustatytų po 2021 m. Visi susiję įsipareigojimai bus visiškai įvykdyti ne vėliau kaip iki 2058 m. gruodžio 31 d., kaip nustatyta Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje. Mokėtinos metinės sumos priklausys nuo išleistų obligacijų išpirkimo terminų ir skolos grąžinimo strategijos, laikantis tos dalies trečioje pastraipoje nurodytos pagrindinės lėšų sumos grąžinimo ribos – 7,5 % didžiausios sumos, naudotinos to sprendimo 5 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytoms išlaidoms padengti.
- E. Su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės lėšų grąžinimu susijusios Sąjungos biudžeto išlaidos neturėtų sąlygoti nepagrįsto programų išlaidų arba investicinių priemonių pagal DFP sumažinimo. Taip pat pageidautina sušvelninti valstybėms narėms nustatytą BNP pagrįstų nuosavų išteklių padidėjimą.
- F. Dėl šios priežasties ir siekdamas padidinti Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės grąžinimo plano patikimumą ir tvarumą, Institucijos stengsis nustatyti pakankamus naujus nuosavus išteklius, kad būtų padengta suma, atitinkanti numatomas išlaidas, susijusias su grąžinimu. Laikantis universalumo principo tai nereikštų, kad konkretūs nuosavi ištekliai bus skiriami arba asignuojami konkrečios rūšies išlaidoms padengti.
- G. Institucijos pripažįsta, kad nustatant naujų nuosavų išteklių krepšelį DFP turėtų būti remiamas tinkamas Sąjungos išlaidų finansavimas, kartu sumažinant nacionalinių BNP pagrįstų įnašų dalį Sąjungos metinio biudžeto finansavime. Pajamų šaltinių įvairinimas savo ruožtu galėtų padėti siekti išlaidas Sąjungos lygmeniu geriau nukreipti į prioritetines sritis ir bendras viešąsias gėrybes, pasiekiant didelį išlaidų efektyvumą palyginti su nacionalinėmis išlaidomis.
- H. Todėl nauji nuosavi ištekliai turėtų būti suderinti su Sąjungos politikos tikslais ir jais turėtų būti remiami tokie Sąjungos prioritetai kaip Europos žaliasis kursas ir prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusi Europa, taip pat jais turėtų būti prisidedama prie sąžiningo apmokestinimo ir kovos su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu stiprinimo.
- I. Institucijos sutaria, kad geriausia būtų naujus nuosavus išteklius sukurti tokiu būdu, kad būtų galima gauti „naujų pinigų“. Be to, jos siekia mažinti biurokratiją ir našą įmonėms, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), ir piliečiams.
- J. Nauji nuosavi ištekliai turėtų atitikti paprastumo, skaidrumo, nuspėjamumo ir teisingumo kriterijus. Naujų nuosavų išteklių apskaičiavimas, perkėlimas ir kontrolė neturėtų užkrauti pernelyg didelės administracinės naštos Sąjungos institucijoms ir nacionalinėms administracijoms.
- K. Atsižvelgdamos į griežtus procedūrinius reikalavimus, taikomus naujų nuosavų išteklių nustatymui, institucijos sutaria, kad būtina nuosavų išteklių sistemos reforma turėtų būti įvykdyta atlikus nedaug Sprendimo dėl nuosavų išteklių peržiūrų.
- L. Todėl Institucijos susitaria bendradarbiauti 2021–2027 m. laikotarpiu remdamosi šiame priede išdėstytais principais, siekdamas nustatyti naujus nuosavus išteklius pagal B dalyje pateiktas veiksmų gaires ir jose nustatytas datas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

M. Institucijos taip pat pripažįsta 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ nustatytą geresnės teisėkūros priemonių, visų pirma poveikio vertinimo, svarbą.

A dalis. Įgyvendinimo principai

1. Komisija pateiks reikiamus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl naujų nuosavų išteklių ir galimų kitų naujų nuosavų išteklių, kaip nurodyta 10 punkte, laikydamosi geresnės teisėkūros principų. Šiame kontekste ji deramai atsižvelgs į Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymus. Tie pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų bus teikiami kartu su atitinkamais teisės aktais dėl nuosavų išteklių įgyvendinimo.
2. Institucijos susitaria dėl šių pagrindinių naujų nuosavų išteklių krepšelio nustatymo principų:
 - a) surinkti sumą pasitelkiant naujus nuosavus išteklius, kurios pakaktų visoms numatomoms lėšų, pasiskolintų naudoti Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytoms išlaidoms – pagrindinės sumos grąžinimo išlaidoms ir palūkanų išlaidoms – padengti, kartu laikantis universalumo principo. Pajamos iš nuosavų išteklių, viršijančios grąžinimo poreikį, toliau naudojamos Sąjungos biudžetui finansuoti kaip bendrosios pajamos pagal universalumo principą;
 - b) siekti, kad dėl išlaidų, kurios padengia Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės finansavimo išlaidas, nesumažėtų išlaidos Sąjungos programoms ir fondams;
 - c) suderinti nuosavus išteklius su Sąjungos prioritetais, pavyzdžiui, kova su klimato kaita, žiedine ekonomika, prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusia Europa, ir prisidėti prie sąžiningo apmokestinimo bei kovos su mokesčinių sukčiavimu ir mokesčių slėpimu stiprinimo;
 - d) laikytis paprastumo, skaidrumo ir sąžiningumo kriterijų;
 - e) užtikrinti pajamų srauto stabilumą ir nuspėjamumą;
 - f) neužkrauti pernelyg didelės administracinės naštos Sąjungos institucijoms ir nacionaliniams administratoriams;
 - g) pageidautina gauti papildomų „naujų“ pajamų;
 - h) be to, siekti mažinti biurokratiją ir našą įmonėms, visų pirma MVĮ, ir piliečiams.
3. Europos Parlamentas ir Taryba, nepagrįstai nedelsdami ir laikydamiesi savo vidaus procedūrų, išnagrinės bei aptars 1 punkte nurodytus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir imsis tolesnių veiksmų dėl jų, kad būtų lengviau greitai priimti sprendimą. Komisijai pateikus pasiūlymus, Europos Parlamento nariai ir Tarybos atstovai svarstymų metu susitiks dalyvaujant Komisijos atstovams, kad informuotų vieni kitus apie atitinkamą padėtį. Be to, Institucijos pradės nuolatinį dialogą, kad įvertintų pažangą, padarytą įgyvendinant veiksmų gaires.

B dalis. Veiksmų gairės dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo

Pirmas etapas: 2021 m.

4. Visų pirma bus nustatyta ir nuo 2021 m. sausio 1 d. pradėta taikyti nauja nuosavų išteklių rūšis, sudaryta iš dalies pajamų, gautų iš nacionalinių įnašų, apskaičiuotų remiantis neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriu, kaip nustatyta Sprendime dėl nuosavų išteklių. Planuojama, kad tas sprendimas įsigalios 2021 m. sausio mėn., jei jį patvirtins valstybės narės, vadovaudamosi atitinkamomis jų konstitucinėmis nuostatomis.
5. Komisija paspartins darbą ir, atsižvelgdama į 2020 m. pradėtus poveikio vertinimus, ne vėliau kaip 2021 m. birželio mėn. šiuo pagrindu pateiks pasiūlymus dėl pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo ir dėl skaitmeninio mokesčio, kartu pateikdama pasiūlymą nustatyti naujus nuosavus išteklius, kad juos būtų galima nustatyti ne vėliau kaip iki 2023 m. sausio 1 d.
6. 2021 m. pavasarį Komisija peržiūrės ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, įskaitant galimą jos išplėtimą apimant aviaciją ir jūrų transportą. Ne vėliau kaip 2021 m. birželio mėn. ji pasiūlys nuosavus išteklius, pagrįstus ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema.

⁽¹⁾ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

7. Institucijos sutaria, kad pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmas ir ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema yra tarpusavyje susiję teminiu požiūriu ir todėl būtų pagrįsta juos aptarti vadovaujantis tais pačiais principais.

Antras etapas: 2022 m. ir 2023 m.

8. Laikantis pagal Sutartis taikytinų procedūrų, jei valstybės narės patvirtins vadovaudamosi jų atitinkamomis konstitucinėmis nuostatomis, šiuos naujus nuosavus išteklius numatoma nustatyti ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d.
9. Taryba apsvarstys šių naujų nuosavų išteklių klausimą ne vėliau kaip iki 2022 m. liepos 1 d., kad juos būtų galima nustatyti ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d.

Trečias etapas: 2024–2026 m.

10. Komisija, remdamasi poveikio vertinimais, pasiūlys papildomų naujų nuosavų išteklių, kurie galėtų apimti finansinių sandorių mokesčių ir finansinį įnašą, susijusį su įmonių sektoriumi, arba naują bendrą pelno mokesčio bazę. Komisija turi stengtis pateikti pasiūlymą ne vėliau kaip 2024 m. birželio mėn.
 11. Laikantis pagal Sutartis taikytinų procedūrų, jei valstybės narės patvirtins vadovaudamosi jų atitinkamomis konstitucinėmis nuostatomis, tokie papildomi nauji nuosavi ištekliai turėtų būti nustatyti ne vėliau kaip 2026 m. sausio 1 d.
 12. Taryba apsvarstys šių naujų nuosavų išteklių klausimą ne vėliau kaip iki 2025 m. liepos 1 d., kad juos būtų galima nustatyti ne vėliau kaip 2026 m. sausio 1 d.
-

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0380

Darbo tvarkos taisyklių pakeitimai, kuriais siekiama užtikrinti Parlamento veikimą ypatingomis aplinkybėmis

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Darbo tvarkos taisyklių pakeitimų, kuriais siekiama užtikrinti Parlamento veikimą ypatingomis aplinkybėmis (2020/2098(REG))

(2021/C 445/25)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 236 ir 237 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A9-0194/2020),
- 1. nusprendžia padaryti toliau pateikiamus Darbo tvarkos taisyklių pakeitimus;
- 2. pabrėžia, kad dėl pandemijos Covid-19 kilusi sveikatos krizė parodė, jog Darbo tvarkos taisyklėse reikia numatyti išsamesnes procedūras, siekiant užtikrinti neribojamą Parlamento veiklą esant įvairioms ypatingoms aplinkybėms;
- 3. pabrėžia, kokios svarbios yra laikinosios priemonės, kurias pagal teisės viršenybės principą šios sveikatos krizės metu patvirtino Parlamento pirmininkas ir valdymo organai, siekdami reaguoti į tokias ypatingas aplinkybes; pabrėžia, kad šioms priemonėms nebuvo jokių alternatyvių priemonių, kurios padėtų užtikrinti Parlamento veiklos tęstinumą, kaip reikalaujama Sutartyse, ir kad jos leido Parlamentui krizės metu vykdyti savo teisėkūros, biudžeto ir politinės kontrolės funkcijas laikantis Sutartyse numatytų procedūrų;
- 4. pabrėžia, kad tos laikinosios priemonės buvo visiškai pagrįstos ir kad jos užtikrino visų balsavimų, vykusių jų taikymo laikotarpiu, galiojimą;
- 5. primena, kad svarbu užtikrinti, kiek leidžia galimybės, tinkamas sąlygas neigaliems Parlamento nariams ir jų darbuotojams, kol Parlamentas vykdo veiklą ypatingomis aplinkybėmis;
- 6. mano, kad toliau pateikiami pakeitimai turėtų būti priimti taikant alternatyvią elektroninio balsavimo sistemą ir laikantis šiuo metu galiojančių laikinųjų priemonių, kurias patvirtino jo Pirmininkas ir valdymo organai, kad jis galėtų veikti COVID-19 pandemijos sukeltos sveikatos krizės metu;
- 7. nusprendžia, kad šie pakeitimai įsigalioja 2021 m. sausio 1 d., bet bus taikomi tik nuo 2021 m. sausio 18 d., kad Pirmininkas ir Pirmininkų sueiga turėtų teisinį pagrindą iš anksto priimti ir patvirtinti sprendimą pagal naujo Darbo tvarkos taisyklių 237a straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą ir kad naujos nuostatos galėtų būti pradėtos visapusiškai taikyti nuo pirmos jų taikymo dienos, t. y. 2021 m. pirmosios eilinės mėnesinės sesijos pradžios;
- 8. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams susipažinti.

Pakeitimas 1

Parlamento darbo tvarkos taisyklės

XIII a antraštinė dalis (nauja)

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

XIIIa ANTRAŠTINĖ DALIS YPATINGOS APLINKYBĖS

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 2
Parlamento darbo tvarkos taisyklės
237 a straipsnis (naujas)

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

237a straipsnis**Ypatingos priemonės**

1. Šis straipsnis taikomas tais atvejais, kai Parlamento dėl išimtinių ir nenumatytų aplinkybių, kurių jis negali kontroliuoti, negali vykdyti savo pareigų ir naudotis savo prerogatyvomis pagal Sutartį ir kai, norint patvirtinti ypatingas priemones, leidžiančias Parlamentui toliau vykdyti šias pareigas ir naudotis šiomis prerogatyvomis, būtina laikinai nukrypti nuo įprastų Parlamento procedūrų, nustatytų kitose šių Darbo tvarkos taisyklių nuostatose.

Tokios ypatingos aplinkybės laikomos susidariusiomis, kai Parlamento pirmininkas, remdamasis patikimais įrodymais, kuriuos prireikus patvirtina Parlamento tarnybos, padaro išvadą, kad dėl saugumo ar saugos priežasčių arba dėl to, kad nėra techninių priemonių, Parlamentui yra arba bus neįmanoma arba pavojinga sušaukti posėdžius laikantis savo įprastų procedūrų, nustatytų kitose šių Darbo tvarkos taisyklių nuostatose, ir jo patvirtinto kalendoriaus.

2. Jei esama 1 dalyje nustatytų sąlygų, Parlamento pirmininkas, gavęs Pirmininkų sueigos pritarimą, gali nuspręsti taikyti vieną ar kelias 3 dalyje nurodytas priemones.

Jei dėl būtinos skubos priežasčių neįmanoma sušaukti Pirmininkų sueigos fiziškai ar virtualiai, Parlamento pirmininkas gali nuspręsti taikyti vieną ar kelias 3 dalyje nurodytas priemones. Toks sprendimas nustoja galioti praėjus penkioms dienoms po jo priėmimo, jei per tą laikotarpį jo nepatvirtina Pirmininkų sueiga.

Parlamento pirmininkui priėmus sprendimą, kurį patvirtino Pirmininkų sueiga, ne mažiau kaip vidutinę ribą siekiantis Parlamento narių skaičius arba frakcija ar frakcijos bet kuriuo metu gali prašyti, kad kai kurios arba visos tame sprendime numatytos priemonės būtų atskirai pateiktos Parlamentui tvirtinti be diskusijų. Balsavimas plenariniame posėdyje įtraukiamas į pirmo plenarinio posėdžio, įvyksiančio po prašymo pateikimo dienos, darbotvarkę. Pakeitimų teikti negalima. Jei atitinkama priemonė nesurenka balsavusiųjų daugumos, ji nustoja galioti pasibaigus mėnesinei sesijai. Dėl plenariniame posėdyje patvirtintos priemonės negali būti vėl balsuojama per tą pačią mėnesinę sesiją.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

3. 2 dalyje nurodytame sprendime gali būti numatomos visos reikiamos priemonės, taikomos susidarius 1 dalyje nurodytoms ypatingoms aplinkybėms, visų pirma šios priemonės:

- a) atidėti numatytą mėnesinę sesiją, plenarinį posėdį arba komiteto posėdį vėlesnei dienai ir (arba) atšaukti ar apriboti tarpparlamentinių delegacijų ir kitų organų posėdžius;
- b) perkelti mėnesinę sesiją, plenarinį posėdį arba komiteto posėdį iš Parlamento būstinės į vieną jo darbo vietų ar į išorės vietą arba iš vienos jo darbo vietų į Parlamento būstinę, į vieną iš kitų Parlamento darbo vietų arba į išorės vietą;
- c) surengti mėnesinę sesiją arba plenarinį posėdį Parlamento patalpose, tačiau ją (jį) visą arba jos (jo) dalį atskirose posėdžių salėse, kad būtų galima laikytis reikiamo fizinio atstumo;
- d) surengti mėnesinę sesiją, plenarinį posėdį arba Parlamento organų posėdį pagal Darbo tvarkos taisyklių 237c straipsnyje nustatytą nuotolinio dalyvavimo tvarką;
- e) jei 209 straipsnio 7 dalyje numatytas ad hoc pavadavimo mechanizmas nėra pakankamas sprendimas susidarius atitinkamoms ypatingoms aplinkybėms, leisti frakcijoms laikinai pakeisti komiteto narius, jei atitinkami nariai tokiam laikinam pakeitimui neprieštarauja;

4. 2 dalyje nurodytas sprendimas galioja ribotą laiką ir jame nurodomos jį pagrindžiančios priežastys. Sprendimas įsigalioja jį paskelbus Parlamento interneto svetainėje arba, jei tam trukdo aplinkybės, paskelbus jį viešai geriausiomis turimomis alternatyviomis priemonėmis.

Be to, visi Parlamento nariai apie sprendimą nedelsiant informuojami atskirai.

Parlamento pirmininkas gali atnaujinti sprendimą 2 dalyje nustatyta tvarka vieną ar daugiau kartų ribotam laikui. Atnaujinamame sprendime nurodomos jį pagrindžiančios priežastys.

Parlamento pirmininkas atšaukia pagal šį straipsnį priimtą sprendimą, kai tik išnyksta 1 dalyje nurodytos ypatingos aplinkybės, dėl kurių jis buvo priimtas.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

5. Šis straipsnis taikomas tik kraštutiniu atveju ir pasirinkamos ir taikomos tik tos priemonės, kurios yra tikrai būtinos susidarius atitinkamoms ypatingoms aplinkybėms.

Taikant šį straipsnį tinkamai atsižvelgiama visų pirma į atstovaujamosios demokratijos principą, vienodų sąlygų visiems Parlamento nariams sudarymo principą, Parlamento narių teisę netrukdomai vykdyti savo įgaliojimus, įskaitant 167 straipsnyje įtvirtintas jų teises, ir laisvai, individualiai ir asmeniškai balsuoti ir į prie Sutarčių pridėdamą Protokolą Nr. 6 dėl Europos Sąjungos institucijų, tam tikrų įstaigų, organų bei padalinių būstinių vietos.

Pakeitimas 3

Parlamento darbo tvarkos taisyklės

237 b straipsnis (naujas)

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

237b straipsnis

Politinės pusiausvyros sutrikdymas Parlamente

1. Parlamento pirmininkas, gavęs Pirmininkų sueigos pritarimą, gali patvirtinti būtinas priemones, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos kai kurių Parlamento narių ar kurios nors frakcijos dalyvavimui, jei, remdamasis patikimais įrodymais, jis padaro išvadą, kad politinė pusiausvyra Parlamente labai sutrikdyta, nes dėl saugumo ar saugos priežasčių arba dėl to, kad nėra techninių priemonių, didelis Parlamento narių skaičius ar kuri nors frakcija negali dalyvauti Parlamento darbe pagal įprastas procedūras, nustatytas kitose šių Darbo tvarkos taisyklių nuostatose.

Vienintelis tokių priemonių tikslas – sudaryti sąlygas nuotoliniu būdu dalyvauti Parlamento nariams taikant pagal 237c straipsnio 1 dalį pasirinktas technines priemones arba kitas tinkamas tam pačiam tikslui skirtas priemones.

2. 1 dalyje numatytos priemonės gali būti patvirtintos, kad jomis pasinaudotų didelis skaičius Parlamento narių, jei jie negali dalyvauti dėl išimtinių ir nenumatytų regione susiklosčiusių aplinkybių, kurių jie negali kontroliuoti.

1 dalyje numatytos priemonės taip pat gali būti patvirtintos, kad jomis pasinaudotų kurios nors frakcijos nariai, šiai frakcijai paprašius, jei ji negali dalyvauti dėl išimtinių ir nenumatytų aplinkybių, kurių ji negali kontroliuoti.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

3. Atitinkamai taikomos 237a straipsnio 2 dalies antra ir trečia pastraipos ir 237a straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytos taisyklės ir principai.

Pakeitimas 4

Parlamento darbo tvarkos taisyklės

237 c straipsnis (naujas)

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

237c straipsnis

Nuotolinio dalyvavimo tvarka

1. Kai Parlamento pirmininkas pagal 237a straipsnio 3 dalies d punktą nusprendžia taikyti nuotolinio dalyvavimo tvarką, Parlamentas savo darbą gali vykdyti nuotoliniu būdu, be kita ko, leisdamas visiems Parlamento nariams tam tikromis savo parlamentinėmis teisėmis naudotis elektroninėmis priemonėmis.

Kai Parlamento pirmininkas pagal 237b straipsnį nusprendžia, kad turi būti taikomos pagal nuotolinio dalyvavimo tvarką pasirinktos techninės priemonės, šis straipsnis taikomas tik tiek, kiek būtina, ir tik atitinkamiems Parlamento nariams.

2. Nuotolinio dalyvavimo tvarka užtikrinama, kad:

- Parlamento nariai galėtų be jokių kliūčių vykdyti savo įgaliojimus, įskaitant visų pirma teisę kalbėti plenariniame posėdyje ir komitetų posėdžiuose, balsuoti ir teikti tekstus;
- Parlamento nariai visuomet balsuotų individualiai ir asmeniškai;
- nuotolinio balsavimo sistema leistų Parlamento nariams balsuoti įprastai, vardiniu būdu ir slapta ir patikrinti, ar jų atiduotas balsas įskaičiuotas;
- visiems Parlamento nariams, nesvarbu, ar jie yra, ar jų nėra Parlamento patalpose, būtų taikoma vienoda balsavimo sistema;
- 167 straipsnis būtų taikomas kuo įmanoma plačiau;
- Parlamento nariams ir jų darbuotojams suteikiami informacinių technologijų sprendimai būtų technologiškai neutralūs;
- Parlamento narių dalyvavimas parlamentinėse diskusijose ir balsavime vykėtų Parlamento tarnybų tiesiogiai ir viduje valdomomis ir prižiūrimomis saugiomis elektroninėmis priemonėmis.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

3. Priimdamas 1 dalyje nurodytą sprendimą Parlamento pirmininkas nustato, ar minėtoji tvarka taikoma tik tada, kai Parlamento nariai naudojami savo teisėmis plenariniame posėdyje, ar ir tada, kai Parlamento nariai naudojami savo teisėmis Parlamento komitetuose ir (arba) kituose organuose.

Parlamento pirmininkas savo sprendime taip pat nustato, kaip visu laikotarpiu, kai taikoma ši tvarka, yra pritaikomos teisės ir praktika, kurios negali būti tinkamai įgyvendinamos be Parlamento narių fizinio dalyvavimo.

Šios teisės ir praktika, be kita ko, yra susijusios su:

- dalyvavimo plenariniame posėdyje ar kitame posėdyje skaičiavimo tvarka;
- sąlygomis, kuriomis teikiamas prašymas patikrinti, ar yra kvorumas;
- tekstų pateikimu;
- prašymais balsuoti dalimis ir atskirai;
- kalbėjimo laiko paskirstymu;
- diskusijų tvarkaraščio sudarymu;
- žodinių pakeitimų pristatymu ir prieštaravimu dėl jų;
- balsavimo eilės tvarka;
- darbotvarkės sudarymo ir procedūrinių pasiūlymų pateikimo terminais.

4. Darbo taisyklių nuostatų, reglamentuojančių kvorumą ir balsavimą plenarinių posėdžių salėje, taikymo tikslais nuotoliniu būdu dalyvaujantys Parlamento nariai laikomi fiziškai esančiais plenarinių posėdžių salėje.

Nukrypstant nuo Darbo tvarkos taisyklių 171 straipsnio 11 dalies, per diskusijas nekalbėję Parlamento nariai gali vieną kartą per plenarinį posėdį įteikti raštišką pareiškimą, kuris pridedamas prie diskusijų stenogramos.

Parlamento pirmininkas prireikus nustato, kaip taikant nuotolinio dalyvavimo tvarką Parlamento nariai gali naudotis plenarinių posėdžių sale, visų pirma didžiausią Parlamento narių, kurie gali fiziškai dalyvauti, skaičių.

5. Kai Parlamento pirmininkas pagal 3 dalies pirmą pastraipą nusprendžia nuotolinio dalyvavimo tvarką taikyti komitetams ar kitiems organams, mutatis mutandis taikoma 4 dalies pirmą pastraipą.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

6. Biuras, vadovaudamasis 2 dalyje nustatytais reikalavimais ir standartais, patvirtina šiame straipsnyje numatytų elektroninių priemonių veikimo ir saugumo priemonės.

Pakeitimas 5

Parlamento darbo tvarkos taisyklės

237 d straipsnis (naujas)

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

237d straipsnis

Mėnesinės sesijos arba plenarinio posėdžio rengimas atskirose posėdžių salėse

Kai Parlamento pirmininkas pagal 237a straipsnio 3 dalies c punktą nusprendžia leisti visą arba dalį mėnesinės sesijos arba plenarinio posėdžio surengti daugiau nei vienoje posėdžių salėje, įskaitant, jei reikia, plenarinių posėdžių salę, taikomos šios taisyklės:

- šiomis aplinkybėmis naudojamos posėdžių salės kartu laikomos plenarinių posėdžių sale;
- Parlamento pirmininkas prireikus gali nustatyti, kaip galima naudotis atitinkamomis posėdžių salėmis, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi fizinio atstumo reikalavimų.

2020 m. gruodžio 14 d., pirmadienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2020)0338

Pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistema *II**

2020 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132 (09644/1/2020 – C9-0376/2020 – 2016/0365(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

(2021/C 445/26)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (09644/1/2020 – C9-0376/2020),
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 29 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo poziciją ⁽²⁾ dėl Komisijos pasiūlymo Parlamentui ir Tarybai per pirmąjį svarstymą (COM(2016)0856),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį,
- atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 67 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto rekomendaciją antrajam svarstymui (A9-0242/2020),
- 1. pritaria per pirmąjį svarstymą priimtai Tarybos pozicijai;
- 2. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
- 3. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
- 4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 209, 2017 6 30, p. 28.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0301.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0339

Mareko Opiolos skyrimas Audito Rūmų nariu

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento sprendimas dėl siūlymo skirti Mareką Opiolą Audito Rūmų nariu (C9-0350/2020 – 2020/0806(NLE))

(Konsultavimasis)

(2021/C 445/27)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 286 straipsnio 2 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C9-0350/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 129 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0249/2020),
- A. kadangi 2020 m. lapkričio 5 d. laišku Taryba konsultavosi su Europos Parlamentu dėl Mareko Opiolos skyrimo Audito Rūmų nariu;
- B. kadangi Parlamento Biudžeto kontrolės komitetas įvertino siūlomo kandidato kvalifikaciją, visų pirma atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 286 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;
- C. kadangi vėliau, 2020 m. gruodžio 7 d. komitetas surengė kandidato klausymą, kurio metu kandidatas pasakė įžanginę kalbą ir atsakė į komiteto narių užduotus klausimus;
1. teikia neigiamą nuomonę dėl Tarybos pasiūlymo skirti Mareką Opiolą Audito Rūmų nariu ir prašo Tarybos atšaukti kandidatūrą ir siūlyti Parlamentui naują kandidatą;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir susipažinti – Audito Rūmams, kitoms Europos Sąjungos institucijoms ir valstybių narių audito institucijoms.
-

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0340

Amerikos tropinių tunų konvencijos rajone taikytinos valdymo, išsaugojimo ir kontrolės priemonės *I**

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos Amerikos tropinių tunų konvencijos rajone taikytinos valdymo, išsaugojimo ir kontrolės priemonės ir iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 520/2007 (COM(2020)0308 – C9-0203/2020 – 2020/0139(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/28)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0308),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 43 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0203/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 2 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį ir 52 straipsnio 1 dalį,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą (A9-0231/2020),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0139

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 15 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/..., kuriuo nustatomos Amerikos tropinių tunų konvencijos rajone taikytinos valdymo, išsaugojimo ir kontrolės priemonės ir iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 520/2007

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2021/56.)

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0341

ES ir Japonijos susitarimo dėl civilinės aviacijos saugos sudarymas ***

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Japonijos susitarimo dėl civilinės aviacijos saugos sudarymo projekto (09292/2020 – C9-0205/2020 – 2019/0275(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2021/C 445/29)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (09292/2020),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Japonijos susitarimo dėl civilinės aviacijos saugos projektą (15260/2019),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir 218 straipsnio 7 dalį (C9-0205/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto rekomendaciją (A9-0239/2020);
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Japonijos vyriausybėms ir parlamentams.
-

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0342

EB ir Mauritanijos žvejybos partnerystės susitarimas. Protokolo galiojimo pratęsimas ***

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Mauritanijos Islamo Respublikos susitarimo pasikeičiant laiškais, kuriuo pratęsiamas 2020 m. lapkričio 15 d. baigiančio galioti Protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Mauritanijos Islamo Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, galiojimas, sudarymo projekto (11260/20 – C9-0372/2020 – 2020/0274(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2021/C 445/30)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (11260/20),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Mauritanijos Islamo Respublikos susitarimą pasikeičiant laiškais dėl 2020 m. lapkričio 15 d. baigiančio galioti protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Mauritanijos Islamo Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, galiojimo pratęsimo (11315/20),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Tarybos pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C9-0372/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją (A9-0244/2020),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Mauritanijos Islamo Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0343

ES ir Kuko Salų tausios žvejybos partnerystės susitarimas. Įgyvendinimo protokolo galiojimo pratęsimas ***

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Kuko Salų Vyriausybės susitarimo pasikeičiant laiškais, kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos ir Kuko Salų Vyriausybės tausios žvejybos partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo galiojimas, sudarymo projekto (11262/20 – C9-0368/2020 – 2020/0275(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2021/C 445/31)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (11262/20),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Kuko Salų Vyriausybės susitarimo pasikeičiant laiškais, kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos ir Kuko Salų Vyriausybės tausios žvejybos partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo galiojimas, projektą (11271/20),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir 218 straipsnio 7 dalį (C9-0368/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją (A9-0243/2020),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Kuko Salų vyriausybėms ir parlamentams.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0344

Žmonėms vartoti skirto vandens kokybė *II**

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija) (06230/3/2020 – C9-0354/2020 – 2017/0332(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

(2021/C 445/32)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (06230/3/2020 – C9-0354/2020),
 - atsižvelgdamas į Airijos parlamento, Austrijos Respublikos Bundesrato, Čekijos Respublikos Atstovų Rūmų ir Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktas pagrįstas nuomones, kuriose tvirtinama, jog teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 12 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 16 d. Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo poziciją per pirmąjį svarstymą ⁽³⁾ dėl Komisijos pasiūlymo Parlamentui ir Tarybai (COM(2017)0753),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 67 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto antrajam svarstymui pateiktą rekomendaciją (A9-0241/2020),
1. pritaria per pirmąjį svarstymą priimtai Tarybos pozicijai;
 2. atsižvelgia į Komisijos pareiškimus, pridėtus prie šios rezoliucijos;
 3. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
 4. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
 5. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, patikrinus, ar tinkamai įvykdytos visos procedūros ir, susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad šis aktas būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 6. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 367, 2018 10 10, p. 107.

⁽²⁾ OL C 361, 2018 10 5, p. 46.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0320.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS DĖL GERIAMOJO VANDENS DIREKTYVOS NUOSTATŲ DĖL DELEGUOTŲJŲ TEISĖS AKTŲ

Komisija apgailestauja dėl abiejų teisėkūros institucijų sprendimo apriboti jos įgaliojimus iš dalies keisti peržiūrėtos Geriamojo vandens direktyvos priedus, tokią galimybę suteikiant tik III priedo atžvilgiu, nors Komisija savo pirminiame pasiūlyme prašė suteikti jai įgaliojimus iš dalies keisti I–IV priedus ⁽¹⁾.

Komisija ypač apgailestauja dėl to, kad teisėkūros institucijos nepritarė įgaliojimui iš dalies keisti II priedą, kas yra ypač reikalinga atsižvelgiant į poreikį II priede nustatytus stebėsenos reikalavimus suderinti su mokslo ir technikos pažanga.

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS DĖL ĮGYVENDINIMO AKTŲ PRIĖMIMO PROCEDŪROS

Komisija pabrėžia, kad remtis Reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾ 5 straipsnio 4 dalies antros pastraipos b punktu be tinkamo pagrindimo prieštarautų to reglamento raidei ir dvasiai. Šią nuostatą reikia taikyti tik esant konkrečiai būtinybei nukrypti nuo principinės taisyklės, pagal kurią Komisija *gali* priimti įgyvendinimo akto projektą, jei nepateikta jokia nuomonė. Kadangi tai yra 5 straipsnio 4 dalyje nustatytos bendrosios taisyklės išimtis, negalima to tiesiog laikyti teisės aktų leidėjo „diskrecija“, nes toks taikymas turi būti aiškinamas siaurai ir todėl turi būti pagrįstas.

⁽¹⁾ COM(2017)0753.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0345

Europos geležinkelių metai (2021 m.) *I**

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos geležinkelių metų (2021 m.) (COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/33)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0078),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 91 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0076/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 16 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 14 d. Europos regionų komiteto nuomonę, ⁽²⁾
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į 2020 m. lapkričio 18 d. laišku Tarybos atstovo priimtą išipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomones,
 - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A9-0191/2020),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0035

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 15 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/... dėl Europos geležinkelių metų (2021 m.)

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinę teisės aktą, Sprendimą (ES) 2020/2228.)

⁽¹⁾ OL C 364, 2020 10 28, p. 149.

⁽²⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0346

Komisijos įgaliojimas balsuoti už Europos investicijų fondo kapitalo padidinimą *I**

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo Komisija įgaliojama balsuoti už Europos investicijų fondo kapitalo padidinimą (COM(2020)0774 – C9-0378/2020 – 2020/0343(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/34)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0774),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 173 straipsnio 3 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0378/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A9-0253/2020),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0343

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 15 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2021/..., kuriuo Komisija įgaliojama balsuoti už Europos investicijų fondo įstatinio kapitalo padidinimą

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Sprendimą (ES) 2021/8.)

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0347

Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projektas. Mokėjimų asignavimų didinimas ir kiti išlaidų ir pajamų patikslinimai

2020 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2020 finansinių metų Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projekto – Mokėjimų asignavimų didinimas atsižvelgiant į atnaujintas išlaidų prognozes ir kitus išlaidų ir pajamų patikslinimus (13643/2020 – C9-0395/2020 – 2020/0298(BUD))

(2021/C 445/35)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽¹⁾, ypač į jo 44 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2020 finansinių metų bendrąjį biudžetą, galutinai priimtą 2019 m. lapkričio 27 d. ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa ⁽³⁾ (toliau – DFP reglamentas),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimą 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projektą, kurį Komisija priėmė 2020 m. spalio 9 d. (COM(2020)0962),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 8 d. priimtą ir 2020 m. gruodžio 9 d. Europos Parlamentui perduotą Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projekto (13643/2020 – C9-0395/2020),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 94 ir 96 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A9-0252/2020),
- A. kadangi Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projekto tikslas – padidinti mokėjimų asignavimų lygį pagal atnaujintą prognozę ir atsižvelgus į perskirstymus, pasiūlytus bendrajame perkėlime (DEC 16/2020), patikslinti pajamų dalį, kad būtų atsižvelgta į valiutos kurso skirtumų ir surinktų papildomų baudų poveikį, ir į biudžetą įtraukti kitus labiau apribotus išlaidų patikslinimus, susijusius su Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir kai kurių decentralizuotų agentūrų (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA), Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EIOPA), Europos bankininkystės institucijos (EBI) ir Europos darbo institucijos (EDI)) asignavimų lygiu,
- B. kadangi Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projekte siūloma iš viso 1 569,3 mln. EUR padidinti mokėjimų asignavimus 1a išlaidų kategorijai „Konkurencingumas augimui ir užimtumui skatinti“, 1b išlaidų kategorijai „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“, 2 išlaidų kategorijai „Tvarus augimas. Gamtos ištekliai“ ir 4 išlaidų kategorijai „Europos vaidmuo pasaulyje“;

⁽¹⁾ OL L 193, 2018 7 30, p. 1.⁽²⁾ OL L 57, 2020 2 27.⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 884.⁽⁴⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.⁽⁵⁾ OL L 168, 2014 6 7, p. 105.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

- C. kadangi 93,8 mln. EUR mokėjimų asignavimų suma padės įvykdyti įsipareigojimus pagal Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programos (COSME) paskolų garantijų priemonę siekiant paremti MVĮ, nukentėjusias nuo ekonominių COVID-19 krizės padarinių,
 - D. kadangi 750 mln. EUR papildomų mokėjimų asignavimų pagal Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP) suma visų pirma bus finansuojami vienkartinės išmokos mokėjimai, siekiant padėti nuo COVID-19 krizės nukentėjusiems ūkininkams bei mažosioms ir vidutinėms žemės ūkio įmonėms,
 - E. kadangi 586 mln. EUR mokėjimų asignavimų lėšomis bus remiamas pasaulinis ES atsakas siekiant padėti šalims partnerėms pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP II), Europos kaimynystės priemonę (EKP) ir vystomojo bendradarbiavimo priemonę,
 - F. kadangi atikus kruopščią decentralizuotų agentūrų biudžeto vykdymo patikrą nustatyta, kad buvo sutaupytų lėšų, kurios padeda mokėjimų asignavimus sumažinti 9,1 mln. EUR,
 - G. kadangi iki 2020 m. rugsėjo mėn. pabaigos surinkta 128 mln. EUR suma iš sumokėtų baudų ir delspinigių padėjo sumažinti valstybių narių nuosavų lėšų įnašus į Sąjungos biudžetą,
 - H. kadangi siūlomas bendras Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projekto poveikis pajamoms yra kitų pajamų sumažėjimas 588 mln. EUR, kurį atsveria atitinkamas BNP įnašų padidėjimas,
 - 1. atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projektą, kuris, atsižvelgiant į COVID-19 krizę, skirtas tam, kad būtų galima numatyti 1 569,3 mln. EUR papildomų mokėjimų asignavimų atsižvelgus į perskirstymus, pasiūlytus bendrajame perkėlime, patikslinti pajamų dalį ir į biudžetą įtraukti kitus labiau apribotus išlaidų patikslinimus;
 - 2. patvirtina Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projekto;
 - 3. paveda Pirmininkui paskelbti, kad Taisomasis biudžetas Nr. 9/2020 yra galutinai priimtas ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 - 4. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.
-

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0348

Neprieštaravimas deleguotajam aktui: oficialioji kontrolė pasienio kontrolės poste, per kurį prekės išvežamos iš Sąjungos, ir tam tikros tranzito ir perkrovimo nuostatos

Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl oficialiosios kontrolės pasienio kontrolės poste, per kurį prekės išvežamos iš Sąjungos, ir tam tikrų tranzito ir perkrovimo nuostatų iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2019/2124 (C(2020)07418 – 2020/2855(DEA))

(2021/C 445/36)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos 2020 m. spalio 29 d. deleguotąjį reglamentą, kuriuo dėl oficialiosios kontrolės pasienio kontrolės poste, per kurį prekės išvežamos iš Sąjungos, ir tam tikrų tranzito ir perkrovimo nuostatų iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2019/2124 (C(2020)07418),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 6 d. Komisijos laišką, kuriame ji prašo Parlamento pareikšti, kad jis neprieštaras deleguotajam reglamentui,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto 2020 m. gruodžio 2 d. laišką Komitetų pirmininkų sueigos pirmininkui,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) ⁽¹⁾, ypač jo 51 straipsnio 1 dalies b ir d punktai ir 144 straipsnio 6 dalis,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto rekomendaciją dėl sprendimo,
 - atsižvelgdamas į tai, kad per Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2020 m. gruodžio 15 d., nebuvo pareikšta prieštaravimų,
- A. kadangi Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/2124 ⁽²⁾ nustatomos valstybių narių ⁽³⁾ kompetentingų institucijų atliekamos tranzitu vežamų, perkraunamų ir toliau per Sąjungą vežamų gyvūnų ir prekių siuntų oficialiosios kontrolės taisyklės;

⁽¹⁾ OL L 95, 2017 4 7, p. 1.

⁽²⁾ 2019 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/2124, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 papildomas taisyklėmis, kuriomis reglamentuojama tranzitu vežamų, perkraunamų ir toliau per Sąjungą vežamų gyvūnų ir prekių siuntų oficialioji kontrolė, iš dalies keičiami Komisijos reglamentai (EB) Nr. 798/2008, (EB) Nr. 1251/2008, (EB) Nr. 119/2009, (ES) Nr. 206/2010, (ES) Nr. 605/2010, (ES) Nr. 142/2011, (ES) Nr. 28/2012, Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/759 ir Komisijos sprendimas 2007/777/EB (OL L 321, 2019 12 12, p. 73).

⁽³⁾ Pagal Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos, visų pirma pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalį kartu su to Protokolo 2 priedu, šis reglamentas taikomas Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje, kai tai susiję su Šiaurės Airija.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

- B. kadangi Reglamento (ES) 2017/625 51 straipsnio 1 dalies b ir d punktais Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus dėl taisyklių, kuriomis nustatoma „gyvūnų ir prekių kategorijų, kurioms taikoma [šio Reglamento] 47 straipsnio 1 dalyje numatyta oficiali kontrolė ir kurie įvežami į Sąjungą jūrų arba oro transportu iš trečiosios šalies, kai tie gyvūnai ar prekės perkeliama iš laivo arba orlaivio ir prižiūrint muitinei vežami į kitą laivą arba orlaivį tame pačiame uoste arba oro uoste ketinant juos vežti toliau [vadinamosios perkraunamos siuntos], dokumentų patikrinimų ir prireikus tapatumo patikrinimų bei fizinių patikrinimų atlikimo terminai ir tvarka“ ir taisyklių, kuriomis nustatomi „atvejai ir sąlygos, kuriais [šio Reglamento] 47 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų gyvūnų ir prekių siuntas gali būti leidžiama vežti tranzitu, o tokių siuntų oficiali kontrolė tam tikrais atvejais turi būti atliekama pasienio kontrolės postuose, įskaitant prekių laikymo specialiai patvirtintuose muitinės sandėliuose ar laisvosiose zonose atvejus ir sąlygas“;
- C. kadangi 2020 m. spalio 29 d., Komisijai perdavus Parlamentui deleguotąjį reglamentą, prasidėjo dviejų mėnesių tikrinimo laikotarpis, per kurį Parlamentas gali tam deleguotajam reglamentui pareikšti prieštaravimą;
- D. kadangi, be kita ko, pagal deleguotąjį reglamentą leidžiamas lankstumas valdant iš valstybės narės per Didžiąją Britaniją į Airiją ir atvirkščiai gabenamų prekių (vadinamasis sausumos tiltas) oficialiąją kontrolę, todėl galima naudotis nacionalinėmis informacijos valdymo sistemomis, taip sumažinant atitinkamoms valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą;
- E. kadangi deleguotasis reglamentas skubos tvarka turėtų įsigalioti 2021 m. sausio 1 d., kad būtų užtikrintas reglamente numatytų priemonių veiksmingumas 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigus Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos nustatytam pereinamajam laikotarpiui;
1. pareiškia, kad neprieštarauja deleguotajam reglamentui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai.
-

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0350

Neprieštaravimas deleguotajam aktui: identifikavimo ženklas, naudotinas Jungtinėje Karalystėje tam tikriems Šiaurės Airijoje pagamintiems gyvūninės kilmės produktams ženklini

Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. gruodžio 7 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedas, kiek tai susiję su identifikavimo ženklu, naudotinu Jungtinėje Karalystėje tam tikriems Šiaurės Airijoje pagamintiems gyvūninės kilmės produktams ženklini (C(2020)08765 – 2020/2907(DEA))

(2021/C 445/37)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 7 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedas, kiek tai susiję su identifikavimo ženklu, naudotinu Jungtinėje Karalystėje tam tikriems Šiaurės Airijoje pagamintiems gyvūninės kilmės produktams ženklini (C(2020)08765),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 7 d. Komisijos laišką, kuriame ji prašo Parlamento pareikšti, kad jis neprieštaras deleguotajam reglamentui,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto 2020 m. gruodžio 11 d. laišką Komitetų pirmininkų sueigos pirmininkui,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį,
- atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 853/2004, nustatantį konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus⁽¹⁾, ypač į jo 10 straipsnio 1 dalį ir 11a straipsnio 6 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalį,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto rekomendaciją dėl sprendimo,
- atsižvelgdamas į tai, kad per Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2020 m. gruodžio 15 d., nebuvo pareikšta prieštaravimų,
- A. kadangi Reglamentu (EB) Nr. 853/2004 maisto tvarkymo subjektams nustatyti konkretūs gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimai, visų pirma to reglamento II priede nustatyti identifikavimo ženklo, kuriuo maisto tvarkymo subjektai turi žymėti tam tikrus gyvūninės kilmės produktus, reikalavimai, įskaitant reikalavimus dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių naudotinių šalių kodų;
- B. kadangi pagal Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Susitarimas dėl išstojimo), ypač pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalį kartu su to protokolo II priedu, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Reglamentas (EB) Nr. 853/2004 ir juo grindžiami Komisijos aktai taikomi Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje; kadangi dėl šios priežasties būtina iš dalies pakeisti to reglamento II priede nustatytus reikalavimus dėl identifikavimo ženklo, kuris turėtų būti naudojamas Jungtinėje Karalystėje Šiaurės Airijos atžvilgiu;
- C. kadangi 2020 m. gruodžio 7 d., Komisijai perdavus Parlamentui deleguotąjį reglamentą, prasidėjo dviejų mėnesių tikrinimo laikotarpis, per kurį Parlamentas gali paprieštarauti dėl to deleguotojo reglamento;
- D. kadangi deleguotuoju reglamentu nustatoma, kad identifikavimo ženklą žymimi Šiaurės Airijoje pagaminti gyvūninės kilmės produktai;

⁽¹⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 55.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

- E. kadangi deleguotasis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d., siekiant užtikrinti, kad tame reglamente numatytos priemonės būtų veiksmingos 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigus Susitarime dėl išstojimo nustatytam pereinamajam laikotarpiui;
1. pareiškia, kad neprieštarauja deleguotajam reglamentui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai.
-

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0352

Neprieštaravimas deleguotajam aktui: prekių, vežamų jūra iš Jungtinės Karalystės, Normandijos salų ir Meno salos arba į jas, įvežimo bendrųjų deklaracijų ir išankstinių išvežimo deklaracijų pateikimo terminai

Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. lapkričio 20 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl prekių, vežamų jūra iš Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Normandijos salų ir Meno salos arba į jas, įvežimo bendrųjų deklaracijų ir išankstinių išvežimo deklaracijų pateikimo terminų iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446 (C(2020)08072 – 2020/2890(DEA))

(2021/C 445/38)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos deleguotąjį reglamentą (C(2020)08072),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 26 d. Komisijos laišką, kuriame ji prašo Parlamento pareikšti, kad jis neprieštaraus deleguotajam reglamentui,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 2 d. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto laišką Komitetų pirmininkui,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas ⁽¹⁾, ypač į jo 131 straipsnio b punktą, 265 straipsnio a punktą ir 284 straipsnio 5 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto rekomendaciją dėl sprendimo,
 - atsižvelgdamas į tai, kad per Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2020 m. gruodžio 15 d., nebuvo pareikšta prieštaravimų,
- A. kadangi šiuo deleguotuoju reglamentu ekonominės veiklos vykdytojams nustatomi terminai, iki kurių jie privalo valstybių narių muitinėms pateikti tam tikrus saugos ir saugumo duomenis apie jūra iš Jungtinės Karalystės ar į ją vežamų prekių judėjimą;
- B. kadangi šio deleguotojo reglamento patvirtinimo dieną derybose su Jungtine Karalyste dėl būsimo prekybos susitarimo dar nebuvo pasiekta susitarimo panaikinti įpareigojimą pateikti išsamius saugumo duomenis apie jūra iš Jungtinės Karalystės ar į ją vežamų prekių judėjimą;
- C. kadangi 2018 m. gruodžio 19 d. Komisija, siekdama pasirošti galimai padėčiai, jei nebūtų pasiektas susitarimas dėl tvarkingo Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos, priėmė priemonę ⁽³⁾ su tikslu, identišku šio deleguotojo reglamento tikslui (tačiau, sudarius susitarimą dėl išstojimo, minėtoji priemonė buvo nereikalinga);
- D. kadangi, siekiant užtikrinti, kad pasibaigus pereinamajam laikotarpiui muitinės administracijos ir ekonominės veiklos vykdytojai galėtų sklandžiai vykdyti kasdienę veiklą, šis deleguotasis reglamentas turėtų įsigalioti kuo greičiau;

⁽¹⁾ OL L 269, 2013 10 10, p. 1.

⁽²⁾ OL L 343, 2015 12 29, p. 1.

⁽³⁾ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/334, kuriuo dėl prekių, vežamų jūra iš Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Normandijos salų ir Meno salos arba į jas, įvežimo bendrųjų deklaracijų ir išankstinių išvežimo deklaracijų pateikimo terminų iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446 (OL L 60, 2019 2 28, p. 1).

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

1. pareiškia, kad neprieštaruja deleguotajam reglamentui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai.
-

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

P9_TA(2020)0353

Neprieštaravimas deleguotajam aktui: vieno elektroninio ataskaitų teikimo formato techniniuose reguliavimo standartuose nustatytos taksonomijos 2020 m. atnaujinimas

Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti 2020 m. lapkričio 6 d. Komisijos deleguotajam reglamentui, kuriuo dėl vieno elektroninio ataskaitų teikimo formato techniniuose reguliavimo standartuose nustatytos taksonomijos 2020 m. atnaujinimo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2019/815 (C(2020)7523 – 2020/2865(DEA))

(2021/C 445/39)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos deleguotąjį reglamentą (C(2020)7523),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 18 d. Komisijos laišką, kuriame ji prašo Parlamento pareikšti, kad jis neprieštaras deleguotajam reglamentui,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto 2020 m. gruodžio 4 d. laišką Komitetų pirmininkų sueigos pirmininkui,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičiančią Direktyvą 2001/34/EB ⁽¹⁾, ir ypač į jos 4 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB ⁽²⁾, ypač į jo 13 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 18 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos Komisijai pateiktą techninių reguliavimo standartų projektą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalį,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto rekomendaciją dėl sprendimo,
 - atsižvelgdamas į tai, kad per Darbo tvarkos taisyklių 111 straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2020 m. gruodžio 15 d., nebuvo pareikšta prieštaravimų,
- A. kadangi Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/815 nustatytas Direktyvos 2004/109/EB 4 straipsnio 7 dalyje numatytas vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatas, kurį emitentai turi naudoti rengdami savo metines finansines ataskaitas;
- B. kadangi pagrindinė taksonomija, naudotina nustatant vieną elektroninio ataskaitų teikimo formatą, grindžiama tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS) taksonomija ir yra jos plėtinys; TFAS fondas kasmet atnaujiną TFAS taksonomiją, kad būtų atsižvelgta, neskaitant kitų pokyčių, į paskelbtus naujus TFAS arba esamų TFAS pataisas, į informacijos, kuri paprastai perduodama praktikoje, analizę ir tos taksonomijos arba naudojamos technologijos bendrojo turinio patobulinimus;
- C. kadangi 2020 m. lapkričio 6 d. Komisijos deleguotajame reglamente nustatyta, kad jis bus taikomas metinėms finansinėms ataskaitoms, kuriose bus 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedančių finansinių metų finansinės ataskaitos; kadangi emitentams bus leidžiama taikyti tame reglamente nurodytą taksonomiją finansiniams metams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau;

⁽¹⁾ OL L 390, 2004 12 31, p. 38.⁽²⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

2020 m. gruodžio 15 d., antradienis

- D. kadangi Parlamentas ir Taryba gali per tris mėnesius nuo pranešimo apie deleguotąjį aktą dienos pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto;
 - E. kadangi Komisija apie deleguotąjį aktą pranešė 2020 m. lapkričio 6 d., todėl trijų mėnesių laikotarpis, per kurį Parlamentas arba Taryba gali pareikšti prieštaravimų, baigsis po deleguotuoju aktu nustatytos jo įsigaliojimo datos – 2021 m. sausio 1 d.;
 - F. kadangi nėra pagrindo prieštarauti deleguotajam aktui;
 - 1. pareiškia, kad neprieštarauja deleguotajam reglamentui;
 - 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai.
-

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0354

Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš EŽŪFKP ir EŽŪGF *I**

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 229/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl 2021 m. išteklių ir jų skirstymo ir iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1307/2013 nuostatos dėl 2021 m. išteklių ir taikymo (COM(2019)0581 – C9-0162/2019 – 2019/0254(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/40)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2019)0581),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 43 straipsnio 2 dalį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0162/2019),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 26 d. Audito Rūmų nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 7 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į iš Tarybos gautą informaciją dėl pritarimo Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A9-0101/2020),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. pritaria savo pareiškimams, pridėtiems prie šios rezoliucijos;
 3. pritaria Europos Parlamento ir Tarybos bendriems pareiškimams, pridėtiems prie šios rezoliucijos;
 4. atsižvelgia į Komisijos pareiškimą, pridėtą prie šios rezoliucijos;
 5. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 6. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 109, 2020 4 1, p. 1.⁽²⁾ OL C 232, 2020 7 14, p. 29.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

P9_TC1-COD(2019)0254

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 16 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/..., kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2020/2220.)

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS

Europos Parlamento pareiškimas dėl BŽŪP pereinamojo laikotarpio priemonių ir daugiametės finansinės programos**Krizių rezervo fondas**

Nuo to laiko, kai 2014 m. nustatytas žemės ūkio sektoriaus krizių rezervas, jis nė karto nepanaudotas. To priežastis – finansinės drausmės mechanizmas, numatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 25 straipsnyje, pagal kurį to rezervo finansavimas kiekvienų metų pradžioje imamas iš bendros tiesioginių išmokų sumos. Nepanaudotos lėšos metų pabaigoje grąžinamos į tiesioginių išmokų fondą. Todėl, siekiant išvengti ūkininkams skirtų lėšų užlaikymo, rezervas nė karto nepanaudotas.

Tas faktas, kad rezervas nė karto nepanaudotas, nors yra nustatytas siekiant padėti ūkininkams, kai esama kainų ar rinkos nestabilumo, įrodo, kad rezervo finansinė struktūra ir veikimas turi trūkumų. Vis dažniau susidaranti ekonominė aplinkybė, taip pat nepalankios klimato ir sanitarinės sąlygos, dėl kurių labai sutrinkdama rinka, rodo, kad skubiai reikia visapusiškai veikiančio krizių rezervo fondo, kuris galėtų būti operatyviai ir veiksmingai panaudotas ir prieinamas.

Europos Parlamentas pabrėžia, kad 100 proc. finansuojamas krizių rezervo fondas, iš pradžių nustatomas kaip 400 mln. EUR suma, papildomai skiriama prie EŽŪGF ir EŽŪFKP biudžetų, sykiu su nuostatomis dėl nepanaudotų lėšų perkėlimo ir jų pridėjimo kitais programavimo laikotarpio metais, veiktų veiksmingiau ir turėtų didesnę poveikį siekiant laiku teikti pagalbą krizės atveju ir finansuoti tikslines priemones nukentėjusiems sektoriams.

POSEI ir Egėjo jūros salos

Dėl savo geografinės padėties, ypač atokumo, izoliuotumo, mažumo, sudėtingų topografinių ir klimato sąlygų, atokiausi regionai, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnyje, susiduria su specifinėmis socialinėmis ir ekonominėmis problemomis, susijusiomis su maisto ir žemės ūkio produktų, kurie yra būtini vartojimui arba žemės ūkio gamybai, tiekimu. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 228/2013 nustatytos specialios žemės ūkio sektoriaus priemonės, skirtos tos specifinės padėties sukeliamiems sunkumams pašalinti, kaip numatyta tame SESV straipsnyje. Be to, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 229/2013 numatyta specialių mažosioms Egėjo jūros saloms skirtų žemės ūkio priemonių programa taip pat sprendžiamos tokios pačios problemos, tik kitoje geografinėje vietoje.

Specialių priemonių ir galimybių šiuose regionuose ir salose svarba patvirtina atitinkamo lygio specialią paramą, nes ji yra itin svarbi siekiant sėkmingai įgyvendinti tas priemones. Todėl, atsižvelgdamas į Komisijos anksčiau priimtus viešuosius įsipareigojimus šiems regionams ir saloms, Europos Parlamentas ragina netrukdomai tęsti pagal reglamentus (ES) Nr. 228/2013 ir (ES) Nr. 229/2013 vykdomas labai sėkmingas programas ir išlaikyti bent jau dabartinio lygio paramą šiems regionams ir saloms. Tokiu būdu Sąjunga parodytų solidarumą ir valią padėti tiems regionams ir saloms, kurie susiduria su specifiniais sunkumais.

Europos Parlamento pareiškimas dėl atokiausių regionų tarpšakinį organizacijų

Kadangi atokiausių regionų vietinės rinkos yra labai mažos ir izoliuotos, jos yra ypač pažeidžiamos kainų svyravimų, susijusių su importo srautais iš likusios Sąjungos dalies ar trečiųjų valstybių, atvejais. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 straipsniu pripažįstami ypatingi atokiausių regionų poreikiai ir nustatomas teisinis pagrindas siekiant padėti jiems įveikti specifinius sunkumus. Tai išsamiau aptariama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 228/2013. Visų pirma, kadangi naudojantis tarpšakinėmis organizacijomis atsirado galimybių patenkinti specifinius atokiausių regionų žemės ūkio gamybos sektorių poreikius, jau turėtų būti leidžiama tuose regionuose lanksčiai įgyvendinti atitinkamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatas, kad pagal šį pereinamojo laikotarpio reglamentą šiems regionams skirti ištekliai būtų visapusiškai panaudoti. Todėl tarpšakinės organizacijos, pripažintos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 157 straipsnį ir laikomos atstovaujančiomis, turėtų turėti galimybę imtis būtinų kolektyvinių priemonių, skirtų užtikrinti, kad vietinė gamyba išliktų konkurencinga atitinkamose vietinėse rinkose ir būtų darni. Tuo tikslu, nepaisant SESV 28, 29 ir 110 straipsnių ir Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 165 straipsnio, nedarant poveikio to reglamento 164 straipsniui ir remiantis SESV 349 straipsniu, kaip išaiškinta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendime sujungtose bylose C-132/14 – C-136/14, Europos Parlamentas pabrėžia, kad svarbu toliau nagrinėti visas tinkamas priemones, kad atitinkamos valstybės narės, pasikonsultavusios su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, išplėstinių tarpšakinį susitarimų atveju galėtų užtikrinti, kad atskiri veiklos vykdytojai ar ekonominės veiklos vykdytojų grupės, kurie nėra atitinkamos tarpšakinės organizacijos nariai, bet veikia atitinkamoje vietinėje rinkoje, nepriklausomai nuo jų kilmės šalies mokėtų tai organizacijai visus ar dalį finansinių įnašų, kuriuos moka tos organizacijos nariai, įskaitant tuos atvejus, kai pajamomis iš tų įnašų finansuojamos tik vietinės gamybos išlaikymo priemonės arba kai įnašai renkami kitu prekybos proceso etapu.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

Europos Parlamento ir Tarybos bendras pareiškimas dėl atokiausių regionų ir mažųjų Egėjo jūros salų

Europos Parlamentas ir Taryba primena, kad:

- specialios atokiausiems regionams skirtos priemonės pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnį ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 228/2013, siekiant atsižvelgti į šių regionų ypatumus, yra labai svarbios,
- specialios mažosioms Egėjo jūros saloms skirtos žemės ūkio priemonės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 229/2013 yra labai svarbios ir
- šie abu atvejai pateisina specialią paramą tiems regionams ir saloms, kad būtų įgyvendintos atitinkamos priemonės.

Europos Parlamento ir Tarybos bendras pareiškimas dėl POSEI ir mažosioms Egėjo jūros saloms skirtų ES finansavimo priemonių

Europos Parlamentas ir Taryba pabrėžia, kad POSEI ir mažosioms Egėjo jūros saloms skirtos ES finansavimo priemonės, įtrauktos į šį 2021 ir 2022 m. pereinamojo laikotarpio reglamentą, yra išimtinės ir priimtos atsižvelgiant į ypatingas aplinkybes, ir kad jas priimant nesukuriamas precedentas, kuriuo būtų galima remtis ateityje numatant BŽŪP finansavimą atokiausiems regionams ar mažosioms Egėjo jūros saloms ar skiriant tiesiogines išmokas.

Komisijos pareiškimas dėl alyvuogių aliejaus sektoriaus

Komisija atkreipia dėmesį į Parlamento ir Tarybos politinį susitarimą dėl Parlamento 106 pakeitimo, kuriuo į bendro žemės ūkio rinkų organizavimo (BRO) reglamentą įtraukiamas naujas 167a straipsnis dėl alyvuogių aliejaus sektoriaus. Komisija pažymi, kad šis Parlamento ir Tarybos sutartas pakeitimas neatitinka dabartinių Pereinamojo laikotarpio reglamentą reglamentuojančių taisyklių tęstinumo principo, yra materialinio pobūdžio ir jį teisėkūros institucijos įtraukė neatlikusios poveikio vertinimo, kurio reikalaujama pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 15 punktą. Komisija primena savo įsipareigojimą palaikyti veiksmingą konkurenciją žemės ūkio sektoriuje ir įgyvendinti visus Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 39 straipsnyje nustatytus BŽŪP tikslus.

Komisijos Pareiškimas dėl išmokų už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių

Komisija atkreipia dėmesį į teisėkūros institucijų susitarimą, pagal kurį į EŽŪFKP įtrauktas Europos ekonomikos gaivinimo priemonės lėšas būtų galima naudoti išmokoms už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, finansuoti.

Komisija jau išreiškė susirūpinimą dėl to, kad išmokomis už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, ribotai prisidedama prie aplinkos ir klimato tikslų, nes, norėdami gauti išmoką, ūkininkai neprivalo vykdyti jokios konkrečios veiklos. Dėl šios priežasties išmokų už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, įtraukimas į dalį Europos ekonomikos gaivinimo priemonės lėšų, skirtų aplinkos ir klimato tikslams pasiekti, neturėtų būti laikomas precedentu derybose dėl būsimos BŽŪP.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0355

Papildomi ištekliai COVID-19 pandemijos kontekste (REACT-EU) *I**

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl išskirtinių papildomų išteklių ir įgyvendinimo taisyklių pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU), iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 (COM(2020)0451 – C9-0149/2020 – 2020/0101(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/41)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0451),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 177 straipsnį bei 322 straipsnio 1 dalies a punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0149/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 13 d. Audito Rūmų nuomonę ⁽¹⁾,
 - pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 14 d. Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į iš Tarybos gautą informaciją dėl pritarimo Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Biudžeto komiteto nuomones,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą (A9-0150/2020),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0101

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 16 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su papildomais ištekliais ir įgyvendinimo taisyklėmis, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei ir jos socialiniams padariniams įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU)

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2020/2221.)

⁽¹⁾ OL C 272, 2020 8 17, p. 1.

⁽²⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0356

Reglamentas dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų *II**

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąją svarstymą priimtos Tarybos pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (09980/1/2020 – C9-0407/2020 – 2018/0136(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

(2021/C 445/42)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąją svarstymą priimtą Tarybos poziciją (09980/1/2020 – C9-0407/2020),
 - atsižvelgdamas į 2018 m. rugpjūčio 17 d. Audito Rūmų nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos nuomonę (COM(2020)0843),
 - atsižvelgdamas į savo poziciją ⁽²⁾ dėl Komisijos pasiūlymo Parlamentui ir Tarybai (COM(2018)0324) per pirmąją svarstymą,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingi komitetai patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 67 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto ir Biudžeto kontrolės komiteto rekomendaciją antrajam svarstymui (A9-0262/2020),
1. pritaria per pirmąją svarstymą priimtai Tarybos pozicijai;
 2. pritaria Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendram pareiškimui, pridėtam prie šios rezoliucijos;
 3. atsižvelgia į Komisijos pareiškimą, pridėtą prie šios rezoliucijos;
 4. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
 5. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
 6. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, patikrinus, ar tinkamai įvykdytos visos procedūros, ir, susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad šis aktas būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 7. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 291, 2018 8 17, p. 1.

⁽²⁾ 2019 4 4 priimti tekstai, P8_TA(2019)0349.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS**Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas**

Nedarant poveikio Komisijos iniciatyvos teisei, Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitaria apsvarstyti galimybę šio reglamento turinį įtraukti į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 (Finansinį reglamentą) atliekant kitą jo peržiūrą.

Komisijos pareiškimas

Komisija sutinka apsvarstyti galimybę prireikus kartu su šio reglamento taikymo ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti atitinkamus pasiūlymus.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0357

Tarybos reglamentas, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ***

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, projekto (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP))

(Speciali teisėkūros procedūra: pritarimas)

(2021/C 445/43)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos reglamento projektą (09970/2020),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 312 straipsnį ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį (C9-0409/2020),
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa. Parlamento pozicija siekiant susitarimo“⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2019 m. spalio 10 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ir nuosavi ištekliai: laikas pateisinti piliečių lūkesčius“⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 23 d. rezoliuciją dėl 2020 m. liepos 17–21 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 92 straipsnį bei į 105 straipsnio 1 ir 4 dalis,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto bei Konstitucinių reikalų komiteto laiškus,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto rekomendaciją (A9-0260/2020),
1. pritaria Tarybos reglamento projektui, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, kaip išdėstyta šios rezoliucijos priede;
 2. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamiems bendriems Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimams;
 3. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamam savo pareiškimui;
 4. atkreipia dėmesį į kartu su šia rezoliucija pateikiamus Komisijos pareiškimus;
 5. paveda Pirmininkui su Tarybos pirmininku ir Komisijos pirmininke pasirašyti Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl naujų pasiūlymų, grindžiamų SESV 122 straipsniu, kurie gali daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui, biudžetinio tikrinimo;
 6. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 363, 2020 10 28, p. 179.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0032.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0206.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

1 PRIEDAS. TARYBOS REGLAMENTO, KURIUO NUSTATOMA 2021–2027 M. DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA, PROJEKTAS**TARYBOS REGLAMENTAS (ES, Euratomas) 2020/ ...****... m. ... d.****kuriu nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 312 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą ⁽¹⁾,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

pasikonsultavusi su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,

pasikonsultavusi su Regionų komitetu,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) atsižvelgiant į poreikį užtikrinti tinkamas prognozavimo galimybes rengiant ir įgyvendinant vidutinės trukmės laikotarpio investicijas, turėtų būti nustatyta septynerių metų trukmės daugiametė finansinė programa (toliau – DFP), kuri būtų taikoma nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (2) dėl COVID-19 krizės ekonominio poveikio Sąjunga turi parengti ilgalaikę finansinę programą, kuri sudarytų sąlygas sąžiningam ir įtraukiam perėjimui prie ekologiškos ir skaitmeninės ateities, kuria būtų remiamas ilgalaikis strateginis Sąjungos savarankiškumas ir užtikrinama, kad ateityje ji būtų atspari sukrėtimams;
- (3) šiuo reglamentu nustatytos išpareigojimų asignavimų pagal išlaidų kategoriją metinės viršutinės ribos ir mokėjimų asignavimų metinės viršutinės ribos turi atitikti taikomas išpareigojimų ir nuosavų išteklių viršutinės ribas, nustatytas pagal galiojantį Tarybos sprendimą dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, priimtą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 311 straipsnio trečią pastraipą (toliau – Nuosavų išteklių sprendimas);
- (4) jei būtina mobilizuoti pagal Sąjungos bendrąjį biudžetą suteiktas garantijas finansinei paramai valstybėms narėms, kuri leidžiama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 ⁽²⁾ (toliau – Finansinis reglamentas) 220 straipsnio 1 dalį, būtina suma turėtų būti mobilizuota viršijant DFP numatytas išpareigojimų ir mokėjimų asignavimų viršutinės ribas, bet laikantis viršutinės nuosavų išteklių ribos;
- (5) DFP nereikėtų atsižvelgti į biudžeto punktus, kurie finansuojami asignuotosiomis pajamomis, kaip tai suprantama Finansiniame reglamente;
- (6) DFP turėtų būti nustatyta 2018 m. kainomis. Be to, turėtų būti nustatytos DFP kasmetinių techninių patikslinimų taisyklės siekiant perskaičiuoti numatytas viršutinės ribas ir maržas;
- (7) reikėtų nustatyti taisykles, taikytinas kitais atvejais, dėl kurių galėtų prireikti pakoreguoti DFP. Tokie patikslinimai galėtų būti susiję su naujų taisyklių arba programų, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, uždelstu priėmimu, su priemonėmis, siejamomis su patikimu ekonomikos valdymu arba priemonėmis, kurias priima Europos

⁽¹⁾ ... m. ... d. pritarimas (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

Parlamentas ir Taryba pagal reglamentą dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo. Taip pat turėtų būti nustatytos su konkrečia programa susijusio patikslinimo mechanizmo taisyklės;

- (8) siekiant, kad Sąjunga galėtų įvykdyti savo įsipareigojimus pagal SESV 323 straipsnį, turėtų būti įgyvendinamas specialus ir didžiausias galimas lankstumas;
- (9) toliau išvardytos teminės specialios priemonės yra būtinos siekiant užtikrinti, kad Sąjunga galėtų reaguoti į konkrečiai nurodytas nenumatytas aplinkybes arba padarinius ir taip būtų sudarytos sąlygos sklandžiam biudžeto procedūros įgyvendinimui: Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas, Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas ir Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas. Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas nėra skirtas su rinka susijusių krizių, darančių poveikį žemės ūkio gamybai arba paskirstymui, padariniams šalinti;
- (10) toliau išvardytos neteminės specialios priemonės yra būtinos siekiant dar labiau padidinti lankstumą: Bendros maržos priemonė ir Lankstumo priemonė. Bendros maržos priemone turėtų būti sudarytos sąlygos perkelti maržas, turimas nepasiekus įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų viršutinių ribų, atitinkamai tarp finansinių metų, o įsipareigojimų asignavimų atveju – tarp DFP išlaidų kategorijų, neviršijant įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų DFP viršutinių ribų bendrų sumų visu DFP laikotarpiu. Lankstumo priemone turėtų būti sudarytos sąlygos finansuoti konkrečių finansinių metų konkrečias nenumatytas išlaidas;
- (11) turėtų būti nustatyta konkreti nuostata siekiant numatyti galimybę tais atvejais, kai reikia panaudoti specialias priemones, įtraukti į biudžetą įsipareigojimų ir atitinkamų mokėjimų asignavimus, viršijančius DFP nustatytas viršutines ribas;
- (12) būtina numatyti DFP peržiūrą Sutarčių peržiūros, darančios poveikį biudžetui, Kipro susivienijimo arba Sąjungos plėtros atvejais, taip pat atsižvelgiant į biudžeto vykdymą;
- (13) šį reglamentą taip pat galėtų pririnkti peržiūrėti dėl nenumatytų aplinkybių, kurių negalima išspręsti neviršijant DFP nustatytų ribų. Todėl tokiais atvejais būtina numatyti DFP peržiūrą;
- (14) be to, būtina nustatyti specialias taisykles, taikytinas didelio masto projektams, kurie vykdomi daug ilgiau nei DFP nustatytas laikotarpis. Būtina nustatyti didžiausias galimas Sąjungos bendrojo biudžeto įnašų į tuos projektus sumas, taip užtikrinant, kad jie nedarytų jokio poveikio kitiems iš to biudžeto finansuojamiems projektams;
- (15) būtina nustatyti bendras tarpinstitucinio bendradarbiavimo biudžeto procedūros metu taisykles, tuo pat metu atsižvelgiant į Sutartyse nustatytus Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos (toliau – institucijos) biudžetinius įgaliojimus ir į skaidrumo reikalavimus;
- (16) Komisija turėtų pateikti pasiūlymą dėl naujos daugiametės finansinės programos anksčiau nei 2025 m. liepos 1 d., kad institucijos galėtų ją priimti pakankamai anksčiau nei prasideda kita daugiametė finansinė programa. Pagal SESV 312 straipsnio 4 dalį šiame reglamente paskutiniams DFP metams nustatytos viršutinės ribos turi būti toliau taikomos tuo atveju, jei nauja daugiametė finansinė programa nepriimama iki šiame reglamente nustatyto DFP laikotarpio pabaigos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Daugiametė finansinė programa

Šiuo reglamentu nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (DFP).

2 straipsnis

DFP nustatytų viršutinių ribų laikymasis

1. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija (toliau – institucijos) per kiekvieną biudžeto procedūrą ir vykdydami atitinkamų metų biudžetą laikosi I priede nustatytų išlaidų metinių viršutinių ribų (toliau – DFP viršutinės ribos).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

I priede nurodyta 3 išlaidų kategorijos tarpinė viršutinė riba nustatoma nedarant poveikio lankstaus lėšų perkėlimo tarp dviejų bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) ramsčių galimybei. Pakoreguota viršutinė riba, taikytina BŽŪP I ramsčiui po atliktų perkėlimų tarp Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir tiesioginių išmokų, nustatoma atitinkamame teisės akte, o DFP atitinkamai tikslinama šio reglamento 4 straipsnyje numatyto techninio patikslinimo metu.

2. Tais atvejais, kai būtina panaudoti 8, 9, 10 ir 12 straipsniuose numatytų specialių priemonių išteklius, išipareigojimų ir atitinkamų mokėjimų asignavimai įtraukiami į biudžetą viršijant atitinkamas DFP viršutines ribas.

Tais atvejais, kai būtina panaudoti Bendros maržos priemonės išteklius, kaip nustatyta 11 straipsnyje, išipareigojimų ir atitinkamų mokėjimų asignavimai įtraukiami į biudžetą viršijant atitinkamų metų atitinkamas DFP viršutines ribas.

3. Tais atvejais, kai būtina mobilizuoti garantiją finansinei paramai valstybėms narėms, kuri leidžiama pagal Finansinio reglamento 220 straipsnio 1 dalį, reikiama suma mobilizuojama viršijant DFP viršutines ribas.

3 straipsnis

Nuosavų išteklių viršutinės ribos laikymasis

1. Kiekvienais DFP metais dėl visų mokėjimams reikalingų asignavimų, atlikus metinį patikslinimą ir atsižvelgiant į visus kitus tikslinimus bei peržiūras, taip pat į 2 straipsnio 2 ir 3 dalių taikymą, neturi susidaryti toks nuosavų išteklių poreikis, kuris viršytų nuosavų išteklių viršutinę ribą, nustatytą galiojančiu Tarybos sprendimu dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, priimtu pagal SESV 311 straipsnio trečią pastraipą (toliau – Nuosavų išteklių sprendimas).

2. Prireikus DFP viršutinės ribos sumažinamos, kad būtų užtikrintas nuosavų išteklių viršutinės ribos, nustatytos Nuosavų išteklių sprendime, laikymasis.

2 skyrius

DFP tikslinimai

4 straipsnis

Techniniai patikslinimai

1. Kiekvienais metais Komisija, prieš pradedant n+1 metų biudžeto procedūrą, atlieka tokius DFP techninius patikslinimus:

- a) n+1 metų kainomis iš naujo įvertina asignavimų išipareigojimams ir asignavimų mokėjimams viršutines ribas ir bendras sumas;
- b) apskaičiuoja maržą, turimą iki nuosavų išteklių viršutinės ribos, nustatytos Nuosavų išteklių sprendime;
- c) apskaičiuoja išipareigojimų asignavimų, kuriuos galima naudoti pagal Bendros maržos priemonę, kaip nurodyta 11 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte, sumą, taip pat bendrą didžiausią sumą, nurodytą 11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte;
- d) apskaičiuoja mokėjimų asignavimų viršutinės ribos patikslinimą pagal Bendros maržos priemonę, kaip nurodyta 11 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte, taip pat didžiausią sumą, nurodytą 11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkte;
- e) apskaičiuoja papildomus asignavimus konkrečioms programoms, nurodytus 5 straipsnio 1 dalyje, ir metinio patikslinimo, nurodyto 5 straipsnio 2 dalyje, rezultatą.

2. Komisija 1 dalyje nurodytus techninius patikslinimus atlieka remdamasi fiksuotu 2 % metiniu defliatoriumi.

3. 1 dalyje nurodytų techninių patikslinimų rezultatus ir ekonomines prognozes, kuriomis jie grindžiami, Komisija perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

4. Nedarant poveikio 6 ir 7 straipsniams, neatliekami jokie tolesni atitinkamų metų techniniai patikslinimai nei tais pačiais metais, nei kaip *ex post* pataisos vėlesniais metais.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

5 straipsnis

Su konkrečia programa susijęs tikslinimas

1. Suma, kuri lygiavertė pajamoms, gautoms iš baudų, Sąjungos institucijų skirtų pagal Tarybos reglamentus (EB) Nr. 1/2003 ⁽³⁾ ir (EB) Nr. 139/2004 ⁽⁴⁾, ir kuri įtraukiama į n-1 metų biudžetą pagal Finansinio reglamento 107 straipsnį, atėmus sumą n-1 metams, nurodytą Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos ⁽⁵⁾ 141 straipsnio 1 dalyje, suteikiama siekiant papildomai skirti:

a) išipareigojimų asignavimus n+1 metams, pradedant 2022 metais ir baigiant 2027 metais, II priede išvardytoms programoms, atsižvelgiant į toms programoms II priedo lentelės stulpelyje „Paskirstymo raktas“ nustatytas procentines dalis, ir

b) mokėjimų asignavimus n+1 metams, pradedant 2022 metais ir baigiant 2027 metais.

Bendra papildomų asignavimų atitinkamai išipareigojimų ir mokėjimų asignavimams suma 2022–2027 m. laikotarpiu yra 11 000 mln. EUR (2018 m. kainomis). Kiekvienais 2022–2026 m. laikotarpio metais metinė papildomų asignavimų atitinkamai išipareigojimų ir mokėjimų asignavimams suma turi būti ne mažesnė kaip 1 500 mln. EUR (2018 m. kainomis) ir negali viršyti 2 000 mln. EUR (2018 m. kainomis).

Bendra papildomų asignavimų išipareigojimų asignavimams suma programoms 2022–2027 m. laikotarpiu nurodyta II priedo lentelės stulpelyje „Visi pagal 5 straipsnį papildomai skirti išipareigojimų asignavimai“.

2. n+1 metų, pradedant 2022 metais ir baigiant 2027 metais, atitinkamų išlaidų kategorijų išipareigojimų asignavimų viršutinės ribos koreguojamos jas padidinant sumomis, atitinkančiomis 1 dalyje nurodytus papildomus asignavimus, vadovaujantis toms išlaidų kategorijoms II priedo lentelės stulpelyje „Paskirstymo raktas“ nustatytomis procentinėmis dalimis. Mokėjimų asignavimų n+1 metams, pradedant 2022 metais ir baigiant 2027 metais, viršutinė riba automatiškai koreguojama ją padidinant sumomis, atitinkančiomis 1 dalyje nurodytus papildomus asignavimus.

6 straipsnis

Patikslinimai, susiję su priemonėmis, siejamomis su patikimu ekonomikos valdymu arba su bendru Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimu

1. Tuo atveju, jei pagal atitinkamus pagrindinius aktus panaikinamas su Sąjungos fondais susijusių biudžetinių išipareigojimų sustabdymas, kiek tai susiję su priemonėmis, susijusiomis su patikimu ekonomikos valdymu arba priemonėmis, kurias priima Europos Parlamentas ir Taryba pagal reglamentą dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo, sustabdytus išipareigojimus atitinkančios sumos perkeliama į tolesnius metus, o atitinkamos DFP viršutinės ribos atitinkamai patikslinamos.

2. Pagal 1 dalį atliktų patikslinimų rezultatus Komisija perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

3. Sustabdyti n metų išipareigojimai negali būti įtraukti į Sąjungos bendrąjį biudžetą vėlesniais nei n+2 metais.

7 straipsnis

Patikslinimas priėmus naujas taisykles arba programas, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas

1. Jei po 2021 m. sausio 1 d. priimamos pagal pasidalijamąjį valdymą įgyvendinamų struktūrinių fondų, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, Prieglobsčio ir migracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Integruoto sienų valdymo fondo Sienų valdymo ir vizų priemonės naujos taisyklės arba programos, 2021 m. nepanaudotus asignavimus atitinkančios sumos lygiomis dalimis perkeliama į kiekvienus 2022–2025 m. laikotarpio metus, o atitinkamos DFP viršutinės ribos atitinkamai patikslinamos.

2. Pagal 1 dalį atliktų patikslinimų rezultatus Komisija perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

⁽³⁾ 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1).

⁽⁴⁾ 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (OL L 24, 2004 1 29, p. 1).

⁽⁵⁾ OL L 29, 2020 1 31, p. 7.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

3 skyrius Specialios priemonės

1 SKIRSNIS SPECIALIOS TEMINĖS PRIEMONĖS

8 straipsnis

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas

1. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, kurio tikslai ir taikymo sritis nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, didžiausia metinė suma neviršija 186 mln. EUR (2018 m. kainomis).
2. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondui skirti asignavimai įtraukiami į Sąjungos bendrąjį biudžetą kaip atidėjinys.

9 straipsnis

Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas

1. Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas gali būti naudojamas finansuoti:
 - a) paramą reaguojant į ekstremaliąsias situacijas, susidariusias dėl didelių nelaimių, kurioms taikomas Europos Sąjungos solidarumo fondas, kurio tikslai ir taikymo sritis nustatyti Tarybos reglamente (EB) Nr. 2012/2002 ⁽⁶⁾; ir
 - b) skubaus reagavimo į konkrečius neatidėliotinus poreikius Sąjungoje arba trečiojoje valstybėje dėl įvykių, kurie negalėjo būti numatyti sudarant biudžetą, veiksmus, visų pirma skiriant lėšas neatidėliotinos pagalbos veiksmams ir paramos operacijoms reaguojant į gaivalines nelaimes, kurioms netaikomas a punktas, žmogaus sukeltas nelaimes, humanitarines krizes kilus didelio masto visuomenės sveikatos, veterinarinės ar fitosanitarinės grėsmės, taip pat situacijas, kuomet dėl migrantų srautų prie Sąjungos išorės sienų susidaro itin didelis spaudimas, kai to reikalauja aplinkybės.
2. Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo didžiausia metinė suma neviršija 1 200 mln. EUR (2018 m. kainomis). Bet kokia n metais nepanaudota metinės sumos dalis gali būti naudojama iki n+1 metų. Pirmiausia naudojama iš praėjusių metų perkelta metinės sumos dalis. Bet kokia n metų metinės sumos dalis, kuri n+1 metais nebuvo panaudota, panaikinama.
3. Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervui skirti asignavimai įtraukiami į Sąjungos bendrąjį biudžetą kaip atidėjinys.
4. Kiekvienų metų spalio 1 d. rezerve turi likti ne mažiau kaip ketvirtadalis 2 dalyje nurodytos metinės sumos, kad būtų galima patenkinti iki tų metų pabaigos atsiradusius poreikius.

Nedarant poveikio pirmai pastraipai, iki kiekvienų metų rugsėjo 1 d. gali būti mobilizuotos ne didesnės kaip toliau nurodytos bendros sumos procentinės dalys:

- 50 % – paramai pagal 1 dalies a punktą; taip apskaičiuota suma sumažinama suma, kuri buvo mobilizuota praėjusiais metais taikant 5 dalį;
- 35 % – paramai trečiojoje valstybėje pagal 1 dalies b punktą;
- 15 % – paramai Sąjungoje pagal 1 dalies b punktą.

Nedarant poveikio pirmai pastraipai, nuo kiekvienų metų rugsėjo 1 d. likusi turimos sumos dalis gali būti panaudota bet kokiai antroje pastraipoje nurodytai paramai, siekiant patenkinti iki tų metų pabaigos atsiradusius poreikius.

⁽⁶⁾ 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 311, 2002 11 14, p. 3).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

5. Išimtiniais atvejais ir jei likusių turimų Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo finansinių išteklių nepakanka sumoms, kurios laikomos būtinomis paramai pagal 1 dalies a punktą suteikti, padengti tais metais, kuriais įvyko tame punkte nurodyta nelaimė, Komisija gali pasiūlyti, kad skirtumas būtų finansuojamas iš Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervui kitiems metams skirtų metinių sumų, neviršijant didžiausios galimos 400 mln. EUR sumos (2018 m. kainomis).

10 straipsnis

Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas

1. Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervo lėšomis teikiama parama siekiant kovoti su nenumatytais ir neigiamais padariniais valstybėse narėse ir sektoriuose, kuriems Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimas iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos daro didžiausią neigiamą poveikį, atsižvelgiant į atitinkamoje priemonėje nustatytas sąlygas ir jų laikantis.
2. Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervo suma neviršija 5 000 mln. EUR (2018 m. kainomis).
3. Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervui skirti asignavimai įtraukiami į Sąjungos bendrąjį biudžetą kaip atidėjinys.

2 SKIRSNIS

NETEMINĖS SPECIALIOS PRIEMONĖS

11 straipsnis

Bendros maržos priemonė

1. Bendros maržos priemonę sudaro:
 - a) nuo 2022 m. – sumos, atitinkančios maržas, liekančias nepasiekus n-1 metų DFP viršutinių įsipareigojimų asignavimų ribų, kurias turi būti galima panaudoti viršijant 2022–2027 m. DFP viršutines įsipareigojimų asignavimų ribas;
 - b) nuo 2022 m. – sumos, lygios skirtumui tarp n-1 metų įvykdytų mokėjimų ir DFP mokėjimų asignavimų viršutinės ribos, skirtos 2022–2027 m. DFP viršutinei mokėjimų asignavimų ribai patikslinti ją padidinant, ir
 - c) papildomos sumos, kurios konkrečiais metais gali būti skiriamos viršijant įsipareigojimų arba mokėjimų asignavimų, arba, priklausomai nuo konkretaus atvejo, ir įsipareigojimų, ir mokėjimų asignavimų DFP viršutines ribas, su sąlyga, kad jos visiškai kompensuojamos iš maržų, numatytų einamųjų ar būsimų finansinių metų vienoje ar keliuose DFP išlaidų kategorijose, kiek tai susiję su įsipareigojimų asignavimais, ir visiškai kompensuojamos iš maržų, nesiekiančių būsimų finansinių metų mokėjimų viršutinės ribos, kiek tai susiję su mokėjimų asignavimais.

Sumas pagal pirmos pastraipos c punktą galima mobilizuoti tik tuo atveju, jei sumos, kurias galima panaudoti atitinkamai pagal tos pastraipos a ir b punktus, yra nepakankamos, ir bet kuriuo atveju kaip kraštutinę priemonę reaguojant į nenumatytas aplinkybes.

Taikant pirmos pastraipos c punktą negali būti viršijamos einamųjų finansinių metų ir būsimų finansinių metų įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų DFP viršutinių ribų bendros sumos. Todėl visos sumos, kompensuojančios pagal tą punktą jau mobilizuotas sumas, DFP kontekste toliau nebemobilizuojamos.

2. Lėšos, naudotinos iš Bendros maržos priemonės pagal 1 dalies pirmos pastraipos a ir c punktus, bet kuriais konkrečiais metais neturi viršyti iš viso:

- a) įsipareigojimų asignavimų atveju – 0,04 % Sąjungos bendrųjų nacionalinių pajamų, kaip apskaičiuota atlikus 4 straipsnyje nurodytą DFP metinį techninį patikslinimą;
- b) mokėjimų asignavimų atveju – 0,03 % Sąjungos bendrųjų nacionalinių pajamų, kaip apskaičiuota atlikus 4 straipsnyje nurodytą DFP metinį techninį patikslinimą.

Bet kuriais konkrečiais metais iš Bendros maržos priemonės naudotinos lėšos turi atitikti viršutines nuosavų išteklių ribas, nustatytas Nuosavų išteklių sprendime.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

3. 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodyti metiniai patikslinimai negali viršyti toliau nurodytų didžiausių sumų (2018 m. kainomis) 2025–2027 m. laikotarpiui, palyginti su pirmine atitinkamų metų mokėjimų asignavimų viršutine riba:

— 2025 m. – 8 000 mln. EUR;

— 2026 m. – 13 000 mln. EUR;

— 2027 m. – 15 000 mln. EUR.

5 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytos sumos papildo šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas didžiausias galimas sumas.

Kiekvienas patikslinimas padidinant sumą turi būti visiškai kompensuotas atitinkamai sumažinta $n-1$ metų mokėjimų viršutine riba.

4. Šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a ir c punktuose nurodytas sumas gali mobilizuoti Europos Parlamentas ir Taryba, vykdydami SESV 314 straipsnyje numatytą biudžeto procedūrą, kad būtų galima finansuoti išlaidas, kurių nėra galimybės finansuoti laikantis atitinkamų DFP viršutinių ribų, numatytų konkrečiais metais.

Šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą patikslinimą padidinant sumą, pradedant 2022 m. atlieka Komisija, vykdydama 4 straipsnyje nurodytą techninį patikslinimą.

12 straipsnis

Lankstumo priemonė

1. Lankstumo priemonė gali būti naudojama konkrečiais finansiniais metais finansuoti konkretus nenumatytas išlaidas, numatant įsipareigojimų asignavimus ir atitinkamus mokėjimų asignavimus, kuomet tokių išlaidų negalima finansuoti laikantis vienai arba kelioms kitoms išlaidų kategorijoms numatytų viršutinių ribų. Lankstumo priemonei skirtos metinės sumos viršutinė riba yra 915 mln. EUR (2018 m. kainomis).

2. Nepanaudota lankstumo priemonės metinės sumos dalis gali būti naudojama iki $n+2$ metų. Pirmiausia naudojama bet kuri iš praėjusių metų perkelta metinės sumos dalis pagal perkėlimo seką. Bet kuri n metų metinės sumos dalis, nepanaudota iki $n+2$ metų pabaigos, panaikinama.

4 skyrius

DFP peržiūra

13 straipsnis

DFP peržiūra

1. Nedarant poveikio 3 straipsnio 2 daliai ir 14–17 straipsniams, iškilus nenumatytoms aplinkybėms, DFP gali būti peržiūrima laikantis Nuosavų išteklių sprendime nustatytos viršutinės nuosavų išteklių ribos.

2. Paprastai pasiūlymas dėl DFP peržiūros pagal 1 dalį pateikiamas ir priimamas prieš pradedant einamųjų metų arba pirmųjų iš kelerių su peržiūra susijusių metų biudžeto procedūrą.

3. Pagal 1 dalį pateiktame pasiūlyme dėl DFP peržiūros išnagrinėjama galimybė perskirstyti išlaidas tarp peržiūrimoje išlaidų kategorijoje numatytų programų, visų pirma atsižvelgiant į visus numatomus nepilno asignavimų panaudojimo atvejus.

4. Atliekant bet kokią DFP peržiūrą pagal 1 dalį atsižvelgiama į galimybę padidinti vienos išlaidų kategorijos viršutinę ribą, tokį padidinimą kompensuojant kitos išlaidų kategorijos viršutinės ribos sumažinimu.

5. Atliekant bet kokią DFP peržiūrą pagal 1 dalį turi būti išlaikomas tinkamas įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų santykis.

14 straipsnis

Su vykdymu susijusi peržiūra

Komisija, pranešdama Europos Parlamentui ir Tarybai apie DFP techninių patikslinimų rezultatus, kai tikslinga, pateikia siūlymus dėl asignavimų mokėjimams bendrų sumų peržiūros, kuriuos ji, atsižvelgdama į vykdymą, laiko būtinais, kad būtų užtikrintas patikimas kasmetinių mokėjimų viršutinių ribų valdymas ir visų pirma jų tinkama raida asignavimų įsipareigojimams atžvilgiu.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

15 straipsnis

Peržiūra Sutarčių peržiūros atveju

Sutarčių peržiūros, darančios poveikį biudžetui, atveju atitinkamai peržiūrima DFP.

16 straipsnis

Peržiūra Sąjungos plėtros atveju

Jei į Sąjungą įstoja nauja (-os) valstybė (-ės) narė (-ės), DFP peržiūrima, kad būtų atsižvelgta į dėl to atsiradusius išlaidų poreikius.

17 straipsnis

Peržiūra Kipro susivienijimo atveju

Jei Kipras susivienija, DFP peržiūrima, kad būtų atsižvelgta į visapusišką Kipro problemos sprendimą ir papildomus finansinius poreikius, atsiradusius dėl susivienijimo.

5 skyrius

Įnašas į didelio masto projektų finansavimą

18 straipsnis

Įnašas į didelio masto projektų finansavimą

1. Iš Sąjungos bendrojo biudžeto 2021–2027 m. laikotarpiui skiriama didžiausia galima 13 202 mln. EUR suma (2018 m. kainomis) didelio masto projektams pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma Sąjungos kosmoso programa ir įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra.
2. Iš Sąjungos bendrojo biudžeto 2021–2027 m. laikotarpiui skiriama didžiausia galima 5 000 mln. EUR suma (2018 m. kainomis) Tarptautinio termobranduolinio eksperimentinio reaktoriaus (ITER) projektui.

6 skyrius

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas biudžeto procedūros metu

19 straipsnis

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas biudžeto procedūros metu

1. Institucijos imasi priemonių metinei biudžeto procedūrai palengvinti.
2. Institucijos sąžiningai bendradarbiauja visos biudžeto procedūros metu, kad suderintų savo pozicijas. Visais procedūros etapais Institucijos bendradarbiauja palaikydamos tinkamus tarpinstitucinius ryšius, kad stebėtų darbo pažangą ir analizuotų konvergencijos lygį.
3. Institucijos užtikrina, kad jų atitinkami darbo kalendoriai būtų kuo labiau suderinti, siekiant, kad procedūras būtų galima vykdyti darniai ir suderintai ir būtų galutinai patvirtintas Sąjungos bendrasis biudžetas.
4. Trilogai gali būti vykdomi visais procedūros etapais ir dalyvaujant įvairaus lygmens atstovams, atsižvelgiant į numatomų diskusijų pobūdį. Kiekviena institucija, laikydamosi savo darbo tvarkos taisyklių, skiria savo atstovus į kiekvieną posėdį, nustato savo įgaliojimus derybose ir laiku praneša kitoms institucijoms apie pasirengimą posėdžiams.

20 straipsnis

Biudžeto vieningumas

Visos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos išlaidos ir pajamos įtraukiamos į Sąjungos bendrąjį biudžetą pagal Finansinio reglamento 7 straipsnį, įskaitant išlaidas, susijusias su atitinkamais sprendimais, kuriuos, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, vieningai priima Taryba pagal SESV 332 straipsnį.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

7 skyrius**Baigiamosios nuostatos***21 straipsnis**Perėjimas prie kitos daugiametės finansinės programos*

Anksčiau nei 2025 m. liepos 1 d. Komisija pateikia pasiūlymą dėl naujos daugiametės finansinės programos.

*22 straipsnis**Įsigaliojimas*

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas

C 445/250

IT

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

2021 10 29

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

II PRIEDAS

SU KONKREČIA PROGRAMA SUSIJĘ PATIKSLINIMAI: PROGRAMŲ SĄRAŠAS, PASKIRSTYMO RAKTAS IR VISI PAPILDOMAI SKIRTI ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMAI

<i>mln. EUR (2018 m. kainomis)</i>		
	Paskirstymo raktas	Visi pagal 5 straipsnį papildomai skirti įsipareigojimų asignavimai
1. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeniniai klausimai	36,36 %	4 000
„Europos horizontas“	27,27 %	3 000
„InvestEU“ fondas	9,09 %	1 000
2b. Atsparumas ir vertybės	54,55 %	6 000
„ES – sveikatos labui“	26,37 %	2 900
„Erasmus+“	15,46 %	1 700
„Kūrybiška Europa“	5,45 %	600
Teisės ir vertybės	7,27 %	800
4. Migracija ir sienų valdymas	9,09 %	1 000
Integruoto sienų valdymo fondas	9,09 %	1 000
IŠ VISO	100,00 %	11 000

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

2 PRIEDAS. DEKLARACIJOS

1. Prioritetinių programų finansiniai paketai, NGEU išlaidos ir lankstumas

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendra deklaracija dėl konkrečių programų sustiprinimo ir pagrindinių aktų pritaikymo

Nedarant poveikio teisėkūros ir biudžeto valdymo institucijų įgaliojimams, Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitaria 2,5 mlrd. EUR suma 2018 m. kainomis atitinkamai padidinti pagrindiniuose aktuose arba finansiniu programavimu nustatytus Europos Parlamento nurodytų programų finansinius paketus. Tai bus padaryta atitinkamai sumažinant turimas maržas iki DFP viršutinių ribų, nedarant poveikio galimam lankstumo priemonės panaudojimui 2021 m.

Nedarant poveikio institucijų teisėkūros įgaliojimams, Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitaria į DFP reglamento II priede išvardytų programų pagrindinius aktus įtraukti nuostatą dėl finansinių paketų padidinimo tuose aktuose nurodytomis sumomis. Programoms, kuriomis nustatomos biudžeto garantijos, skirtą papildomą sumą atspindės papildomas suteiktų garantijų lygis.

Europos Parlamento deklaracija dėl konkrečių programų sustiprinimo iš nepaskirstytų maržų

2,5 mlrd. EUR suma 2018 m. kainomis, nurodyta Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendroje deklaracijoje dėl konkrečių programų sustiprinimo ir pagrindinių aktų pritaikymo, bus paskirstyta taip:

- „Europos horizontas“: + 0,5 mlrd. EUR;
- „Erasmus+“: + 0,5 mlrd. EUR, iš kurių 165 mln. EUR 2021 m.;
- „ES – sveikatos labui“: + 0,5 mlrd. EUR, iš kurių 70 mln. EUR 2021 m.;
- Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra: + 0,5 mlrd. EUR;
- Humanitarinė pagalba + 0,5 mlrd. EUR.

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendra deklaracija dėl grįžtamųjų lėšų iš AKR investicinės priemonės panaudojimo Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonėi

Taryba sutinka, kad 1 mlrd. EUR (2018 m. kainomis) neviršijanti suma, susidariusi iš grįžtamųjų lėšų pagal AKR investicinę priemonę veiklai pagal 9-ąją, 10-ąją ir 11-ąją Europos plėtros fondus, 2021–2027 m. laikotarpiu bus panaudota Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonėi. Visos trys institucijos susitaria, kad Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė turėtų sudaryti sąlygas tų lėšų gavimui.

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendra deklaracija dėl panaikintų lėšų pakartotinio panaudojimo mokslinių tyrimų programoje

Nedarant poveikio Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos institucinėms prerogatyvoms, visos trys institucijos susitaria 2021–2027 m. laikotarpiu mokslinių tyrimų programai vėl suteikti išpareigojimų asignavimus, kurių suma sudaro iki 0,5 mlrd. EUR (2018 m. kainomis) panaikintų išpareigojimų, susidariusių dėl visiško arba dalinio tai programai arba ankstesnei programai priklausančių projektų neįgyvendinimo, kaip nustatyta Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalyje.

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendra deklaracija dėl požiūrio į NGEU palūkanų išlaidas ir lėšų grąžinimą 2021–2027 m. DFP

Visos trys institucijos susitaria, kad išlaidomis, kurios padengia priemonės „Next Generation EU“ finansavimo išlaidas, nesiekia sumažinti ES programų ir fondų.

Visos trys institucijos susitaria, kad požiūris į NGEU palūkanų išlaidas ir lėšų grąžinimą 2021–2027 m. DFP (dabartinė septynių metų prognozė – 12,9 mlrd. EUR) neturi poveikio tam, kaip šis klausimas bus sprendžiamas būsimoje DFP nuo 2028 m.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

Visos trys institucijos susitaria dirbti siekdamos nustatyti pakankamus naujus nuosavus išteklius, kad būtų padengta suma, atitinkanti numatomas išlaidas, susijusias su lėšų grąžinimu ir palūkanomis.

2. Nuosavi ištekliai

Komisijos deklaracija dėl nuosavų išteklių, pagrįstų skaitmeniniu mokesčiu, nustatymo

Atsižvelgdama į pokyčius tarptautiniu lygmeniu, Komisija paspartins darbą, kad pateiktų reikiamus pasiūlymus dėl skaitmeninio mokesčio nustatymo Sąjungoje ir kuo greičiau, bet ne vėliau kaip 2021 m. birželio mėn. pateiks pasiūlymą dėl pagrindinio akto. Šiuo pagrindu ji pasiūlys, kad iš skaitmeninio mokesčio gaunamos pajamos ne vėliau kaip 2023 m. sausio mėn. taptų nuosavais ištekliais.

Komisijos deklaracija dėl nuosavų išteklių, pagrįstų finansinių sandorių mokesčiu, nustatymo

Vykstančias tvirtesnio bendradarbiavimo diskusijas dėl finansinių sandorių mokesčio numatoma užbaigti iki 2022 m. pabaigos. Jei dėl šio finansinių sandorių mokesčio būtų susitarta, Komisija pateiks pasiūlymą, kad pajamas iš šio finansinių sandorių mokesčio būtų galima į ES biudžetą pervesti kaip nuosavus išteklius.

Jei iki 2022 m. susitarti nepavyks, Komisija, remdamasi poveikio vertinimais, pasiūlys naujos rūšies nuosavus išteklius, pagrįstus nauju finansinių sandorių mokesčiu. Komisija stengsis tuos pasiūlymus pateikti ne vėliau kaip 2024 m. birželio mėn., kad naujos rūšies išteklius būtų galima nustatyti ne vėliau kaip iki 2026 m. sausio 1 d.

3. Biudžeto valdymo institucijų vaidmuo

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendra deklaracija dėl naujų pasiūlymų, grindžiamų SESV 122 straipsniu, kurie gali daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui, biudžetinio tikrinimo

kadangi:

- (1) Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija (toliau – visos trys institucijos) pripažįsta, kad SESV 122 straipsnis yra teisinis pagrindas, kuriuo remiantis priimamos konkrečioms krizinėms situacijoms spręsti skirtos priemonės, kurios gali apimti galimą poveikį biudžetui, kuris gali paveikti Sąjungos išlaidų raidą laikantis jos nuosavų išlaidų ribų;
- (2) atsižvelgiant į biudžetinius igaliojimus pagal Sutartis tikslinga, kad abi biudžeto valdymo institucijos svarstytų tokių numatomų aktų poveikį biudžetui, kai tikėtina, kad toks poveikis bus apčiuopiamas. Šiuo tikslu Komisija turėtų pateikti visą atitinkamą informaciją, būtiną siekiant per svarstymus padėti Europos Parlamentui ir Tarybai,

SUSITARĖ:

1. Šioje deklaracijoje nustatomos taisyklės, taikomos Europos Parlamento ir Tarybos, kurims aktyviai padeda Komisija, biudžetinio tikrinimo procedūrai (toliau – procedūra).
2. Šios procedūros gali būti laikomasi Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos akto, grindžiamo SESV 122 straipsniu, kuris gali daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui, atžvilgiu.
3. Komisija prie bet kurio tokio pasiūlymo pridės siūlomo teisės akto poveikio biudžetui vertinimą ir nurodys, ar, jos nuomone, atitinkamas aktas gali daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui. Šiuo pagrindu Europos Parlamentas ir Taryba gali prašyti inicijuoti procedūrą.
4. Procedūra bus vykdoma jungtiniame komitete, kurį sudarys Europos Parlamento ir Tarybos atitinkamo lygmens atstovai. Komisija dalyvaus jungtinio komiteto darbe.
5. Nedarant poveikio Tarybos įgaliojimams pagal SESV 122 straipsnį, Europos Parlamentas ir Taryba, deramai atsižvelgdami į klausimo skubumą, dalyvaus konstruktyviame dialoge siekdami bendro sutarimo dėl numatomo teisės akto poveikio biudžetui.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

6. Procedūra turėtų būti vykdoma ne ilgiau kaip dviejų mėnesių laikotarpį, nebent atitinkamas aktas turi būti priimtas anksčiau nei konkreti data arba, jei to reikia dėl klausimo skubumo, per trumpesnę Tarybos nustatytą terminą.

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendra deklaracija dėl Finansinio reglamento nuostatų dėl išorės asignuotųjų pajamų ir skolinimosi bei skolinimo pakartotinio vertinimo

Atsižvelgdami į NGEU kontekstą, Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitaria, kad atliekant kitą Finansinio reglamento peržiūrą bus vertinami ir atitinkamai peržiūrimi šie klausimai:

- nuostatos dėl išorės asignuotųjų pajamų, visų pirma kaip nurodyta Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalyje;
- nuostatos dėl ataskaitų dėl skolinimosi ir skolinimo operacijų teikimo.

Visos trys institucijos pripažįsta, kad asignuotosioms pajamoms taikomos galiojančios taisyklės dėl auditų ir biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros.

4. Horizontalieji klausimai. Klimatas, biologinė įvairovė, vyrų ir moterų lygybė ir darnaus vystymosi tikslai

Komisijos deklaracija dėl veiksmų klimato srityje stebėjimo metodikos ir Europos Parlamento bei Tarybos dalyvavimo

Komisija užtikrins, kad veiksmų klimato srityje stebėjimo metodika būtų suprantama, skaidri ir viešai prieinama. Komisija pasikeis su Europos Parlamentu ir Taryba nuomonėmis dėl veiksmų klimato srityje stebėjimo metodikos. Vienas iš svarbiausių veiksmų klimato srityje stebėjimo principų bus skaidrumas ir keitimasis informacija apie pažangą siekiant klimato srities tikslų su Parlamentu ir Taryba.

Komisijos deklaracija dėl kiekvienos programos indėlio klimatui

Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos teisėkūros įgaliojimams, susijusiems su atitinkamais sektoriniais pagrindiniais aktais, 2021–2027 m. indėliai klimatui, kad būtų pasiektas bendras tikslas šiai sričiai skirti bent 30 % visos Sąjungos biudžeto ir NGEU išlaidų sumos, pagal atitinkamas programas ir fondus yra:

<i><u>Programos</u></i>	<i><u>Numatomas mažiausias indėlis</u></i>
<i><u>„Europos horizontas“</u></i>	<i><u>35 %</u></i>
<i><u>ITER</u></i>	<i><u>100 %</u></i>
<i><u>„InvestEU“ fondas</u></i>	<i><u>30 %</u></i>
<i><u>Europos infrastruktūros tinklų priemonė</u></i>	<i><u>60 %</u></i>
<i><u>ERPF</u></i>	<i><u>30 %</u></i>
<i><u>Sanglaudos fondas</u></i>	<i><u>37 %</u></i>
<i><u>REACT EU</u></i>	<i><u>25 %</u></i>
<i><u>Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė</u></i>	<i><u>37 %</u></i>
<i><u>2021–2022 m. BŽŪP</u></i>	<i><u>26 %</u></i>
<i><u>2023–2027 m. BŽŪP</u></i>	<i><u>40 %</u></i>

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

<u>Programos</u>	<u>Numatomas mažiausias indėlis</u>
<u>EJRŽF</u>	<u>30 %</u>
<u>LIFE</u>	<u>61 %</u>
<u>Teisingos pertvarkos fondas</u>	<u>100 %</u>
<u>KVTBP</u>	<u>25 %</u>
<u>UŠT</u>	<u>25 %</u>
<u>Pasirengimo narystei parama</u>	<u>16 %</u>

Šiais indėliais klimatui Komisija naudosis kaip atskaitos tašku, kad įvertintų nukrypimus ir nepakankamos pažangos atveju pasiūlytų priemones.

Komisijos deklaracija dėl biologinės įvairovės stebėjimo metodikos ir Europos Parlamento bei Tarybos dalyvavimo

Komisija užtikrins, kad biologinės įvairovės stebėjimo metodika būtų suprantama, skaidri ir viešai prieinama. Komisija, užbaigusi neseniai pradėtą metodikos tyrimą, pasikeis nuomonėmis apie šią metodiką su Europos Parlamentu ir Taryba. Vienas iš svarbiausių stebėjimo aspektų bus skaidrumas ir keitimasis informacija su Parlamentu ir Taryba apie pažangą siekiant biologinės įvairovės srities tikslų.

5. Kitos deklaracijos

Komisijos deklaracija dėl laikotarpio vidurio peržiūros

Komisija ne vėliau kaip iki 2024 m. sausio 1 d. pateiks DFP veikimo peržiūrą.

Kartu su peržiūra prireikus gali būti pateikiama atitinkamų pasiūlymų dėl DFP reglamento peržiūros laikantis SESV išdėstytų procedūrų.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0363

OLAF bendradarbiavimas su Europos prokuratūra ir jos tyrimų veiksmingumas *II**

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąją svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, kiek tai susiję su bendradarbiavimu su Europos prokuratūra ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos tyrimų veiksmingumu (10008/1/2020 – C9-0393/2020 – 2018/0170(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

(2021/C 445/44)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąją svarstymą priimtą Tarybos poziciją (10008/1/2020 – C9-0393/2020),
 - atsižvelgdamas į Audito Rūmų nuomonę Nr. 8/2018 ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos nuomonę (COM(2020)0805),
 - atsižvelgdamas į savo poziciją ⁽²⁾ dėl Komisijos pasiūlymo Europos Parlamentui ir Tarybai per pirmąją svarstymą (COM(2018)0338),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 67 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto rekomendaciją antrajam svarstymui (A9-0263/2020),
1. pritaria per pirmąją svarstymą priimtai Tarybos pozicijai;
 2. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
 3. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
 4. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, patikrinus, ar tinkamai įvykdytos visos procedūros ir, susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad šis aktas būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 42, 2019 2 1, p. 1.

⁽²⁾ 2019 4 16 priimti tekstai, P8_TA(2019)0383.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0364

Valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai *I**

2020 m. gruodžio 17 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (COM(2017)0085 – C8-0034/2017 – 2017/0035(COD)) ⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/45)

Pakeitimas 1**Pasiūlymas dėl reglamento****2 konstatuojamoji dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

- (2) **Reglamentu** (ES) Nr. 182/2011 **nustatyta sistema** apskritai **labai** pasiteisino praktikoje ir išlaiko tinkamą institucinę pusiausvyrą, kiek tai susiję su Komisijos ir kitų dalyvaujančių subjektų vaidmenimis. Taigi **ta sistema turėtų** toliau veikti **nepakeista, išskyrus** tam tikrus tikslinius pakeitimus, susijusius su konkrečiais procedūros aspektais apeliacinio komiteto lygmeniu. Šiais pakeitimais siekiama užtikrinti didesnę politinę atskaitomybę ir atsakomybę už politiškai jautrius įgyvendinimo aktus nepakeičiant teisinės ir institucinės kompetencijos įgyvendinimo aktų atžvilgiu, kaip ji paskirstyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011;

Pakeitimas

- (2) **Reglamentas** (ES) Nr. 182/2011 apskritai **veiksmingai** pasiteisino praktikoje ir išlaiko tinkamą institucinę pusiausvyrą, kiek tai susiję su Komisijos ir kitų dalyvaujančių subjektų vaidmenimis. Taigi **pagrindiniai tos sistemos elementai gali** toliau veikti **nepakeisti. Tačiau Reglamento (ES) Nr. 182/2011 pridėtinės vertės, susijusios su tinkamu sprendimų priėmimo procesu, lygis nebuvo visiškai patenkinamas. Todėl atrodo, kad reikia padaryti** tam tikrus tikslinius pakeitimus, susijusius su konkrečiais procedūros aspektais apeliacinio komiteto lygmeniu. Šiais pakeitimais siekiama užtikrinti didesnę politinę atskaitomybę ir atsakomybę už politiškai jautrius įgyvendinimo aktus nepakeičiant teisinės ir institucinės kompetencijos įgyvendinimo aktų atžvilgiu, kaip ji paskirstyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011; **Papildomas šio keičiančio akto tikslas – didinti Sąjungos piliečių informuotumą apie procedūras, susijusias su įgyvendinimo aktais. Siekiant padidinti pasitikėjimą Sąjungos institucijomis ir įstaigomis, labai svarbu ne tik informuoti Sąjungos piliečius apie sprendimų priėmimą, bet ir paaiškinti šių institucijų ir įstaigų sprendimų priežastis;**

⁽¹⁾ Klausimas buvo grąžintas atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A9-0187/2020).

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl reglamento
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(3) kai kuriais konkrečiais atvejais Reglamente (ES) Nr. 182/2011 numatyta kreiptis į apeliacinį komitetą. Praktiškai į apeliacinį komitetą buvo kreiptasi tais atvejais, kai, taikant nagrinėjimo procedūrą, komitete nesusidarė kvalifikuota balsų dauguma nei už, nei prieš, taigi nuomonė nebuvo pateikta. <i>Dauguma tokių atvejų susiję su genetiškai modifikuotais organizmais, genetiškai modifikuotu maistu bei pašarais ir augalų apsaugos produktais;</i>	(3) kai kuriais konkrečiais atvejais Reglamente (ES) Nr. 182/2011 numatyta kreiptis į apeliacinį komitetą. Praktiškai, <i>ypač dėl genetiškai modifikuotų organizmų, genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų bei augalų apsaugos produktų,</i> į apeliacinį komitetą buvo kreiptasi tais atvejais, kai, taikant nagrinėjimo procedūrą, komitete nesusidarė kvalifikuota balsų dauguma nei už, nei prieš, taigi nuomonė nebuvo pateikta.

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl reglamento
3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
	(3a) <i>taigi atvejų, kai buvo kreiptasi į apeliacinį komitetą, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011, ir kuriems aktualus šis keičiantis aktas, buvo labai nedaug;</i>

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	Pakeitimas
(4) patirtis rodo, kad beveik visada balsavimo apeliaciniame komitete rezultatai sutampa su balsavimo nagrinėjimo procedūros komitete rezultatais ir nuomonė nepateikiama. Todėl apeliacinis komitetas nepadėjo pasiekti aiškumo dėl valstybių narių pozicijų;	(4) patirtis rodo, kad beveik visada balsavimo apeliaciniame komitete rezultatai sutampa su balsavimo nagrinėjimo procedūros komitete rezultatais ir nuomonė nepateikiama. Todėl apeliacinis komitetas nepadėjo pasiekti aiškumo dėl valstybių narių pozicijų <i>ar išspręsti nuomonių nepateikimo problemą vykdant nagrinėjimo procedūrą. Reglamente (ES) Nr. 182/2011 nustatyta, kad tokiais atvejais Komisija gali priimti įgyvendinimo akto projektą, taigi Komisijai paliekama valstybių narių vardu apibrėžti būtinybę ir būdus užtikrinti veiksmingą teisės aktų įgyvendinimą;</i>

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl reglamento
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (5) *Reglamente (ES) Nr. 182/2011 nustatyta, kad tokiais atvejais Komisija gali priimti įgyvendinimo akto projektą, taigi Komisijai suteikiama diskrecija;*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (6) tačiau ta diskrecija gerokai mažesnė atvejais, susijusiais su leidimais dėl produktų ar medžiagų, tokiais kaip genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų srityje, nes Komisija privalo priimti sprendimą per pagrįstą laikotarpį ir negali nepriimti sprendimo;

Pakeitimas

- (6) tačiau ta diskrecija gerokai mažesnė atvejais, susijusiais su leidimais dėl produktų ar medžiagų, tokiais kaip genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų srityje, nes Komisija privalo priimti sprendimą per pagrįstą laikotarpį ir negali nepriimti sprendimo; **Europos ombudsmenė savo sprendime dėl bylos Nr. 1582/2014 šiuo klausimu nurodė, kad Komisija turi laikytis galiojančių teisinių nuostatų, susijusių su leidimų naudoti genetiškai modifikuotus organizmus išdavimo terminais;**

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl reglamento
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (7) nors **Komisijai suteikti įgaliojimai** tokiais atvejais priimti sprendimą, dėl ypatingo sprendžiamų klausimų jautrumo valstybės narės taip pat turėtų **visiškai** priisiimti atsakomybę sprendimų priėmimo procese. **Tačiau tai neįvyksta, kai** valstybės narės negali pasiekti kvalifikuotos balsų daugumos, **be kita ko, dėl to, kad balsuojant nemažai jų susilaiko ar nedalyvauja;**

Pakeitimas

- (7) nors **Komisija turi kompetenciją** tokiais atvejais priimti sprendimą, dėl ypatingo sprendžiamų klausimų jautrumo valstybės narės taip pat turėtų priisiimti **didesnę** atsakomybę sprendimų priėmimo procese. **Kai pagrindinis teisės aktas yra susijęs su žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatos apsauga arba sauga ir valstybės narės negali pasiekti kvalifikuotos balsų daugumos, kad būtų priimtas įgyvendinimo akto projektas, kuriame numatyta suteikti leidimą produktui ar medžiagai, tas leidimas turėtų būti laikomas atmestu;**

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento

8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (8) siekiant padidinti apeliacinio komiteto pridėtinę vertę, jo vaidmuo turėtų būti padidintas nustatant galimybę surengti kitą apeliacinio komiteto posėdį, jei nuomonė nepateikiama. Siekiant užtikrinti politines diskusijas, tinkamo lygio atstovavimas kitame apeliacinio komiteto posėdyje turėtų būti ministrų lygio. Kad būtų galima organizuoti kitą tokį posėdį, terminas, per kurį apeliacinis komitetas turi pateikti nuomonę, turėtų būti pratęstas;

Pakeitimas

- (8) siekiant padidinti apeliacinio komiteto pridėtinę vertę, jo vaidmuo turėtų būti padidintas nustatant galimybę surengti kitą apeliacinio komiteto posėdį, jei nuomonė nepateikiama. Siekiant užtikrinti politines diskusijas, tinkamo lygio atstovavimas kitame apeliacinio komiteto posėdyje turėtų būti **pakankamai aukšto politinio, pvz., ministrų, lygio**. Kad būtų galima organizuoti kitą tokį posėdį, terminas, per kurį apeliacinis komitetas turi pateikti nuomonę, turėtų būti pratęstas. **Vis dėlto toks pratęsimas neturėtų būti ilgas;**

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (10) Komisija turėtų turėti galimybę konkrečiais atvejais prašyti Tarybos pareikšti savo **požiūrį** ir pateikti gaires dėl to, kokios yra nuomonės nepateikimo pasekmės platesniu mastu, įskaitant institucines, teises, politines ir tarptautines pasekmes. Komisija turėtų atsižvelgti į bet kokią per 3 mėnesius po kreipimosi Tarybos pareikštą poziciją. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali kreipdamasi nurodyti trumpesnį terminą;

Pakeitimas

- (10) Komisija turėtų turėti galimybę konkrečiais atvejais prašyti **Europos Parlamento ir** Tarybos pareikšti savo **poziciją** ir pateikti gaires dėl to, kokios yra nuomonės nepateikimo pasekmės platesniu mastu, įskaitant institucines, teises, **ekonomines**, politines ir tarptautines pasekmes. Komisija turėtų atsižvelgti į bet kokią per 3 mėnesius po kreipimosi **Europos Parlamento ir** Tarybos pareikštą poziciją. Tinkamai pagrįstais atvejais **dėl skubos prižasčių** Komisija gali kreipdamasi nurodyti trumpesnį terminą. **Europos Parlamento ir Tarybos pareikštos pozicijos taip pat turėtų būti nepagrįstai nedelsiant siunčiamos atitinkamai Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Europos Parlamentui bei Tarybai;**

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento

10 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (10a) **kai atrodo, kad bus sunku gauti palankias valstybių narių nuomones dėl panašių įgyvendinimo aktų projektų, reikėtų išnagrinėti galimybę persvarstyti susijusiuose pagrindiniuose aktuose Komisijai suteiktus įgyvendinimo įgaliojimus;**

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl reglamento
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (11) reikėtų padidinti valstybių narių atstovų **apeliaciniame komitete balsavimo** skaidrumą ir atskirų valstybių narių atstovų nuostatos balsuojant turėtų būti paskelbtos viešai;

Pakeitimas

- (11) reikėtų padidinti valstybių narių atstovų **balsavimo visais patariamąsios ir nagrinėjimo procedūrų etapais** skaidrumą ir atskirų valstybių narių atstovų nuostatos balsuojant turėtų būti paskelbtos viešai. **Kai aktas susijęs su ypač jautriomis sritimis, pavyzdžiui, vartotojų apsauga, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos apsauga ar sauga arba aplinkos apsauga, kiekvienos valstybės narės atstovas turėtų nurodyti su konkrečiu atveju susijusias išsamias atitinkamo savo balsavimo arba susilaikymo priežastis. Komisija taip pat turėtų teikti informaciją apie komitetų sudėtį, įskaitant dalyvaujančius asmenis ir institucijas bei organizacijas, kurioms tie asmenys priklauso, taip pat apie posėdžių darbotvarkes ir dokumentus bei tekstus, dėl kurių diskutuojama, projektus;**

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl reglamento
11 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (11a) **siekiant padidinti Sąjungos piliečių informuotumą bei užtikrinti, kad jie geriau suprastų procedūrą, ir padidinti jos matomumą, kiekvienos valstybės narės atstovo balsavimas arba susilaikymas ar jo nebuvimas turėtų būti pagrindžiamas;**

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl reglamento
11 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (11b) **norint užtikrinti didesnę sprendimų priėmimo proceso skaidrumą, reikėtų dar labiau pagerinti registro prieinamumą ir pakeisti jo turinį, visų pirma pateikiant daugiau informacijos apie tą procesą. Registro paieškos funkcijų tobulinimas siekiant sudaryti galimybes ieškoti pagal politikos sritį šiuo požiūriu būtų esminis elementas;**

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 1 punktas

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

3 straipsnio 7 dalies 6 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

„Kai pagal 6 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą apeliacinis komitetas nuomonės nepateikia, pirmininkas gali nuspręsti, kad turi būti surengtas kitas – ministrų lygio – apeliacinio komiteto posėdis. Tokiais atvejais apeliacinis komitetas pateikia savo nuomonę per 3 mėnesius nuo pirminio kreipimosi dienos.“

Pakeitimas

„Kai pagal 6 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą apeliacinis komitetas nuomonės nepateikia, pirmininkas **arba paprasta valstybių narių dauguma** gali nuspręsti, kad turi būti surengtas kitas **pakankamai aukšto politinio, pvz.,** ministrų, lygio apeliacinio komiteto posėdis. Tokiais atvejais apeliacinis komitetas pateikia savo nuomonę per 3 mėnesius nuo pirminio kreipimosi dienos.“;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 2 punkto b papunktis

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

6 straipsnio 3a dalis

Komisijos siūlomas tekstas

„3a. Kai apeliacinis komitetas nuomonės nepateikia, Komisija gali perduoti klausimą Tarybai, kad **ši** pateiktą **savo** požiūrį **išreiškiančią nuomonę** ir gaires dėl to, kokios yra nuomonės nepateikimo pasekmės platesniu mastu, įskaitant institucines, teises, politines ir tarptautines pasekmes. Komisija **atsižvelgia** į bet kokią per 3 mėnesius po kreipimosi Tarybos pareikštą poziciją. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali kreipdamasi nurodyti trumpesnę terminą.“

Pakeitimas

„3a. Kai apeliacinis komitetas nuomonės nepateikia, Komisija gali perduoti klausimą **Europos Parlamentui ir** Tarybai, kad **jie** pateiktą **jų** požiūrį **išreiškiančias nuomones** ir gaires dėl to, kokios yra nuomonės nepateikimo pasekmės platesniu mastu, įskaitant **balsavimo apeliaciniame komitete rezultatų** institucines, teises, **ekonomines**, politines ir tarptautines pasekmes. Komisija **turėtų atsižvelgti** į bet kokią per 3 mėnesius po kreipimosi **Europos Parlamente ir** Tarybos pareikštą poziciją. Tinkamai pagrįstais atvejais **dėl skubos priežasčių** Komisija gali kreipdamasi nurodyti trumpesnę terminą. **Europos Parlamente ir Tarybos pareikštos pozicijos taip pat yra nepagrįstai nedelsiant siunčiamos atitinkamai Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Europos Parlamentui bei Tarybai.**“;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 16**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 2 punkto b a papunktis (naujas)**

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

6 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) įterpiama ši dalis:

„4a. Nukrypstant nuo 3 dalies, kai pagrindinis teisės aktas susijęs su žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos apsauga ar sauga, o įgyvendinimo akto projekte numatyta suteikti leidimą naudoti tam tikrą produktą ar medžiagą, tas leidimas suteikiamas tik tuo atveju, jei balsuojant pagal 1 dalį gaunama teigiama nuomonė.

Pirma pastraipa neturi poveikio Komisijos teisei siūlyti pakeistą įgyvendinimo akto projektą tuo pačiu klausimu.“;

Pakeitimas 17**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 2 punkto b b papunktis (naujas)**

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

6 straipsnio 4 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) įterpiama ši dalis:

„4b. Valstybių narių atstovai nurodo priežastis, dėl kurių jie atitinkamai balsavo arba susilaikė pagal 1 dalį arba dėl kurių jie balsavime nedalyvavo.

Kai aktas susijęs su ypač jautriomis sritimis, pavyzdžiui, vartotojų apsauga, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos apsauga ar sauga arba aplinka, valstybių narių atstovai nurodo su konkrečiu atveju susijusias ir išsamias atitinkamo savo balsavimo arba susilaikymo priežastis.“;

Pakeitimas 18**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto -a papunktis (naujas)**

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

10 straipsnio 1 dalies b punktas

Dabartinis tekstas

Pakeitimas

-a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Dabartinis tekstas

b) komitetų posėdžių darbotvarkės;

Pakeitimas

„b) komitetų posėdžių darbotvarkės, **įskaitant tekstų, dėl kurių turi būti priimtas sprendimas, projektus ir svarstytinus dokumentus;**“;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto -a a papunktis (naujas)

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

10 straipsnio 1 dalies c punktas

Dabartinis tekstas

c) protokolai ir institucijų bei organizacijų, kurioms priklauso joms atstovauti valstybių narių paskirti asmenys, **sąrašai**;

Pakeitimas

-aa) 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) protokolai **kartu su posėdžių dalyvių sąrašais** ir institucijų bei organizacijų, kurioms priklauso **tie** joms atstovauti valstybių narių paskirti asmenys, **sąrašais;**“;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto a papunktis

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

10 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

„e) balsavimo rezultatai, **apeliacinio komiteto atveju įskaitant** kiekvienos valstybės narės atstovo **pareikštus balsus;**“;

Pakeitimas

„e) balsavimo rezultatai, **nurodant** kiekvienos valstybės narės atstovo **balsavimo rezultatus, kartu su atitinkamo balsavimo, susilaikymo arba nedalyvavimo balsavime priežastimis, o tais atvejais, kai aktas susijęs su ypač jautriomis sritimis, pavyzdžiui, vartotojų apsauga, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikata ar sauga arba aplinka, pridedant su konkrečiu atveju susijusias išsamias balsavimo arba susilaikymo priežastis;**“;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 21**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto a a papunktis (naujas)**

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

10 straipsnio 3 dalis

Dabartinis tekstas

Pakeitimas**aa) 3 dalis pakeičiama taip:**

3. Europos Parlamentas ir Taryba gali naudotis 1 dalyje nurodyta informacija vadovaudamiesi taikomomis taisyklėmis.

„3. Europos Parlamentas ir Taryba gali naudotis 1 dalyje nurodyta informacija vadovaudamiesi taikomomis taisyklėmis **ir nepagrįstai nedelsdami.**“;

Pakeitimas 22**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto b papunktis**

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

10 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„5. Visų 1 dalies a–d, f ir g punktuose nurodytų dokumentų nuorodos ir tos dalies e ir h punktuose nurodyta informacija viešai **skelbiama** registre.“.

„5. Visi 1 dalyje nurodyti dokumentai ir informacija viešai **skelbiami** registre.“.

Pakeitimas 23**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto b a papunktis (naujas)**

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

10 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas**ba) papildoma šia dalimi:**

„5a. Registro paieškos funkcijos leidžia atlikti paiešką pagal politikos sritis.“;

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos 3 a punktą (naujas)

Reglamentas (ES) Nr. 182/2011

11 straipsnis

Dabartinis tekstas

11 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos teisė tikrinti

Jei pagrindinis teisės aktas priimamas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu pranešti Komisijai, kad, jų nuomone, įgyvendinimo akto projektas viršija pagal pagrindinį teisės aktą suteiktus įgyvendinimo įgaliojimus. Tokiu atveju Komisija, atsižvelgdama į pareikštas nuomones, peržiūri įgyvendinimo akto projektą ir praneša Europos Parlamentui ir Tarybai, ar ji ketina toliau teikti, iš dalies keisti, ar atsiimti tą įgyvendinimo akto projektą.

Pakeitimas

3a) 11 straipsnis pakeičiamas taip:

„11 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos teisė tikrinti

Jei pagrindinis teisės aktas priimamas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu pranešti Komisijai, kad, jų nuomone, įgyvendinimo akto projektas viršija pagal pagrindinį teisės aktą suteiktus įgyvendinimo įgaliojimus **arba prieštarauja pagrindinio akto tikslams**. Tokiu atveju Komisija, atsižvelgdama į pareikštas nuomones, peržiūri įgyvendinimo akto projektą ir praneša Europos Parlamentui ir Tarybai, ar ji ketina toliau teikti, iš dalies keisti, ar atsiimti tą įgyvendinimo akto projektą.

Be to, kai Europos Parlamentas arba Taryba mano, kad reikia peržiūrėti pagrindiniame akte Komisijai suteiktus įgyvendinimo įgaliojimus, jie bet kuriuo metu gali paraginti Komisiją pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti tą pagrindinį aktą.“.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Šis reglamentas **netaikomas nebaigtoms** procedūroms, **kurias taikant apeliacinis komitetas jau yra pateikęs savo nuomonę šio reglamento įsigaliojimo datą**.

Pakeitimas

Šis reglamentas **taikomas** procedūroms, **pradėtoms vykdyti nuo jo įsigaliojimo datos**.

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0374

Sąjungos veiksmas, susijęs su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m. *I**

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmas, susijęs su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m. (COM(2020)0384) – C9-0275/2020 – 2020/0179(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/46)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0384),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 167 straipsnio 5 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0275/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į 2020 m. lapkričio 25 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą išipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą (A9-0201/2020),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0179

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 17 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/..., kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmas, susijęs su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m.

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinę teisės aktą, Sprendimą (ES) 2020/2229.)

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0381

Tam tikri geležinkelių saugos ir susisiekimo aspektai, susiję su Lamanšo sąsiauriu *I**

2020 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tam tikrų geležinkelių saugos ir susisiekimo aspektų, susijusių su tarpvalstybine infrastruktūra, Lamanšo sąsiaurio nuolatine transporto jungtimi jungiančia Sąjungą ir Jungtinę Karalystę (COM(2020)0782 – C9-0379/2020 – 2020/0347(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/47)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0782),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 91 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0379/2020),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
- pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 2 d. Tarybos atstovo laišku priimtą išipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
 1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0347

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 17 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl tam tikrų geležinkelių saugos ir susisiekimo aspektų, susijusių su tarpvalstybine infrastruktūra, jungiančia Sąjungą ir Jungtinę Karalystę per Lamanšo sąsiaurio nuolatine transporto jungtį

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2020/2222.)

2020 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0389

Jungtinės Karalystės vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams skirti žvejybos leidimai ir Jungtinės Karalystės žvejybos laivų Sąjungos vandenyse vykdomos žvejybos operacijos *I**

2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Jungtinės Karalystės vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams skirtų žvejybos leidimų ir Jungtinės Karalystės žvejybos laivų Sąjungos vandenyse vykdomų žvejybos operacijų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2403 (COM(2020)0830 – C9-0396/2020 – 2020/0366(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/48)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0830),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 43 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0396/2020),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 15 d. Tarybos atstovo laišku priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
 1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0366

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2403, kiek tai susiję su Jungtinės Karalystės vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams skirtais žvejybos leidimais ir Jungtinės Karalystės žvejybos laivų Sąjungos vandenyse vykdomomis žvejybos operacijomis

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2020/2227.)

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

P9_TA(2020)0385

2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrasis biudžetas. Visi skirsniai

2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl antrojo 2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto (13892/2020 – C9-0408/2020 – 2020/0371(BUD))

(2021/C 445/49)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimą 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo dėl nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, projektą;
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 10 d. politinį susitarimą dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos,
- atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 8 d. Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl 15-osios Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos (COP 15) ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl 2021 m. biudžeto sudarymo bendrųjų gairių, III skirsnis – Komisija ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. gegužės 14 d. rezoliuciją dėl Europos Parlamento 2021 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatos ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OL L 168, 2014 6 7, p. 105.

⁽²⁾ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.

⁽³⁾ OL L 193, 2018 7 30, p. 1.

⁽⁴⁾ <https://www.ipcc.ch/sr15/>

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0015.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0166.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0123.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 27 d. Komisijos priimtą Europos Sąjungos 2021 finansinių metų bendrojo biudžeto projektą (COM(2020)0300) (toliau – pirmasis BP),
- atsižvelgdamas į poziciją dėl 2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto, kurią Taryba priėmė 2020 m. rugsėjo 28 d. ir perdavė Europos Parlamentui 2020 m. spalio 1 d. (11072/1/2020 – C9-0314/2020),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 12 d. rezoliuciją dėl Tarybos pozicijos dėl 2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į tai, kad Taikinimo komitetas nesusitarė dėl bendro projekto per dvidešimt vienos dienos laikotarpį, nurodytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnio 6 dalyje,
- atsižvelgdamas į Taikinimo komiteto pareiškimą dėl bendro sutarimo dėl 2021 m. biudžeto turinio,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 10 d. Komisijos, laikantis SESV 314 straipsnio 8 dalies, patvirtintą antrąją Europos Sąjungos 2021 finansinių metų bendrojo biudžeto projektą (COM(2020)0836),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos priimtą poziciją dėl antrojo Europos Sąjungos 2021 finansinių metų bendrojo biudžeto projekto (13892/2020 – C9-0408/2020),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 94 ir 96 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A9-0267/2020),

1. primena, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 312 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Sąjungos metinis biudžetas atitinka daugiametę finansinę programą; pažymi, kad 2020 m. gruodžio 4 d. susirinkęs Taikinimo komitetas nesusitarė dėl bendro projekto per dvidešimt vienos dienos taikinimo laikotarpį, nurodytą SESV 314 straipsnio 5 dalyje, atsižvelgiant į tai, kad baigiantis taikinimo laikotarpiui trūko aiškumo dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP);

2. primena, kad Taikinimo komitetas pasiekė bendrą sutarimą dėl 2021 m. biudžeto turinio, grindžiamą Komisijos 2020 m. gruodžio 4 d. pateiktu bendrų išvadų elementų projektu Nr. 4, ir paragino Komisiją, kai tik bus pakankamas patikinimas, kad pavyks laikytis SESV 312 straipsnio 1 dalies, pateikti antrąjį 2021 m. biudžeto projektą, kuris atspindėtų bendrą sutarimą; pažymi, kad Bendrų išvadų elementų projekte Nr. 4 pateikti penki pareiškimai, be kita ko, dėl kovos su vaikų skurdu naudojantis „Europos socialiniu fondu“ ir dėl reagavimo į COVID-19 krizės poveikį dėmesį skiriant sektoriams, pavyzdžiui, turizmo ir MVĮ, ir asmenims, kuriuos krizė paveikė labiausiai;

3. pažymi, kad buvo įvykdytos Taikinimo komiteto nustatytos sąlygos ir Komisijos pateiktas antrasis 2021 finansinių metų Sąjungos bendrojo biudžeto projektas atitinka bendrą sutarimą; pažymi, kad 2021 m. biudžete bendras įsipareigojimų asignavimų lygis siekia 164 251,5 mln. EUR ir iki 2021 m. nustatytų DFP viršutinių ribų lieka 778,8 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų marža;

4. teigiamai vertina tai, kad pirmojo biudžeto projekto sumų padidėjimas 185 mln. EUR suma, kaip pakeista Taisomuoju raštu Nr. 1/2020, dėl kurio susitarta taikinimo derybose, atitinka pagrindinius Parlamento politinius prioritetus; pažymi, kad lėšų padidėjimas apima 60,3 mln. EUR, skiriamų Europos infrastruktūros tinklų priemonei – Transportui, 42 mln. – programai LIFE, 25,7 mln. EUR – Skaitmeninės Europos programai, 6,6 mln. EUR – Teisių ir vertybių programai (iš kurių 4,8 mln. EUR skiriama „Daphne“ programai), 2,7 mln. EUR – Teisingumo programai, 25 mln. EUR – humanitarinei pagalbai, o tai yra dalis 500 mln. EUR padidėjimo 2021–2027 m. laikotarpiu, kaip susitarta derantis dėl DFP, 10,2 mln. EUR – UNRWA pagal Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP) ir 7,3 mln. EUR – Europos prokuratūrai, didžioji dalis numatoma personalo didinimui; be to, pažymi, kad, siekiant atspindėti derybų dėl DFP rezultatus, į Taisomąjį raštą Nr. 1/2020 jau buvo įtraukti lėšų padidėjimai programoms „Europos horizontas“, „Erasmus+“ ir „ES – sveikatos labui“;

5. pažymi, kad 2021 m. biudžete bendras mokėjimų asignavimų lygis siekia 166 060,5 mln. EUR ir iki 2021 m. nustatytų DFP viršutinių ribų lieka 2 001,4 mln. EUR mokėjimų asignavimų marža; palankiai vertina tai, kad bendras sutartas 2021 m. mokėjimų asignavimų lygis padidėja 1,2 %, palyginti su 2020 m. biudžetu; pabrėžia bendro pareiškimą dėl mokėjimų asignavimų, kuriame Parlamentas ir Taryba įsipareigoja laiku priimti būtinus sprendimus, kad būtų patenkinti pagristi poreikiai, svarbą;

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0302.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

6. teigiamai vertina tai, kad, laikydamasis Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalies ir Europos Parlamento ir Tarybos sutarto bendro pareiškimo dėl tos dalies įgyvendinimo, Taikinimo komitetas pirmą kartą susitarė į mokslinių tyrimų biudžeto eilutes vėl įrašyti 20 mln. EUR išpareigojimų asignavimų; primygtinai ragina DFP visapusiškai įgyvendinti Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalies nuostatas, kad būtų pasiekta sutarta 500 mln. EUR suma;

7. primena, jog Taikinimo komitetas aiškiai nurodė, kad Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (FRONTEX) skirtų lėšų sumažinimas 61 mln. EUR 2021 m. nedaro poveikio bendram 500 mln. EUR (2018 m. kainomis) papildymui, dėl kurio pasiektas politinis susitarimas per derybas dėl DFP, ir kad sumažintos lėšos bus kompensuotos vėlesniais metais laikantis susitarimo dėl DFP;

8. teigiamai vertina tai, kad Parlamentui pavyko apginti labiau diferencijuotos biudžeto nomenklatūros, palyginti su pirmajame biudžeto projekte Komisijos pasiūlyta nomenklatūra, argumentą, visų pirma, kalbant apie KVTBP, programą „Erasmus+“, Teisių ir vertybių programą ir socialinį dialogą; mano, kad minėti pakeitimai padės Parlamentui ir Tarybai geriau atlikti savo sprendimų priėmimo vaidmenį per metinę biudžeto procedūrą ir tikrinti biudžeto vykdymą; tačiau apgailestauja, kad per taikinimo procedūrą Taryba ir Komisija nesusitarė dėl išsamesnės nomenklatūros, kurią siūlė Parlamentas, visų pirma, kalbant apie Prieglobsčio ir migracijos fondą, Sienų valdymo ir vizų priemonę ir Pasirengimo narystei paramos priemonę, taip pat didesnę KVTBP, ypač kaimynystės krypties, diferenciaciją;

9. pažymi, kad 2021 m. biudžete bendras Parlamentui skirtų asignavimų lygis siekia 2 063 mln. EUR;

10. teigiamai vertina tai, kad iš viso sukurtos 75 pareigybės ir atitinkamai padidinti asignavimai, skiriami Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Europos regionų komitetui, Europos ombudsmenui ir Europos išorės veiksmų tarnybai (EIVT) siekiant užtikrinti, kad jie turėtų pakankamai išteklių ir darbuotojų ir galėtų kuo geriau vykdyti savo užduotis ir optimaliai veikti;

11. teigiamai vertina tai, kad 590 854 EUR padidintos Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pagal biudžeto eilutę „Vertimas žodžiu“ skiriamos lėšos ir 564 796 EUR padidintos Europos regionų komitetui pagal biudžeto eilutes „Techninė įranga ir įrenginiai“, „Trečiosios šalys“ ir „Frakcijų komunikacijos veikla“ skiriamos lėšos;

12. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą 2021 m. biudžete padidinti EIVT skiriamus asignavimus dėl naujų užduočių, susijusių su Europos taikos priemonės valdymu, ir siekiant geresnio konsulinių tarnybų veikimo; teigiamai vertina biudžeto požiūriu neutralų Komisijos darbuotojų perkėlimą iš Sąjungos delegacijų administracinių skyrių į EIVT, siekiant supaprastinti ir racionalizuoti administracines bei finansines procedūras ir sudaryti sąlygas veiksmingam bei savarankiškam darbuotojų valdymui; teigiamai vertina lėšų padidinimą 1 mln. EUR biudžeto eilutėje „Strateginės komunikacijos pajėgumai“ siekiant kovoti su dezinformacija;

13. pritaria tam, kad komandiruotėms skirtų biudžeto eilučių lėšų sumažinimas 10 % yra pagrįstas atsižvelgiant į sveikatos ir ekonomikos krizę dėl COVID-19 protrūkio;

14. pritaria Tarybos pozicijai dėl antrojo 2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto, taip pat prie šios rezoliucijos pridėtiems bendriems pareiškimams;

15. paveda Pirmininkui paskelbti, kad 2021 finansinių metų Europos Sąjungos bendrasis biudžetas yra galutinai priimtas, ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, kitoms atitinkamoms institucijoms ir organams ir nacionaliniams parlamentams.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

PRIEDAS. TAIKINIMO KOMITETO PAREIŠKIMAS

1. SESV 314 straipsnio 5 dalyje nurodytas Taikinimo komitetas 2020 m. gruodžio 4 d. posėdyje išnagrinėjo Komisijos pasiūlymą dėl 2021 m. bendrojo biudžeto projekto (COM(2020)0300) ir 2021 m. bendrojo biudžeto projekto taisomąjį raštą Nr. 1 (COM(2020)0748).
 2. Tame posėdyje Taikinimo komitetas pasiekė bendrą sutarimą dėl 2021 m. biudžeto turinio, grindžiamą bendrų išvadų elementų projektu Nr. 4, kurį Komisija pateikė 2020 m. gruodžio 4 d.
 3. Taikinimo komitetas, primindamas SESV 312 straipsnio 1 dalį, pagal kurią „Sąjungos metinis biudžetas atitinka daugiametę finansinę programą“ ir atsižvelgdamas į aplinkybes, susijusias su 2021–2027 m. daugiamete finansine programa, negali susitarti dėl bendro projekto per 21 dienos taikinimo laikotarpį, kaip numatyta SESV 314 straipsnio 5 dalyje.
 4. Todėl Komisijos buvo paprašyta, kai tik bus pakankamas patikinimas, kad pavyks laikytis SESV 312 straipsnio 1 dalies, laikantis SESV 314 straipsnio 8 dalies ir deramai atsižvelgiant į Taikinimo komiteto pasiektą bendrą sutarimą, pateikti naują 2021 m. biudžeto projektą, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų šiuo pagrindu operatyviai svarstyti naują 2021 m. biudžeto projektą.
-

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

PRIEDAS. 2021 m. biudžetas. Bendrų išvadų elementai

Šios bendros išvados apima šiuos skirsnius:

1. 2021 m. biudžetas
2. 2020 m. biudžetas. Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projektas
3. Pareiškimai

Apibendrinamoji apžvalga

A. 2021 m. biudžetas

Pagal bendrų išvadų elementus:

- 2021 m. biudžete nustatytas bendras įsipareigojimų asignavimų lygis – 164 251,5 mln. EUR. Taigi iki 2021 m. DFP viršutinių ribų lieka 778,8 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų marža.
- 2021 m. biudžete nustatytas bendras mokėjimų asignavimų lygis – 166 060,5 mln. EUR. Taigi iki 2021 m. DFP viršutinių ribų lieka 2 001,4 mln. EUR mokėjimų asignavimų marža.
- 2021 m. pagal lankstumo priemonę mobilizuojama 76,4 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų suma 2b išlaidų kategorijai „Atsparumas ir vertybės“.

Komisijos skaičiavimu, 2021 m. mokėjimų asignavimai, susiję su lankstumo priemonės lėšų mobilizavimu 2018, 2019, 2020 ir 2021 m., sudarys 628,5 mln. EUR. Numatomas susijusių už tuos metus nesumokėtų sumų mokėjimų grafikas pateikiamas šioje lentelėje:

<i>Lankstumo priemonė. Mokėjimo profilis</i>					
<i>Mobilizavimo metai</i>	2 021	2 022	2 023	2 024	Iš viso
2018	34,2	0,0	0,0	0,0	34,2
2019	135,2	140,9	82,2	0,0	358,4
2020	413,7	66,2	39,9	0,0	519,8
2021	45,4	13,0	10,3	7,6	76,4
Iš viso	628,5	220,1	132,5	7,6	988,7

B. 2020 m. biudžetas

Patvirtintas Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projektas, kaip pasiūlė Komisija.

1. 2021 m. biudžetas

1.1. Nebediskutuotinos biudžeto eilutės

Jei toliau šiose išvadose nenurodoma kitaip, visos biudžeto eilutės, kurių nei Taryba, nei Parlamentas nekeitė ir kurių Tarybos pakeitimams Parlamentas pritarė per atitinkamą jų svarstymą, laikomos patvirtintomis, kaip pasiūlyta Komisijos pasiūlyme dėl 2021 m. biudžeto projekto, iš dalies pakeisto Taisomuoju raštu Nr. 1/2021.

Kalbant apie kitas biudžeto eilutes pasakytina, kad Taikinimo komitetas susitarė dėl toliau pateikiamuose 1.2–1.7 skirsniuose nurodomų išvadų.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

1.2. Horizontalieji klausimai

Decentralizuotos agentūros

ES įnašas (įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai ir pareigybių skaičius) visoms decentralizuotoms agentūroms nustatytas toks, kokį Komisija siūlė Taisomajame rašte Nr. 1/2021, išskyrus:

— pagal 2b išlaidų kategoriją:

- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA, 07 10 04 biudžeto straipsnis) įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidinami 638 178 EUR;
- Europos lyčių lygybės instituto (EIGE, 07 10 05 biudžeto straipsnis) įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidinami 971 628 EUR;
- Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojustas, 07 10 07 biudžeto straipsnis) įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidinami 500 000 EUR;
- Europos prokuratūros (biudžeto straipsnis 07 10 08), kuriai skiriami 8 papildomi etatai (t. y. 2022 m. numatyto padidinimo paankstinimas), įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidinami 7 252 790 EUR;

— pagal 4 išlaidų kategoriją:

- Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros („Frontex“, 11 10 01 biudžeto straipsnis) įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai sumažinami 61 000 000 EUR;
- Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA, 11 10 02 straipsnis) įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidinami 500 000 EUR.

Vykdomosios įstaigos

ES įnašas (įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai ir pareigybių skaičius) vykdomosioms įstaigoms nustatytas toks, kokį Komisija siūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021.

2021 m. Komisija pateiks Taisomojo biudžeto projektą, kad pritaikytų struktūrą ir asignavimus prie naujai įsteigtų vykdomųjų įstaigų, kai jos bus oficialiai įsteigtos. Tikimasi, kad atitinkamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo įsteigiamos naujos vykdomosios įstaigos, ir Komisijos sprendimai, kuriais joms suteikiami įgaliojimai, bus priimti 2021 m. pradžioje.

Bandomieji projektai / Parengiamieji veiksmai

Kaip siūlė Parlamentas, susitarta dėl išsamaus 59 bandomųjų projektų ir (arba) parengiamųjų veiksmų rinkinio ir jam skiriama bendra 71,8 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų suma.

Kai bandomajam projektui ar parengiamajam veiksmui taikomas egzistuojantis teisinis pagrindas, Komisija gali pasiūlyti asignavimus perkelti į atitinkamą biudžeto eilutę, kad būtų palengvintas to veiksmo įgyvendinimas.

Šiame rinkinyje visapusiškai atsižvelgiama į Finansiniame reglamente bandomiesiems projektams ir parengiamiesiems veiksams nustatytas viršutines ribas.

1.3. Finansinės programos išlaidų kategorijos. Įsipareigojimų asignavimai

Atsižvelgęs į minėtąsias išvadas dėl nebediskutuotinų biudžeto eilučių, agentūrų ir bandomųjų projektų bei parengiamųjų veiksmų, Taikinimo komitetas susitarė dėl šių klausimų:

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

1 išlaidų kategorija. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

Nustatyti tokio dydžio išpareigojimų asignavimai, kokius Komisija pasiūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, bet įtraukus patikslinimus, dėl kurių susitarta Taikinimo komitete ir kurie pateikti toliau nurodytoje lentelėje:

Biudžeto eilutė/ Programa	Pavadinimas	Išpareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1.0.221	EITP. Transportas	1 725 058 000	1 785 393 458	60 335 458
02 03 01	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Transportas	1 711 996 420	1 772 331 878	60 335 458
1.0.23	Skaitmeninės Europos programa	1 103 848 000	1 129 576 962	25 728 962
02 04 03	Dirbtinis intelektas	293 895 160	318 323 274	24 428 114
02 04 04	Igūdžiai	82 290 594	83 591 442	1 300 848
BPPV	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai			35 965 000
	Iš viso			122 029 420

Taigi išpareigojimų asignavimų lygis, dėl kurio susitarta, siekia 20 816,6 mln. EUR ir iki 1 išlaidų kategorijos viršutinės išlaidų ribos lieka 102,4 mln. EUR marža.

Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį ⁽¹⁾ Taikinimo komitetas susitaria į mokslinių tyrimų biudžeto eilutes vėl įrašyti išpareigojimų asignavimus, kurių bendra suma – 20 mln. EUR. Šios biudžeto eilutės padidinamos taip:

(EUR)

Biudžeto eilutės		Išpareigojimų asignavimai
01 02 02 10	Veiksmų grupė „Sveikata“	3 400 000
01 02 02 40	Veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“	3 400 000
01 02 02 50	Veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“	6 600 000
01 02 02 60	Veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“	6 600 000
Iš viso		20 000 000

Taikinimo komitetas taip pat pritaria tam, kad šie asignavimai yra dalis bendros 2021–2027 m. laikotarpiui skirtos iki 0,5 mlrd. EUR sumos (2018 m. kainomis), kuri buvo įtraukta į 2020 m. lapkričio 10 d. sutartą bendrą deklaraciją. Taigi iki 481,2 mln. EUR 2018 m. kainomis lieka 2022–2027 m. laikotarpiui.

2a išlaidų kategorija. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda

Nustatyti tokio dydžio išpareigojimų asignavimai, kokius Komisija pasiūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021.

⁽¹⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

2b išlaidų kategorija. Atsparumas ir vertybės

Nustatyti tokio dydžio išsipareigojimų asignavimai, kokius Komisija pasiūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, bet įtraukus patikslinimus, dėl kurių susitarta Taikinimo komitete ir kurie pateikti toliau nurodytoje lentelėje.

Visų pirma Taikinimo komitetas pritaria tam, kad, atsižvelgiant į dabartinę palūkanų normų aplinką ir pastarojo meto priemonės SURE finansavimo operacijų sėkmę, 06 04 01 biudžeto eilutės asignavimai gali būti sumažinti 71,9 mln. EUR suma, tuo pačiu metu visiškai išlaikant pajėgumą 2021 m. finansuoti negrąžintiną priemonės „Next Generation EU“ dalį.

Biudžeto eilutė / Programa	Pavadinimas	Išsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
2.2.23	Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidos	111 461 000	39 591 000	- 71 870 000
06 04 01	Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė (EURI) – Periodiniai atkarpos mokėjimai ir išsimokamasis grąžinimas suėjus terminui	106 461 000	34 591 000	- 71 870 000
07 03 01	Asmenų judumo mokymosi tikslais, taip pat bendradarbiavimo, įtraukties, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir švietimo ir mokymo politikos lygmeniu skatinimas	2 298 294 584	0	- 2 298 294 584
07 03 01 01	Asmenų judumo mokymosi tikslais, taip pat bendradarbiavimo, įtraukties, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir švietimo ir mokymo politikos lygmeniu skatinimas – Netiesioginis valdymas	0	1 755 470 446	1 755 470 446
07 03 01 02	Asmenų judumo mokymosi tikslais, taip pat bendradarbiavimo, įtraukties, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir švietimo ir mokymo politikos lygmeniu skatinimas – Tiesioginis valdymas	0	542 824 138	542 824 138
2.2.351	Teisingumas	43 696 000	46 392 538	2 696 538
07 07 01	Teismo bendradarbiavimo skatinimas	10 646 000	11 319 945	673 945
07 07 02	Parama teisėjų mokymui	17 570 000	18 682 268	1 112 268
07 07 03	Skatinimas veiksmingai naudotis teise kreiptis į teismą	14 380 000	15 290 325	910 325
2.2.352	Teisės ir vertybės	90 624 000	97 179 152	6 555 152

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

Biudžeto eilutė / Programa	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
07 06 02	Piliečių aktyvumo ir dalyvavimo demokratiname Sąjungos gyvenime skatinimas	34 938 000	36 238 848	1 300 848
07 06 03	„Daphne“	15 690 000	20 444 304	4 754 304
07 06 04	Sąjungos vertybių apsauga ir skatinimas	0	500 000	500 000
2.2.3 DAG	Decentralizuotos agentūros	211 135 699	220 498 295	9 362 596
07 10 04	Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA)	23 111 517	23 749 695	638 178
07 10 05	Europos lyčių lygybės institutas (EIGE)	7 955 000	8 926 628	971 628
07 10 07	Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas)	42 345 006	42 845 006	500 000
07 10 08	Europos prokuratūra	37 700 000	44 952 790	7 252 790
07 20 04 06	Konkrečios socialinės politikos srities kompetencijos, įskaitant socialinį dialogą	49 380 381	28 326 381	- 21 054 000
07 20 04 09	Darbuotojų organizacijų informavimo ir mokymo priemonės	0	21 054 000	21 054 000
BPPV	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai			31 870 000
	Iš viso			- 21 385 714

Todėl sutartas įsipareigojimų asignavimų lygis yra 4 671,4 mln. EUR, nepaliekant maržos iki 2b išlaidų kategorijos viršutinės išlaidų ribos ir mobilizuojant 76,4 mln. EUR lankstumo priemonės lėšų.

3 išlaidų kategorija. Gamtos ištekliai ir aplinka

Nustatyti tokio dydžio įsipareigojimų asignavimai, kokius Komisija pasiūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, bet įtraukus patikslinimus, dėl kurių susitarta Taikinimo komitete ir kurie pateikti toliau nurodytoje lentelėje:

Biudžeto eilutė / Programa	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
3.2.21	Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE)	696 491 000	738 505 372	42 014 372
09 02 01	Gamta ir biologinė įvairovė	258 642 156	274 720 400	16 078 244

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

Biudžeto eilutė / Programa	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
09 02 02	Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė	168 461 328	178 933 566	10 472 238
09 02 03	Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos	121 426 944	128 975 334	7 548 390
09 02 04	Perėjimas prie švarios energetikos	127 332 437	135 247 937	7 915 500
BPPV	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai			3 740 000
	Iš viso			45 754 372

Taigi įsipareigojimų asignavimų lygis, dėl kurio susitarta, siekia 58 568,6 mln. EUR ir iki išlaidų kategorijos viršutinės išlaidų ribos lieka 55,4 mln. EUR marža.

4 išlaidų kategorija. Migracija ir sienų valdymas

Nustatyti tokio dydžio įsipareigojimų asignavimai, kokius Komisija pasiūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, bet įtraukus patikslinimus, dėl kurių susitarta Taikinimo komitete ir kurie pateikti toliau nurodytoje lentelėje:

Biudžeto eilutė / Programa	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
4.0.2 DAG	Decentralizuotos agentūros	794 770 045	734 270 045	- 60 500 000
11 10 01	Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra („Frontex“)	566 949 620	505 949 620	- 61 000 000
11 10 02	Didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo Europos agentūra („eu-LISA“)	227 820 425	228 320 425	500 000
	Iš viso			- 60 500 000

2020 m. lapkričio 10 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pasiekus politinį susitarimą dėl 2021–2027 m. DFP ir laukiant, kol bus patvirtinti atitinkami tekstai, Taikinimo komitetas pritaria tam, kad Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai („Frontex“) skirtų lėšų sumažinimas 2021 m. nedaro poveikio bendram 0,5 mlrd. EUR (2018 m. kainomis) papildymui, dėl kurio šiomis aplinkybėmis susitarta politiniu lygmeniu. Be to, neatsižvelgiant į šį papildymą, 2021 m. siūlomas sumažinimas bus kompensuotas vėlesniais metais, laikantis susitarimo dėl DFP ir patikimo finansų valdymo principų.

Todėl įsipareigojimų asignavimų lygis, dėl kurio susitarta, yra 2 278,8 mln. EUR, o iki išlaidų kategorijos viršutinės išlaidų ribos lieka 188,2 mln. EUR marža.

5 išlaidų kategorija. Saugumas ir gynyba

Nustatyti tokio dydžio įsipareigojimų asignavimai, kokius Komisija pasiūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

6 išlaidų kategorija. Kaimyninės šalys ir pasaulis

Nustatyti tokio dydžio išipareigojimų asignavimai, kokius Komisija pasiūlė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, bet įtraukus patikslinimus, dėl kurių susitarta Taikinimo komitete ir kurie pateikti toliau nurodytoje lentelėje:

Biudžeto eilutė / Programa	Pavadinimas	Išipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
6.0.111	Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (KVTBP)	12 060 779 767	12 070 958 148	10 178 381
15 02 01 10	Pietinės kaimyninės šalys	1 460 009 385	1 470 187 766	10 178 381
6.0.12	Humanitarinė pagalba (HUMA)	1 478 000 000	1 503 000 000	25 000 000
15 03 01	Humanitarinė pagalba	1 391 512 450	1 416 512 450	25 000 000
6.0.1 SPEC	Prerogatyvos	91 394 973	93 023 514	1 628 541
15 20 04 03	Informavimo apie išorės veiksmus politika ir strateginė komunikacija	41 756 023	43 384 564	1 628 541
BPPV	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai			175 000
	Iš viso			36 981 922

2020 m. lapkričio 10 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pasiekus politinį susitarimą dėl 2021–2027 m. DFP ir laukiant, kol bus patvirtinti atitinkami tekstai, Taikinimo komitetas pritaria tam, kad humanitarinės pagalbos padidinimas yra dalis bendro 0,5 mlrd. EUR (2018 m. kainomis) padidinimo, dėl kurio šiomis aplinkybėmis susitarta politiniu lygmeniu.

Todėl išipareigojimų asignavimų lygis, dėl kurio susitarta, yra 16 097,2 mln. EUR, o iki išlaidų kategorijos viršutinės išlaidų ribos lieka 149,8 mln. EUR marža.

7 išlaidų kategorija. Europos viešasis administravimas

Taikinimo komitetas pritarė biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, nurodytam pareigybių skaičiui, numatytam institucijų etatų planuose, ir Komisijos pasiūlytiems asignavimams, išskyrus:

- Europos Parlamento skirsnį, kurio svarstymas patvirtintas ir dar patikslintas siekiant įtraukti i) patikslinto atlyginimų atnaujinimo pagal Taisomąjį raštą Nr. 1/2021 poveikį ir ii) dviejų etatų perkėlimą iš Europos Parlamento į Europos Komisiją siekiant paremti CERT-EU veiklą, kaip nurodyta Taisomajame rašte Nr. 1/2021;
- Tarybos skirsnį, kurio svarstymas patvirtintas ir dar patikslintas, siekiant įtraukti patikslinto atlyginimų atnaujinimo poveikį, kaip nurodyta Taisomajame rašte Nr. 1/2021;
- Europos Audito Rūmų skirsnį, dėl kurio techninio atnaujinimo buvo susitarta po to, kai pritaikius Finansinio reglamento 53 straipsnio 1 dalį buvo pakeisti etatų planai. Ši operacija apėmė vieno nuolatinio AST11 etato, vieno nuolatinio AST8 etato, vieno nuolatinio AST7 etato, dviejų nuolatinių AST5 etatų, vieno nuolatinio AST4 etato ir vieno laikino AST/SC3 etato pakeitimą trimis nuolatiniais AD7 etatais ir keturiais nuolatiniais AD5 etatais, nedarant poveikio asignavimų dydžiui;

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

- Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) skirsnį, kurio įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidinami 590 854 EUR;
- Europos regionų komiteto (RK) skirsnį, kurio įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai padidinami 564 796 EUR;
- Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno skirsnį, dėl kurio techninio atnaujinimo buvo susitarta po to, kai pritaikius Finansinio reglamento 53 straipsnio 1 dalį buvo pakeisti etatų planai. Ši operacija apėmė vieno nuolatinio AST5 etato pakeitimą vienu nuolatiniu AST/SC6 etatu, nedarant poveikio asignavimų dydžiui;
- Europos išorės veiksmų tarnybos skirsnį, kurio įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai, skirti strateginės komunikacijos pajėgumams, padidinami 1,0 mln. EUR.

Be to, dėl COVID-19 pandemijos Taikinimo komitetas išimties tvarka susitaria 10 % sumažinti visų institucijų, išskyrus Europos Parlamentą, su komandiruotėmis susijusius įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimus.

Susumuoti patikslinimai, dėl kurių 7 išlaidų kategorijos asignavimai iš viso sumažėjo 8,8 mln. EUR, pagal skirsnius išsamiai parodyti toliau pateikiamose lentelėse:

1 skirsnis – Europos Parlamentas

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 4 0 0	Kiti darbuotojai – Generalinis sekretoriatas ir frakcijos	63 837 727	65 039 727	1 202 000
1 4 0 1	Kiti darbuotojai – Saugumas	38 084 545	34 584 545	- 3 500 000
2 0 0 0	Nuoma	26 301 000	27 301 000	1 000 000
2 0 2 6	Pastatų apsauga ir stebėjimas	16 030 000	19 530 000	3 500 000
3 0 2	Svečių priėmimo ir reprezentacinės išlaidos	845 500	858 500	13 000
3 0 4 2	Susirinkimai, kongresai, konferencijos ir delegacijos	2 780 000	2 857 000	77 000
3 2 0	Dalykinių žinių įsigijimas	6 629 500	7 491 500	862 000
2 1 2	Baldai	5 910 000	4 910 000	- 1 000 000
10 1	Rezervas nenumatytoms išlaidoms	4 500 000	2 346 000	- 2 154 000
	Iš viso			0

2 skirsnis — Europos Vadovų Taryba ir Taryba

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 3 3 1	Tarybos generalinio sekretoriato komandiruočių išlaidos	3 600 000	3 240 000	- 360 000

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 3 3 2	Su Europos Vadovų Taryba susijusių darbuotojų kelionių išlaidos	1 650 000	1 485 000	- 165 000
2 2 0 0	Delegacijų kelionių išlaidos	17 228 000	15 505 000	- 1 723 000
2 2 0 1	Įvairios kelionių išlaidos	570 000	513 000	- 57 000
2 2 1 3	Visuomenės informavimas ir vieši renginiai	5 095 000	4 585 500	- 509 500
	Iš viso			- 2 814 500

3 skirsnis – Komisija

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
20 02 06 01	Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	59 145 000	53 230 000	- 5 915 000
20 02 07 01	Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	6 083 000	5 475 000	- 608 000
20 03 15 01 – 01 01 03 01	Leidinių biuras – Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	235 000	212 000	- 23 000
20 03 15 02 – 02 01 03 01	Europos personalo atrankos tarnyba – Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	401 000	361 000	- 40 000
20 03 16 01 – 03 01 03 01	Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuras – Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	153 000	138 000	- 15 000
20 03 16 02 – 04 01 03 01	Infrastruktūros ir logistikos biuras Briuselyje – Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	138 000	124 000	- 14 000
20 03 16 03 – 05 01 03 01	Infrastruktūros ir logistikos biuras, Liuksemburge – Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	111 000	100 000	- 11 000
20 03 17 – 06 01 03 01	Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) – Komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos	1 460 000	1 314 000	- 146 000
	Iš viso			- 6 772 000

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

4 skirsnis — Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 6 2	Komandiruotės	450 000	405 000	- 45 000
	Iš viso			- 45 000

5 skirsnis — Europos Audito Rūmai

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 6 2	Komandiruotės	3 320 000	2 988 000	- 332 000
	Iš viso			- 332 000

6 skirsnis — Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 6 2	Komandiruotės	421 082	378 974	- 42 108
2 5 4 8	Vertimas žodžiu	6 735 709	7 326 563	590 854
	Iš viso			548 746

7 skyrius — Europos regionų komitetas

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 6 2	Komandiruotės	311 461	280 315	- 31 146
2 1 4	Techninė įranga ir įrenginiai	1 097 271	1 262 067	164 796
2 5 4 1	Trečiosios šalys	104 100	304 100	200 000
2 6 4	RK frakcijų komunikacijos veikla	195 049	395 049	200 000
	Iš viso			533 650

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

8 skirsnis – Europos ombudsmenas

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
3 0 0	Darbuotojų komandiruočių ir kelionės tarp trijų darbo vietų išlaidos	150 000	135 000	- 15 000
	Iš viso			- 15 000

9 skirsnis. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 1 2 0	Komandiruočių ir kelionių išlaidos ir kitos papildomos išlaidos	155 000	139 500	- 15 500
3 0 3 0	Komandiruočių ir kelionių išlaidos ir kitos papildomos išlaidos	50 000	45 000	- 5 000
3 0 4 8	EDAV pirmininko ir pirmininko pavaduotojų išlaidos	59 000	53 100	- 5 900
	Iš viso			- 26 400

10 skirsnis – Europos išorės veiksmų tarnyba

Programa / Biudžeto eilutė	Pavadinimas	Įsipareigojimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1 4 0	Komandiruotės	9 132 050	8 229 645	- 902 405
2 2 1 4	Strateginės komunikacijos pajėgumai	3 000 000	4 000 000	1 000 000
	Iš viso			97 595

Taigi sutartas įsipareigojimų asignavimų lygis yra 10 448,3 mln. EUR ir iki 7 išlaidų kategorijos viršutinės išlaidų ribos lieka 186,7 mln. EUR marža.

Specialios teminės priemonės: EGF, SEAR ir prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) ir Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo (SEAR) įsipareigojimų asignavimai nustatyti tokio dydžio, kokį Komisija pasiūlė biudžeto projekte su pakeitimais, padarytais Taisomuoju raštu Nr. 1/2021.

p.m. Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas bus įtrauktas į Taisomąjį biudžetą 2021 m. pradžioje.

1.4. Mokėjimų asignavimai

2021 m. biudžeto bendras mokėjimo asignavimų lygis yra toks, koks buvo pradiniam biudžeto projekte su pakeitimais, padarytais Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, įtraukiant šiuos patikslinimus, dėl kurių susitarta Taikinimo komitete:

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

- atsižvelgiama į sutartą nediferencijuotoms išlaidoms skirtų išpareigojimų asignavimų, kuriems numatomų mokėjimų asignavimų lygis prilygsta išpareigojimų asignavimų lygiui, sumą. Tai apima Europos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidų sumažinimą 71,9 mln. EUR suma ir Sąjungos įnašo decentralizuotoms agentūroms patikslinimą. Bendras poveikis – 123,0 mln. EUR sumažėjimas;
- dėl suminių patikslinimų 7 išlaidų kategorijos asignavimai iš viso sumažėjo 8,8 mln. EUR;
- mokėjimų asignavimai visiems *naujiems* bandomiesiems projektams ir parengiamiesiems veiksams, kuriuos pasiūlė Parlamentas, siekia 25 % atitinkamų išpareigojimų asignavimų arba Parlamento pasiūlytą lygį, jei jis mažesnis. Jei *esami* bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai pratęsimi, mokėjimų asignavimų lygis yra toks, koks nustatytas biudžeto projekte, pridėjus 25 % atitinkamų naujų išpareigojimų asignavimų, arba atitinka Parlamento siūlomą lygį, jei šis yra mažesnis. Bendras poveikis – 17,9 mln. EUR padidėjimas;
- atsižvelgiant į diferencijuotoms išlaidoms skirtų išpareigojimų asignavimų pokytį, sutariama dėl šių biudžeto eilučių patikslinimų:

Biudžeto eilutė/ Programa	Pavadinimas	Mokėjimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
1.0.221	EITP. Transportas			12 067 092
02 03 01	Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Transportas	33 691 420	45 758 512	12 067 092
1.0.23	Skaitmeninės Europos programa			1 916 490
02 04 03	Dirbtinis intelektas	21 891 450	23 711 034	1 819 584
02 04 04	Igūdžiai	6 130 200	6 227 106	96 906
2.2.351	Teisingumas			1 078 615
07 07 01	Teismo bendradarbiavimo skatinimas	4 258 400	4 527 978	269 578
07 07 02	Parama teisėjų mokymui	7 028 000	7 472 907	444 907
07 07 03	Skatinimas veiksmingai naudotis teise kreiptis į teismą	5 752 000	6 116 130	364 130
2.2.352	Teisės ir vertybės			2 089 154
07 06 02	Piliečių aktyvumo ir dalyvavimo demokratiname Sąjungos gyvenime skatinimas	12 489 000	12 879 258	390 258
07 06 03	„Daphne“	4 706 910	6 244 139	1 537 229
07 06 04	Sąjungos vertybių apsauga ir skatinimas	0	161 667	161 667
2.2.3 SPEC	Prerogatyvos			0

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

Biudžeto eilutė/ Programa	Pavadinimas	Mokėjimų asignavimų pokytis (EUR)		
		2021 m. BP (įsk. TR Nr. 1)	2021 m. biudžetas	Skirtumas
07 20 04 06	Konkrečios socialinės politikos srities kompetencijos, įskaitant socialinį dialogą	42 886 000	23 234 000	- 19 652 000
07 20 04 09	Darbuotojų organizacijų informavimo ir mokymo priemonės	0	19 652 000	19 652 000
3.2.21	Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE)			1 336 954
09 02 01	Gamta ir biologinė įvairovė	6 870 000	7 297 067	427 067
09 02 02	Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė	10 394 052	11 040 188	646 136
09 02 03	Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos	2 295 581	2 438 284	142 703
09 02 04	Perėjimas prie švarios energetikos	1 947 232	2 068 280	121 048
6.0.111	Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (KVTBP)			10 178 381
15 02 01 10	Pietinės kaimyninės šalys	143 096 572	153 274 953	10 178 381
6.0.12	Humanitarinė pagalba (HUMA)			20 000 000
15 03 01	Humanitarinė pagalba	1 800 000 000	1 820 000 000	20 000 000
6.0.1 SPEC	Prerogatyvos			1 318 031
15 20 04 03	Informavimo apie išorės veiksmus politika ir strateginė komunikacija	33 794 511	35 112 542	1 318 031
	IŠ VISO			49 984 716

Iš viso mokėjimų asignavimai sudaro 166 060,5 mln. EUR, t. y. 63,9 mln. EUR mažiau, palyginti su biudžeto projektu, iš dalies pakeistu Taisomuoju raštu Nr. 1/2021.

1.5. Rezervai

Jokių papildomų rezervų, išskyrus tuos, kurie numatyti biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, nėra.

Įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai, atitinkantys naujas programas, kurių teisinis pagrindas yra baigiamas rengti ir turėtų būti priimtas 2021 m. pradžioje, nebus laikinai įtraukti į rezervą.

Taikinimo komitetas susitarė išimties tvarka neįtraukti ECDC ir EMA skirtų sumų į rezervą, atsižvelgdamas į su COVID-19 pandemija susijusių poreikių tenkinimo skubumą.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

1.6. Biudžeto pastabos

Biudžeto pastabų tekstas yra toks, koks pateikiamas biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2020, įtraukus šiuos patikslinimus, dėl kurių susitarta Taikinimo komitete:

- biudžeto eilutės, kurių Europos Parlamento atlikti pakeitimai yra patvirtinti be pakeitimų:

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
07 10 skyrius	Decentralizuotos agentūros

- biudžeto eilutės, kurių Europos Parlamento atlikti pakeitimai yra patvirtinti su pakeitimu, kurį Komisija pasiūlė savo rašte dėl įgyvendinamumo:

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
01 02 02 20	Veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“
07 02 01	ESF+ dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas – Veiklos išlaidos
15 03 02	Nelaimių prevencija, nelaimių rizikos mažinimas ir pasirengimas nelaimėms

- biudžeto eilutės, kurių atitinkamos biudžeto pastabos, pasiūlytos biudžeto projekte su pakeitimais, padarytais taisomuoju raštu, yra patvirtintos su šiais pakeitimais:

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
02 04 skyrius	Skaitmeninės Europos programa
	<u>Tekstą pataisyti taip:</u> Vienu metu puoselėjami šie pajėgumai padės sukurti klestinčią duomenų ekonomiką, skatinti įtraukumą ir lygias galimybes visiems ir užtikrinti vertės kūrimą.
02 04 04	Igūdžiai
	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Programa užtikrinamas veiksmingas lygių galimybių visiems skatinimas ir lyčių aspekto integravimas į jos veiksmus.
03 02 skyrius	Bendrosios rinkos programa (įskaitant MVI)
	<u>Iš dalies pakeista:</u> Ji taip pat rems moterų dalyvavimą ir padės įgalinti visus bendrosios rinkos dalyvius: verslo subjektus, piliečius, įskaitant vartotojus, pilietinę visuomenę ir valdžios institucijas.
03 02 02	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Programa užtikrinamas veiksmingas lygių galimybių visiems skatinimas ir lyčių aspekto integravimas į jos veiksmus.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

- laikydamasis Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalies ir bendro pareiškimo dėl 15 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo, dėl kurio susitarė Europos Parlamentas ir Taryba, Taikinimo komitetas susitaria vėl įtraukti išsipareigojimų asignavimus į mokslinių tyrimų biudžeto eilutes. Biudžeto eilučių 01 02 02 10, 01 02 02 40, 01 02 02 50 ir 01 02 02 60 biudžeto pastabos bus atitinkamai patikslintos:

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
01 02 02 10	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį šiam biudžeto straipsniui galima panaudoti 3 400 000 EUR išsipareigojimų asignavimų sumą, atsižvelgiant į dėl visiškai ar iš dalies neįvykdytų mokslinių tyrimų projektų 2019 m. panaikintus išsipareigojimus.
01 02 02 40	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį šiam biudžeto straipsniui galima panaudoti 3 400 000 EUR išsipareigojimų asignavimų sumą, atsižvelgiant į dėl visiškai ar iš dalies neįvykdytų mokslinių tyrimų projektų 2019 m. panaikintus išsipareigojimus.
01 02 02 50	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį šiam biudžeto straipsniui galima panaudoti 6 600 000 EUR išsipareigojimų asignavimų sumą, atsižvelgiant į dėl visiškai ar iš dalies neįvykdytų mokslinių tyrimų projektų 2019 m. panaikintus išsipareigojimus.
01 02 02 60	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį šiam biudžeto straipsniui galima panaudoti 6 600 000 EUR išsipareigojimų asignavimų sumą, atsižvelgiant į dėl visiškai ar iš dalies neįvykdytų mokslinių tyrimų projektų 2019 m. panaikintus išsipareigojimus.

- naujos biudžeto eilutės, su kuriais susijusios atitinkamos biudžeto pastabos yra patvirtintos taip, kaip nurodyta toliau:

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
07 20 04 09	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Šis asignavimas skirtas padengti darbuotojų organizacijų informavimo ir mokymo priemonių išlaidoms, įskaitant darbuotojų organizacijų atstovus šalyse kandidatėse, kai jos patiriamos vykdančios Sąjungos veiklą, susijusią su Sąjungos socialinio aspekto įgyvendinimu. Tos priemonės turėtų padėti darbuotojų organizacijoms spręsti rimtas Europos užimtumo ir socialinės politikos problemas, kaip nustatyta strategijoje „Europa 2020“, vadovaujantis Sąjungos iniciatyvomis, skirtomis ekonomikos krizės pasekmėms švelninti. Ypatingas dėmesys bus skiriamas mokymams lyčių klausimais darbe tema.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
07 06 04	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Šiuo asignavimu siekiama sutelkti dėmesį į teisių apsaugą, propagavimą ir informuotumą apie jas didinimą teikiant finansinę paramą pilietinės visuomenės organizacijoms, kurios aktyviai vietos, regionų ir tarpvalstybinių lygmenimis propaguoja ir puoselėja šias teises, be kita ko, taip stiprinant Sąjungos vertybių apsaugą ir propagavimą bei pagarbą teisinės valstybės principui ir prisidedant prie demokratiškesnės Sąjungos kūrimo, demokratinio dialogo, skaidrumo ir gero valdymo. Pirmiau nurodyto konkretaus tikslo bus siekiama visų pirma teikiant paramą pilietinės visuomenės organizacijoms ir pelno nesiekiantiems suinteresuotiesiems subjektams, veikiantiems Programos srityse, siekiant padidinti jų gebėjimus reaguoti, vykdyti teisių propagavimo veiklą ir visiems piliečiams užtikrinti tinkamą prieigą prie jų paslaugų, konsultacijų ir paramos veiklos.

— naujos biudžeto eilutės, atsiradusios išskaidžius 07 03 01 eilutę į dvi atskiras eilutes, kurių atitinkamos biudžeto pastabos išdėstytos taip:

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
07 03 01	<u>Išbraukti esamą tekstą.</u>
07 03 01 01	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Šis asignavimas skirtas programos „Erasmus+“ švietimo ir mokymo srities, kuriai taikomas netiesioginis valdymas, išlaidoms padengti. Juo remiami 3 pagrindiniai veiksmai ir „Jean Monnet“ veiksmai. 1 pagrindinis veiksmas. Judumas mokymosi tikslais Švietimo ir mokymo srityje pagal Programą remiami tokie veiksmai: a) aukštųjų mokyklų studentų ir darbuotojų judumas; b) profesinių mokyklų moksleivių ir darbuotojų judumas; c) mokinių ir mokyklų darbuotojų judumas; d) suaugusiųjų švietimo darbuotojų judumas; e) kalbų mokymosi galimybės, įskaitant tas, kuriomis remiama judumo veikla. 2 pagrindinis veiksmas. Organizacijų ir institucijų bendradarbiavimas Švietimo ir mokymo srityje pagal Programą remiami tokie veiksmai: a) bendradarbiavimo ir patirties mainų partnerystė, įskaitant nedidelio masto partnerystę, kuria skatinamos platesnės ir įtraukesnės galimybės dalyvauti Programoje; b) partnerystė, kuria siekiama meistriškumo, visų pirma Europos universitetų, profesinio meistriškumo centrų ir jungtinio magistro laipsnio partnerystė; c) inovacijų partnerystė, kuria didinamas Europos inovacinis pajėgumas; d) interneto platformos ir virtualiojo bendradarbiavimo priemonės, įskaitant „eTwinning“ paramos tarnybas, taip pat Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninių platformų priemonės. 3 pagrindinis veiksmas. Politikos plėtotės ir bendradarbiavimo rėmimas Švietimo ir mokymo srityje pagal Programą remiami tokie veiksmai:

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
	a) Sąjungos švietimo ir mokymo bendros ir sektorių politikos darbotvarkių rengimas ir įgyvendinimas, be kita ko, prisidedant tinklui „Eurydice“ ar kitų atitinkamų organizacijų veiklai; b) Sąjungos priemonių, kuriomis skatinama kompetencijos, įgūdžių ir kvalifikacijos kokybė, skaidrumas ir pripažinimas, rėmimas; c) politinis dialogas ir bendradarbiavimas su svarbiausiomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant švietimo ir mokymo srities Sąjungos masto tinklus, Europos nevyriausybines organizacijas ir tarptautines organizacijas; d) priemonės, kuriomis prisidedama prie kokybinio ir įtraukaus Programos įgyvendinimo; e) sąsajos su kitomis Sąjungos priemonėmis ir kitų Sąjungos politikos sričių rėmimas; f) informacijos sklaidos ir informuotumo apie Europos politikos rezultatus ir prioritetus ir apie Programą didinimo veikla. „Jean Monnet“ veiksmas Pagal Programą mokymas, mokymasis, moksliniai tyrimai ir diskusijos Europos integracijos klausimais remiami tokiais veiksmais: a) „Jean Monnet“ veiksmas aukštojo mokslo srityje; b) „Jean Monnet“ veiksmas švietimo ir mokymo srityje; c) parama šioms įstaigoms, siekiančioms europinės svarbos tikslo: Europos universitetiniam institutui (Florencija), įskaitant jo Tarptautinio valdymo mokyklą; Europos kolegijai (Briugė ir Natolinas); Europos viešojo administravimo institutui (Mastrichtas); Europos teisės akademijai (Tryras); Europos specialiojo ugdymo plėtros agentūrai (Odensė) ir Tarptautiniam Europos mokymo centrui (Nica).
07 03 01 02	<u>Irašyti šį tekstą:</u> Šis asignavimas skirtas programos „Erasmus+“ švietimo ir mokymo srities, kuriai taikomas tiesioginis valdymas, išlaidoms padengti. Juo remiami 3 pagrindiniai veiksmas ir „Jean Monnet“ veiksmas. 1 pagrindinis veiksmas. Judumas mokymosi tikslais Švietimo ir mokymo srityje pagal Programą remiami tokie veiksmas: a) aukštųjų mokyklų studentų ir darbuotojų judumas; b) profesinių mokyklų moksleivių ir darbuotojų judumas; c) mokinių ir mokyklų darbuotojų judumas; d) suaugusiųjų švietimo darbuotojų judumas; e) kalbų mokymosi galimybės, įskaitant tas, kuriomis remiama judumo veikla. 2 pagrindinis veiksmas. Organizacijų ir institucijų bendradarbiavimas Švietimo ir mokymo srityje pagal Programą remiami tokie veiksmas: a) bendradarbiavimo ir patirties mainų partnerystė, įskaitant nedidelio masto partnerystę, kuria skatinamos platesnės ir įtraukesnės galimybės dalyvauti Programoje; b) partnerystė, kuria siekiama meistriškumo, visų pirma Europos universitetų, profesinio meistriškumo centrų ir jungtinio magistro laipsnio partnerystė; c) inovacijų partnerystė, kuria didinamas Europos inovacinis pajėgumas; d) interneto platformos ir virtualiojo bendradarbiavimo priemonės, įskaitant „eTwinning“ paramos tarnybas, taip pat Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninių platformų priemonės. 3 pagrindinis veiksmas. Politikos plėtotės ir bendradarbiavimo rėmimas Švietimo ir mokymo srityje pagal Programą remiami tokie veiksmas:

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

Biudžeto eilutė	Pavadinimas
	a) Sąjungos švietimo ir mokymo bendros ir sektorių politikos darbotvarkių rengimas ir įgyvendinimas, be kita ko, prisidedant tinklui „Eurydice“ ar kitų atitinkamų organizacijų veiklai; b) Sąjungos priemonių, kuriomis skatinama kompetencijos, įgūdžių ir kvalifikacijos kokybė, skaidrumas ir pripažinimas, rėmimas; c) politinis dialogas ir bendradarbiavimas su svarbiausiomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant švietimo ir mokymo srities Sąjungos masto tinklus, Europos nevyriausybinės organizacijas ir tarptautines organizacijas; d) priemonės, kuriomis prisidedama prie kokybinio ir įtraukaus Programos įgyvendinimo; e) sąsajos su kitomis Sąjungos priemonėmis ir kitų Sąjungos politikos sričių rėmimas; f) informacijos sklaidos ir informuotumo apie Europos politikos rezultatus ir prioritetus ir apie Programą didinimo veikla. „Jean Monnet“ veiksmas Pagal Programą mokymas, mokymasis, moksliniai tyrimai ir diskusijos Europos integracijos klausimais remiami tokiais veiksmas: a) „Jean Monnet“ veiksmas aukštojo mokslo srityje; b) „Jean Monnet“ veiksmas švietimo ir mokymo srityje; c) parama šioms įstaigoms, siekiančioms europinės svarbos tikslo: Europos universitetiniam institutui (Florencija), įskaitant jo Tarptautinio valdymo mokyklą; Europos kolegijai (Briugė ir Natolinas); Europos viešojo administravimo institutui (Mastrichtas); Europos teisės akademijai (Tryras); Europos specialiojo ugdymo plėtros agentūrai (Odensė) ir Tarptautiniam Europos mokymo centrui (Nica).

Tai reiškia, kad Europos Parlamento arba Tarybos padarytais pakeitimais negalima keisti ar išplėsti galiojančio teisinio pagrindo taikymo srities arba pažeisti institucijų administracinio savarankiškumo ir kad veiksmas gali būti finansuojami iš turimų išteklių.

1.7. Biudžeto nomenklatūra

Į biudžeto nomenklatūrą, Komisijos pasiūlytą biudžeto projekte, iš dalies pakeistame Taisomuoju raštu Nr. 1/2021, susitarta įtraukti *naujus* bandomuosius projektus ir parengiamuosius veiksmus (išskyrus naująjį parengiamąjį veiksmą PA 01 21 01, su juo susiję asignavimai pridėti prie esamo parengiamojo veiksmo PA 01 20 01). Be to, Taikinimo komitetas susitarė dėl šių patikslinimų:

— Įtraukiamos šios dvi eilutės:

Biudžeto eilutė	Išlaidų kategorija / Politinė kategorija	Pavadinimas
07 20 04 09	2b / 2.2.3SPEC	Darbuotojų organizacijų informavimo ir mokymo priemonės
07 06 04	2b / 2.2.352	Sąjungos vertybių apsauga ir skatinimas

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

- 07 03 01 straipsnis „Asmenų judumo mokymosi tikslais, taip pat bendradarbiavimo, įtraukties, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir švietimo ir mokymo politikos lygmeniu skatinimas“ padalytas į du atskirus punktus, nedarant poveikio asignavimų dydžiui:

Biudžeto eilutė/ Programa	Pavadinimas	Asignavimai (EUR)	
		Įsipareigojimai	Mokėjimai
07 03 01	Asmenų judumo mokymosi tikslais, taip pat bendradarbiavimo, įtraukties, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir švietimo ir mokymo politikos lygmeniu skatinimas		
07 03 01 01	Asmenų judumo mokymosi tikslais, taip pat bendradarbiavimo, įtraukties, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir švietimo ir mokymo politikos lygmeniu skatinimas – Netiesioginis valdymas	1 755 470 446	1 468 151 286
07 03 01 02	Asmenų judumo mokymosi tikslais, taip pat bendradarbiavimo, įtraukties, meistriškumo, kūrybiškumo ir inovacijų organizacijų ir švietimo ir mokymo politikos lygmeniu skatinimas – Tiesioginis valdymas	542 824 138	295 331 144

2. 2020 m. biudžetas

Patvirtintas Taisomojo biudžeto Nr. 10/2020 projektas, kaip pasiūlė Komisija.

3. Pareiškimai

3.1. Europos Komisijos vienašalis pareiškimas dėl kovos su vaikų skurdu naudojantis „Europos socialiniu fondu +“

Kovoti su vaikų skurdu bus dar svarbiau, ypač atsižvelgiant į dabartinę COVID-19 krizę, todėl tam reikia skirti pakankamai išteklių. Peržiūrėtame pasiūlyme dėl „Europos socialinio fondo +“ (COM(2020)0447) vaikų skurdo problemai spręsti numatytas konkretus paramos telkimas pagal temas. Jame reikalaujama, kad kiekviena valstybė narė skirtų bent 5 % savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, tiksliniams kovos su vaikų skurdu veiksams ir struktūrinėms reformoms remti (7 straipsnio 3a dalis). Atsižvelgiant į šiuo metu numatytus nacionalinius asignavimus, tai sudaro beveik 5 mlrd. EUR einamosiomis kainomis 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

3.2. Europos Parlamento ir Tarybos bendras pareiškimas dėl mokėjimų asignavimų

Taryba ir Parlamentas ragina Komisiją 2021 m. toliau atidžiai ir aktyviai stebėti 2014–2020 m. programų (visų pirma susijusių su 2a išlaidų pakategore ir kaimo plėtra) įgyvendinimą. Todėl Taryba ir Parlamentas prašo Komisijos laiku pateikti atnaujintus duomenis apie esamą padėtį ir 2021 m. mokėjimų asignavimų sąmatas. Jeigu iš duomenų matyti, kad į 2021 m. biudžetą įtrauktų asignavimų nepakanka lėšų poreikiams patenkinti, Taryba ir Parlamentas prašo Komisijos kuo greičiau pateikti tinkamą sprendimą, *inter alia*, taisomojo biudžeto projektą, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų laiku priimti visus būtinus sprendimus pagristiems poreikiams patenkinti. Kai taikytina, Taryba ir Parlamentas atsižvelgs į klausimo skubumą ir sutrumpins sprendimui priimti skirtą aštuonių savaičių laikotarpį, jei bus laikoma, kad tai reikalinga. Tas pats taikoma *mutatis mutandis*, jei iš duomenų matyti, kad į 2021 m. biudžetą įrašyti didesni nei reikia asignavimai.

3.3. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl reagavimo į COVID-19 krizės poveikį

Siekiant į precedento neturinčios COVID-19 krizės poveikį reaguoti kuo labiau atsižvelgiant į ES interesus, Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija yra išsipareigoję imtis reikiamų priemonių, kad būtų sparčiai panaudotos visos naujos kartos ES programų teikiamos galimybės, ypač daug dėmesio skiriant tiems ekonomikos sektoriams, kurie nuo krizės nukentėjo labiausiai, pavyzdžiui, turizmui ir MVĮ, ir tiems asmenims, kuriuos krizė paveikė labiausiai, pavyzdžiui, vaikams ir jaunimui.

3.4. Komisijos vienašalis pareiškimas dėl decentralizuotų agentūrų valdymo

Komisija yra labai suinteresuota užtikrinti, kad ES decentralizuotos agentūros įgyvendintų savo įgaliojimus, be kita ko, sustiprintų ir racionalizuotų savo valdymą, taip pat remti visų decentralizuotų agentūrų suderintą planavimą ir ataskaitų teikimą. Komisijos nuomone, Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 22/2020 ir atsakymai į ją galėtų būti bendradarbiavimu grindžiamos tolesnės veiklos, kuriai reikės Tarybos ir Parlamento paramos, pagrindu.

3.5. Europos Parlamento ir Tarybos bendras pareiškimas dėl prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervo

Europos Parlamentas ir Taryba prašo Komisijos pateikti pasiūlymą dėl atitinkamos priemonės, kurios reikia tam, kad būtų galima nedelsiant įveiklinti prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervą, siekiant užtikrinti, kad 2021 finansiniais metais būtų galima turėti pakankamą asignavimų sumą lėšų mobilizavimui. Per svarstymus Europos Parlamentas ir Taryba atsižvelgs į klausimo skubumą.

Europos Parlamentas ir Taryba prašo Komisijos pateikti, kai tik tinkama, taisomojo biudžeto projektą, kad 2021 finansiniais metais būtų turimi reikiami asignavimai. Europos Parlamentas ir Taryba tokį taisomojo biudžeto projektą apsvaistys deramai skubiai.

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

P9_TA(2020)0386

Bendrosios taisyklės, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiekimas krovinių ir keleivių vežimo keliais sektoriuje pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Sąjungos *I**

2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiekimas krovinių ir keleivių vežimo keliais sektoriuje pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, nurodytam Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (COM(2020)0826 – C9-0399/2020 – 2020/0362(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/50)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0826),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 91 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0399/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Tarybos atstovo laišku priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0362

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiekimas krovinių ir keleivių vežimo keliais sektoriuje po pereinamojo laikotarpio, numatyto Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos, pabaigos

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2020/2224.)

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

P9_TA(2020)0387

Oro susisiekimas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, atsižvelgiant į Jungtinės karalystės išstojimą iš Sąjungos *I**

2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis oro susisiekimas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, nurodytam Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (COM(2020)0827 – C9-0398/2020 – 2020/0363(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/51)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0827),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 100 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0398/2020),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
- pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Tarybos atstovo laišku priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
 1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0363

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis oro susisiekimas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, numatytam Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2020/2225.)

2020 m. gruodžio 18 d., penktadienis

P9_TA(2020)0388

Aviacijos sauga pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Sąjungos *I**

2020 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tam tikrų aviacijos saugos aspektų, susijusių su Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos nustatyto pereinamojo laikotarpio pabaiga (COM(2020)0828 – C9-0397/2020 – 2020/0364(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 445/52)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0828),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 100 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0397/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Tarybos atstovo laišku priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2020)0364

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gruodžio 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/... dėl tam tikrų aviacijos saugos aspektų, susijusių su Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos numatyto pereinamojo laikotarpio pabaiga

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2020/2226.)

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos
leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT